

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)
ATLIKO	R.GAVĖNAS		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			OBJEKTO BENDRAS PL. SU PJ. VIETOMIS
		2008.07.	M 1: 250

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	1	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)
ATLIKO	R.JARUTIENĖ		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
		2008.07.	K–04, PASTATO PIETŲ FASADAS M 1: 100

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	2	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

4

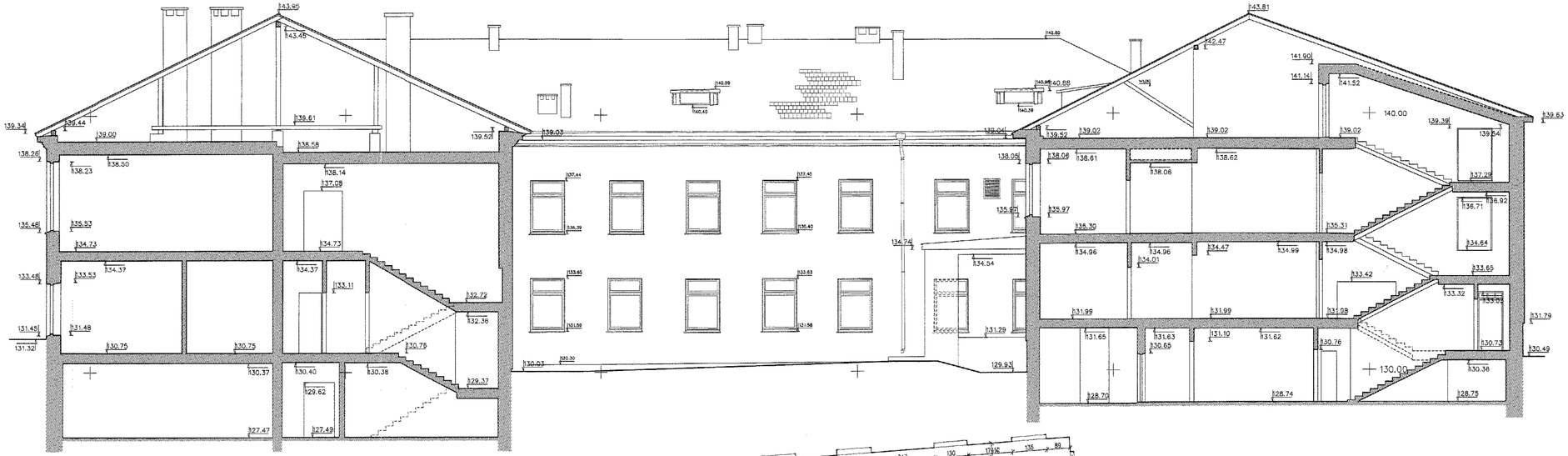

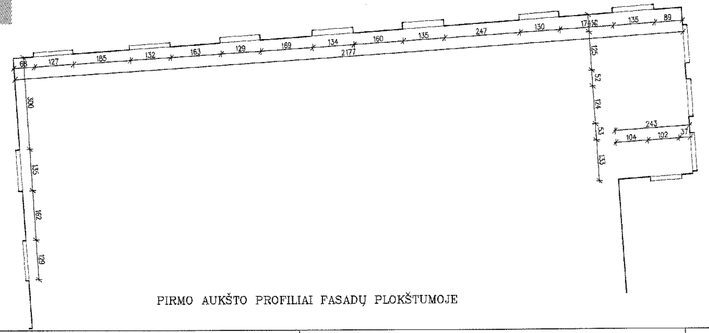

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)		
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS				
ATLIKO	R.JARUTIENĖ				
ATLIKO	R.GAVIENAS		ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI	STADIJA	LAPAS	LAPŲ
				PPD	3	18
			K-04 PJŪVIS 4-4, K-05 KIEMO RYTŲ FASADAS, K-06 PJŪVIS 4-4 M 1:100	UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445		
		2008.07.				

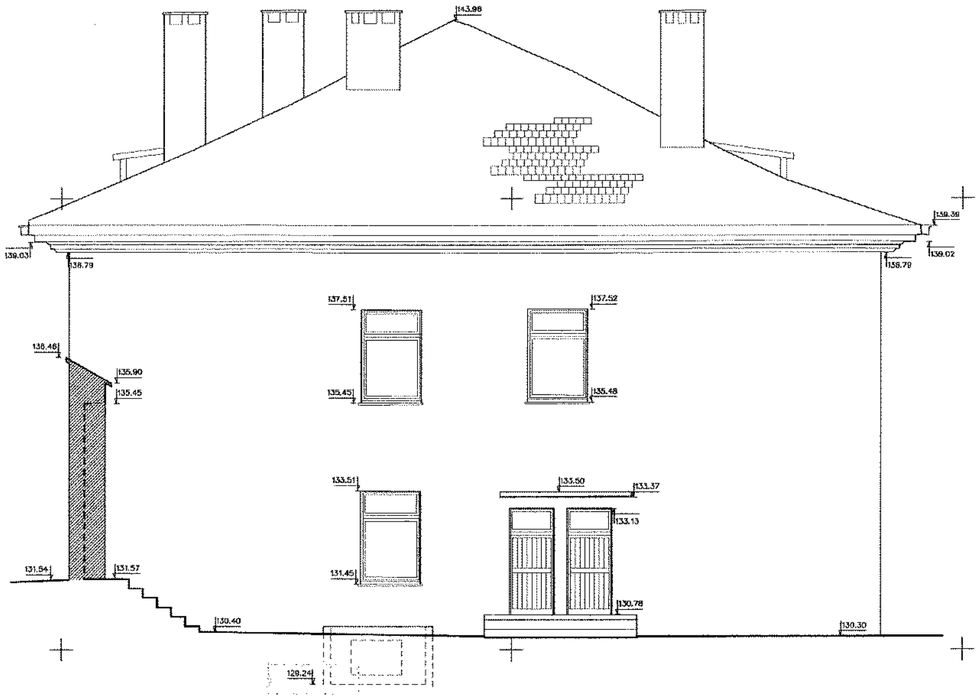

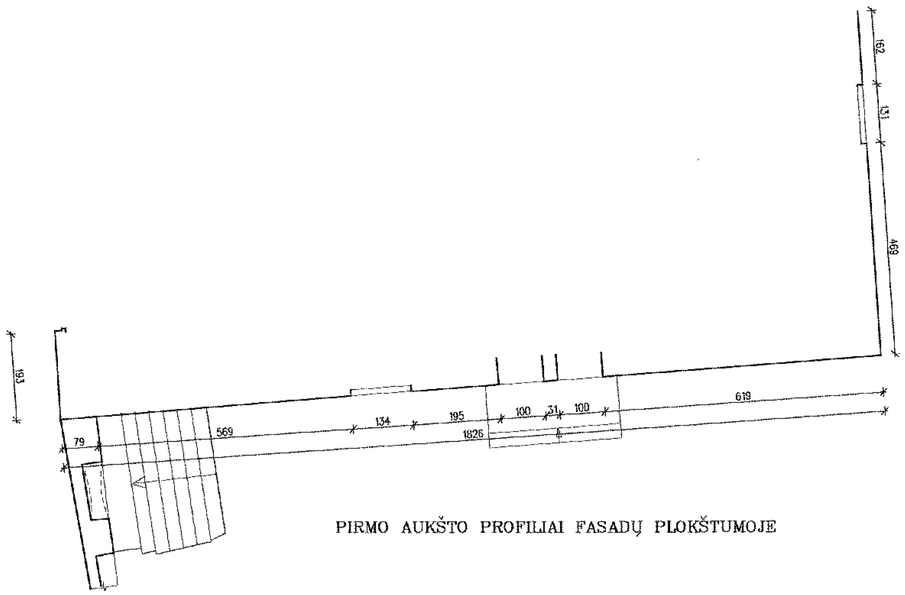

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

140.00

130.00

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.JARUTIENĖ		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			K-04 KIEMO RYTŲ FASADAS M 1: 100
		2008.07.	

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	4	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

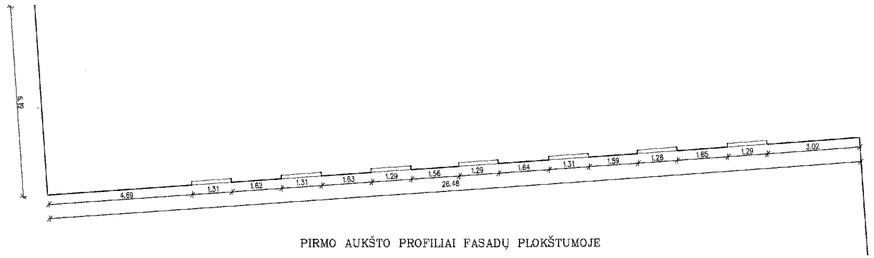

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.JARUTIENĖ		
ATLIKO	R.GAVĖNAS		ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			STADIJA: PPD; LAPAS: 5; LAPŲ: 18
			K-05 PJŪVIS 7-7, K-04 KIEMO ŠIAURĖS FASADAS
		2008.07.	M 1: 100
			UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

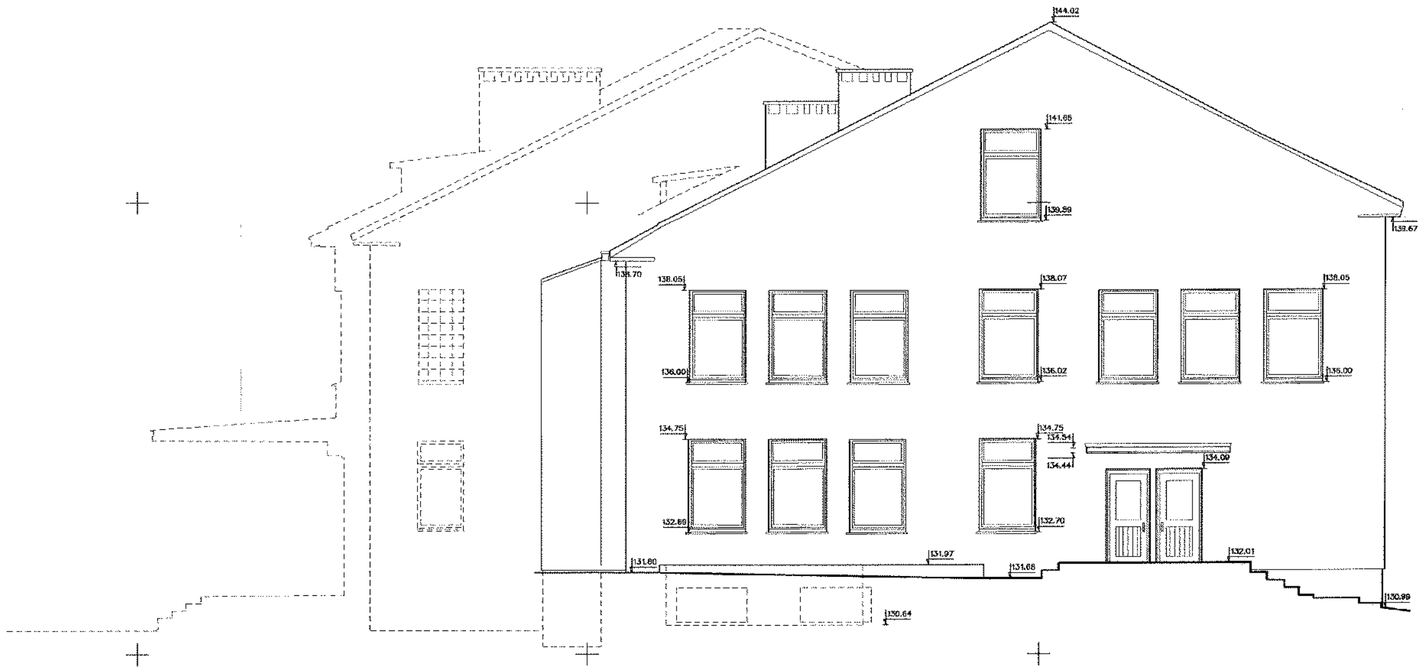

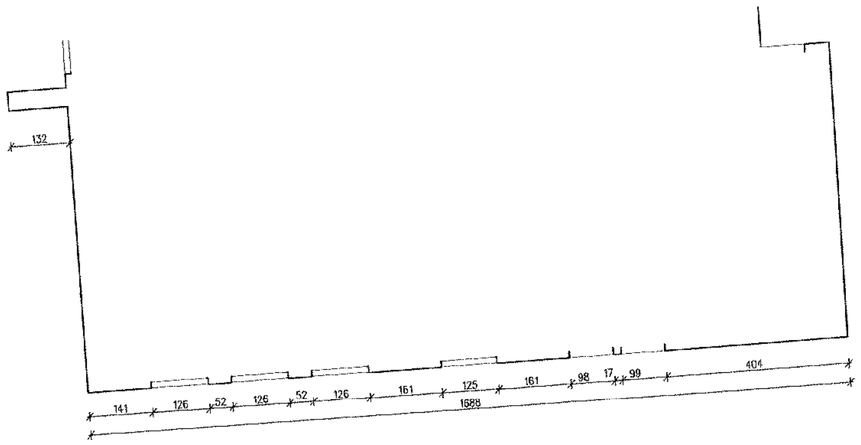

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.JARUTIENĖ		ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			K–06 KIEMO RYTŲ FASADAS
		2008.07.	M 1: 100

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	6	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

PIRMO AUKŠTO PROFILIAI FASADŲ PLOKŠTUMOJE

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS					
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)			
ATLIKO	R.JARUTIENĖ					
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI	STADIJA	LAPAS	LAPŲ
				PPD	7	18
			K-06 KIEMO PIETŲ FASADAS	UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445		
		2008.07.	M 1: 100			

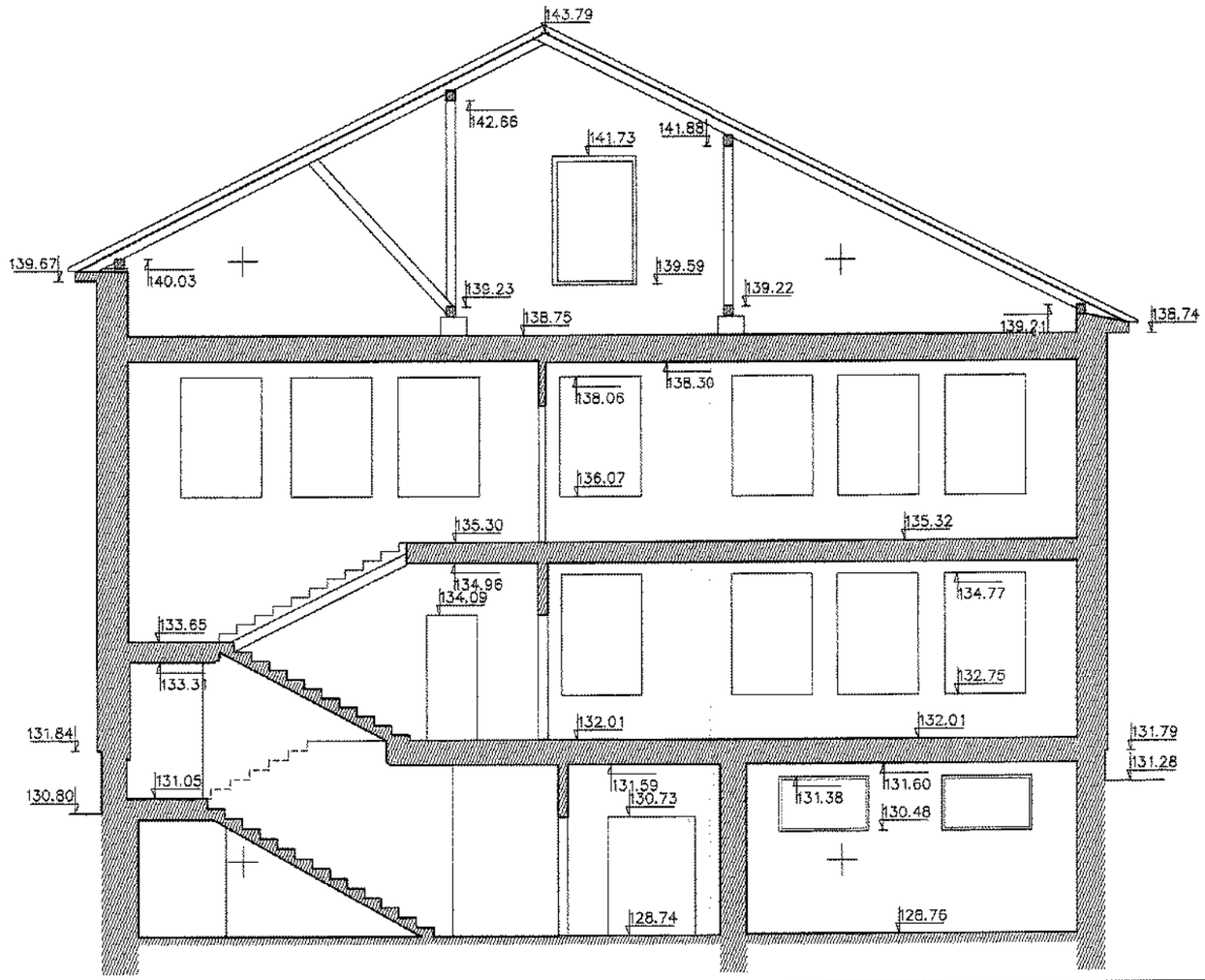

150.00

140.00

130.00

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)
ATLIKO	R.GAVIENAS		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			PJŪVIS 5-5 , K-06.
			M 1: 100
		2008.07.	

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	16	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445 18

150.00

140.00

130.00

120.00

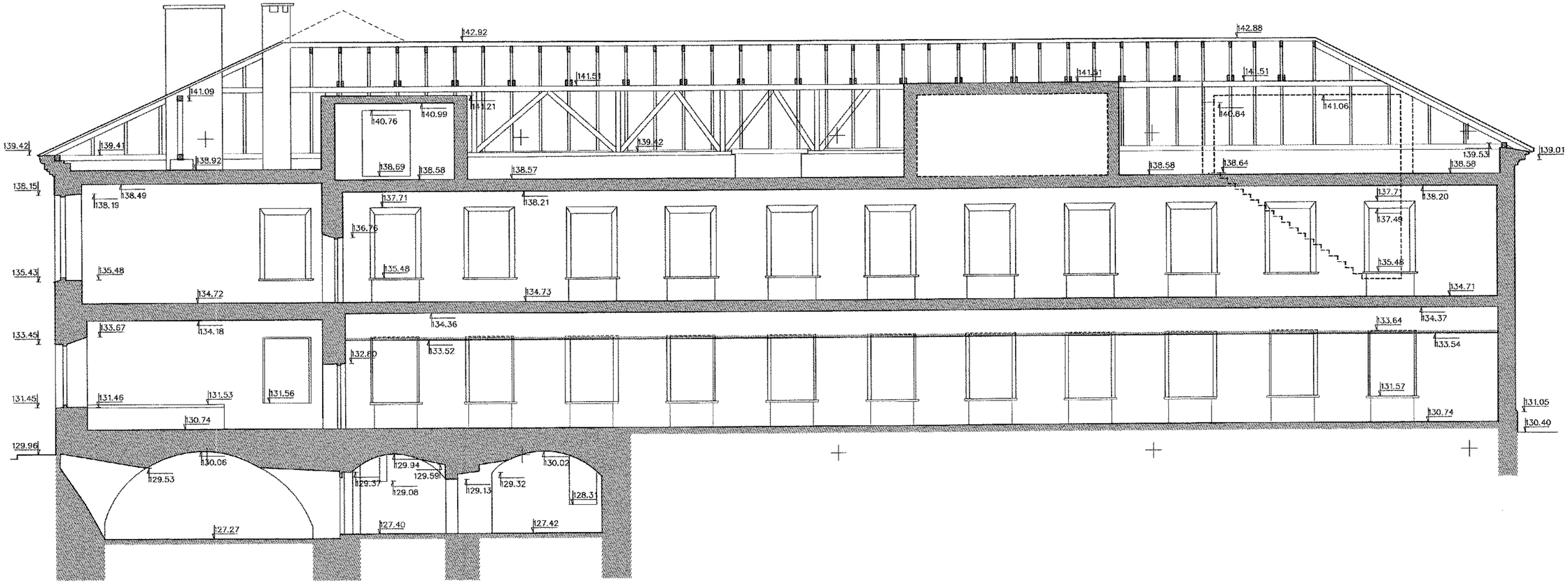

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.GAVĖNAS		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			PJŪVIS 2–2 , K–05.
		2008.07.	M 1: 100

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	14	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

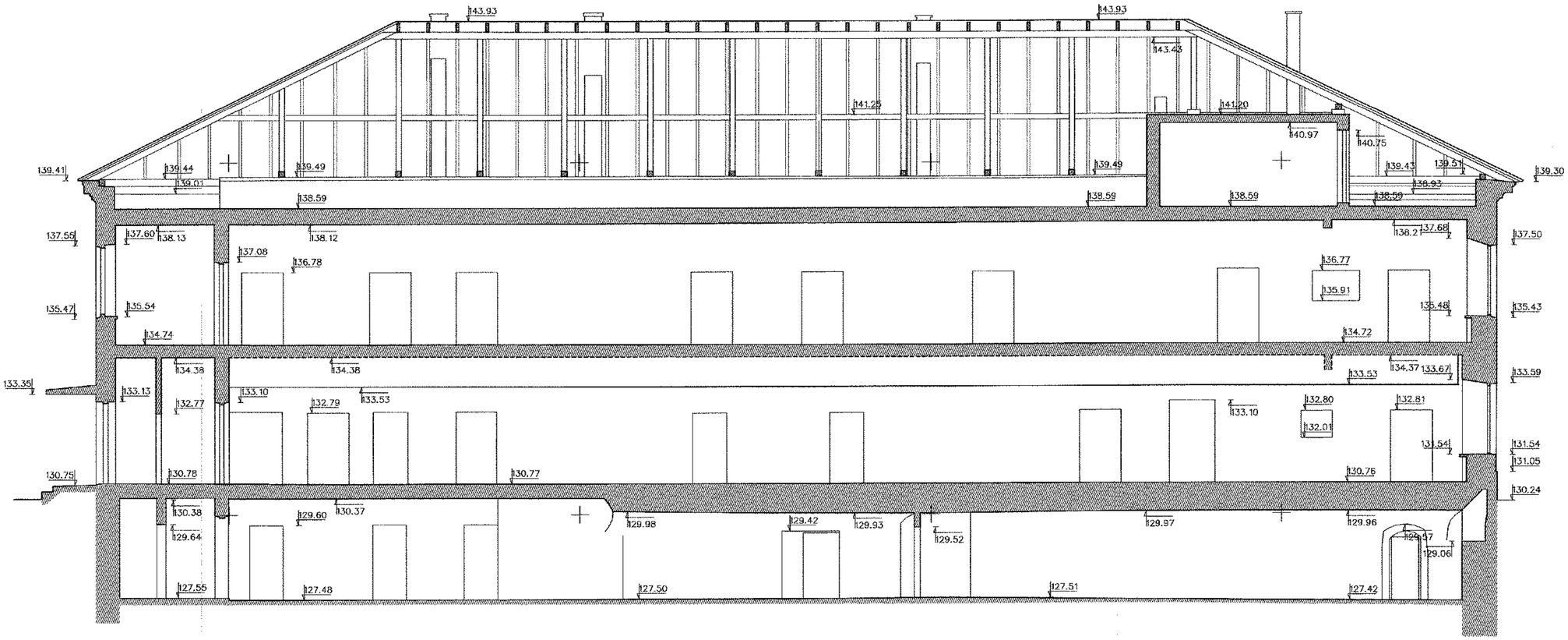

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.GAVIENAS		ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			PJŪVIS 3-3 , K-04.
		2008.07.	M 1: 100

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	15	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445 15

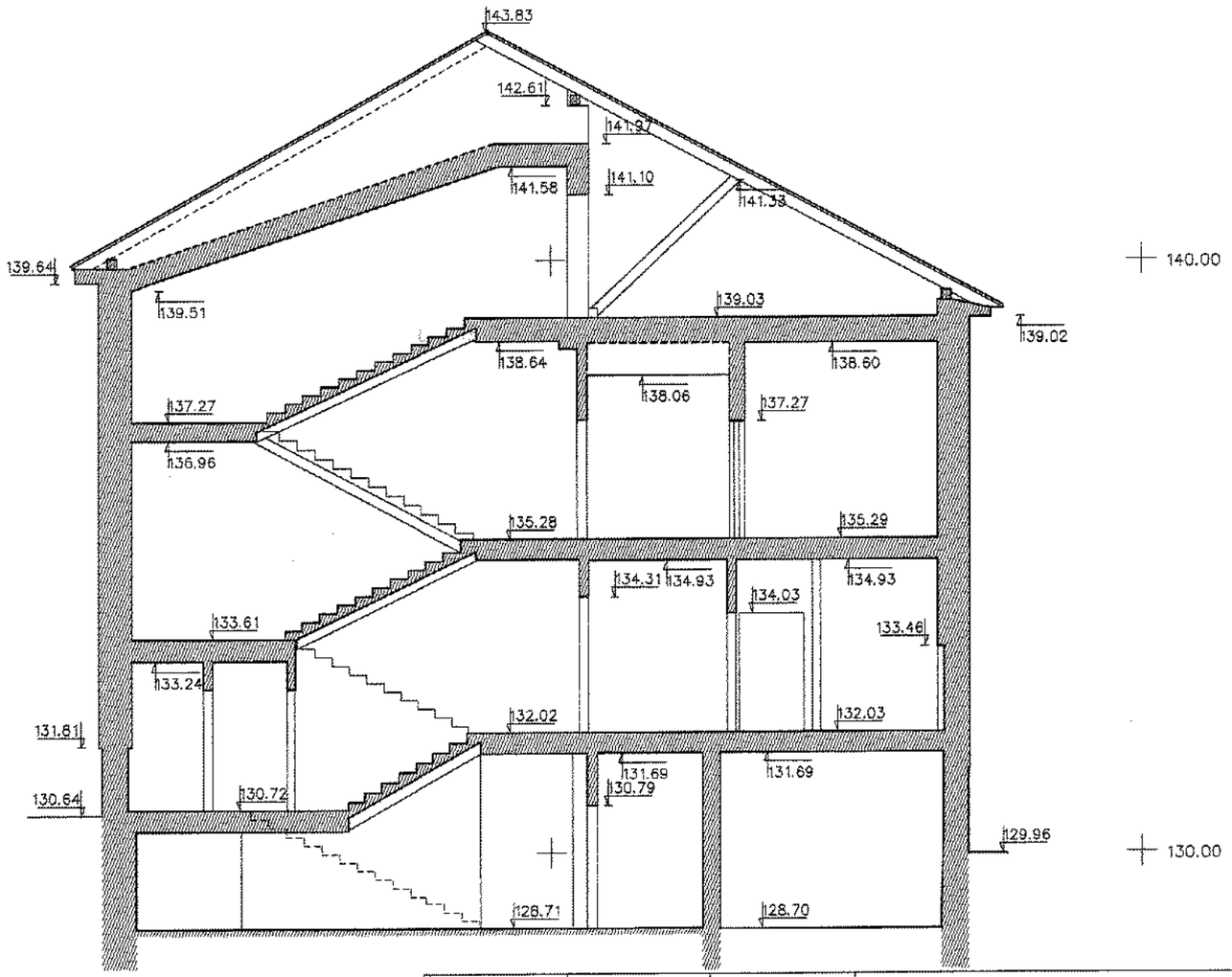

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		PASTATAS VILNIUJE, SUBAČIAUS G. 26,28 (BUV. LIGONINĖ)
ATLIKO	R.GAVIENAS		
			ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			PJŪVIS 6-6 , K-06.
			M 1: 100
		2008.07.	

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	17	18

UAB
CAD & F
PROJEKTSERVISAS
LICENCIJA NR.445

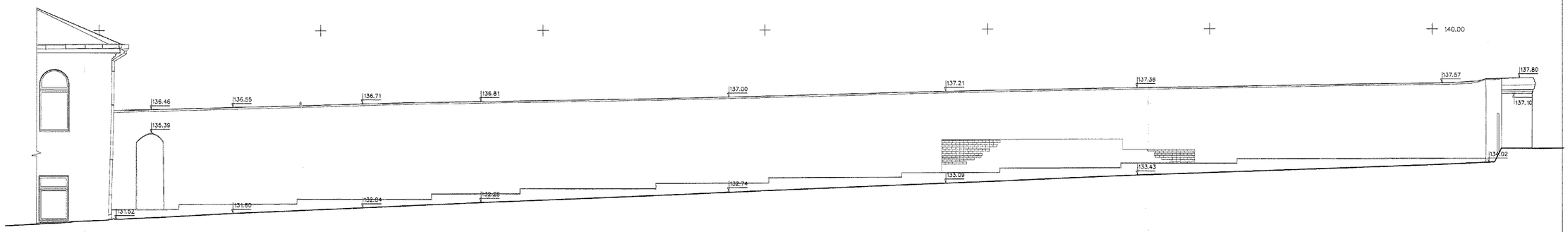

TVOROS PIETŲ FASADAS

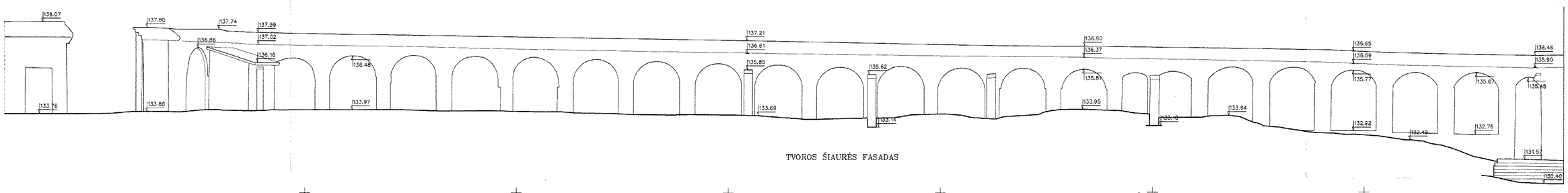

TVOROS ŠIAURĖS FASADAS

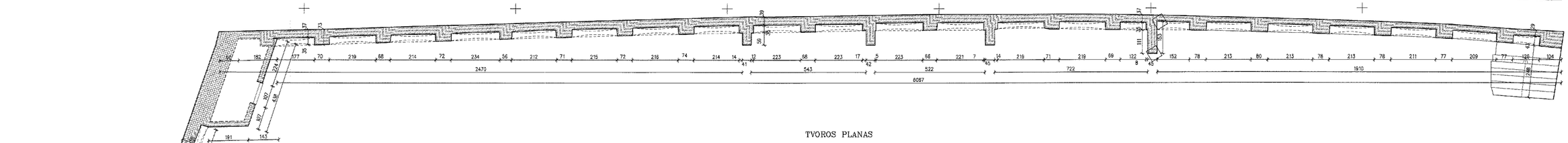

TVOROS PLANAS

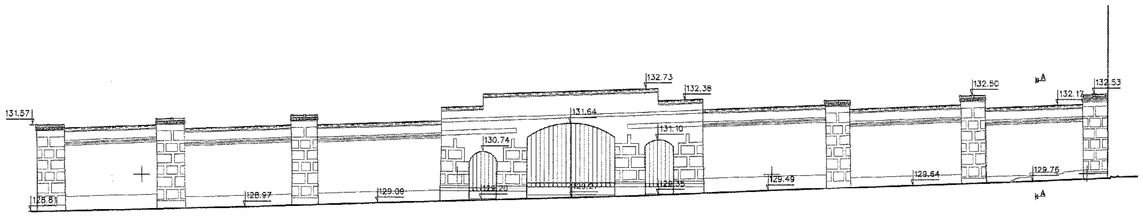

TVOROS PIETŲ FASADAS

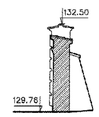

PJŪVIS A–A

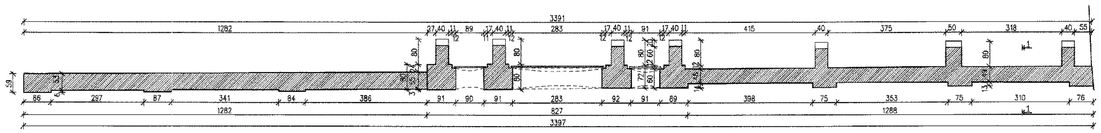

TVOROS PLANAS

PROJ.VADOVAS	R.JARUTIS		PASTATAI VILNIUJE, SUBAČIAUS G.26; 28 (BUVUSI LIGONINĖ)
GR.VADOVAS	J.VAITULEVIČIUS		
ATLIKO	R.JARUTIENĖ		
		2008.07.	ARCHITEKTŪRINIAI FOTOGRAMETRINIAI APMATAVIMAI
			TVOROS PIETŲ IR KIEMO ŠIAURĖS FASADAI M 1: 100

STADIJA	LAPAS	LAPŲ
PPD	18	18

UAB CAD & F PROJEKTSERVISAS LICENCIJA NR.445

08/22-5

Translation from Lithuanian

/logo/ RESTORATION AND DESIGN FIRM ARCHEODOMUS

Client:	**UAB Senojo miesto architektai** Pamėnkalnio str. 32-5, Vilnius
Builder:	**UAB "CORPMANAGEMENT"**
Complex:	**Former buildings of Missionary hospital (AtR56), Subačiaus str. 20, 24, 26, 28**
Object:	**Building facades at Subačiaus str. 20, Vilnius** Restoration
State:	**Exploratory polychromy inivestigation**
Parts:	**Architectural**
File:	**AD-08/09-PT-A**

Project leader */round stamp:* Republic of Lithuania UAB „SENOJO MIESTO ARCHITEKTAI" *Vilnius*/ */signature/* **D. Sabaliauskienė** (A 1107)

Research leader */signature/* **A. Kaušinienė** (KPD 0468)

Vilnius, 2008

Filaretų str. 85-5, 2004 Vilnius, tel. 868984026
Company Code 121577821, VAT Payer Code LT 100001637914

Translation from Lithuanian

CONCLUSIONS AND SUGGESTIONS OF THE FACADE EXPLORATORY POLYCHROMY IINVESTIGATION

Several main polychromy stages were established during the facade exploratory polychromy investigation.

The 1st polychromy stage: mid 18th c. – end of the 18th c. At this stage, the facades were covered in rough plaster and painted in grey ochre.

The 2nd polychromy stage: the beginning of the 19th c. The facades were painted in bright ochre.

The 3rd polychromy stage: mid 19th c. The facades were painted in pink ochre.

The 4th polychromy stage: the end of the 19th c. The facades were re-plastered and painted in bleached ochre. Rims and cornices were formed around windows but they did not survive.

The 5th polychromy stage: the beginning of the 20th c. The facades were painted in whitish ochre.

Later stages saw the facades painted in bright and richer colour ochres.

Preparing the facade colour solution, the restoration of the original polychromic painting is suggested; namely, the planes of the walls to be painted in bright ochre and the tables to be painted in white.

Should it be decided to restore the architectonics of the historicism period, the facades should be painted in the colours of the 4th stage; namely, the planes of the walls to be painted in bleached ochre and window rims, cornices and tables to be painted in white.

Author: architect and restorer */signature/* **Audronė Kaušinienė**
(Certificate of immovable cultural heritage protection specialist **No. 0468**)

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS

Užsakovas:	**UAB Senojo miesto architektai** Pamėnkalnio g. 32-5 , Vilnius
Statytojas:	**UAB "CORPMANAGEMENT"**
Kompleksas:	**Buv. Misionierių ligoninės pastatai (Atr56), Subačiaus g. 20,24,26,28**
Objektas:	**Pastato fasadai Subačiaus g. 20, Vilniuje** restauravimas
Stadija:	**Žvalgomieji polichrominiai tyrimai**
Dalys:	**Architektūros**
Byla:	**AD- 08/09 - PT- A**

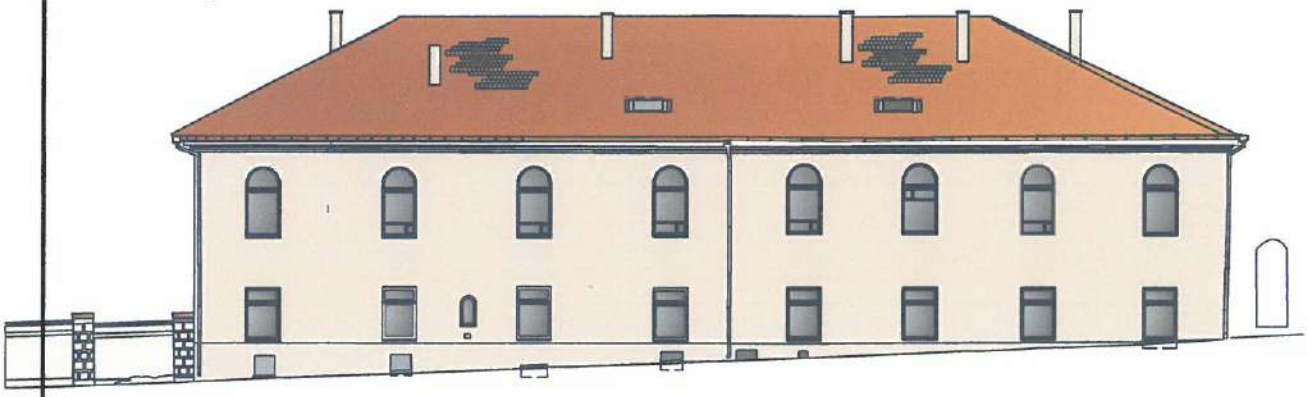

Lietuvos Respublika
UAB
"SENOJO MIESTO ARCHITEKTAI"
Vilnius

Projekto vadovė **D. Sabaliauskienė**
(A 1107)

Tyrimų vadovė **A. Kaušinienė**
(KPD 0468)

Vilnius, 2008

Filaretų 85-5 g. , 2004 Vilnius, tel. 868984026
Įmonės kodas 121577821, PVM m/k LT 100001637914

TURINYS

EIL. NR.	PAVADINIMAS	LAPO NR.	ŽYMĖJIMAI
1	Turinys	1	
2	Interjero žvalgomųjų polichrominų tyrimų ataskaita.	2	
3	Interjero polichrominių tyrimų išvados.	3	
	Polichromijos tyrimai - architektūra		PT -A
5	Zondažų sužymėjimas K-04, pietų fasado išklotinėje.	4	AD-08/09-PT –A
6	Zondažų sužymėjimas K-05,06 , vakarų fasado išklotinėje.	5	AD-08/09-PT -A
7	Zondažų sužymėjimas K-04, kiemo šiaurės fasado išklotinėje.	6	AD-08/09-PT -A AD-08/09-PT -A
8	Zondažų sužymėjimas K-05, kiemo rytų fasado išklotinėje.	7	AD-08/09-PT -A
9	Zondažų sužymėjimas K-04, rytų fasado išklotinėje.	8	AD-08/09-PT -A
10	K-04 pietų fasado zondažų fotofiksacija, stratigrafijos fiksacija.	9	AD-08/09-PT -A
11	K-04 pietų fasado zondažų fotofiksacija.	10-12	AD-08/09-PT -A
12	K-05,06 vakarų fasado zondažų fotofiksacija,	13	AD-08/09-PT -A
13	K-05 kiemo rytų fasado zondažų fotofiksacija,	14	AD-08/09-PT -A
14	Spalvinė retrospekcija I polichromijos etapo .	15	AD-08/09-PT -A
15	Spalvinė retrospekcija II, III polichromijos etapų	16	AD-08/09-PT -A
16	Spalvinė retrospekcija IV,V polichromijos etapų	17	AD-08/09-PT -A

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ SUBAČIAUS G. 20 FASADŲ ŽVALGOMŲJŲ POLICHROMIJOS TYRIMŲ ATASKAITA

Istorinė medžiaga

Subačiaus g. susiformavo dar prieš gynybinės sienos įrengimą kaip viena svarbiausių užmiesčio krypčių. Pastatas Subačiaus g. 20 randasi Misionierių bažnyčios ir vienuolyno ansamblio teritorijoje. Ansamblis pradėtas statyti 1695m. už tuo metu buvusios miesto gynybinės sienos. Susiformavo XVIII a. viduryje.

Pastate Subačiaus g.20 paskutiniu metu buvo įsikūrusi Misionierių ligoninė.

Pastato Subačiaus g. 20 fasadų žvalgomųjų polichromijos tyrimų tikslas – nustatyti polichromijos raidos etapus, pateikti spalvines retrospekcijas.

Tyrimų metu buvo zonduojama 4 ir 5 korpusų fasadai. Pastebėta , kad remontuojant fasadus ne kartą buvo valyti dažymo sluoksniai, pertinkuota.

Zonduojant Subačiaus gatvės fasadą (4 korp.) užfiksuota penkiolika dažymo sluoksnių, du pertinkavimai (žiūr. stratigrafijos fiksaciją). Giliausiame 15 –ame dažymo sluoksnyje ant pirminio tinko rasta pilka ochra. Sekančiuose 14 ir13 –ame sluoksniuose rastos šviesios ochros. Vėliau fasadas buvo pertinkuotas, ir nudažytas išbalinta ochra (12, 11 dažymo sluoksniai) , aplink langų angas buvo suformuoti apvadai , sandrikai (kurie neišliko) . Vėlesniuose dažymo sluoksniuose (nuo 10 iki 1) užfiksuotos ochrinės spalvos. Virš 5 dažymo sluoksnio rastas cementinis pertinkavimas.

Zonduojant vakarinį, rytinį ir šiaurinį fasadus užfiksuota tik dvylika dažymo sluoksnių .Tyrimų metu sienų tapybinio dekoro nerasta.

FASADŲ ŽVALGOMŲJŲ POLICHROMIJOS TYRIMŲ IŠVADOS IR PASIŪLYMAI

Fasadų žvalgomųjų polichromijos tyrimų metu nustatyti keli pagrindiniai polichromijos etapai.

I –as polichromijos etapas – XVIII a. vid.- pab. Šiame etape fasadai buvo tinkuoti grubesniu tinku ir nudažyti pilka ochra.

II-as polichromijos etapas – XIX a. pradžia. Fasadai buvo dažyti šviesia ochra.

III-as polichromijos etapas – XIX a. vid. Fasadai buvo dažyti rausva ochra.

IV-as polichromijos etapas – XIX a. pab. Fasadai buvo pertinkuoti ir nudažyti išbalinta ochra. Aplink langų angas buvo suformuoti apvadai, sandrikai, kurie neišliko.

V-as polichromijos etapas – XX a. pradžia. Fasadai buvo dažyti balsva ochra.

Vėlesniuose etapuose fasadai buvo dažyti šviesiomis ir sodresnėmis ochrinėmis spalvomis.

Ruošiant fasadų spalvinį sprendimą siūloma atkurti pirminį polichrominį dažymą : sienų plokštumas dažyti šviesia ochra, karnizus – balsva spalva.

Jeigu bus nuspręsta atkurti istorizmo laikotarpio architektoniką, tai fasadai turėtų būti dažomi IV etapo spalvomis : sienų plokštumos – išbalinta ochra, langų apvadai, sandrikai, karnizai – balta spalva.

Autorė : architektė, restauratorė Audronė Kaušinienė
(Nekilnojamojo kultūros
paveldo apsaugos specialisto
atestatas Nr. 0468)

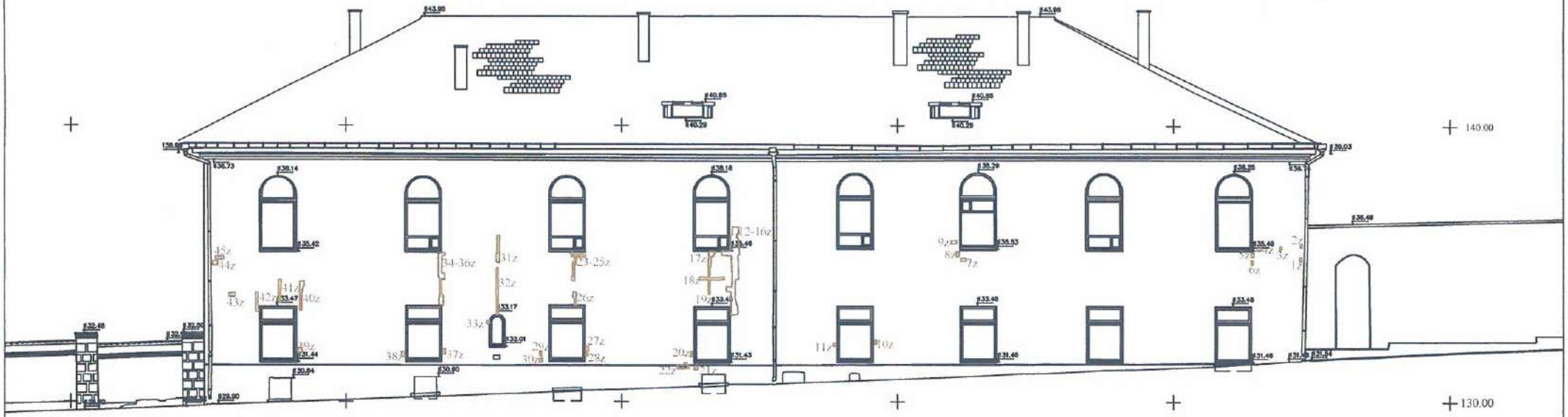

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20	
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI	
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Zondažų sužymėjimas K-04, pietų fasado išklotinėje	Laida / Lapas / Lapas
				AD.08/08-PT	4

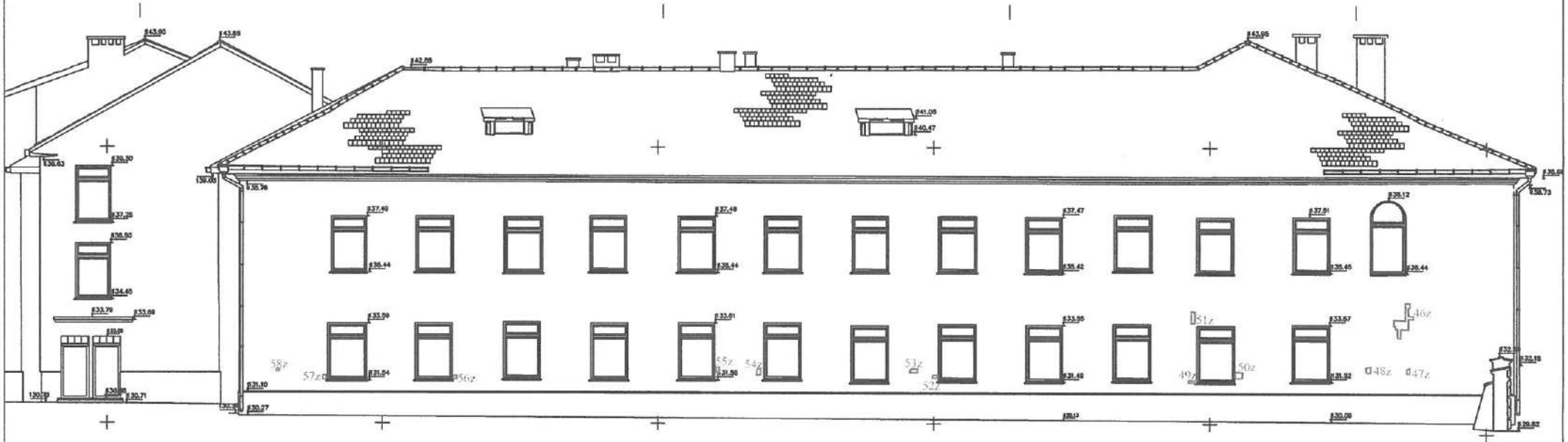

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20	
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI	
0468	Arch	A.Kaušimienė	08-08	Zondažų sužymėjimas K-5,6 , vakarų fasado išklotinėje	Laida
					Lapas / Lapas
				AD 08/08-PT	6

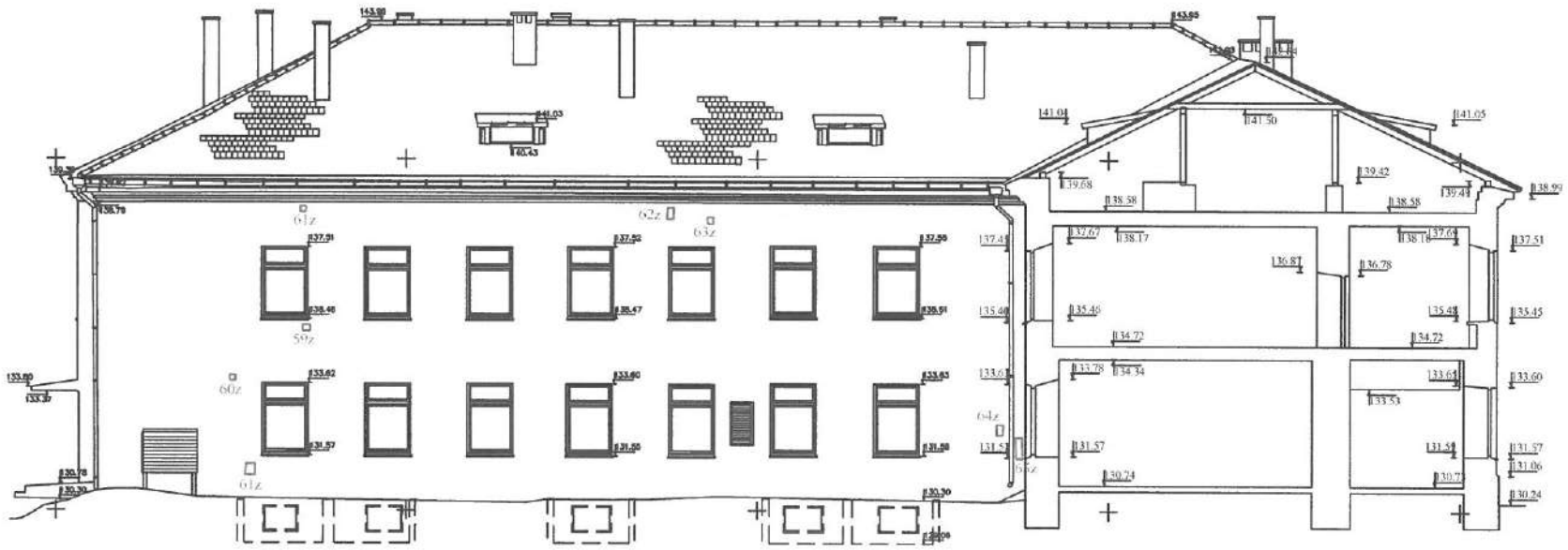

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20		
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI		
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Zondažų sužymėjimas K-4, kiemo šiaurės fasado išklotinėje	Laida	
					Lapas	Lapas
				AD.08/08-PT	6	

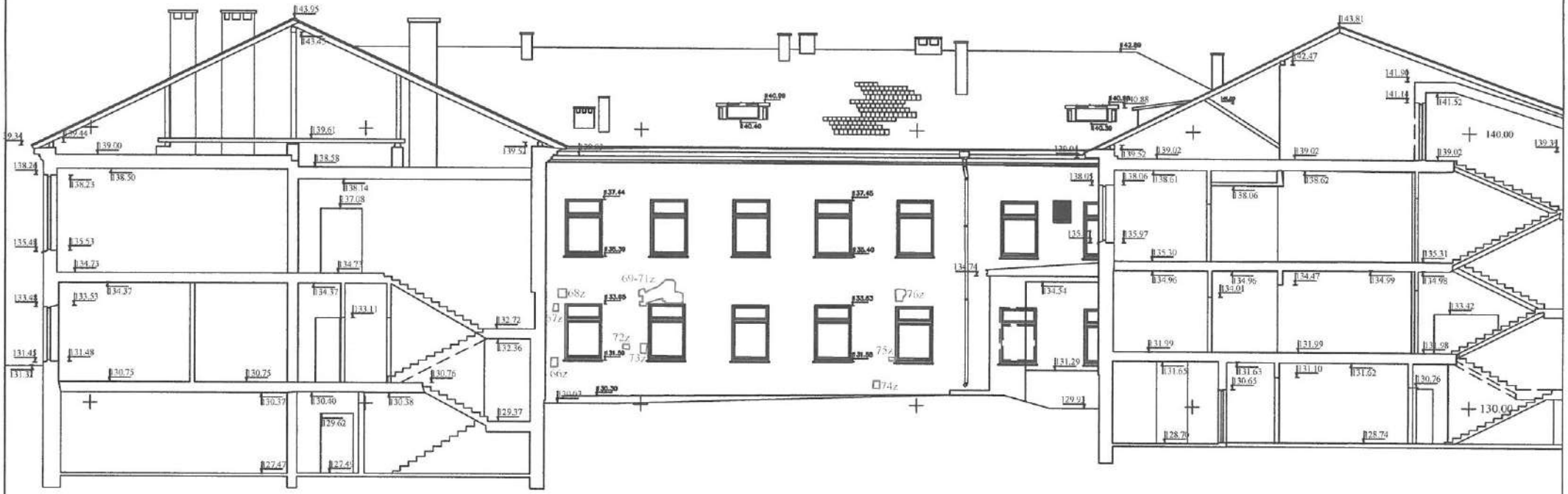

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20
				FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Zondažų sužymėjimas K-5, kiemo rytų fasado išklotinėje
				AD.08/08-PT

Laida
Lapas 7 Lapas

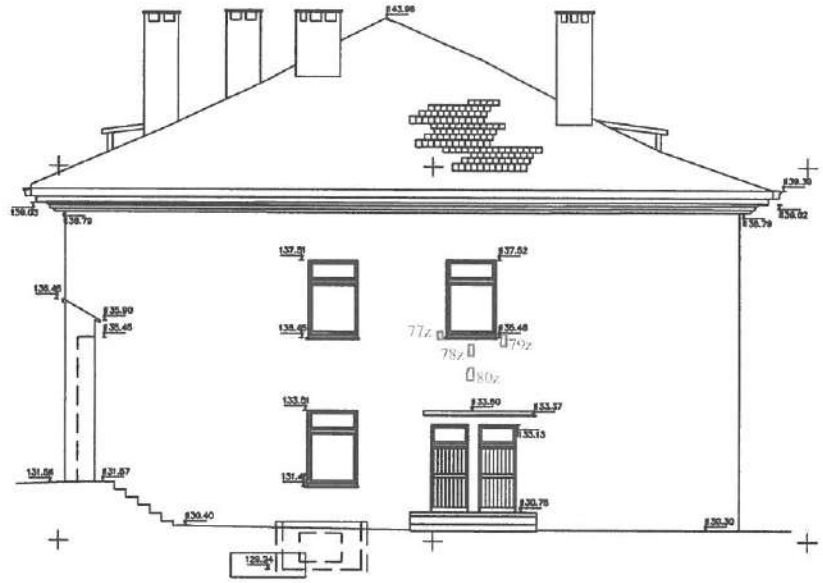

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS					BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20
A1107	PV	D.Sabalnauskienė		08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI
0468	Arch	A.Kaušinienė		08-08	Zondažų sužymėjimas K-04, rytų fasado išklotinėje
					AD.08/08-PT

Laida	
Lapas	Lapas
9	

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-4 PIETŲ (SUBAČIAUS G.) FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

44, 45z

39z

43z

35z

42z

40z

41z

34-36z

Stratigrafijos fiksacija

Siena

1.

9.

2.

10.

3.

11.

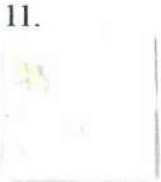

4.

12.

Pertinkavimas

5.

Gruntas, tinkas

6.

13.

7.

14.

8.

15.

Pirminis dažymo
sluoksnis, tinkas

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-4 PIETŲ (SUBAČIAUS G.) FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-4 PIETŲ (SUBAČIAUS G.) FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

38z

33z

23-26z

31,32z

29z

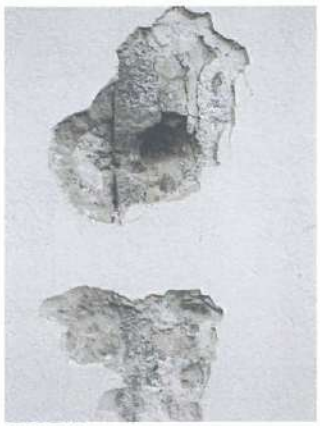
27,28z

12-19z

14z

30z

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-4 PIETŲ (SUBAČIAUS G.) FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

15, 16z

22z

14z

1- 6z

14z

7- 9z

4-6z

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-4,5 VAKARŲ FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

47z

51z

46 z

50z

48z

56z

52z

49z

BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATŲ
K-5 RYTŲ FASADO
ZONDAŽŲ FOTOFIKSACIJA

69-71Z

68Z

66Z

76Z

76Z

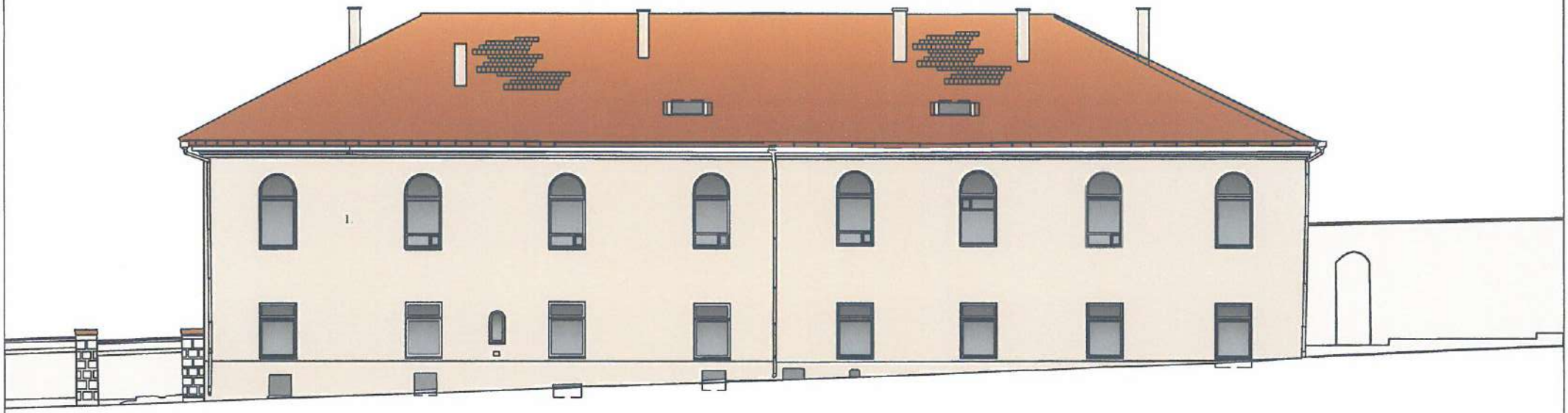

Pirmojo polichromijos etapo
Spalvų etalonai

1. Siena

2. Karnizas

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20	
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI	
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Spalvinė retrospekcija pirmojo polichromijos etapo . K-04, pietų fasado išklotinė.	Laida / Lapas / Lapas
				AD.08/08-PT	15

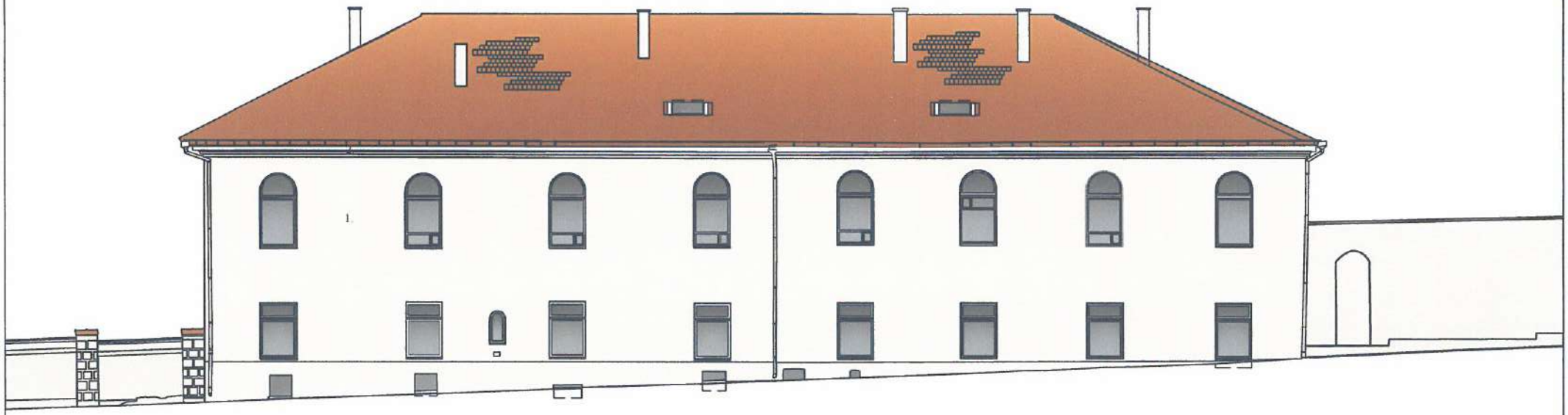

Antro ir trečio polichromijos etapo
Spalvų etalonai

1. Siena

2. Karnizas

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20	
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI	
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Spalvinė retrospekcija II ir III polichromijos etapų . K-04, pietų fasado išklotinė.	Laida / Lapas / Lapas
				AD.08/08-PT	16

Ketvirto ir penkto polichromijos etapų
Spalvų etalonai

1. Siena

2. Karnizas

RESTAURAVIMO PROJEKTAVIMO FIRMA ARCHEODOMUS				BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖS PASTATAI SUBAČIAUS G. 20	
A1107	PV	D.Sabaliauskienė	08-08	FASADŲ ŽVALGOMIEJI POLICHROMIJOS TYRIMAI	
0468	Arch	A.Kaušinienė	08-08	Spalvinė retrospekcija IV ir V polichromijos etapų. K-04, pietų fasado išklotinė.	Laida / Lapas / Lapas
				AD 08/08-PT	17

ANTIQUA
ARCHEOLOGIJOS
PROJEKTŲ
CENTRAS

ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI SUBAČIAUS G. 26, VILNIUJE 2008 METAIS

ATASKAITA

Užsakovas: **UAB "Senojo miesto architektai"**

Autorius: **Tauras Poška,**
archeologas,
Nekilnojamojo kultūros paveldo
specialisto atestato Nr. 0624,
tel. +37068787212

Vilnius, 2008

Turinys

Įžanga	2.
Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų eigos aprašymas	5.
Išvados	10.
Archeological survey on the territory of Subačiaus str.26 in Vilnius conclusions	13.
Brėžinių sąrašas	15.
Brėžiniai	16.
Fotonuotraukos	28.

Įžanga

2008 m. liepos - rugsėjo mėn. UAB Archeologijos projektų centras „Antiqua", UAB "Senojo miesto architektai" užsakymu atliko archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus sklype Subačiaus g. 26, Vilniaus m. Leidimą tyrinėjimams (Nr.142) išdavė Kultūros paveldo departamentas (archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų vadovas Tauras Poška). Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Subačiaus g.26 sklype – vienas sklypo detaliojo plano parengiamųjų darbų etapų. Sklypas yra Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (A1610) teritorijoje.

Sklypas Subačiaus g. 26, Vilniaus m., patenka į archeologinės vertybės – Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais teritoriją (A1610). Šioje Vilniaus dalyje oficialūs, dokumentuoti archeologiniai tyrinėjimai nebuvo atliekami, nėra tikslesnių duomenų apie šios vietos archeologinę situaciją, vertę. Įvertinant greta atliktų archeologinių tyrimų ir kitus duomenis galima spėti, kad šioje Vilniaus dalyje galėjo būti gyvenama jau II tūkstm. po Kr. pradžioje. Turimais (nedokumentuotais) duomenimis šio sklypo aplinkoje aptikta grublėtosios keramikos. Šis faktas, o taip pat atsekami paleoreljefo ypatumai leistų spėti, kad čia galėjusi būti minimu laikotarpiu datuojama gyvenvietė. Dalis Vilniaus tyrinėtojų manė, kad vietovėje (istoriniame Subačiaus priemiestyje) kur yra minimas sklypas, iki Antrojo pasaulinio karo vadintoje Išganytojo kalnu (*Mons Salvatoris* – lot.), būta piliakalnio. Jį manyta buvus Vilniaus miesto gynybinės sienos bastėjos prie Bokšto g. vietoje arba aplinkoje. Archeologinius tyrinėjimus bastėjos rekonstrukcijos metu atlikusi archeologė Irena Jučienė teigė, kad piliakalnio liekanų aptikta pietrytiniame fosos ribos šlaite (Jučienė, 1971, p. 86), t. y. piliakalnis (dalis jo?) galėtų būti ir sklype Subačiaus g. 26. Kadangi oficialūs archeologiniai tyrinėjimai šiame sklype nebuvo atliekami, detalesnių duomenų ar čia būta įtvirtinimų, kokie buvo jų parametrai, kokiu laikotarpiu jie datuotini – nežinoma. Tikėtina, kad įtvirtinimų šioje Vilniaus dalyje būta XIV a. – XV a. pradžioje. XIV a. datuojamų archeologinių radinių aptikta atliekant žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus netoliese esančiuose sklypuose Subačiaus g. 21, 23 (Katalynas, 1981š). Archeologinių darbų metu automobilių stovėjimo aikštelėje prie A. Strazdelio g. 2007 m. aptikta vakarų – šiaurės rytų kryptimi orientuotų įtvirtinimų linijos liekanų. Tai veikiausiai XIV a. pabaiga – XV a. pradžia datuotinų, Vilniaus pietrytinę dalį saugojusių, pylimų su grioviu liekanos (Girlevičius, 2008). Netoliese tirto sklypo esančiuose Subačiaus g. 15, 17 sklypuose aptikta XV-XVI a. riba datuojamų

archeologinių radinių, ūkinių duobių. XVI a. pirmame ketvirtyje pastačius Vilniaus miesto gynybinę sieną, iki pat šio gynybinio įrenginio dalinio sunaikinimo XIX a. pradžioje, teritorija kurioje yra sklypas Subačiaus g. 26 priklausė istoriniam Subačiaus priemiesčiui. Duomenų apie šio sklypo juridinę priklausomybę, užstatymo pobūdį iki 1640 m. neturime. 1640-1650 m. sklype Subačiaus g. 28 rūmus pasistatydino LDK didikas Jeronimas Sanguška. Rūmus supo didelis parko tipo sodas ir su tvenkiniais ir šaltiniais pašlaitėje (Paminklų sąvadas, 1988, p. 463). Analizuojant XVIII-XIX a. planus galima teigti, kad sklype Subačiaus g. 26 taip pat būta parko tipo želdinių, kurie tikėtina priklausė tam pačiam savininkui. Prof. M. Moreliovskio nuomone Sanguškų valdos buvo įtvirtintos bastioniniais įtvirtinimais (Morelowski, 1940-1942š, Nr. 6 paaišk.), turėjusiais ryšį su šio autoriaus rekonstruotu pirmuoju bastioninių įtvirtinimų žiedu. Natūros tyrimais tokių, XVI a. pabaiga – XVII a. I puse datuotinų, įtvirtinimų egzistavimas nėra įrodytas. Gynybai pritaikyto pastato bruožų turi ir patys gana gerai išlikę Sanguškų rūmai. Koks buvo mūrinių miesto gynybinių įtvirtinimų santykis su sklypu Subačiaus g. 26 nežinoma. Nėra aiškus šio sklypo paleoreljefas. Po 1655-1661 m. Vilniaus nusiaubimo Maskvos karo metu, 1657 m. J. Sanguškos mirties, sekė kitas reikšmingas įvykis šios Vilniaus dalies istorijoje – XVII a. pabaigoje Sanguškų rūmai atiteko vienuoliams misionieriams, kurie XVII a. pabaigoje – XVIII a. palaipsniui plėtė savo valdas. ~1737 m. datuojamame vadinamajame Fiurstenhofo Vilniaus miesto plane, sklypo Subačiaus g. 26 pietrytinėje dalyje – sankirtoje su sklypu Subačiaus g. 28 vaizduojami 4 maži mūriniai stačiakampio plano pastatai, sklypo vakarinėje-pietvakarinėje dalyje – 3 mediniai (?) pastatai, 2 iš kurių tuo metu tikriausiai nepriklausė vienuolyno posesijai. Pagal istorinius duomenis žinoma, kad 1787 m. įkurta Vaikelio Jėzaus vaikų prieglauda, tais pačiais metais pagal architekto A.Kosakovskio projektą pradėtas statyti dviejų aukštų mūrinis pastatas (Vileikienė, 2008š). 1808 m. Vilniaus miesto plane V sklypo pusėje pažymėtas pastatas orientuotas P-Š kryptimi, stovintis galu į dabartinę Subačiaus g. Vėlesniuose planuose pastato konfigūracija nesikeičia ir išlieka iki 1964 m. (Vileikienė, 2008 š). Buvusios prieglaudos pastato Š korpusas greičiausiai nugriaustas XX a. septintajame dešimtmetyje statant ligoninės Š korpusą. 1976 m. Š dabartinio sklypo dalyje pastatyta slėptuvė, kuri komunikacijomis sujungta su buvusiu Misionierių vienuolyno pastato V korpusu.

Pagrindiniai žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų sklype tikslai buvo:

- nustatyti pirminį sklypo apgyvendinimą
- nustatyti ar čia būta gynybinių įtvirtinimų bei šių įtvirtinimų pobūdį

- nustatyti archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio storį ir pobūdį, atsekti anksčiau čia stovėjusių mūrinių pastatų vietas.

Šių faktų atskleidimas leistų numatyti planuojamo užstatyti sklypo paveldosauginį režimą, prognozuoti tiriamųjų darbų apimtis, suteiktų duomenų didesnės apimties tyrimų kainos nustatymui. Įvertinant tai, kad sklype galima aptikti ankstyvų radinių ir kad šioje Vilniaus dalyje galėjo būti vėlyvojo geležies amžiaus gyvenvietė arba piliakalnis, buvo kasamos žvalgomosios perkasos. Tyrinėti buvo numatyta 74 m^2 plotą, darbų metu teko plėsti dalį plotų, todėl iš viso tirta 100,5m^2.

Jučienė I., 1971 – Artilerijos bastionas // Lietuvos pilys. Vilnius, 1971, p. 76-88;

Girlevičius L., 2008 – XIV a. – XV a. pradžios Vilniaus miesto gynybiniai įrenginiai (straipsnis atiduotas spaudai tęstinio leidinio „Lietuvos archeologija" T. 33).

Morelowski M., 1940-1942š – Vilnius prieš 1655 metus. Rekonstrukcinio plano 318 numerių paaiškinimas. Vilnius, 1940-1942. Vilniaus apskrities archyvas f. 1019 ap. 11 b. 4358;

Paminklų sąvadas, 1988 – Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų sąvadas. T. 1. Vilnius. Vilnius, 1988;

Katalynas K., 1981š – Vilniuje, Subačiaus g. 21, 23 vykdytų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita. Vilnius, 1981. Vilniaus apskrities archyvas f. 1019 ap. 11 b. 7067;

Vileikienė L., Buv. Misionierių ligoninė Vilniuje, Subačiaus g.24, 26, 28. Buv. Misionierių ligoninės pastatų komplekso istorinė apybraiža. Vilnius, 2008 m. Byla saugoma UAB „Senojo miesto architektai".

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų eigos aprašymas

Plotas Nr. 1 iškasta ŠR Subačiaus g.26 sklypo pusėje, 28,5m į šiaurę nuo Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso šiaurės rytinio kampo, viršutinėje, pirmojoje iš dviejų suformuoto šlaito terasoje. Pradėta kasti 2x4m dydžio, darbų eigoje praplėstas iki 2x6m, orientuota šiaurės - pietų kryptimi (brėž.Nr.5, nuotr.Nr.1-4).

Po paviršiuje buvusia velėna prasidėjo tamsiai pilkos purios, smėlingos žemės sluoksnis su XX a. statybinėmis šiukšlėmis. Nukasus iki 0,5m gylio, pietinėje perkasos pusėje atidengtas šiluminės trasos betoninio latako kampas. Atkasus lataką perkasa pratęsta 2m šiaurės kryptimi. Iškasus iki 2,4m gylio pradėjo slinkti parkasos sienelės, todėl darbai šioje vietoje buvo sustabdyti. Nejudintas įžemio sluoksnis nepasiektas, archeologinių radinių nesurasta.

Nustatyta, kad pirmoji terasa galutinai suformuota XX a., statant Subačiaus g. 26 šiaurinį korpusą ir 1976 m. įrenginėjant slėptuvę esančią šiaurės vakarinėje dabartinio sklypo dalyje.

Plotas nr. 2 iškasta 44m į šiaurę nuo Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso šiaurės rytinio kampo, 10m į šiaurę nuo *ploto Nr. 1*, antrojoje, apatinėje terasoje. 2x4m dydžio, orientuotas šiaurės - pietų kryptimi (brėž. Nr. 5, nuotr. Nr. 5-6).

Tirto ploto paviršius žemėjo pietų - šiaurės kryptimi, aukščių perkritimas tarp pietinės ir šiaurinės perkasos kraštinių 1,15m. Po velėna prasidėjo tamsiai pilkos žemės, permaišytos su smulkiomis XX a. statybinėmis griuvenomis sluoksnis, kuris pietinėje perkasos pusėje buvo 1,8m storio, šiaurinėje – plonėjo iki 1,1m. Giliau tirtas juodos smėlingos, purios žemės sluoksnis, kurio viršutinė riba pietinėje pusėje nuo viršutinės ribos šiaurėje skyrėsi 0,3m. Juodos žemės sluoksnyje aptikta XVI-XVIII a. datuotinų buitinės keramikos fragmentų. Nukasus juodą žemę, 2,9m gylyje pietinėje pusėje ir 2,2m gylyje šiaurinėje - pasiektas nejudintas įžemio sluoksnis – smėlis (H_{abs} - 122.69-122.38).

Ploto Nr. 2 vietoje viršutiniai sluoksniai iki 1,1-1,8m gylio supilti XX a antrojoje pusėje formuojant dabartinį paviršių. Apatinis sluoksnis susidaręs XVIII a., greičiausiai irgi supiltas.

Plotas Nr.3 iškastas 34,8m į šiaurės rytus nuo Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso šiaurės vakarų kampo, pirmojoje iš dviejų suformuotų šlaito terasoje. 2x5m dydžio, orientuotas šiaurės - pietų kryptimi (brėž. Nr. 5, nuotr. Nr. 7-8).

Tirto ploto paviršius žemėjo pietų - šiaurės kryptimi, aukščių perkritimas tarp pietinės ir šiaurinės perkasos kraštinių 0,5m. Po viršutiniu velėnos sluoksniu prasidėjo šviesiai pilka smėlinga žemė su gausiomis XX a. antrosios pusės statybinėmis griuvenomis. 0,7m gylyje atidengtas vientisas griuvenų sluoksnis, kurį sudarė XVIII-XIX a. datuotinos plytos, plytų nuolaužos, kalkių skiedinio gabalai, XX a. metalinių vamzdžių nuolaužos. 1-1,2m gylyje nuo dabartinio paviršiaus prasidėjo pilkos, purios žemės sluoksnis su XIX-XX a.pr buitinės keramikos ir stiklinių indų fragmentais. 1,3-1,4m gylyje nuo dabartinio paviršiaus, šiaurinėje tirto ploto sienelėje atidengtas plytų rištų kalkių skiediniu mūro fragmentas. Mūras aiškiai išjudintas iš savo pirminės vietos, greičiausiai XX a. antroje pusėje statant slėptuvę ir formuojant dabartinį paviršių. 2m gylyje pietinėje *ploto Nr. 3* dalyje ir 2,4m šiaurinėje pusėje prasidėjo šviesia pilko smėlio sluoksnis be radinių, po kuriuo 2,6m gylyje atidengtas tamsiai pilkos žemės sluoksnis, kurį nukasinėjant aptikta XVI-XVIII a. datuotų plokštinių koklių ir buitinės keramikos fragmentų. Kadangi dėl didelio gylio toliau kasti tapo pavojinga, šiaurinėje pusėje iškastas 1x1m dydžio šurfas. Nustatyt, kad tamsiai pilkos žemė sluoksnis tęsiasi iki 3,7m gylio nuo dabartinio paviršiaus, kur surastas nejudinto smėlio sluoksnis (H_{abs} – 124.36).

Ploto Nr. 3 vietoje viršutiniai sluoksniai XX a. suardyti iki 2m gylio nuo dabartinio paviršiaus. Giliau prasideda XVIII a. datuotinas kultūrinio sluoksnio horizontas, kuris tęsiasi iki 3,7m gylio. Surastas plytų mūro fragmentas, pagal mūro pobūdį datuotinas XVII a. antrąja puse ir greičiausiai yra čia buvusio ūkinio pastato pamatų, galutinai suardytų XX a. formuojant dabartinį paviršių, fragmentas.

Plotas Nr.4 iškastas 12 m į šiaurės vakarus nuo Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso šiaurės vakarinio kampo. Ploto vieta parinkta tikintis surasti XVII a. pab. - XVIII a. planuose pažymėto buvusios prieglaudos šiaurinio korpuso pamatus. Pradžioje kastas 2,5x4 m dydžio, vėliau pratęstas iki 2,5x12m, orientuotas rytų - vakarų kryptimi (brėž. Nr. 5,7; nuotr. Nr. 9-11).

Tik nuėmus paviršiuje buvusius velėnos ir juodžemio sluoksnius, 0,3m gylyje nuo dabartinio paviršiaus atsidengė plytų, rištų kalkių skiediniu mūro fragmentas, orientuotas rytų - vakarų kryptimi (H_{abs} –129.80). Atkasus mūrą, tikintis surasti vakarinį buvusios sienos kampą, nuspręsta plotą pratęsti vakarų kryptimi. Plotas iškastas iki Subačiaus g. 26 sklypo

vakarinę ribą žyminčios tvoros, bet vakarinis kampas neaptiktas. Siekiant nustatyti kultūrinio sluoksnio rastos sienos aplinkoje pobūdį ir nustatyti sienos įgilinimą šiaurės rytinėje ploto dalyje iškasta 3x1,5m dydžio išpjova, orientuota pietryčių – šiaurės vakarų kryptimi. Čia po velėna buvo 0,2m storio juodžemio sluoksnis, po kuriuo atsidengė šviesiai pilkos spalvos žemės sluoksnis su smulkiomis XX a. statybinėmis griuvenomis. 0,5 - 0,6m gylyje išryškėjo pamatų duobės perkasimo riba. Kasant giliau nustatyta, kad pamatų perkasimas užpildytas pilkos spalvos žemės sluoksniu, kuriame aptikta smulkių plytų nuolaužų, kalkių skiedinio fragmentų, čerpių nuolaužų. Archeologinių radinių perkasimo vietoje nesurasta. 0,9m gylyje nuo pamatų paviršiaus siena platėjo per 0,15m, 2,3, 2,8 ir 3 m gylyje atkasti dar trys praplatėjimai. 2,7m gylyje atidengtas pilkos žemės su smulkiomis griuvenomis ir kalkių skiedinio gabalais sluoksnis, kuris tęsėsi iki 3,3m gylio nuo dabartinio paviršiaus (H_{abs} – 123.71). Iškasus iki šio gylio, vengiant sienelių slinkimo giliau nekasta, pamatų apačia nepasiekta. Kadangi pamatų apačia nesurasta, o spėjamas pamatų duobės perkasimas baigės 0,6m aukščiau iškasto lygio, neaišku ar perkasimas atsiradęs statybos laikotarpiu, ar vėlesnės rekonstrukcijos metu.

Perkasimo nesuardytos dalyje nuo 0,8m gylio fiksuotas tamsiai pilkos žemės sluoksnis su XVII-XIX a. smulkiomis buitinės keramikos šukėmis. Giliau buvo pilka puri žemė kurią nukasinėjant aptikta XVI-XVIII a. datuotų buitinės keramikos ir plokštinių koklių fragmentų. Pasiekus 3m gylį dėl darbų saugos žemės darbai išpjovos vietoje nutraukti, įžemis nepasiektas.

Ploto nr. 4 vietoje surastas 1,3m pločio pamatų fragmentas, mūrytas iš 27x14/13,8x9cm dydžio plytų, dalis kurių su braukomis, tarpusavyje rištų rupiu kalkių skiediniu. Centrinėje ploto dalyje pamato juostoje fiksuotas 1,3-1,5m pločio tarpas, greičiausiai šioje vietoje būta durų. Siena kiautinės konstrukcijos, šonuose išmūrytos viena - dvi eilės plytų, į vidurį priversta griuvenų su kalkių skiediniu. Siena gerai išlikusi, pagal mūro pobūdį datuotina XVII a. antrąja puse ir priklausė XVII a. pab. pastatytos vaikų prieglaudos šiauriniam korpusui, Vilniaus miesto planuose rodomam nuo 1808 m.

Nesuradus šiaurės vakarinio pamatų kampo, norint aptikti šiaurės rytinį kampą į rytus nuo *ploto Nr. 5* iškasti du šurfai (plotai 4a ir 4b).

Plotas Nr. 4a iškastas 5m į rytus nuo *ploto Nr. 4* (brėž. Nr. 5, nuotr. Nr. 12). 2x1,5m dydžio, orientuotas šiaurės - pietų kryptimi.

Po paviršiuje buvusiais velėnos ir juodžemio sluoksniais, 0,3m gylyje atidengta tamsiai pilka žemė su gausiomis griuvenomis. Tame pačiame gylyje, pietinėje šurfo dalyje surastas rytų - vakarų kryptimi orientuotas plytų, rištų kalkių skiediniu, mūro, analogiško

sienai surastai *plote Nr. 5*, fragmentas. Aptikus mūrą ir įsitikinus, kad šioje vietoje neaptiktas šiaurės rytų kampas, šurfas giliau nekastas.

Plotas Nr. 4b iškastas 6,5m į rytus nuo *ploto Nr. 4b*, 3x2m dydžio, orientuotas pietų - šiaurės kryptimi (brėž. Nr.5, nuotr. Nr.13).

Nuėmus paviršiuje buvusius velėnos ir juodžemio sluoksnius, 0,2-0,3m gylyje nuo dabartinio paviršiaus atkasti ieškomo mūro fragmentai. Vakarinėje šurfo dalyje - 1,3m ilgio, 1,1m pločio, orientuotas rytų - vakarų kryptimi. Centrinėje dalyje siena sukasi šiaurės - pietų kryptimi ir tęsiasi link pietinėje sklypo dalyje esančio Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso link. Šis fragmentas 0,9m pločio, 1,4m ilgio. Aptikus buvusio korpuso šiaurės rytų kampą šurfas giliau nekastas. Archeologinių radinių *plotų Nr. 4a ir 4b* vietose nesurasta, įžemis nepasiektas.

Plotas Nr. 5 iškastas vakarinėje sklypo pusėje, prie Subačiaus g. 26 pastato vakarinės sienos, 26,5m į pietus nuo korpuso šiaurės vakarų kampo. Jis 5x1,5m dydžio, orientuotas rytų – vakarų kryptimi (brėž. Nr. 5, nuotr. Nr. 14-15).

Nuėmus paviršiuje buvusius velėnos ir juodžemio sluoksnius, 0,3m gylyje prasidėjo tamsiai pilkos žemės sluoksnis su XX a. statybinėmis griuvenomis: plytų duženomis, betono gabalais, geležinių vamzdžių nuolaužomis. Sluoksnis tęsėsi iki 1,2-1,5m gylio nuo dabartinio paviršiaus. XX a. suardytame sluoksnyje surasta ir XVII a. datuotų buitinės keramikos ir plokštinių koklių fragmentų. 1,5m gylyje atidengtas įžemis – smėlis (H_{abs}-128.85).

Rytinėje ploto dalyje atkasti dabar stovinčio korpuso vakarinės pusės pamatai. Nustatyta, kad jie mūryti iš tokių pačių plytų kaip ir pamatai rasti *ploto Nr. 4* vietoje, tik čia kas keturias - penkias plytų eiles įmūryta po lauko riedulių eilę. Pamatai taip pat datuotini XVII a. pab. Suradus nejudintą sluoksnį *ploto Nr. 5* giliau nekasta, pamatų apačia nesurasta.

Plotas Nr. 6 iškastas 26m į pietvakarius nuo Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso pietrytinio kampo. Jis 3x4m dydžio, orientuotas rytų - vakarų kryptimi (brėž. Nr. 5,9-13; nuotr. Nr. 16-17).

Darbų pradžioje nuimtas paviršiuje buvęs asfaltbetonis ir nukasti viršutiniai skaldos ir žvyro sluoksniai. 0,5-0,7m gylyje prasidėjo pilka, puri žemė su medžių šaknimis. Šiame sluoksnyje surasta XVIII-XX a. datuotinų buitinės keramikos fragmentų. 1m gylyje nuo dabartinio paviršiaus, šiaurės vakarinėje ploto dalyje išryškėjo 1,5x1,4m dydžio

perkasimo kontūras - pilka žemė su smulkiomis statybinėmis griuvenomis, vietomis permaišyta su smėliu (kv. A-B/1-2). Šioje ploto pusėje kasant giliau nustatyta, kad perkasimas tęsėsi iki 2,9m gylio nuo dabartinio paviršiaus. Perkasimo vietoje aptikta XVII-XIX a. datuotų buitinės keramikos fragmentų. 2,9m gylyje pasiektas įžemis – smėlis (H_{abs}-130.95).

Likusioje ploto dalyje nuėmus paviršiuje buvusį pilkos žemės sluoksnį, buvo kasamas pilkšvo molio sluoksnis be radinių. Jį nukasinėjant, 1,3m gylyje, pietinėje ploto dalyje (kv. A-D/2-3) atidengtas akmenų grindinio fragmentas. Fragmento dydis 1,5x3m, orientuotas rytų - vakarų kryptimi. Akmenys dėti ant 0,2m storio smėlio sluoksnio. Grindinio paviršiuje surasta XVI a. pr. datuotinų buitinės keramikos šukių, XVI a. datuojamų plokštinių koklių fragmentų. Po grindiniu ir smėlio sluoksniu buvo 0,2m storio pilkšvo smėlio sluoksnis be radinių. 1,7m gylyje nuo dabartinio paviršiaus pasiektas įžemis – smėlis (H_{abs}-132.08).

Plotas Nr.7 iškastas pietinėje sklypo dalyje, 3m į pietus nuo pietinės Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso sienos, 28m į pietvakarius nuo korpuso pietvakarinio kampo. 4x3m dydžio, orientuotas rytų - vakarų kryptimi (brėž. Nr. 5, nuotr. Nr. 18).

Po viršutiniais velėnos ir juodžemio sluoksniais, 0,3m gylyje, prasidėjo permaišytas smėlis, kuris tęsėsi iki 0,4-0,45m gylio. 0,4m gylyje atkastas dabar stovinčio pastato metalinis įžeminimo kontūras. 0,45-0,5m gylyje nuo dabartinio paviršiaus pasiektas įžemis – smėlis (H_{abs}-130.23).

Ploto Nr.7 buvę kultūrinio sluoksnio horizontai nukasti XX a., Subačiaus g. 26 pastato šiaurinio korpuso statybos metu, archeologinių radinių nesurasta.

IŠVADOS

2008 m. liepos - rugsėjo mėn. archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų Subačiaus g. 26 sklype, Vilniuje metu tyrinėtas 100,5m^2 plotas. Tyrinėjimai vykdyti 9 plotuose.

Kultūrinis sluoksnis

Archeologinių žvalgomųjų tyrinėjimų metu beveik visame sklype užfiksuotas kultūrinis sluoksnis.

Šiaurinėje sklypo dalyje aptikto kultūrinio sluoksnio storis siekia iki 3,7m gylio nuo dabartinio paviršiaus *(plotai Nr.1-3)*. Nustatyta, kad dvi dabartinio šlaito terasos galutinai suformuotos XX a. septintajame dešimtmetyje statant Misionierių ligoninės Š korpusą, bei 1976 m. slėptuvę. Šiuo laikotarpiu suformuoti viršutiniai sluoksniai nuo 2m (*plotas Nr.3*) iki 2,4m storio (*plotas Nr.1)* pirmojoje terasoje ir 1,8m – antrojoje (*plotas Nr.2*). Apatiniai sluoksniai greičiausiai susiformavę XVII a. pab. - XVIII a. vykdytų darbų metu. Negalime garantuoti, kad *plote Nr. 2* 2,9m gylyje ir *plote Nr. 7* 3,7m gylyje pasiektas smėlis sluoksnis tikrai yra įžemis. Tai patikrinti trukdė didžiulis perkasos gylis, kurio didinti nebuvo galima dėl pavojaus užgriūti. Gali būti, kad tai yra natūraliai suplautas sluoksnis ir, kad po juo esama ankstesnių kultūrinio sluoksnio horizontų. Šią prielaidą įmanoma patvirtinti arba paneigti tik atlikus geologinius tyrinėjimus gręžiant.

Vakarinėje sklypo dalyje, *ploto Nr.4* vietoje, surastų XVII a. pab. pamatų fragmentų aplinkoje, kultūrinio sluoksnio storis siekia iki 3,3m gylio. Viršutiniai sluoksnio horizontai iki 0,5-0,9m gylio nuo dabartinio paviršiaus susidarę XX a., apatiniai sluoksniai susiformavę XVIII a. Nesuardytos struktūros kultūrinis sluoksnis *plote Nr.4* nepasiektas.

Plote 5 kultūrinis sluoksnis sujauktas XX a. Įžemis pasiektas 1,5m gylyje.

Pietinėje sklypo dalyje, *ploto Nr. 7* vietoje, kultūrinio sluoksnio horizontai suardyti arba nukasti XX a. septintajame dešimtmetyje statant Misionierių ligoninės šiaurinį korpusą.

Plote Nr. 6 aptiktas 2,9 m storio kultūrinis sluoksnis. Viršutiniai horizontai suardyti iki 1m gylio tuomet, kai XX a. statybų metu. 1,3m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus surastas lauko akmenų grindinio fragmentas. Jis datuojamas XVI a. Po juo fiksuotas 0,4m storio XVI a. kultūrinio sluoksnio horizontas. *Ploto 6* šiaurės vakariniame kampe aptikta ūkinė duobė (šiukšlynas) datuojama XIX a.

Nustatyta, kad pirmoji terasa galutinai suformuota XX a., statant Subačiaus g. 26 šiaurinį korpusą ir 1976 m. įrenginėjant slėptuvę, esančią šiaurės vakarinėje dabartinio sklypo dalyje.

Archeologiniai radiniai

Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu surasta įvairių archeologinių. Didesnė dalis jų yra krosnių koklių, čerpių, buitinės keramikos fragmentai. Yra ir taip vadinamų individualių radinių. Iš jų geriausiai išlikęs geležinis peilis (foto Nr. 21). Radiniai plačios chronologijos. Ankstyviausi datuojami XVI a., vėlyviausi XIX a. Viršutiniuose sujauktuose kultūrinio sluoksnio horizontuose surasta ir XX a. radinių, kurie muziejinės vertės neturi.

Visi radiniai, parengus pilną ataskaitą, bus suregistruoti ir perduoti Lietuvos Nacionaliniam muziejui.

Pastatų liekanos

Žvalgomųjų Archeologinių tyrimų metu anksčiau stovėjusių pastatų liekanos aptiktos keturiuose plotuose.

Plote 3 aptiktas mūrinio pamato fragmentas sietinas su 1845 m. plane pažymėtu ūkiniu pastatu. Tiksliai datuoti jį galima atlikus pilnus archeologinius tyrinėjimus.

Plotuose Nr. 4, 4a, 4b atkasti mūrinių pamatų fragmentai datuojami XVII a. pabaiga. Nustatyta, kad tai 1787 m. pradėtos statyti Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos šiaurinio korpuso pamatų fragmentai. Tyrinėjimų metu lokalizuota buvusio pastato šiaurinės sienos ir šiaurės rytinio kampo vietos (brėž. Nr. 5). Buvusio pastato šiaurės vakarinio kampo vieta šiuo metu yra už dabartinio sklypo ribų. Remiantis turimais duomenimis galima teigti, kad buvusios prieglaudos šiaurinio korpuso dalis (~31 x 20m dydžio) buvo nugriauta XX a. antroje pusėje, formuojant dabartinį sklypo užstatymą. Neaišku, ar po prieglaudos pastatu buvo įrengti rūsiai. Istoriniai duomenys ir turimi pastato planai apie tai nemini. Tai galima nustatyti tik atlikus pilnus šios vietos archeologinius tyrinėjimus.

Tiriant *plotą 5* buvo atkastas dabar stovinčio korpuso vakarinės sienos pamato fragmentas. Jis formuotas lygiai taip pat, kaip ir *plotuose 4, 4a, 4b* aptikti mūrinių pamatų fragmentai.

Paminklotvarkos išvados

- Prieš vykdant statybos darbus sklype Subačiaus g. 26, Vilniuje, būtini pilni archeologiniai tyrinėjimai.
- Žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų metu aptiktų mūrinių pastatų liekanų šiuo metu naikinti negalima.
- Aptiktų buvusių pastatų pamatų funkcionalumas turi būti nustatytas specialių tyrimų metu. Jų išsaugojimo klausimą turi nuspręsti speciali komisija.

Archeologas Tauras Poška

ARCHAEOLOGICAL SURVEY
ON THE TERRITORY OF SUBAČIAUS STR. 26 IN VILNIUS

CONCLUSIONS

During the archaeological survey in 2008, on the territory of Subaciaus str. 26 in Vilnius, area of the 100,5 square meters were investigated.

Cultural layer

During archaeological survey cultural layer were fixed almost in all territory.

The thickness of cultural layer is in 3,7 meters depth below the surface of the ground at the northern part of the territory (section No. 1-3). There were evaluated the present slope terrace which were finally formatted in the 1960's during the construction of the northern block of Misionieriai hospital and during the construction of the shelter in 1976. In this period the upper layers were formatted up to 2-2,4 meters (first terrace, section No. 1, 3) and 1,8 meters of thickness on the second terrace (section No.2). Lower cultural layers were formatted during the ground works at the end of 17th and the beginning of 18th centuries. Relating to the depth of the investigated area to constitute that sand layer, found in 2,9 meters depth (section No. 2) and in 3,7 meters (section No. 7) is really sterile soil. The depth of the section didn't allow constituting if the sand layer is sterile, because of risk to be fallen over by debris. Sand layer might be brought by natural forces and there under it might be earlier cultural layers. This could be proved by geological investigations using well - boring.

In the western part of territory, the thickness of cultural layer in the section No. 4 is 3,3 meters (in the surroundings of foundations dating back to the end of 17th century). Upper layers (thickness 0,5-0,9 meters) are formatted in the 20th century; lower layers are formatted in the 18th century. Not destructed cultural layer horizon in section No. 4 was not reached.

In section No.5 cultural layer is destroyed; sterile soil in the depth of 1,5 meters.

In the southern part (section No. 7), horizons of cultural layer are destroyed or dug out in the 1960's during the construction of northern block of Misionieriai hospital.

2,9 meters thickness cultural layer was fixed in section No. 6. During the construction in the 20th century upper horizons were destroyed to 1 meter depth. In the depth of 1,3 meters below the surface of the ground the fragment of stone pavement, dated to 16th century, was found. Below it 16th century horizon of cultural layer (thickness 0,4 meters) was fixed. Household pit dated to 19th century was found in the north-western part of section No.6.

Archaeological finds

Different types of archaeological finds were found during archaeological survey. Most of them are tiles of stove and roof, fragments of household pottery. Also there were so called individual finds; the best preserved iron knife (photo No.21) should be mentioned. Archaeological finds spanning broad chronology dated from 16th century to 19th century. The archaeological finds, dated to 20th century, found in upper horizons of cultural layer didn't have museum value.

All archeological finds will be registered and handed over the National Museum of Lithuania.

Buildings remains

During archaeological survey there were found remains of buildings in four sections.

Fragment of masonry foundation related to the building marked in 1845 plan were found in section No. 3. Exact dating could be determined during full archaeological investigation.

Fragments of masonry foundations dated to the end of 18th century were found in sections No. 4, 4a and 4b. It was determined that these fragments belong to the northern part block foundations of Child Jesus children covert. During survey northern wall and north-eastern corner of the building were localized. North-western corner of former building is outside the boundaries of territory. According to the archaeological data, the northern part of former covert block (size ~31 x 20 meters) was demolished in the second part of 20th century by forming the present day territory. Unclear if there were cells under the covert. Historical data and building plans doesn't show the layout of the cells. Exact layout could be determined during full-scale archaeological investigation.

Conclusions of heritage protection

Full-scale archaeological investigations are necessary before all construction works at territory of Subačiaus str. 26

During special investigations functionality of former buildings should be done. Unearthed remains of buildings should be preserved at this moment. Theirs preserving should be discussed by special commission.

Archaeologist Tauras Poška
Department of Culture Heritage
Specialist of preserving unmovable cultural heritage certificate No.0624.

Brėžinių sąrašas

1. Sklypo situacijos planas.
2. Sklypo situacija Fiurstenhofo plane (~1837 m.).
3. Sklypo situacija 1808 m. Vilniaus miesto plane.
4. Sklypo situacija 1845 m. Vilniaus miesto plane.
5. Sklypo situacija 1938 m. Vilniaus miesto plane.
6. Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Subačiaus g.26. Siruacijos planas, M 1:500.
7. Sutartiniai ženklai.
8. Ploto Nr.4 planas, M 1:20.
9. Ploto Nr.6 planas, M 1:20.
10. Plotas Nr.6, pjūvis A-A, M 1:20.
11. Plotas Nr.6, R sienelės pjūvis, M 1:20.
12. Plotas Nr.6, Š sienelės pjūvis, M 1:20.

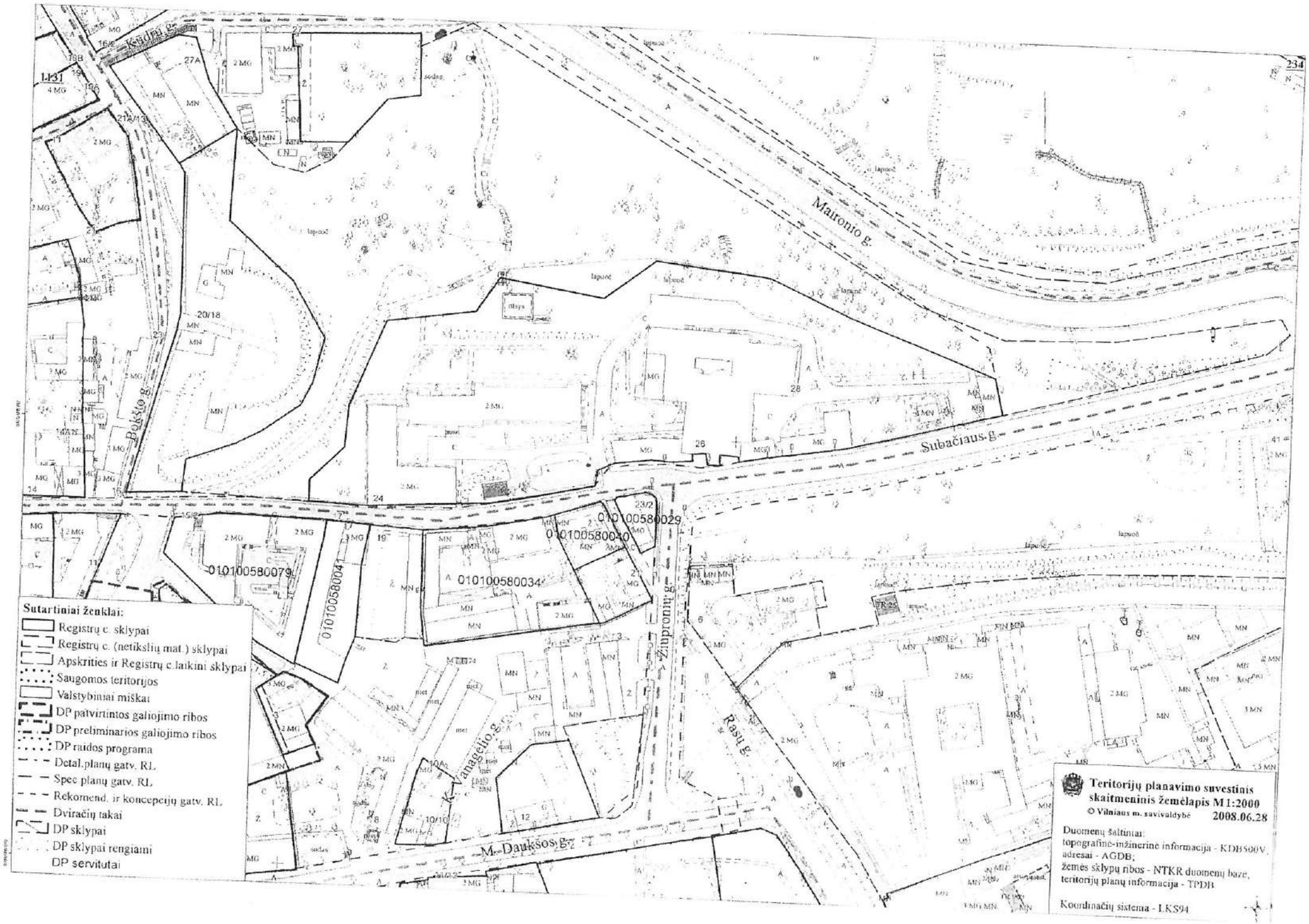
Maironio g.
Subačiaus g.
Pokšto g.
Žiupronių g.
Rasų g.
K. Vanagėlio g.
M. Daukšos g.
010100580029
010100580030
010100580034
010100580079
010100580041
Sutartiniai ženklai:
Registrų c. sklypai
Registrų c. (netikslių mat.) sklypai
Apskrities ir Registrų c.laikini sklypai
Saugomos teritorijos
Valstybiniai miškai
DP patvirtintos galiojimo ribos
DP preliminarios galiojimo ribos
DP raidos programa
Detal.planų gatv. RL
Spec planų gatv. RL
Rekomend. ir koncepcijų gatv. RL
Dviračių takai
DP sklypai
DP sklypai rengiami
DP servitutai
Teritorijų planavimo suvestinis skaitmeninis žemėlapis M 1:2000
© Vilniaus m. savivaldybė 2008.06.28
Duomenų šaltiniai:
topografinė-inžinerinė informacija - KDB500V, adresai - AGDB;
žemės sklypų ribos - NTKR duomenų baze,
teritorijų planų informacija - TPDB
Koordinačių sistema - LKS94

Sklypo situacija Fiurstenhofo plane (~1737 m.)

Brėž. Nr.1

Sklypo situacija 18008 m. Vilniaus miesto plane

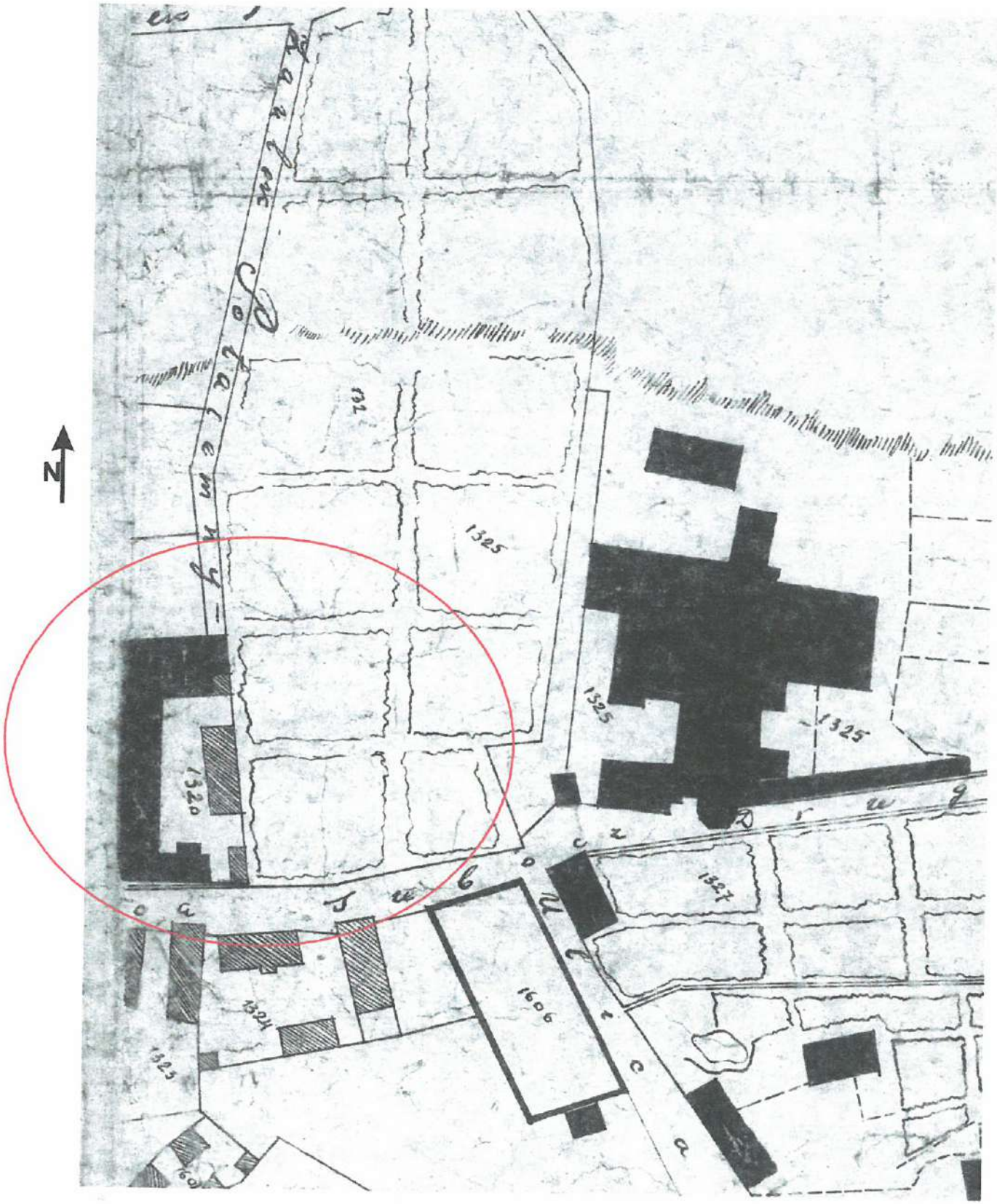

Brėž. Nr.2

Sklypo situacija 1845 m. Vilniaus miesto plane

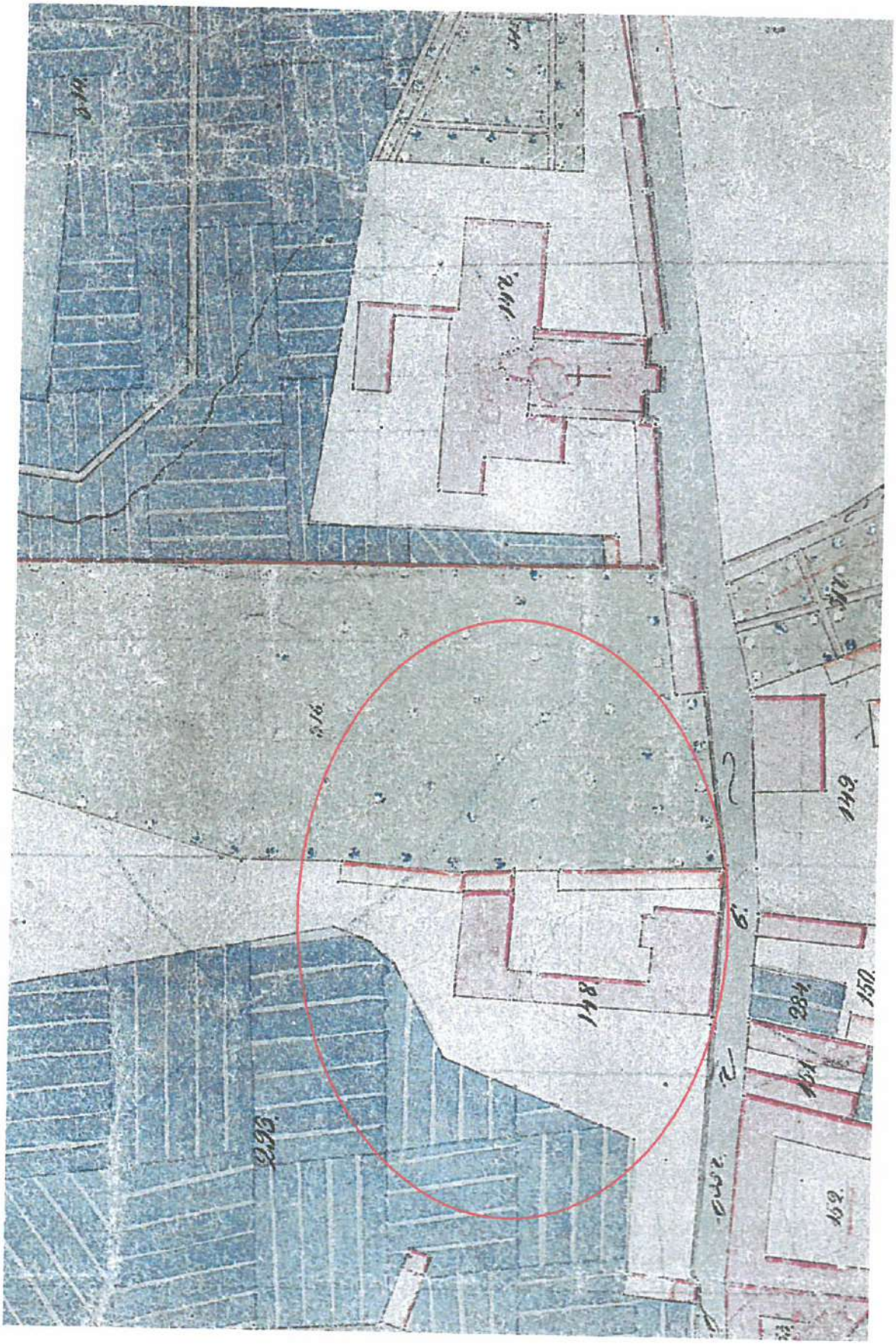

N

Brėž. Nr.3

Sklypo situacija 1938 m. Vilniaus miesto plane

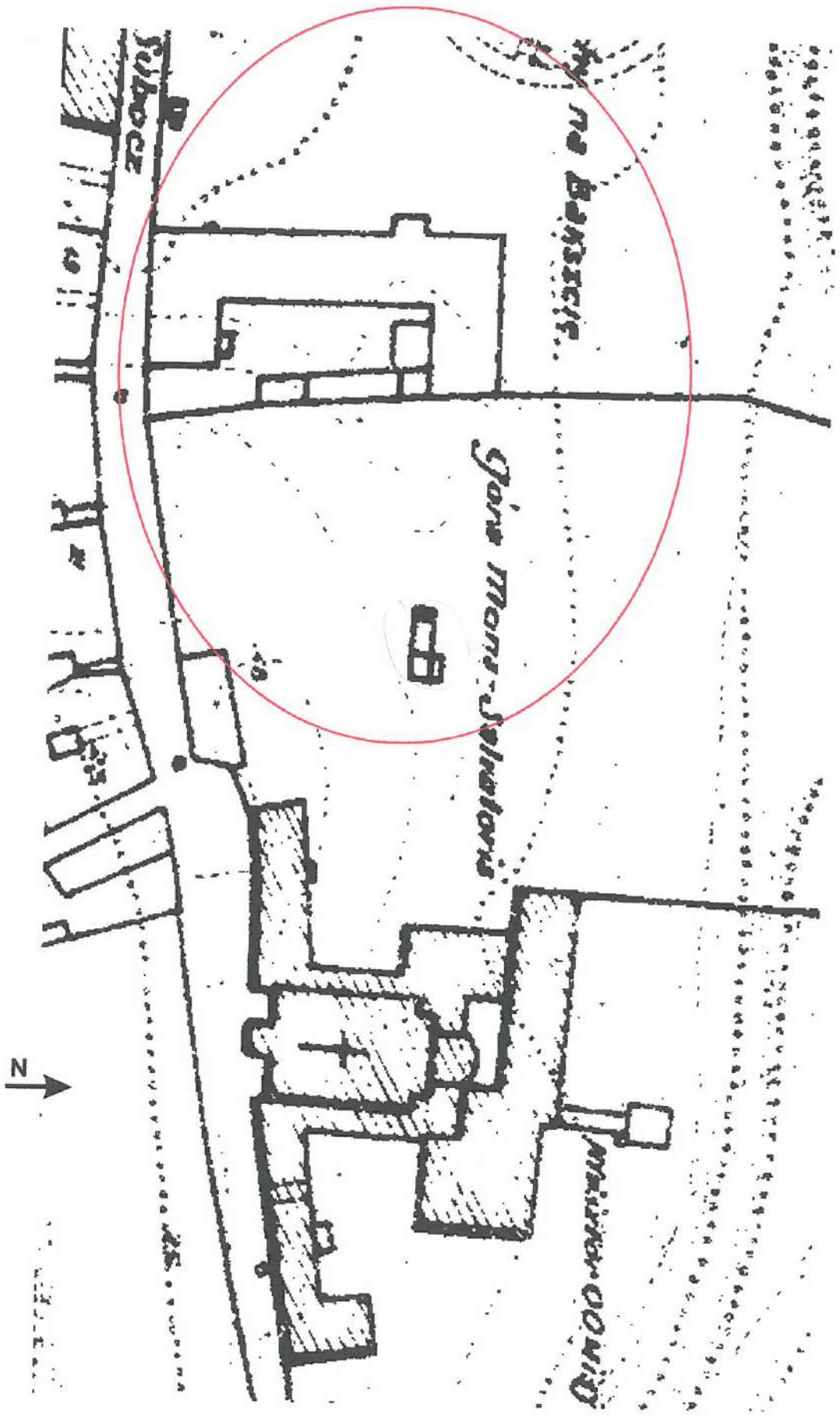

brėž. Nr.4

V'08. ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI SUBAČIAUS G. 26
SITUACIJOS PLANAS M 1:500

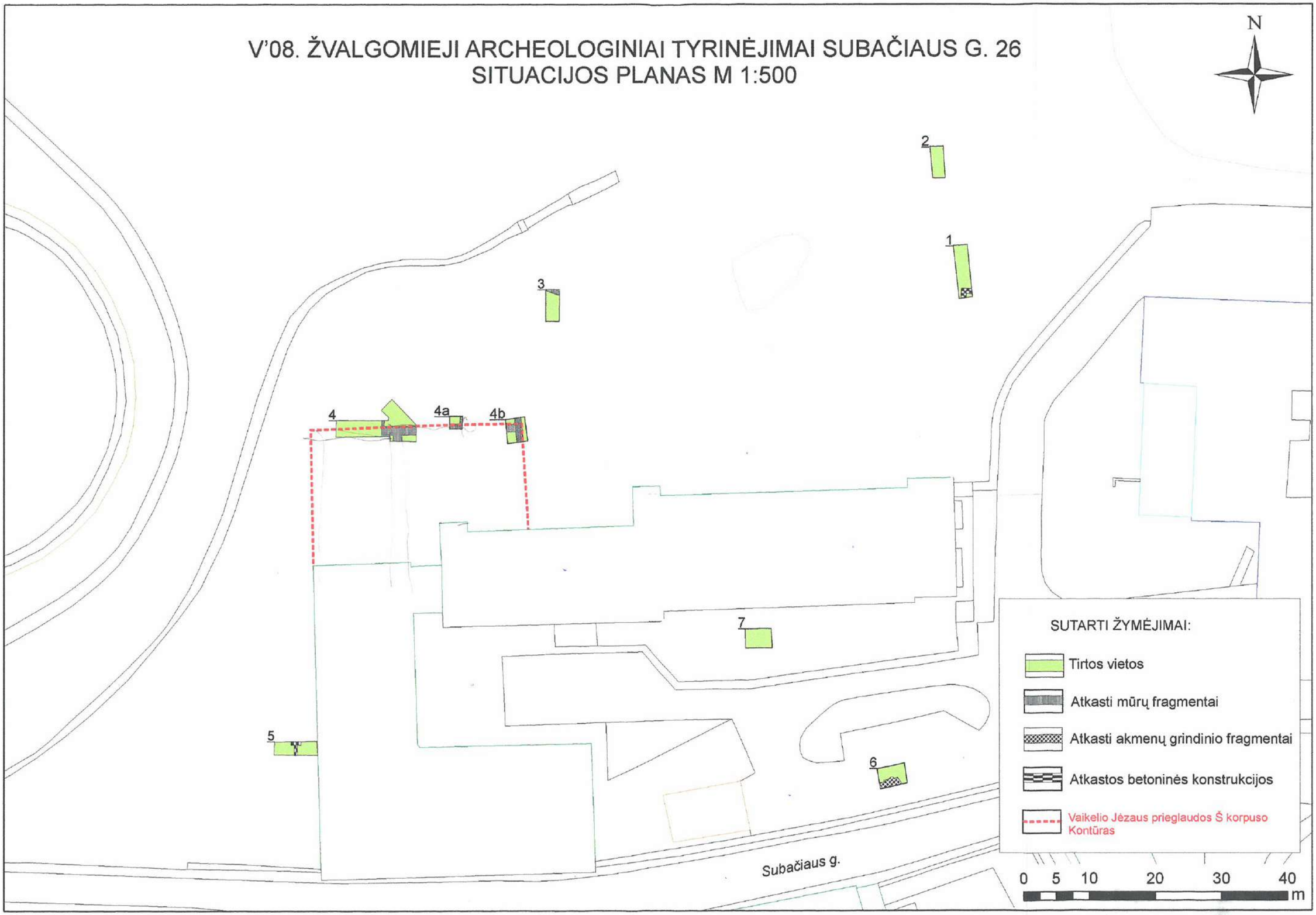

SUTARTINIAI ŽENKLAI

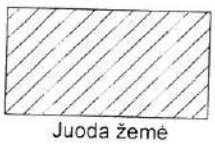
Juoda žemė

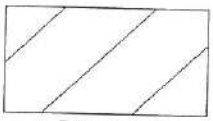
Pilka žemė

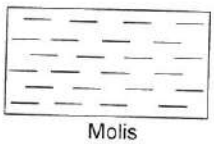
Molis

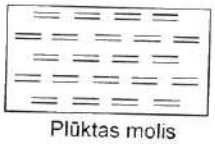
Plūktas molis

Degtas molis

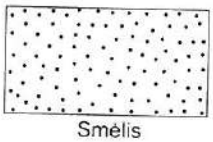
Smėlis

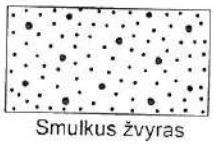
Smulkus žvyras

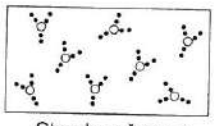
Stambus žvyras

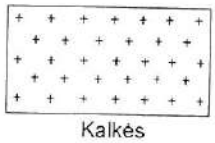
Kalkės

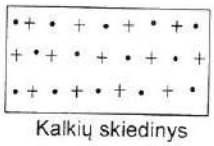
Kalkių skiedinys

Smulkios griuvenos

Stambios griuvenos

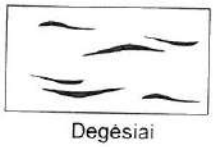
Degėsiai

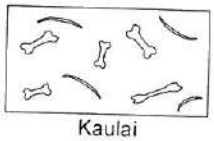
Kaulai

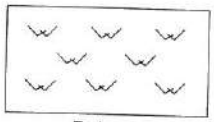
Pelenai

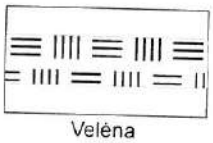
Velėna

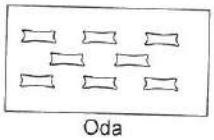
Oda

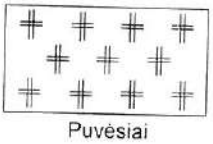
Puvėsiai

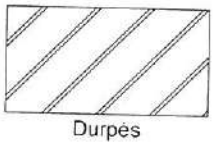
Durpės

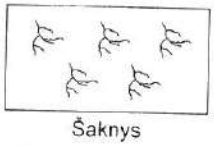
Šaknys

Skersinė mediena

Išilginė mediena

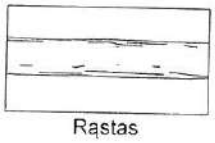
Rąstas

Sunykusi mediena

Apdegusi mediena

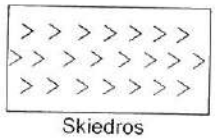
Skiedros

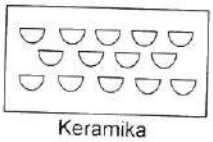
Keramika

Asfaltas

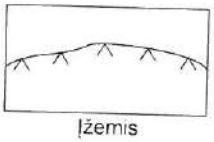
Įžemis

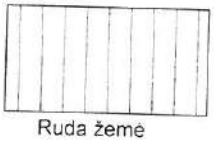
Ruda žemė

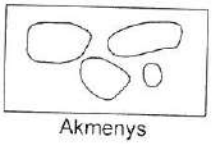
Akmenys

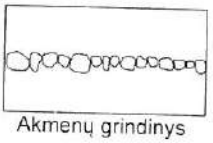
Akmenų grindinys

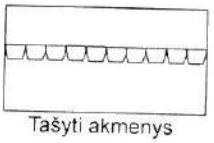
Tašyti akmenys

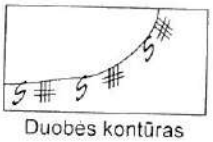
Duobės kontūras

Akmenų mūras

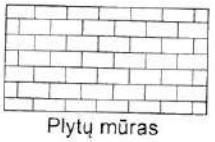
Plytų mūras

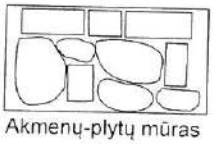
Akmenų-plytų mūras

Mūras pjūvyje

Gruntinis vanduo

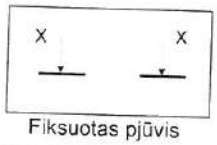

Fiksuotas pjūvis

Suodžiai

Betonas

Mėšlas

Šlynas

Vamzdžiai

Skalda

Moters palaikai

Vyro palaikai

Vaiko/paauglio palaikai

Neidentifikuoti palaikai

Geležies šlakas

PASTABA:

SUTARTINIAI ŽENKLAI TARPUSAVYJE DERINAMI

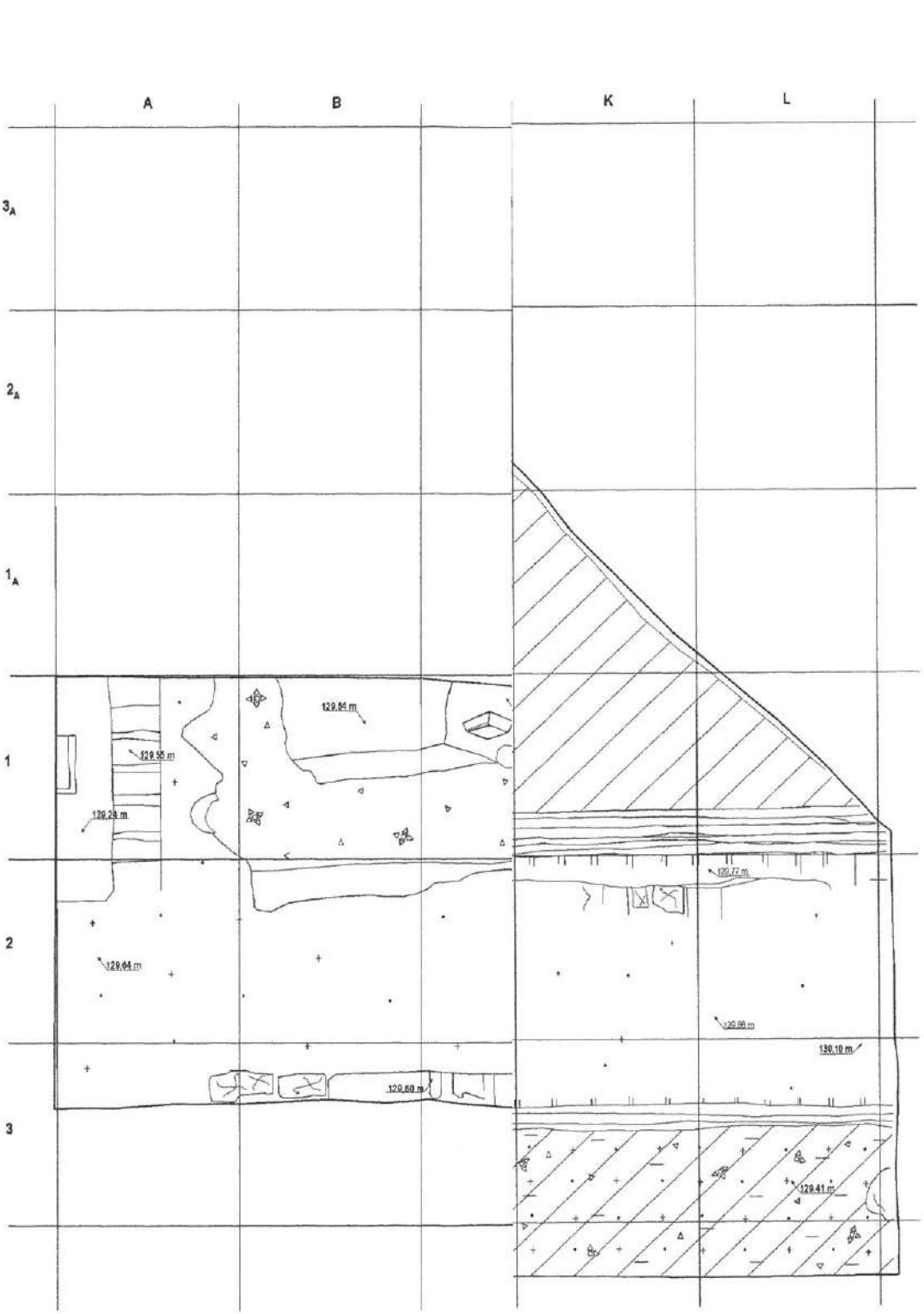
N
A
B
K
L
3A
2A
1A
1
2
3
129.84 m
129.55 m
129.28 m
129.64 m
129.60 m
129.77 m
129.66 m
130.10 m
129.41 m

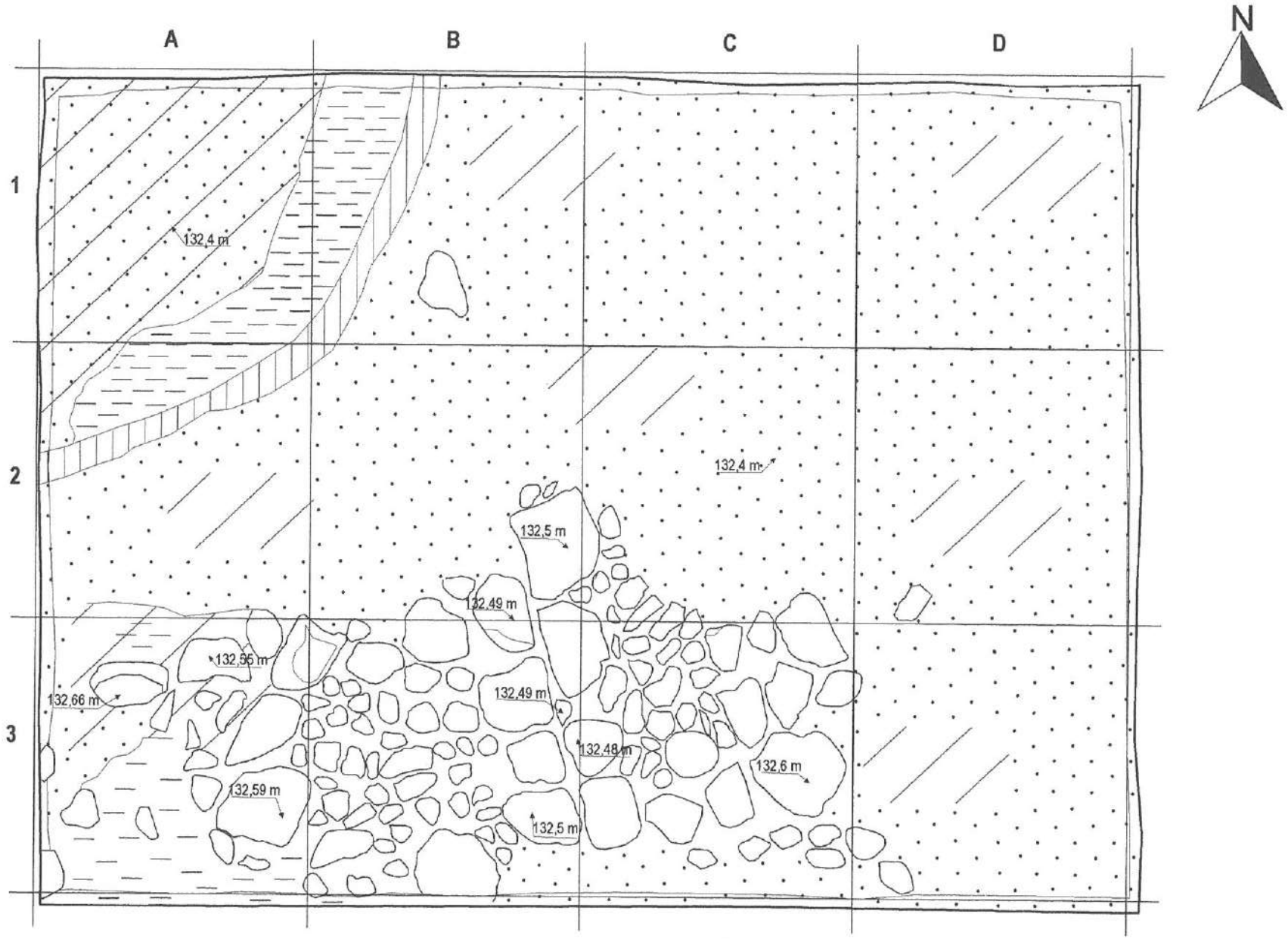

0 20 40 60 80 100 (cm)

ARCHEOLOGAS	T. POŠKA	VILNIUS 2008 SUBAČIAUS G. 26	BRĖŽINIO NR.	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	E. MASAITYTĖ		9	6
		PLOTO NR. 6 PLANAS A M 1:20	ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI	

Pjūvis A - A

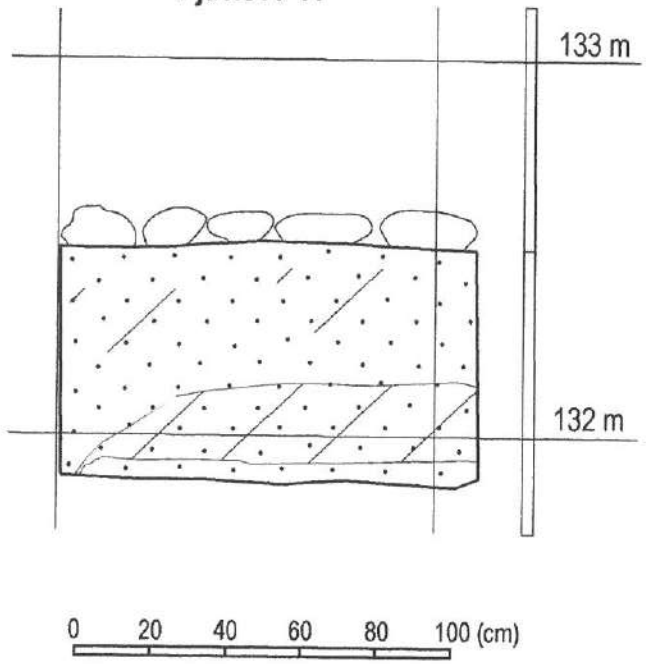

ARCHEOLOGAS	T. POŠKA	VILNIUS 2008 SUBAČIAUS G. 26	BRĖŽINIO NR.	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	E. MASAITYTĖ		10	6
		PLOTO NR. 6 PJŪVIS A - A M 1:20	ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI	

Rytinė sienelė

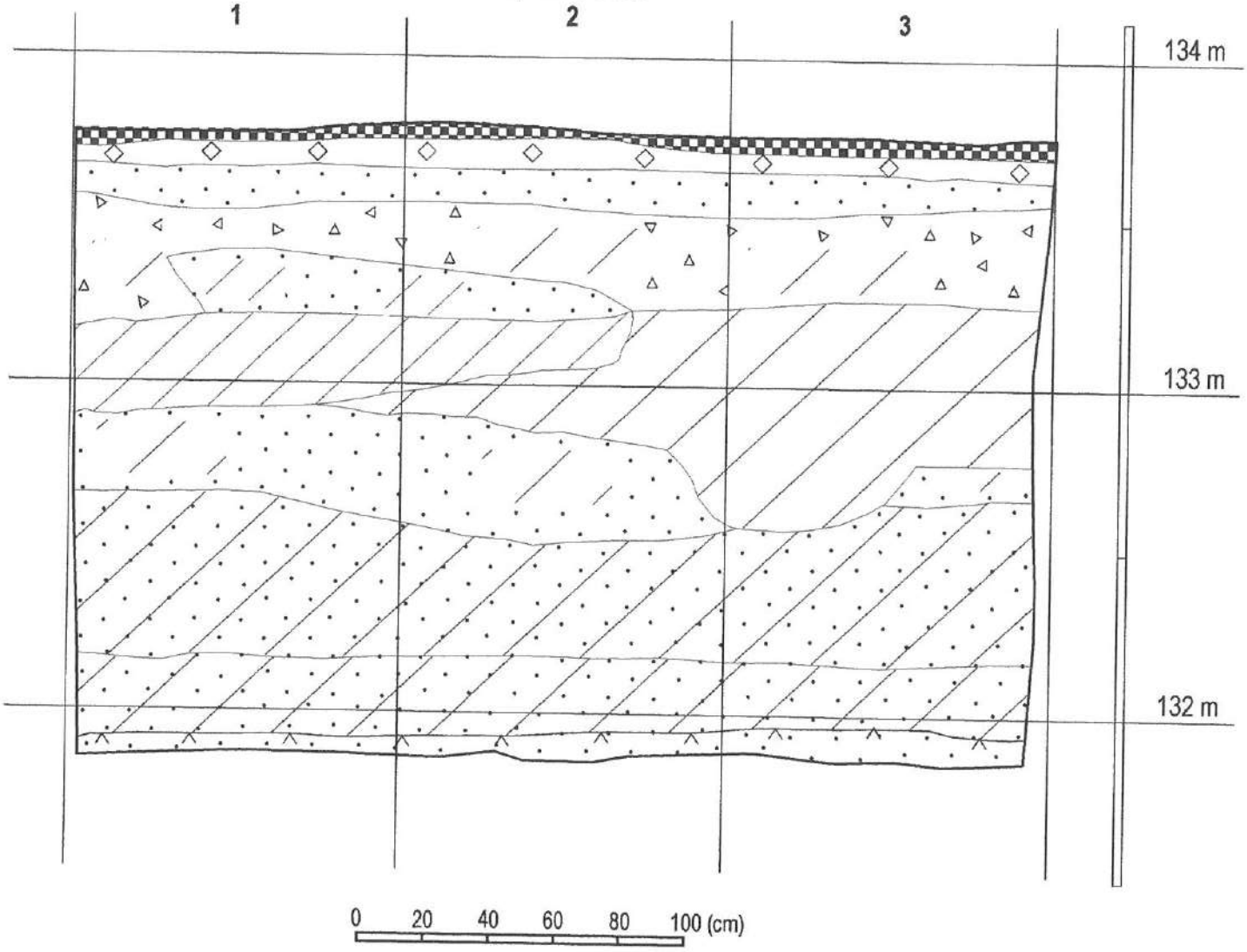

ARCHEOLOGAS	T. POŠKA	VILNIUS 2008 SUBAČIAUS G. 26	BRĖŽINIO NR.	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	E. MASAITYTĖ		11	6
		PLOTO NR. 6 RYTINĖS SIENELĖS PJŪVIS M 1:20	ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI	

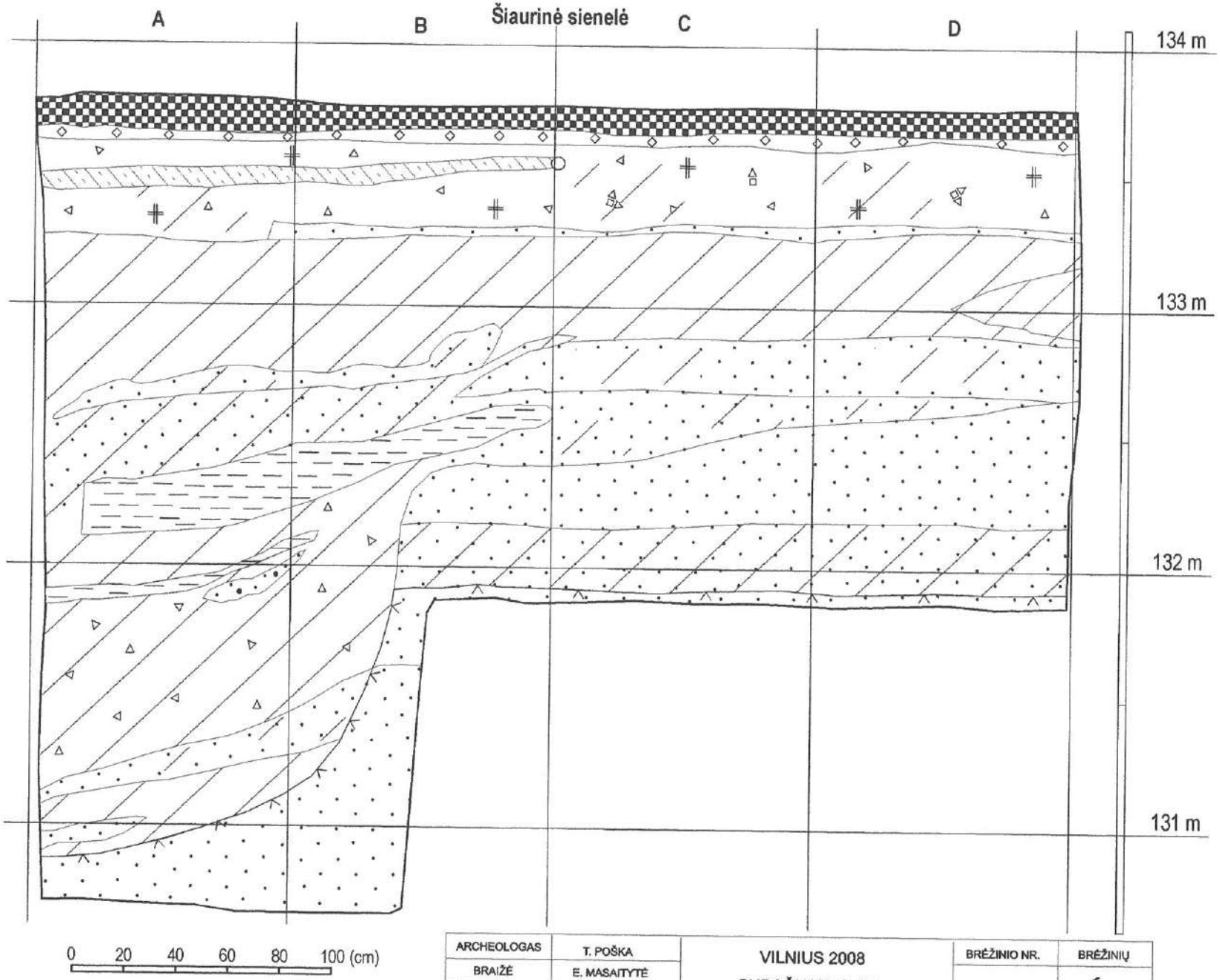

ARCHEOLOGAS	T. POŠKA	VILNIUS 2008 SUBAČIAUS G. 26	BRĖŽINIO NR.	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	E. MASAITYTĖ		12	6
		PLOTO NR. 6 ŠIAURINĖS SIENELĖS PJŪVIS M 1:20	ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRIMAI	

1.Plotų Nr.1-2 kasimo vieta, vaizdas iš PV.

2.Plotas Nr.1, Š pusė, bendras vaizdas iš PR.

3.Plotas Nr.1, P pusė, bendras vaizdas iš ŠR.

4.Plotas Nr.2,P ir Š sienelės iš PR pusės.

5.Plotas Nr.2, Š sienelė.

6.Plotas Nr.2, V sienelė.

7.Plotas Nr.2, Š sienelė.

8.Plotas Nr.3, Š sienelė.

9.Plotas Nr.4, bendras vaizdas iš R.

10.Plotas Nr.4, centrinė dalis iš PR.

11.Plotas Nr.4, R dalis iš Š.

12.Plotas Nr.4A, bendras vaizdas iš P.

13.Plotas Nr.4B, bendras vaizdas iš V.

14.Plotas Nr.5, bendras vaizdas iš V.

15.Plotas Nr.5, bendras vaizdas iš ŠV.

16.Plotas Nr.6, V sienelė.

17.Plotas Nr.6, bendras vaizdas iš V.

18.Plotas Nr.7, bendras vaizdas iš R.

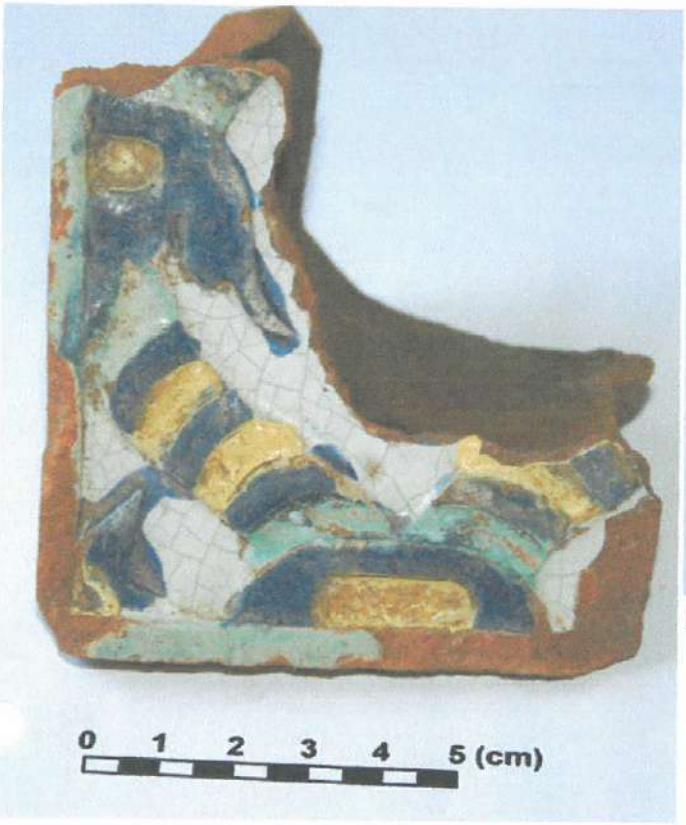

19. Plotas Nr.6. Plokštinio koklio fragmentas XVIa.pab.-XVII a.pr.

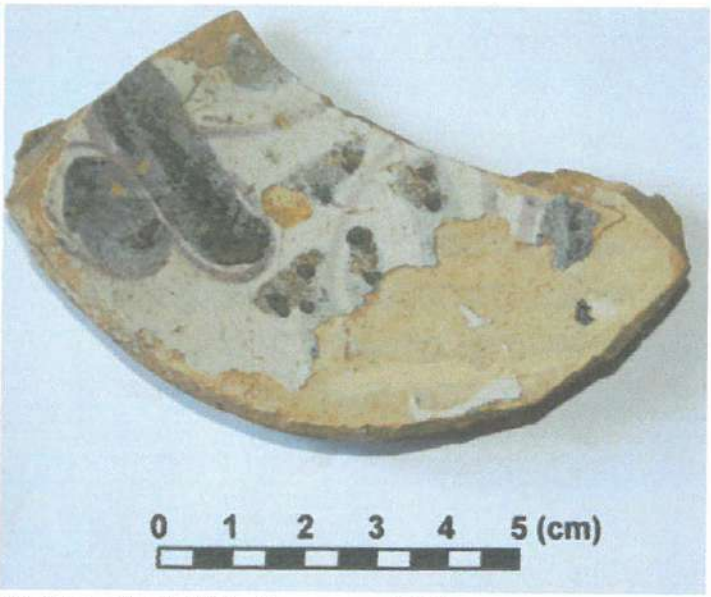

20. Plotas Nr.6.Lėkštės fragmentas, XVII a.

21. Plotas Nr.4. Plokštinio koklio fragmentas, XVIa.pab.-XVIIa.

22. Plotas Nr.6. Plokštinio koklio fragmentas XVII a.

23. Plotas Nr.6.Peilis.

24. Plotas Nr.6.Koklis-čerpė XVI-XVII a.

25. Plotas Nr.6.Plokštinio koklio fragmentas.

26. Plotas Nr.6.Puodo pakraštėlio fragmentas.

08/22-7

Translation from Lithuanian

Object: ***FORMER MISSIONARY HOSPITAL SUBAČIAUS STR. 28, VILNIUS***

File: ***EXPLORATORY ENGINEERING GEOLOGICAL INVESTIGATIONS***

Investigation carried out by: ***VIDMANTAS VAITIEKŪNAS IĮ code2116275***
Geological service licence No. 47
Vilnius, Taikos str. 72-15 tel. 8688-24232

Author: ***Engineer geologist /signature/ V. Vaitiekūnas***

VILNIUS - 2008

CONCLUSIONS

The thickness of the laid ground layer by the buildings is 1.2-2.1 m, the thickness of the layer reaches 3.2-7.4 m at the North-western slope.
Deeper there is firm fine sand of medium density (Ro-300 kPa, qc-33.8 MPa).

Ground water not encountered till 6.0-6.8 m deep.

Engineer geologist */signature/* *V. Vaitiekūnas*

Objektas: ***BUVUSI MISIONIERIŲ LIGONINĖ SUBAČIAUS G. 28, VILNIUJE***

Byla: ***ŽVALGOMIEJI INŽINERINIAI GEOLOGINIAI TYRIMAI***

Tyrimus atliko: ***VIDMANTO VAITIEKŪNO IĮ k.2116275***
Geologinės tarnybos licencija Nr.47,
Vilnius, Taikos g. 72 – 15 tel. 8688-24232

Autorius: ***inž.geologas*** 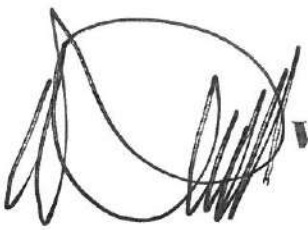 ***V.Vaitiekūnas***

VILNIUS – 2008 m.

TURINYS

	lapas
1.Įvadas 2. Sklypo inžinerinės geologinės sąlygos 3.Gruntų statinis zondavimas	3
4.Pamatai 5.Išvados Šurfų 1-4 pjūviai	4
Gręžinių-1-6 geologiniai litologiniai stulpeliai	5
Gruntų statinio zondavimo rezultatai	6-8

Brėžiniai:

Gręžinių, zondų išdėstymo planas	1
Geologinis litologinis pjūvis I- I	2
Geologinis litologinis pjūvis II- II	3

4.PAMATAI

Gatvės korpuso dalies be rūsio juostiniai plytų mūro su pavieniais rieduliais pamatai (Šr.1,2) įgilinti 2,4-2,5 m, su rūsiu (Šr.3) 3,2-3,3 m, 0,4-0,5 m žemiau rūsio grindų (po šia pastato dalimi yra inkorporuoti buvusių ankstyvesnių statinių rūsiai, todėl įgilinimas gali būti įvairus). Pamatų mūro kalkių skiedinys rišlus, plytos neišdūlėję, cokolinė pamatų dalis padengta sanuojančiu tinku. Kiemo korpuso su rūsiu betono pamatai (Šr.4) įgilinti 2,3 m. Abiejų korpusų pamatai remiasi į smulkų smėlį(2).

5.IŠVADOS

Pilto grunto sluoksnio storis prie pastatų 1,2-2,1 m, sluoksnio storis pasiekia 3,2-7,4 m ties šiaurės vakariniu šlaitu. Giliau slūgso tvirtas vidutinio tankio smulkus smėlis (Ro-300 kPa, qc-33,8 MPa).

Gruntinis vanduo iki 6,0-8,0 m gylio nesutiktas.

inž.geologas *V.Vaitiekūnas*

ŠURFAS-1

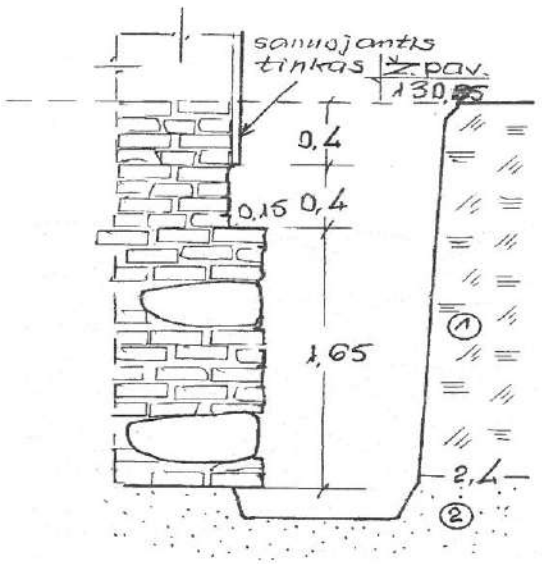

ŠURFAS-2

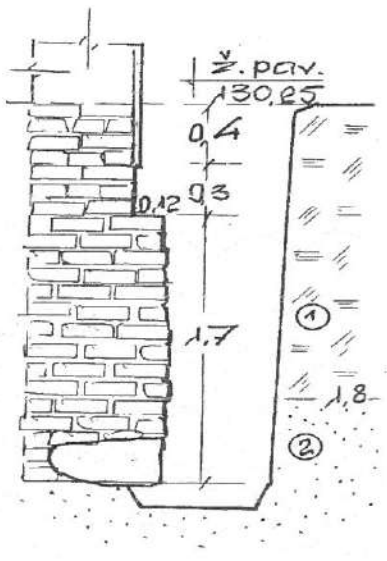

ŠURFAS-3

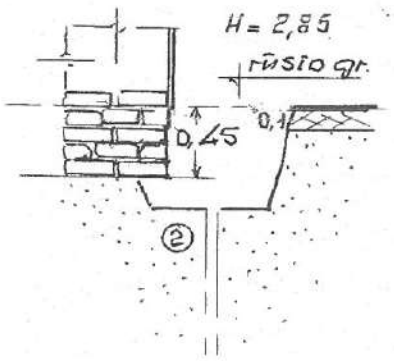

ŠURFAS-4

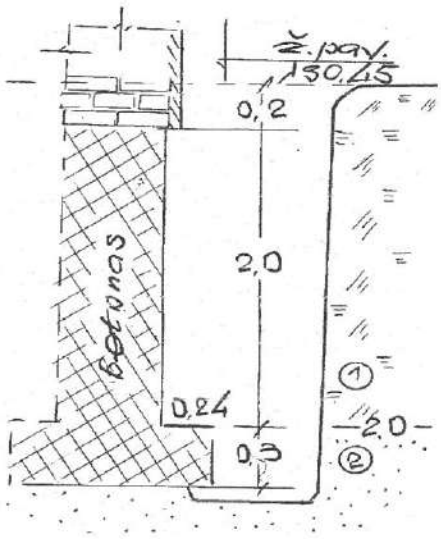

GRĘŽINIO – 1
GEOLOGINIS LITOLOGINIS STULPELIS

129,10 m abs.a.

Geol. elem.Nr.	Geol. index	Gruntų aprašymas	Sluoks. pado gylis (m)	Sluoks. storis (m)	Stulpelis	Grunt. vandens lygis (m)	kf Filtracijos koeficient. (m/para)
1	*tIV*	*smėlis piltas susigulėjęs su organinės medžiagos priemaiša (q-2-7%), plytų skalda mažai drėgnas*	*7,4*	*7,4*	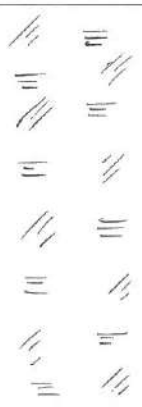	-	*2-4*
3	*fIIIbl*	*dulkingas priemolis kietai plastingas*	*8,0*	*0,6*	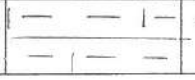	-	*0,01*

GRĘŽINIO – 2

130,26 m abs.a.

1	*tIV*	*smėlis piltas su dirvožemiu, plytgaliais mažai drėgnas*	*1,8*	*1,8*		-	*2-4*
2	*fIIIbl*	*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*	*6,0*	*4,2*		-	*4*

GRĘŽINIO – 3

127,60 m abs.a.(rūsyje)

1	*tIV*	*betono grindys piltas smėlis su plytgaliais*	*0,5*	*0,5*		-	*4*
2	*fIIIbl*	*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*	*3,0*	*2,5*		-	*4*

GRĘŽINIO – 4

130,60 m abs.a.

Geol. elem.Nr.	Geol. index	Gruntų aprašymas	Sluoks. pado gylis (m)	Sluoks. storis (m)	Stulpelis	Grunt. vandens lygis (m)	kf Filtracijos koeficient. (m/para)
1	*tIV*	*smėlis piltas su dirvožemiu, organinės medžiagos priemaiša plytgaliais mažai drėgnas*	*3,2*	*3,2*	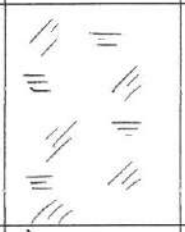	-	*2-4*
2	*fIIIbl*	*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*	*6,0*	*2,8*		-	*4*

GRĘŽINIO – 5

130,35 m abs.a.

1	*tIV*	*smėlis piltas su dirvožemiu, plytgaliais mažai drėgnas*	*1,2*	*1,2*	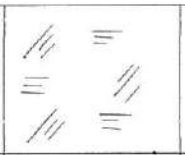	-	*2-4*
2	*fIIIbl*	*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*	*6,0*	*4,8*	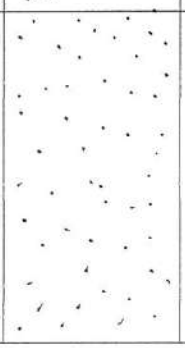	-	*4*

GRĘŽINIO – 6

131,25 m abs.a.

1	*tIV*	*smėlis piltas su dirvožemiu, plytgaliais mažai drėgnas*	*2,1*	*2,1*	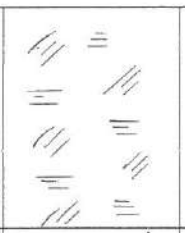	-	*2-4*
2	*fIIIbl*	*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*	*6,0*	*3,9*	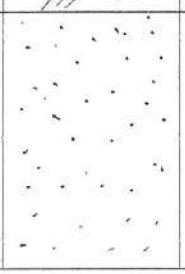	-	*4*

2008 08 27 *inž.geologas* *V.Vaitiekūnas*

STATINIO ZONDAVIMO GRAFIKAS Nr. 1

2008 08 27 **130,60 m abs.a**

Buv. Misionierių ligoninėje, Subačiaus g. 28, Vilniuje

q_c MPa	h m	f_s kPa
0,0	0,0	0
4,0	0,2	8
2,9	0,4	12
1,9	0,6	6
1,5	0,8	4
1,3	1,0	6
3,9	1,2	12
2,4	1,4	10
6,6	1,6	42
5,6	1,8	43
3,1	2,0	46
2,2	2,2	45
2,3	2,4	45
4,1	2,6	43
4,9	2,8	45
3,6	3,0	42
5,8	3,2	55
5,7	3,4	58
6,3	3,6	80
7,0	3,8	68
7,6	4,0	84
8,6	4,2	77
6,5	4,4	58
7,6	4,6	59
6,7	4,8	75
6,5	5,0	76
8,2	5,2	99
11,1	5,4	101
10,5	5,6	100
12,1	5,8	112

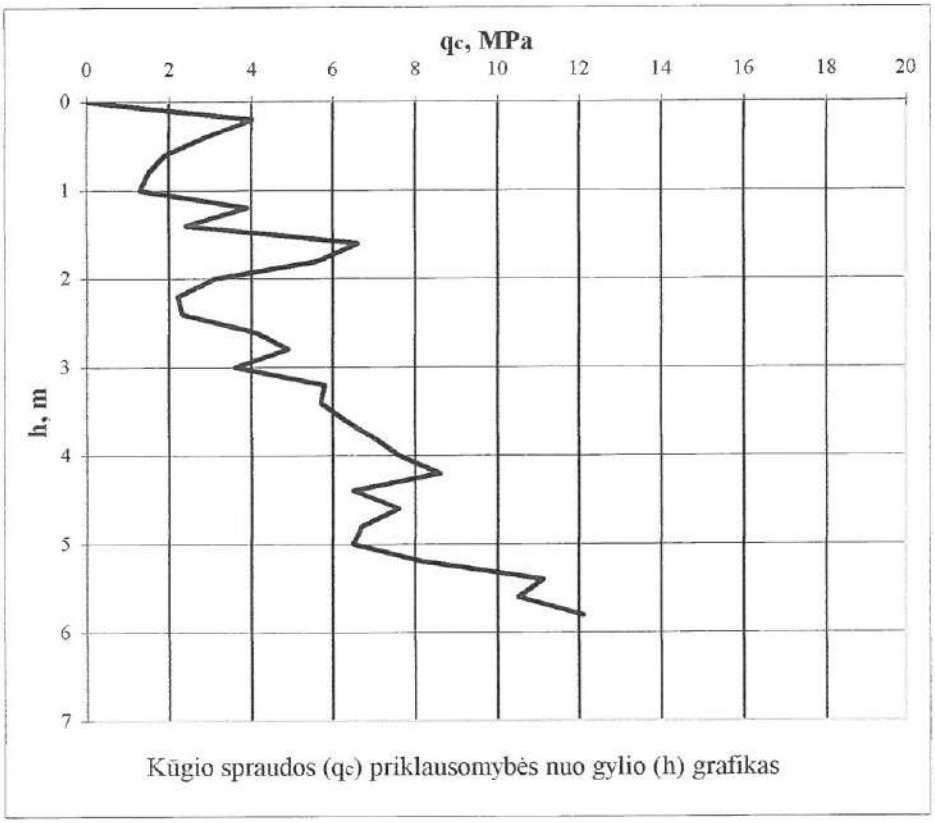

Kūgio spraudos (q_c) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

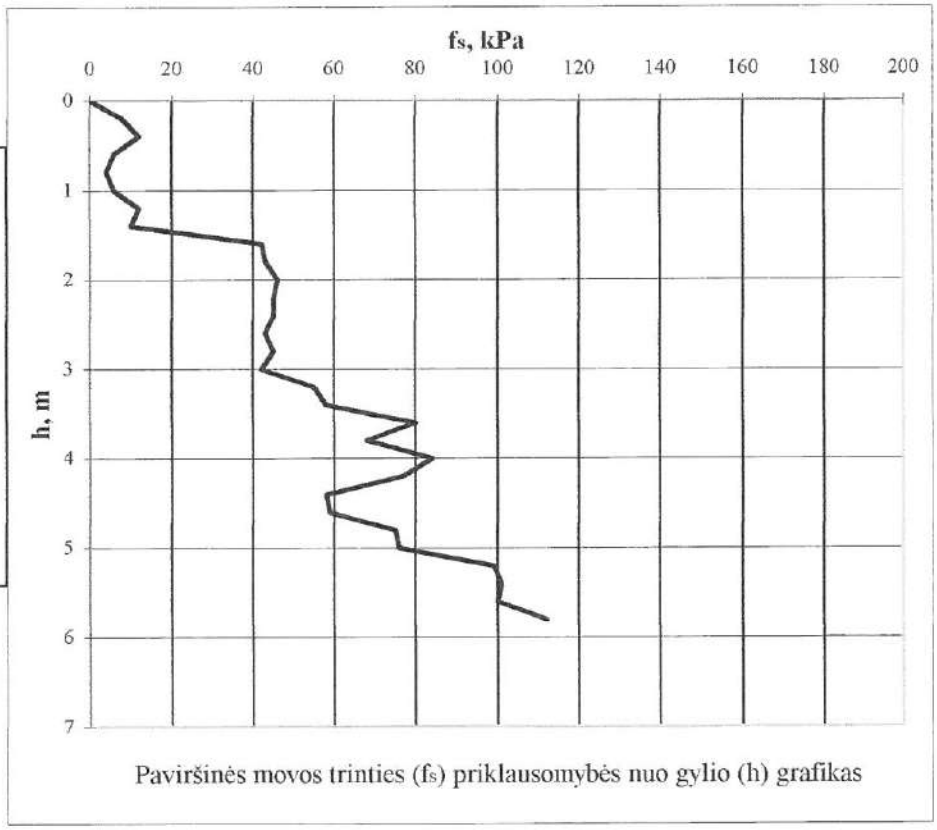

Paviršinės movos trinties (f_s) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

STATINIO ZONDAVIMO GRAFIKAS Nr. 2

2008 08 27 **130,35 m abs.a**

Buv. Misionierių ligoninėje, Subačiaus g. 28, Vilniuje

q_c MPa	h m	f_s kPa
0,0	0,0	0
1,2	0,2	6
2,1	0,4	8
1,9	0,6	9
3,3	0,8	20
4,3	1,0	21
3,9	1,2	18
5,4	1,4	28
6,2	1,6	38
6,6	1,8	42
5,7	2,0	45
4,2	2,2	56
6,3	2,4	55
5,1	2,6	43
6,6	2,8	45
6,1	3,0	48
7,8	3,2	55
6,7	3,4	58
6,3	3,6	60
7,2	3,8	61
7,6	4,0	70
8,6	4,2	77
8,5	4,4	88
9,6	4,6	69
8,8	4,8	75
9,1	5,0	80
10,2	5,2	84
11,7	5,4	98
11,9	5,6	111
13,1	5,8	112

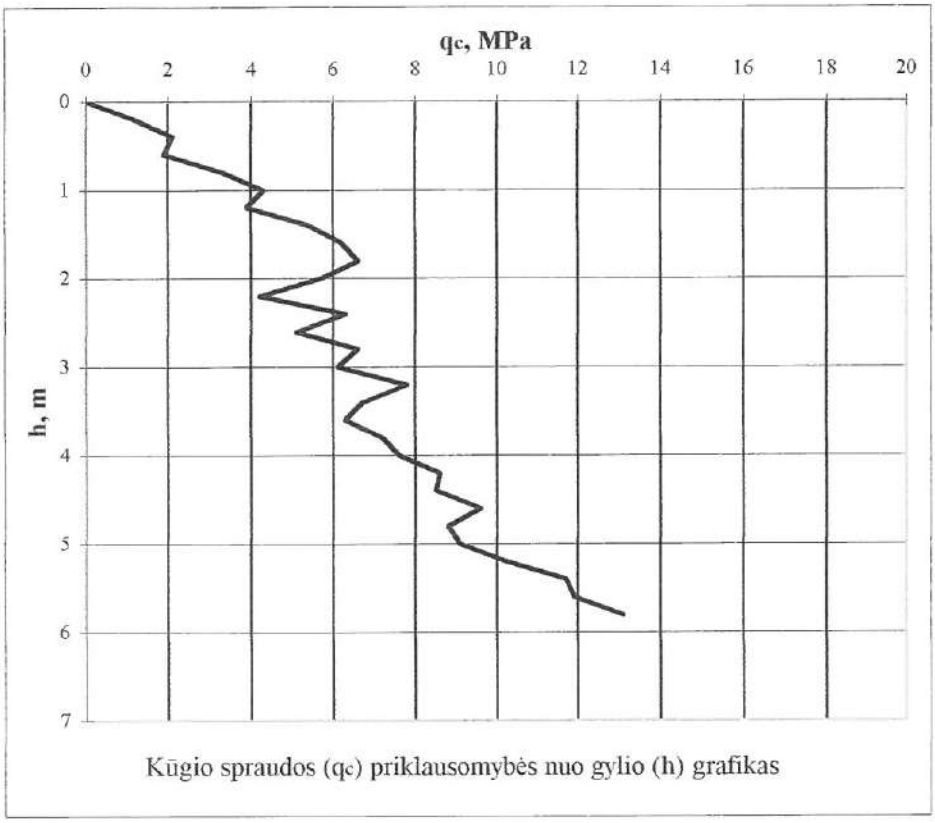

Kūgio spraudos (q_c) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

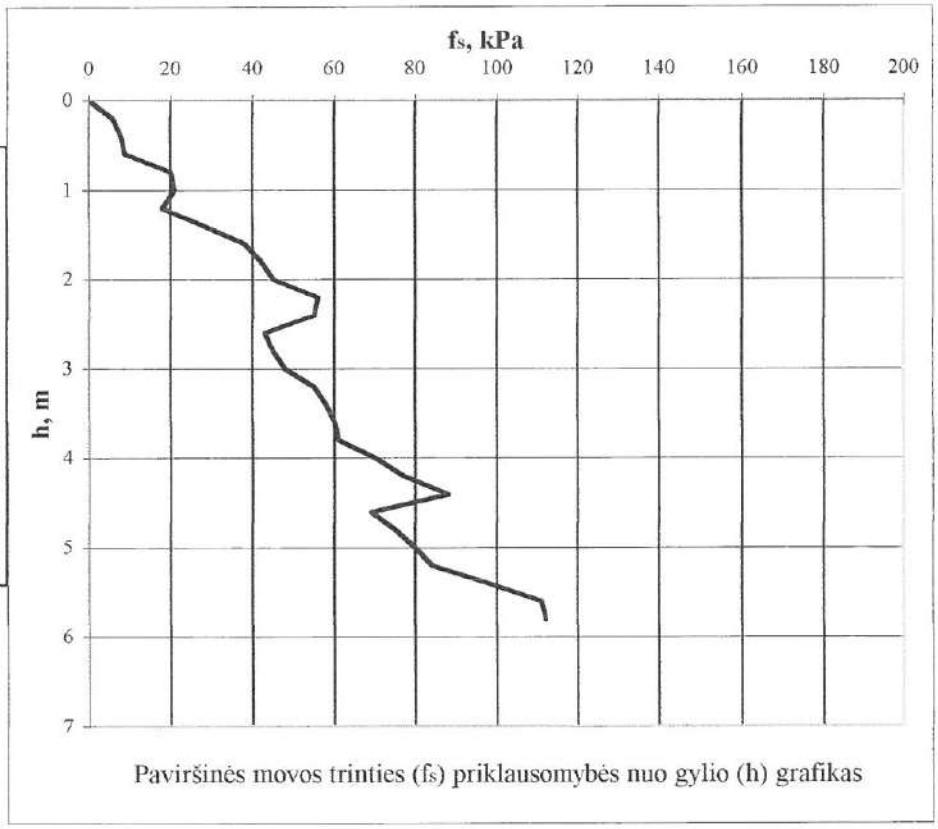

Paviršinės movos trinties (f_s) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

q_c MPa	h m	f_s kPa
0,0	0,0	0
0,8	0,2	6
5,1	0,4	8
2,2	0,6	7
6,1	0,8	15
3,6	1,0	18
3,5	1,2	16
6,8	1,4	20
2,2	1,6	12
2,5	1,8	20
2,7	2,0	45
8,7	2,2	65
7,9	2,4	58
8,1	2,6	51
7,6	2,8	48
8,1	3,0	60
7,8	3,2	75
8,7	3,4	88
7,3	3,6	70
7,7	3,8	80
7,6	4,0	78
8,1	4,2	80
8,1	4,4	81
9,0	4,6	99
8,8	4,8	85
9,1	5,0	90
12,1	5,2	91
9,7	5,4	112
10,2	5,6	125
10,1	5,8	135

STATINIO ZONDAVIMO GRAFIKAS Nr. 3

2008 08 27 **131,25 m abs.a.**

Buv. Misionierių ligoninėje, Subačiaus g. 28, Vilniuje

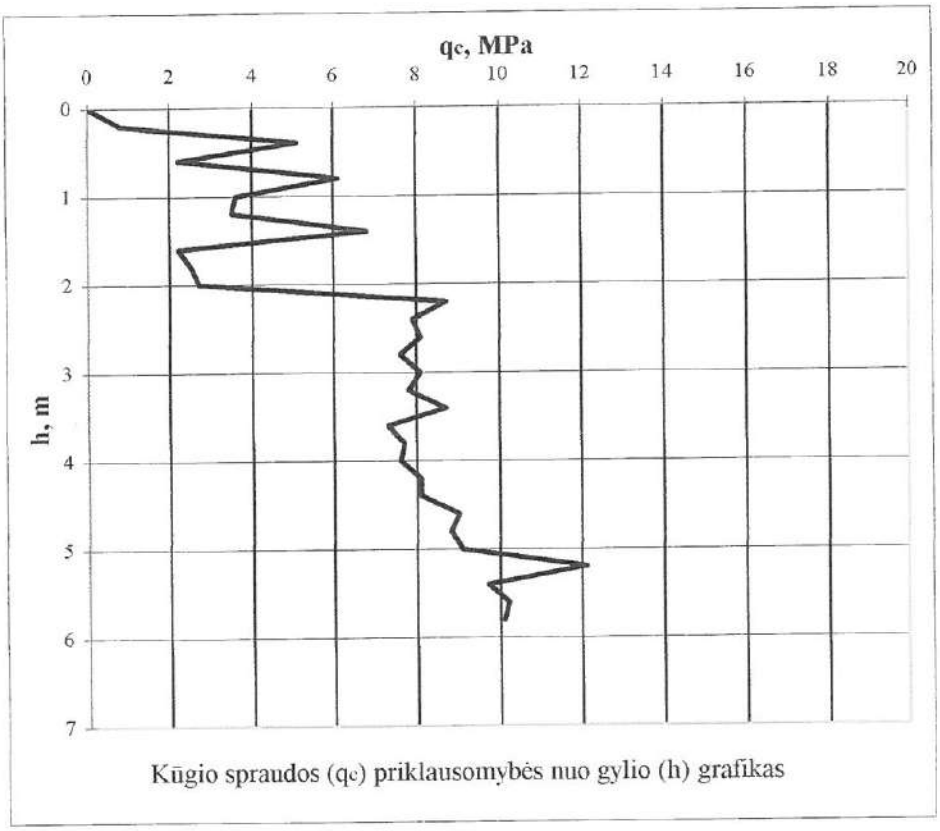

Kūgio spraudos (q_c) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

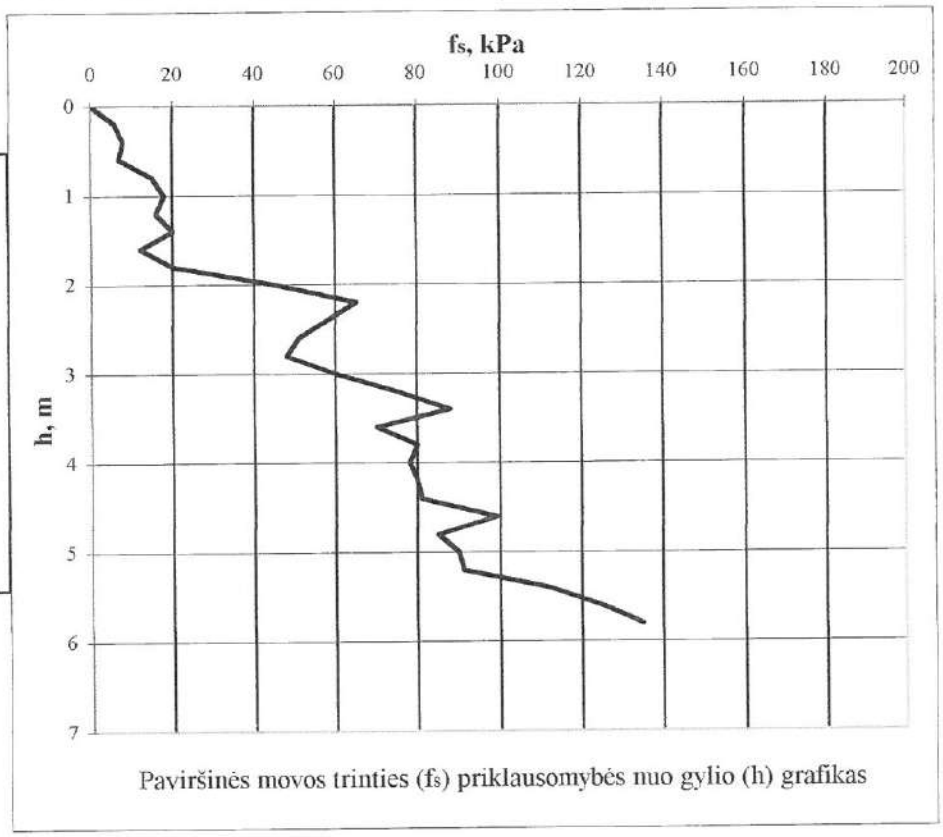

Paviršinės movos trinties (f_s) priklausomybės nuo gylio (h) grafikas

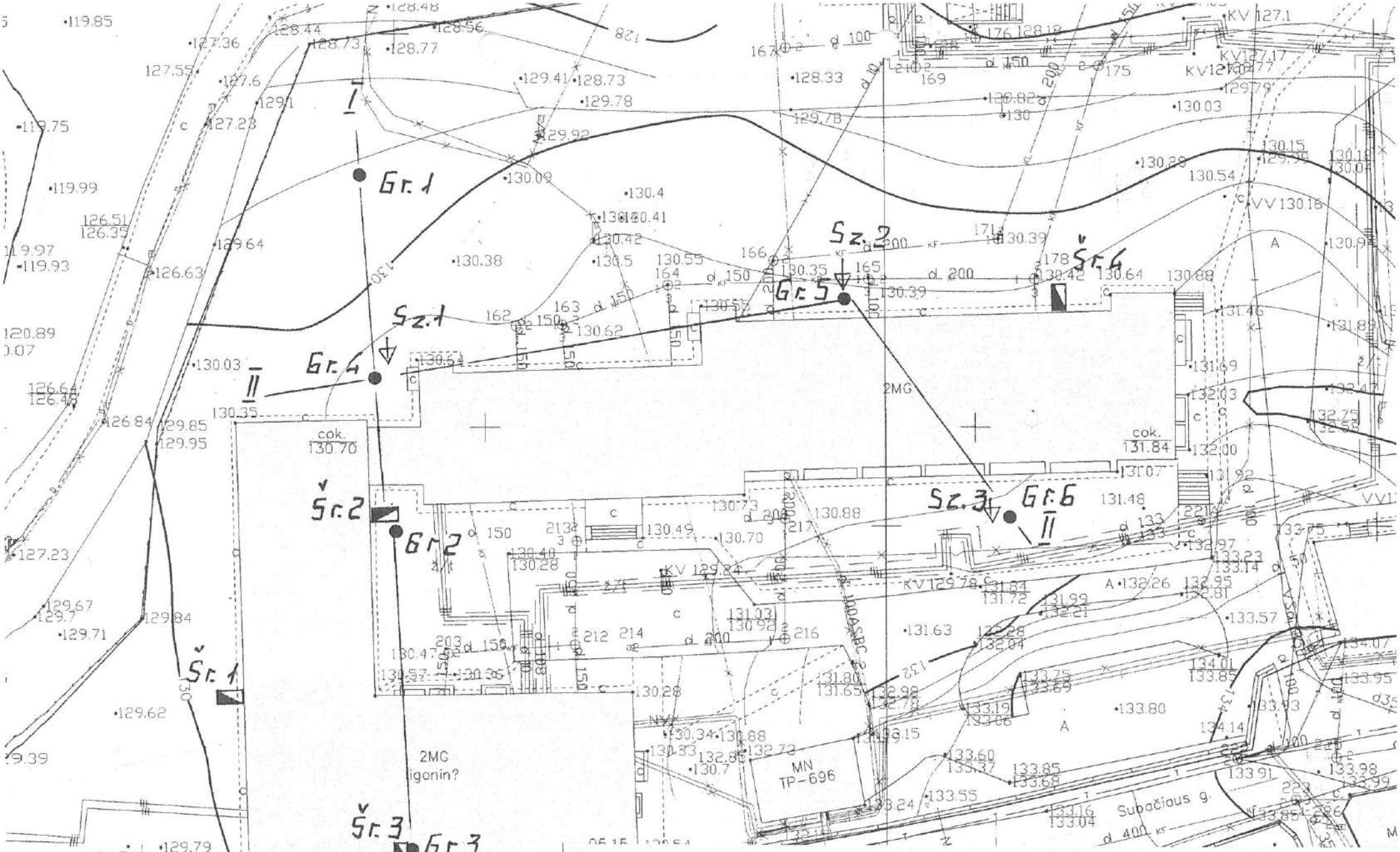

V.VAITIEKŪNO INŽINERINIŲ TYRIMŲ IĮ (Licencija Nr.47)	BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖ SUBAČIAUS G. 28, VILNIUJE
Inž.geologas *V.Vaitiekūnas* *2008 09 08*	ŽVALGOMIEJI INŽINERINIAI GEOLOGINIAI TYRIMAI
M 1 : 500	GRĖŽINIŲ, ZONDŲ, ŠURFŲ IŠDĖSTYMO PLANAS 1

P J Ū V I S I - I

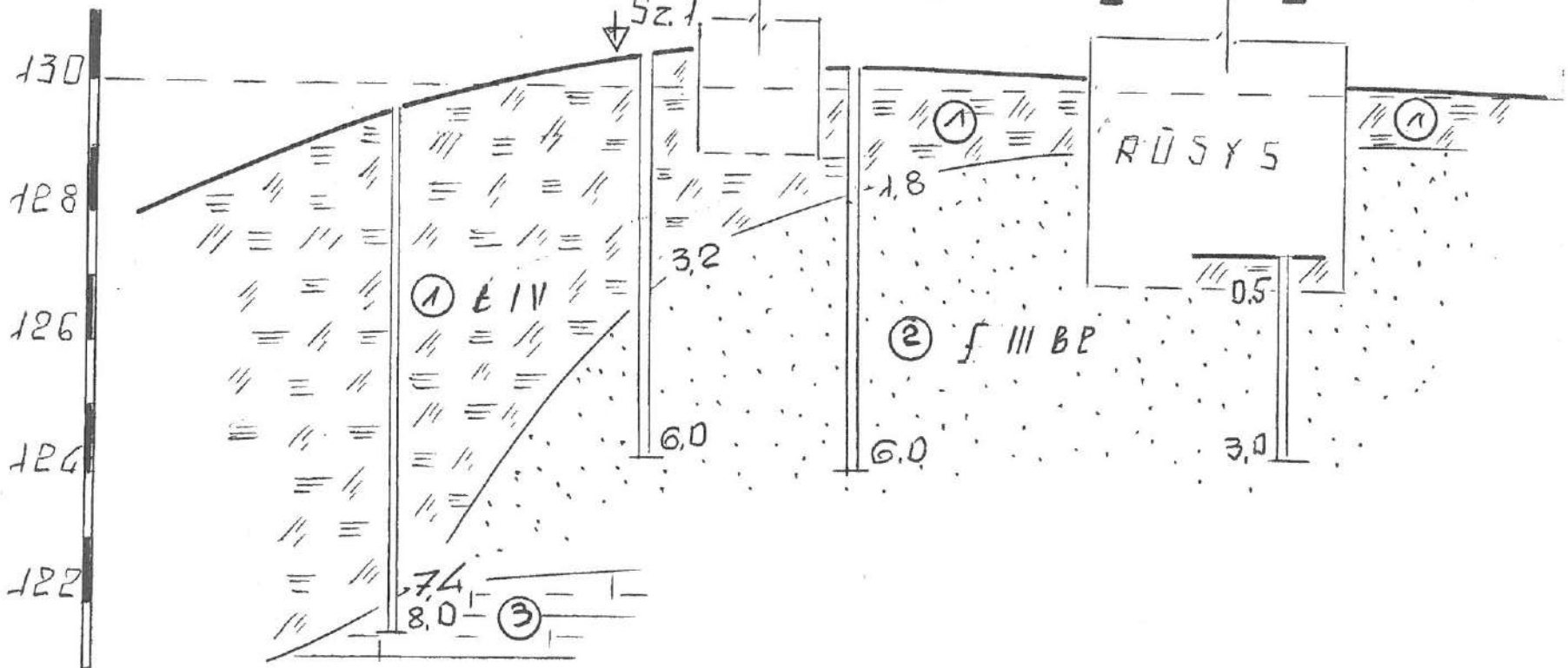

GRĘŽINIO NR.	1	4	2	3
ATSTUMAS [m]	20,0	15,0	32,5	
ABS. AUKŠTIS	129,10	130,60	130,26	127,60

V.VAITIEKŪNO INŽINERINIŲ TYRIMŲ IĮ (Licencija Nr.47) *Inž.geologas* ***V.Vaitiekūnas*** *2008 09 08*	BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖ SUBAČIAUS G. 28, VILNIUJE
	ŽVALGOMIEJI INŽINERINIAI GEOLOGINIAI TYRIMAI
MV 1:100 MH 1:500	GEOLOGINIS LITOLOGINIS PJŪVIS I-I | 2

P J Ū V I S II - II

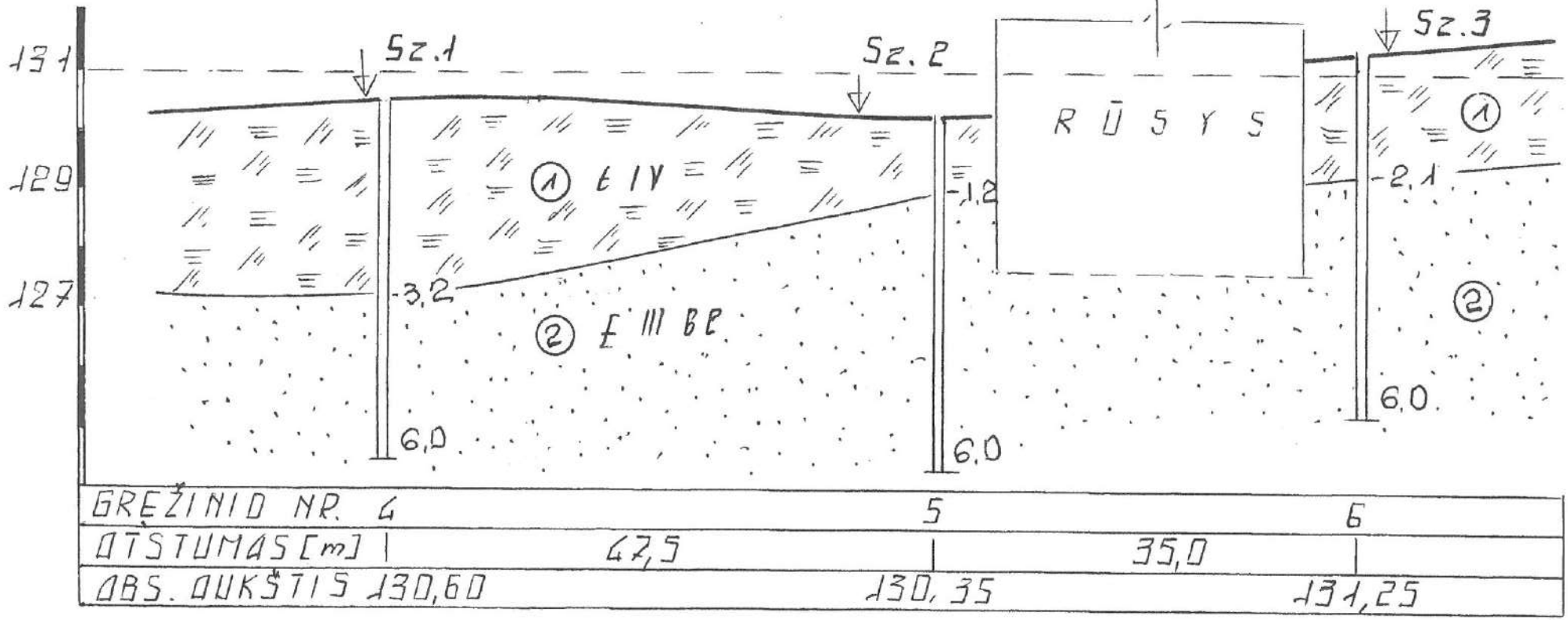

1		*piltas smėlis su dirvožemiu, plytų skalda*
2		*smėlis smulkus vidutinio tankio mažai drėgnas*
3		*priemolis dulkingas kietai plastingas*

Gruntinis vanduo iki 6,0-8,0 m gylio nesutiktas

V.VAITIEKŪNO INŽINERINIŲ TYRIMŲ IĮ (Licencija Nr.47) *Inž.geologas* *V.Vaitiekūnas* *2008 09 08* MV 1:100 MH 1:500	BUV. MISIONIERIŲ LIGONINĖ SUBAČIAUS G. 28, VILNIUJE ŽVALGOMIEJI INŽINERINIAI GEOLOGINIAI TYRIMAI GEOLOGINIS LITOLOGINIS PJŪVIS II-II 3

08/22 -

Translation from Lithuanian

OBJECT: **BUILDING**

ADDRESS: **SUBAČIAUS STR. 24, 26, 28 IN VILNIUS (UIP, G360 K)**

PART: **EXPLORATORY ARCHITECTURAL INVESTIGATION**

STAGE: **PDD**

AUTHOR: architect *[signature]* **R. VALECKAS**
(Culture Heritage Department Certificate No. 0581)

VILNIUS, 2008

Conclusions of the investigation:

1. Architectural development stages recorded: the end of the 18th c. baroque, the middle-end of the 19th c. historicism, the second half of the 20th c. Soviet period.
2. The remaining baroque chief wall system of the end of the 18th c. as well as the vaulting of cellar rooms is to be preserved.
3. The facades of the street and the courtyard, window holes and façade tables formed in the end of the 19th c. during the historicism period are to be preserved. It is recommended to restore the non-classicist architectural décor of the street façade windows of the period (rims, windowsill projections, cornices).
4. The demolition of chief walls and partitions formed in the middle-end of the 19th c. during the historicism period and in the second half of the 20th c. during the Soviet period is permitted in order to form new ones by changing the structure of the inner plan.
5. The reconstruction of the roof construction and covering, replaced in the second half of the 20th c. during the Soviet period is permitted in order to arrange a loft.

Author: **R. Valeckas** */signature/*
(Culture Heritage Department Certificate **No. 0581**)

Trumpai apžvelgsime 17 a. (F. Getkanto),
18 a. pradžios (Fiurstenhofo) [1] ir bendruosius 19 - 20 a. pirmos pusės Vilniaus miesto planus, kuriuose atsispindi nagrinėjamos teritorijos įvairių laikotarpiu užstatymas bei minėtą teritoriją ribojančios gatvės.

3. P. Smuglevičius. Subačiaus vartai. 1785.
Kn.; V. Drėma, Dingęs Vilnius, V., 1991, l. 136, pav. 170.

1. F. Getkanto ir Fiurstenhofo Vilniaus miesto planai publikuoti leidinyje: V. Drėma. Dingęs Vilnius, V., 1991, l. 132, 38-39.

1648 m. karo inžinieriaus F. Getkanto parengtame Vilniaus įtvirtinimų plane /3/ aprašomojoje teritorijoje ir artimoje jos aplinkoje pažymėti šie objektai : Subačiaus vartai /2/; Bastėja (dar be pasagos pavidalo artilerijos koridoriaus); į rytus nuo Bastėjos ir Subačiaus vartų didelė raguva; du tvenkiniai (fischhalter) Paplaujos priemiestyje (manoma, jog tai kunigaikščių Sanguškų iškasti tvenkiniai, apie kuriuos minima istoriniuose šaltiniuose 2).
F. Getkanto plane nepažymėtos Subačiaus vartų priemiesčio gatvės.

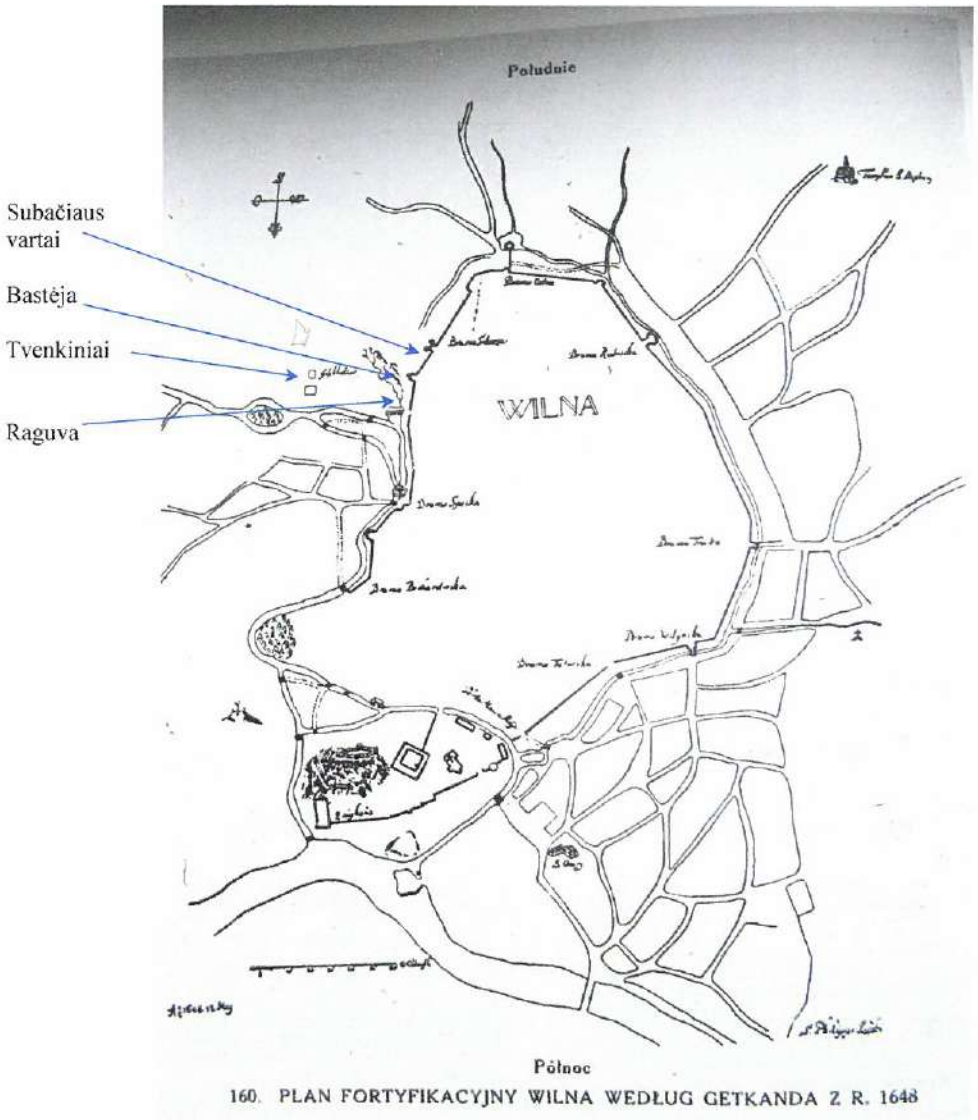

4. F. Getkanto Vilniaus miesto įtvirtinimų planas (1648 m).
Iš: *Drėma* V., 1991.

---

1. LVIA. F. 937, a. 1, b. 6603, l. 822.

Žymiai informatyvesnis yra 18 a. pradžios Fiurstenhofo Vilniaus miesto planas /5/. Priemiestyje už Subačiaus vartų, kurie šio plano eksplikacijoje pažymėti Nr. 61, pavaizduoti pastatai ir net sklypų ribos. Misionierių vienuolyno (buv. Sanguškų rūmų) ir bažnyčios (statytos 1695 – 1730 m.) ansamblis su dideliu sodu, tvenkiniais ir ūkiniais pastatais šiame plane pažymėtas 34 numeriu.

5. Vilniaus miesto 18 a. pradžios Fiurstenhofo plano dalis.

Karo inžinieriaus J. G. M. fon Fiurstenhofo plane, kuris datuojamas maždaug 1737 m., misionierių vienuolyno žemės pažymėtos tarp dabartinių Subačiaus, Kūdrų, Aukštaičių ir Paupio gatvių. Didžiulis sklypas, besidriekiantis iki Vilnelės upės, susiformavo 17- 18 a. pradžioje, apjungus buvusias Sanguškų, vėliau Radvilų ir pačių misionierių įsigytas miesto žemes 1.

---

1. LVIA, f. 937, a. 1, b. 6603, l. 820 – 829.

1628 –1645 m. Sanguškos supirko žemes, šiuose sklypuose pastatė rūmus, užveisė sodą, o taip pat iškasė tvenkinius 1. 1853 m. buv. misionierių vienuolyno sklypų inventorizavimo dokumentuose rašoma, kad rūmus paveldėjo kunigaikščiai Radvilos, konkrečiai Jurgis ir Karolis Radvilos. Jie buvo padovanoti misionierių vienuoliams dovanojimu raštu, 1688 m. kovo 22 d. įrašytu Lietuvos Metrikos knygose.

17 a. pabaigoje- 18 a. pradžioje patys misionieriai žymiai išplėtė vienuolyno teritoriją 2.

Fiurstenhofo plane pažymėta 1695 –1730 m. statyta bažnyčia, pastatai prie Subačiaus gatvės, erdvus sodas su iškastais tvenkiniais. Tame plane dar nėra tos vienuolyno dalies, kuri buvo pristatyta prie Sanguškų rūmų /5/.

Fiurstenhofo plane prie Subačiaus gatvės, nagrinėjamos teritorijos vakarinėje dalyje pažymėta egzistuojanti posesijinė struktūra. Čia parodytos dvi valdos. Vienoje iš jų, sklype kuris buvo arčiau vienuolyno nubraižyti du pastatai, vienas sklypo gilumoje, kitas siauruoju galu atgręžtas į gatvę. Kitame sklype, Bokšto ir Subačiaus gatvių kampe, stovėjo vienas namas. Šiose valdose 18 a. pabaigoje buvo įsteigta Kūdikėlio Jėzaus vaikų prieglauda. Plačiau apie tai bus rašoma toliau.

---

1. LVIA, f. 937, a. 1, b. 6603, l. 820 –829.

Kunigaikščiai Sanguškos teritorijoje tarp Subačiaus, buv. Paplavų gatvių ir Vilnelės upės nupirko šiuos miestelėnų namus ir sklypus :

a) *iš Stanislovo Volkanovskio namą su žeme, buv. Kondratovskio, 1628 m.,*
b) *iš Jono Mačiulskio Kinškovskio,*
c) *ypatingą sklypą iš Gampertovskio, dviem pirkimo sutartimis 1637 m.,*
d) *iš Barcevičiaus,*
e) *iš Savičių, dviem pirkimo sutartimis 1645 m.*

Misionierių įsigyti namai:

f) *iš Bazilijaus Sergejevičiaus namą su daržu, (vadinama "Paraskovijansku") 1687 m. gruodžio mėn. 12 d.,*
g) *iš Jadvygos Paškevičiovos, buv. Gregorovičiaus,*
h) *iš Belkanovičiaus, buv. Vengrų.*
i) *Iš Chmeliausko, buv. Tiškevičiaus, 1688 m. sausio mėn. 30 d.,*
j) *Iš vyskupo Bržostovskio, buv. Stročinskių, 1697 m. spalio mėn. 3 d.,*
k) *Iš batsiuvio Kuleševičiaus, 1699 m. spalio mėn. 6 d.*
l) *Iš Elijašo Dukovskio, 1711 m. birželio mėn. 12 d.,*
m) *Iš Jono Dombrovskio, 1714 m. sausio mėn. 9 d.,*
n) *Iš siuvėjo Danieliaus Pavlovičiaus, buv. Sergejevskių, 1741 m. sausio mėn. 12 d.*

Po 1790 m. įvykdytos Vilniaus miesto sklypų numeracijos minėtam prieglaudos sklypui duotas Nr.1320, o misionierių vienuolynui – Nr.1325, Nr.1326. Šių sklypų ribos parodytos matininko K. Griunerto sudarytame Vilniaus m. 1808 m. plane / 6,7 /.

6. Vilniaus miesto 1808 m. plano dalis (1320 posesija).

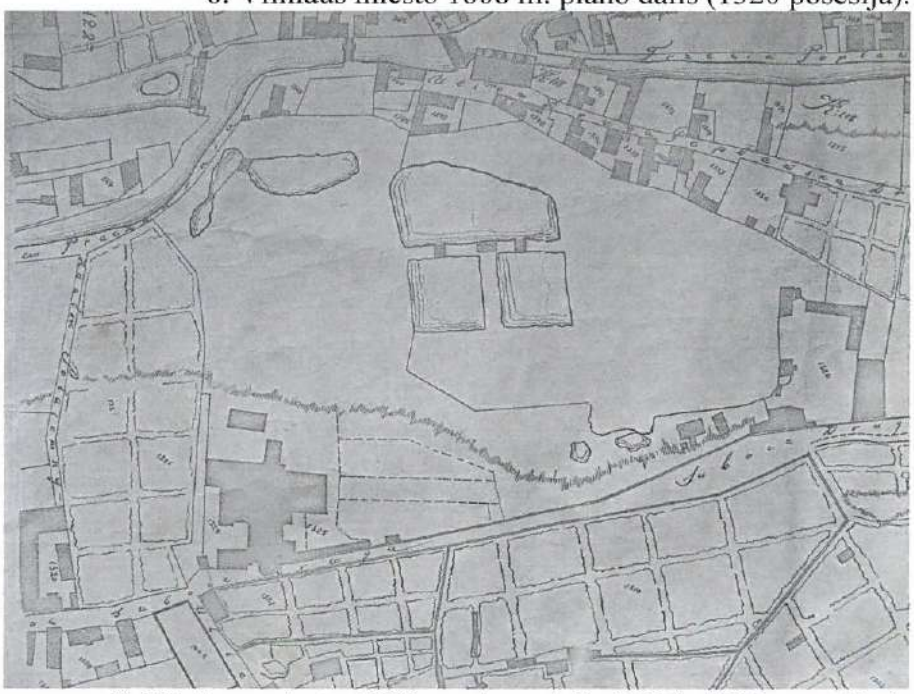

7. Vilniaus miesto 1808 m. plano dalis (1325, 1326 posesijos).

Tarp minėtų sklypų, kurie dabar sudaro nagrinėjamą ligoninės kompleksą, t.y., tarp Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos ir Misionierių vienuolyno sodo buvęs skersgatvis, kuris 1808 m. plane vadinamas Paslaptinguoju.

1320 posesijoje, arčiau Bokšto gatvės, 1808 m. plane vadinamos Savičiaus antrąja gatve, pažymėtas mažas mūrinis namas, sujungtas su mediniu pastatu ir šonu į Subačiaus gatvę stovintis pagrindinis mūrinis vaikų prieglaudos korpusas, statytas 1787 –1791 m.

Sekanti valda - Misionierių bažnyčios ir vienuolyno pastatų ansamblis su dideliu sodu ir gausybe ūkinių pastatų (pos.1325 ir 1326).

Įsirengę vienuolyną ir užstatę minėtais pastatais savo sklypą, vienuoliai 18 a. pabaigoje likusias laisvas žemes prie kairiojo Vilnelės kranto, prie buv. Skalbėjų, dabar Aukštaičių ir Paplavu, dab. Paupio gatvių, už kasmetinį mokestį atidavė valdyti įvairiems asmenims. 1790 m. sunumeravus Vilniaus miesto sklypus jos įvardintos 1343, 1344, 1345 posesijomis (žr. 1808 m. planą 7).

Aprašomų pastatų fasadai prie šiaurinės Subačiaus gatvės pusės tarp Bokšto ir Rasų užfiksuoti 1834 m. sudarytoje gatvės išklotinėje, kuri publikuota V. Drėmos knygoje "Dingęs Vilnius", l. 248-249 /8/.

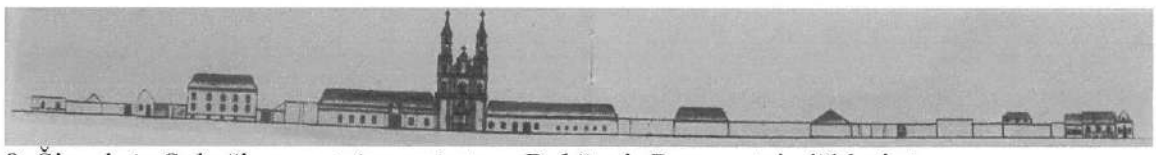

8. Šiaurinės Subačiaus gatvės pusės tarp Bokšto ir Rasų gatvių išklotinė.

Štai kaip soduose skendintis nagrinėjamos vietovės užstatymas pavaizduotas gana schematiškume 1840 m. Vilniaus miesto plane /9/. Šio plano eksplikacijoje Nr.69 pažymėta Kūdikėlio Jėzaus prieglauda, o Nr.30 – Misionierių vienuolyno pastatų ansamblis 1.

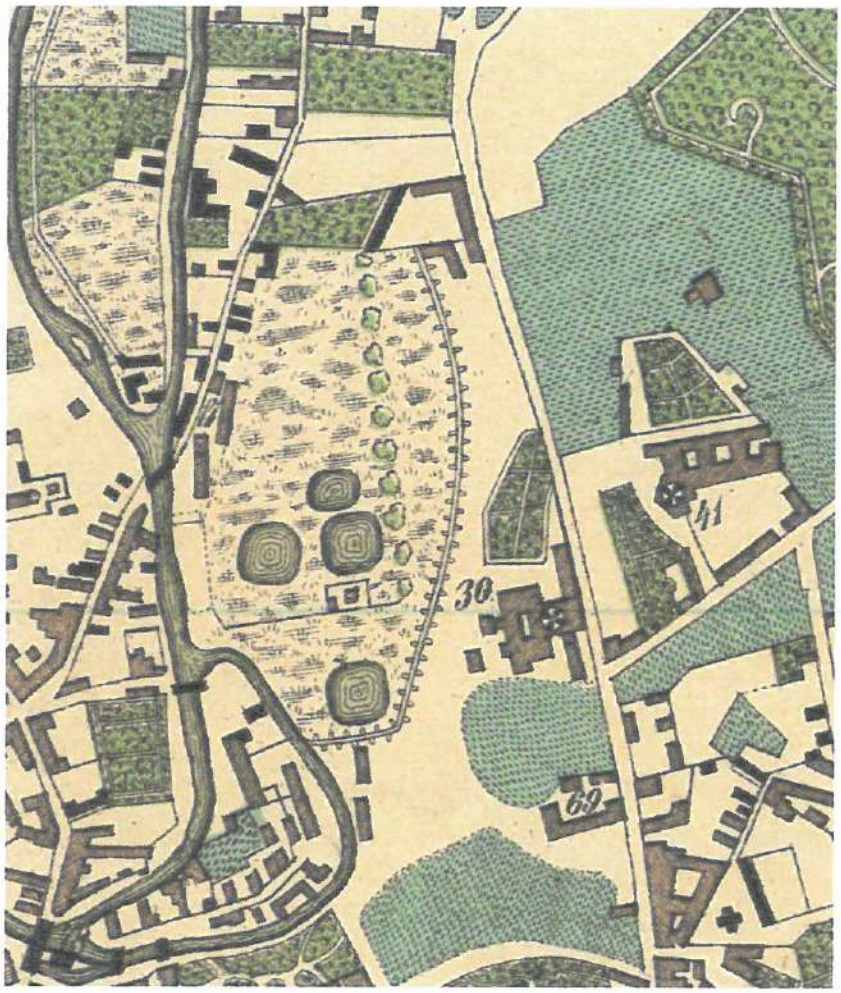

9. Vilniaus miesto 1840 m. plano dalis.

1. LMAB Rankraščių sk., f. 151, b. 1616.

Nagrinėjamos teritorijos užstatymas ir 19 a. viduryje buvusios ribos tarp aprašomos prieglaudos ir misionierių vienuolyno sklypų užfiksuotos Vilniaus miesto 1845-59 m. tikrosios būklės plane /10, 11/. Visą 19 amžių naudotasi šiuo planu, kuris sudarytas 1845 m., 1859 m. koreguotas, perbraižytas, todėl šiandien yra išlikę keletas jo variantų. Šiame plane mūriniai pastatai pažymėti rausva, mediniai gelsva spalva; Minėtas planas vertingas tuo, kad išlikę šio plano rašytiniai paaiškinimai, teikiantys daug istorinių duomenų, nes ruošiant minėtą planą turėjo būti pateikti nuosavybę patvirtinantys dokumentai 1. Dvejuose šio plano dalyse, (litera B, planšete 1 ir 3) pavaizduoti buv. Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos ir tuo metu jau panaikinto Misionierių vienuolyno sklypai / 10, 11/.

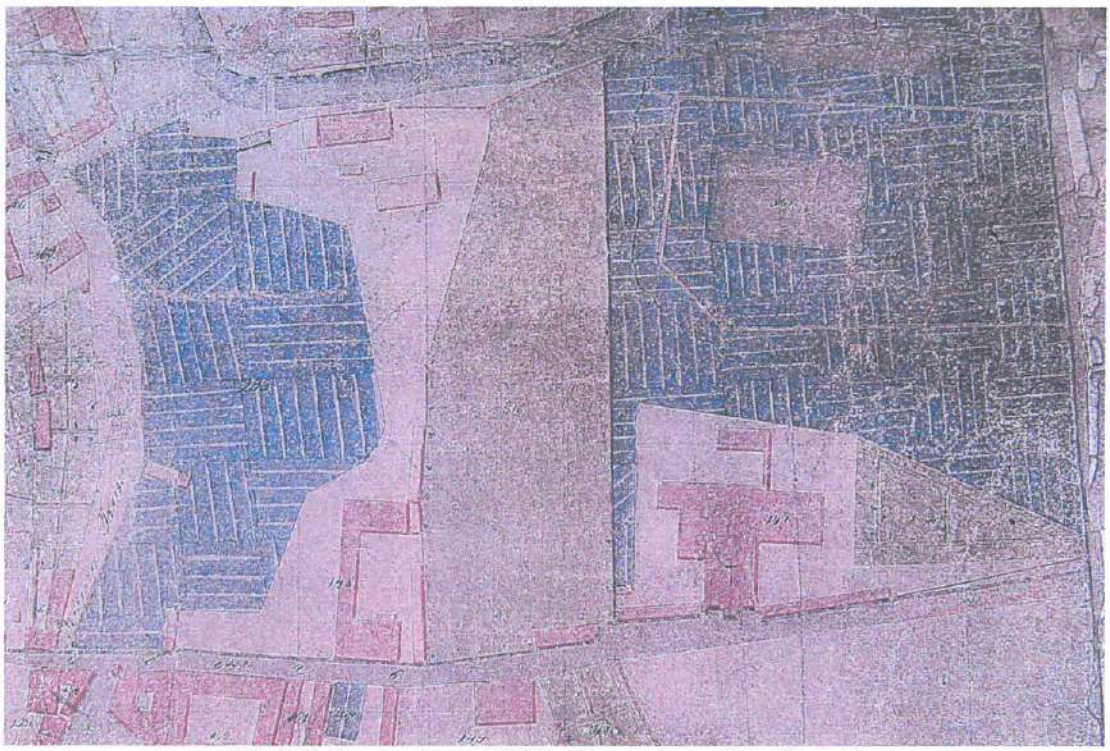

10. Vilniaus miesto 1845-59 m. plano (B –1) dalis.

1. LVIA, f. 525, a. 18, b. 88, l. 90-92.

11. Vilniaus miesto 1845-59 m. plano (B –3) dalis.

Vakarinė nagrinėjamos teritorijos dalis, t. y., buvusi prieglaudos teritorija buvo išsidėsčiusi tarp Subačiaus, Bokšto, Kūdrų gatvių ir siekė dabartinę Aukštaičių gatvę ir Vilnelės upę (plano ištraukoje 10 skaičiai 148, 293, 316). Rašytiniai šaltiniai liudija, kad 4 dešimtinių 557 kvadratinių sieksnių plotą sudarė keletas sklypų, sujungtų į vieną, kurie 19 a. viduryje atskirų ribų jau nebeturėjo.

Uždarius misionierių vienuolyną ir 1844 m. jų turtą perėmus valstybei, Auklėjamiesiems namams (tuo metu toks buvo Kūdikėlio Jėzaus vaikų prieglaudos pavadinimas) atiteko gretimas misionierių sodas (1808 m. plane, pav. 7 pažymėtas 1325 posesija; 1845-59 m. Vilniaus miesto plane, pav. 10 skaičiumi 316) .

Kitą nagrinėjamos teritorijos dalį, buvusį Misionierių vienuolyno sklypą sudarė 7 dešimtinės 1254 kvadratiniai sieksniai (1845-59 m. Vilniaus miesto plane jis pažymėtas B pirmajame planšete Nr. 147, 315, 314, 364 ir B trečiajame planšete Nr. 9, 110, 203, 279, 280, 281).

19 a. pirmoje pusėje Vilniaus m. dokumentuose apie nekilnojamojo turto priklausomybę, randame įrašus, kad dokumentai, įrodantys Misionierių teisę valdyti žemes nepateikti, tačiau Lietuvos Dvasinės Konsistorijos 1851 m. sausio mėn. 23 d. raštu buvo pranešta komisijai, kad sklypai ir namai yra valdomi pravoslavų dvasininkijos ir, kad žemės mokesčio ir kitų prievolių už juos niekada nemokėjo. Panaikinto Vilniaus misionierių vienuolyno pastatai 1845 m. perduoti pravoslavų dvasininkijai, bet kitu 1850 m. caro įsaku skirti Centrinio kilmingų merginų instituto įsteigimui 1.

1817 m. ir 1837 m. perspektyviniuose Vilniaus miesto vystymo planuose žymesnių pakeitimų aptariamoje teritorijoje nenumatyta. Tiesa, 1937 m. plane suplanuota skersinė gatvė, kuri turėjo sujungti Subačiaus ir Paplavų, dab. Paupio gatves už misionierių vienuolyno (dab. Krivūlės g.), tačiau jos įrengimas užsitęsė 2. Tai buvo įgyvendinta, po 1875 m., vykdant jau trečiąjį perspektyvinį Vilniaus miesto vystymo planą. Tuomet numatytas užkasti Vilnelės kanalas (buv. Vyskupų malūnas nugriautas 1860 m), kuris kelis šimtmečius, beje, atliko ir nutekamųjų vandenų surinkimo funkciją. Kanalo vietoje įrengta buv. Tymo, dab. Maironio gatvė.

19 a. antroje pusėje iki 9 dešimtmečio nagrinėjamų istorinių valdų ribos nesikeitė. Uždaryto vienuolyno pastatuose įrengtos bei planuojamos įsteigti įvairiausios įstaigos. 1845 m. laikinai, kol buvo remontuojama Karo ligoninė Antakalnyje, čia buvo įkurta karo ligoninė. Net norėta misionierių vienuolyno teritorijoje įrengti šios ligoninės kapines, tačiau Vilniaus civilinis gubernatorius nedavė tam leidimo, motyvuodamas, jog gana arti yra Rasų ir Pravoslavų kapinės 3. Neigiamai atsakyta ir įvairiems asmenims norėjusiems 1854 m. įsigyti ir užstatyti pastatais buvusias misionierių vienuolyno sodo žemes. 1862 m. provizorius G. Šapiras ir Vilniaus miesto gydytojas V. Rozentalis prašęs Vilniaus miesto valdybos leidimo išsinuomoti buv. Misionierių vienuolyno juodąjį kiemą su apgriuvusiais arklidės ir sandėlio pastatais, kad įkurtų vandens gydyklas su mineralinių vandenų voniomis. Leidimas nebuvo duotas, motyvuojant tuo, kad vienuolyne planuojama įrengti pamišėlių ligoninę 4. Yra duomenų, kad vienuolyne norėta įrengti kalėjimą, tačiau tam netikusi vietovė ir to sumanymo atsisakyta.

---

1. LVIA, f. 525, a. 18, b. 88, l. 92.
2. LVIA, f. 382, a. 1, b. 655.
3. LVIA, f. 380, a. 2, b. 909.
4. LVIA, f. 937, a. 1, b. 7860, 8977.

Nuo 1875 m. iki 1938 m. jokios bendras miesto plano nebuvo sudarytas, todėl kaip keitėsi aprašomos teritorijos situacija lieka ne aišku. Žinoma, kad 19 a. devinto dešimtmečio pabaigoje sumažėjo 1320 posesijos teritorija, kai į privačią nuosavybę buvo atiduotas Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos pirties sklypas, jos buv. juodasis kiemas.

Tarpukariu, 1938 m. sudarytame naujame perspektyviniame Vilniaus miesto vystymo plane /12/ minėta sklypo dalis pažymėta prie Ežero, dab. Kūdrų gatvės Nr. 3. Kūdikėlio Jėzaus sklypas pažymėtas Subačiaus g. Nr. 16, o Išganytojo kalnas ir misionierių vienuolyno sklypas, Subačiaus g. Nr. 18 ir Nr. 20. Rytinė misionierių sodo dalis su vienaukščiu namu, Subačiaus g. 22, kur buvo įsikūrusi amatų mokykla liko miesto žinioje. Šios abi dalis turėjo atskirus įvažiavimus ir kiemus, tačiau 1938 m. plane riba tarp jų nepažymėta.

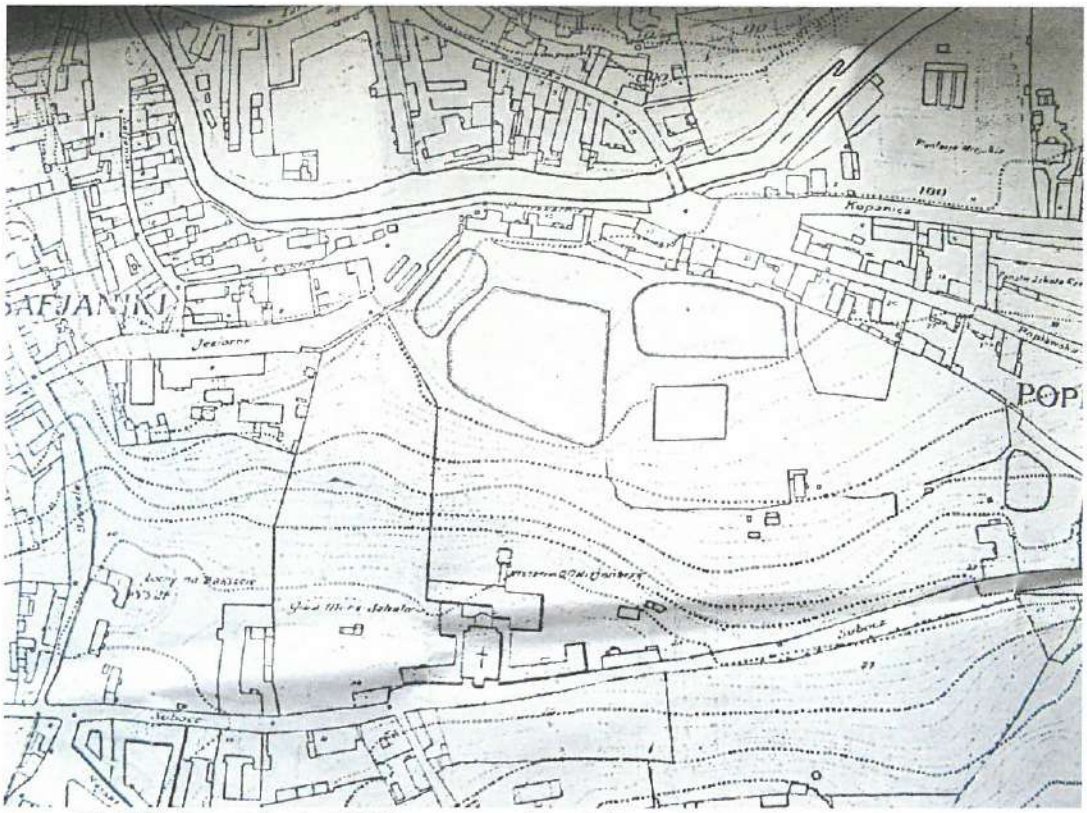

12. Vilniaus miesto 1938 m. perspektyvinio vystymo planas.

1939 m. Senojo miesto centro plane aprašomojoje teritorijoje pažymėti du atskiri sklypai ir didžiąją jų dalį sudarantis šlaitas. Jame nubraižyti istoriniai nagrinėjamos ligoninės pastatai (štrichu). Be to, prie Bokšto gatvės užfiksuotas buv. Bastėjos požeminis praėjimas /13/.

Taigi, prieš Antrąjį pasaulinį karą aprašomų valdų šiaurinė dalis liko neįsisavinta teritorija. Pagrindiniai trukdžiai buvo gamtinės sąlygos ir privati žemės nuosavybė.

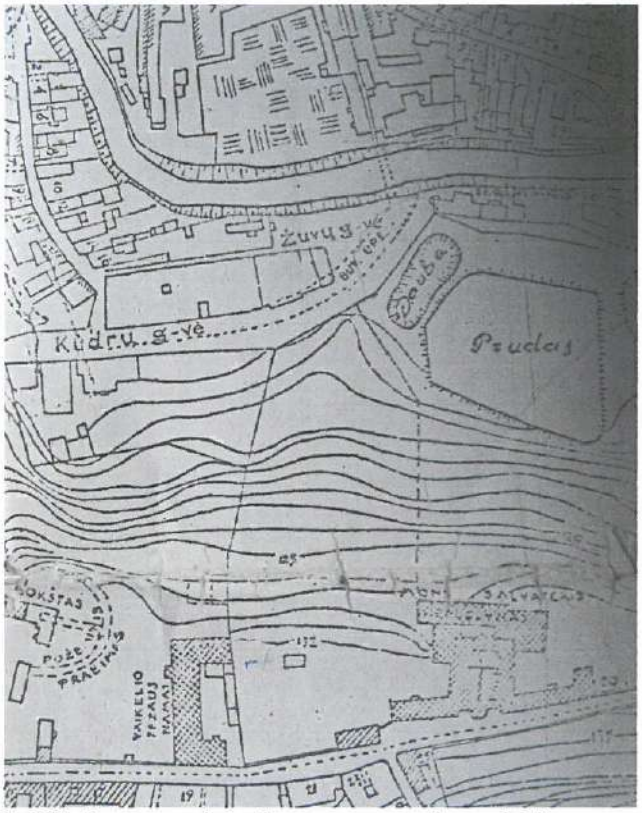

13. Vilniaus senojo miesto centro plano dalis.
1939 m. spalio 11 d.

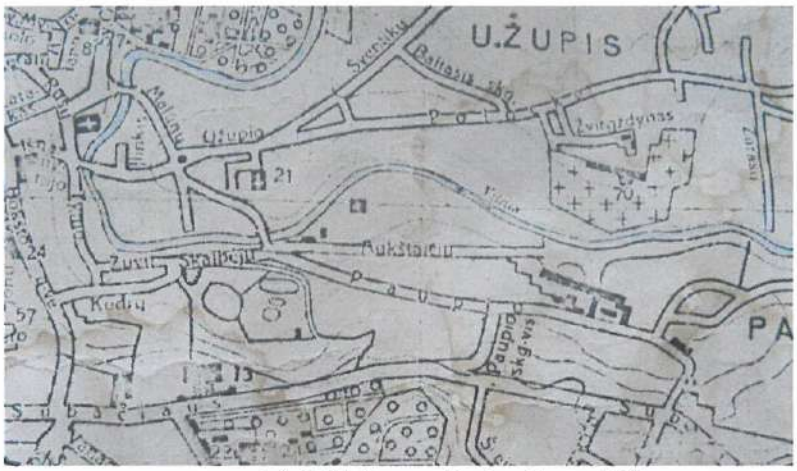

14. Vilniaus miesto plano dalis.
Karo topografijos skyriaus leidinys. Kaunas, 1940 m.

1940 m. Vilniaus miesto planas nėra informatyvus, tačiau jame užfiksuotas to meto gatvių tinklas ir jų pavadinimas /14/. Maironio gatvės pietrytinė dalis per buvusias misionierių vienuolyno žemes nutiesta 1960 – 1970 m. (žr., 1966 m. fotografija). Ji sujungė Subačiaus ir Maironio, buv. Tymo gatves ir padalino istorinę misionierių valdą.

Maironio gatvė. Fotografas A. R. Čaplinskas. 1966 m.

Toliau bus analizuojama buv. misionierių ligoninės sklypo vakarinės dalies išlikę istoriniai statiniai, situaciniai sklypo planai ir atsiradę nauji pastatai, kurie iš esmės pakeitė situaciją, buvusią iki 1940 m. žemės nacionalizacijos.

Prie Subačiaus gatvės 1787 m. misionierių vienuolyno vizitatoriaus kunigo Andriaus Pohlo pastangomis buvo įkurta Vaikelio Jėzaus vaikų prieglauda. Daugiausia lėšų tam skyrė Trakų vaivados našlė Jadvyga Teresė Oginskienė iš Zaluskių giminės, buvusi Skuminienė – Tiškevičienė. Be to, 1786 m. gruodžio 13 d. fundacija ji našlaičių prieglaudai skyrė nupirktą sklypą su namais šalia misionierių vienuolyno /15/. Dalį žemių skyręs misionierių vienuolynas 1.

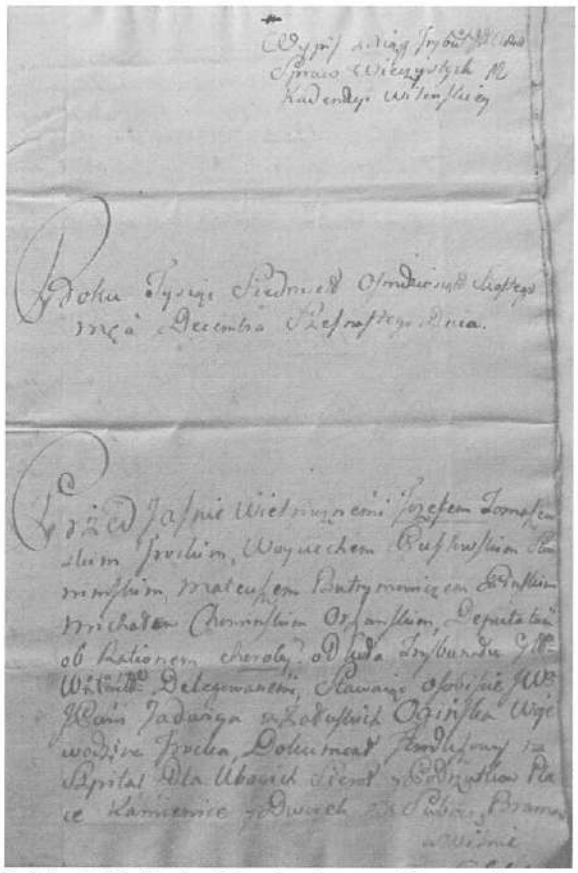

15.1786. XII. 13. J. T. Oginskienės dovanojimo rašto pirmasis lapas. Dokumentas saugomas LVIA, f. 130, a. 1, b. 16912.

Vėliau atsirado daugiau rėmėjų. 1787 m. liepos 11 d. Vilniaus vaivadijos iždininkas Kazimieras Volodko atidavė savo mūrinį namą ("kamienica Čencilovska", buv. "Daraškevičiovska") ir sklypą, kurį jis prieš kelerius metus buvo įsigijęs varžytinėse iš Vilniaus Magistrato. Tas sklypas buvo prie Oginskienės dovanotos teritorijos 2.

1. LMAB Rankraščių sk., f. 43, b. 20616, l. 1.
2. S. Rosiak. Zaklad Dzieciątka Jezus w Vilnie Zgromadzenia S.S. Milosierdzia Sw. Wincentego a Paulo, W., 1934, l. 4.

Išlikęs 1793 m. planas, perbraižytas 1938 m. 1. Jame A raide užfiksuota miesto žemė, valdoma Felicijono Daškevičiaus. Gretimi (C) ir (B) sklypai priklausė Vaikelio Jėzaus prieglaudai. Jie buvo tarp Subačiaus vartų, Vilnelės upės ir misionierių vienuolyno žemių (D) /16/.

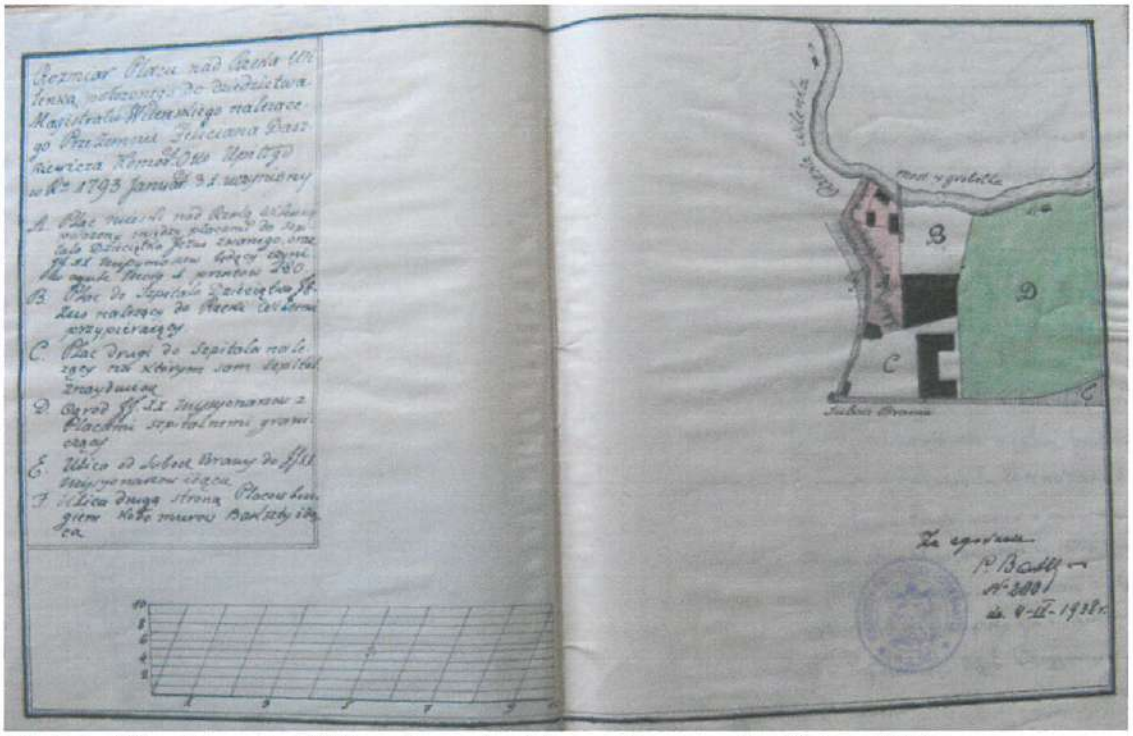

16. Prie Vilnelės upės 1793 m. buvusių sklypų planas, perbraižytas 1938 m.

19 a. pradžioje ženkliai padidėjo Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos teritorija. 1801 m. Vilniaus magistratas atidavė buvusias artilerijos įtvirtinimų (Bastėjos) žemes, pusantro margo, už kurias kasmet magistratui buvo mokamas 15 rublių mokestis 2.

1803 m. Rusijos imperatorius Aleksandras I 1803 m. padovanojo šiai įstaigai Žaslių dvarą; be to, pagal senus įstatymus kiekvienas Šv. Stanislovo ordino kavalierius turėjo kasmet mokėti labdaros tikslams po 4 dukatus; dalis šių pajamų patekdavo ir į Vilniaus vaikų prieglaudą.

1803 m. iš Petronėlės Januškevičiovos, antrąja santuoka Faševičiovos (kitur ši pavardė rašoma Festavičiova) vienuolių gailestingųjų seserų vardu vyresnioji S. E. Filauzerovna nupirko sklypą prie Vilnelės, dalį 546 posesijos, buv. dabartinių Kūdrų, Aukštaičių ir Maironio gatvių susikirtime (1808 m. plane /6/ sklypas 546 pažymėtas prie Mėšlyno ("Gnojowy") ir Skalbyklos ("Praczkarnia") skersgatvių /5/. Kita tos valdos dalis, priklausiusi Juzefai Glembockai, prieglaudai atiteko 1818 m. 3.

---

1. LCVA, f. 130, a. 1, b. 16912.
2. LVIA, f. 525, a. 18, b. 88, l. 91 –92.
3. Ten pat.

Tame sklype stovėjo skalbykla, pirtis, degtinės varykla, teikusios tuomet ne mažas pajamas. Šie mediniai ir mūriniai pastatai prie Vilnelės upės užfiksuoti 1845-59 m. plane /9/.

Statant naujus namus keitėsi ir aplinka; stačioje Kūdrų gatvėje link pirties įrengti akmeniniai laiptai; dažnai taisomas "per Vilnelę permestas lengvas tiltelis, vedantis į Safianikus", (Tymo kvartalą – L.V.) 1.

Vėliau, nuo 19 a. pabaigos toji dalis, Kūdrų gatvės pietinės pusės teritorija, nebepriklausė aprašomai 1320 posesijai. Ji išskirta 1889 m. 2. Tokia data nurodyta 20 a. trečio dešimtmečio brėžinyje /17/.

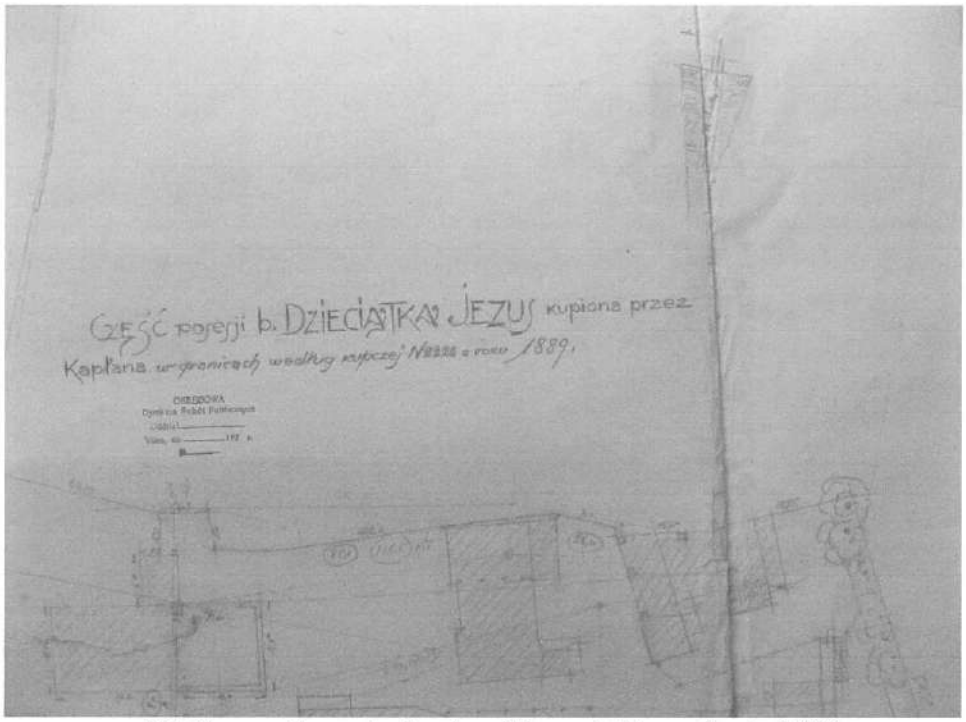

17. Buv. vaikų prieglaudos sklypo dalis parduota 1889 m

1. A. H. Kirkoras. Pasivaikščiojimai .., l. 101.
2. LCVA, f. 154, a. 1, b. 2616.

Nagrinėjamos teritorijos vakarinės dalies, tuometinio Subačiaus g. 16 sklypo, užstatymas pavaizduotas 1928 m. situaciniame plane /18/.

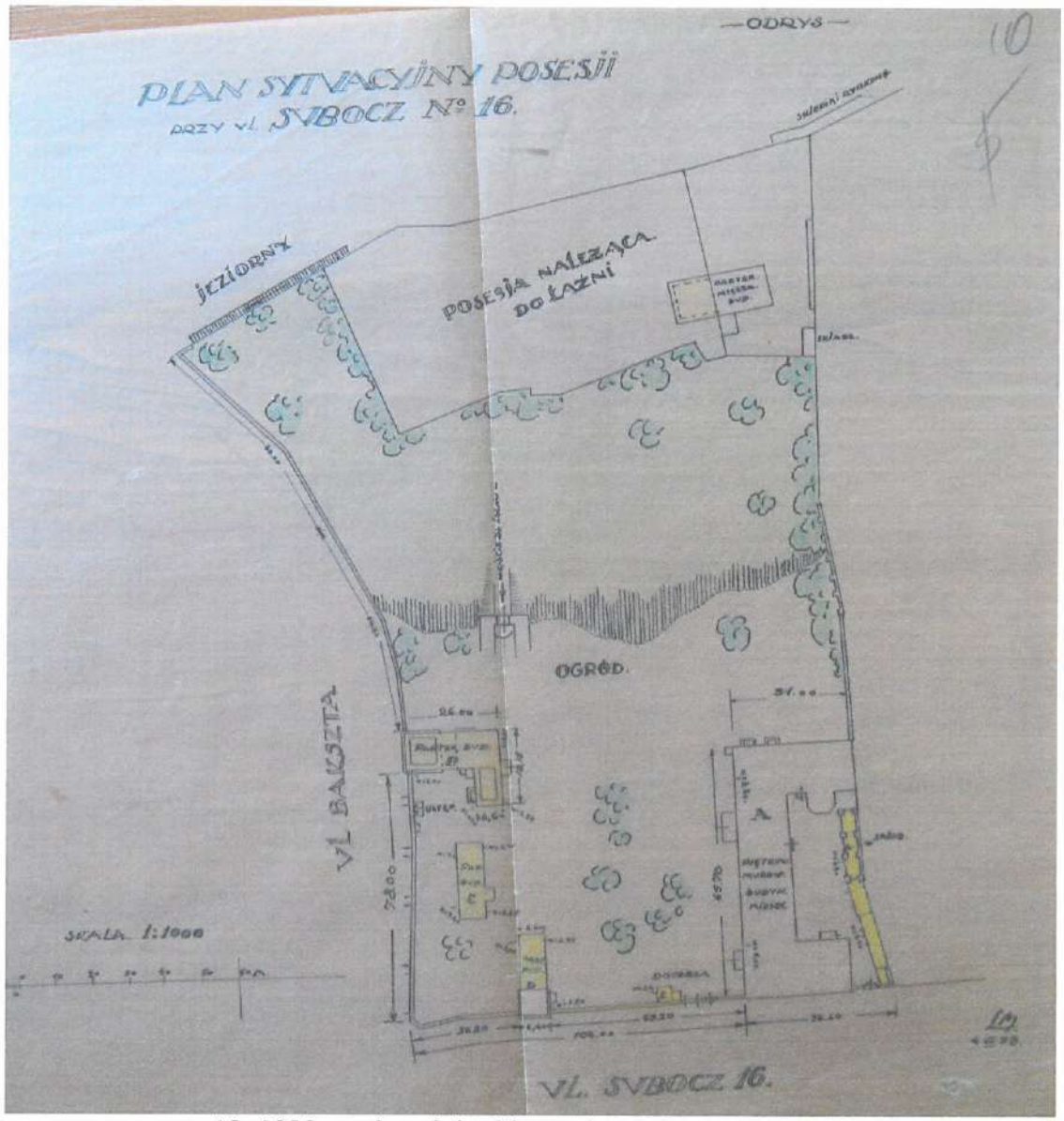

18. 1928 m. situacinis sklypo planas.

Geltona spalva plane pažymėti mediniai pastatai.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą aprašomas sklypas buvo tarp Subačiaus, Bokšto, ir Kūdrų gatvių; dokumentuose jis žymimas adresu Subačiaus, Bokšto, Ežero g. 16/16/1.

19. 1938 m. situacinis sklypo planas.

Situaciniame 1938 m. plane mėlyna linija užfiksuota buvusi miesto žemė, (sklypas A) bei punktyrine linija iki 19 a. pradžios egzistavę artilerijos įtvirtinimai /19/. Rausva spalva pažymėti mūriniai, gelsva – mediniai statiniai. 1.

1. LCVA, f. 130, a. 1, b. 16912.

Buvusi Kūdikėlio Jėzaus vaikų prieglauda, dabar neatpažįstamai sumodernintas nagrinėjamos ligoninės vakarinis korpusas, buvo pradėtas statyti 1787 m. vasarą. Kertinį akmenį pašventino vyskupas kunigaikštis Ignotas Masalskis.

Dviejų aukštų mūrinio namo projektą parengė architektas Augustinas Kossakovskis. Įgyvendinta tik trečioji projekto dalis 1. Jis liko nebaigtas dėl kilusios politinės suirutės valstybėje. Kai kurie autoriai, rašę apie misionierius, pabrėžia, kad tai turėjęs būti "monumentalus" pastatas 2.

Pagrindinio prieglaudos pastato statyba baigta 1791 m. Tais pačiais metais spalio 17 d. iš vadinamos Gesievskio prieglaudos (Bokšto skg. 6) maždaug 100 vaikų su Gailestingomis seserimis buvo iškilmingai palydėti į naująją prieglaudą ir palaiminti šios prieglaudos įkūrėjos Jadvygos Teresės Oginskienės. Pirmosios iš Varšuvos atvykusios seserys buvo S. Elžbieta Filauzerovna (vyresnioji), Zuzana Borovska, Izabelė Parafjanovičiova, S. Levkevičiovna. Pastaroji, nors buvo jauniausia iš seserų, netrukus po atvykimo, mirė.

1830 m. Kūdikėlio Jėzaus vaikų prieglaudos Vilniuje vizitacijos akte, kuri pasirašė vizitatorius Juozapas Bonkevičius, aprašyti prieglaudos pastatai, koplyčia ir jos inventorius, išvardintos fundacijos, dokumentai apie pajamas ir t. t. 3.

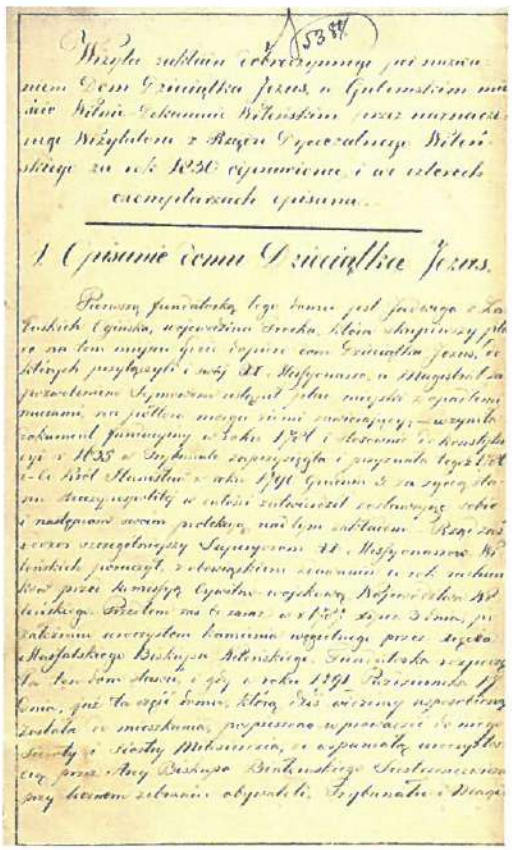

20. Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos 1830 m. vizitacijos aprašymo pirmasis lapas.

1. LMAB Rankraščių sk., f. 43, b. 20610, l. 1-11
2. S. Rosiak. Zaklad Dzieciątka Jezus ...,str. 4; M. Morelowski. Znaczenie baroku Wilenskiego XVIII stulecia, W., 1940, str.. 41.
3. LMAB Rankraščių sk., f. 43, b. 20616, l. 1 –11.

Pagrindinis pastatas, vienas iš trijų architekto A. Kossakovskio suprojektuotų korpusų, kaip rašoma 1830 m. prieglaudos vizitacijos aprašyme, buvo 34 sieksnių ilgio ir 7 sieksnių pločio. Kai kuriose vietose jo sienos buvo suskilusios dėl nepakankamai tvirtų pamatų. Tinkuotas, baltai nudažytas buvo tik šoninis fasadas nuo Subačiaus gatvės bei pagrindinis rytinis fasadas iš kiemo pusės; kitos pastato dalys buvo netinkuotos. Namo stogas buvo geros būklės.

Tokį, o gal kiek ir pagražintą pastato vaizdą iš kiemo pusės 1837 m. nupiešė M. Januševičius /21/.

21. M. Januševičius. Kūdikėlio Jėzaus vaikų namai. 1840. Akvarelė.
Iš kn.; V. Drėma, Dingęs Vilnius l. 249.

Pirmame aukšte buvo šios patalpos : salė; 4 maži miegamieji kambariai ; didelė valgykla vaikams ir mažesnė vienuolėms; produktų sandėlys; dvi didelės ir viena maža kamara; erdvi virtuvė, po kuria buvo įrengtas rūsys.

Antrame aukšte buvusios 4 didelės salės, penki kambariai ir pristatyta koplyčia, kurią 1791 m. pašventino Baltarusijos vyskupas Siestrencevičius. Joje buvo Švenčiausios mergelės altorius su kilnojamuoju altorėliui ir iš visų pusių matomu kryžiumi. Kitame, 1828 m. koplyčios aprašyme minimi du altoriai 1. Viename buvo paprastuose rėmuose Šv. Vincento a Paule paveikslas, kitame - Švenčiausiosios Mergelės paveikslas variniuose pasidarbuotose rėmuose.

Sieksnis – 2,14 m.

1. LVIA, f. 360, a. 24, b. 1, l.9.

Kiti prieglaudos pastatai buvo išsidėstę dvejuose kiemuose; mažajame ir didžiajame. Mažajame kieme stovėjo arklidė, pašiūrė, ledainė, daržinė ir du maži tvartai. Visi šie rąstiniai pastatai buvo geros būklės, su lentų stogais.

Didysis kiemas buvo prie Subačiaus ir Bokšto gatvių. Jame buvo :

1. Mūrinis namas, kurio vienas galas buvo atitvertas smuklei, kitas galas skirtas skalbėjoms, o viduryje karvidė. Viskas po vienu stogu, dengtu lentomis. Dar geros būklės.
2. Medinis namas, prie buvusio bokšto griuvėsių, kuriame buvo viena gyvenama patalpa, kita namo dalis buvo sugriuvusi.
3. Prie Vilnelės upės stovėjo pirtis, sumūryta 1829 m. Ją sudarė dvi didelės patalpos. Dar dvi patalpos, prišlietos prie išmūrytos dalies buvo senos, tačiau dar pakankamai geros būklės. Visas pastatas dengtas nauju dvigubų lentų stogu.
4. Medinė skalbykla, statyta 1816-1817 m. Ją sudarė du dideli ir trys maži kambariai. Prie jos minimi du priebučiai; didesnis ir mažesnis. Pastatas dengtas lentomis, geros būklės.
5. Spirito varykla buvo visiškai sena, su senu stogu iš lentų.
6. Mažas mūrinis namas stovėjo ant griuvėsių, jis buvo vadinamas bokštu. Apatiniame aukšte buvo viena patalpa su priebučiu, viršutiniame – patalpa su erdvesniu priebučiu. Prie šio namuko - miesto magistrato duotas sklypas, kur buvo puoselėjamas prieglaudos daržas.

Visa prieglaudos teritorija buvo aptverta medine rąstų tvora. Tvoros iš gulsčių rąstų fragmentą matome nežinomo dailininko 1833 m. nupieštame Misionierių ansamblio piešinyje / 22 /. Tvoroje buvo dveji vartai; vieni iš Subačiaus gatvės, kiti priešais juos ant kalvos.

Prieglaudai priklausė 1799 m. Hrebnickio užrašytas sklypas, vadinamas Rojaus sodas, kitoje Subačiaus gatvės pusėje su mišriu (pirmas aukštas mūrinis, antras – medinis) namu.

Kai kurie pastatai Kūdikėlio Jėzaus vaikų namams teikė ne mažas pajamas; už pirties nuoma - 280 rublių; už gyvenamųjų patalpų prie skalbyklos ir namelio prie bokšto nuomą - 27 ir 30 rublių; pajamos iš daržo ir sodo siekė 65 rublius, iš Šv. Stanislovo ordino kavalierių – 14 rublių. Visgi didžiausią pajamų dalį sudarė suaukotos įvairių asmenų lėšos. 1830 m. jos sudarė 2160 rublių.

22. Nežinomo dailininko piešinys. Misionierių vienuolyno ansamblis. 1833. LNM, inv. Imik-232. Kn., V. Drėma, Dingęs Vilnius, l. 250.

18 a. pabaigoje-19 a. pradžioje prieglauda buvo vadinama Vaikelio Jėzaus vardu; Rusijos caro valdžia pakeitė jos pavadinimą į Kūdikėlio Jėzaus. Nuo 1809 m. prieglauda perduota Prieglaudų komisijai.

Nuo pat 19 a. pradžios valdžia stengėsi didinti pravoslavų tikybos įtaką Rusifikavimo politika, ypač sustiprėjo 1842 metais, kuomet valdžia paskyrė prieglaudos administratorių, atėmė 18- a. pabaigoje-19 a. pradžioje Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudai dovanotos žemes, žymiai sumažino vienuolių gailestingųjų seserų skaičių ir kontroliavo prieglaudos globotinių skaičių. Siekiant susilpninti katalikybės įtaką, buvusios koplyčios vietoje įrengta cerkvė, paskirtas pravoslavų šventikas, o po 1863 m. sukilimo visai atsisakyta katalikų kunigo, paliekant tik šventiką.

19 a. viduryje prieglaudos pastatas buvo apverktinos būklės. 1852 m. jį buvo nutarta remontuoti. Buvo sudarytas numatomų atliktų darbų aktas. 1853 m. Vilniaus gubernijos architektas A. Ranvydas sudarė remonto darbų sąmatą ir planą, architekto padėjėjas Jaroševičius parengė numatytų darbų aprašymą ir jų eiliškumą [1]. Iki 1855 m. buvo atlikti tik skubiausi neatidėliotini remonto darbai, siekiant išsaugoti pastatą, nes didžiausias dėmesys ir lėšos buvo skiriamos cerkvės įrengimui, net 500 rublių, maždaug tiek pat kiek 1853 m. numatyta viso pastato remontui. 1858 m. cerkvė buvo įrengta buvusios Romos katalikų koplyčios vietoje, o pastaroji iškelta į pirmą aukštą, į buvusias kontoros patalpas. Skulptorius Voiničius iš medžio išdrožė altorių ir graikiško stiliaus kryžių, virš durų į cerkvę. Dailininkas Ryplinskis aliejiniais dažais ant drobės nutapė 12 paveikslų altoriui. Paskirtas šventikas su 300 rub. alga. 1859 m. įsakyta, kad maldas globojamiems vaikams skaitytų pravoslavų tikėjimo moterys. Katalikų koplyčios remontui ir kunigo išlaikymui lėšų neskirta. 1860 m. iš buvusių 10 vienuolių gailestingųjų seserų buvo paliktos tik 6 [3].

Perstatant Kūdikėlio Jėzaus auklėjamuosius namus 1855-56 m. buvo sutvirtintas pirmasis aukštas, užmūrytos senos ir įrengtos naujos durų ir langų angos, suremontuoti langų rėmai, nutinkuotos buvusios netinkuotos pastato dalys ir pataisytas ir nudažytas viso namo tinkas, pataisytas stogas, apskardinti karnizai. Daugiausia atlikta vidaus pertvarkymo darbų. Buvo perplanuotos patalpos abiejuose pastato aukštuose. Pirmame aukšte buv. sandėlio patalpoje įrengta kontora, sandėlys perkeltas į rūsį, į jį įrengtas įėjimas iš juodosios laiptinės, o pati laiptinė panaikinta. Antrame aukšte, rengiant cerkvę, padidinta buv. katalikų koplyčios patalpa, išgriaunant sieną, kurios vietoje pastatytas altorius (ikonostas). Įrengtos krosnys, kurios turėjo apšildyti ne tik gyvenamuosius kambarius, bet ir koridorius. Buvo įrengtos 15 olandiškų ir 1 rusiška krosnis, pataisytos 4 krosnys, angliška virtuvė, židinys ir 8 kaminai.

Vidaus ir išorės sienos buvo dažytos baltai; grindys - aliejiniais dažais ochros spalvos, geležinės detalės – neaiškia spalva (" диким цветом ").

Kieme buvo suremontuota arklidė; vietoje dviejų medinių sienų buvo išmūrytos mūrinės.

---

1. LVIA, f. 390, a. 60, b. 71.
2. LVIA, f. 390, a. 58, b. 229.
3. LVIA, f. 382, a. 1, b. 271.

Statybos darbus vykdė dvarininkas Karolis Kozėla ir Chaimas Totengreberis, prižiūrėjo gubernijos architekto padėjėjas S. Kulakovskis, darbams vadovavo gubernijos architektas A. Ranvydas.

Šie darbai buvo vykdomi pagal Vilniaus gubernijos statybos ir kelių komisijos suderintą 1853 m. perstatymo projektą /23-28/ [1]. 1853 m. planus lyginant su 20 a. trečiame dešimtmetyje sudarytais planais, matome, kad jis nebuvo įgyvendintas /planai 27, 28 ir 35, 36/.

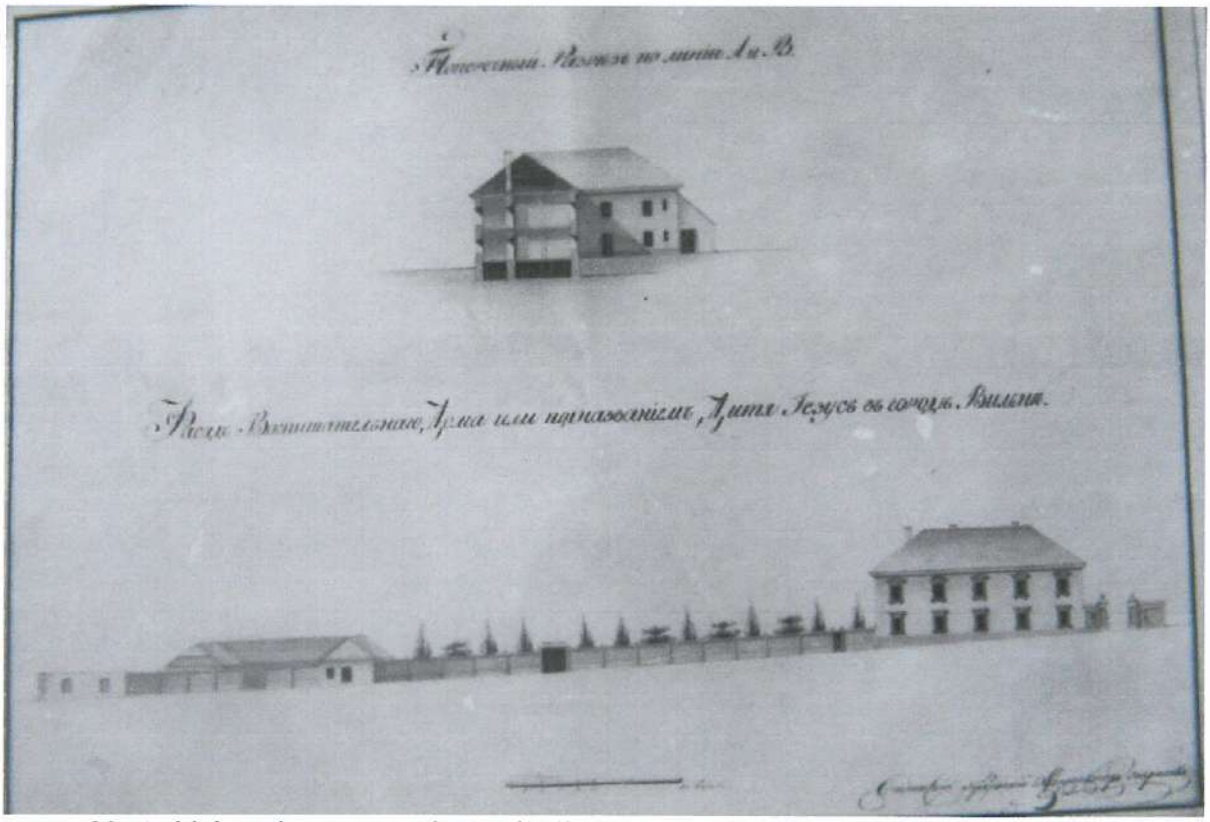

23. Auklėjamųjų namų seniau Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos fasadas.

1. Projektas saugomas Rusijoje, Sankt Peterburgo, buv. Leningrado Centriniame Valstybiniame Istorijos archyve, f. 1213, a. 168, b. 7, 8.
Negatyvų kontrolinės kortelės - LCVA Fotodokumentų sk., Inv. Nr. 13413/44, 13413/45, 13413/42, 13413/48, 13413/46, 13413/47.
Iš L. Žilevičiaus mikrofilmų kolekcijos telikusi negatyvo kontrolinė kortelė su neįskaitomais užrašais.; mikrofilmų šiame archyve nėra. Jų paieškos metu paaiškėjo, kad dalis mikrofilmų perduota LVIA, bet šiuo metu jie dar nėra įskaitoje.

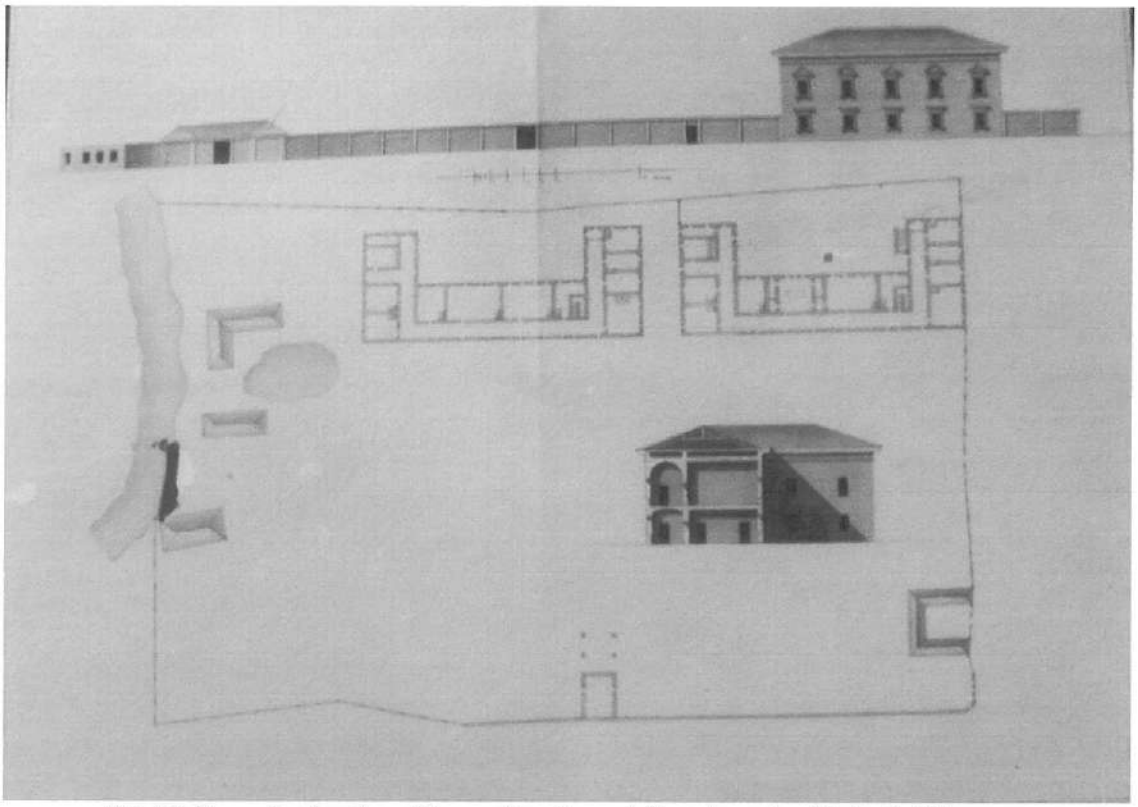

24. Vaikų prieglaudos sklypo, fasado, aukštų planų ir pjūvio brėžinys.

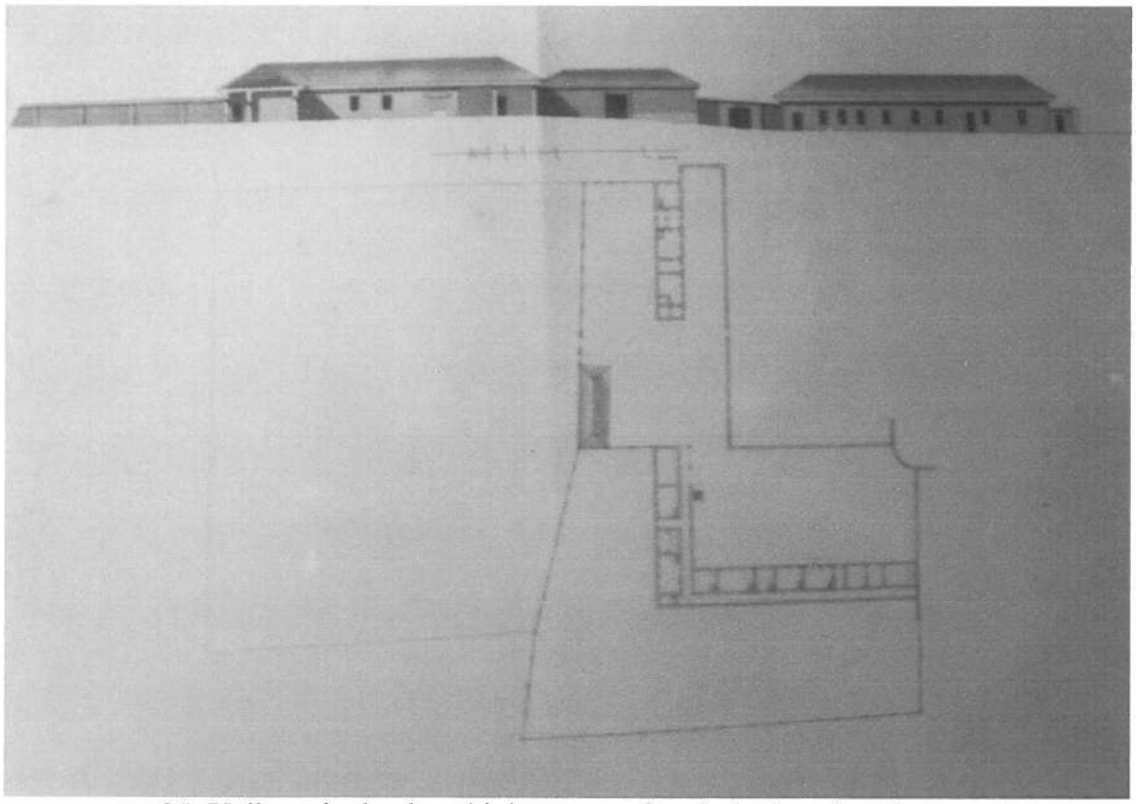

25. Vaikų prieglaudos ūkinių pastatų fasadų ir planų brėžinys.

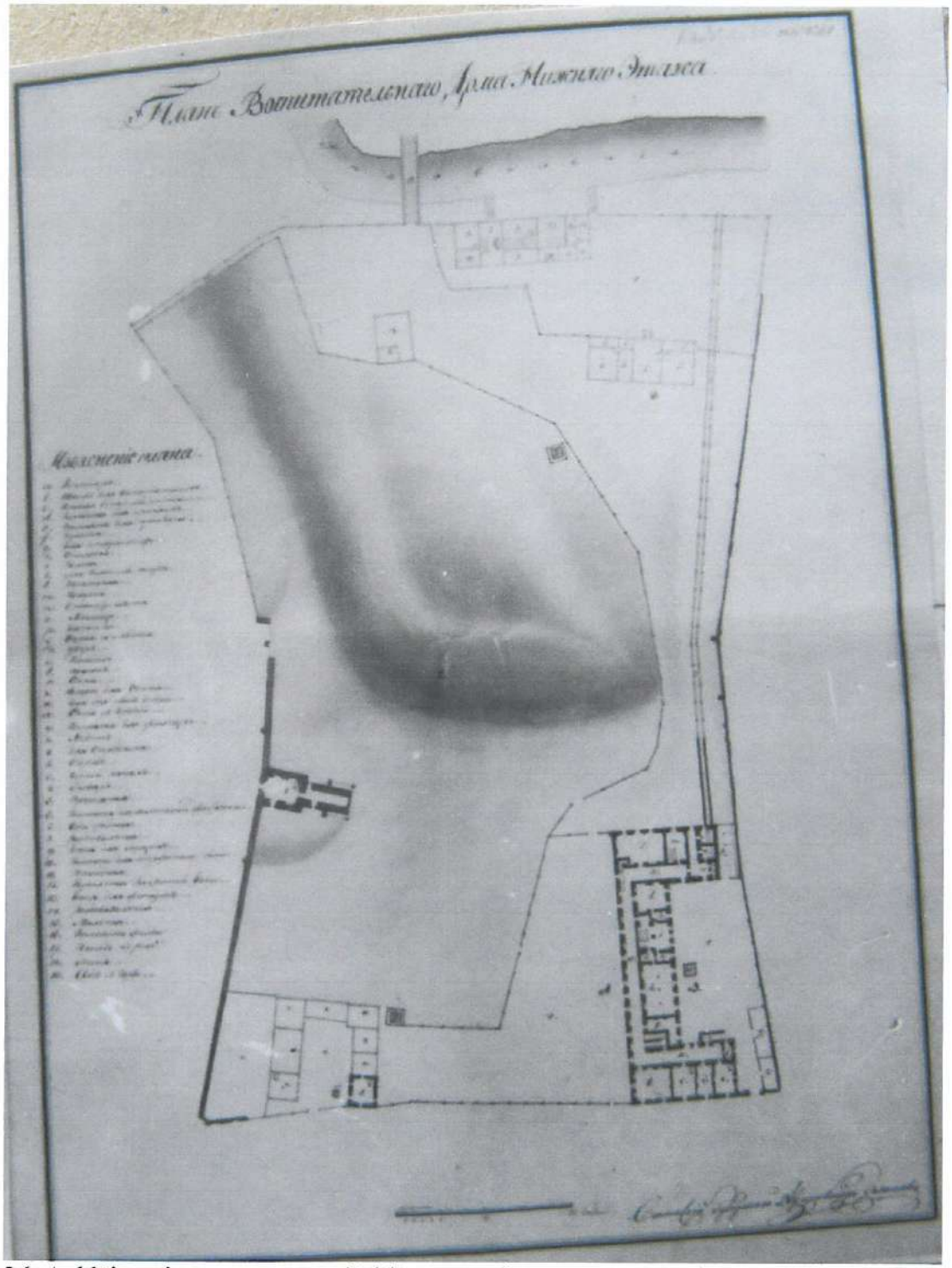

26. Auklėjamųjų namų pastatų išsidėstymo schema su pastatų pirmo aukšto planais.

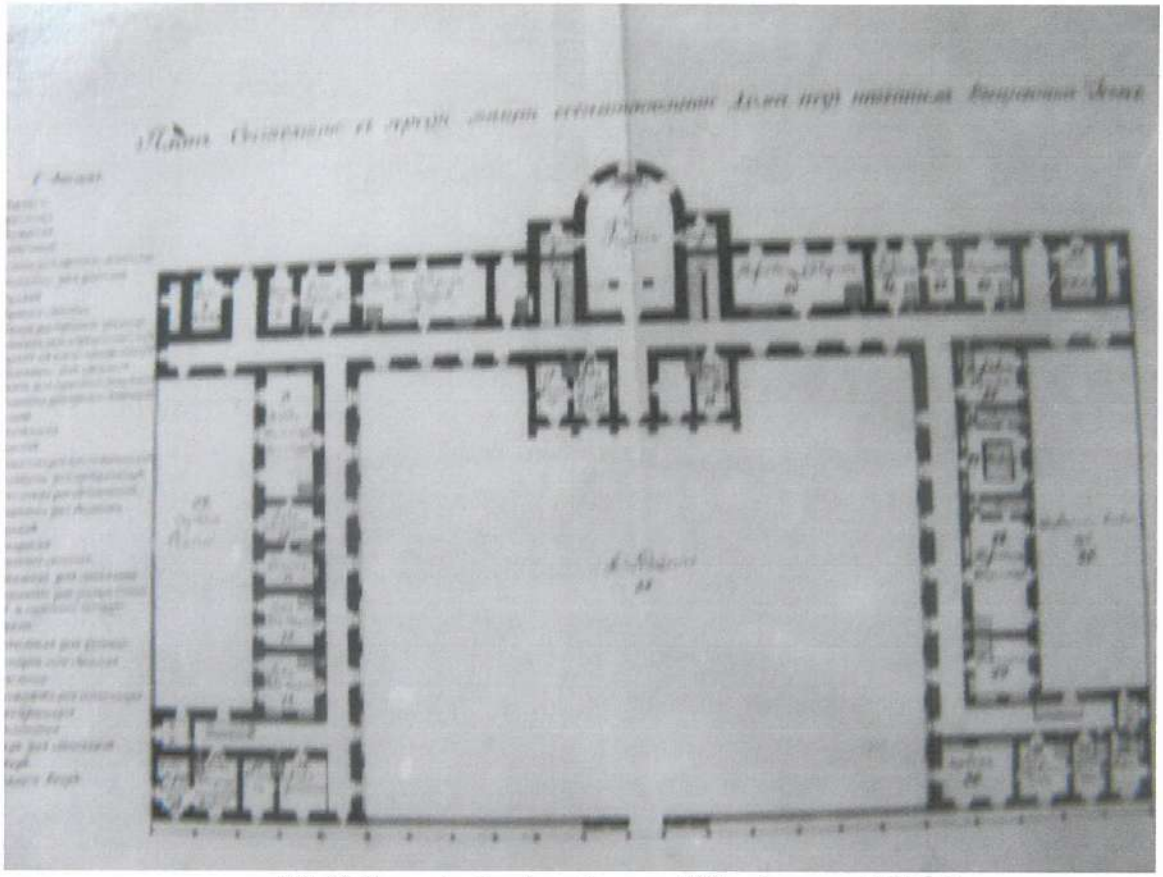

27. Vaikų prieglaudos pirmo aukšto planas. 1853 m.

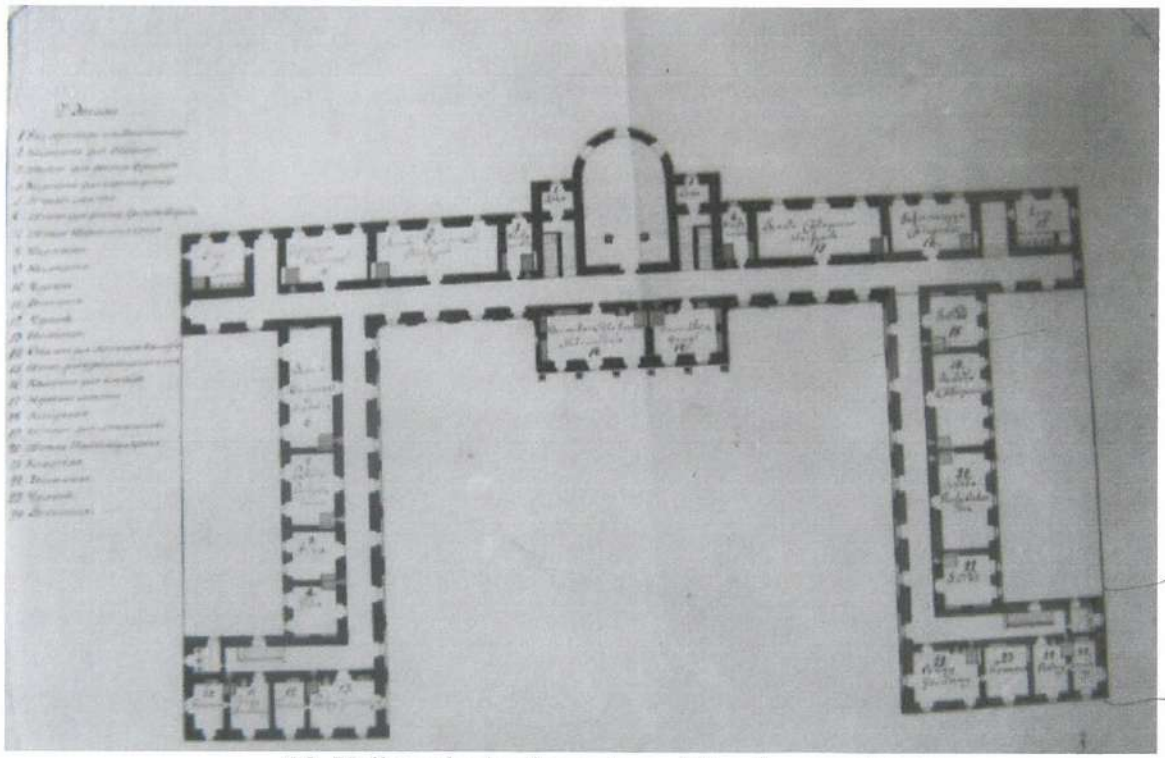

28. Vaikų prieglaudos antro aukšto planas. 1853 m.

Aprašomą prieglaudą 1915 m. rusai atidavė Lietuvių draugijai nukentėjusiems nuo karo šelpti, kuri čia įsteigė našlaičiams prieglaudą (vad. Didžioji vaikų prieglauda). Vokiečių okupacijos metu ir kiek vėliau šioje prieglaudoje buvo išlaikoma apie 200 vaikų, kurių vieni lankė lietuviškas mokyklas, kiti mokėsi įvairių amatų 2. Lietuviška prieglauda čia veikė iki 1921 m. 3.

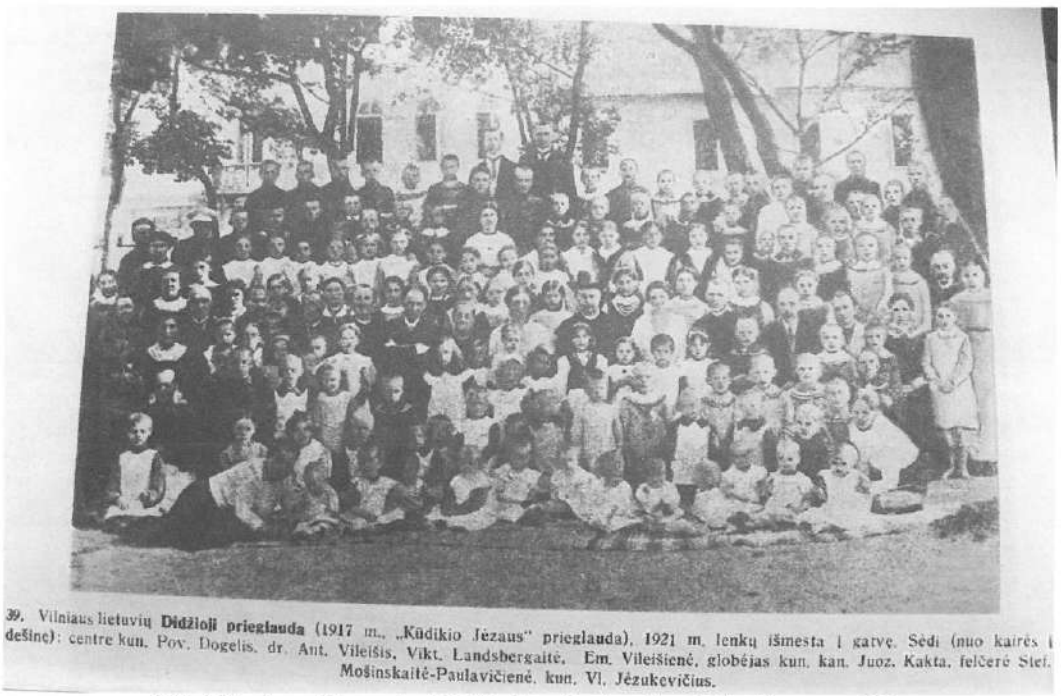

39. Vilniaus lietuvių **Didžioji prieglauda** (1917 m., „Kūdikio Jėzaus" prieglauda), 1921 m. lenkų išmesta į gatvę. Sėdi (nuo kairės į dešinę): centre kun. Pov. Dogelis, dr. Ant. Vileišis, Vikt. Landsbergaitė, Em. Vileišienė, globėjas kun. kan. Juoz. Kakta, felčerė Stef. Mošinskaitė-Paulavičienė, kun. Vl. Jėzukevičius.

30. Vilniaus lietuvių Didžioji prieglauda, Subačiaus g. 16.

123. Vilniaus lietuvių Didžiosios Prieglaudos ūkis.

31. Vilniaus lietuvių Didžiosios prieglaudos pastatai. Kn.; M.Biržiška,Vilniaus Galgota, l. 209.

---

1. LVIA, f. 390, a. 60, b. 71, l. 65, 100-120.
2. A. Juškevičius, J. Maceika, Vilnius ir jo apylinkės, V., 1991, l. 69.
3. M. Biržiška, Vilniaus Galgota, V., 1992, l. 209, 260.

Didžiosios prieglaudos 1921 m. plane pažymėti šie pastatai /32/:

a) prie Subačiaus gatvės dviejų aukštų mūrinis pagrindinis pastatas su sargo patalpa. Kiemo viduryje –šulinys. Prie rytinės sklypo ribos – vienaukščiai mediniai sandėliai ant mūro stulpų ir ledainė; b) prie Bokšto gatvės, dabartinės Bastėjos vietoje, vienaukštis mūrinis - medinis pastatas su dviem gyvenamaisiais pusrūsiais; c) prie Bokšto gatvės medinis vienaukštis namas; d) prie Subačiaus gatvės vienaukštis mūrinis namukas su mediniu priestatu 1.

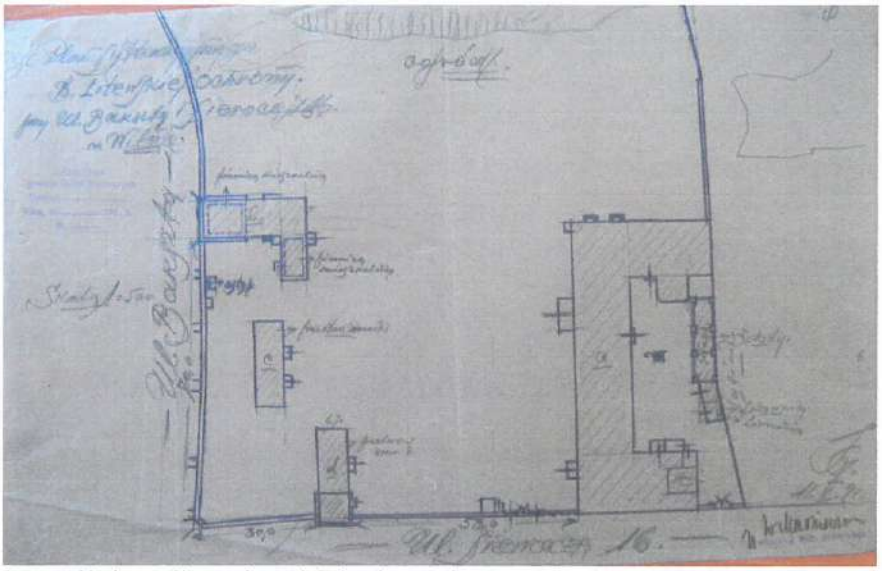

32. Vilniaus lietuvių Didžiosios prieglaudos sklypo 1921 m. planas.

Pasikeitus politiniam gyvenimui, Vilniaus kraštą okupavus Lenkijai, vietos administracinė valdžia 18.X.1921 Vidaus reikalų departamento raštu sklypą Subačiaus g. 16 atidavė misionierių vienuolynui. Iš Varšuvos atvyko vienuolės gailestingosios seserys (šarites) ir "Kūdikėlio Jėzaus vaikų namų" prieglaudoje globojo 230 našlaičių. Vėliau, 1938 m. sklypas užregistruojamas ipotekos dokumentuose kaip "Šv. Vincento a Paulo gailestingųjų seserų vienuolynas" 3.

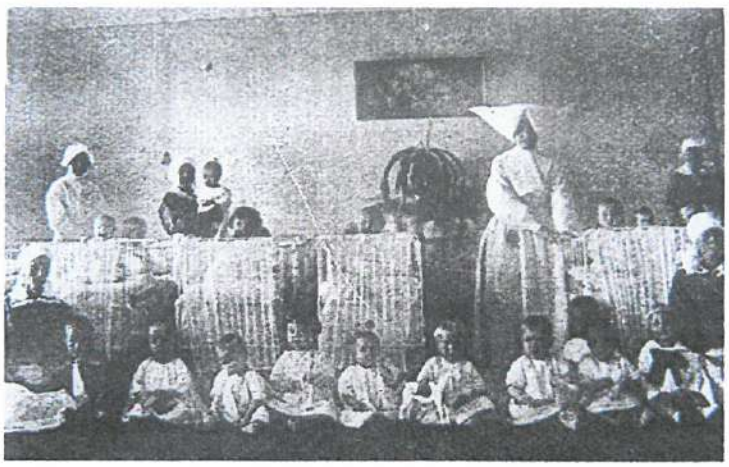

1. LCVA, f. 154, a. 1, b. 2616.
2. LMAB Rankraščių sk., f. 44, b. 799, l. 7.
3. LCVA. f. 130, ap.1, b. 16912, l. 3.

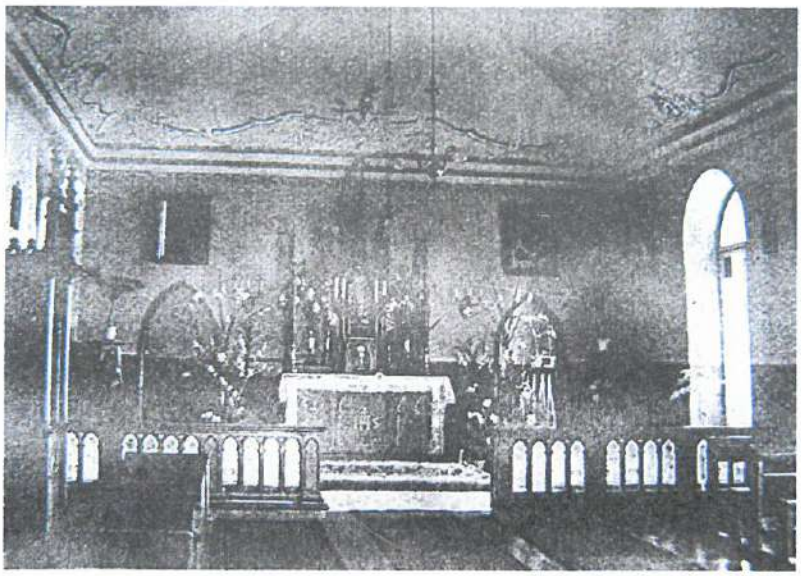

Prieglaudos koplyčia

Našlaičių prieglaudos pastatas buvo remontuojamas 1928 m. 1. Tam buvo sudaryti Kūdikėlio Jėzaus prieglaudos sklypo ir pastatų planai, įvairios kalkės, bei juodraštiniai variantai 2. Viename iš jų užfiksuotas 1928 m. sklypo užstatymas ir namų planai /33-39/.

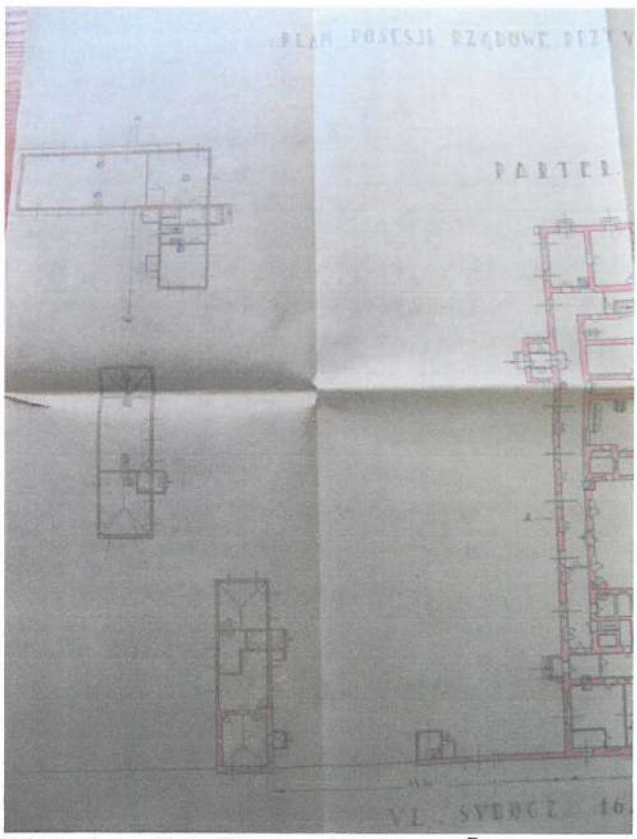

33. Sklypo buv. Subačiaus g. 16 planas. Ūkiniai pastatai.

1. LCVA. f. 154, a. 1, b. 2125, l.10.
2. LCVA, f. 154, a. 1, b. 2608, 2616.

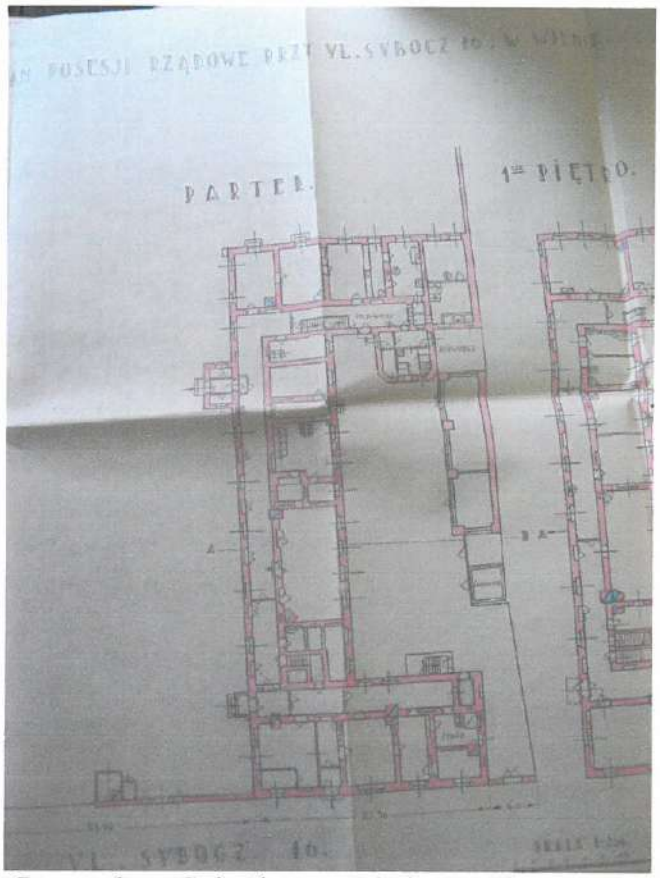

34. Pastatų buv. Subačiaus g. 16 planas. Pirmas aukštas.

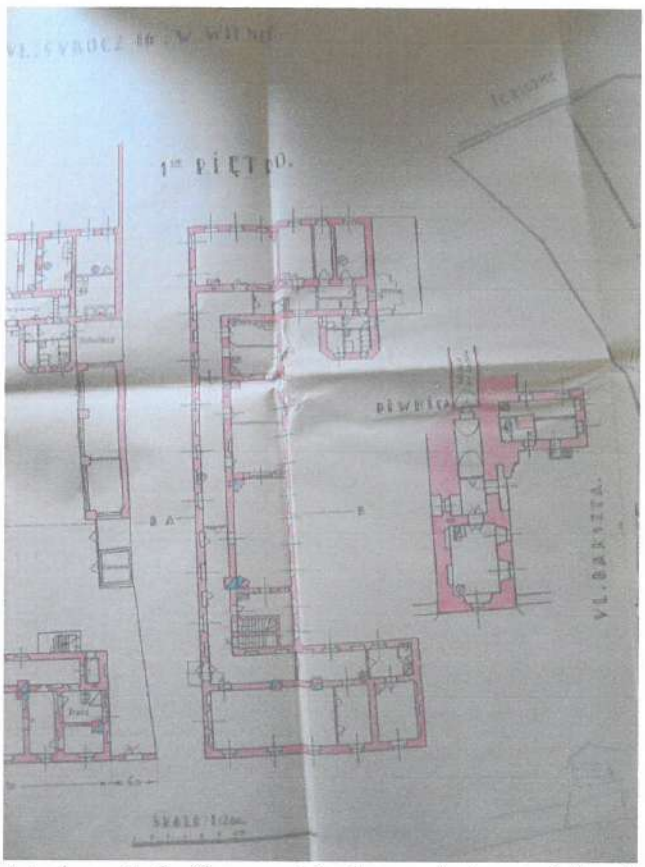

35. Pastatų buv. Subačiaus g. 16 planas. Antras aukštas ir rūsys.

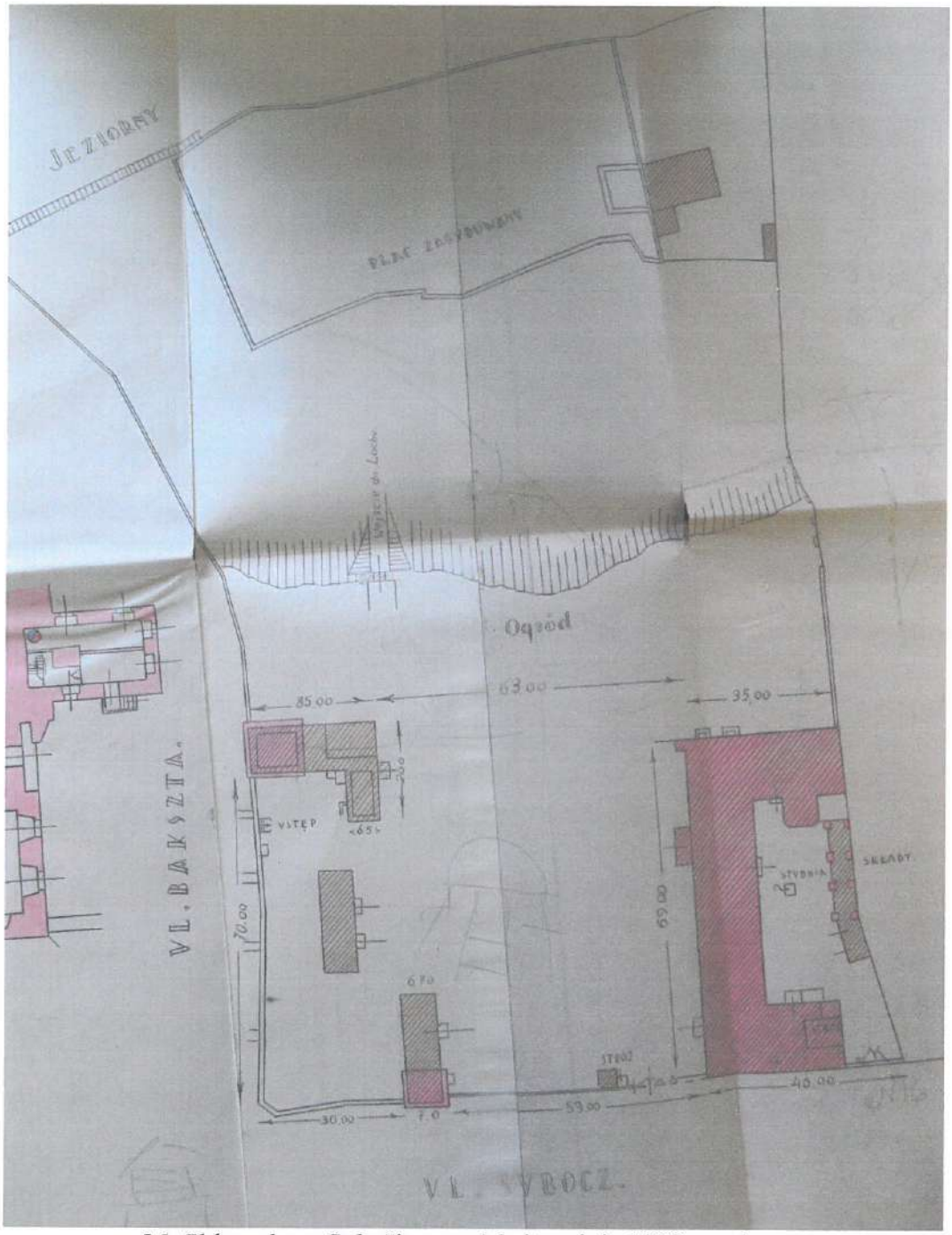

36. Sklypo buv. Subačiaus g. 16 situacinis 1928 m. planas.

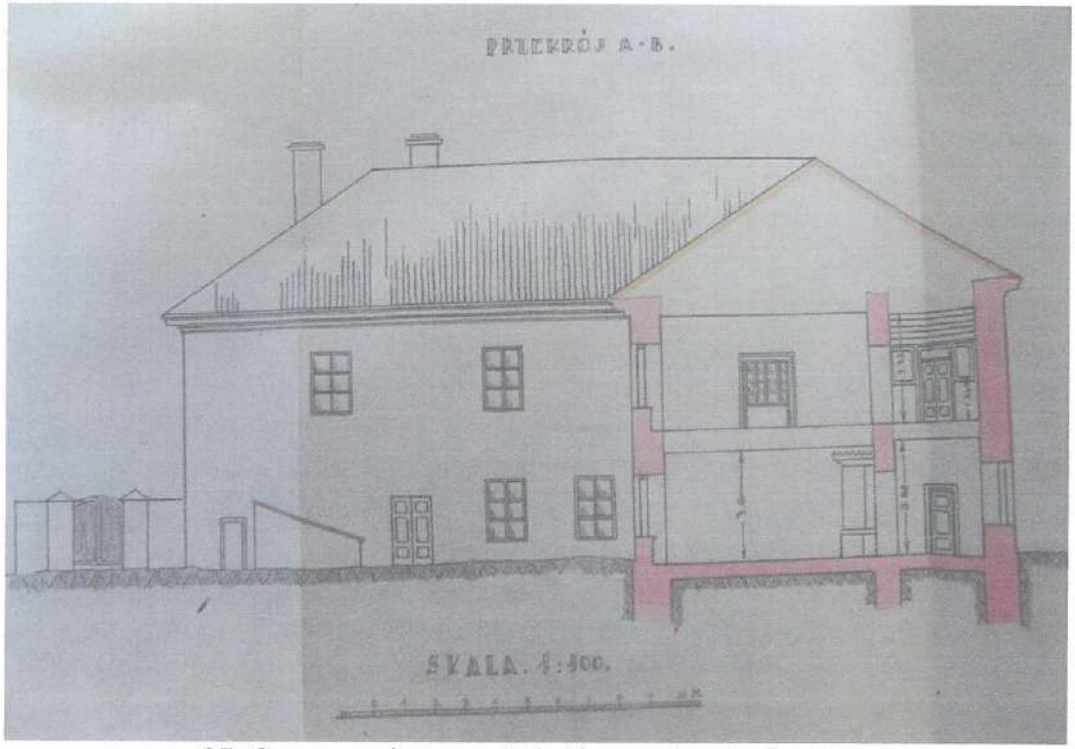

37. Gyvenamojo namo Subačiaus g. 24 pjūvis, A-B.

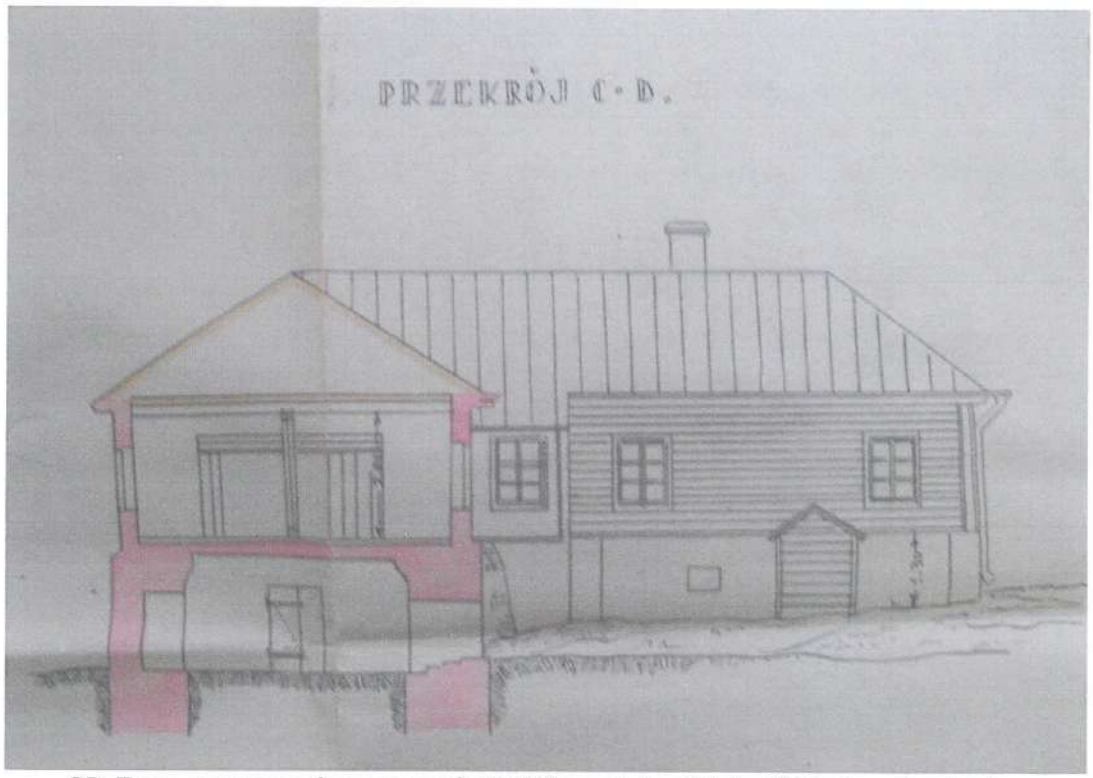

38. Buv. gyvenamojo namo prie Bokšto gatvės pjūvis, C-D /nugriautas/.

Tarpukario laikotarpiu aprašomojoje valdoje buvo pastatytas tik vienas statinys /39/. Tai mūrinis ūkinis namas prie rytinės sklypo ribos.

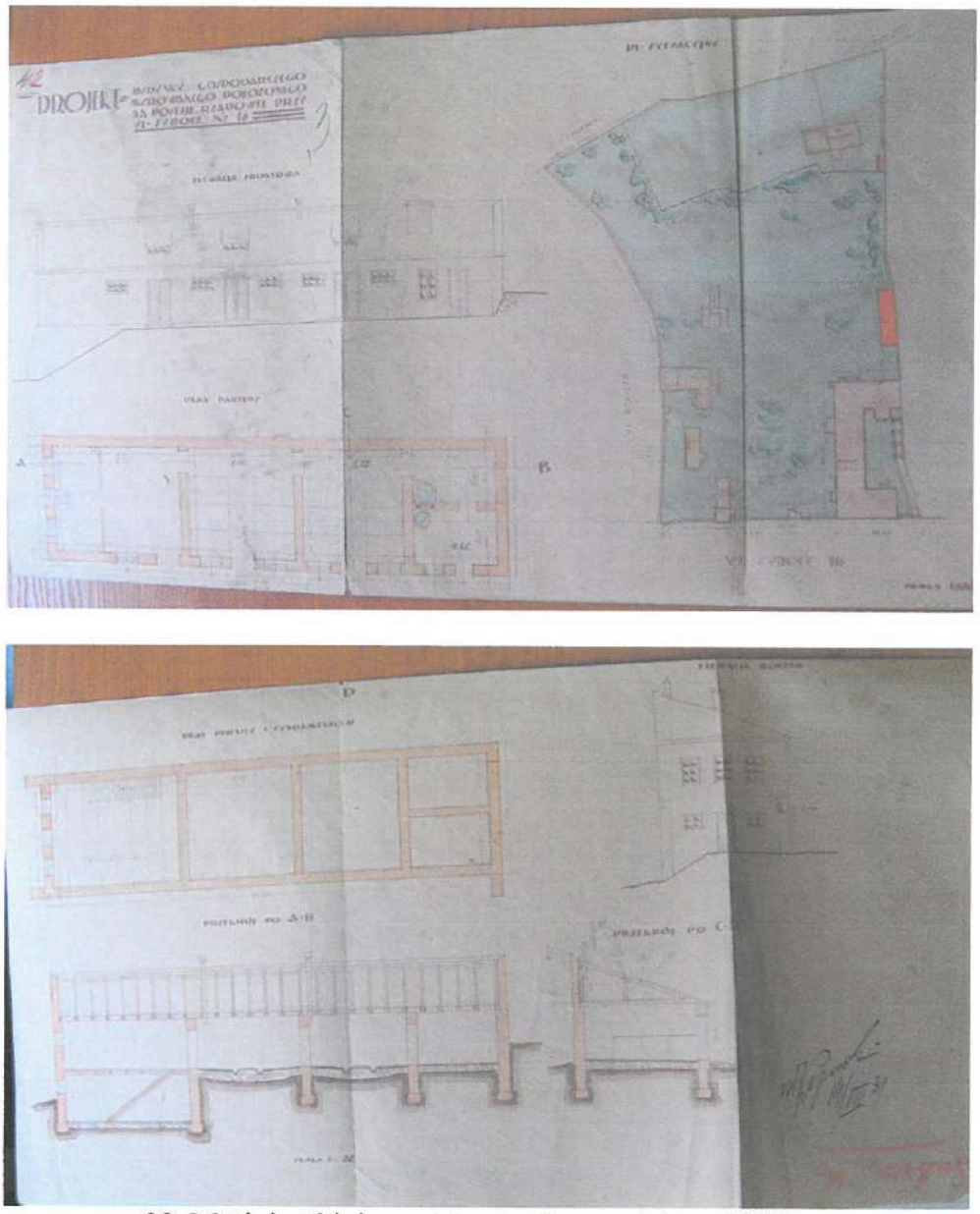

39. Mūrinio ūkinio pastato statybos projektas, 1931 m.

1937 m. parengtas balkono projektas (inž. L. Dubeikovskis) /38/. Kaip parodyta 1938 m. situaciniame plane jis buvo įrengtas vakarinėje pastato pusėje /.9/.

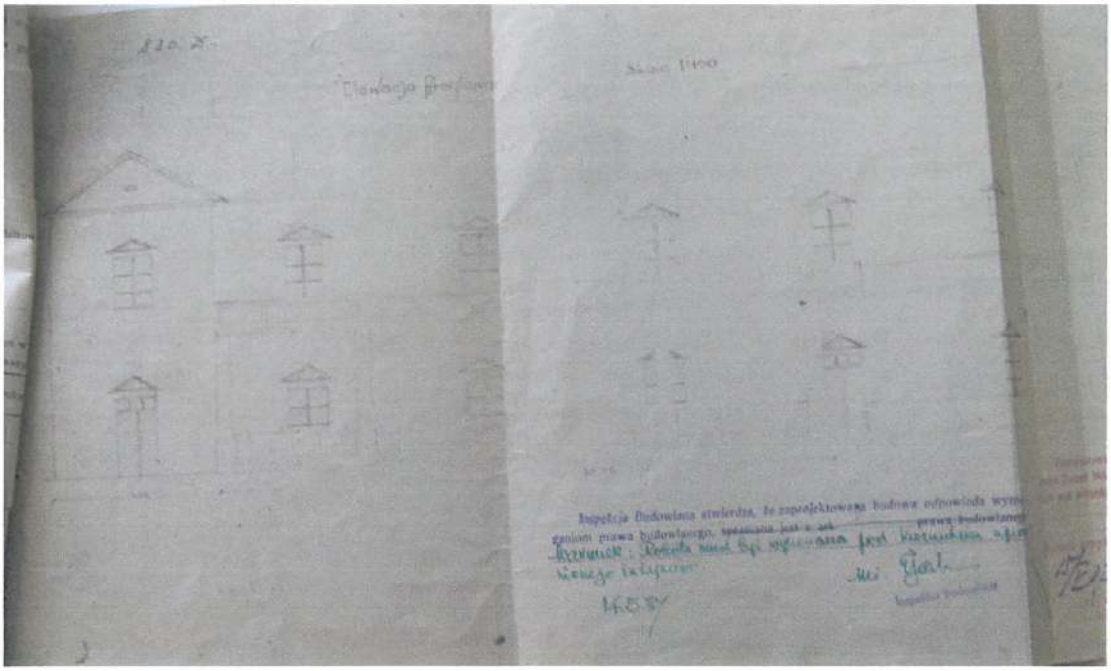

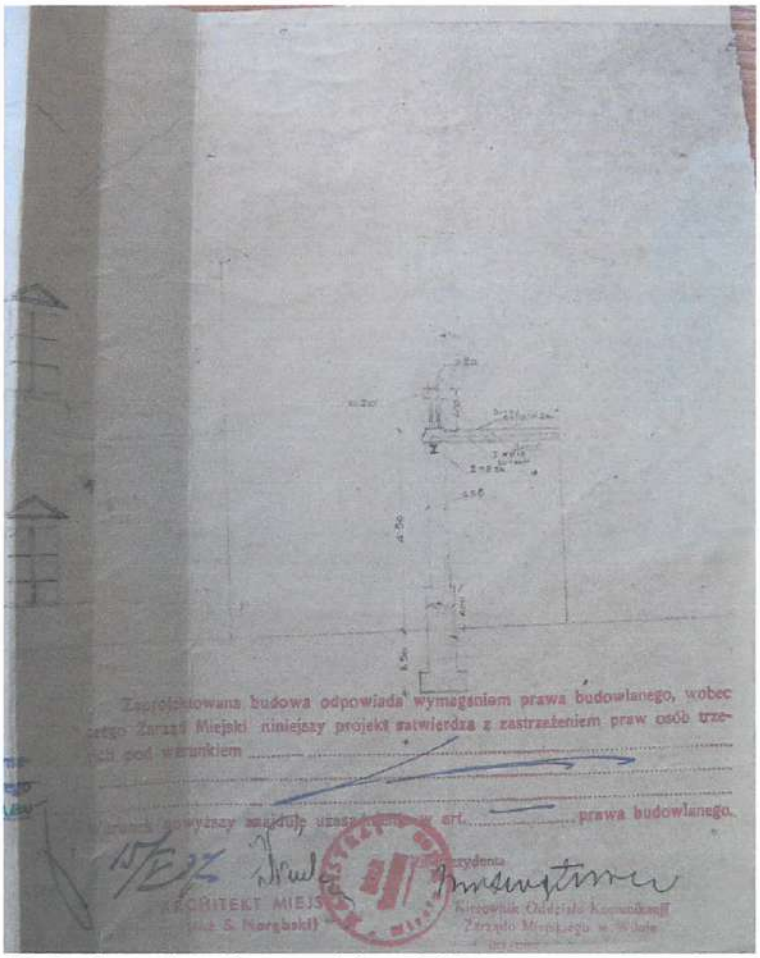

40. Balkono įrengimo projektas,1937 m.

1. LCVA, f. 154, a. 1, b. 2065.

19 a. ketvirtame dešimtmetyje nutinkavus mūrinę tvorą ir uždengus ją čerpėmis, nuo Subačiaus gatvės įrengti antrieji vartai rytinėje sklypo pusėje /38/.

41. Pastatas Subačiaus g. 16, dabar 24.

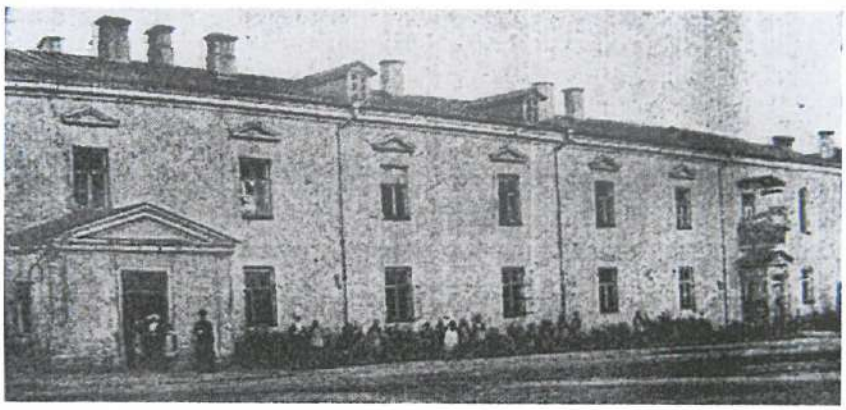

Duomenų apie sklype Subačiaus g. 16 stovėjusius pastatus esama 1940 m. rugsėjo 10 d. surašytame akte, kuomet "Vaikelio Jėzaus Namų" vaikų prieglauda pateko Vilniaus miesto Savivaldybės Socialinės pagalbos skyriaus žinion./40/.

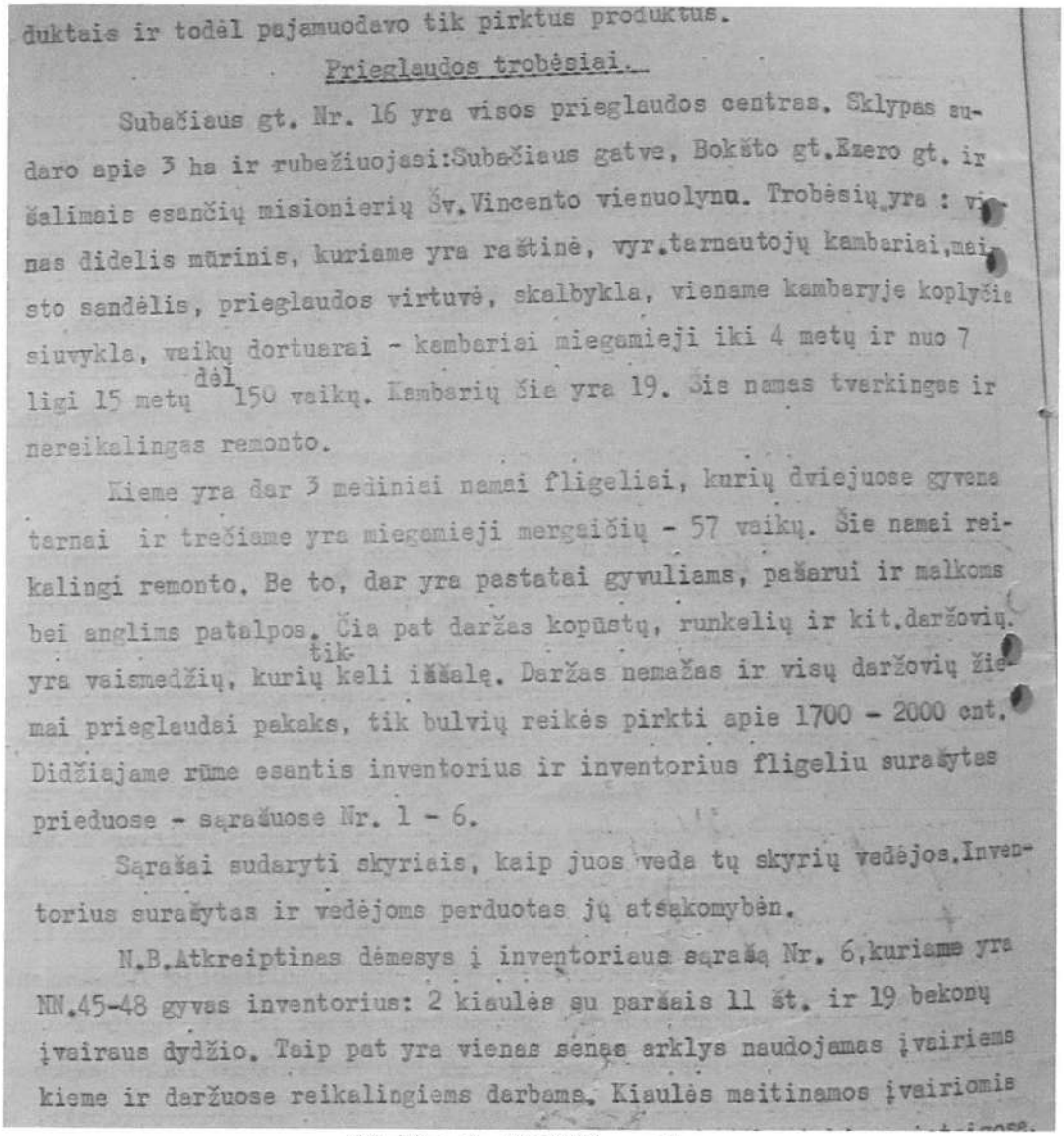

duktais ir todėl pajamuodavo tik pirktus produktus.

Prieglaudos trobėsiai.

Subačiaus gt. Nr. 16 yra visos prieglaudos centras. Sklypas sudaro apie 3 ha ir rubežiuojasi:Subačiaus gatve, Bokšto gt.,Ežero gt. ir šalimais esančių misionierių Šv.Vincento vienuolynu. Trobėsių yra : vienas didelis mūrinis, kuriame yra raštinė, vyr.tarnautojų kambariai,maisto sandėlis, prieglaudos virtuvė, skalbykla, viename kambaryje koplyčia siuvykla, vaikų dortuarai - kambariai miegamieji iki 4 metų ir nuo 7 ligi 15 metų dėl 150 vaikų. Kambarių šie yra 19. Šis namas tvarkingas ir nereikalingas remonto.

Kieme yra dar 3 mediniai namai fligeliai, kurių dviejuose gyvena tarnai ir trečiame yra miegamieji mergaičių - 57 vaikų. Šie namai reikalingi remonto. Be to, dar yra pastatai gyvuliams, pašarui ir malkoms bei anglims patalpos. Čia pat daržas kopūstų, runkelių ir kit.daržovių. yra vaismedžių, kurių tik keli iššalę. Daržas nemažas ir visų daržovių žiemai prieglaudai pakaks, tik bulvių reikės pirkti apie 1700 - 2000 cnt. Didžiajame rūme esantis inventorius ir inventorius fligeliu surašytas prieduose - sąrašuose Nr. 1 - 6.

Sąrašai sudaryti skyriais, kaip juos veda tų skyrių vedėjos.Inventorius surašytas ir vedėjoms perduotas jų atsakomybėn.

N.B.Atkreiptinas dėmesys į inventoriaus sąrašą Nr. 6,kuriame yra NN.45-48 gyvas inventorius: 2 kiaulės su paršais 11 št. ir 19 bekonų įvairaus dydžio. Taip pat yra vienas senas arklys naudojamas įvairiems kieme ir daržuose reikalingiems darbams. Kiaulės maitinamos įvairiomis

42. Ištrauka iš 1940 m. akto.

Iki 1940 m. prieglaudos vedėja buvo Elena Mankovska, 1940 m. administratoriumi paskirtas J. K. Masiulis 1.

Po 1940 m. žemės nacionalizavimo istorinių valdų ribų nebuvo paisoma.

1. LCVA, f. R-762, a. 1, b. 526.

Mediniai pastatai nugriauti po Antrojo pasaulinio karo. Nagrinėjamos teritorijos vakarinė dalis padalinta į du sklypus Nr. 20/18 ir Nr. 20 /41/.

43. Nagrinėjamos teritorijos 1958 m. situacinis planas.

Buv. prieglaudos mūriniuose namuose veikė Kūdikių namai Nr.20, o buvusiuose misionierių vienuolyno pastatuose – 2-oji Vilniaus miesto ligoninė /42/ 1.

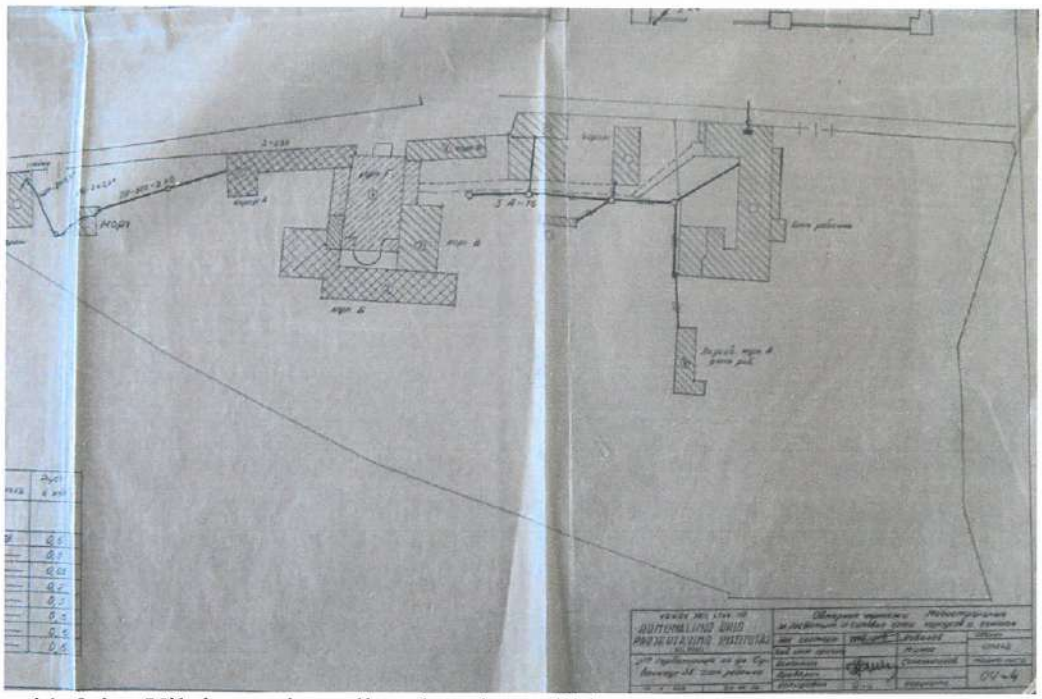

44. 2-ios Vilniaus miesto ligoninės ir Kūdikių namų pastatų ansamblio schema, 1964 m.

1. VAA, f. 2, b. 103,

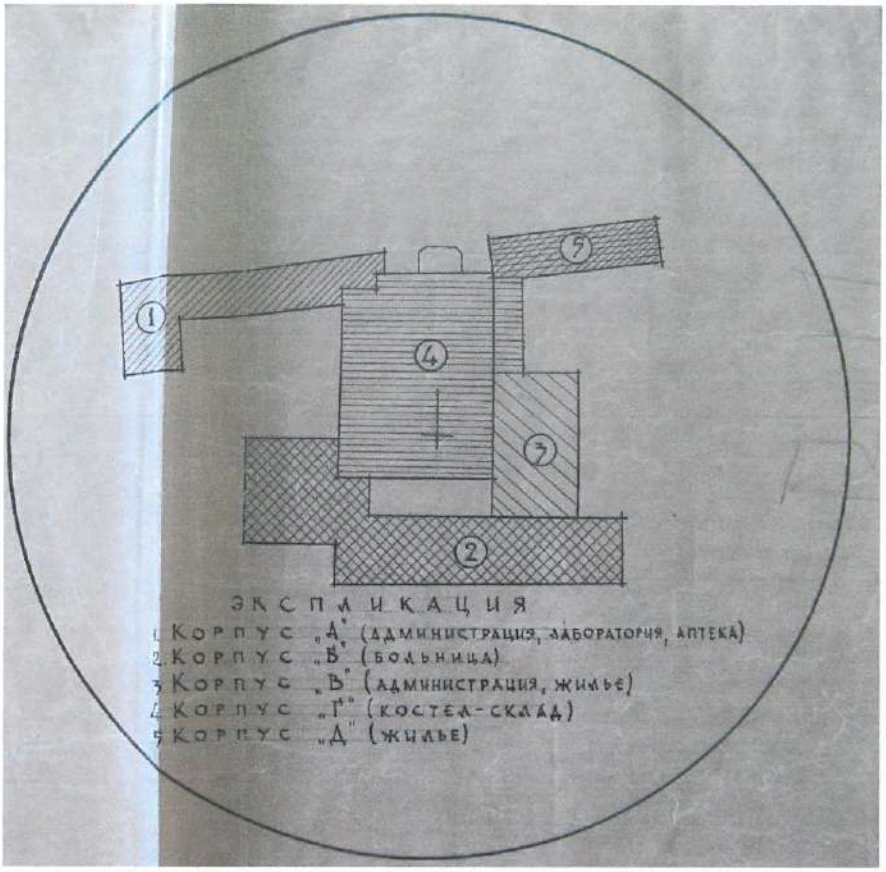

45. 2-ios Vilniaus miesto ligoninės pastatų 1964 m. schema.

1. Korpusas - Administracija, laboratorija, vaistinė
2. Korpusas - Ligoninė
3. Korpusas - Administracija, gyvenamos patalpos
4. Korpusas - Bažnyčia sandėlys
5. Korpusas - Gyvenamos patalpos.

Komunalinio ūkio projektavimo instituto darbuotojai 1964 m. atliko visų ligoninės pastatų architektūrinius apmatavimus. Šiame darbe pridedami Kūdikių namų pastato pjūviai /46-50/.

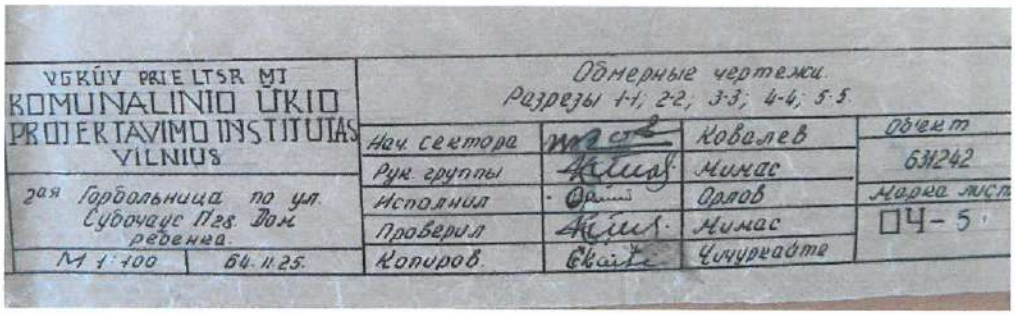

VSKŪV PRIE LTSR MT
KOMUNALINIO ŪKIO
PROJEKTAVIMO INSTITUTAS
VILNIUS

2ая Горбольница по ул. Субочаус №8. Дом ребенка.

М 1:100 | 64.11.25.

Обмерные чертежи.
Разрезы 1-1; 2-2; 3-3; 4-4; 5-5.

Нач. сектора		Коваленв	Объект
Рук. группы		Минас	631242
Исполнил		Орлов	Марка лист
Проверил		Минас	ОЧ-5
Копиров.		Чичуркайте	

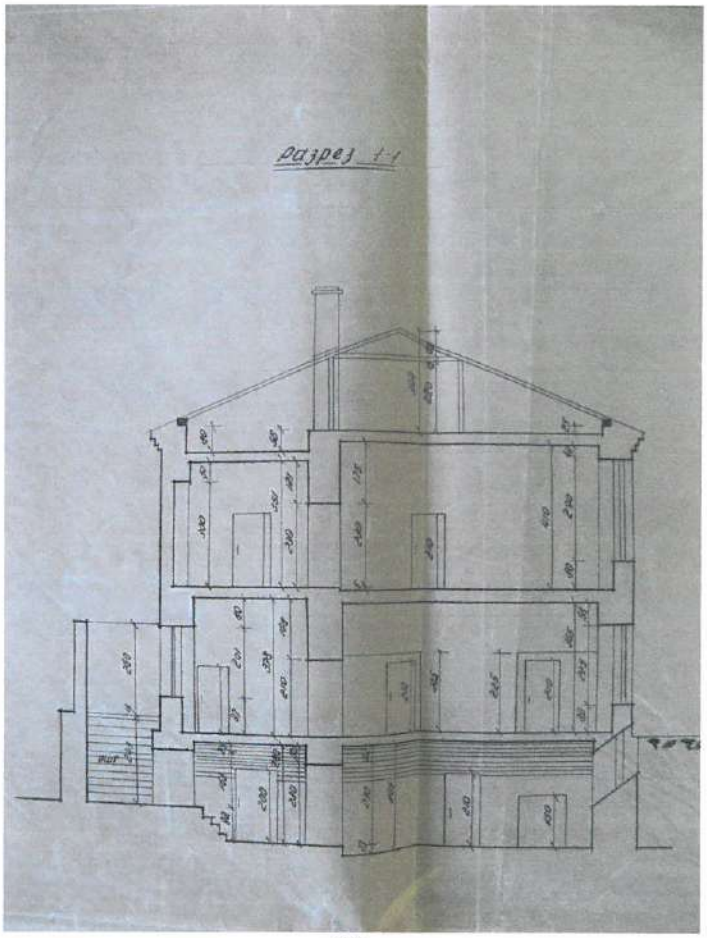

46.

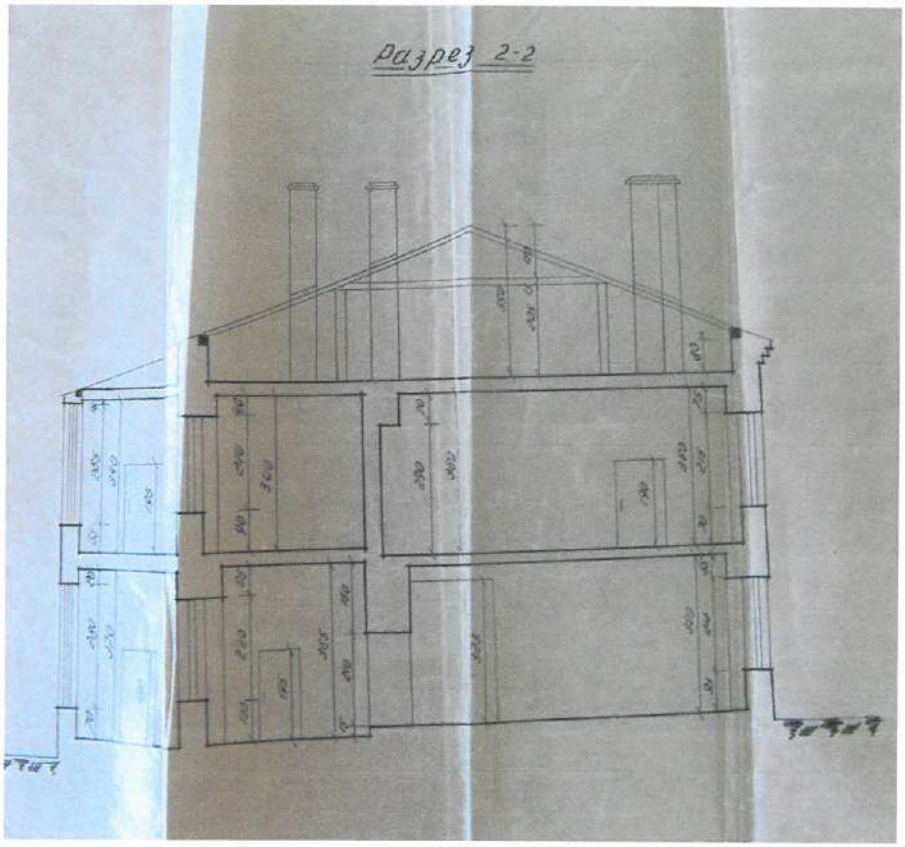

47.

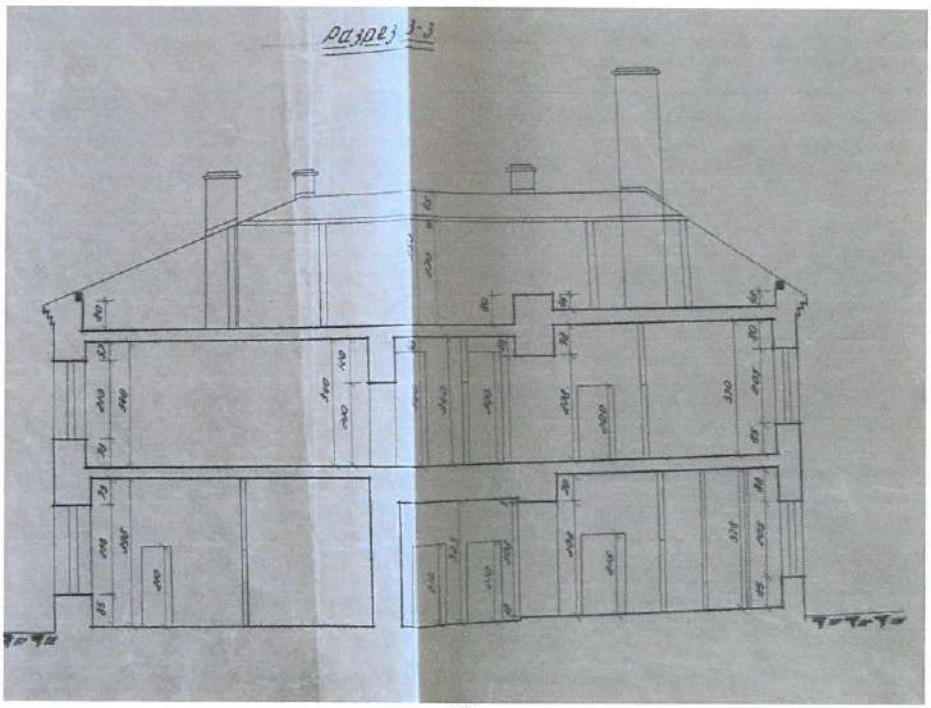

48.

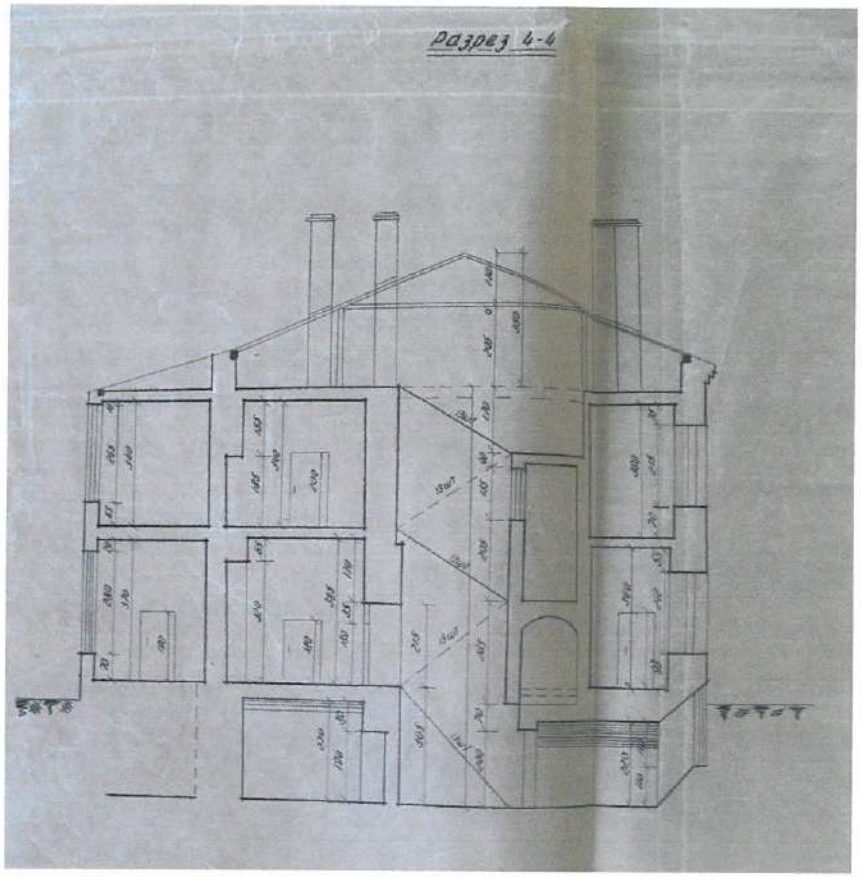

49.

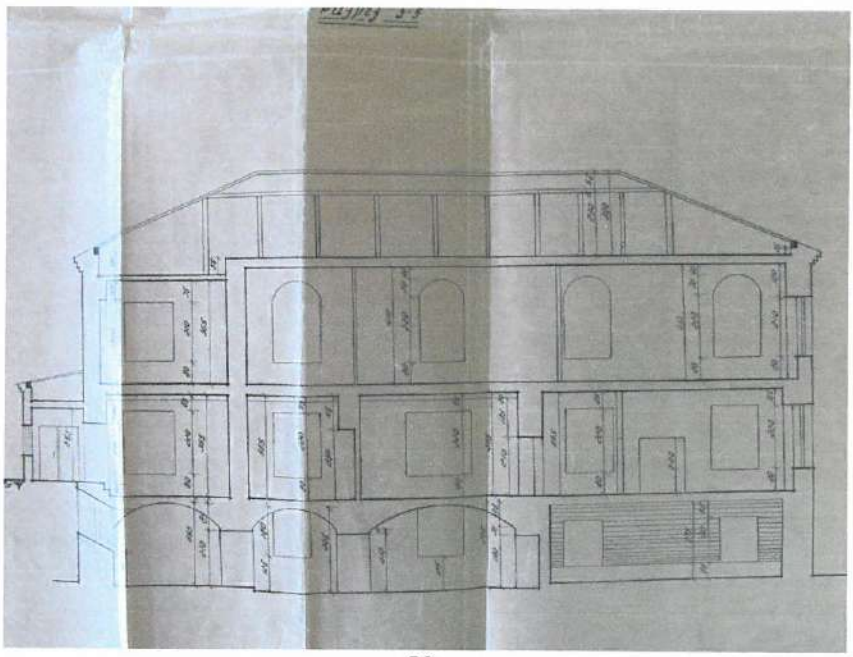

50.

Vakarinėje nagrinėjamos teritorijos dalyje 1976 m. suprojektuotas ir pastatytas specialios paskirties statinys – slėptuvė (pav. 1 vadinamas rūsiu). Jis buvo skirtas eksploatavimui po žeme ir turėjo pagrindinį ir avarinį išėjimą 1. Jungtys su aplinkiniais statiniais parodytos schemose 51 ir 52.

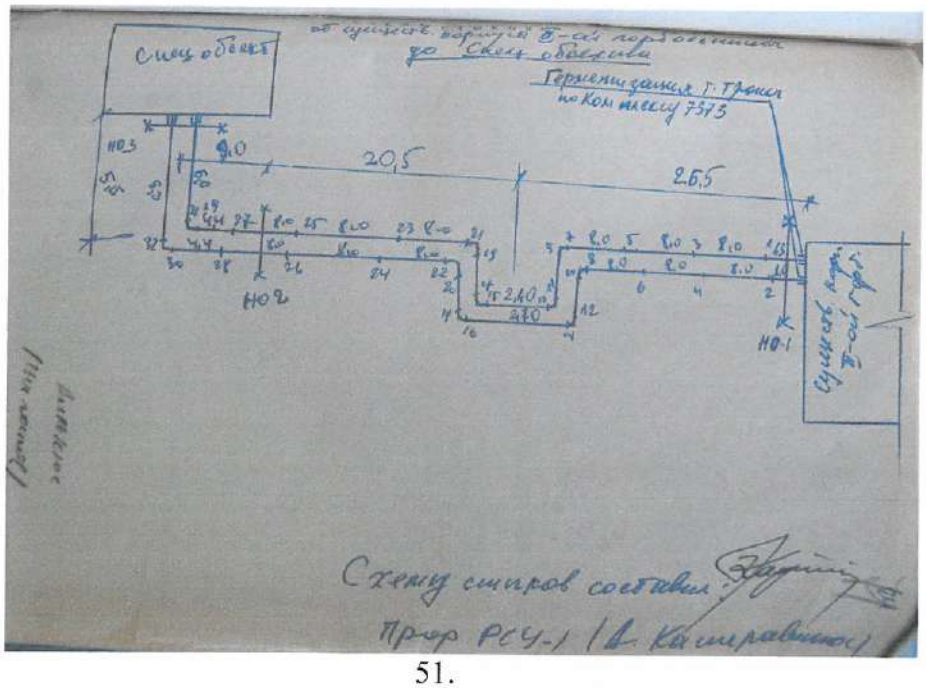

51.

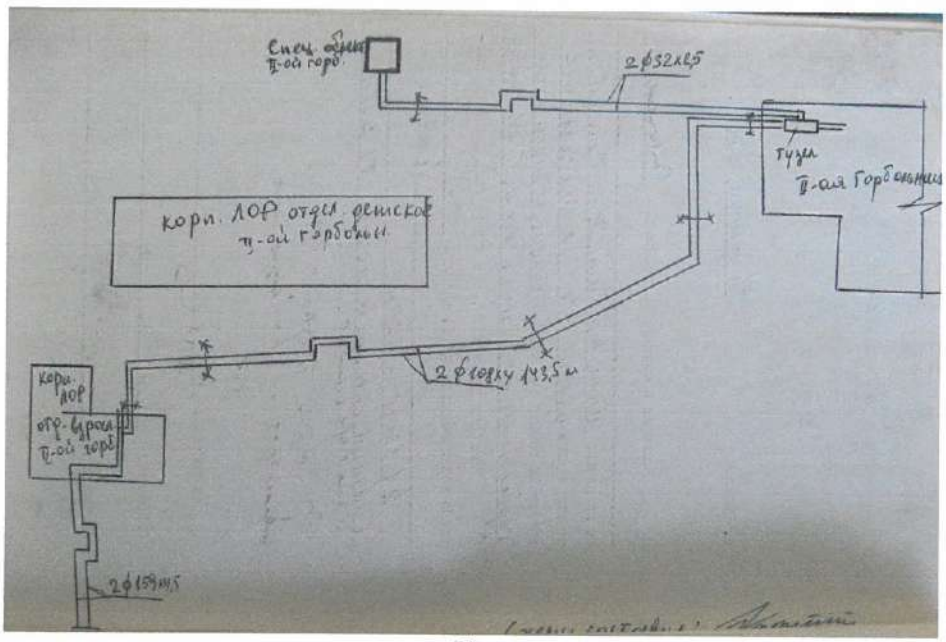

52.

1. VAA, f. 1095, a. 4, b. 786.

53. Misionierių vienuolyno ansamblio vaizdas. Fotografas A. R. Čaplinskas, 1966 m.

2 –ios Vilniaus miesto ligoninės 1976-1978 m. priestato statybos dokumentų rasti nepavyko. Vilniaus Apskrities archyvui jie neperduoti. Jis pastatytas neužstatytoje, buv. misionierių sodo, vėliau, iki 1940 m. buvusioje Misionierių bažnyčios teritorijoje/ 54/.

54. Misionierių bažnyčios, buv. Subačiaus g. 18 a. sklypo 1925 m. situacinis planas.

Apie rytinės nagrinėjamos teritorijos dalies užstatymą bus rašoma toliau, o šis darbas tuo ir baigiamas.

2

OBJEKTAS: **PASTATAS**

ADRESAS: **SUBAČIAUS G. 24, VILNIUJE**
(U1P, G360 K)

DALIS: **ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI**

STADIJA: **PPD**

AUTORIUS: **R. VALECKAS**
(KPD atest. NR. 0581)

VILNIUS, 2008

TURINYS

I. Tekstinė dalis

TD-1 Turinys
TD-2 Aiškinamasis raštas
TD-3 Ikonografija

II. Brėžiniai

AT-1 Situacijos planas
AT-2 I a. planas, M1:200; istorinė-stilistinė kartograma
AT-3 II a. planas, M1:200; istorinė-stilistinė kartograma
AT-4 Rūsio planas, M1:200; istorinė-stilistinė kartograma
AT-5 Gatvės fasadas 1-6, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma
AT-6 Kiemo fasadas E-A, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma
AT-7 Kiemo fasadas D-E, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma
AT-8 Kiemo fasadas A-D, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma
AT-9 Kiemo fasadas 6-4, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma
AT-10 Kiemo fasadas 4-1, M1:150; istorinė-stilistinė kartograma

III. Fotofiksacija

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Architektūriniai tyrimai atlikti projekto rengimui.

Nagrinėjamas pastatas Subačiaus g. 24 įtrauktas į Vilniaus Misionierių vienuolyno statinių ansamblį, nors vienuolyno laikais jis stovėjo atskiroje posesijoje Nr. 1320, greta vienuolyno posesijos Nr. 1325 (pagal Vilniaus 1808 m. planą). Nagrinėjamas pastatas, kartu su vienuolyno ansambliu, XX a. II p. etape buvo įtrauktas į ligoninės kompleksą, šio etapo inventoriniame sklypo plane jis pažymėtas kaip korpusas 1D 2/p.

Pastato Subačiaus g. 24 statybos etapas siekia XVIII a. pab. baroko etapą. 1786 m. įsteigtiems Kūdikėlio Jėzaus vaikų namams pastatas buvo statomas 1787 – 1791 m. pagal architekto Kosakausko projektą (V. Drėma, „Dingęs Vilnius“, p. 251). Nagrinėjamas pastatas stovėjo posesijoje Nr. 1320 (pagal Vilniaus 1808 m. planą). Pastato korpusas prie Subačiaus gatvės ir du kiemo korpusai formavo pusiau uždarą kiemą, į kurį buvo patenkama iš Subačiaus gatvės per vartus tvoroje. Posesijos sklypas tęsėsi ir į vakarus nuo pastato, aptvertas tvora, formuojančia Subačiaus g. išklotinę. Pastatas kartu su tvora užėmė didelę Subačiaus g. atkarpą. 1834 m. Subačiaus g. išklotinėje pastatas pavaizduotas dviejų aukštų, su pusrūsiu, su penkiais langų tarpsniais.

Atlikus pastato žvalgybinius architektūrinius tyrimus, buvo užfiksuoti pagrindiniai pastato architektūrinės raidos etapai: XVIII a. pab. barokas, XIX a. vid.-pab. istorizmas, XX a. II p. tarybinis laikotarpis.

XVIII a. pab. baroko etape buvo pastatytas dviejų aukštų pietų korpusas ašyse A-C-1-5 (Z 1.16-1.21) palei gatvę ir dviejų aukštų vakarų korpusas ašyse C-E-1-4 (Z 1.03-1.15), statmenai gatvei. Dar vienas, šiaurės korpusas kiemo gale, prie ašies E, neišliko. Neišliko ir tvora su vartais į rytus nuo gatvės korpuso, ašyje A, tarp ašių 5-6 (Z 1.22-1.25). Per vartus tvoroje buvo patenkama į kiemą. Išliko šiame etape susiklostęs kapitalinių sienų tinklas. Architektūriniai elementai (langai, durys, karnizai, kt.) buvo rekonstruoti vėlesnių etapų metu. Išliko skliautuotos rūsio patalpos po gatvės korpusu.

XIX a. vid.-pab. istorizmo etape buvo atlikta didelės apimties pastato rekonstrukcija. Buvo performuoti fasadų architektūriniai elementai, suformuoti vieningi karnizai, rekonstruota vidaus plano struktūra ir architektūriniai elementai, bet pastato apimtis ir kapitalinių sienų tinklas liko iš ankstesniojo etapo.

Gatvės korpuso pirmo aukšto langai (Z 1.16, 1.17, 1.19, 1.20, 1.21) buvo rekonstruoti, suformuojant apvadus, sandrikus ir palangės iškyšą. Išliko nukapotas šio etapo apvadų, sandrikų ir palangės mūras, žymintis architektūrinio dekoro charakterį. Suformuota pusapvalė nišutė (Z 1.18), skirta skulptūrėlei.

Gatvės korpuso antro aukšto langai (Z 2.16, 2.17, 2.18, 2.19, 2.20) šiame etape taipogi buvo rekonstruoti. Langai buvo papuošti apvadais, buvo suformuotos apskritos langų sąramos, palangės iškyšos ant konsolių. Išliko nukapotas apvadų ir palangių konsolių mūras.

Vakarų korpuso vakarų fasade buvo rekonstruotos langų (Z 1.04, 1.05, 1.07, 1.08, 1.10, 1.11, 1.12, 1.14, 1.15, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06, 2.07, 2.08, 2.09, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15) ir durų (Z 1.01, 1.06, 1.09, 1.13) angos.

Vakarų korpuso rytų fasade buvo rekonstruotos langų (Z 1.36, 1.37, 1.38, 1.39, 1.40, 1.41, 1.42, 2.34, 2.35, 2.36, 2.37, 2.38, 2.39, 2.40) angos.

Šiame etape buvo rekonstruojama plano struktūra, permūrijamos skersinės sienos, rekonstruojamos pirmo ir antro aukšto durų angos (Z 1.43, 1.44, 1.46, 1.47, 1.48, 1.49, 1.50, 2.41, 2.42, 2.44, 2.45)

XX a. II p. tarybiniame laikotarpyje buvo atlikta didelės apimties pastato rekonstrukcija. Šiame etape pastatas įtrauktas į ligoninės kompleksą, kurį sudarė buv. misionierių vienuolyno korpusai, nagrinėjamas pastatas ir naujai pastatyti korpusai. Šie naujieji korpusai prijungti prie nagrinėjamo pastato vakarų korpuso šiaurinio galo per koridoriaus „kaklelį“ (Z 1.01, 2.01).

Gatvės korpusas buvo išplėstas į rytus tarp ašių 5-6 (Z 1.22-1-25) ir į šiaurę tarp ašių C-D (Z 1.29-1.35). Gatvės korpusas palei Subačiaus gatvę buvo išplėstas buvusios posesijos Nr. 1320 ribose, užstatant buvusį neužstatytą posesijos tarpsnį su tvora ir vartais į kiemą. Nagrinėjamas pastatas Subačiaus g. 24 šiame etape liovėsi funkcionuoti kaip atskiras pastatas. Jis buvo įjungtas į ligoninės pastatų struktūrą sujungiant pastatą su naujai pastatytu šiauriniu korpusu, rekonstruojant vakarų korpuso šiaurinį fasadą (Z 1.01-1.02, 2.01-2.02).

Gatvės fasade buvo panaikintas ankstesnio etapo architektūrinis dekoras – langų apvadai, palangių iškyšos, sandrikai, bet buvo išlaikyta langų angų forma ir gabaritai. Atkartojant fasado architektūrinę ritmiką buvo suformuoti dar trys langų tarpsniai, suformuojant analogiškos architektūrinės išraiškos ir analogiškų gabaritų langus (Z 1.23, 1.24, 2.25, 2.22, 2.23, 2.24).

Šiame etape taipogi buvo rekonstruojama plano struktūra, permūrijamos skersinės sienos, formuojamos naujos pertvaros, rekonstruojamos pirmo ir antro aukšto durų angos (Z 1.44, 1.45, 2.43).

Šiame etape buvo pakeista stogo konstrukcija, danga.

Tyrimų išvados:

1. Užfiksuoti architektūrinės raidos etapai: XVIII a. pab. barokas, XIX a. vid.-pab. istorizmas, XX a. II p. tarybinis laikotarpis.
2. Saugotinas išlikęs XVIII a. pab. baroko laikotarpio kapitalinių sienų tinklas, rūsio patalpų skliautai.
3. Saugotini XIX a. vid.-pab. istorizmo laikotarpyje susiformavę gatvės ir kiemo fasadai, langų angos, fasadų karnizai. Rekomenduojama atstatyti šio etapo neklasicistinį gatvės fasado langų architektūrinį dekorą (apvadus, palangių iškyšas, palangių konsoles, sandrikus).
4. Kapitalines sienas ir pertvaras, susiformavusias XIX a. vid.-pab. istorizmo, XX a. II p. tarybiniame laikotarpyje leistina griauti ir formuoti naujas, rekonstruojant vidaus plano struktūrą.
5. XX a. II p. tarybiniame laikotarpyje pakeistą stogo konstrukciją ir dangą leistina rekonstruoti, įrengiant palėpę.

R. Valeckas

1848 M.

1925 M.

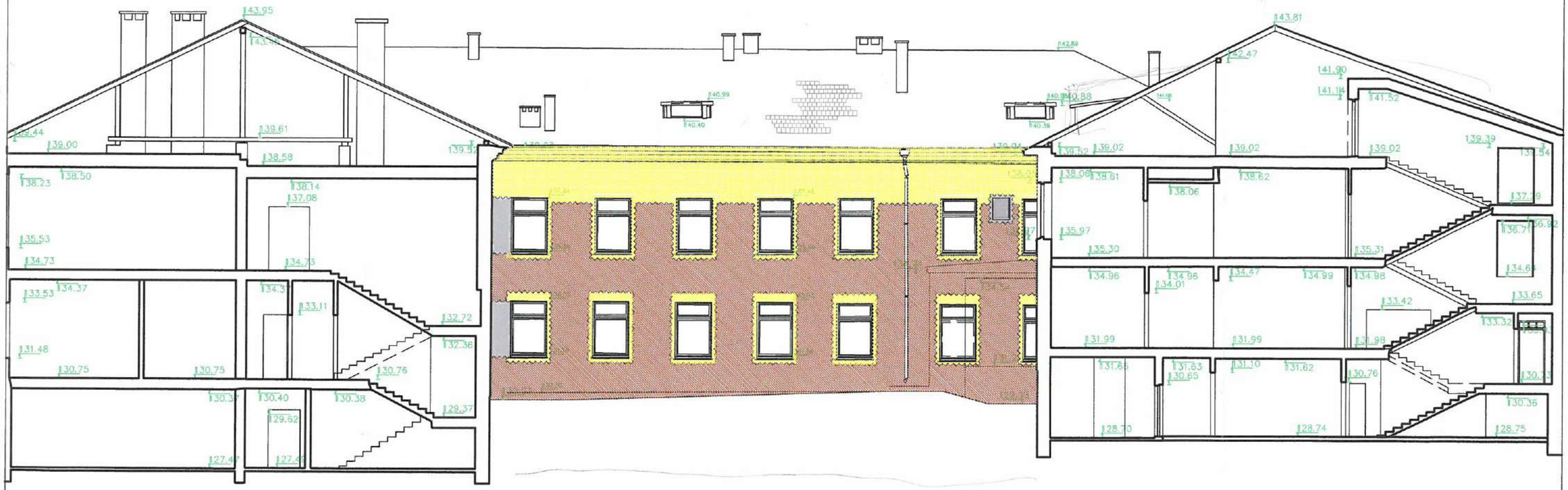

XVIII a. pab. barokas

XIX a. pab. istorizmas

XX a. IIp. tarybinis laikotarpis

				PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas		K-04 PJŪVIS 4-4, K-05 KIEMO RYTŲ FASADAS, K-06 PJŪVIS 4-4, M1:150
				ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:			Lapas / Lapų

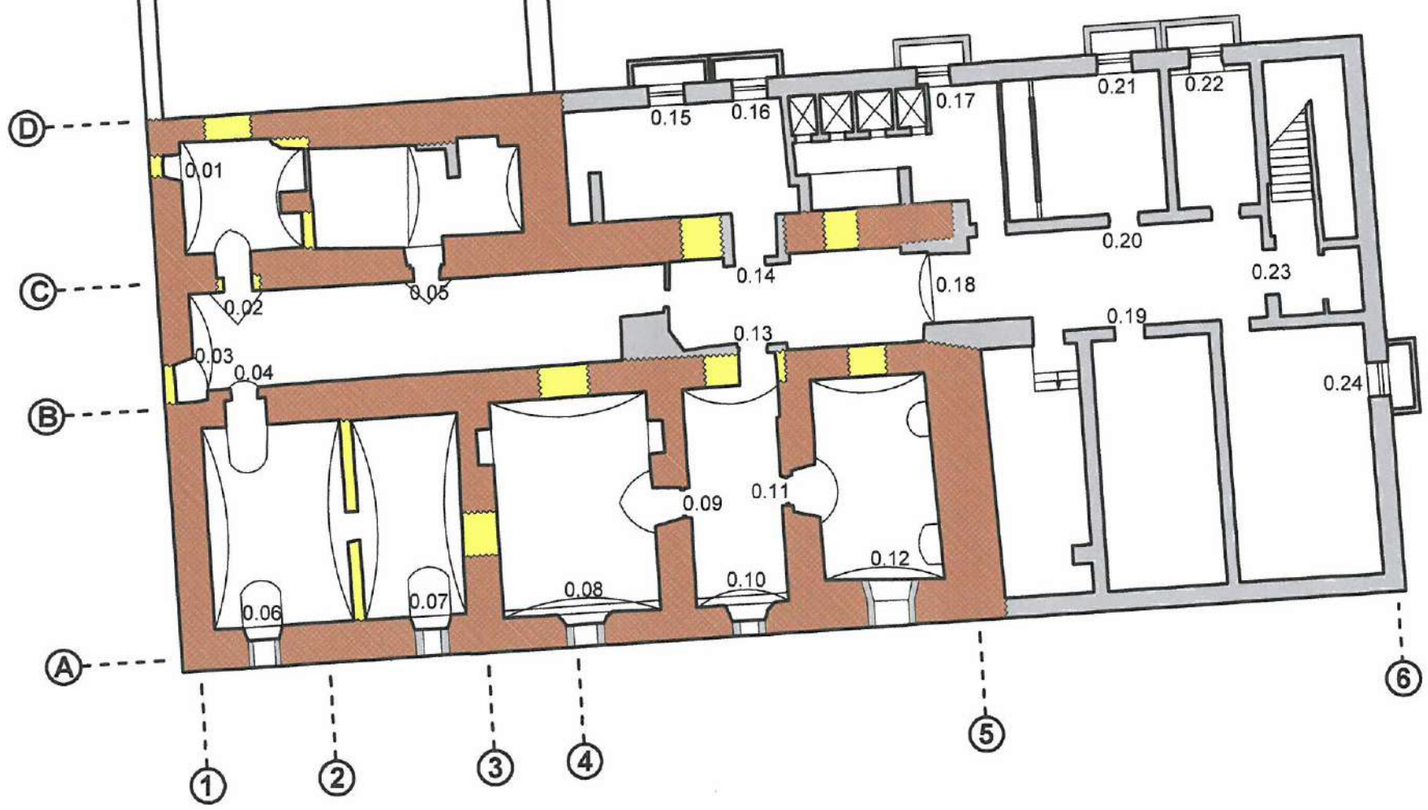

XVIII a. pab. barokas

XIX a. pab. istorizmas

XX a. IIp. tarybinis laikotarpis

				PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas		VISŲ KORPUSŲ RŪSIO PLANAS, M1:200
				ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:			Lapas / Lapų

XVIII a. pab. barokas

XIX a. pab. istorizmas

XX a. IIp. tarybinis laikotarpis

				PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas		K - 04 PASTATO PIETŲ FASADAS, M1:150
				ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:			Lapas / Lapų

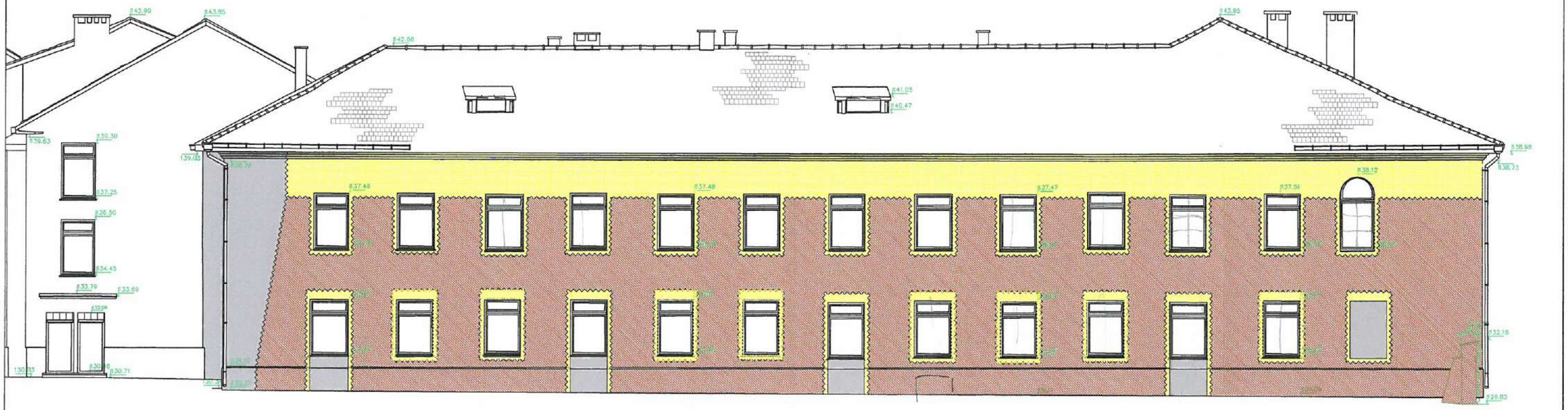

XVIII a. pab. barokas

XIX a. pab. istorizmas

XX a. IIp. tarybinis laikotarpis

					PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas			K-05 IR K-06 VAKARU FASADAI, M1:150
					ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:				Lapas / Lapų

					PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas			VISŲ KORPUSŲ ANTRO A. PLANAS, M1:200
					ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:				Lapas / Lapų

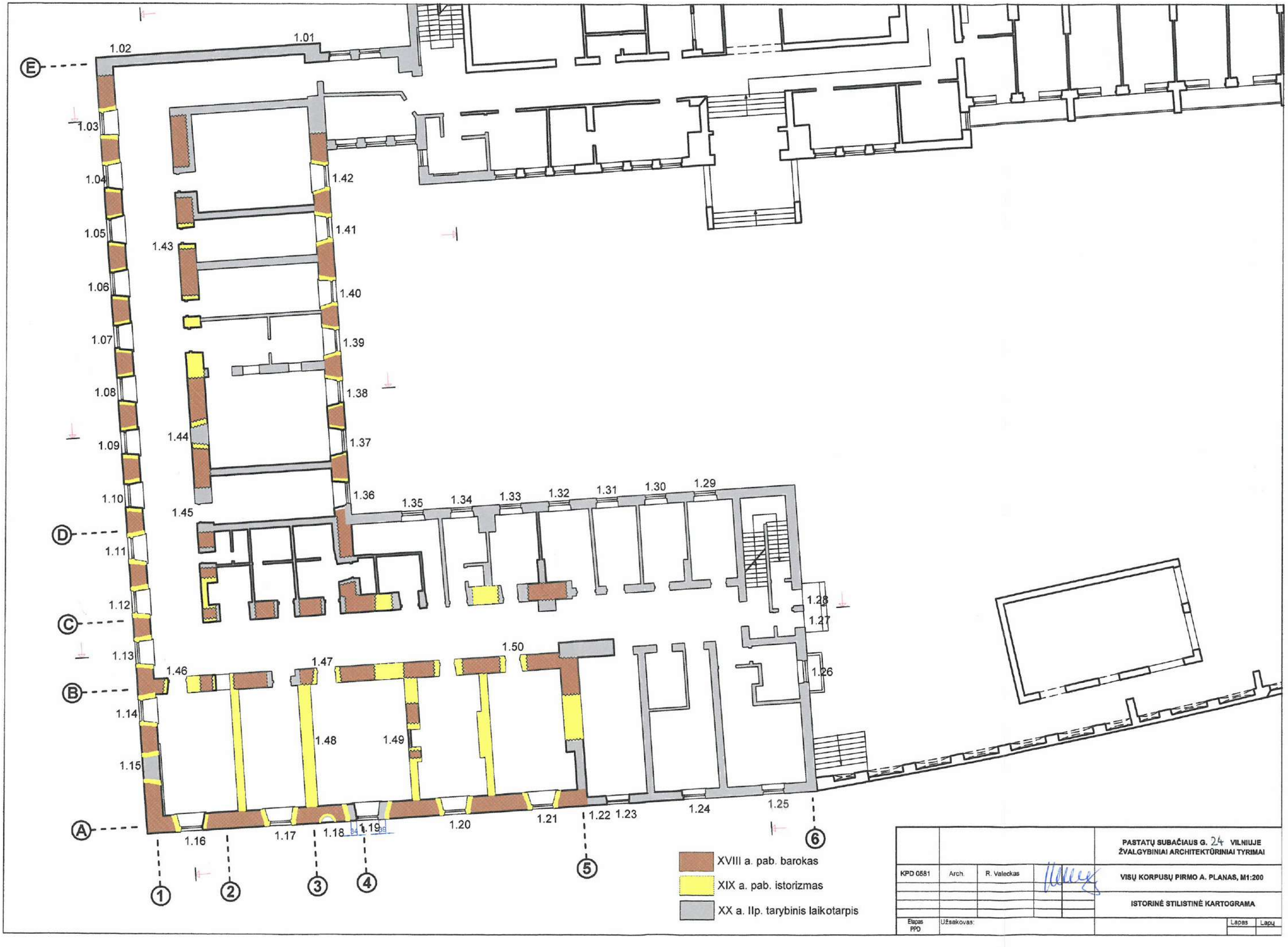

				PASTATŲ SUBAČIAUS G. 24 VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI
KPD 0581	Arch.	R. Valeckas		VISŲ KORPUSŲ PIRMO A. PLANAS, M1:200
				ISTORINĖ STILISTINĖ KARTOGRAMA
Etapas PPD	Užsakovas:			Lapas / Lapų

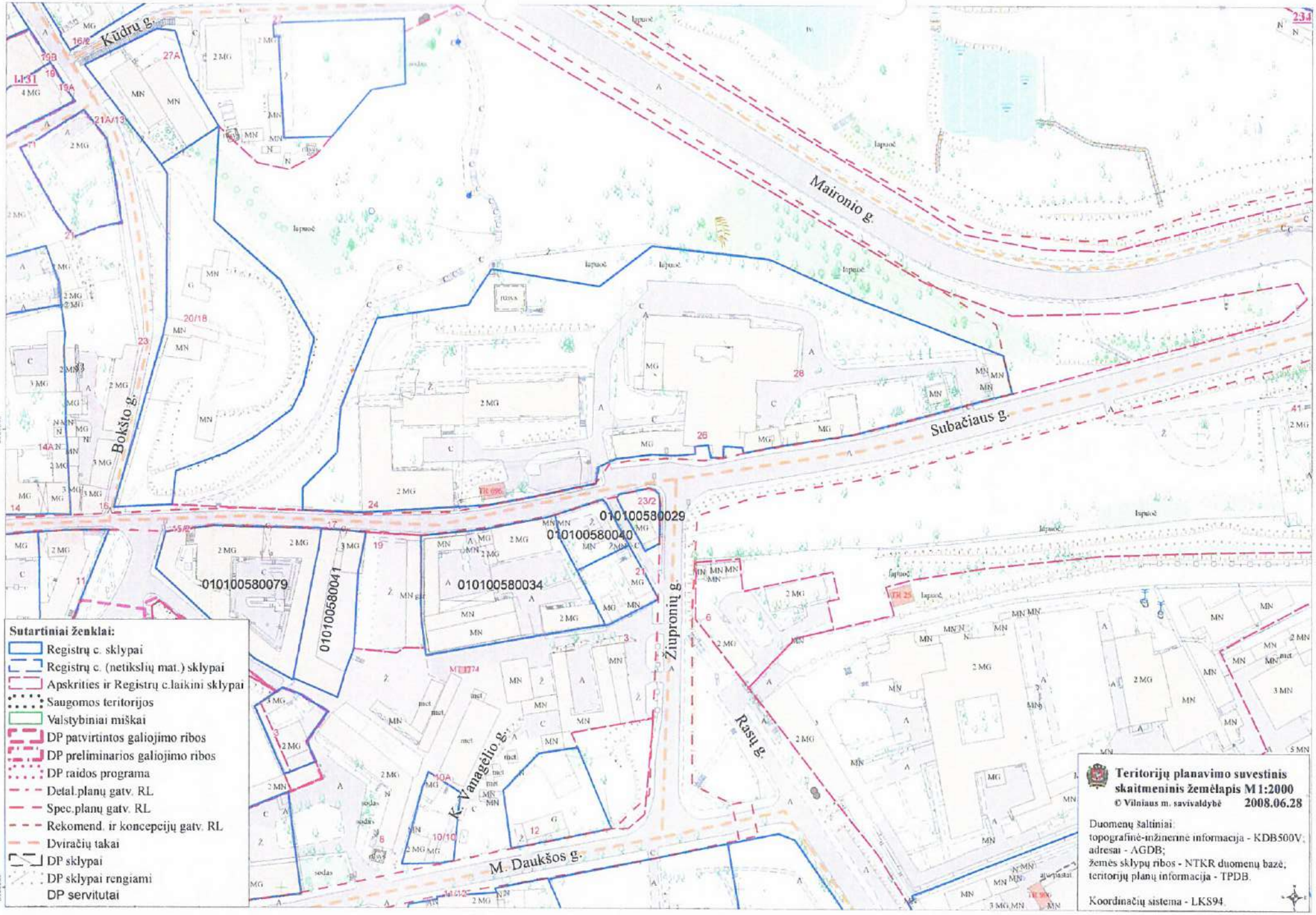
Kūdrų g.
Maironio g.
Bokšto g.
Subačiaus g.
Žiupronių g.
K. Vanagėlio g.
Rasų g.
M. Daukšos g.
010100580079
010100580041
010100580034
010100580040
010100580029
Sutartiniai ženklai:
Registrų c. sklypai
Registrų c. (netikslių mat.) sklypai
Apskrities ir Registrų c.laikini sklypai
Saugomos teritorijos
Valstybiniai miškai
DP patvirtintos galiojimo ribos
DP preliminarios galiojimo ribos
DP raidos programa
Detal.planų gatv. RL
Spec.planų gatv. RL
Rekomend. ir koncepcijų gatv. RL
Dviračių takai
DP sklypai
DP sklypai rengiami
DP servitutai
Teritorijų planavimo suvestinis skaitmeninis žemėlapis M 1:2000
© Vilniaus m. savivaldybė 2008.06.28
Duomenų šaltiniai:
topografinė-inžinerinė informacija - KDB500V;
adresai - AGDB;
žemės sklypų ribos - NTKR duomenų bazė;
teritorijų planų informacija - TPDB.
Koordinačių sistema - LKS94.

a – XVIII a. pab. BAROKO ETAPO MŪRAS
b – XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO REKONSTRUOJAMI LANGO ANGOKRAŠČIAI. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIUS LANGO APVADUS.
c - XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO FORMUOJAMA LANGO PALANGĖ. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIOS PALANGĖS CHARAKTERĮ.
d - XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO FORMUOJAMOS LANGO PALANGĖS KONSOLĖS. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIŲ PALANGĖS KONSOLIŲ CHARAKTERĮ.

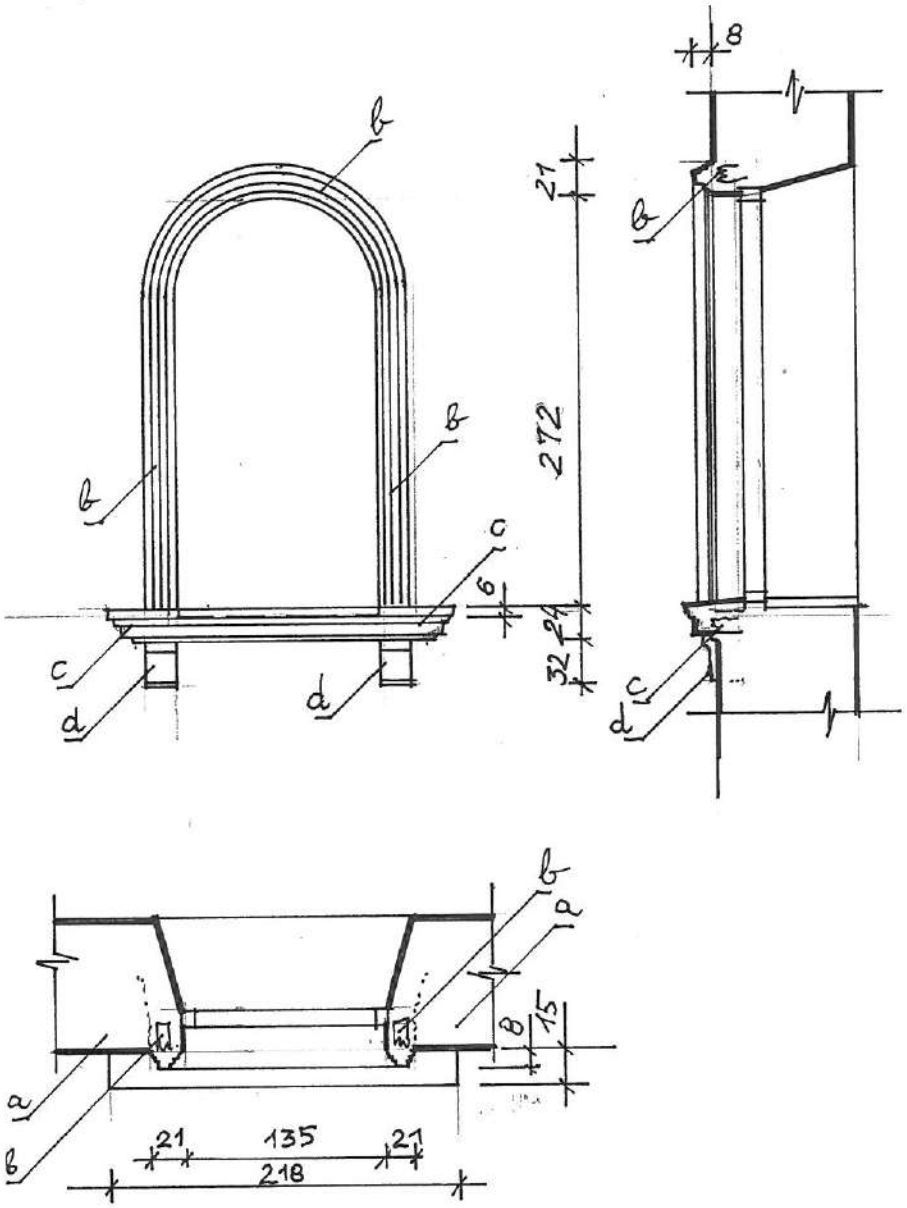

		PASTATAS SUBAČIAUS G. 24, VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI		
ARCH.	R. VALECKAS (KPD atest. Nr. 0581)	LANGAS Z 1.20, M1:50		
		Kompl.	Lapas	Lapų
Užsakovas				

a – XVIII a. pab. BAROKO ETAPO MŪRAS
b – XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO REKONSTRUOJAMI LANGO ANGOKRAŠČIAI. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIUS LANGO APVADUS.
c - XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO FORMUOJAMAS LANGO SANDRIKAS. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIO LANGO SANDRIKO CHARAKTERĮ.
d - XIX a. pab. ISTORIZMO ETAPO MŪRAS, KURIUO BUVO FORMUOJAMA LANGO PALANGĖ. ŠIO ETAPO MŪRAS NUKAPOTAS XX a. II p. TARYBINIAME ETAPE. NUKAPOTAS MŪRAS ŽYMI BUVUSIOS PALANGĖS CHARAKTERĮ.

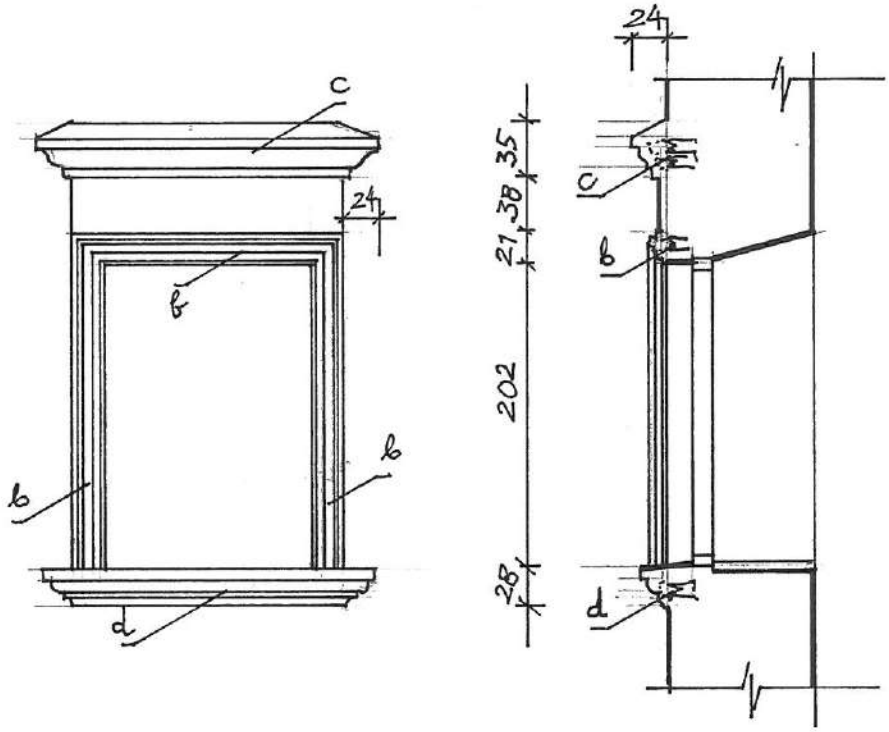

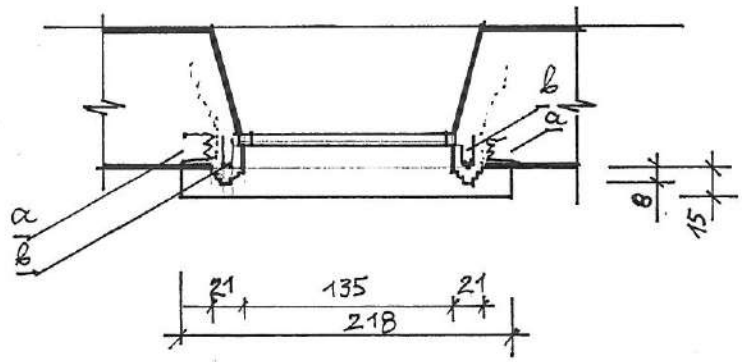

		PASTATAS SUBAČIAUS G. 24, VILNIUJE ŽVALGYBINIAI ARCHITEKTŪRINIAI TYRIMAI		
ARCH.	R. VALECKAS (KPD atest. Nr. 0581)	LANGAS Z 1.20, M1:50		
		Kompl.	Lapas	Lapų
Užsakovas				

F 1 SUBAČIAUS G. FASADAS

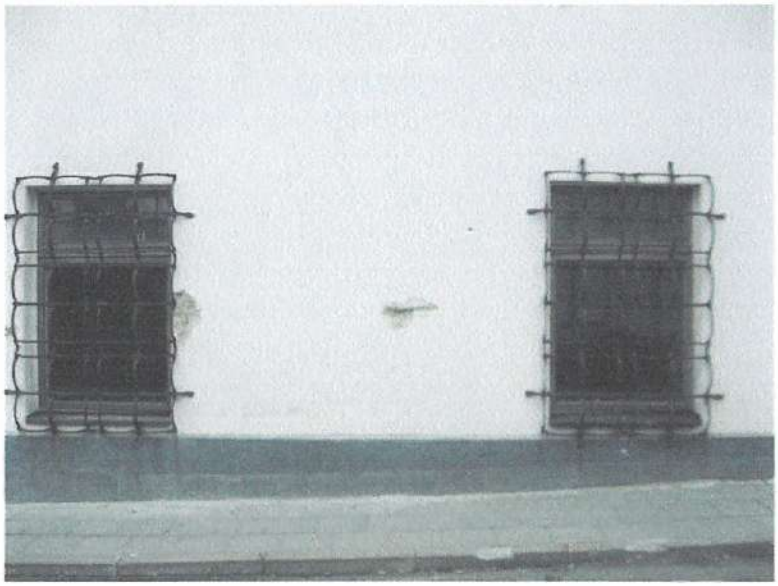

F 2 SUBAČIAUS G. FASADAS, LANGAI Z 1.21, 1.23, SANDŪRA Z 1.22

F 3 SUBAČIAUS G. FASADAS, LANGAS Z 1.20,
NUKAPOTI APVADAI, SANDRIKAS, PALANGĖ

F 4 SUBAČIAUS G. FASADAS,
LANGAS Z 1.20, NUKAPOTI APVADAI, SANDRIKAS,
LANGAS Z 2.19, NUKAPOTI APVADAI, PALANGĖ

F 5 SUBAČIAUS G. FASADAS, LANGAS Z 1.20,
NUKAPOTI APVADAI, SANDRIKAS

F 6 SUBAČIAUS G. FASADAS,
LANGAS Z 2.19, NUKAPOTI APVADAI, PALANGĖ

F 7 SUBAČIAUS G. FASADAS,
LANGAS Z 1.19, NIŠUTĖ Z 1.18

F 8 SUBAČIAUS G. FASADAS,
LANGAS Z 1.17, NUKAPOTI APVADAI, SANDRIKAS, PALANGĖ
LANGAS Z 2.17, NUKAPOTA PALANGĖ

F 9 SUBAČIAUS G. FASADAS,
LANGAS Z 1.16, NUKAPOTI APVADAI, PALANGĖ

F 10 KIEMO BENDRAS VAIZDAS.
KAIRĖJE – GATVĖS KORPUSAS, IŠPLĖSTAS XX A. II P. ETAPE,
VIDURYJE – VAKARŲ KORPUSAS,
DEŠINĖJE – ŠIAURINIS KORPUSAS, NAUJAI PASTATYTAS XX A. II P. ETAPE.

F 11 VAKARŲ KORPUSO KIEMO RYTŲ FASADAS.
LANGAI Z 1.36 – 1.39

F 12 VAKARŲ KORPUSO KIEMO RYTŲ FASADAS.
LANGAI Z 1.40 – 1.42

F 13 VAKARŲ KORPUSO VAKARŲ FASADAS.
LANGAI Z 1.03 – 1.15

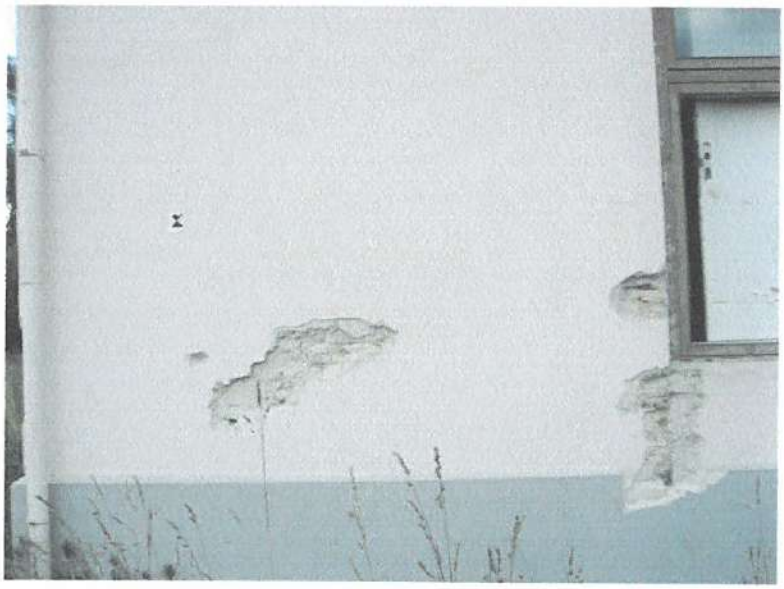

F 14 VAKARŲ KORPUSO VAKARŲ FASADAS.
LANGAS Z 1.03

F 15 VAKARŲ KORPUSO VAKARŲ FASADAS.
LANGAS Z 1.05, BUV. DURYS Z 1.06

F 16 VAKARŲ KORPUSO VAKARŲ FASADAS.
LANGAS Z 1.08, BUV. DURYS Z 1.09

F 17 VAKARŲ KORPUSO VAKARŲ FASADAS.
BUV. DURYS Z 1.13, LANGAS Z 1.14, UŽMŪRYTAS LANGAS Z 1.15

F 18 VAKARŲ KORPUSO PIRMO AUKŠTO KORIDORIUS, Z 1.43 – 1.45

F 19 GATVĖS KORPUSO PIRMO AUKŠTO KORIDORIUS, Z 1.47, 1.50

F 20 VAKARŲ KORPUSO ANTRO AUKŠTO KORIDORIUS, Z 2.41 – 2.42

F 21 GATVĖS KORPUSO ANTRO AUKŠTO KORIDORIUS, Z 2.43 – 2.45

RYTIS ŠIAULINSKAS

Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos, Subačiaus g. 24 - 26, Vilniaus m. sav., Vilniaus m.,

ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ

PAŽYMA

2013 m. gruodžio mėn.

TURINYS

ĮVADAS…….3

ANKSTESNIŲ TYRINĖJIMŲ APŽVALGA.....4

ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI.....6

Šurfas Nr. 1.....6

Šurfas Nr. 2.....7

Šurfas Nr. 3.....8

Šurfas Nr. 4.....9

Šurfas Nr. 5.....9

Šurfas Nr. 6.....10

Šurfas Nr. 7.....10

Šurfas Nr. 8.....11

IŠVADOS.....12

PLANŲ IR BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS.....14

PLANAI IR BRĖŽINIAI.....15

NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS.....28

FOTOFIKSACIJA.....29

***PRIEDAI**:*

Priedas Nr. 1. TYRIMŲ PROJEKTAS.....36

Priedas Nr. 2. LEIDIMAS ATLIKTI TYRIMUS.....44

ĮVADAS

2014 m. planuojama pradėti sklype Subačiaus g. 24 - 26 esančių pastatų rekonstrukciją. Vidiniame kieme ir po esamais pastatais planuojama įrengti požeminius garažus. Sklypas Subačiaus g. 24 - 26 patenka į Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais (25504) teritoriją, čia numatomi detalūs archeologiniai tyrimai. Prieš detaliuosius tyrimus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, siekiant tiksliai išsiaiškinti kokio storio supiltinį sluoksnį, ateityje vykdant žemės judinimo darbus, galima nuimti mechanizuotai, taip pat įvertinus konkrečiose vietose fiksuotą kultūrinį sluoksnį, aptiktas archeologines vertybes, planuoti detaliųjų tyrimų apimtis, metodiką.

Archeologinius tyrimus užsakė UAB „Misionierių namai“.

Pagal Mokslinės archeologijos komisijos 2013-11-19 patvirtintą tyrimų projektą *(žr. priedą Nr. 1)*, žvalgomieji archeologiniai tyrimai atlikti kasant aštuonis 1x2 m dydžio šurfus. Bendras tirtas plotas 16 m².

Leidimas atlikti archeologinius tyrimus Nr. LA–445 išduotas archeologui Ryčiui Šiaulinskui 2013 lapkričio 20 d. *(žr. priedą Nr. 2).*

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai vykdyti 2013 m. lapkričio 21, 22 ir 25 dienomis.

Archeologinių tyrimų metu foto ir grafinę fiksaciją bei kitus lauko darbus vykdė pažymos autorius. Brėžiniai pažymos autoriaus. Tyrimai vykdyti rankiniu būdu, kasant šurfus, baigus darbus tyrinėjimų vietos užkastos. Šurfus kasė UAB „Kultūros vertybių paieška“ samdyti darbininkai.

ANKSTESNIŲ TYRINĖJIMŲ APŽVALGA

(planai Nr. 2, 3)

Sklype 2008 m. archeologas T. Poška atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus, ištirtas bendras 100,5 m² plotas (9 perkasos). 2013 m. planuojamame tirti plote atidengtos perkasos Nr. 6 ir 7. Perkasoje Nr. 6 (3x4 m dydžio) aptiktas 2,9 m storio kultūrinis sluoksnis. Viršutiniai horizontai suardyti iki 1 m gylio XX a. statybų metu. 1,3 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus surastas lauko akmenų grindinio fragmentas. Jis datuojamas XVI a. Po juo fiksuotas 0,4 m storio XVI a. kultūrinio sluoksnio horizontas. Perkasos Nr. 6 šiaurės vakariniame kampe aptikta ūkinė duobė (šiukšlynas) datuojama XIX a. perkasoje Nr. 7 (3x4 m dydžio) aptiktas XX a. pabaigoje suformuotas iki 0,5 m storio sluoksnis. Ankstesnių laikotarpių sluoksniai nukasti statant sklype stovinčius pastatus XX a. septintajame dešimt. Sklypo ŠV dalyje (perkasa Nr. 4) rastas 1,3 m pločio pamatų fragmentas, mūrytas iš 27x13,8–14x9 cm dydžio plytų. Siena – kiautinės konstrukcijos, jos šonuose išmūrytos viena arba dvi eilės plytų, į vidurį priversta griuvenų su kalkių skiediniu. Pagal mūro pobūdį ji datuotina XVII a. II puse ir priklausė XVII a. pabaigoje pastatytos vaikų prieglaudos Š korpusui. Pamatų fragmentų aplinkoje kultūrinio sluoksnio storis siekia iki 3,3 m[1].

1981 m. archeologas K. Katalynas vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus Subačiaus g. 21, 23. Tyrimų metu iškasti 7 šurfai, ištirtas bendras 45 m² plotas. Tyrimų metu surastas nuo 2 m iki 3,2 m storio kultūrinis sluoksnis su ūkinėmis duobėmis. Ūkinės duobės datuojamos XIV a. pabaiga - XV a. pradžia. Virš jų atidengtas apie 0,2-0,4 m storio pilkos žemės horizontas, datuojamas XV a. pradžia[2].

1998 m. A. Vaicekauskas Subačiaus g. 15 esančiame rekonstruojamo pastato V ir R kiemuose vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Tyrimų metu iškasta 10 šurfų, ištirtas bendras 41,2 m² plotas, aptiktas nuo 1 m iki 3,95 m storio kultūrinis sluoksnis. R kiemo PR dalyje tirtame šurfe Nr.4 1,9-2,65 m gylyje aptikta XV a. datuojamos ūkinės duobės dalis. Šurfe Nr.10 tirtame V kiemo PV dalyje 1,5-2,76 m gylyje aptikta nesuardytų kultūrinių sluoksnių fragmentų datuotinų XVI a. pab. – XVII a. pirma puse. Tyrimų metu nustatyta, jog likusiose kiemų dalyse kultūrinis sluoksnis

[1] POŠKA T., Tyrinėjimai, žvalgomieji tyrinėjimai ir žvalgymai Vilniuje // Archeologiniai tyrinėjimai Lietuvoje 2008 metais. Vilnius, 2009, p. 408-410.

[2] KATALYNAS K., 1981 m. Vilniuje, Subačiaus g. 21, 23 vykdytų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, Vilnius, LIIR F.1. B 838;

yra suardytas[3].

2002 m. archeologas A. Vaicekauskas Subačiaus g. 17 atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Tyrimų metu ištirtas vienas 4x2 m dydžio šurfas. 1,2 m gylyje nuo jo paviršiaus atidengtas lentų grindinio fragmentas, virš jo apie 0,2 m storio degėsių sluoksnelis. Po grindiniu aptiktas ankstyviausias XV a. datuojamas kultūrinio sluoksnio horizontas[4].

2002 m. archeologas A. Kavaliauskas pastato adresu Subačiaus g.17, vidiniame kieme, atliko archeologinius žvalgomuosius tyrimus. Žvalgomųjų tyrimų metu iškasti 6 šurfai, ištirtas bendras 28,5 m² plotas. Šurfuose fiksuotas 0,9-2,7 m storio kultūrinis sluoksnis. Viršutinis XIX – XX a datuojamas kultūrinio sluoksnio horizontas atidengtas tiruose šurfuose 1, 6. Šurfe 6 atidengtos dviejų pastatų pamatinės dalys. Tai pastato adresu Subačiaus g. 17 V korpuso P dalies R sienos pamato fragmentas datuojamas XX a. pradžia. Šurfe 3 atidengtas medinio statinio kampas, datuojamas XIX a[5].

---

[3] VAICEKAUSKAS A., Žvalgomųjų archeologinių tyrimų Vilniuje, Subačiaus gt.15 ataskaita, Vilnius, 1998 m., .. LIIR F.1. B. 3135;

[4] VAICEKAUSKAS A., .2002 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų Vilniuje, Subačiaus g. 17 ataskaita, Vilnius, 2002m. LIIR F.1. B. .3929;

[5] KAVALIAUSKAS A., Archeologinių žvalgomųjų tyrimų atliktų Subačiaus g.17 2002 metais ataskaita, Vilnius, 2003 m., .. LIIR F.1. B. 4051;

ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI

Tyrimų vietos aprašymas. Sklypo centrinėje stovi buvusios Misionierių ligoninės pastatai. Pastatai statyti XX a. septintajame dešimtmetyje, šiuo metu apleisti. P sklypo dalyje išilgai Subačiaus g. stovi mūrinė tvora. Pastatų aplinkoje žemės paviršius lygus apžėlęs žole ir menkaverčiais krūmais. Centrinė kiemo dalis klota betoninėmis plytelėmis. PR sklypo dalyje paviršiaus horizontas pakyla apie 3 m. Čia kalvelės viršuje įrengta asfaltuota automobilių stovėjimo aikštelė *(žr. planus 1, 2; foto 1-4)*

Šurfas Nr. 1

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 5; foto 5 – 7, 27).

Šurfas Nr. 1 kastas P sklypo dalyje, ant kalvelės prie tvoros skiriančios sklypą nuo Subačiaus g. Šurfo aplinkoje auga dideli medžiai. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 1 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas Š – P kryptimi. Šurfo P kraštinė glaudėsi prie mūrinės tvoros Š pusės. Šurfo ŠV kampas nuo transformatorinės pastato PR kampo nutolęs 4,5 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **V sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 5; foto 5, 6)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 133,32 m, fiksuotas 5 cm storio velėnos sluoksnis. Po juo rastas pilkos žemės su gausiomis šaknimis ir XX a. radiniais sluoksnis, kurio storis 10 – 16 cm. Giliau fiksuotas juodos žemės su XIX – XX a. radiniais sluoksnis. Nuo Š sienelės jis tęsėsi 167 - 183 cm. Sluoksnio storis virš P šurfo dalyje fiksuoto pamato 5 cm, toliau nuo jo – 41 – 50 cm.

Tarp pilkos bei juodos žemės sluoksnių rastas įsiterpęs smėlio sluoksniukas. Maksimalus jo storis 7 cm. Nuo Š sienelės jis tęsėsi 148 cm bei visiškai suplonėjo P pjūvio dalyje.

Po juodos žemės sluoksniu aptiktas dar vienas pilkos žemės, su XVII – XVIII a. radiniais sluoksnis, kurio storis 26 – 56 cm. Po juo – molio sluoksnis. Jo storis 5 – 11 cm. Giliau tirtas, 17 – 28 cm storio, pilkos žemės sluoksnis su XVI pab. – XVII a. radiniais buitine keramika, plokštinių koklių fragmentais *(žr. foto 27)*.

P šurfo dalyje nuo pat viršaus fiksuotas pamatas, krautas iš raudonų plytų rištų kalkių skiediniu.. Tiriant viršutinius, velėnos bei pilkos žemės sluoksnius, jis tęsėsi 17 cm P - Š kryptimi. Po pilkos žemės sluoksniu išplatėjo Š kryptimi iki 33 cm, juodos žemės sluoksnio viršuje iki 52 cm. Ha 132, 62 m fiksuotas įkasimo, šalia pamato, viršus – pilka žemė. Įkasimo gylis 106 cm, plotis 14

cm. Ha 131,58 m pamatas dar kartą išplatėjo. Jo plotis nuo P sienelės buvo 85 cm. Pilkos žemės perkasimas baigėsi virš šio išplatėjimo. Ha 131,36 m fiksuota pamato apačia.

Likusioje šurfo dalyje, po pilkos žemės sluoksniu, fiksuotas įžemis – smėlis. Š dalyje jo Ha 132,12, prie pamato Ha 131,74 m. Šurfas kastas iki 2,02 m gylio

Baigus tyrimus šurfas Nr. 1 užpiltas *(žr. foto 7)*.

Šurfas Nr. 2

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 6; foto 8 - 10).

Šurfas Nr. 2 kastas PR sklypo dalyje, kalvelės ŠV kampe į ŠV nuo asfaltuotos aikštelės. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 2 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas Š – P kryptimi. Šurfo PV kampas nuo transformatorinės pastato ŠR kampo nutolęs 15,1 m. Šurfo ŠR kampas nuo Š korpuso PR kampo nutolęs 28,2 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **R sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 6; foto 8, 9)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 133,63 m, fiksuotas velėnos sluoksnis. Jo storis 10 cm. Giliau rastas, 40 – 46 cm storio, juodos žemės su gausiomis šaknimis sluoksnis. Jame aptikta XXa. datuojamų buitinių ir statybinių šiukšlių. Po juo aptiktas birios pilkos žemės, su gausiomis XX a. Buitinėmis šiukšlėmis, sluoksnis, kurio storis 70 – 74 cm.

P pjūvio dalyje, pilkos žemės sluoksnyje, Ha 132,88 m, fiksuotos raudonos plytos. Jos dėtos ant 3 lygiagrečiai klotų elektros kabelių. Siekiant nepažeisti elektros komunikacijų, P šurfo dalyje paliktas laiptas, kurio plotis Š-P kryptimi 1 m.

Š pjūvio dalyje, po pilkos žemės sluoksniu, aptiktas supiltinio smėlio sluoksnis. Jo storis 20 – 22 cm. Giliau tirtas, 76 cm storio, supiltinio žvyro sluoksnis. Po juo – dar vienas pilkos žemės sluoksnis su pavienėmis XVII – XVIII a. datuojamomis keramikos šukėmis. Sluoksnio storis 20 – 22 cm.

Ha 131,24 m fiksuotas įžemis – smėlis. Šurfas kastas iki 2,48 m gylio

Baigus tyrimus šurfas Nr. 2 užpiltas *(žr. foto 10)*.

Šurfas Nr. 3

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 7; foto 11 – 15, 28).

Šurfas Nr. 3 kastas PR sklypo dalyje, kalvelės ŠR kampe į ŠR nuo asfaltuotos aikštelės. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 3 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas ŠV – PR kryptimi. Šurfo P kampas nuo transformatorinės pastato ŠR kampo nutolęs 37,5 m. Šurfo Š kampas nuo Š korpuso PR kampo nutolęs 17,28 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **ŠR sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 7; foto 11 - 14)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 133,94, fiksuotas velėnos sluoksnis, kurio storis 9- 11 cm. Po juo, R pjūvio dalyje, fiksuotas įkasimas užpildytas pilka žeme. Jo plotis 16 – 30 cm, tirtas storis 76 cm. Įkasime, Ha 133,18 m, fiksuotos raudonos ir geltonos plytos su skylėmis *(žr. foto 12)*. Po jomis – 3 lygiagrečiai kloti elektros kabeliai *(žr. foto 13)*. Siekiant nepažeisti elektros komunikacijų ŠR šurfo dalyje paliktas 60 - 120 cm pločio laiptas.

PV pjūvio dalyje, po velėna, rastas juodos žemės sluoksnis, kurio storis 32 – 36 cm. Jame, Ha 133,69 m, rastas iš lauko akmenų krautas grindinys *(žr. foto 11)*. Jo ilgis V-R kryptimi 140 cm. Akmenys dėti vienas šalia kito, jų dydžiai svyruoja nuo 10 iki 20 cm skersmens. Grindinys apardytas tiesiant elektros kabelius. Pagal stratigrafija ir aplinkoje aptiktus radinius grindinys datuotinas XX a. pr. – vid.

Po juodos žemės sluoksniu tirtas pilkos žemės sluoksnis su XIX – XX pr. datuotinais radiniais, kurio storis 29 – 31 cm. Giliau – dar vienas pilkos žemės sluoksnis su XVII – XVIII a. datuotinais radiniais buitine keramika, moline pypke ir koklių fragmentais *(žr. foto 28)*. Jo storis 124 cm. Po juo rastas, 29 – 30 cm storio, pilkos žemės sluoksnis su XVII – XVIII a. datuotinais radiniais.

Po pilkos žemės sluoksniu aptiktas rudos, molingos žemės sluoksnis. Jame itin gausu XVI pab. – XVII a. pr. datuojamų koklių fragmentų. Šis sluoksnis tirtas iki Ha 131,06 m.

Įžemis nepasiektas. Šurfas kastas iki 2,86 m gylio

Baigus tyrimus šurfas Nr. 3 užpiltas *(žr. foto 15)*.

Šurfas Nr. 4

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 8; foto 16, 17).

Šurfas Nr. 4 kastas PV sklypo dalyje, į P nuo plytelėmis klotos aikštelės aikštelės. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 4 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas Š – P kryptimi. Šurfo PV kampas nuo transformatorinės pastato ŠV kampo nutolęs 8,8 m. Šurfo PR kampas nuo transformatorinės pastato ŠR kampo nutolęs 10,38 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **R sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 8; foto 16)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 131,41 – 131,32 m, fiksuotas velėnos sluoksnis. Jo storis 9 – 15 cm. Giliau rastas, 15 – 21 cm storio, pilkos žemės sluoksnis. Po juo fiksuotas juodos žemės sluoksniukas, kurio storis 3 – 13 cm. Po juodos žemės sluoksniu tirtas pilkos žemės su griuvenomis sluoksnis. Jo storis 24 – 49 cm.

P pjūvio dalyje, tarp juodos žemės bei pilkos žemės sluoksnių rastas įsiterpęs smėlio sluoksniukas. Nuo P sienelės jis tęsėsi 141 cm, jo storis 6 – 13 cm.

Giliau, po pilkos žemės su griuvenomis, Ha 130,62 – 130,51 m, sluoksniu fiksuotas įžemis – smėlis. Visi fiksuoti sluoksniai supiltiniai datuotini XX a. II pusia. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ir radinių nerasta. Šurfas kastas iki 1,12 m gylio.

Baigus tyrimus šurfas Nr. 4 užpiltas *(žr. foto 17)*.

Šurfas Nr. 5

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 9; foto 18, 19).

Šurfas Nr. 5 kastas ŠV vidinio kiemo dalyje, prie Š korpuso P sienos, siekiant išsiaiškinti ar šioje sklypo dalyje nėra išlikę 2008 m. tyrimų metu fiksuotos prieglaudos sienos fragmento *(žr. planą Nr. 2)*. Šurfas kastas krūmais apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 5 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas R – V kryptimi, lygiagrečiai Š korpuso P sienai. Šurfo Š sienelė nuo pastato nutolusi 2 m. Šurfo R sienelė nuo laiptinės aikštelės V krašto nutolusi 1,28 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **R sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 9; foto 18)*. Viršutiniame horizonte, Ha 130,52 m, fiksuotas velėnos sluoksnis, kurio storis 10 cm. Po velėna rastas, 24 – 25 cm storio. juodos žemės sluoksnis. Giliau – pilkos žemės sluoksnis. Jo storis 84 – 114 cm. Sluoksnis sustorėjo Š pjūvio dalyje.

Po pilkos žemės sluoksniu rastas smėlio sluoksnis, kurio pabaiga nepasiekta. Tirtas sluoksnio storis 60 – 90 cm. P pjūvio dalyje jis sudarė „laiptą“ kuris tęsėsi 60 cm nuo P sienelės. Giliau dėl sienelių griuvimo grėsmės nekasta. Įžemis nepasiektas. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ir radinių nerasta.

Šurfas kastas iki 2,2 m gylio. Šurfas ištirtas iki Ha 128,32 m gylio.

Baigus tyrimus šurfas Nr. 5 užpiltas *(žr. foto 19)*.

Šurfas Nr. 6

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 10; foto 20, 21).

Šurfas Nr. 6 kastas ŠV vidinio kiemo dalyje. Šurfas kastas krūmais ir žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 6 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas R – V kryptimi, lygiagrečiai Š korpuso P sienai. Šurfo V sienelė nuo V korpuso R sienos nutolusi 5,5 m. Šurfo Š sienelė nuo Š korpuso P sienos nutolusi 6,2 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **P sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 10; foto 20)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 130,48 m, fiksuotas velėnos sluoksnis, kurio storis 10 cm. Po juo rastas pilkos supiltinėsžemės su griuvenomis įkasimas.

R šurfo dalyje 1,2 m gylyje atidengtas betoninis požeminių komunikacijų lovio, uždengto betono plokšte viršus (Ha 129,34 m). Betoninis lovys 83 cm pločio ir 60 cm aukščio. Įkasimas požeminėm komunikacijom fiksuotas iki Ha 128,59 m gylio. Giliau fiksuotas įžemis – smėlis.

Šurfas kastas iki 2 m gylio. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ir radinių nerasta.

Baigus tyrimus šurfas Nr. 6 užpiltas *(žr. foto 21)*.

Šurfas Nr. 7

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 11; foto 22 – 24, 29).

Šurfas Nr. 7 kastas ŠR sklypo dalyje, į ŠR nuo Š korpuso. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 7 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas Š – P kryptimi. Šurfo PV kampas nuo Š korpuso ŠR kampo nutolęs 12 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **R sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 11; foto 23)***.**

Viršutiniame horizonte, Ha 130,23 – 130,16 m, fiksuotas velėnos sluoksnis. Jo storis 10 – 11 cm. Giliau rastas, 22 – 28 cm storio, rudos žemės sluoksnis, su XX a. radiniais. Po juo aptiktas smėlio sluoksniukas, kurio storis 4 – 8 cm.

Po smėlio sluoksniu tirtas juodos žemės sluoksnis, su XX a. pr. datuotinais radiniais. Jo storis 20 – 24 cm. P pjūvio dalyje į juodos žemės sluoksnį rastas įsiterpęs molingos žemės sluoksniukas. Nuo P sienelės jis tęsėsi 50 cm, sluoksnio storis 4 cm.

Po juodos žemės sluoksniu aptiktas pilkos žemės sluoksnis su XVIII – XIX a. radiniais, kurio storis 40 – 44 cm. Giliau rastas, 42 – 44 cm storio, smėlingos pilkos žemės sluoksnis su XVII - XVIII a. datuotinais radiniais *(žr. foto 29)*. Po juo rastas dar vienas juodos žemės sluoksnis su XVI pab. – XVII a. radiniais . Jo storis 47 – 54 cm.

Po juodos žemės sluoksniu, Ha 128,24 – 128,20 m, fiksuotas įžemis – smėlis. Šurfas kastas iki 2,18 m gylio.

Baigus tyrimus šurfas Nr. 7 užpiltas *(žr. foto 24)*.

Šurfas Nr. 8

(Planas Nr. 2, brėžinys Nr. 12; foto 25, 26).

Šurfas Nr. 8 kastas Š sklypo dalyje, į Š nuo Š korpuso. Šurfas kastas žole apaugusioje teritorijoje, jo dydis 1x2 m. Šurfas Nr. 8 ilgosiomis kraštinėmis orientuotas R – V kryptimi, lygiagrečiai Š korpuso Š sienai. Šurfo P sienelė nuo Š korpuso Š sienos nutolusi 4,1 m. Šurfo PR kampas nuo Š korpuso ŠR kampo nutolusi 22,4 m *(žr. planą Nr. 2)*.

Fiksuotas šurfo **R sienelės pjūvis** *(žr. brėžinį Nr. 12; foto 25)***.** Viršutiniame horizonte, Ha 130,44 m, fiksuotas velėnos sluoksnis. Jo storis 10 cm. Giliau rastas, 20 cm storio, juodos žemės sluoksnis. Po juo fiksuotas pilkos žemės su griuvenomis sluoksnis, kurio storis 26 cm.

Po pilkos žemės su griuvenomis sluoksniu tirtas pilkos žemės supiltinis sluoksnis. Šio sluoksnio storis 154 – 166 cm. Po juo, Ha 128,36 – 128,20 m, fiksuotas įžemis – smėlis. . Šurfas kastas iki 2,18 m gylio. Archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio ir radinių nerasta.

Baigus tyrimus šurfas Nr. 8 užpiltas *(žr. foto 26)*.

IŠVADOS

2013 m. lapkričio 21, 22, 25 d. buvo atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai Vilniaus m. sklype adresu Subačiaus g. 24 – 26, kur planuojama esančių pastatų rekonstrukciją, vidiniame kieme ir po esamais pastatais numatyta įrengti požeminius garažus. Sklypas Subačiaus g. 24 - 26 patenka į Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais (25504) teritoriją, čia planuojama žemės kasimo vietose atlikti detaliuosius archeologinius tyrimus. Prieš detaliuosius tyrimus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, siekiant tiksliai išsiaiškinti kokio storio supiltinį sluoksnį, ateityje vykdant žemės judinimo darbus, galima nuimti mechanizuotai, taip pat įvertinus konkrečiose vietose fiksuotą kultūrinį sluoksnį, aptiktas archeologines vertybes, planuoti detaliųjų tyrimų apimtis, metodiką.

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai atlikti kasant aštuonis 1x2 m dydžio šurfus (viso ištirtas 16 m² dydžio plotas).

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu nustatyta:

1. Šurfuose Nr. 4 – 6, 8 ir 2008 m. tirtose perkasose Nr. 5 ir 7 bei geologų kastuose šurfuose Nr. 2 - 4 fiksuoti supiltiniai XX a. II puse datuojami sluoksniai, kurių storis siekė nuo 0,5 iki 2,2 m. Pastatų aplinkoje kultūriniai sluoksniai suardyti – nukasti statant pastatus ir formuojant jų aplinką.
2. Pietrytinėje sklypo dalyje esančios kalvelės paviršiuje šurfuose Nr. 1 - 3 ir 2008 m. tirtoje perkasoje Nr. 6 fiksuotas nuo 1,3 iki 3 m kultūrinis sluoksnis. Paviršiuje fiksuoti nuo 0,5 (šurfas Nr. 1, P dalis prie mūrinės tvoros) iki 1 m ir tik ŠV dalyje 2,4 m (šurfas Nr. 2) storio supiltiniai XX a. datuojami sluoksniai. Šioje sklypo dalyje po supiltiniais sluoksniais fiksuoti XVI a. pab. – XVIII a. susiformavę sluoksniai, kurių storis siekę nuo 0,3 iki 2 m.
3. Teritorijoje esančioje į Š nuo pastatų fiksuotas nuo 1,9 iki 3,7 m kultūrinis sluoksnis (šurfas Nr. 7 ir 2008 m. tirtos perkasos Nr. 3 bei 4). Čia supiltinio XX a. datuojamo sluoksnio storis siekė nuo 0,6 iki 2m. Giliau fiksuoti XVII – XVIII a. datuotini sluoksniai.

Paveldosaugos reikalavimai. *(žr. planą Nr. 13)*

1. Ant PR sklypo dalyje esančios kalvelės ir sklypo dalyje esančios į Š nuo pastatų mechanizuotai su archeologo priežiūra galima nuimti nuo 0,5 iki 1 m storio XX a. supiltinį sluoksnį. Aptikus archeologinius objektus ar nesuardytą vertingą kultūrinį

sluoksnį būtų atliekami detalieji archeologiniai tyrimai. Šiose sklypo dalyse nuėmus supiltinį sluoksnį būtina atlikti detaliuosius archeologinius tyrimus.

2. Likusioje sklypo teritorijoje mechanizuotai galima kasti iki projektinio gylio. Žemės judinimo darbų metu šioje teritorijoje būtų vykdomi archeologiniai žvalgymai, kadangi čia dar gali būti išlikę įgilintų ankstesnio užstatymo pamatų ar ūkinių duobių liekanų. Aptikus archeologinius objektus ar nesuardytą vertingą kultūrinį sluoksnį būtų atliekami detalieji archeologiniai tyrimai.

Archeologas **Rytis Šiaulinskas**, III kategorijos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialistas (atestato Nr. 1343, išduotas 2010-05-21).

R. Šiaulinskas

PLANŲ IR BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

Planas Nr. 1. **Situacijos schema ir situacijos planas**.....15
Planas Nr. 2. **Situacijos planas. M 1: 500**.....16
Planas Nr. 3. **Ankstesnių tyrimų situacijos schema.**.....17
Brėžinys Nr. 4. **Sutartiniai ženklai naudoti pjūvių brėžiniuose**.....18
Brėžinys Nr. 5. **Šurfo Nr. 1 V sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....19
Brėžinys Nr. 6. **Šurfo Nr. 2 R sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....20
Brėžinys Nr. 7. **Šurfo Nr. 3 ŠR sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....21
Brėžinys Nr. 8. **Šurfo Nr. 4 R sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....22
Brėžinys Nr. 9. **Šurfo Nr. 5 R sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....23
Brėžinys Nr. 10. **Šurfo Nr. 6 P sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....24
Brėžinys Nr. 11. **Šurfo Nr. 7 R sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....25
Brėžinys Nr. 12. **Šurfo Nr. 8 R sienelės pjūvis. M 1: 20.**.....26
Planas Nr. 13. **Kultūrinio sluoksnio išsidėstymo schema**.....27

Planas Nr. 1

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Situacijos schema ir situacijos planas.

Situacijos schema

Situacijos planas

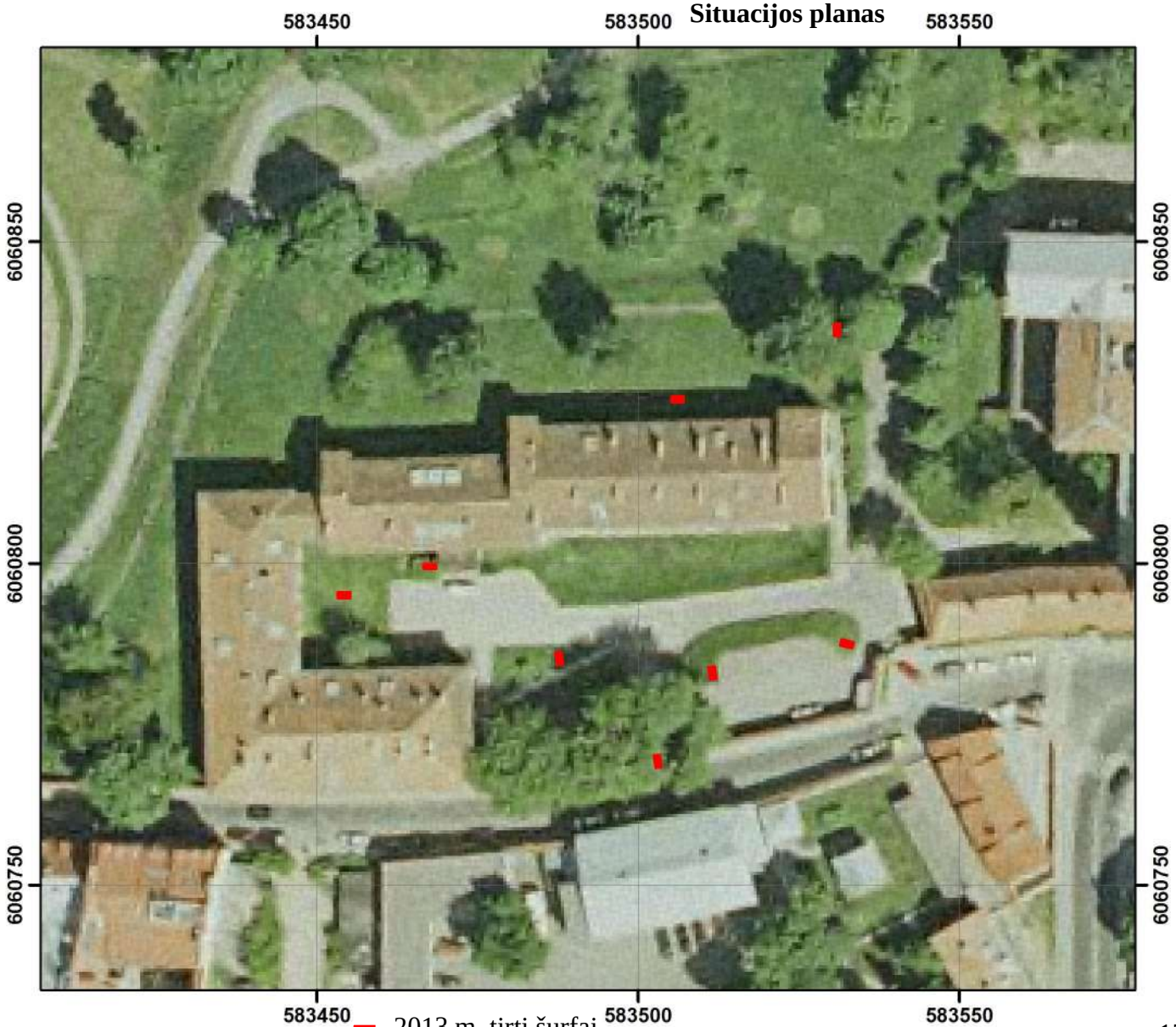

-2013 m. tirti šurfai.

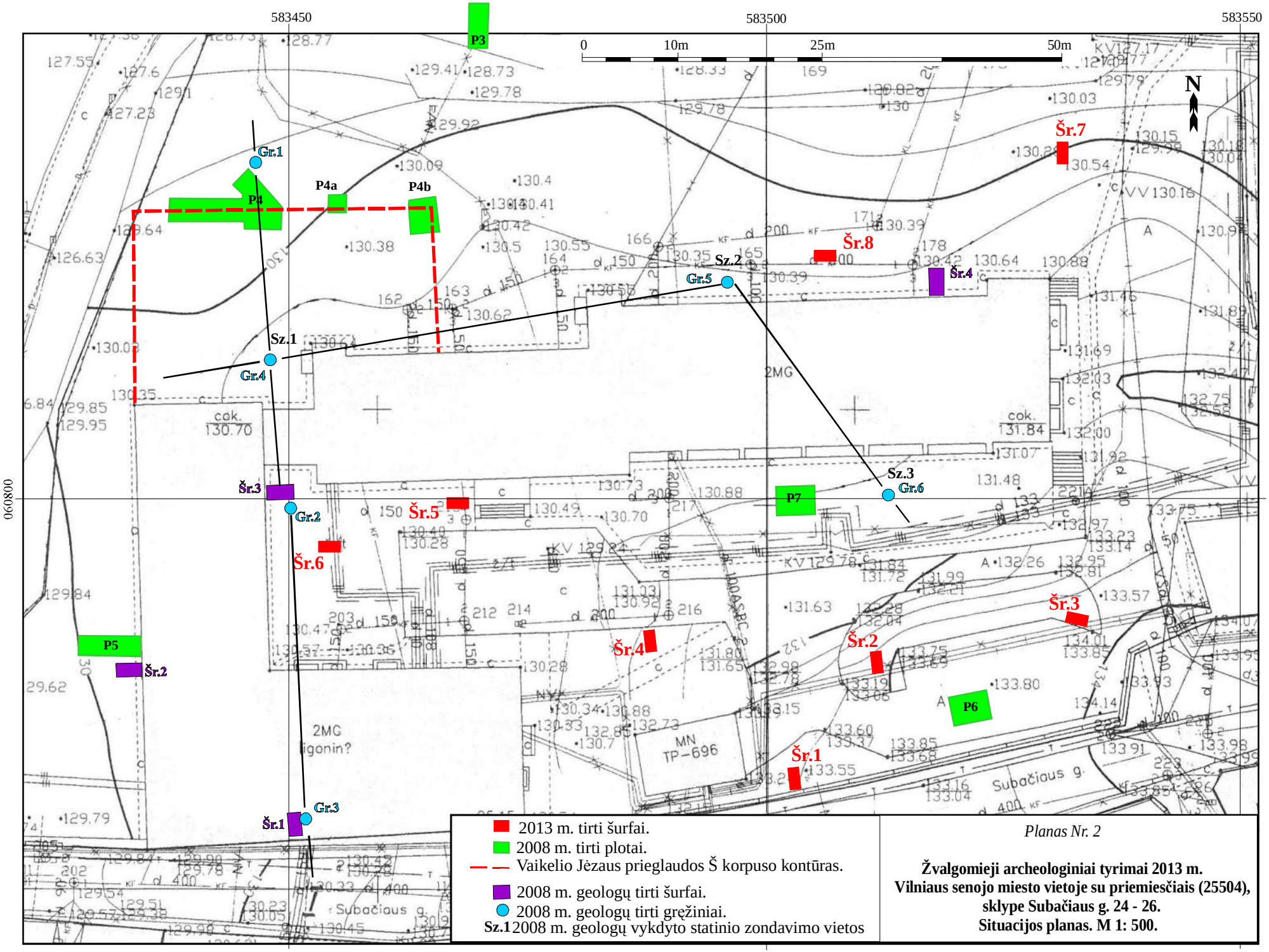
583450
583500
583550
060800
0
10m
25m
50m
N
P3
P4
P4a
P4b
P5
P6
P7
Gr.1
Gr.2
Gr.3
Gr.4
Gr.5
Gr.6
Sz.1
Sz.2
Sz.3
Šr.1
Šr.2
Šr.3
Šr.4
Šr.5
Šr.6
Šr.7
Šr.8
2MG
cok.
130.70
cok.
131.84
MN
TP-696
Subačiaus g.
2013 m. tirti šurfai.
2008 m. tirti plotai.
Vaikelio Jėzaus prieglaudos Š korpuso kontūras.
2008 m. geologų tirti šurfai.
2008 m. geologų tirti gręžiniai.
Sz.1 2008 m. geologų vykdyto statinio zondavimo vietos
Planas Nr. 2
Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Situacijos planas. M 1: 500.

Planas Nr. 3

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Ankstesnių tyrimų situacijos schema.

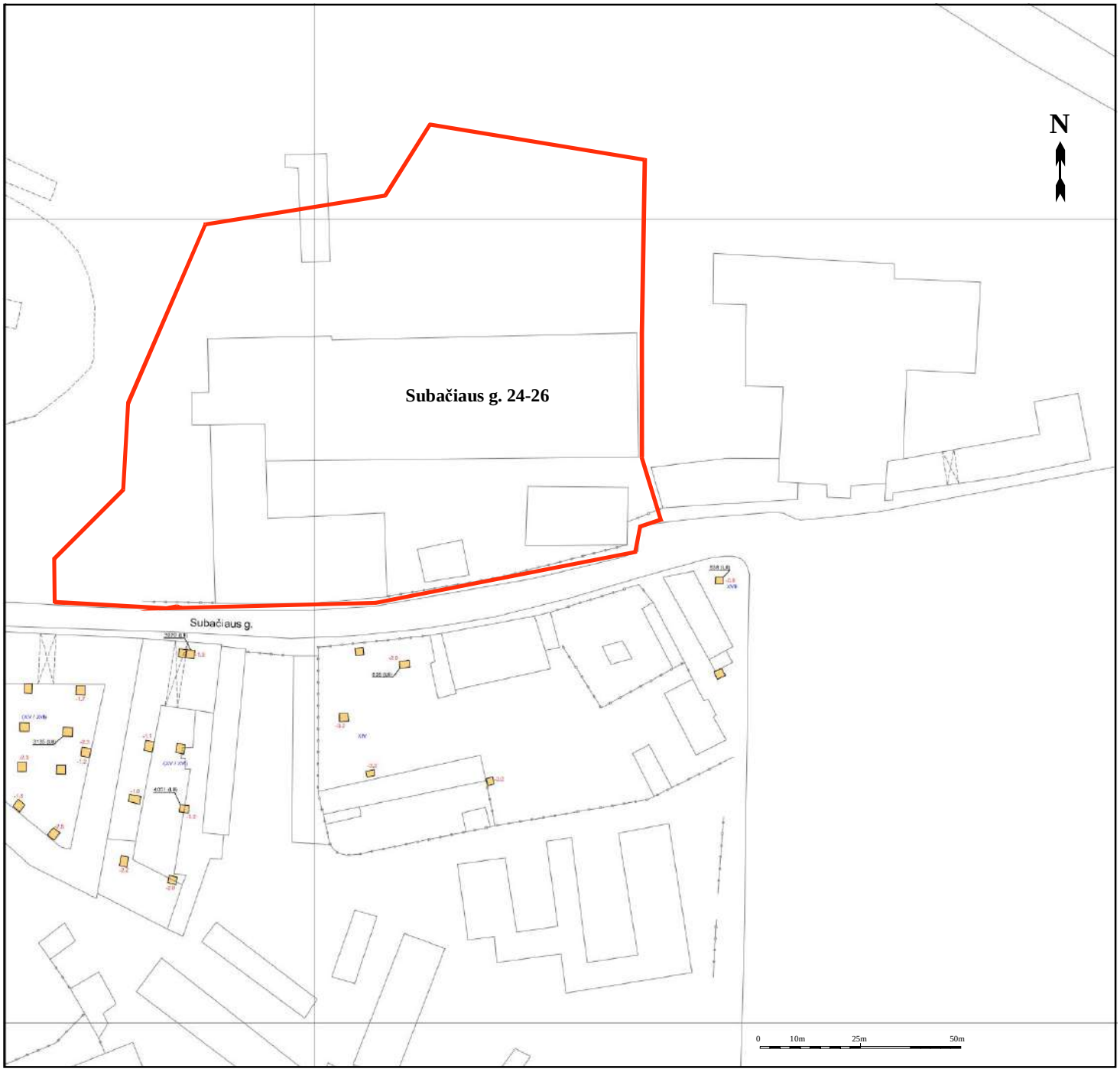

- sklypas kuriame plamuoja 2013 m atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus.

838 (LIIA) - 1981 m. K. Katalyno tirti plotai.
3135 (LIIA) - 1998 m. A. Vaicekausko tirti plotai.
3929(LIIA) - 2002 m. A. Vaicekausko tirti plotai.
4051 (LIIA) - 2002 m. A. Kavaliausko tirti plotai.

*Pastaba:*2008 m. Subačiaus g. 24-26 T. Poškos tirtus plotus žr. plane Nr. 2.

Brėžinys Nr. 4

SUTARTINIAI ŽENKLAI

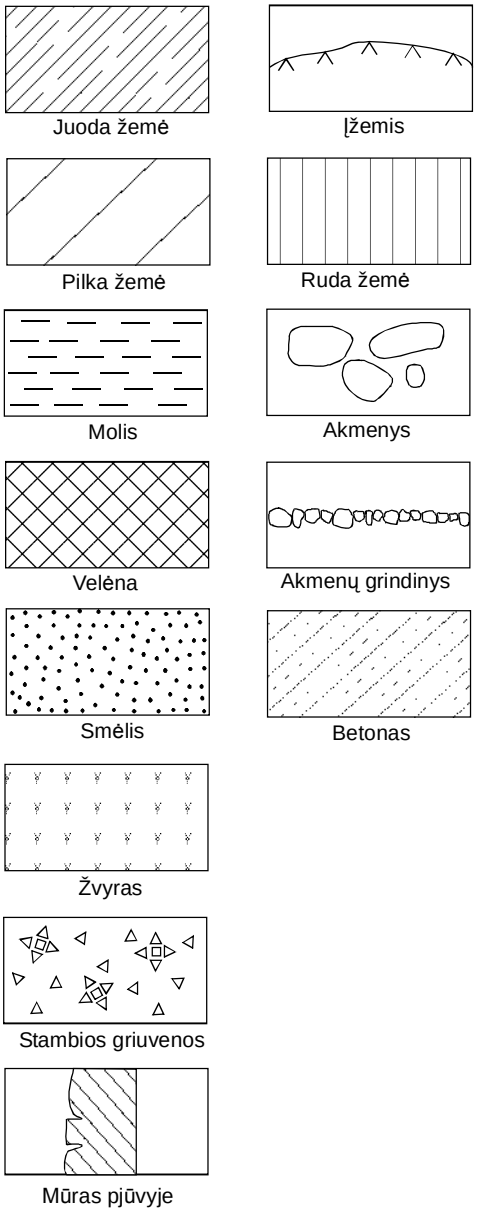

PASTABA:

SUTARTINIAI ŽENKLAI TARPUSAVYJE DERINAMI

Brėžinys Nr. 5

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 1 V sienelės pjūvis. M 1: 20.

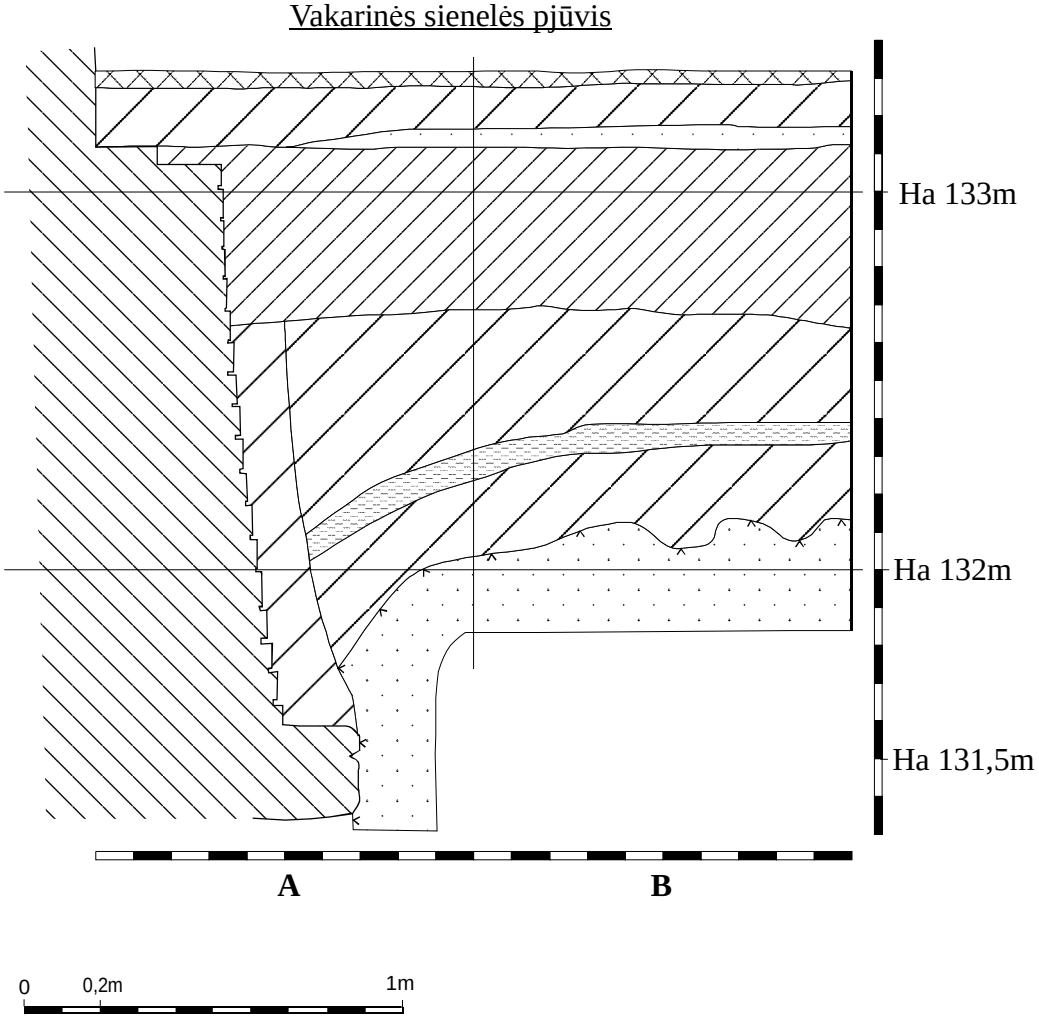

Brėžinys Nr. 6

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 2 R sienelės pjūvis. M 1: 20.

Rytinės sienelės pjūvis

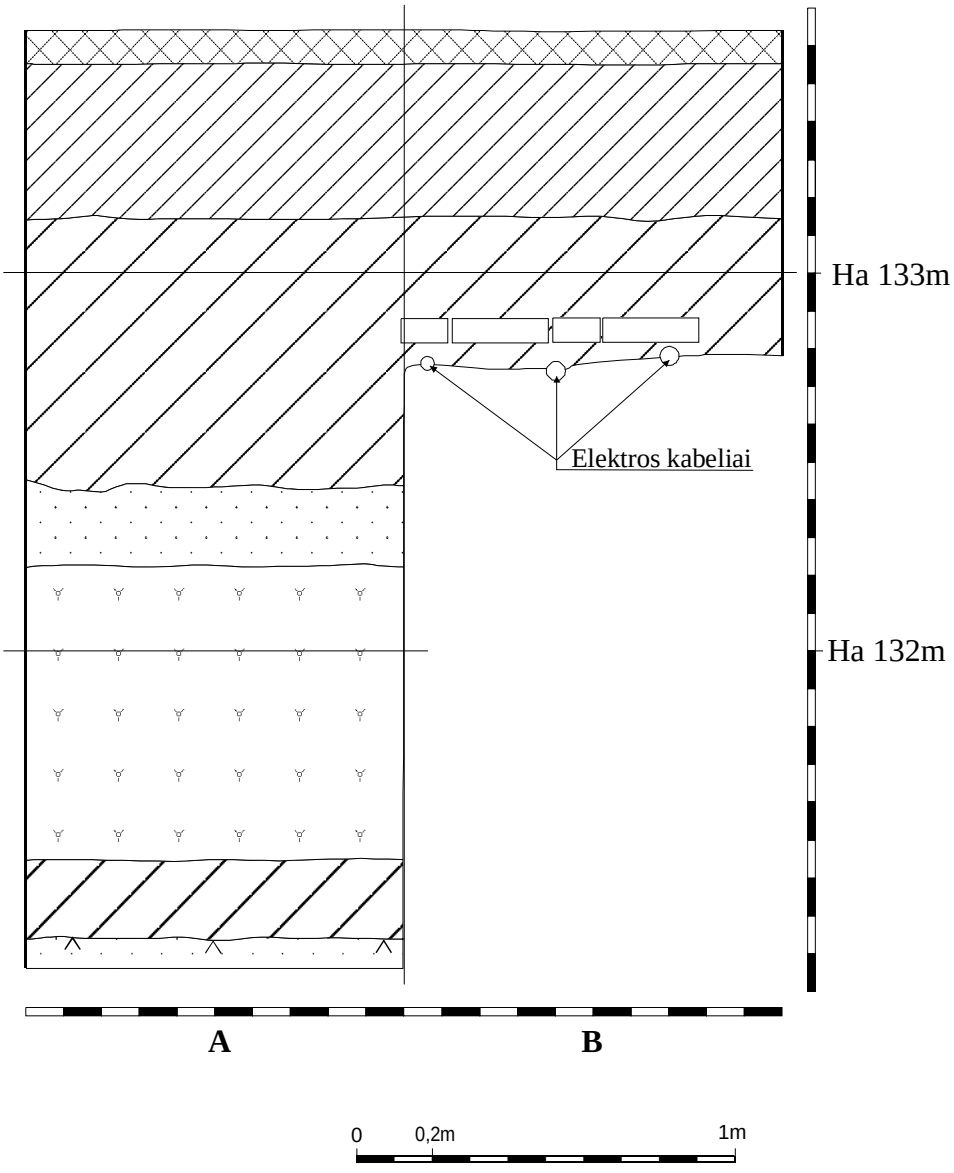

Brėžinys Nr. 7

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 3 ŠR sienelės pjūvis. M 1: 20.

Šiaurės rytinės sienelės pjūvis

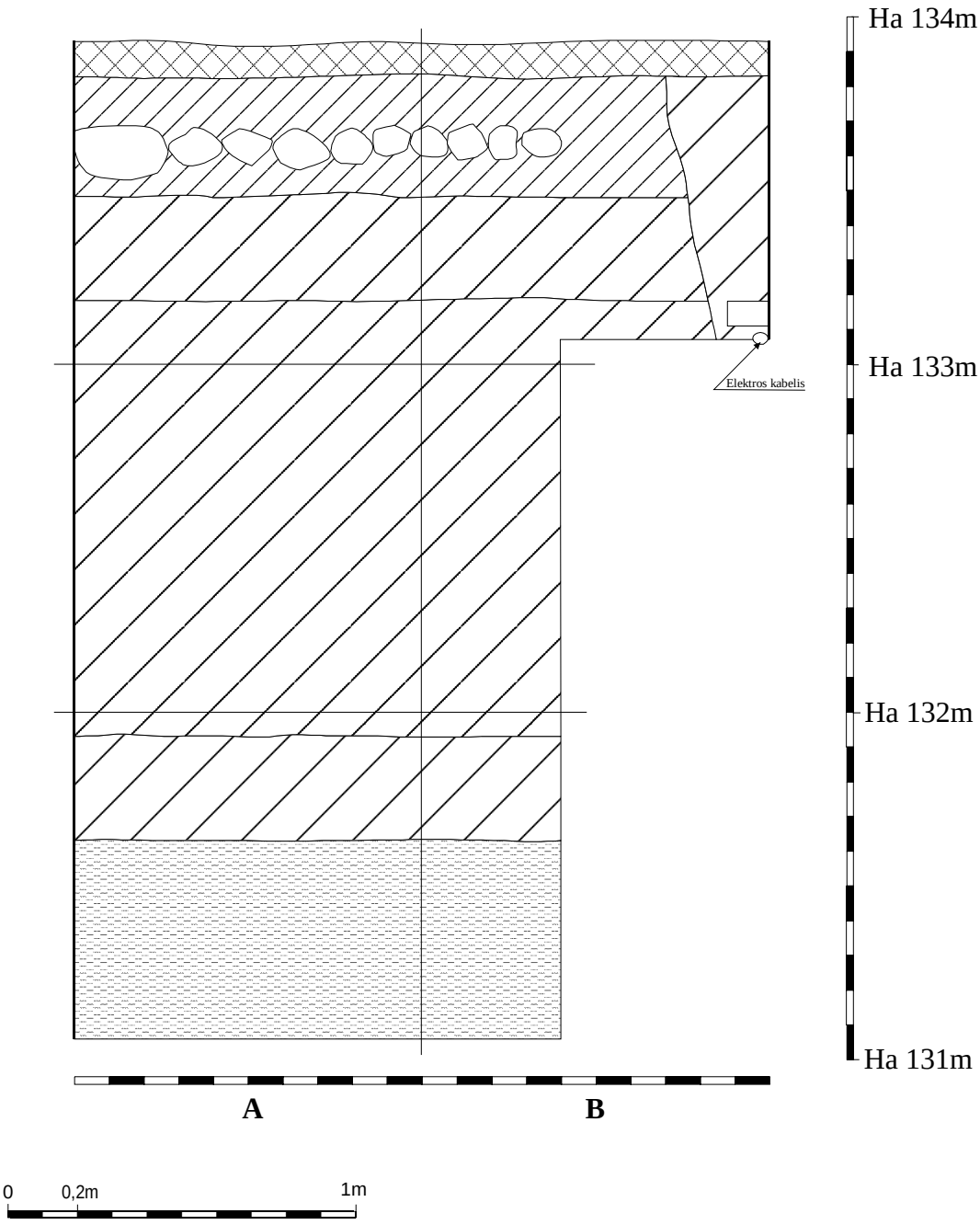

Brėžinys Nr. 8

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 4 R sienelės pjūvis. M 1: 20.

Rytinės sienelės pjūvis

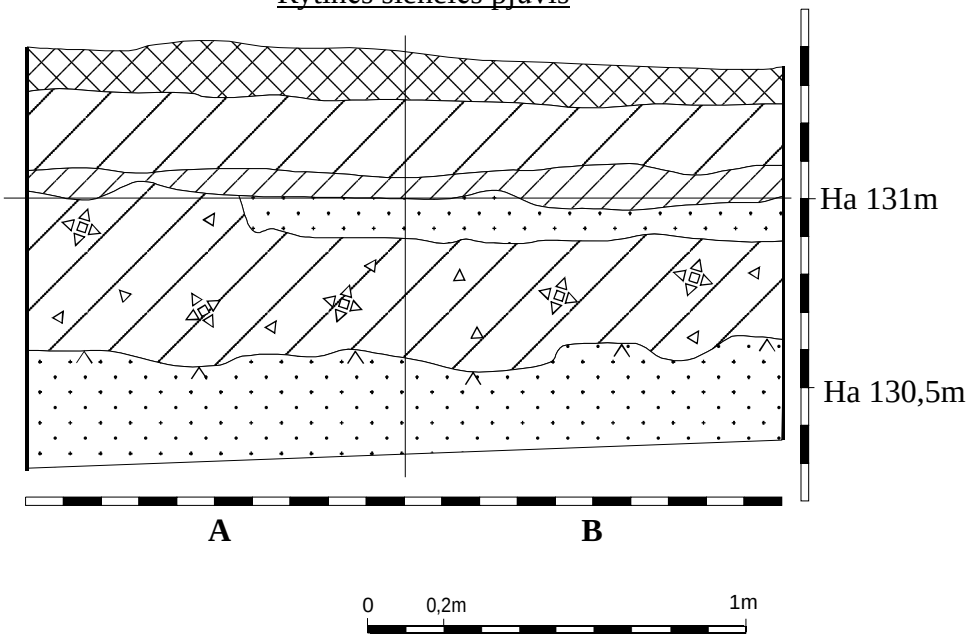

Brėžinys Nr. 9

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 5 R sienelės pjūvis. M 1: 20.

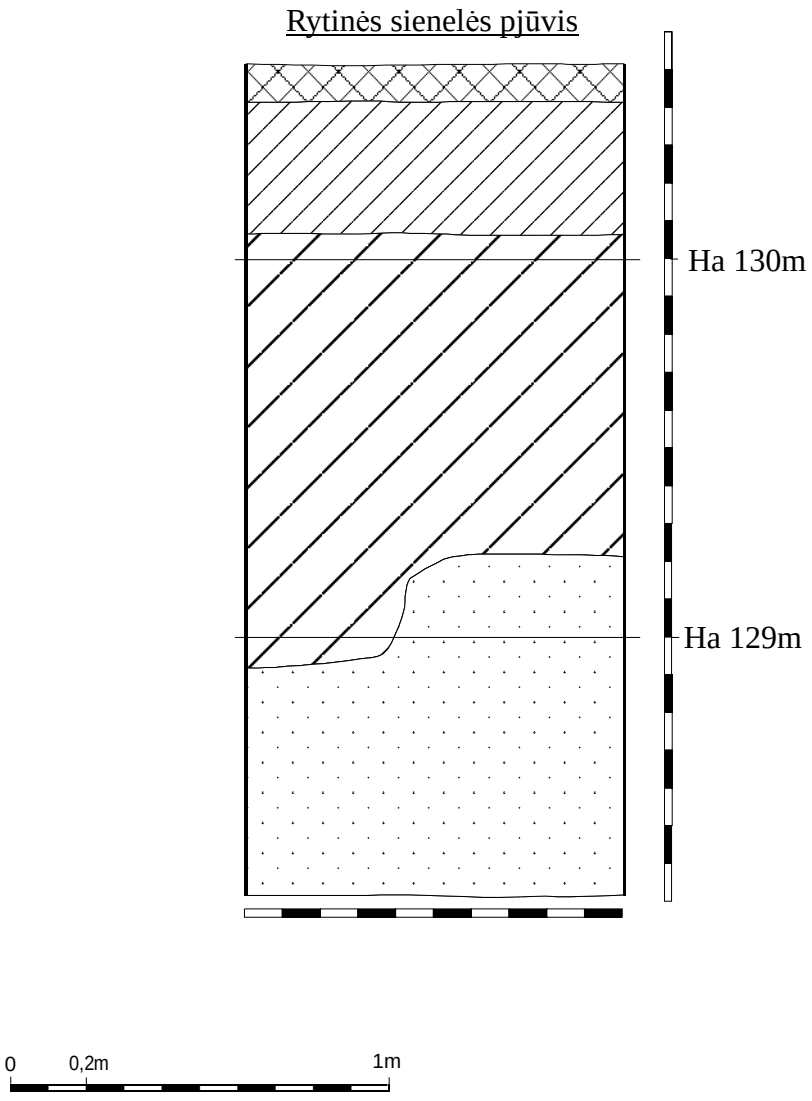

Brėžinys Nr. 10

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 6 P sienelės pjūvis. M 1: 20.

Pietinės sienelės pjūvis

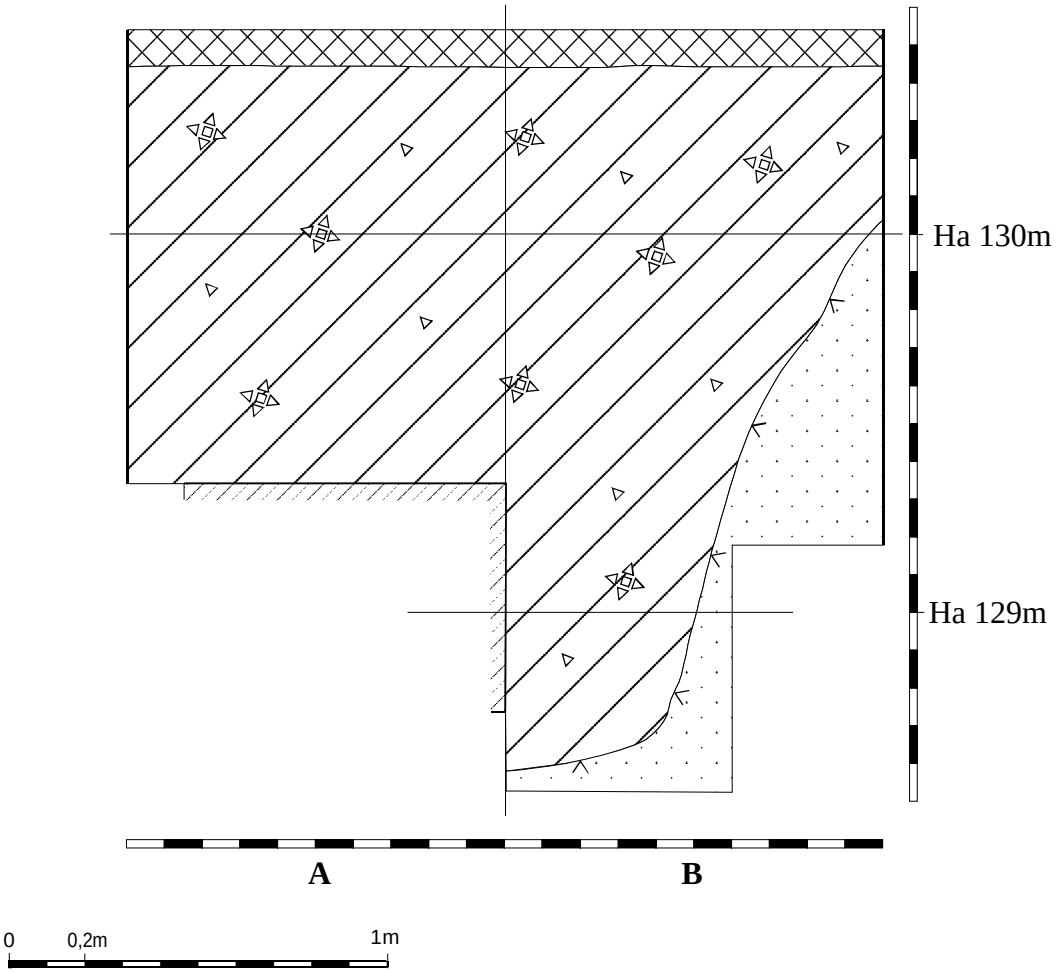

Brėžinys Nr. 11

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 7 R sienelės pjūvis. M 1: 20.

Rytinės sienelės pjūvis

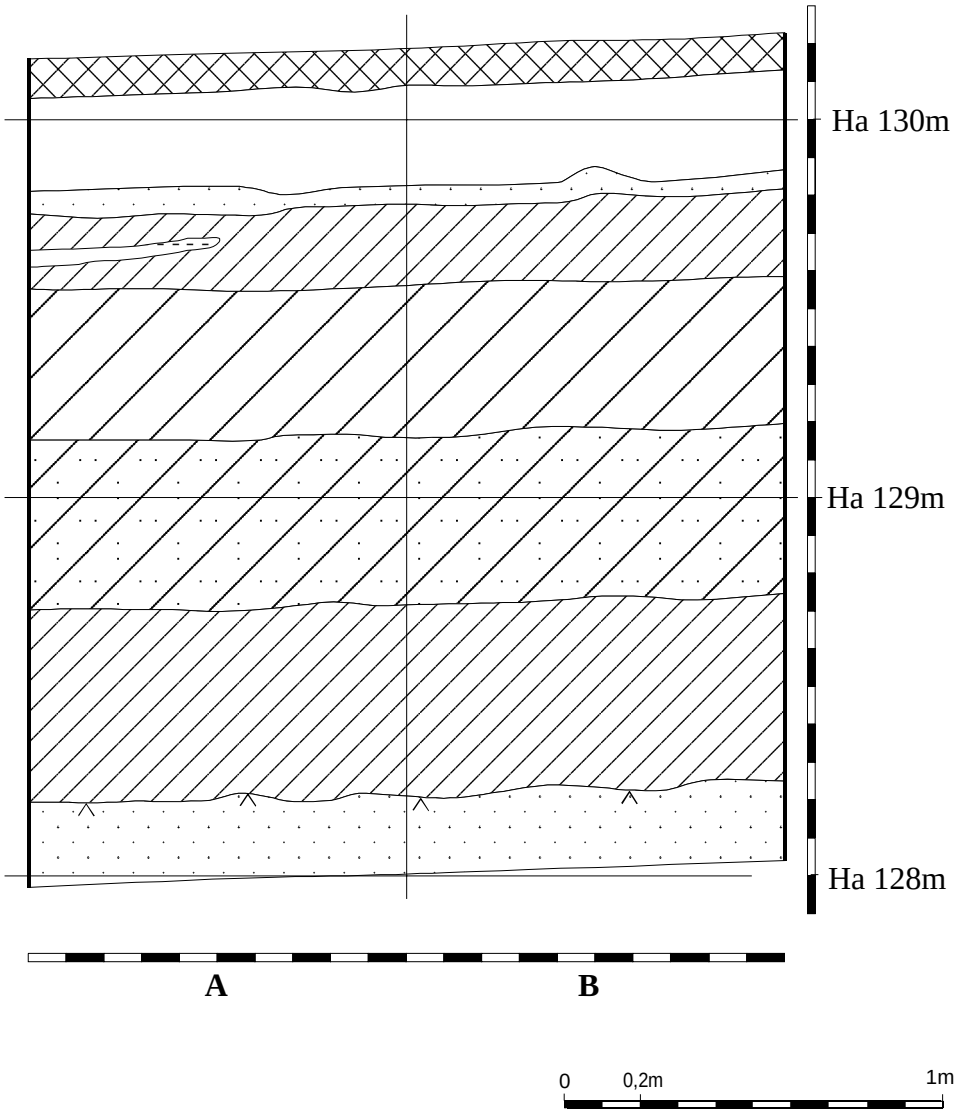

Brėžinys Nr. 12

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Šurfo Nr. 8 R sienelės pjūvis. M 1: 20.

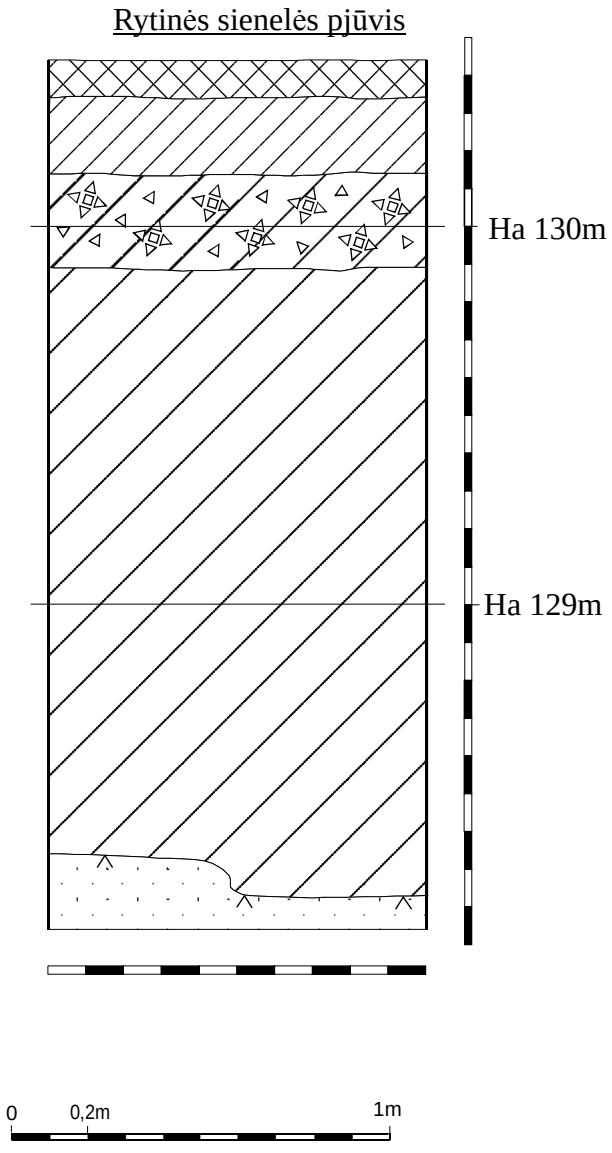

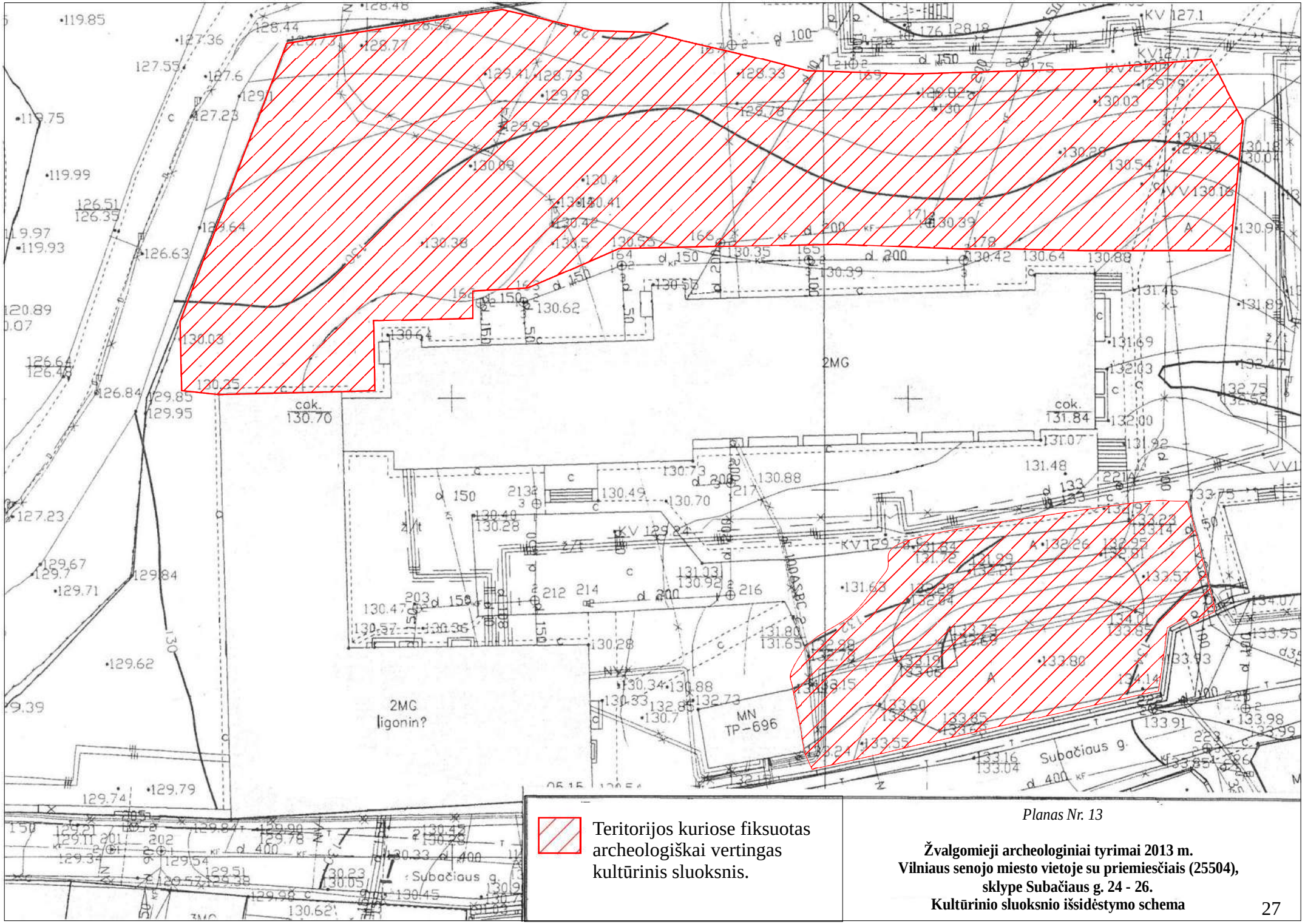

Teritorijos kuriose fiksuotas archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis.

Planas Nr. 13

Žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24 - 26.
Kultūrinio sluoksnio išsidėstymo schema

NUOTRAUKŲ SĄRAŠAS

foto 1. **Kiemo P dalis prieš tyrimus. Foto iš R.**.....29
foto 2. **Kiemo C ir Š dalis prieš tyrimus. Foto iš PR.** 29
foto 3. **Kiemo V dalis prieš tyrimus. Foto iš R.** 29
foto 4. **Sklypo Š dalis prieš tyrimus. Foto iš V.** 29
foto 5. **Šurfas Nr. 1. Velėnos nuėmimas. Foto iš ŠV.**..... 30
foto 6. **Šurfas Nr. 1. V sienelė. Foto iš R.**.....30
foto 7. **Užpiltas šurfas Nr. 1. Foto iš Š.**.....30
foto 8. **Šurfas Nr. 2. Plytos virš kabelių. Foto iš V.** 30
foto 9. **Šurfas Nr. 2. R sienelė. Foto iš V.** 31
foto 10. **Užpiltas šurfas Nr. 2. Foto iš ŠR.** 31
foto 11. **Šurfas Nr. 3. Akmenų grindinio fragmentas. Foto iš Š**..... .31
foto 12. **Šurfas Nr. 3. Plytos virš kabelių. Foto iš ŠV.** 31
foto 13. **Šurfas Nr. 3. Foto iš ŠR.** 32
foto 14. **Šurfas Nr. 3. ŠV sienelė. Foto iš PR.** 32
foto 15. **Užpiltas šurfas Nr. 3. Foto iš PR.** 32
foto 16. **Šurfas Nr. 4. Foto iš PR.** 32
foto 17. **Užpiltas šurfas Nr. 4. Foto iš Š.** 33
foto 18. **Šurfas Nr. 5. Foto iš ŠV.** 33
foto 19. **Užpiltas šurfas Nr. 5. Foto iš V.** 33
foto 20. **Šurfas Nr. 6. P sienelė. Foto iš Š.** 33
foto 21. **Užpiltas šurfas Nr. 6. Foto iš R.**.....34
foto 22. **Šurfas Nr. 7. P sienelė. Foto iš Š.** 34
foto 23. **Šurfas Nr. 7. R sienelė. Foto iš V.** 34
foto 24. **Užpiltas šurfas Nr. 7. Foto iš P.** 34
foto 25. **Šurfas Nr. 8. Foto iš ŠV.** 35
foto 26. **Užpiltas šurfas Nr. 8. Foto iš ŠV.** 35
foto 27. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 1.** 35
foto 28. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 3.** 35
foto 29. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 7.** 35

..

FOTOFIKSACIJA

foto 1. **Kiemo P dalis prieš tyrimus. Foto iš R.** *Nuotrauka R. Šiaulinsko.*

foto 2. **Kiemo C ir Š dalis prieš tyrimus. Foto iš PR.** *Nuotrauka R. Šiaulinsko.*

foto 3. **Kiemo V dalis prieš tyrimus. Foto iš R.** *Nuotrauka R. Šiaulinsko.*

foto 4. **Sklypo Š dalis prieš tyrimus. Foto iš V.** *Nuotrauka R. Šiaulinsko.*

foto 5. **Šurfas Nr. 1. Velėnos nuėmimas. Foto iš ŠV.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 6. **Šurfas Nr. 1. V sienelė. Foto iš R.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 7. **Užpiltas šurfas Nr. 1. Foto iš Š.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 8. **Šurfas Nr. 2. Plytos virš kabelių. Foto iš V.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 9. **Šurfas Nr. 2. R sienelė. Foto iš V.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 10. **Užpiltas šurfas Nr. 2. Foto iš ŠR.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 11. **Šurfas Nr. 3. Akmenų grindinio fragmentas. Foto iš Š**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 12. **Šurfas Nr. 3. Plytos virš kabelių. Foto iš ŠV.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 13. **Šurfas Nr. 3. Foto iš ŠR.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 14. **Šurfas Nr. 3. ŠV sienelė. Foto iš PR.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 15. **Užpiltas šurfas Nr. 3. Foto iš PR.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 16. **Šurfas Nr. 4. Foto iš PR.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 17. **Užpiltas šurfas Nr. 4. Foto iš Š.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 18. **Šurfas Nr. 5. Foto iš ŠV.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 19. **Užpiltas šurfas Nr. 5. Foto iš V.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 20. **Šurfas Nr. 6. P sienelė. Foto iš Š.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 21. **Užpiltas šurfas Nr. 6. Foto iš R.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 22. **Šurfas Nr. 7. P sienelė. Foto iš Š.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 23. **Šurfas Nr. 7. R sienelė. Foto iš V.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 24. **Užpiltas šurfas Nr. 7. Foto iš P.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 25. **Šurfas Nr. 8. Foto iš ŠV.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 26. **Užpiltas šurfas Nr. 8. Foto iš ŠV.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 27. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 1.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 28. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 3.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

foto 29. **Dalis radinių iš šurfo Nr. 7.**
Nuotrauka R. Šiaulinsko.

Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos,

Subačiaus g. 24 - 26, Vilniaus m. sav., Vilniaus m.,

ŽVALGOMŲJŲ ARCHEOLOGINIŲ TYRIMŲ 2013 M.

PROJEKTAS

Autorius: Rytis Šiaulinskas

tel. 8 616 42430

Tyrimų užsakovas:

UAB „Misionierių namai“

Įgaliotasis
Paulius Trinkūnis

2013 m. lapkričio mėn.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Bendrieji duomenys: 2013 m. planuojama pradėti sklype Subačiaus g. 24 - 26 esančių pastatų rekonstrukcija. Vidiniame kieme planuojama įrengti požeminius garažus, todėl čia numatomi detalūs archeologiniai tyrimai. Prieš detaliuosius tyrimus bus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai. Pastatai, supantys planuojamą tirti plotą iš Š ir V statyti XX a. septintajame dešimtmetyje, šiuo metu apleisti. Plotas apžėlęs menkaverčiais krūmais. Centrinė kiemo dalis klota betoninėmis plytelėmis.

Archeologinių tyrimų tikslas: Nustatyti šioje Vilniaus miesto vietoje esančio kultūrinio sluoksnio storį, pobūdį, nustatyti ar esama kokių kitų archeologijos vertybių.

Tyrimų pobūdžio pagrindimas: Sklypas Subačiaus g. 24 - 26 patenka į Vilniaus senojo miesto su priemiesčiais (25504) teritoriją. Prieš detaliuosius tyrimus bus atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai, siekiant tiksliai išsiaiškinti kokio storio supiltinį sluoksnį, ateityje vykdant žemės judinimo darbus, galima nuimti mechanizuotai. Taip pat įvertinus konkrečiose vietose fiksuotą kultūrinį sluoksnį, aptiktas archeologines vertybes, planuoti detaliųjų tyrimų apimtis, metodiką.

Tyrimų apimtys: Šiame sklype planuojama ištirti aštuonis 1x2 m dydžio šurfus. Bendras numatomų žvalgomųjų archeologinių tyrimų plotas šiame sklype 16 m².

Tyrimų trukmė: 2013 m. lapkričio 20 d. - 2013 m. lapkričio 30 d.

Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga: Sklype 2008 m. archeologas T. Poška atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus, ištirtas bendras 100,5 m² plotas (9 perkasos). 2013 m. planuojamame tirti plote atidengti perkasos Nr. 6 ir 7. Perkasoje Nr. 6 (3x4 m dydžio) aptiktas 2,9 m storio kultūrinis sluoksnis. Viršutiniai horizontai suardyti iki 1 m gylio XX a. statybų metu. 1,3 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus surastas lauko akmenų grindinio fragmentas. Jis datuojamas XVI a. Po juo fiksuotas 0,4 m storio XVI a. kultūrinio sluoksnio horizontas. Perkasos Nr. 6 šiaurės vakariniame kampe aptikta ūkinė duobė (šiukšlynas) datuojama XIX a. perkasoje Nr. 7 (3x4 m dydžio) aptiktas XX a. pabaigoje suformuotas iki 0,5 m storio sluoksnis. Ankstesnių laikotarpių sluoksniai nukasti statant sklype stovinčius pastatus XX a. septintajame dešimt. Sklypo ŠV dalyje (perkasa Nr. 4) rastas 1,3 m pločio pamatų fragmentas, mūrytas iš 27x13,8–14x9 cm dydžio plytų. Siena – kiautinės konstrukcijos, jos šonuose išmūrytos viena arba dvi eilės plytų, į vidurį priversta griuvenų su kalkių skiediniu. Pagal mūro pobūdį ji datuotina XVII a. II puse ir priklausė XVII a. pabaigoje pastatytos vaikų prieglaudos Š korpusui. Pamatų fragmentų aplinkoje kultūrinio sluoksnio

storis siekia iki 3,3 m.

1981 m. archeologas K. Katalynas vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus Subačiaus g. 21, 23. Tyrimų metu iškasti 7 šurfai, ištirtas bendras 45 m² plotas. Tyrimų metu surastas nuo 2 m iki 3,2 m storio kultūrinis sluoksnis su ūkinėmis duobėmis. Ūkinės duobės datuojamos XIV a. pabaiga - XV a. pradžia. Virš jų atidengtas apie 0,2-0,4 m storio pilkos žemės horizontas, datuojamas XV a. pradžia[1].

1998 m. A. Vaicekauskas Subačiaus g. 15 esančiame rekonstruojamo pastato V ir R kiemuose vykdė žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Tyrimų metu iškasta 10 šurfų, ištirtas bendras 41,2 m² plotas, aptiktas nuo 1 m iki 3,95 m storio kultūrinis sluoksnis. R kiemo PR dalyje tirtame šurfe Nr.4 1,9-2,65 m gylyje aptikta XV a. datuojamos ūkinės duobės dalis. Šurfe Nr.10 tirtame V kiemo PV dalyje 1,5-2,76 m gylyje aptikta nesuardytų kultūrinių sluoksnių fragmentų datuotinų XVI a. pab. – XVII a. pirma puse. Tyrimų metu nustatyta, jog likusiose kiemų dalyse kultūrinis sluoksnis yra suardytas[2].

2002 m. archeologas A. Vaicekauskas Subačiaus g. 17 atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Tyrimų metu ištirtas vienas 4x2 m dydžio šurfas. 1,2 m gylyje nuo jo paviršiaus atidengtas lentų grindinio fragmentas, virš jo apie 0,2 m storio degėsių sluoksnelis. Po grindiniu aptiktas ankstyviausias XV a. datuojamas kultūrinio sluoksnio horizontas[3]

2002 m. archeologas A. Kavaliauskas pastato adresu Subačiaus g.17, vidiniame kieme, atliko archeologinius žvalgomuosius tyrimus. Žvalgomųjų tyrimų metu iškasti 6 šurfai, ištirtas bendras 28,5 m² plotas. Šurfuose fiksuotas 0,9-2,7 m storio kultūrinis sluoksnis. Viršutinis XIX – XX a datuojamas kultūrinio sluoksnio horizontas atidengtas tiruose šurfuose 1, 6. Šurfe 6 atidengtos dviejų pastatų pamatinės dalys. Tai pastato adresu Subačiaus g. 17 V korpuso P dalies R sienos pamato fragmentas datuojamas XX a. pradžia. Šurfe 3 atidengtas medinio statinio kampas, datuojamas XIX a[4]

[1] KATALYNAS K., 1981 m. Vilniuje, Subačiaus g. 21, 23 vykdytų žvalgomųjų archeologinių tyrimų ataskaita, Vilnius, LIIR F.1. B 838;
[2] VAICEKAUSKAS A., Žvalgomųjų archeologinių tyrimų Vilniuje, Subačiaus gt.15 ataskaita, Vilnius, 1998 m., .. LIIR F.1. B. 3135;
[3] VAICEKAUSKAS A., .2002 metų žvalgomųjų archeologinių tyrimų Vilniuje, Subačiaus g. 17 ataskaita, Vilnius, 2002m. LIIR F.1. B. .3929;
[4] KAVALIAUSKAS A., Archeologinių žvalgomųjų tyrimų atliktų Subačiaus g.17 2002 metais ataskaita, Vilnius, 2003 m., .. LIIR F.1. B. 4051;

Priedai:

1. Planuojamos tyrimų vietos esamos būklės fotofiksacija
2. Planuojami žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m. Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504), sklype Subačiaus g. 24 - 26 situacijos planas ir situacijos schema.
3. V'08 žvalgomieji archeologiniai tyrimai Subačiaus g. 26. Situacijos planas. M 1: 500.
4. Planuojami žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m. Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504), sklype Subačiaus g. 24 - 26 ankstesnių tyrimų situacijos schema.

Archeologas: **Rytis Šiaulinskas**

Priedas Nr. 1 **Planuojamos tyrimų vietos esamos būklės fotofiksacija**

Planuojamo tirti ploto C ir Š dalis, foto iš R.

Planuojamo tirti ploto C ir P dalis, foto iš ŠR.

Planuojamas tirti plotas, foto iš V.

Priedas Nr. 2

**Planuojami žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24-26.
Situacijos planas ir situacijos schema.**

Situacijos planas

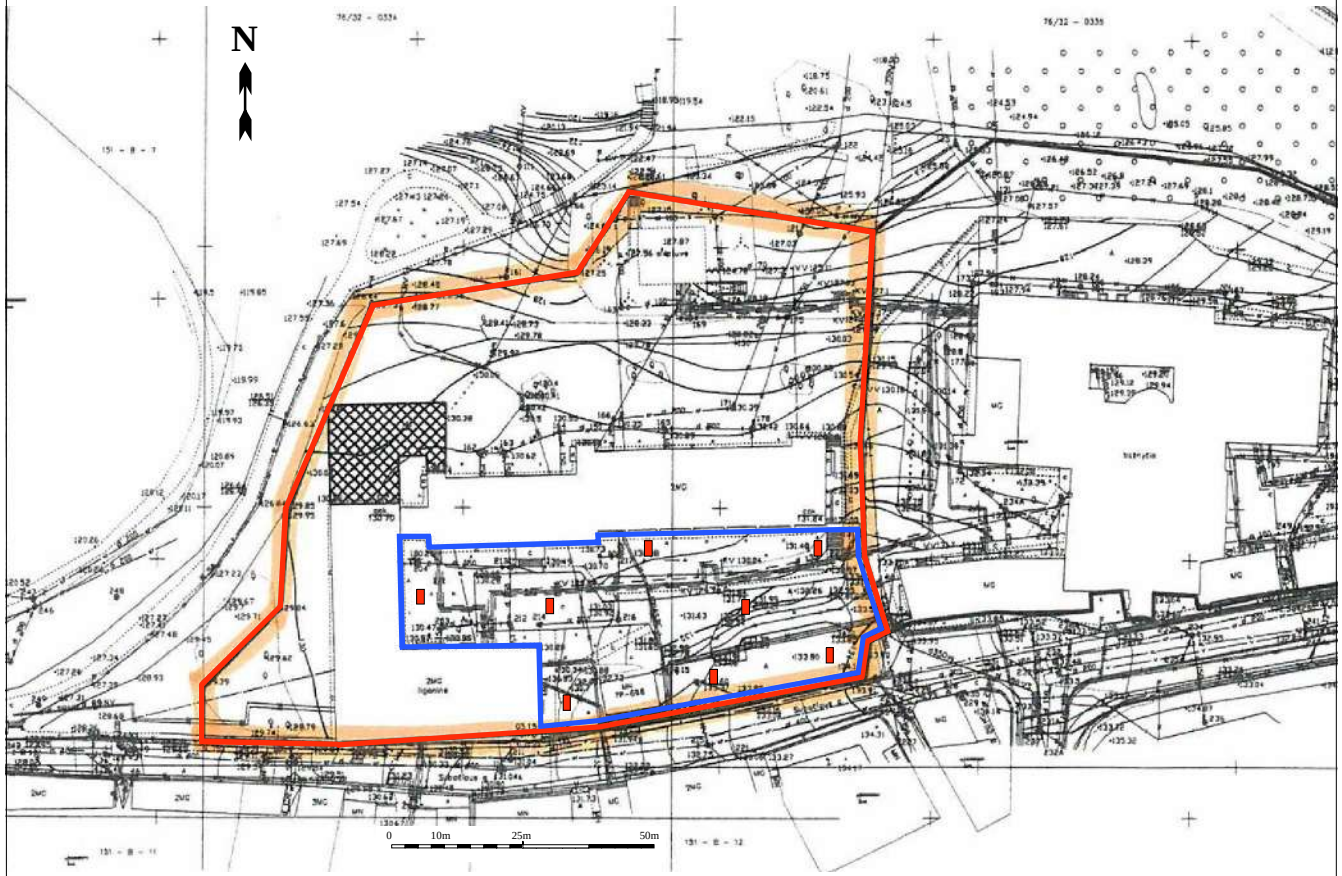

- 2013 m. planuojamų tirti šurfų vietos.
- sklypas Subačiaus g. 24 -26
- plotas, kuriame 2013 m. planuojama atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus.

Situacijos schema

V'08. ŽVALGOMIEJI ARCHEOLOGINIAI TYRINĖJIMAI SUBAČIAUS G. 26
SITUACIJOS PLANAS M 1:500

Priedas Nr. 3

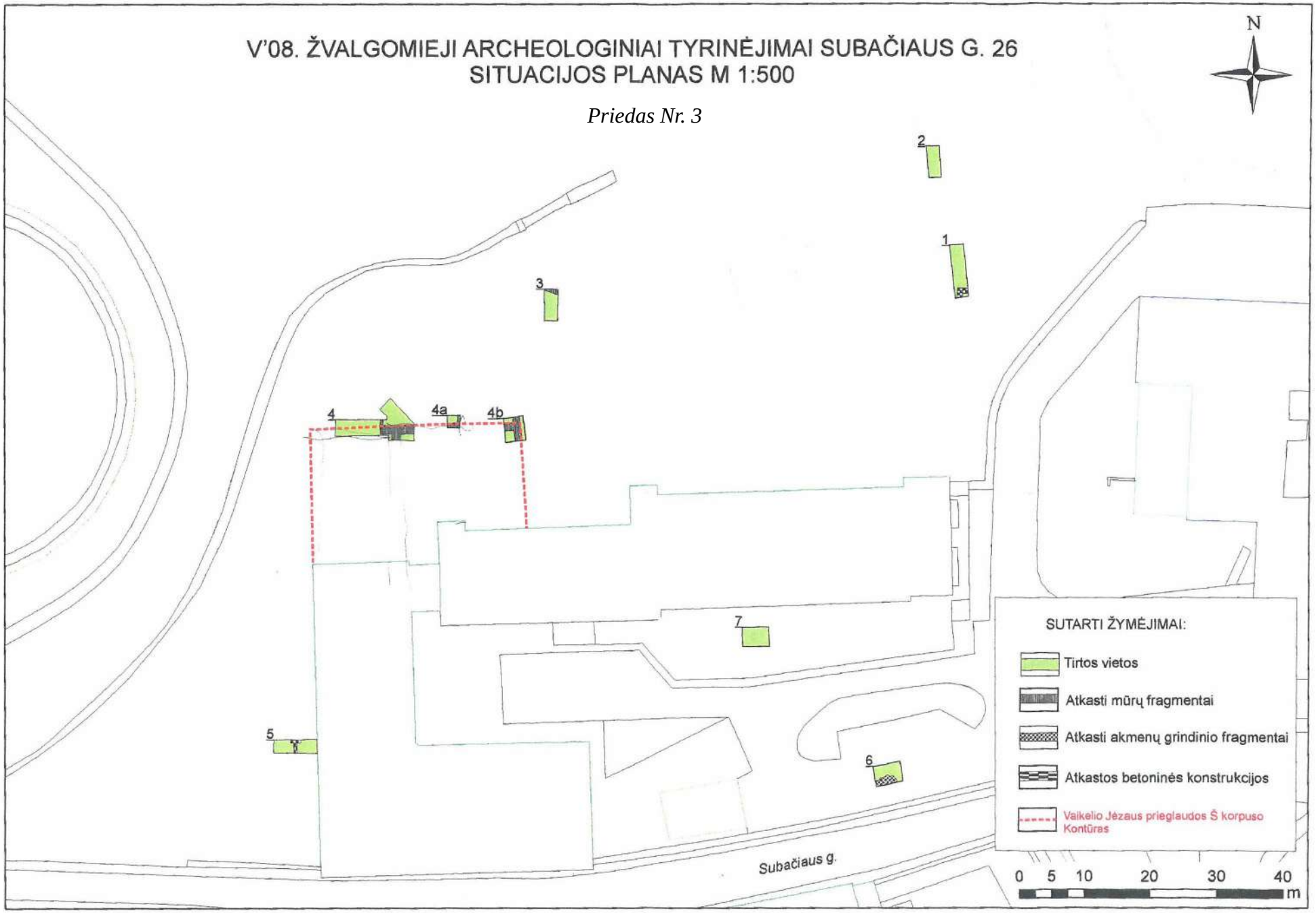

Priedas Nr. 4

**Planuojami žvalgomieji archeologiniai tyrimai 2013 m.
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais (25504),
sklype Subačiaus g. 24-26.
Ankstesnių tyrimų situacijos schema.**

- sklypas kuriame plamuoja 2013 m atlikti žvalgomuosius archeologinius tyrimus.

838 (LIIA) - 1981 m. K. Katalyno tirti plotai.
3135 (LIIA) - 1998 m. A. Vaicekausko tirti plotai.
3929(LIIA) - 2002 m. A. Vaicekausko tirti plotai.
4051 (LIIA) - 2002 m. A. Kavaliausko tirti plotai.

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

LEIDIMAS ATLIKTI ARCHEOLOGINIUS TYRIMUS

2013-11-20 Nr. **LA-445**
(data) Vilnius

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571) 18 straipsnio 6 dalimi, šis leidimas išduotas

Ryčiui Šiaulinskui, 2010-05-21, Nr. 1343
(tyrėjo vardas, pavardė, nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialisto atestato išdavimo data ir Nr.

arba mokslo laipsnis ir (ar) pedagoginis vardas)

atlikti: Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos
(numatomos tirti vietos pavadinimas, unikalus kodas Kultūros vertybių registre,
Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. 24 – 26 žvalgomuosius archeologinius tyrimus
adresas, archeologinių tyrimų pobūdis)

pagal archeologinių tyrimų projektą: Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos, Subačiaus g. 24 – 26, Vilniaus m. sav., Vilniaus m., žvalgomųjų archeologinių tyrimų 2013 m. projektas, 2013-11-19
(projekto pavadinimas, aprobavimo data)

archeologinių tyrimų grupę sudaro šie archeologai (pildoma, jeigu grupė sudaroma):

(vardai, pavardės)

(antra pusė)

Papildomi paveldosaugos reikalavimai archeologinių tyrimų metu :

2013-11-30

Leidimas galioja iki _____
(metai, mėnuo, diena)

Leidimo galiojimas pratęstas iki _____
(metai, mėnuo, diena)

Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus vyriausiasis specialistas _____ Valdas Lučunas
(leidimą išdavusio tarnautojo pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

A. V.

_____ _____ _____
(leidimą galiojimą pratęsusio tarnautojo pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas, pavardė)

A. V.

Leidimas taip pat tyrėjui suteikia teisę naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrėjas archeologinių tyrimų metu ir juos atlikęs privalo laikytis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (Žin., 1995, Nr. 3-37; 2004, Nr. 153-5571), Paveldo tvarkybos reglamento PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkyba“, patvirtinto Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2011 m. rugpjūčio 16 d. įsakymu Nr. ĮV-538 (Žin., 2011, Nr. 109-5162), Nekilnojamųjų kultūros vertybių atskleidimui reikalingų tyrimų duomenų apimties aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Kultūros ministro 2005 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. ĮV-259 (Žin., 2005, Nr. 80-2927), Kultūros paveldo objektų ar vietovių apžiūros, būklės fiksavimo ir tyrimo atlikimo užtikrinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. birželio 9 d. įsakymu Nr. ĮV-240 (Žin., 2005, Nr. 76-2766), Nekilnojamojo kultūros paveldo tyrimų metu rastų archeologinių radinių perdavimo muziejams taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2005 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ĮV-66 (Žin., 2005, Nr. 30-960), Leidimų atlikti archeologinius tyrimus išdavimo tvarkos aprašo, kitų teisės aktų nustatytų paveldosaugos reikalavimų ir šiame leidime nustatytų papildomų paveldosaugos reikalavimų.

Taikomųjų mokslinių ardomųjų tyrimų

PAŽYMA

Mokslo šaka: humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: archeologiniai tyrimai.

Objektas: Vilniaus senamiesčio (16073) ir senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos.

Užsakovas: UAB "Misionierių sodai“ Jogailos g. 4, Vilnius; projekto vadovė Julija Zabelska.

Adresas: Subačiaus g. 20/22, Vilniaus m.

Vykdytojas: UAB „Kultūros vertybių paieška“, archeologė Justina Stankevičiūtė.

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, Nr., specializacija, kategorija): tyrimai vykdyti pagal 2015 m. balandžio mėn. 29 d., Nr. LA-99, išduotą archeologijos tyrimų specializacijos, III kat. archeologei Justinai Stankevičiūtei (atestatas Nr. 2856).

Procedūros atlikimo laikas ir etapai: 2015 m.

Metodika: detalieji archeologiniai tyrimai.

Paveldosauginė užduotis: Ištirti kultūrinį sluoksnį storį, nustatyti chronologiją ir susiformavimo pobūdį. Užfiksuoti statinių liekanas ar kitus archeologinio pobūdžio vertingųjų savybių turinčius objektus.

Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga: Sklypas tyrinėtas du kartus:

2008 m. T. Poška sklype atliko archeologinius žvalgomuosius tyrimus ir ištyrė 9 perkasas (bendro 100,5 m^2 ploto). Vidinio kiemo pietinėje dalyje, kur planuojama statyti požeminius parkingus aptiktas 2,9 m storio kultūrinis sluoksni. Iki 1 m gylio fiksuoti XX a. statybų metu suformuoti piltiniai sluoksniai. Žemiau, apie 1,3 m gylyje surastas fragmentiškai išlikęs XVI a. netašytų akmenų grindinys, po kuriuo glūdi 0,4 m storio XVI a. sluoksnis. Vietomis šis sluoksnis sunaikintas. Įžemis – smėlis – pasiektas 1,7 m. gylyje. Šiaurinėje vidinio kiemo dalyje po permaišyto smėlio sluoksniu 0,45-0,5 m gylyje pasiektas įžemis – smėlis. Konstatuota, jog kultūrinis sluoksnis sunaikintas XX a.

Šiaurinėje sklypo dalyje (į šiaurę nuo buvusios Misionierių ligoninės pastatų) tirtos perkasos Nr. 1-3. Perkasoje Nr. 1 iki 2,4 m gylio tirti XX a. piltiniai sluoksniai, įžemis nepasiektas. Perkasoje Nr. 2 – XX a. piltiniai sluoksniai fiksuoti iki 1,1-1,8 m. gylio, o po jais surastas 0,3 m storio piltinis XVIII a. sluoksnis su XVI-XVIII a. buitinės keramikos radiniais. Įžemis – smėlis – pasiektas 2,2-2,9 m. gylyje. Perkasoje Nr. 3 po XX a. sluoksniais 2-3,7 m gylyje aptiktas XVIII a. sluoksnis, o 1,3-1,4 m gylyje surastas XVII a. II pusės mūro fragmentas – ūkinio pastato pamatai.

Šiaurės vakarinėje sklypo dalyje 0,3 m gylyje atidengtos pamatų liekanos. Tai XVII a. pab. pastatytos vaikų prieglaudos šiaurinio korpuso pamatai. Plote Nr.4 0,8-3 m gylyje tirtas sluoksnis su XVII-XIX a. radiniais. Įžemis nepasiektas[1].

2013 m. R. Šiaulinskas planuojamo naujojo pastato bei parkingo vietoje atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus ir ištyrė 8 šurfus (bendro 16 m^2 ploto). Pietrytinėje sklypo dalyje kastuose šurfuose Nr. 1-3 paviršiuose fiksuoti nuo 0,5 m (šurfas Nr. 1) iki 2,4 m (šurfas Nr. 2) storio piltiniai XX a. sluoksniai, po kuriais iki įžemio (smėlio) glūdi 0,3-2 m storio XVI a. pab. – XVIII a. sluoksniai.

Centrinėje ir vakarinėje vidinio kiemo dalyse fiksuoti 0,5-2,2 m storio piltiniai XX a. sluoksniai, po kuriais iš karto atidengtas įžemis – smėlis. Nustatyta, jog pastatų aplinkoje ankstyvesni kultūriniai sluoksniai nukasti statant pastatus ir formuojant jų aplinką.

Į šiaurę nuo pastatų komplekso iki 1,1 m gylio fiksuotas XX a. piltinis sluoksnis, po kurių tirtas 0,45 m storio pilkos žemės sluoksnis su XVIII-XIX a. radiniais. Žemiau, 1,55-2 m gylyje glūdi smėlingas pilkos žemės sluoksnis su XVII-XVIII a.

Archeologinių tyrimų rezultatai:

Šiaurinėje sklypo dalyje (šiauriau XX a. II pusėje pastatyto buv. ligoninės pastato) reljefas lygus, tik 20 m atstumu į šiaurę nuo buv. ligoninės pastato reljefas staiga nužemėja Š kryptimi maždaug nuo Habs 130,05 iki Habs 128,25 m altitudės.

Šalia buvusios ligoninės pastato (apie 10 m pločio ruože) fiksuoti 0,5-1,5 m storio (šalia pastato pamatų šių sluoksnių storis siekė 2,5 m) piltiniai XX a. II pusės sluoksniai (fot. 1-2) suformuoti statybos metu bei atliekant aplinkos tvarkybos darbus. Inžinerinių požeminių tinklų (vandentiekio ir nuotekų) vietose piltinių XX a. II pusės sluoksnių storis siekė net 6 m.

Šiaurės rytinėje sklypo dalyje po piltiniais XX a. sluoksniais apie 1,0 m gylyje fiksuotas iki 0,4 m storio kultūrinis sluoksnis (fot. 3-4) su XVI-XVII a. radiniais bei XVI a. medinio užstatymo liekanomis. Be to, rytinėje ploto dalyje 1,2-1,3 m m gylyje (arba ties Habs 129,20 m altitude) atidengtos dviejų gamybinių krosnių liekanos:

Krosnis A (fot. 12-14) atidengta 3,7 m atstumu į Š nuo buv. ligoninės pastato (žr. planą). Ji labai apardyta XX a. II pusėje tiesiant požeminius inžinerinius tinklus. Pagal išlikusį krosnies fragmentą, atrodo, jog išlikę ne daugiau kaip 5% krosnies. Atidengto fragmento ilgis 2,4 m, plotis – 1,4 m, aukštis – 0,5 m. Išlikusi dalis rytinės krosnies sienos (trys plytų eilės), šalia jos yra išlikusi 12 cm aukščio ir 35 cm pločio pakopa sumūryta iš plytų. Taip pat išlikusi dalis krosnies dugno plūkto moliu. Molis ir plytos stipriai perdegusios – trupa ir įgavę žalsvą spalvą.

Krosnis B (fot. 15-20) atidengta 2 m atstumu į R nuo krosnies A (žr. planą). Išlikęs visas krosnies perimetras – bendras išlikimo laipsnis apie 70%. Ji stačiakampio užapvalintais kampais

[1] Poška, T., Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Subačiaus g. 26, Vilniuje 2008 metais ataskaita. Vilnius, 2008, p. 5-9. LIIR. F.1 B.5163.

formos, ilgosiomis kraštinėmis orientuota Š-P kryptimi. Išorėje krosnis 6,9 m ilgio ir 5,7 m pločio. Mūryta iš raudonų plytų su braukomis (7x16x31 cm, 7,5x17x32 cm dydžio) rištų moliu. Mūrijant panaudotas ir vienas kitas akmuo, o išorėje susilydžiusių ir sukibusių plytų gabalai. Krosnies viduje plytos perdegusios – įgavusios žalsvą arba gelsvą spalvą. Daug kur sutrupėjusios į fragmentus. Krosnis dviejų pakurų, kurios įrengto iš šiaurinės pusės. Pakuros buvusios arkinės konstrukcijos, tačiau jos neišliko. Ties pakuromis išmūryti *grioveliai* buvo 0,55-0,6 m pločio ir 4,9 m ilgio nuo pakuros pradžios. Priekrosnis plūktas moliu. Tyrimų metu krosnyje kartu su sutrupėjusiomis krosnies dalimis rasta nebaigtų degti ir išdegtų plytų, grindų plytelių bei XVII a. I pusės plokštinių koklių. Krosnis įkasta į įžemį.

Krosnis stipriai apardyta XX a. II pusėje tiesiant požeminiu inžinerinius tinklus. Š-P kryptimi per krosnies vidurį nutiestas vandentiekio vamzdis. Šių darbų metu nuardyta pietinė krosnies siena – išlikęs jos aukštis 0,3 m, taip pat sunaikintos pakurų arkos. R-V kryptimi ties krosnies viduriu buvo paklotas nuotekų vamzdis – išlikęs rytinės sienos aukštis 0,55 m. Geriausiai krosnies sienos išliko ties PV ir PR kampais – išlikęs sienų aukštis čia atitinkamai siekė 1,35 m ir 1,6 m.

Šiaurės vakarinėje sklypo dalyje 0,2 m gylyje (ties Habs 130,20 m altitude) atidengti Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos pastato šiaurinio korpuso rytinės sienos pamatai (žr. plane **M1**, fot. 5-9). Siena ties pamatine dalimi buvo 1,15 m storio, jos ilgis 13,9 m. 2,15 m atstumu į šiaurę nuo buv. ligoninės pastato atidengtas prieglaudos pastato šiaurinio korpuso pietrytinis kampas. Išlikęs pamatų aukštis 2,95 m. Pamatai mūryti iš rausvų-raudonų (6-7x14-14,5x32-34 cm), gelsvų (5-6x14-15x26-27 cm) plytų ir pavienių akmenų rištų pilkšvu kietu kalkių skiediniu.

Šalia prieglaudos šiaurinio korpuso šiaurės rytinio kampo 0,2-0,3 m gylyje atidengtos dar vieno statinio pamatų liekanos (žr. plane **M2**, fot. 10-11). Jos 5,1 m ilgio R-V kryptimi. Rytinėje dalyje atidengtas arkinis pamatas, o likusi dalis mūryta chaotiškai – apačioje akmenys rišti pilku biriu kalkių skiediniu (vietomis plyšiai tarp akmenų iki 3 cm), o viršuje raudonų plytų fragmentai rišti pilkšvu kalkių skiediniu, taip pat dėti be sistemos. Atidengtų pamatų aukštis rytinėje dalyje – 1 m, o vakarinėje – 1,7 m.

Šiaurinėje sklypo dalyje, atokiau nuo buv. ligoninės pastato, po XIX-XX a. sluoksniais, kurių storis 1-1,8 m, glūdėjo nuo 0,5 m iki 1 m storio XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas. Jis yra storėjantis ir nuolaidėjantis šiaurės kryptimi, nes formavosi kalvos šlaite. Centrinėje ploto dalyje ties Habs 127,08-129,11 m altitude (arba 1,3-2,9 m gylyje nuo žemės paviršiaus) atidengtas kelias grįstas netašytais akmenimis (fot. 23-24). Jis orientuotas ŠV-PR kryptimi, nuolaidėja ŠV kryptimi. Kelias apardytas XX a. tiesiant elektros kabelius. Vietomis virš jo išlikęs apie 0,2 m storio pilko grunto su moliu sluoksnis, kuriame rasta XVII a. radinių (daugiausia buitinės ir statybinės keramikos).

Šiaurinėje sklypo dalyje, į šiaurės vakarus nuo krosnių A-B, ties Habs 127,2 m altitude atidengtos keramikos degimo krosnies liekanos (Krosnis C, fot. 21-22, 24). Krosnis buvusi apvalios konstrukcijos, bent kartą permūrytą į mažesnę – išlikusi pirminės krosnies rytinė dalis. Vėlyvesnės krosnis viduje buvusi apie 1,2 m pločio, jos išlikęs aukštis apie 1,8 m. Ji stipriai apardyta XVII a. I pusėje, kuomet į pietus nuo jos buvo iškasta duobė, įkurią suverstos atliekos iš krosnių A, B. Šių darbų metu buvo sugriauta apie pusę krosnies C, kurios bendras išlikimo laipsnis yra apie 35%. Krosnis C pagal joje ir jos aplinkoje surastą buitinė keramiką, plokštinius ir dubeninius koklius datuojama XVI a. pab. – XVII a. pr.

Pietrytinėje sklypo dalyje buvusioje asfaltuotoje ligoninės automobilių aikštelėje susiformavęs 1,9-2,2 m storio kultūrinis sluoksnis su iki 2 m į įžemį įkastomis duobėmis. Viršutiniai iki 1,2 m storio XIX-XX a. sluoksniai yra archeologiškai nevertingi. Tik vietomis fiksuoti iki 2 m gylio XX a. perkasimai. Iš karto po asfaltu, apie 0,2 m gylyje atidengtas fragmentiškai išlikęs netašytų akmenų grindinys ir XIX a. vid. pastato pamatų liekanos (žr. plane **M3**, fot. 26-28). Grindinio latakas orientuotas Š-P krytimi, t. y. lygiagrečiai XIX a. vid. pastato šiauriniai sienai. Tyrimų metu atidengtos šiaurinės ir vakarinės pastato sienų pamatinės dalys bei dviejų pastato viduje stovėjusių kolonų pamatinės dalys. Vakarinė siena stipriai apardyta XX a. tiesiant nuotekų vamzdžius ir remontuojant buv. misionierių vienuolyno tvora (statyta XVIII a.), kuri dabar sutampa su pietine sklypo dalimi. Įėjimas į pastatą buvęs iš šiaurinės pusės – rytinėje ploto dalyje atidengtos dviejų kolonų pamatinės dalys, tarp kurių ir buvo 1,9 m pločio įėjimas. Šalia vakarinės įėjimo kolonos apie 0,6-0,7 m gylyje atidengtas labai fragmentiškai išlikęs akmenų grindinys su lataku nuolaidėjančiu ŠV kryptimi. Atrodo, šis grindinys yra XIX a. vid. pastato statybos laikotarpio, o 0,2 m gylyje atidengtas grindinys yra vėlesnio to paties pastato naudojimo laikotarpio (tikriausiai XIX a. pab. – XX a. I pusės).

XIX a. vid. pastato pamatai išlikę iki 1,45 m aukščio. Atidengtų mūrų liekanų viršutinė dalis, kurios išlikę per 3-4 plytų eiles, mūryta naudojant geltonas (5,5x16,5x34 cm), rausvas (6,5-7x13-14x32-34 cm) ir gelsvas (4x10x22 cm) plytas, kurios rištos biriu pilkšvu kalkių skiediniu. Šios mūro dalys tinkuotos iš abiejų pusių, Tai buvusios viržeminės pastato sienų dalys. Sienos yra 0,3-0,4 m storio. Požeminės dalys platesnės – 0,45-0,55 m storio. Jos mūrytos statybines atliekas (įvairių plytų, grindų plytelių ir čerpių fragmentus) bei pavienius akmenis surišant pilkšvu kalkių skiediniu. Išlikusios pastato pamatinės dalys yra labai prastos būklės.

Po XIX-XX a. sluoksniais nuo 1-1,2 m gylio tirtas iki 1 m storio XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas (fot. 26) su iki 2 m į įžemį įkastomis duobėmis bei XVI a. medinio užstatymo liekanomis. Centrinėje ir vakarinėje ploto dalyje 1,2-1,4 m gylyje atidengtas fragmentiškai išlikęs akmenų grindinys, virš kurio susiformavęs XVII a. kultūrinis sluoksnis. Tame pačiame gylyje (arba ties Habs 132,42 m altitude) centrinėje ploto dalyje atidengtas XVII a. medinio pastato apatinis

vainikas sukrautas iš netašytų akmenų (fot. 29). Pastatas ilgosiomis sienomis orientuotas ŠV-PR kryptimi. Jis buvo 5 m pločio. Pastato ilgio nustatyti nepavyko, nes jis tęsėsi už ploto pietinės ribos.

Centrinėje vidinio kiemo dalyje atidengtos keturių XVII a. statinių liekanos. Pastatai išdėstyti viena linija (R-V kryptimi). Rytinėje teritorijos dalyje 1,2 m gylyje (arba ties Habs 132,61 m altitude) atidengtos mūrinio pastato pamatų liekanos (žr. plane **M4**, fot. 33-34). Atidengtas mūras (pastato vakarinė siena) buvo 0,65-0,67 m storio, 2,2 m aukščio ir 3,1 m ilgio. Pamatas įkastas į įžemį. Jis kiautinės konstrukcijos. Vidinė (šiaurės rytinė) mūro dalis mūryta daugiausia naudojant pusplytes su skersinėmis ir išilginėmis braukomis (6-6,5x16-17 cm dydžio) dedant eilėmis ir rišant moliu. Dalis plytų stipriai perdegusios (tikriausiai panaudotos krosnių plytos). Be plytų naudoti ir susilydžiusiu bei sukibusi plytų luitai (tokių pat rasta krosnies B viduje). Mūro apatinė dalis (apie 0,6 m aukščio) buvo 0,1 m platesnė – išplatėjusi į ŠR pusę (pastato vidų).

Pietvakarinė (išorinė) mūro dalis mūryta pusplytes dedant chaotiška, tai buvusi požeminė statinio dalis. Mūro vidus, tarp dviejų išmūrytų plytų sienų, užpiltas smulkiais (iki 7x7x7 cm dydžio) plytų fragmentais ir moliu.

Į vakarus nuo M4, nuo 1 m gylio fiksuota 7,2 m pločio (R-V kryptimi) duobė, kurioje rasta XVII a. radinių. Šioje duobėje 3-3,1 m gylyje atidengtas netašytų akmenų grindinys (fot. 36-37). Nustatyta, jog šioje vietoje yra buvęs medinis rūsys su akmenimis grįstomis grindimis. Ant grindų kartu su sudegusia mediena rasta įvairių XVII a. buitines reikmenų (kirvių, šaukštų, perdegusios buitinės keramikos). Rūsys orientuotas ŠV-PR kryptimi, jo plotis (pagal grindis) 3,35 m.

Apie 10 m į vakarus nuo rūsio 1,1 m gylyje (arba ties Habs 132,35 m altitude) atidengtos dar vieno mūrinio pastato rytinės, vakarines ir šiaurinės sienų pamatinių dalių liekanos (žr. plane M5, fot. 33, 35). Atidengtos, mūrytas iš rausvų 6,5x15x31 cm dydžio plytų ir puspločių ir akmenų rištų moliu. Dalis plytų stipriai perdegusios (tikriausiai panaudotos krosnių plytos). Išlikęs mūro aukštis 1-2,8 m, tačiau mūras labai netvirtas. Pastatas apie 5 m pločio R-V kryptimi, sienų storis 0,6-0,7 m. Ties Habs 131,18 m altitude atidengtos akmenimis grįstos rūsio grindys. Rytinėje sienoje buvęs įėjimas į rūsį, kuris vėliau užmūrytas. Pastato liekanos datuojamos XVII a. vid.

10 m atstumu į vakarus nuo M5 Habs 130,99 m aukštyje iš karto po piltiniais XX a. II pusės sluoksniais atidengtos trečiojo mūrinio XVII a. vid. pastato liekanos (M6, fot. 38-39). Jos išlikusios prasčiausiai. Šiaurinė pastato siena visiškai sunaikinta XX a. II pusėje klojant požeminius nuotekų vamzdžius. Rytinė siena išlikusi iki 0,57 m aukščio, o vakarinė 0,37 m. Pastato mūras analogiškas ryčiau jo atidengtų pastatų M4-M5 mūrui. Ties Habs 130,42 m altitude atidengtas netašytų akmenų grindinys – buvusios pastato grindys. Ties pastato viduriu išgrįstas latakas (orientuotas Š-P kryptimi). Pastatas išorėje buvo 4,7 m pločio, išorėje – 3,3 m.

Šalia buv. misionierių vienuolyno tvoros kasta 2x1,8 m dydžio išpjova siekiant nustatyti iki kiek įgilinti tvoros pamatai (fot. 31-32). Tvoros pamatas pasiektas 2,5 m gylyje arba ties Habs 131,35 m altitude.

Išdavos

Nustatyta, jog tirtame sklype susiformavęs skirtingo storio ir chronologijos kultūrinis sluoksnis:

1. Šiaurinėje sklypo dalyje bendras kultūrinio sluoksnio storis siekia 3 m. Viršutiniai 0,5-2 m storio sluoksniai yra archeologiškai nevertingi, suformuoti XIX-XX a. Po jais glūdi iki 1 m storio XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas.
2. Pietinėje sklypo dalyje bendras kultūrinio sluoksnio storis siekia 1,9-2,2 m. Vertingas XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas fiksuotas nuo 1,2 m gylio.
3. Aptikta XVI a. pab. – XVII a. I pusės buitinės ir statybinės keramikos gamybos vieta (krosnių A-C liekanos).
4. Aptariama teritorija mediniais pastatais užstatyta jau XVI a., o nuo XVII a. vid. čia statyti ir mūriniai pastatai (atidengtos trijų mūrinių pastatų liekanos (M4-6)), nors dalis pastatų išliko mediniai (aptiktos medinio pastato ir rūsio su akmenimis grįstoms grindimis liekanos). Mūriniai pastatai šioje teritorijoje statyti ir XIX a. (M3).
5. Atidengtų krosnių A-C, XVII a. ir XIX a. mūrinių pastatų liekanų būklė yra labai prasta, visi mūrai vos atkasus yra. Gerai išlikęs ir tvirtas yra tik Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos mūras, todėl būtų tikslinga jį išsaugoti.

Justina Stankevičiūtė

Tyrimų fotofiksacija

1. Šiaurinė sklypo dalis: pietinio kontorolinio pjūvio vaizdas iš Š pusės.

2. Šiaurinė sklypo dalis: pietinis pjūvis, vaizdas iš Š pusės.

3. Šiaurinė sklypo dalis: šiaurinio kontrolinio pjūvio vaizdas iš P pusės.

4. Šiaurinė sklypo dalis: rytinio pjūvio iš V pusės.

5. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinė siena (M1) ir prie jos ŠR kampo atidengtos mūrų liekanos (M2).

6. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos (M1) vaizdas iš R pusės.

7. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso pietrytinio kampo (M1) vaizdas iš R pusės.

8. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos (M1) vaizdas iš R pusės.

9. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos pamatų duobės vaidas iš Š pusės.

10. Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinė siena (M1) ir prie jos ŠR kampo atidengtos mūrų liekanos (M2) iš P pusės.

11. Šalia Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos atidengtų mūrų liekanos (M2) iš R pusės. Matomas arkinis pamatas.

12. Šiaurės rytinėje sklypo dalyje atidengtų krosnių A-B liekanų vaizdas iš P pusės.

13. Krosnies A liekanų vaizdas iš V pusės.

14. Krosnies A liekanų vaizdas iš viršaus.

15. Krosnies B vidaus vaizdas iš P pusės.

16. Krosnies B rytinės sienos vaizdas iš V pusės.

17. Krosnių A-B vaizdas iš viršaus.

18. Krosnis B iš ŠV pusės.

19. Krosnis B iš P pusės.

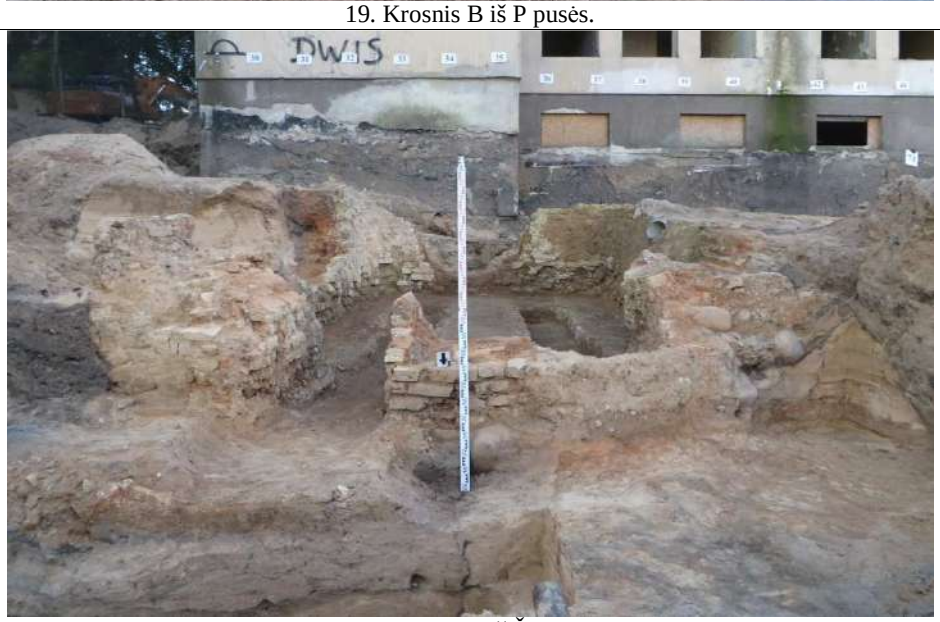

20. Krosnis B iš Š pusės.

21. Krosnies C vaizdas iš PV pusės.

22. Krosnies C vaizdas iš P pusės.

23. Šiaurinėje sklypo dalyje atidengtas kelias, vaizdas iš ŠV pusės.

24. Šiaurinėje sklypo dalyje atidengtas kelias ir krosnis C, vaizdas iš PR pusės.

26. Pietinėje sklypo dalyje atidengtų XIX a. vid. pastato vakarinės sienos pamatų liekanų (M3) vaizdas iš R pusės.

27. Atidengtų XIX a. vid. pastato įėjimo kolonų pamatinių dalių (M3) vaizdas iš P pusės (pastato vidaus).

28. Atidengtų XIX a. vid. pastato šiaurinės sienos pamatų (M3) vaizdas iš P pusės (pastato vidaus).

29. Atidengtas XVII a. medinio pastato pamatinis iš netašytų akmenų krautas vainikas, vaizdas iš Š pusės.

30. Pietinė sklypo dalis: ploto Nr. 2 pietinio pjūvio vaizdas iš Š pusės.

31. Atidengti XVIII a. buv. misionierių vienuolyno tvoros pamatai, vaizdas iš Š pusės.

32. Vakarinis pjūvis prie XVIII a. buv. misionierių vienuolyno tvoros, vaizdas iš R pusės.

33. Atidengtų mūrinių XVII a. statinių pamatinių dalių liekanų (M4-5) vaizdas iš R pusės.

34. XVII a. mūrinio statinio pamatinės dalies liekanų (M4) vaizdas iš ŠR pusės.

35. XVII a. mūrinio statinio pamatinės dalies liekanų (M5) vaizdas iš ŠR pusės.

36. Kontrolinės juostos pietinis pjūvis ties XVII a. medinio rūsio liekanomis, vaizdas iš Š pusės.

37. XVII a. medinio rūsio akmenimis grįstos grindys, vaizdas iš viršaus.

38. XVII a. mūrinio pastato liekanų (M6) vaizdas iš Š pusės.

39. XVII a. mūrinio pastato liekanų (M6) vaizdas iš V pusės.

Situacijos planas

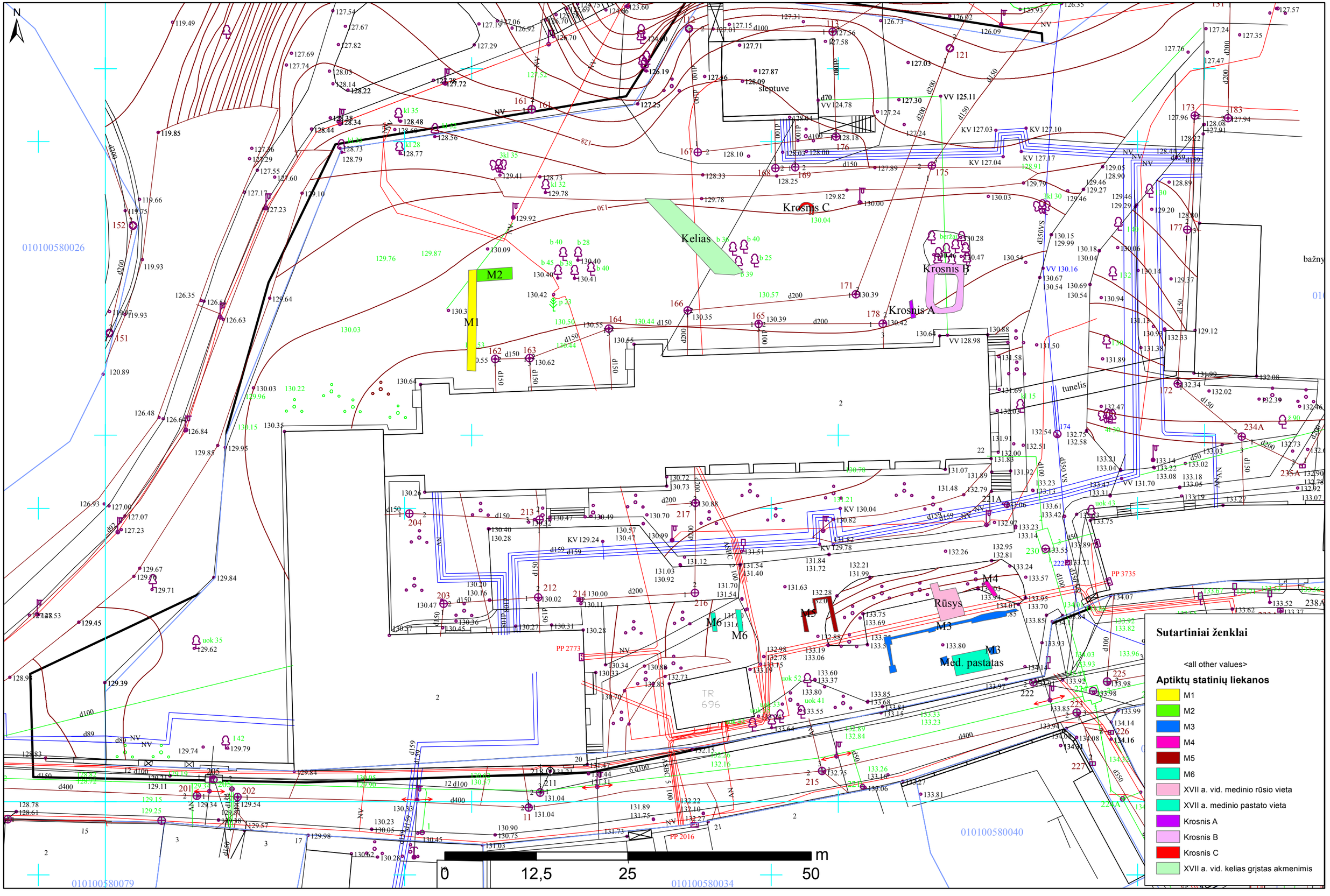

KULTŪROS VERTYBIŲ PAIEŠKA

Taikomųjų mokslinių ardomųjų tyrimų

PAŽYMA

Mokslo šaka: humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: archeologiniai tyrimai.

Objektas: Vilniaus senamiesčio (16073) ir senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos.

Užsakovas: UAB "Misionierių sodai" Jogailos g. 4, Vilnius; projekto vadovė Julija Zabelska.

Adresas: Subačiaus g. 20/22, Vilniaus m.

Vykdytojas: UAB „Kultūros vertybių paieška", archeologė Justina Stankevičiūtė.

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, Nr., specializacija, kategorija): tyrimai vykdyti pagal 2015 m. balandžio mėn. 29 d., Nr. LA-99, išduotą archeologijos tyrimų specializacijos, III kat. archeologei Justinai Stankevičiūtei (atestatas Nr. 2856).

Procedūros atlikimo laikas ir etapai: 2015 m.

Tyrimų apimtys: du 1x2 m dydžio šurfai – viso 4 m^2; detaliai ištirtas 3312 m^2 plotas.

Metodika: žvalgomieji ir detalieji archeologiniai tyrimai.

Paveldosauginė užduotis: Ištirti kultūrinį sluoksnį storį, nustatyti chronologiją ir susiformavimo pobūdį. Užfiksuoti statinių liekanas ar kitus archeologinio pobūdžio vertingųjų savybių turinčius objektus.

Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga: Sklypas tyrinėtas du kartus:

2008 m. T. Poška sklype atliko archeologinius žvalgomuosius tyrimus ir ištyrė 9 perkasas (bendro 100,5 m^2 ploto). Vidinio kiemo pietinėje dalyje, kur planuojama statyti požeminius parkingus aptiktas 2,9 m storio kultūrinis sluoksnis. Iki 1 m gylio fiksuoti XX a. statybų metu suformuoti piltiniai sluoksniai. Žemiau, apie 1,3 m gylyje surastas fragmentiškai išlikęs XVI a. netašytų akmenų grindinys, po kuriuo glūdi 0,4 m storio XVI a. sluoksnis. Vietomis šis sluoksnis sunaikintas. Įžemis – smėlis – pasiektas 1,7 m. gylyje. Šiaurinėje vidinio kiemo dalyje po permaišyto smėlio sluoksniu 0,45-0,5 m gylyje pasiektas įžemis – smėlis. Konstatuota, jog kultūrinis sluoksnis sunaikintas XX a.

Šiaurinėje sklypo dalyje (į šiaurę nuo buvusios Misionierių ligoninės pastatų) tirtos perkasos Nr. 1-3. Perkasoje Nr. 1 iki 2,4 m gylio tirti XX a. piltiniai sluoksniai, įžemis nepasiektas. Perkasoje Nr. 2 – XX a. piltiniai sluoksniai fiksuoti iki 1,1-1,8 m. gylio, o po jais surastas 0,3 m storio piltinis XVIII a. sluoksnis su XVI-XVIII a. buitinės keramikos radiniais. Įžemis – smėlis – pasiektas 2,2-2,9 m. gylyje. Perkasoje Nr. 3 po XX a. sluoksniais 2-3,7 m gylyje aptiktas XVIII a. sluoksnis, o 1,3-1,4 m gylyje surastas XVII a. II pusės mūro fragmentas – ūkinio pastato pamatai.

Šiaurės vakarinėje sklypo dalyje 0,3 m gylyje atidengtos pamatų liekanos. Tai XVII a. pab. pastatytos vaikų prieglaudos šiaurinio korpuso pamatai. Plote Nr.4 0,8-3 m gylyje tirtas sluoksnis su XVII-XIX a. radiniais. Įžemis nepasiektas[1].

2013 m. R. Šiaulinskas planuojamo naujojo pastato bei parkingo vietoje atliko žvalgomuosius archeologinius tyrimus ir ištyrė 8 šurfus (bendro 16 m^2 ploto). Pietrytinėje sklypo dalyje kastuose šurfuose Nr. 1-3 paviršiuose fiksuoti nuo 0,5 m (šurfas Nr. 1) iki 2,4 m (šurfas Nr. 2) storio piltiniai XX a. sluoksniai, po kuriais iki įžemio (smėlio) glūdi 0,3-2 m storio XVI a. pab. – XVIII a. sluoksniai.

Centrinėje ir vakarinėje vidinio kiemo dalyse fiksuoti 0,5-2,2 m storio piltiniai XX a. sluoksniai, po kuriais iš karto atidengtas įžemis – smėlis. Nustatyta, jog pastatų aplinkoje ankstyvesni kultūriniai sluoksniai nukasti statant pastatus ir formuojant jų aplinką.

Į šiaurę nuo pastatų komplekso iki 1,1 m gylio fiksuotas XX a. piltinis sluoksnis, po kurių tirtas 0,45 m storio pilkos žemės sluoksnis su XVIII-XIX a. radiniais. Žemiau, 1,55-2 m gylyje glūdi smėlingas pilkos žemės sluoksnis su XVII-XVIII a.

Archeologinių tyrimų rezultatai:

2015 m. tyrimų metu būsimos elektros transformatorinės vietoje ištirti du 1x2 m dydžio šurfai (Nr. 1-2). Būsimo požeminio parkingo vietoje atlikti detalieji archeologiniai tyrimai: šiaurinėje sklypo dalyje (plotas Nr. 1) ištirtas 1874 m^2 dydžio plotas, o pietinėje sklypo dalyje (plotas Nr. 2) – 1466 m^2 dydžio plotas. Iš viso 2015 m. sezono metu ištirtas 3316 m^2 dydžio plotas.

Šurfas Nr. 1 tirtas palei pietinę sklypo ribą. Jame 0,6 m gylyje atidengtas apardytas netašytų akmenų grindinys, kuris preliminariai datuojamas XVIII a. Žemiau grindinio tirtas 0,5 m storio sluoksnis su XVII-XVIII a. radiniais. 1,5-1,7 m gylyje glūdėjo piltinis žvyro sluoksnis be radinių. Nuo 1,7 m gylio tirti suplautinio pobūdžio smėlingi sluoksniai be radinių. Pasiekus 2 m gylį dėl biraus grunto nebesigilinta. Įžemis nepasiektas.

Šurfas Nr. 2 užmatuotas 6 m į ŠV nuo šurfo Nr. 1. Tyrimų metu po XX a. sluoksniais, nuo 0,65 m gylio tirti pilko grunto su raudonų plytų fragmentais sluoksniai be radinių. Žemiau pastarųjų, 1,1-1,7 m gylyje glūdėjo piltiniai žvyro sluoksniai, kuriuose rasta pavienių XVII a. būdingų radinių. Kaip ir šurfe Nr. 1, nuo 1,7 m gylio tirti suplautinės kilmės smėlingi sluoksniai be radinių. Pastarieji tirti iki 2,6 m gylio. Pasiekus 2,6 m gylį saugumo sumetimais daugiau nebesigilinta. Įžemis nepasiektas.

Plotas Nr. 1 buvo šiaurinėje sklypo dalyje (šiauriau XX a. II pusėje pastatyto buv. ligoninės pastato). Jis netaisyklingos formos, 76-81 m ilgio ir 21-27 m pločio. Bendras plotas 1874 m^2, tačiau 103 m^2 dydžio ploto dalis (šiaurės vakarinis kampas, žr. planą) liko neištirta iki galo (mechanizuotai pašalinti XIX-XX a. sluoksniai). Tyrimų vietoje reljefas lygus, tik 20 m atstumu į šiaurę nuo buv.

---

[1] Poška, T., Žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Subačiaus g. 26, Vilniuje 2008 metais ataskaita. Vilnius, 2008, p. 5-9. LIIR. F.1 B.5163.

ligoninės pastato reljefas staiga nužemėja Š kryptimi maždaug nuo Habs 130,05 iki Habs 128,25 m altitudės.

Šalia buvusios ligoninės pastato (apie 10 m pločio ruože) fiksuoti 0,5-1,5 m storio (šalia pastato pamatų šių sluoksnių storis siekė 2,5 m) piltiniai XX a. II pusės sluoksniai (fot. 1-2) suformuoti statybos metu bei atliekant aplinkos tvarkybos darbus. Inžinerinių požeminių tinklų (vandentiekio ir nuotekų) vietose piltinių XX a. II pusės sluoksnių storis siekė net 6 m.

Nesuardytų sluoksnių ir struktūrų aptikta šiaurės rytinėje ir šiaurinėje sklypo dalyse, kur po piltiniais XX a. sluoksniais, kurių storis įvairavo nuo 0,2 m iki 1 m storio, glūdėjo tamsiai pilko grunto su pavienėmis griuvenomis sluoksnis datuojamas XIX a. Jis buvo 0,4-1 m storio. Žemiau, šiaurės rytinėje ir vietomis šiaurinėje ploto dalyje tirtas iki 0,4 m storio molio su griuvenomis sluoksnis, datuojamas XVII a. II p. – pab. Po šiuo sluoksniu šiaurės rytinėje ploto dalyje atidengtos dviejų gamybinių krosnių liekanos:

Krosnis A (fot. 12-14) atidengta 3,7 m atstumu į Š nuo buv. ligoninės pastato (žr. planą). Ji labai apardyta XX a. II pusėje tiesiant požeminius inžinerinius tinklus. Pagal išlikusį krosnies fragmentą, atrodo, jog išlikę ne daugiau kaip 5% krosnies. Atidengto fragmento ilgis 2,4 m, plotis – 1,4 m, aukštis – 0,5 m. Išlikusi dalis rytinės krosnies sienos (trys plytų eilės), šalia jos yra išlikusi 12 cm aukščio ir 35 cm pločio pakopa sumūryta iš plytų. Taip pat išlikusi dalis krosnies dugno plūkto moliu. Molis ir plytos stipriai perdegusios – trupa ir įgavę žalsvą spalvą.

Krosnis B (fot. 15-20) atidengta 2 m atstumu į R nuo krosnies A (žr. planą). Išlikęs visas krosnies perimetras – bendras išlikimo laipsnis apie 70%. Ji stačiakampio užapvalintais kampais formos, ilgosiomis kraštinėmis orientuota Š-P kryptimi. Išorėje krosnis 6,9 m ilgio ir 5,7 m pločio. Krosnis įkasta į įžemį. Mūryta iš raudonų plytų su braukomis (7x16x31 cm, 7,5x17x32 cm dydžio) rištų moliu. Kampuose dažnai naudoti perdegę, susilydę ir į gabalus sukibę plytų luitai – tikriausiai buvusios senesnės krosnies liekanos. Rytinė sienelė buvusi permūryta. Mūrijant panaudotas ir vienas kitas akmuo. Krosnies kampai stori – sienos apie 0,5 m, o pačios sienos tik vienos plytos ilgainio storio – apie 0,35 m. Plytos perdegusios – įgavusios žalsvą arba gelsvą spalvą, sutrupėjusios į fragmentus.

Krosnis dviejų pakurų, kurios įrengtos iš šiaurinės pusės. Pagal rytinę pakurą nustatyta, jog jos buvusios arkinės konstrukcijos, apie 0,9 m aukščio ir 0,72 m pločio. Ties pakuromis išmūryti *grioveliai* buvo 0,55-0,6 m pločio, apie 0,15 m gylio ir 4,9 m ilgio nuo pakuros pradžios. Priekrosnis plūktas moliu, o rytinėje dalyje maža jo dalis išgrįsta netašytais akmenimis. Tyrimų metu krosnyje kartu su sutrupėjusiomis krosnies dalimis rasta nebaigtų degti ir išdegtų plytų, grindų plytelių bei XVII a. I p. – vid. plokštinių koklių.

Krosnis stipriai apardyta XX a. II pusėje tiesiant požeminiu inžinerinius tinklus. Š-P kryptimi per krosnies vidurį nutiestas vandentiekio vamzdis. Šių darbų metu nuardyta pietinė krosnies siena – išlikęs jos aukštis 0,3 m, taip pat sunaikintos pakurų arkos. R-V kryptimi ties krosnies viduriu buvo

paklotas nuotekų vamzdis – išlikęs rytinės sienos aukštis 0,55 m. Geriausiai krosnies sienos išliko ties PV ir PR kampais – išlikęs sienų aukštis čia atitinkamai siekė 1,35 m ir 1,6 m.

Žemiau molio su griuvenomis sluoksnio, kuris suformuotas nugriaunant aptartas gamybines krosnis, šiaurinėje sklypo dalyje išryškėjo trijų viena eile išdėstytų duobių kontūrai. Pirmųjų dviejų duobių viršus buvo užpiltas moliu su gausiu kiekiu griuvenų (perdegusių plytų fragmentų iš krosnių). Abi duobės stačiakampio suapvalintais kampais formos, 1,5x3 ir 1,6x3,1 m dydžio bei apie 0,5 ir 1 m gylio. Padarius duobių pjūvius nustatyta, jog abi duobės buvusios molio pūdymo duobės. Pirmosios dugne ir šonuose rasta medienos likučių, ji visa užpildyta molio. Antrojoje molio likę tik dugne, medienos likučių neaptikta. Tarp duobių (jos buvo 1,5 m atstumu viena nuo kitos) ir į pietus nuo jų aptikti netašyto akmenų grindinio likučiai.

Trečioji duobė išsiskyrė savo struktūra – netaisyklingos formos, užpilta perdegusių plytų fragmentais iš krosnies. Iškasus duobę iki maždaug 2 m gylio – įžemyje išryškėjo maždaug 1x1 m dydžio keturkampės duobės kontūras, kurios pakraščiuose vietomis matėsi medienos likučiai. Dėl didelio gylio ir biraus grunto (smėlio – įžemio), toliau gilintis buvo nebesaugu. Padarius gręžinius nustatyta, kad šioje vietoje yra buvęs šulinys, kuris į įžemį įgilintas apie 5,6 m. Šulinys pagal užpylime rastus radinius datuojamas XVII a., tuo pačiu laikotarpiu kaip ir aptiktos krosnys A-B bei molio būdymo duobės.

Visoje tirtoje teritorijoje, po molio ir pilko grunto (XIX a.) sluoksniu, glūdėjo pilko grunto sluoksnis su pavienėmis griuvenomis. Jame gausiai rasta XVII a. būdingos statybinės ir buitinės keramikos. Sluoksnio storis svyravo tarp 0,1 m ir 0,5 m. Šiaurinės teritorijos centrinėje dalyje po šiuo sluoksniu atidengtas fragmentiškai išlikęs 2,8-3 m pločio kelias grįstas netašytais akmenimis. Jis tęsėsi už tirto ploto šiaurinio pjūvio.

Tik vietomis (šiaurės rytinėje dalyje, šiaurinės dalies centrinėje dalyje – krosnies C aplinkoje) po šiuo fiksuotas iki 0,4 m storio pilko smėlingo grunto su pavieniais angliukais sluoksnis, kuriame rastas XVI a. buitinės keramikos ir monetų. Įžemyje po XVI a. sluoksniu aptiktos keturių medinių statinių liekanos – įgilintų pastatų duobės užpiltos smėliu ir pilku gruntu su angliukais bei XVI a. radiniais (buitinės, statybinės keramikos fragmentais, monetomis). Aptiktos pastatų duobės buvo 4x5, 4,5x6, 3x3 ir 5,3x5,3 m dydžio ir 1,2-1,7 m gylio.

Krosnis C. Į šiaurę nuo XVII a. šulinio ties Habs 127,2 m altitude atidengta stipriai keramikos degimo krosnis (fot. 21-22, 24). Ji buvusi apvalios konstrukcijos, bent kartą permūrytą į mažesnę – išlikusi pirminės krosnies rytinės sienelės dalis. Vėlyvesnė krosnis viduje buvusi apie 1,2 m pločio, jos išlikęs aukštis apie 1,8 m. Ji stipriai apardyta XVII a., kuomet į pietus nuo jos buvo iškastas šulinys. Šių darbų metu buvo sugriauta apie pusę krosnies C, kurios bendras išlikimo laipsnis yra ne didesnis nei 35%. Krosnis C pagal joje ir jos aplinkoje surastą buitinė keramiką, plokštinius ir dubeninius koklius preliminariai datuojama XVI a. pab. – XVII a. pr.

Tik ploto šiaurės rytiniame kampe po XVI a. sluoksniu aptiktas išlikęs iki 0,1 m storio tamsiai pilko smėlingo grunto su angliukais sluoksnis – buvęs pirminis paviršius. Po XVI-XVII a. sluoksniais 2-2,7 m gylyje pasiektas įžemis – geltonas smėlis.

Be jau aptartų gamybinių krosnių liekanų, vakarinėje ploto dalyje atidengtos dar trijų mūrinių statinių liekanos (žr. planą):

M1 - šiaurės vakarinėje sklypo dalyje 0,2 m gylyje (ties Habs 130,20 m altitude) atidengti Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos pastato šiaurinio korpuso rytinės sienos pamatai (fot. 5-9). Siena ties pamatine dalimi buvo 1,15 m storio, jos ilgis 13,9 m. 2,15 m atstumu į šiaurę nuo buv. ligoninės pastato atidengtas prieglaudos pastato šiaurinio korpuso pietrytinis kampas. Išlikęs pamatų aukštis 2,95 m. Pamatai mūryti iš rausvų-raudonų (6-7x14-14,5x32-34 cm), gelsvų (5-6x14-15x26-27 cm) plytų ir pavienių akmenų rištų pilkšvu kietu kalkių skiediniu.

M2 – šalia prieglaudos šiaurinio korpuso šiaurės rytinio kampo 0,2-0,3 m gylyje atidengtos dar vieno statinio pamatų liekanos (fot. 10). Jos 4 m ilgio ir 1,15 m pločio. Mūryta chaotiškai – apačioje akmenys rišti pilku biriu kalkių skiediniu (vietomis plyšiai tarp akmenų iki 3 cm), o viršuje raudonų plytų fragmentai rišti pilkšvu kalkių skiediniu, taip pat dėti be sistemos. Atidengtų pamatų aukštis rytinėje dalyje – 1 m, o vakarinėje – 1,7 m.

M3 – prie mūro M2 rytinio pakraščio atidengta arkinio pamato dalis. Kasant šiaurės kryptimi, 0,2-0,4 m gylyje atidengti tvoros pamatai (fot. 11), besitęsiantys ir už tirto ploto šiaurinės ribos. Atidengtų pamatų ilgis 12 m, plotis 0,65-0,7 m, išlikęs aukštis 1,4-1,7 m. Jie arkinės konstrukcijos sumūryti iš raudonos, rausvos ir gelsvos spalvos 33-35x15-17x5-6,5 cm dydžio plytų surištų kalkių skiediniu. Tai buvusios misionierių vienuolyno sklypo tvoros, kuri juosė visą sklypą, liekanos.

Plotas Nr. 2 apėmė visą pietinę sklypo dalį. Neištirta liko tik kontrolinė (3 m pločio) juosta ir nedidelė teritorijos dalis, dėl čia esančių požeminių aukštos įtampos elektros kabelių ir elektros transformatorinės. Bendras ištirtas plotas 1466 m^2.

Šiaurinėje ir centrinėje 1080 m dydžio ploto dalyje vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. Šiose vietose fiksuoti 0,5-2 m storio piltiniai XX a. II pusės sluoksniai suformuoti statant ligoninės pastatą ir atliekant aplinkos tvarkybos darbus.

Pietrytinėje sklypo dalyje (386 m^2 dydžio plotas) buvusioje asfaltuotoje ligoninės automobilių aikštelėje susiformavęs 1,9-2,2 m storio kultūrinis sluoksnis su iki 2 m į įžemį įkastomis duobėmis. Viršutiniai iki 1,2 m storio XIX-XX a. sluoksniai yra archeologiškai nevertingi. Tik vietomis fiksuoti iki 2 m gylio XX a. perkasimai. Iš karto po asfaltu, apie 0,2 m gylyje atidengtas fragmentiškai išlikęs netašytų akmenų grindinys ir XIX a. vid. pastato pamatų liekanos (žr. plane **M4**, fot. 26-28). Grindinio latakas orientuotas Š-P kryptimi, t. y. lygiagrečiai XIX a. vid. pastato šiauriniai sienai. Tyrimų metu atidengtos šiaurinės ir vakarinės pastato sienų pamatinės dalys bei dviejų pastato viduje stovėjusių kolonų pamatinės dalys. Vakarinė siena stipriai apardyta XX a. tiesiant nuotekų vamzdžius

ir remontuojant buv. misionierių vienuolyno tvora (statyta XVIII a.), kuri dabar sutampa su pietine sklypo dalimi. Įėjimas į pastatą buvęs iš šiaurinės pusės – rytinėje ploto dalyje atidengtos dviejų kolonų pamatinės dalys, tarp kurių ir buvo 1,9 m pločio įėjimas. Šalia vakarinės įėjimo kolonos apie 0,6-0,7 m gylyje atidengtas labai fragmentiškai išlikęs akmenų grindinys su lataku nuolaidėjančiu ŠV kryptimi. Atrodo, šis grindinys yra XIX a. vid. pastato statybos laikotarpio, o 0,2 m gylyje atidengtas grindinys yra vėlesnio to paties pastato naudojimo laikotarpio (tikriausiai XIX a. pab. – XX a. I pusės).

XIX a. vid. pastato pamatai išlikę iki 1,45 m aukščio. Atidengtų mūrų liekanų viršutinė dalis, kurios išlikę per 3-4 plytų eiles, mūryta naudojant geltonas (5,5x16,5x34 cm), rausvas (6,5-7x13-14x32-34 cm) ir gelsvas (4x10x22 cm) plytas, kurios rištos biriu pilkšvu kalkių skiediniu. Šios mūro dalys tinkuotos iš abiejų pusių, Tai buvusios viršžeminės pastato sienų dalys. Sienos yra 0,3-0,4 m storio. Požeminės dalys platesnės – 0,45-0,55 m storio. Jos mūrytos statybines atliekas (įvairių plytų, grindų plytelių ir čerpių fragmentus) bei pavienius akmenis surišant pilkšvu kalkių skiediniu. Išlikusios pastato pamatinės dalys yra labai prastos būklės.

Po XIX-XX a. sluoksniais nuo 1-1,2 m gylio tirtas iki 1 m storio XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas (fot. 26) su iki 2 m į įžemį įkastomis duobėmis bei XVI a. medinio užstatymo liekanomis. Centrinėje ir vakarinėje ploto dalyje 1,2-1,4 m gylyje atidengtas fragmentiškai išlikęs akmenų grindinys, virš kurio susiformavęs XVII a. kultūrinis sluoksnis. Tame pačiame gylyje (arba ties Habs 132,42 m altitude) centrinėje ploto dalyje atidengtas XVII a. medinio pastato apatinis vainikas sukrautas iš netašytų akmenų (fot. 29). Pastatas ilgosiomis sienomis orientuotas ŠV-PR kryptimi. Jis buvo 5 m pločio. Pastato ilgio nustatyti nepavyko, nes jis tęsėsi už ploto pietinės ribos.

Centrinėje vidinio kiemo dalyje atidengtos keturių XVII a. statinių liekanos. Pastatai išdėstyti viena linija (R-V kryptimi). Rytinėje teritorijos dalyje 1,2 m gylyje (arba ties Habs 132,61 m altitude) atidengtos mūrinio pastato pamatų liekanos (žr. plane **M5**, fot. 33-34). Atidengtas mūras (pastato vakarinė siena) buvo 0,65-0,67 m storio, 2,2 m aukščio ir 4,1 m ilgio. Pamatas įkastas į įžemį. Jis kiautinės konstrukcijos. Vidinė (šiaurės rytinė) mūro dalis mūryta daugiausia naudojant pusplytes su skersinėmis ir išilginėmis braukomis (6-6,5x16-17 cm dydžio) dedant eilėmis ir rišant moliu. Dalis plytų stipriai perdegusios (tikriausiai panaudotos krosnių plytos). Be plytų naudoti ir susilydžiusių bei sukibusių plytų luitai (tokių pat rasta krosnies B viduje). Mūro apatinė dalis (apie 0,6 m aukščio) buvo 0,1 m platesnė – išplatėjusi į ŠR pusę (pastato vidų). Ties Habs 129,94 m altitude pasiektos iš netašytų akmenų sukrautos pastato grindys. Pietvakarinė (išorinė) mūro dalis mūryta pusplytes dedant chaotiška, tai buvusi požeminė statinio dalis. Mūro vidus, tarp dviejų išmūrytų plytų sienų, užpiltas smulkiais (iki 7x7x7 cm dydžio) plytų fragmentais ir moliu.

Į vakarus nuo M5, nuo 1 m gylio fiksuota 7,2 m pločio (R-V kryptimi) duobė, kurioje rasta XVII a. radinių. Šioje duobėje 3-3,1 m gylyje atidengtas netašytų akmenų grindinys (fot. 36). Nustatyta, jog šioje vietoje yra buvęs medinis rūsys su akmenimis grįstomis grindimis. Ant grindų

kartu su sudegusia mediena rasta įvairių XVII a. buitines reikmenų (kirvių, šaukštų, perdegusios buitinės keramikos). Rūsys orientuotas ŠV-PR kryptimi, jo plotis (pagal grindis) 3,35 m. Vėliau praplėtus tyrimų plotą, nustatyta, jog 0,6 m giliau po XVII a. rūsiu yra buvusio senesnio XVI a. datuojamo medinio rūsio grindys sukrautos iš netašytų akmenų (fot. 37). Pagal grindis rūsys buvęs 4,3 m pločio (R-V kryptimi), jo atidengtas ilgis 3,6 m.

Apie 10 m į vakarus nuo rūsio 1,1 m gylyje (arba ties Habs 132,35 m altitude) atidengtos dar vieno mūrinio pastato rytinės, vakarinės ir šiaurinės sienų pamatinių dalių liekanos (žr. plane **M6**, fot. 33, 35). Pastatas mūrytas iš rausvų 6,5x15x31 cm dydžio plytų ir puspl yčių ir akmenų rištų moliu. Dalis plytų stipriai perdegusios (tikriausiai panaudotos krosnių plytos). Išlikęs mūro aukštis 1-2,8 m, tačiau mūras labai netvirtas. Pastatas apie 5 m pločio R-V kryptimi, sienų storis 0,6-0,7 m. Ties Habs 131,18 m altitude atidengtos akmenimis grįstos rūsio grindys. Rytinėje sienoje buvęs įėjimas į rūsį, kuris vėliau užmūrytas. Pastato liekanos datuojamos XVII a.

10 m atstumu į vakarus nuo M6 Habs 130,99 m aukštyje iš karto po piltiniais XX a. II pusės sluoksniais atidengtos trečiojo mūrinio XVII a. pastato liekanos (**M7**, fot. 38-39). Jos išlikusios prasčiausiai. Šiaurinė pastato siena visiškai sunaikinta XX a. II pusėje klojant požeminius nuotekų vamzdžius. Rytinė siena išlikusi iki 0,57 m aukščio, o vakarinė 0,37 m. Pastato mūras analogiškas ryčiau jo atidengtų pastatų M5-M6 mūrui. Ties Habs 130,42 m altitude atidengtas netašytų akmenų grindinys – buvusios pastato grindys. Ties pastato viduriu išgrįstas latakas (orientuotas Š-P kryptimi). Pastatas išorėje buvo 4,7 m pločio, viduje – 3,3 m.

Tarp mūrų M6 ir M7 atidengti menkaverčio XX a. statinio mūriniai pamatai (**M8**) sumūryti iš raudonų 25x12x6 cm dydžio plytų rištų cementiniu skiediniu. Statinys buvęs 1 m pločio, pamatai 0,25 m storio.

Šalia buv. misionierių vienuolyno tvoros kasta 2x1,8 m dydžio išpjova siekiant nustatyti iki kiek įgilinti tvoros pamatai (fot. 31-32). Tvoros pamatas pasiektas 2,5 m gylyje arba ties Habs 131,35 m altitude.

Išdavos

Nustatyta, jog tirtame sklype susiformavęs skirtingo storio ir chronologijos kultūrinis sluoksnis:

1. Pietvakarinėje sklypo dalyje apie 0,6 m gylyje yra fragmentiškai išlikęs XVIII a. netašytų akmenų grindinys, po kuriuo susiformavęs iki 0,5 m storio sluoksnis su XVII-XVIII a. radiniais. Žemiau iki 1,7 m gylio glūdi piltiniai XVII a. žvyro sluoksniai, po kuriais iki 2,6 m gylio slūgso susiformavę suplautinės kilmės sluoksniai be radinių. Įžemis tyrimų metu šioje vietoje nepasiektas.

2. Aplink buvusį ligoninės pastatą (pastatytą XX a. II pusėje) vertingi kultūriniai sluoksniai sunaikinti statybų metu: palei šiaurinę sieną apie 10 m pločio ruože, o palei pietinę sieną apie 15 m pločio ruože.

3. Šiaurinėje sklypo dalyje bendras kultūrinio sluoksnio storis siekia apie 2,7 m. Viršutiniai 0,5-2 m storio sluoksniai yra archeologiškai nevertingi, suformuoti XIX-XX a. Po jais glūdi iki 1 m storio XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas su to laiko duobėmis ir XVI a. medinio užstatymo liekanomis.

4. Šiaurės rytinėje dalyje išlikęs tamsiai pilko smėlingo grunto su angliukais sluoksnis – pirminis paviršius.

5. Šiaurinėje sklypo dalyje aptikta XVI a. pab. – XVII a. buitinės ir statybinės keramikos gamybos vieta (krosnių A-C liekanos, molio pūdymo duobės, šulinys).

6. Pietinėje sklypo dalyje bendras XVI-XX a. datuojamo kultūrinio sluoksnio storis siekia 1,9-2,2 m. Vertingas XVI-XVII a. kultūrinio sluoksnio horizontas fiksuotas nuo 1,2 m gylio.

7. Aptariama teritorija mediniais pastatais užstatyta jau XVI a., o nuo XVII a. čia statyti ir mūriniai pastatai (atidengtos trijų mūrinių pastatų liekanos (M5-7)), nors dalis pastatų išliko mediniai (aptiktos medinio pastato ir rūsio su akmenimis grįstoms grindimis liekanos). Mūriniai pastatai šioje teritorijoje statyti ir XIX a. (M4).

8. Atidengtų krosnių A-C, XVII a. ir XIX a. mūrinių pastatų liekanų būklė yra labai prasta, visi mūrai vos atkasus yra. Gerai išlikęs ir tvirtas yra tik Kūdikėlio Jėzaus našlaičių prieglaudos šiaurinio korpuso rytinės sienos mūras, todėl būtų tikslinga jį išsaugoti.

Justina Stankevičiūtė

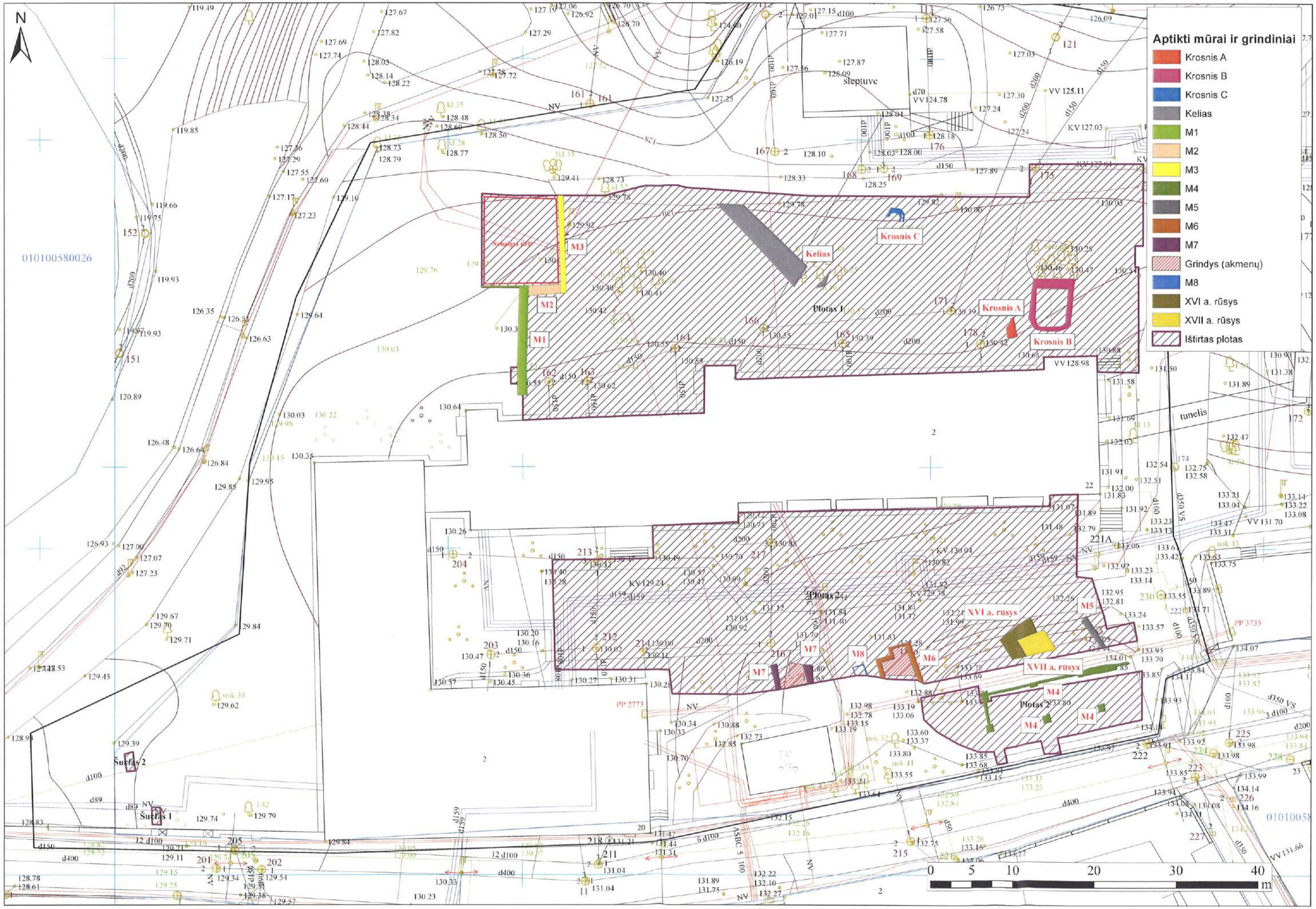
N
Aptikti mūrai ir grindiniai
Krosnis A
Krosnis B
Krosnis C
Kelias
M1
M2
M3
M4
M5
M6
M7
Grindys (akmenų)
M8
XVI a. rūsys
XVII a. rūsys
Ištirtas plotas
Krosnis C
Kelias
Krosnis A
Krosnis B
Plotas 1
Plotas 2
Plotas 2
XVI a. rūsys
XVII a. rūsys
M1
M2
M3
M4
M5
M6
M7
M8
sleptuve
tunelis
Šuclas 2
Šuclas 1
010100580026
0 5 10 20 30 40
m

Taikomųjų mokslinių ardomųjų tyrimų

PAŽYMA

Mokslo šaka: humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: archeologiniai tyrimai.

Objektas: Vilniaus senamiesčio (16073) ir senojo miesto vietos su priemiesčiais (25504) teritorijos.

Užsakovas: UAB "Vakarų Baltijos korporacija".

Adresas: Subačiaus g. 26, Vilniaus m.

Vykdytojas: UAB „Kultūros vertybių paieška", archeologė Justina Stankevičiūtė.

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, Nr., specializacija, kategorija): tyrimai vykdyti pagal 2016 m. gegužės mėn. 25 d., Nr. LA-140, išduotą archeologijos tyrimų specializacijos, III kat. archeologei Justinai Stankevičiūtei (atestatas Nr. 2856).

Procedūros atlikimo laikas ir etapai: 2016 m. birželio mėn.

Tyrimų apimtys: 29 m^2.

Metodika: detalieji archeologiniai tyrimai.

Paveldosauginė užduotis: Ištirti kultūrinį sluoksnį storį, nustatyti chronologiją ir susiformavimo pobūdį. Užfiksuoti statinių liekanas ar kitus archeologinio pobūdžio vertingųjų savybių turinčius objektus.

Archeologinių tyrimų rezultatai:

Subačiaus g. 26 sklype projektuojamo rūsio vietoje detalieji archeologiniai tyrimai atlikti 29 m^2 dydžio plote. Šioje vietoje paviršius lygus, maždaug Habs 130,4 m aukštyje. Po velėna ir apie 0,3 m storio pilko povelėninio grunto sluoksniu pietiniame ir rytiniame tyrimų ploto pakraščiuose atidengtos buv. vaikų prieglaudos pastato sienų pamatinės dalys. Jos atidengtos ties Habs 130,16-130,09 m altitude. Rytinė siena buvo 1,1 m pločio ir iš vidinės pastato storėjo žemyn. Ši siena iš vidinės pusės XIX a. permūryta. Pietinė siena buvo apie 1,15-1,2 storio. Abi sienos tęsėsi už tyrimų ploto ribų. Tame pačiame gylyje vakariniame pjūvyje atidengta pertvarinė XVIII a. pab. siena. Šiauriniame pakraštyje tame pačiame gylyje atidengta R-V kryptimi einanti arka. Dar viena tokio pat tipo, tik smarkiai apardyta (išlikusi mažiau nei per pusę plytos) arka atidengta tyrimų ploto centrinėje dalyje ir orientuota Š-P kryptimi. Po pastarąja arka XX a. išmūryta pertvarinė siena su anga, dar viena to paties laiko pertvarinė siena atidengta vakarinėje ploto dalyje. Ji orientuota R-V kryptimi, ir buvo vienos plytos storio. Abi XX a. pertvarinės sienos jungėsi tarpusavyje ir glaudėsi šalia XVIII a. sienų,

taip sudarydamos mažą 1,5 pločio ir 2,3 m ilgio patalpą. Spėjama jog tai buvęs buitinių nuotekų (?) rezervuaras, kurio betoninės grindys fiksuotos ties Habs 128,58 m aukštyje.

Tyrimų metu po povelėninio juodžemio sluoksniu slūgsojo apie 1 m storio piltinio pilko grunto su statybinėmis atliekomis ir šiukšlėmis sluoksnis datuojamas XX a. II puse. Žemiau pastarojo tirtas XX a. pr. – I pusės piltinis sluoksnis. Pasiekus Habs 128,32 m aukštį, dėl nestabilios centre buvusios arkos ir pertvarinių sienų. Visą plotą buvo pavojinga tirti, todėl tyrimai buvo atliekami tik mažame apie 1x1 m dydžio plote. Šioje vietoje ties Habs 128,04-127,92 m altitude atidengtos buvusio rūsio netašytai akmenimis grįstos grindys. Grindys neišardytos, giliau nebetirta.

Piečiau atidengtų mūrų, pietiniame ploto pakraštyje tirti piltiniai XX a. II pusės statybinių šiukšlių ir betono sluoksniai. Habs 128,18 m aukštyje pasiektas įžemis, tik palei buv. prieglaudos mūrą išryškėjo pamatų duobė, tačiau dėl didelio gylio ir biraus grunto, laikantis saugumo, ji iki galo neištirta.

Išvados

Atlikus detaliuosius tyrimus projektuojamo rūsio plote nustatyta, jog:

Buv. vaikų prieglaudos pastato aplinkoje vertingas kultūrinis sluoksnis neišlikęs.

Šiaurinis prieglaudos pastato korpusas buvo su rūsiu, kurio netašytais akmenimis išgrįstos grindys (preliminariai datuojamos XVIII a. pab.) buvusios ties Habs 128,04-127,92 m altitude.

Nustatyta, jog viena iš patalpų buvusi 3,7 m pločio ir daugiau nei 3,3 m ilgio.

Rūsys dalinai užpiltas XX a. pr., tuo pačiu metu čia įrengta kanalizacija ir *buitinių nuotekų* (?) rezervuaras.

Archeologė Justina Stankevičiūtė

Tyrimų fotofiksacija

1. Tyrimų plotas iš P pusės.

2. Pertvarinė rezervuaro siena iš V pusės.

3. Rezervuaras iš Š pusės.

4. Rezervuaro rytinė siena iš R pusės.

5. Tyrimų plotas iš viršaus.

6. Šiauriniame pjūvyje atidengta arka iš P pusės.

7. Netašytais akmenimis grįstos grindys.

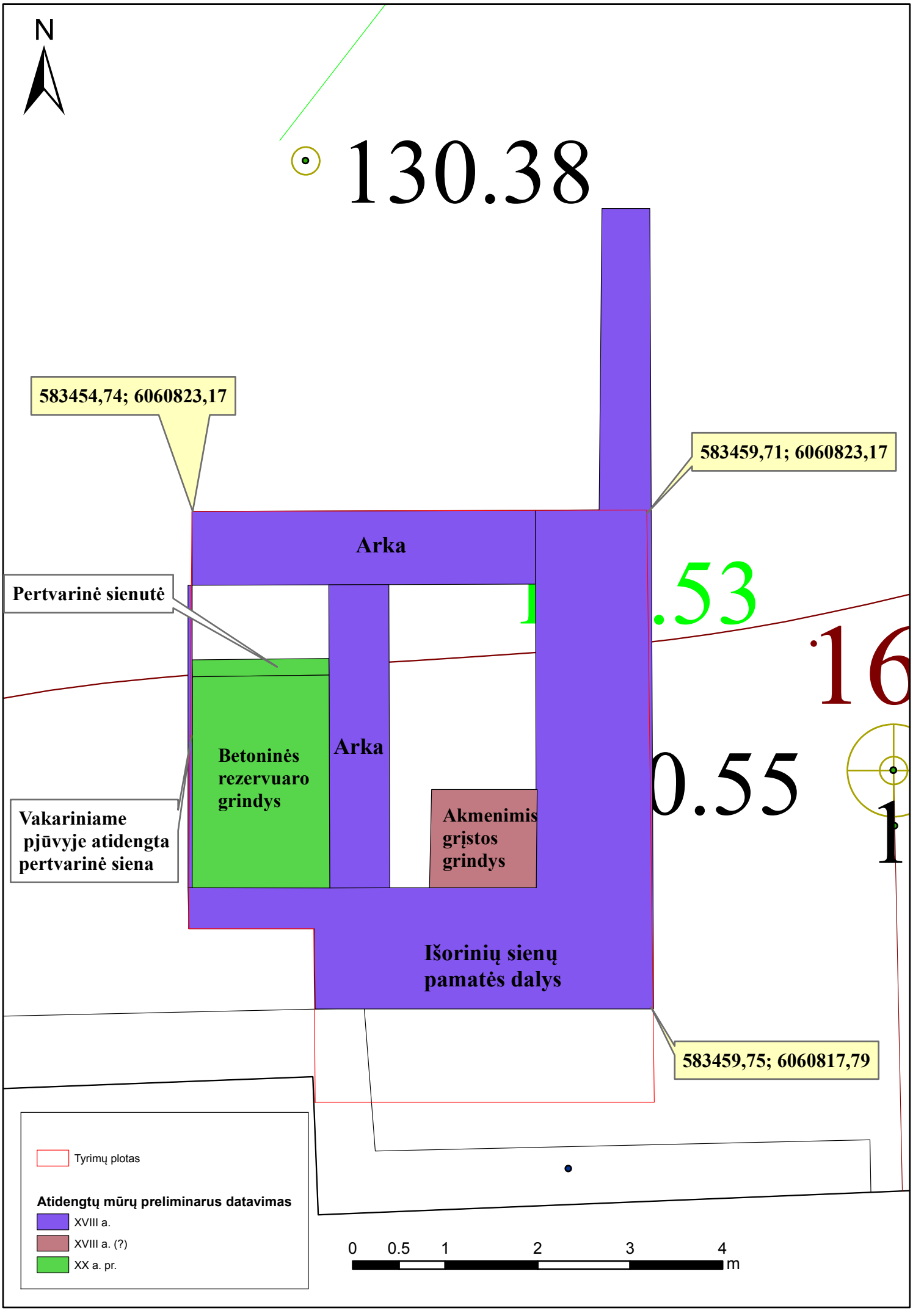
N
130.38
583454,74; 6060823,17
583459,71; 6060823,17
Arka
Pertvarinė sienutė
.53
16
Betoninės rezervuaro grindys
Arka
0.55
Akmenimis grįstos grindys
Vakariniame pjūvyje atidengta pertvarinė siena
Išorinių sienų pamatės dalys
583459,75; 6060817,79
Tyrimų plotas
Atidengtų mūrų preliminarus datavimas
XVIII a.
XVIII a. (?)
XX a. pr.
0
0.5
1
2
3
4
m

interjero studija
„SPALVŲ DERMĖ“
Įmonės kodas 125575846, atestato nr. 4553
adresas: Kalvarijų 10B, Vilnius,
tel.2730054

OBJEKTAS : Vaikelio Jėzausvaikų prieglaudos pastato patalpų žvalgybiniai polichrominiai tyrimai

ADRESAS: Vilniaus m. Misionierių g.20, Vilniuje

STADIJA : priešprojektiniai darbai

DALIS : polichromijos tyrimai

KATEGORIJA : ypatingas statinys un. kodas registre 33915

UŽSAKOVAS : UAB“Atodangos“

PV : arch. Rūta Valainienė at.nr. 1850
tyr. Jolita Juknelevičienė at. nr.1652

Vilnius 2015. 10

Įmonės vadovė: R.Valainienė

Bylos turinys

Kvalifikacijos atestatai
Aiškinamasis raštas

Brėžiniai:
1. pirmo aukšto planas su polichrominių zondažų ir fotonuotraukų sužymėjimo schema m1:200
2. antro aukšto planas su polichrominių zondažų ir fotonuotraukų sužymėjimo schema m1:200
3. koridoriaus sienos išklotinės fragmentas su XIX am. pab.dažymo retrospekcija m1:100

stratigrafinių sluoksnių pavyzdžių spalvinė lentelė (archyviniame egz.)
foto fiksacija

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2011-05-04 Nr. 1850
(data)

RŪTA VALAINIENĖ

A. k. 45503020406

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA - POLICHROMIJOS IR SIENŲ TAPYBOS TYRIMAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA: ARCHITEKTŪRINĖS POLICHROMIJOS IR SIENŲ TAPYBOS PROJEKTAI,
ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA: NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ -
ARCHITEKTŪRINIO, DAILĖS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

Atestatas galioja iki 2016-05-04
(data)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorius _____ (parašas) Diana Varnaitė (vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė (vardas ir pavardė)

2005 UAB „GRAFIJA" 00534

Polichrominių tyrimų aiškinamasis raštas

Vaikų prieglauda Misionierių vienuolyno valdose buvo pastatyta XVIII am. viduryje. XIX am. pr. įkurti "Vaikelio Jėzaus vaikų namai. XX am. aštuntajame dešimtmetyje kūdikių namai sujungti su nauju priestatu tapo Misionierių ligoninės dalimi.

Polichrominiai tyrimai buvo atliekami 2015 m. rugsėjo -spalio mėn. Patikrinus pirmojo aukšto patalpas, paaiškėjo , kad visos skersinės sienos naujos, dauguma iš jų apklijuotos plytelėmis . Koridoriaus sienoje z. 1 išlikę devyni stratigrafiniai sluoksniai. Z.2 ketvirtame dažymo sluoksnyje išlikęs juostelių dekoras- spalvos melsvos , pilkos ir ultramarinas. Pirminės , senojo tinko spalvos - gelsva ochra. Z6. F3 išlikusi niša su senu tinku. Nišoje išlikę devyni dažymo sluoksniai, paskutiniai sluoksniai - tamsiai pilki kaip aprūkę, bet be polichromijos. Koridoriaus gale z.7 matoma 1978 m. sukurta V. Tarabildienės freska.

Antrame aukšte skersinės sienos naujai sumūrytos . Patalpų vidinės sienos išklijuotos plytelėmis. Lauko siena pertinkuota naujai. Sratigrafiniai sluoksniai išlikę tik ant koridoriaus sienų, tose vietose kur yra senojo tinko. Z.1 ant koridoriaus sienos senasis tinkas išlikęs iki 2m70cm, viršuje pakeistas nauju. Koridoriuje z.2,3 išlikę po 10,11 stratigrafinių sluoksnių. Arkinio lango glefas z.4 F5 pertinkuotas, išlikę tik trys dažymo sluoksniai

Išvados

Polichrominiai tyrimai parodė, kad patalpose senasis tinkas išlikęs tik ant koridoriaus sienų. Koridorius buvo dažytas neutraliomis ochros spalvomis. XIX am pab.tapybinio dekoro likučiai išlikę tik ant koridoriaus sienos pirmame aukšte z.1. Dekoras tipinis , meninės vertės neturi. Pirmo aukšto koridoriaus galinėje sienoje z.7 išlikęs tarybinių laikų sgrafitas pseudoliaudiškame stiliuje.

Architektė Rūta Valainienė at. Nr. 1850

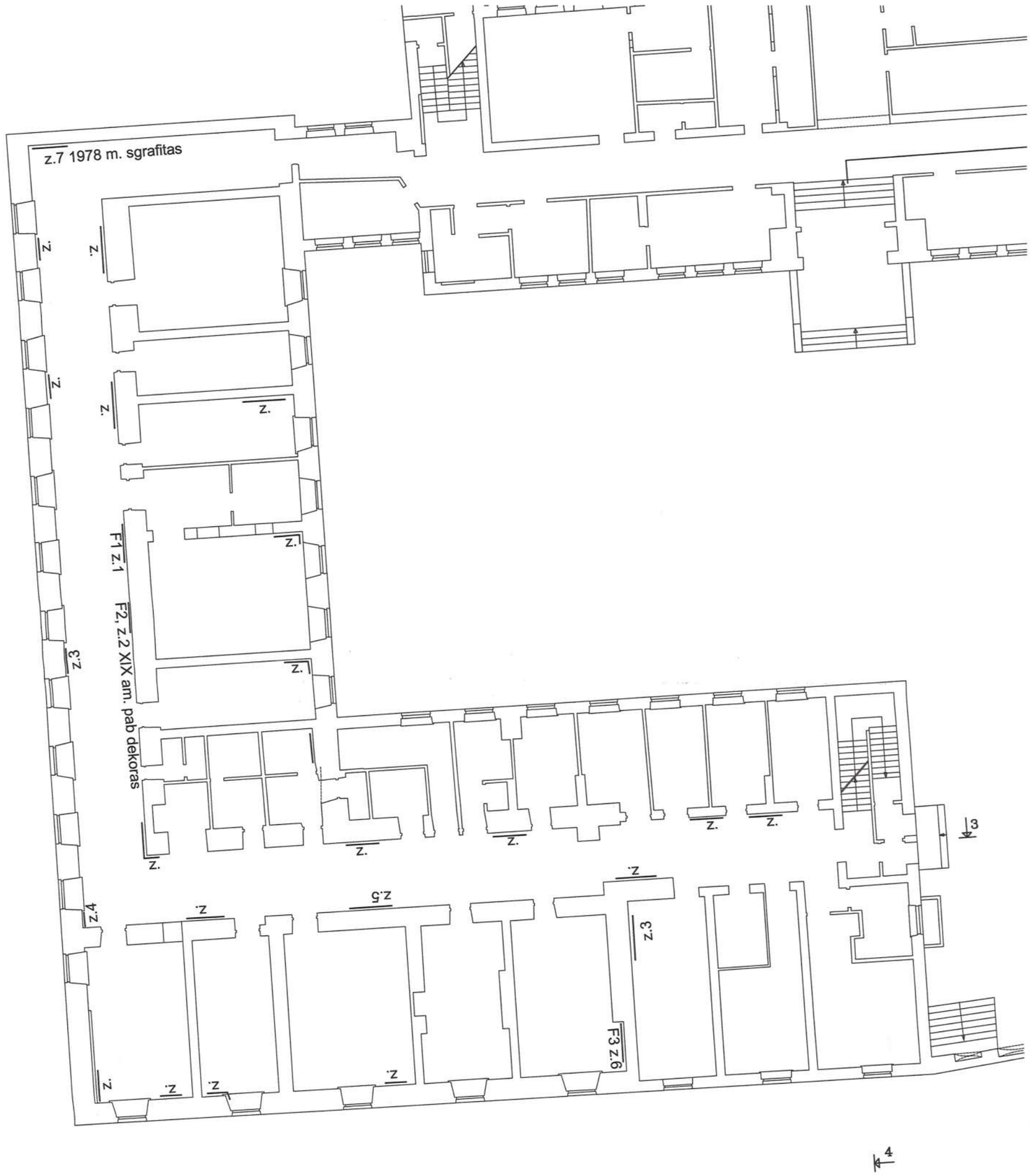

Sutartiniai pažymėjimai

z. polichromijos zondažai

atestato nr.	*interjero studija "spalvų dermė"*			Objektas:	Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato un.k. 33915 žvalgomieji polichromijos tyrimai
1850	PV	R. Valainienė		Adresas:	Subačiaus g. 20, Vilniuje
1652	tyr.	J Juknelevičienė			
				Pirmo aukšto patalpų planas su zondažų , fotonuotraukų sužymėjimo schema n1:200	laida
stadija	užsakovas: UAB "Atodangos"				lapų / lapas
PPD					

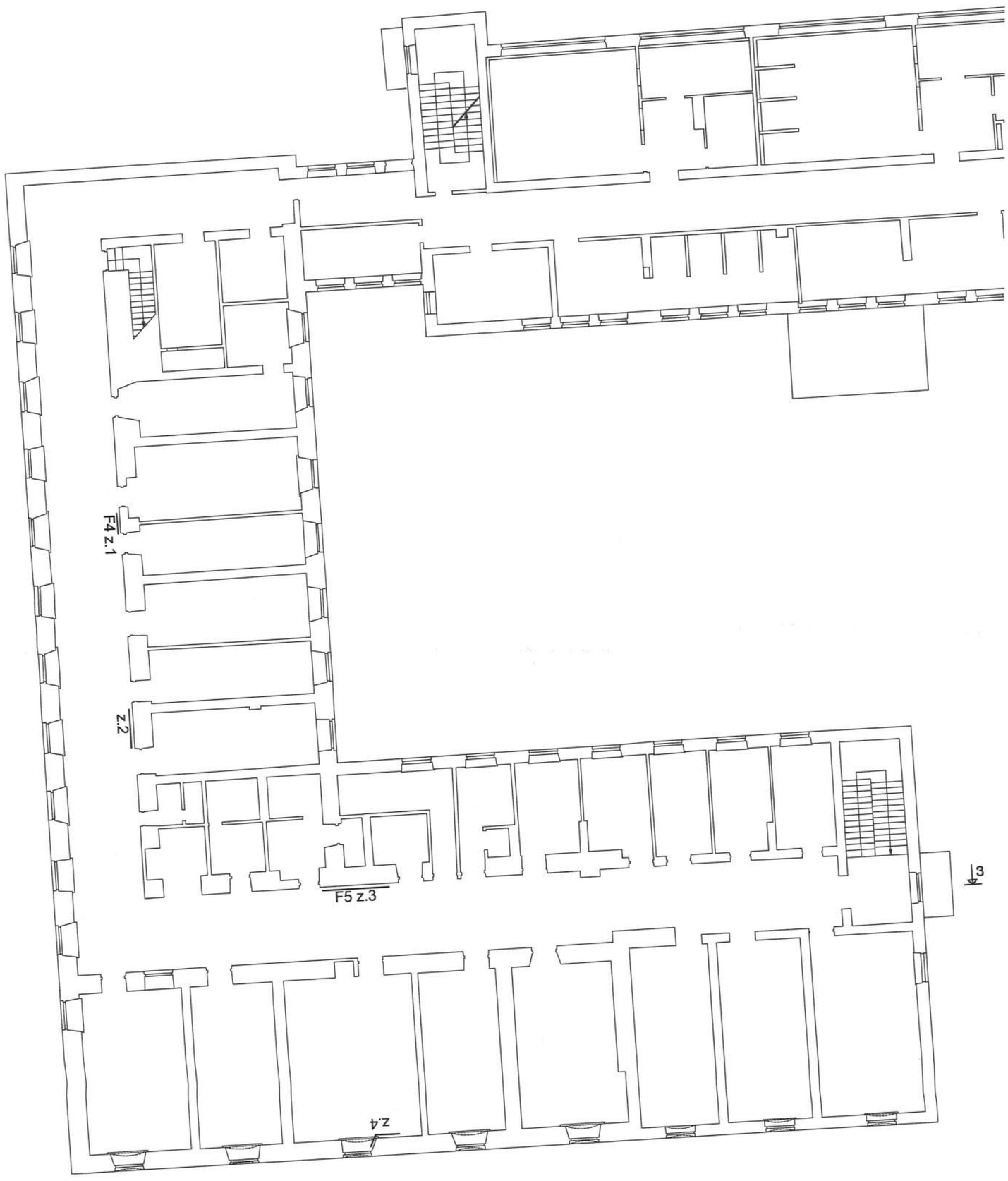

Sutartiniai pažymėjimai

z. polichromijos zondažai

F fonuotraukų vietos

atestato nr.	*interjero studija"spalvų dermė"*			Objektas:	Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato un.k. 33915 žvalgomieji polichromijos tyrimai
1850	PV	R. Valainienė		Adresas:	Subačiaus g. 20, Vilniuje
1652	tyr.	J Juknelevičienė			
stadija	užsakovas: UAB "Atodangos"			Antro aukšto patalpų planas su zondažų , fotonuotraukų sužymėjimo schema n1:200	laida: lapų / lapas
PPD					

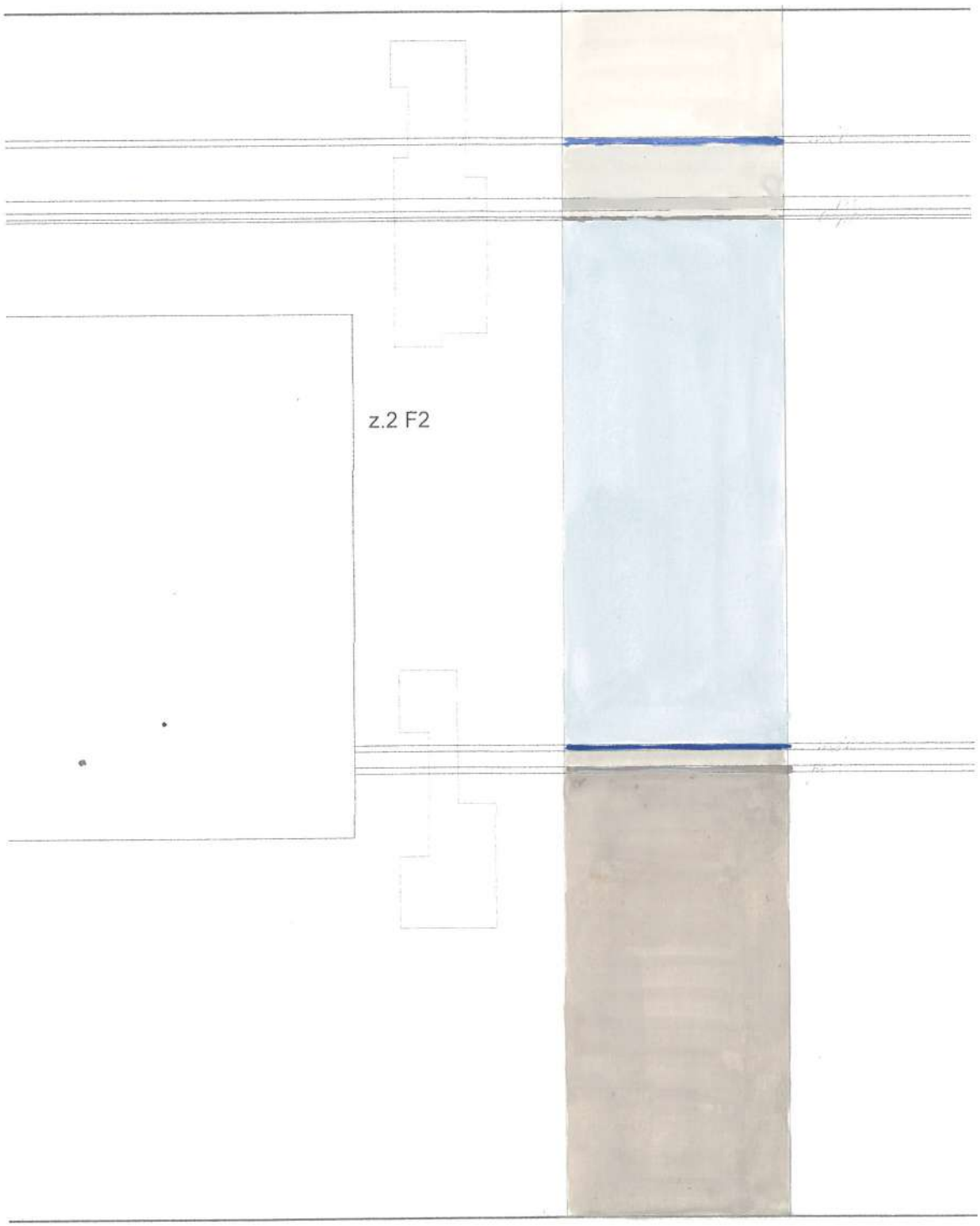

atestato nr.	*interjero studija"spalvų dermė"*		Objektas:	Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato un.k. 33915 žvalgomieji polichromijos tyrimai	
1850	PV	R. Valainienė	Adresas:	*Subačiaus g. 20, Vilniuje*	
1652	tyr.	J Juknelevičienė			
			koridoriaus 1a.sienos išklotinės fragmentas su XIX am. pab. tapybinio dekoro retrospekcija m 1:20	laida	
stadija	užsakovas: UAB "Atodangos"			lapų	lapas
~~P.P~~D					

F1 z.1, 1a.

F2 z.2, 1a.

F4z.1, 2a.

F3 z.6, 1a.

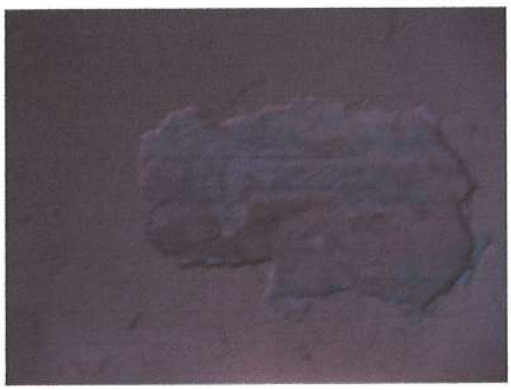

F5 z.4, 2a.

F6 z.7, 1a.

atestato nr.	*interjero studija"spalvų dermė"*			Objektas: Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato un.k. 33915 žvalgomieji polichromijos tyrimai	
1850	PV	R. Valainienė		Adresas: Subačiaus g. 20, Vilniuje	
1652	tyr.	J Juknelevičienė			
				fotonuotraukos	laida
stadija PPD	užsakovas: UAB "Atodangos"				lapų / lapas

SUBAČIAUS LIGON.

1

Ia. koridorius z.1

1	bal	
2	zeln	
3	zel	<pertink.
4	ochr	
5	sv. pl	
6	ochr. sv	
7	vyr. ochr	
8	sv. melv. pl	
9	pl	

Ia koridorius z.2

1	pl	
2	melv	
	pilkšto	
	blikos	
5	rud	
6	ochr.	

Ia. viršuje z.3

1	bal
2	pl
3	ochr
4	pl
5	bal ochr.

Ia. z.5 koridorius

1	pl. zel

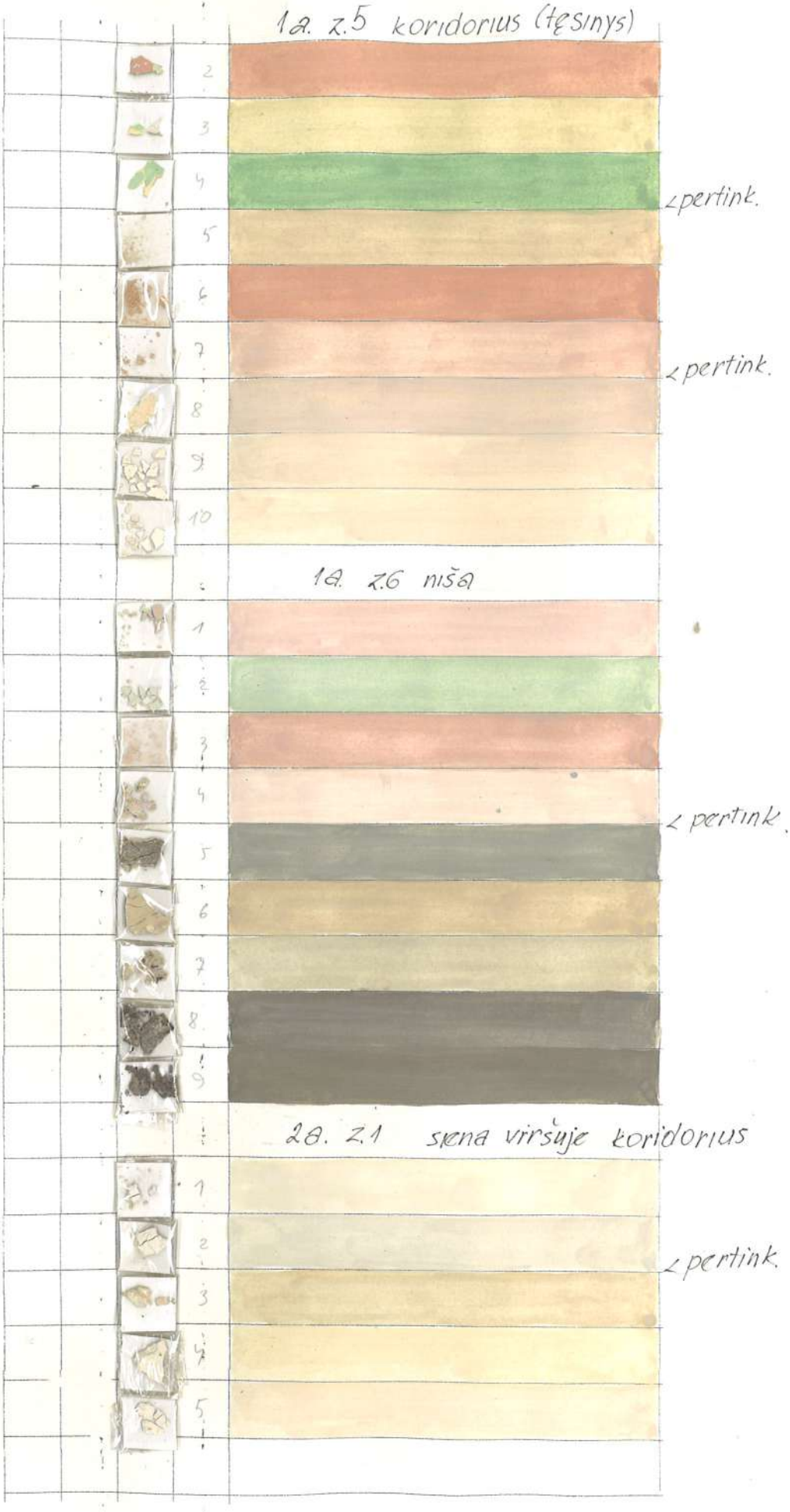
1a. z.5 koridorius (tęsinys)
2
3
4
5
6
7
8
9
10
< pertink.
< pertink.
1a. z.6 niša
1
2
3
4
5
6
7
8
9
< pertink.
2a. z.1 sienа viršuje koridorius
1
2
3
4
5
< pertink.

2a. z.4 lango glifas

	1	[illegible]	<pertink.
	2	[illegible]	
	3	[illegible]	
		II 2a. z.2 koridorius	
	1	[illegible]	
	2	[illegible]	<pertink.
	3	[illegible]	
	4	[illegible]	
	5	[illegible]	
	6	[illegible]	
	7	[illegible]	
	8	[illegible]	<užtryn.
	9	[illegible]	
	10	[illegible]	
	11	[illegible]	
		II 2a z.2 koridorius	
	1	[illegible]	
	2	[illegible]	
	3	[illegible]	<pertink.
	4	[illegible]	
	5	[illegible]	
	6	[illegible]	
	7	[illegible]	
	8	[illegible]	

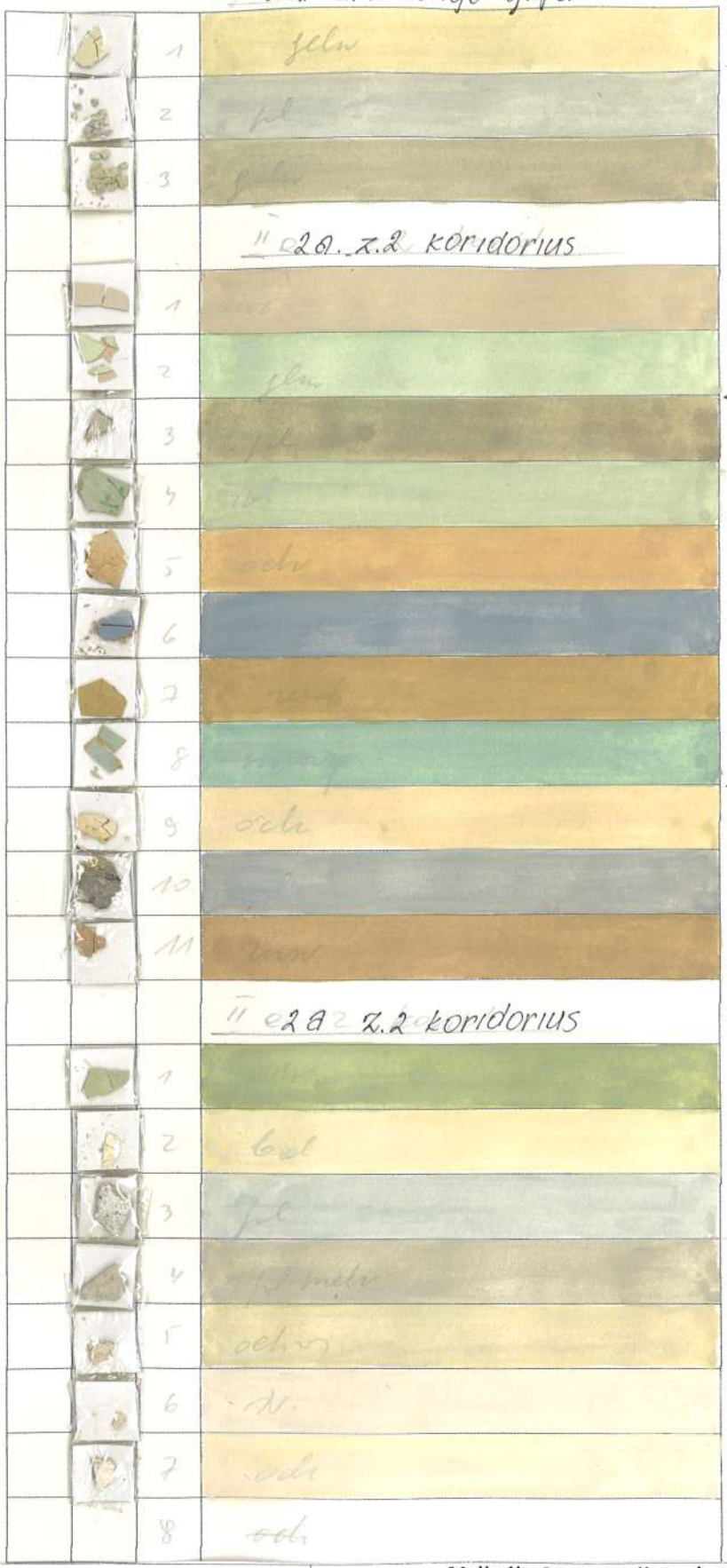

atestato nr.	*interjero studija"spalvų dermė"*			Objektas: Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato un.k. 33915 žvalgomieji polichromijos tyrimai	
1850	PV	R. Valainienė	[signature]	Adresas: Subačiaus g. 20, Vilniuje	
1652	tyr.	J Juknelevičienė			
				stratigrafinių sluoksnių pavyzdžių spalvinė lentelė	laida
stadija	užsakovas: UAB "Atodangos"				lapų / lapas
PPD					

VAIKELIO JĖZAUS VAIKŲ PRIEGLAUDOS PASTATAS 33915
Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504
PAPILDOMI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI

ŠALTINIAI IR ISTORIJOS FAKTAI

Šaltiniai ir pagrindiniai su pastatu susiję įvykiai ir ikonografija pateikti ardomųjų tyrimų projekte. Čia – tik glausta datų chronologija:

1628 - 1645 kunigaikščiai Sanguškos pasistatydino rūmus.
1853 šį turtą paveldėjo Jurgis ir Karolis Radvilos.
1688.03.22 dovanojo jį misionierių vienuolynui.
1695 – 1730 pastatyta bažnyčia.
1787 misionierių vienuolyno vizitatoriaus kunigo Andriaus Pohlo pastangomis įsteigta Vaikelio Jėzaus vaikų prieglauda. Pastato projektą parengė inžinierius kapitonas Augustinas Kosakauskas, kertinį akmenį pašventino vyskupas Ignotas Masalskis.
1790 prieglaudos sklypui suteiktas Nr.1320.
1791 atidaryta, priėmė 100 vaikų, pastate įrengta ir pašventinta koplyčia.
1809 prieglauda, pervadinta Kūdikėlio Jėzaus vardu, perduota Prieglaudų komisijai.
1830 vizitacijos akte aprašytas prieglaudos turtas.
1842 paskirtas prieglaudos administratorius, koplyčios vietoje įrengta cerkvė, paskirtas stačiatikių šventikas.
1844 uždarius vienuolyną jo turtas perduotas prieglaudai, nuo tada vadinamai Auklėjamaisiais namais.
1852 sudarytas numatomų remonto darbų aktas.
1853 gubernijos architektas A. Ranvydas sudarė remonto darbų sąmatą ir planą. Yra išlikę rekonstrukcijos projekto brėžinių.
1855 atlikti skubiausi remonto darbai.
1856 baigtas remontas.
1858 koplyčios vietoje įrengta cerkvė, katalikų koplyčia sutalpinta pirmame aukšte.
1865 padaryti nedideli pertvarkymai patogumų pagerinimui.
1915 rusai prieglaudą atidavė Lietuvių draugijai nukentėjusiems nuo karo šelpti, kuri čia įsteigė Didžiąją vaikų prieglaudą, talpinusia 200 vaikų.
1921 prieglaudos planas.
1921.10.18 prieglauda atiduota misionierių vienuolynui, pavadinta Kūdikėlio Jėzaus vaikų namais, dirbo vienuolės šaritės iš Varšuvos.
1928 prieglauda remontuojama, parengti keli brėžinių varijantai.
1928 ir **1938** sklypo situaciniai planai.
1938 ipotekos dokumentuose prieglauda vadinama šv. Vincento a Paulo gailestingųjų seserų vienuolynu.
1940 Vaikelio Jėzaus Namų vaikų prieglauda atiduota miesto savivaldybės socialinės pagalbos skyriaus žinion.
1964 Komunalinio ūkio projektavimo institutas atliko pastatų apmatavimus.
1966 planuose tebematoma neišlikusi šiaurinė prieglaudos pastato dalis.
1976 pastatyta slėptuvė, sujungta su aplinkiniais pastatais.
1976 – 1978 misionierių sodo teritorijoje pastatytas ligoninės priestatas.

2015 ARCHITEKTŪROS TYRIMŲ DUOMENYS

2008 Rimas Valeckas nustatė bendrą pastato raidą, pateikė planų ir fasadų raidos kartogramas.
2015 atlikus papildomus tyrimus patvirtinta, kad prieglaudos pastatas tikrai nuo pamatų statytas 1787 – 1791. Plytų formatų įvairovė verčia spėlioti, kad statybai skirtingų geradarių galėjo būti aukojamos statybinės medžiagos. Iš tokio pat mūro yra ir tvora į R nuo pastato, tačiau ar tiksliai to paties statybos etapo nustatyti nebėra galimybių, nes iš silikatinių plytų mūro nuo pamatų yra perstatyta jos atkarpa, esanti arčiausiai pastato. Pastato perdangos išskyrus rūsio skliautus paskutinės 1976-1978 rekonstrukcijos metu buvo sudėtos iš surenkamų gelžbetonio plokščių. Tik trumpesniuose tarpatramiuose jos sudėtos ant senų sienų, daugelyje vietų plokščių atrėmimui iš silikatinių plytų sumūrytos skersinės laikančios sienos. Dėl tokio konstrukcinės schemos pakeitimo teko pakeisti stogą ir visas pertvaras. Pastato P fligelis buvo pailgintas į R ir praplatintas į Š pusę. Priestatai uždengti po bendru su istoriškąja pastato dalimi stogu, kurio P dalis buvo paaukštinta, nes ji praplatėjo. Nugriovus Š pastato dalį suformuotas naujas Š fasadas.
Nėra išaiškinta vienos didelės XIX šmt vidurio rekonstukcijos. Jos ir negalėjo būti, nes pagal Laimos Vileikienės istorijos duomenis 1853 Ranvydo projektuotas pirmiausia katalikų koplyčios pritaikymas stačiatikių cerkvei, papildomų krosnių pastatymas ir apdailų atnaujinimas. Daugelis smulkių perdirbimų yra ne XIX šmt vidurio, o jo galo ir XX šmt pradžios, ir tai yra daugiausia krosnių statymas ir angų vietų kaitaliojimas. Nepasitvirtino, kad pastato antžeminės dalies koridoriuose būtų buvę skliautų, kaip pavaizduota 1853 projekte. Žinoma, jų pėdos galėjo būti dabartinių perdangų lygyje, o viršūnės – aukščiau perdangų viršaus, nes aukščiau jų yra ir ankstesnės perdangos sijų lizdai.
Buvo patikslinti kai kurie 2008 tyrimų duomenys. Nustatyta, kad pirminis mūras daugelyje vietų eina iki pat pastato viršaus ir pirminės yra antro aukšto langų sąramos, išskyrus koplyčios arkines sąramas, kurios yra itin vėlyvos. Koplyčios nuotraukoje pavaizduotas katalikiškas interjeras, vadinasi, sąramos galėjo būti pakeistos po 1915, kai pastatas grąžintas katalikams.

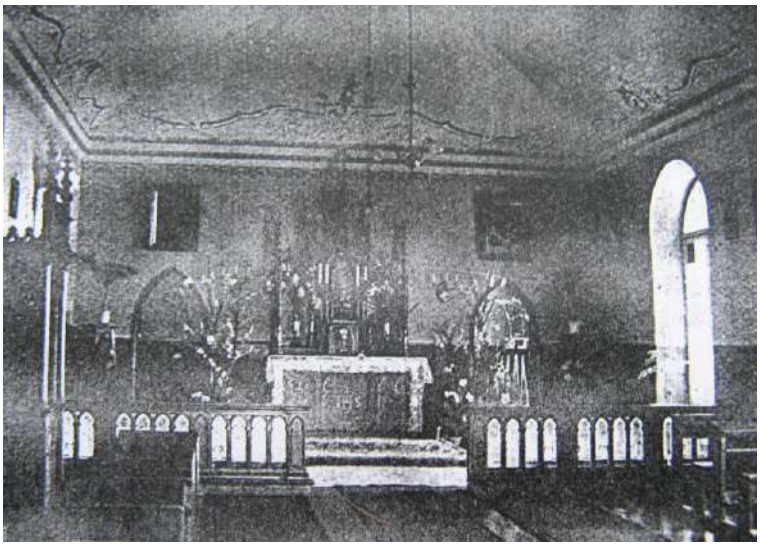

Nuotraukoje matomas skliautas sprendžiant pagal jo formą galėjo būti medinis.

Gatvės fasado nuotaukoje matyt, kad koplyčios langai neturėjo apvadų, o tik palangių karnizus su konsolėmis. Taigi, 2008 užfiksuotos palangės ir apvadai yra pirminių, o ne rekonstrukcijos laikmečio puošmenų liekanos.

Pastebėta, kad skirtingai, negu manyta 2008, pirmo aukšto langų gatvės fasade apvadai ir sandrikai yra pirminiai, tik vėliau keičiant langus buvo permūryti angokraščiai ir sąramos.

Buvo patikslinta angų raida vidinėse pastato sienose, pateikti jų gabaritai, taip pat ir sąramų absoliučios altitudės. Atrastos keturių pirminių pakurų, skirtų krosnių kūrenimui iš koridoriaus, liekanos.
Pastebėtos pastogės perdangos sijų keitimo žymės. Iš to darytina išvada, kad iki įrengiant dabartinį stogą jis buvo keistas dar bent vieną kartą, o stogas, matomas senuose fotonuotraukose, brėžiniuose, įskaitant 1964 apmatavimus, nėra pirminis. XVIII šmt stogai būdavo statesni. Yra rašoma, kad Augustinas Kosakauskas iš Prancūzijos grįžo į Lietuvą 1772 (1767 ?) su karaliaus (Liudviko XV Mylimojo ?) rekomendacija, kurio tarnystėje jis buvo po mokslų Paryžiuje baigimo. Vos vieneriais metais už jį vyresnis architektas Claude Nicolas Ledoux, nuo 1774 pastoviai dirbęs Liudvikui XVI-jam Bezansono karališkų druskų kasyklų kompleksą statė su ypatingai dominuojančiais stogais.

Tai Liudviko XVI-jo stilius. Jis buvo giljotinuotas 1791, kaip tik tais metais, kai baigta prieglaudos Vilniuje statyba.

Buvo nagrinėti 2015 tebevykdomų archeologinių kasinėjimų metu kieme atsivėrę mūrai. Pastebėta, kad keturi XVII šmt vidurio pastatai, kurių liekanos atkastos kiemo PR dalyje, yra pažymėti 1737 miesto plane.

Statant prieglaudos pastatą jų jau nebebuvo, jie galėjo būti griaunami statybos metu ir statybai naudojamos jų plytos arba buvo nugriauti netrukus, nes 1808 miesto plane šie pastatai jau nebežymimi. Vienas pastatų buvo medinis - išliko akmenų grindinio fragmentas ir sienų rąstų žymės. Jų vietoje pastatytas vienas didelis ūkinis statinys matomas pradedant nuo 1834 gatvės išklotinės ir 1845 miesto plano. Tačiau išklotinėje jis pavaizduotas su vienšlaičiu stogu nuo gatvės pusės,

o nedatuotoje fotonuotraukoje stogas dvišlaitis.

Statinio pamatai ploni, seklūs, su piliastrais, taigi, jis buvo medinis su mūriniu karkasu. Viduje stogas rėmėsi ant kolonų. Buvo tokio dydžio anga įvažiuoti į statinį iš PV pusės – palei kiemo tvorą, kad statinys galėjo būti ir pusiau atviras, lyg stoginė.
Ankstyviausios kieme atrastos liekanos yra krosnies ŠR jo dalyje, kurios gali būti XVII šmt pradžios ar XVI šmt galo. Krosnis įkasta į gruntą, nudrėbta iš molio ir iš vidaus moliu apmūryta puse plytos, dėl tokios konstrukcijos itin blogos būklės.
Atkastas prieglaudos pastato ŠR pamatų kampas, 3,45m atstumu į R nuo jo – tvoros, skyrusios prieglaudos ir vienuolyno sklypus, pamatas. Tvora matoma 1861-1866 Albert'o Szweykowski'o nuotraukoje.

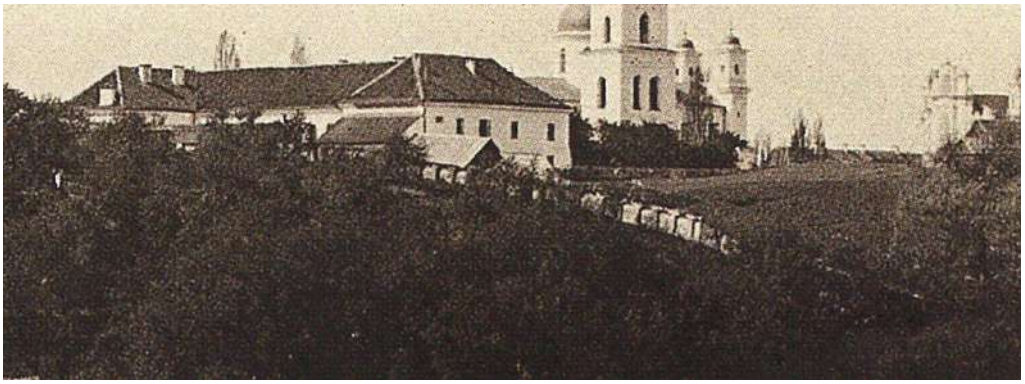

Jos mūras toks pats, kaip ir pačios prieglaudos. Atkastas taip pat priestato su vienšlaičiu stogu, matomo nuotraukoje, sujungusio prieglaudą su tvora, pamatas. Priestatas jau pažymėtas 1808 miesto plane, taigi, pastatytas tarp 1791 ir 1808.
Aptiktos kolektoriaus, vedusio nuo ŠR prieglaudos kampo į šiaurę, liekanos įgriuvusiu skliautu, maždaug prieglaudos statybos laikotarpio. Dviejos angos pamate į kolektorių permūrytos apie XIX šmt vidurį, gal 1855 rekonstrukcijos metu.

Detaliau apie tyrinėtas detales žr. pastato aukštų zondų ir fotofiksacijos aprašymuose.

PASIŪLYMAI:

1. Nerasta jokios 1855 rekonstrukcijos laikotarpio pastato visumos ir netgi labai ma=ai mūro, kurį galima būtų priskirti šiai rekonstrukcijai.
2. Tik pirmas statybos etapas 1787-1791 turi architektūrinės vienovės savybių, visi vėlyvesni perdirbimai yra buvę lokalūs, todėl jų išsaugojimas gali būti pasirinktinis, pirmenybę teikiant pirmam etapui.
3. Nėra išlikę vertingos interjero visumos, išskyrus rūsį, todėl jo ir fasadų tvarkyba išryškinant pirmąjį statybos etapą turėtų būti prioritetinė.
4. Tvarkybos darbų priežiūros metu būtina pasinaudoti pastoliais ir patikslinti pirminį rūsio ir fasadų apdailos tipą, puošybos detales, angų tikslų išsidėstymą ir proporcijas.
5. Patartina paaukštinti pastato stogą, nes statesnis stogas yra buvęs jo svarbiu stilistiniu bruožu.
6. Archeologiškai atrastos liekanos, iš kurių matoma, kad teritorija buvo nuolat užstatyta dideliu skaičiumi padrikų ūkinių statinių, tvarkytinos pagal archeologinių tyrimų rekomendacijas.

Robertas Zilinskas
Atest. Nr.1935
Tel. 869958707
El.p. robertas@atodangos.lt

2016.03

SUTARTI ŽENKLAI

1787 - 1791

1855 - 1928

1976 - 1978

Z101 ZONDO NR.

F2 FOTO NR.

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"				VAIKELIO JĖZAUS VAIKŲ PRIEGLAUDOS PASTATAS 33915 Vilniaus senamiestyje 16073 Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504 SUBAČIAUS g. 20	
1935	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2015.10	PAPILDOMI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
2168		R. RAČINSKAS		2015.10		
					RŪSIO PLANAS M1:100	Laida 0
PD	UŽSAKOVAS: UAB "MISIONIERIŲ NAMAI"				A24-PD.02-03	Lapas 1 / Lapų 1

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"				VAIKELIO JĖZAUS VAIKŲ PRIEGLAUDOS PASTATAS 33915 Vilniaus senamiestyje 16073 Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504 SUBAČIAUS g. 20	
1935	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2015.10	PAPILDOMI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
2168		R. RAČINSKAS		2015.10		
					PIRMO AUKŠTO PLANAS M1:100	Laida 0
PD	UŽSAKOVAS: UAB "MISIONIERIŲ NAMAI"				A24-PD.02-04	Lapas 1 / Lapų 1

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"				VAIKELIO JĖZAUS VAIKŲ PRIEGLAUDOS PASTATAS 33915 Vilniaus senamiestyje 16073 Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504 SUBAČIAUS g. 20	
1935	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2015.10	PAPILDOMI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
2168		R. RAČINSKAS		2015.10		
					ANTRO AUKŠTO PLANAS M1:100	Laida 0
PD	UŽSAKOVAS: UAB "MISIONIERIŲ NAMAI"				A24-PD.02-05	Lapas 1 / Lapų 1

RŪSIO ZONDAI IR FOTOFIKSACIJA

	1787-1791 koridorius	**F1**	
	1787-1791 durų anga su arkine sąrama, skliauto pėda	**F2**	
	1787-1791 durų anga su pleištine sąrama, skliauto pėda, lunetė	**F3**	
	1787-1791 dvi lunetės, tikėtina – virš dviejų 1976-1978 užmūrytų švieslangių angų	**F4**	

	1787-1791 švieslangis	**F5**	
	1787-1791 durų anga su pleištine sąrama, skliauto pėda, lunetė, Vėliau ištašyta niša	**F6**	
	1787-1791 švieslangio anga	**F7**	
	1787-1791 durų anga su arkine sąrama, švieslangio anga, skliauto pėda, lunetės	**F8**	

	1787-1791 šviesliangio anga, skliauto pėda, lunetė	**F9**		
	1787-1791 šviesliangio anga, skliauto pėda, lunetė	**F10**		
	1787-1791 durų anga su pleštine sąrama, skliauto pėda, lunetė	**F11**		

	1787-1791 šviesliangio anga, skliauto pėda, lunetė	**F12**	
	1787-1791 šviesliangio anga, skliauto pėda	**F13**	
	1787-1791 anga su arkine sąrama, niša. Anga užmūryta 1855-1928	**F14**	

	1787-1791 durų anga su arkine sąrama, skliauto pėda, lunetė	**F15**	
	1787-1791 spėjama laiptinės vieta, kur vėliau įrengta sijinė perdanga	**F16**	

PIRMO AUKŠTO ZONDAI IR FOTOFIKSACIJA

	1976-1978 sgrafitas ant to paties laikmečio sienos	**F1**	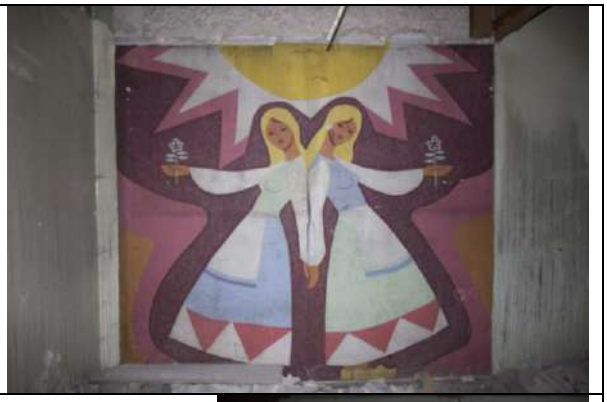
Z101	1976-1978 permūrytas koridoriaus sienos galas. 1855-1928 suformuotas durų Š angokraštis. Durys užmūrytos antrame 1855-1928 etape jų vietoje įrengiant dūmtraukio kanalą	**F2**	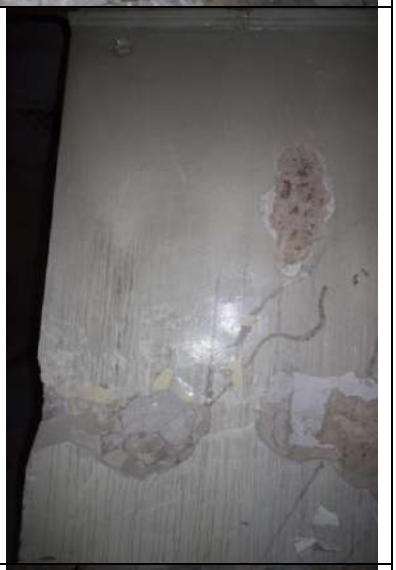
Z102	1787-1791 mūras aukščiau durų		
Z103	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškapotas dūmtraukio kanalas	**F3**	
Z104	1787-1791 sienos 1855-1928 permūrijimas		

Z105	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstas durų Š angokraštis. 1976-1978 susiaurinus duris suformuotas dabartinis jų Š angokraštis	**F4**	
Z106	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškapotas dabartinis P durų angokraštis		
Z107	Į 1787-1791 mūrą įdėta dabartinė durų sąrama		
Z108	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškapotas Š durų angokraštis, apkapotas 1976-1978 suformuojant dabartinį Š durų angokraštį	**F5**	
Z109	1787-1791 sienje 1855-1928 ištašytas horizontalus dūmtraukio kanalas		
Z110	Iškapotoje 1787-1791 sienoje suformuotas dabartinis P durų angokraštis		
Z111	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos tinkuotas Š kraštas	**F6**	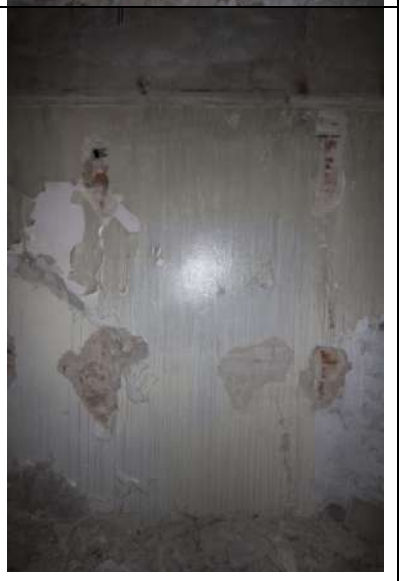
Z112	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos tinkuotas Š kraštas ir arkinės sąramos pėda		
Z113	Nišos 1976-1978 užmūrijimas		
Z114	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos tinkuotas P kraštas		
Z115	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos		

	nišos tinkuotas P kraštas ir arkinės sąramos pėda		
	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašyta niša su arkine sąrama, Antrame etape išmuštas nišos dugnas, pritaikant ją durų angai, 1976-1978 niša užmūryta, pastorinta siena iš priešingos pusės, pristatyta dabartinė skersinė siena	**F7**	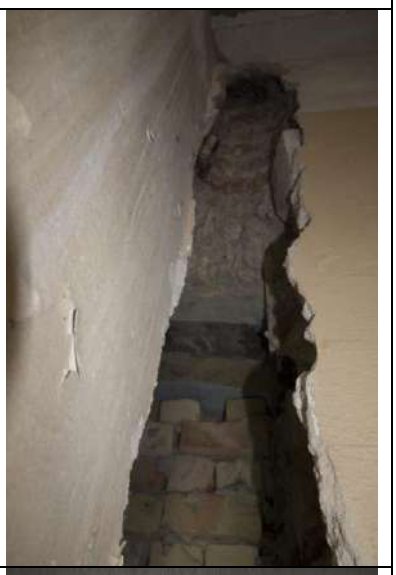
Z116	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų Š angokraštis	**F8**	
Z117	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų P angokraštis		

Z117		**F9**	
Z118	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų Š angokraštis		
Z119	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų P angokraštis		
Z120	1787-1791 durų Š angokraštis, Durys susiaurintos iš Š pusės 1855-1928, yra staktos liekanos	**F10**	
Z121	1787-1791 durų P angokraštis, 1855-1928 staktos liekanos		
Z122	1787-1791 durų pleištinė sąrama, 1855-1928 staktos liekanos, Durys užmūrytos iš abiejų pusių 1976-1978	**F11**	

Z123 **Z124** **Z125**	1787-1791 mūras	**F12**	
Z126	1787-1791 durų Š angokraštis ir pleištinės sąramos pėda	**F13**	
Z127	1787-1791 durų P angokraštis, 1855-1928 susiaurintų durų P angokraštis. Durys užmūrytos 1976-1978		
Z128	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytas dūmtraukio kanalas, Dabartinių 1976-1978 iškirstų durų Š angokraštis	**F14**	
Z129	Dabartinių 1976-1978 durų P angokraštis		
Z129		**F15**	
Z130	1787-1791 sienoje ir 1855-1928 permūrijimuose 1976-1978 ištašyta dabartinė niša		
Z131	1787-1791 durų Š angokraštis ir sąramos pėda, 1976-1978 susiaurinus duris – dabartinis Š angokraštis		

Z132	1787-1791 durų P angokraštis 1976-1978 susiaurinus duris – dabartinis P angokraštis	**F16**	
Z133	1787-1791 durų Š angokraštis		
Z134	1787-1791 durų Š angokraštis ir pleištinės sąramos pėda, Anga iškart užmūryta paliekant tinkuotą nišą		
Z135	1787-1791 durų P angokraštis		
Z136	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstos angos V angokraštis	**F17**	
Z137	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstos angos R angokraštis ir sąrama, aptinkuota ant tinklelio		
Z138	1787-1791 durų V angokraštis, 1855-1928 angokraštis jas susiaurinus, 1976-1978 dabartinis angokraštis jas vėl praplatinus	**F18**	
Z139	1787-1791 durų R angokraštis, sutampantis su dabartiniu		
Z140	1787-1791 durų pleištinės sąramos R pėda, aptašyta iki dabartinio aukščio 1976-1978		
Z141	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų V angokraštis		

Z141		**F19**	
Z144	1855-1928 durų, susiaurintų 1976-1978, dabartinis V angokraštis		
Z143	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų R angokraštis, 1976-1978 susiaurinus angą – dabartinis R angokraštis		
Z144	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirsto ar perdirbto lango tinkuotas V angokraštis	**F20**	
Z145	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirsto ar perdirbto lango tinkuota pleištinė sąrama ir R angokraštis		
Z146	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirsto ar perdirbto lango tinkuotas R angokraštis. Langas užmūrytas 1976-1978		
Z147	1787-1791 lango vietoje 1976-1978 suformuotų dabartinių durų V angokraštis	**F21**	
Z148	1787-1791 lango tinkuotas V angokraštis ir pleištinė sąrama		
Z149	1787-1791 lango tinkuotas R angokraštis ir pleištinė sąrama		
Z150	1787-1791 lango R angokraštis, Dvi dabartinės 1976-1978 durų angos pirminio lango vietoje	**F22**	

Z151	1855-1928 praplatinus į pirminę lango angą – jos V tinkuotas angokraštis ir pleištinė sąrama	**F23**	
Z152	1787-1791 lango tinkuotas V angokraštis ir pleištinės sąramos pėda, 1855-1928 langas praplatintas į V		
Z153	1787-1791 lango tinkuotas R angokraštis ir pleištinės sąramos pėda		
Z151		**F24**	
Z152			
Z153			
Z154	1787-1791 lango V angokraštis, Palangė paaukštinta antrame etape. 1976-1978 iškirstų dabartinių durų V angokraštis		
Z154		**F25**	
Z155	1787-1791 lango R angokraštis. 1976-1978 iškirstų dabartinių durų R angokraštis		
F156	1787-1791 montažinio lango V angokraštis ir pleištinė sąrama. Užmūrytas antrame etape.	**F26**	

Z157	Per 1787-1791 sieną 1976-1978 iškirstas koridorius, išlikuosios spėjamos 1787-1791 sąramos pėdos žymės	**F27**	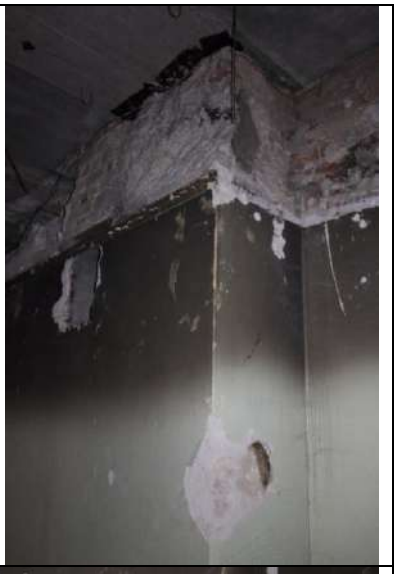
Z158	1787-1791 nišos dugnas, prakirstas ir niša užmūryta 1976-1978	**F28**	
Z158	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos R angokraštis	**F29**	
Z159	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos V angokraštis		
Z160	1787-1791 mūras, nerasta sąramos žymių		

Z160	1787-1791 nišos Š kraštas	**F30**	
Z161	1787-1791 nišos P kraštas		
Z162	1787-1791 nišos P kraštas ir pleištinės sąramos pėda. Niša užmūryta 1976-1978		
Z163	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirsto lango Š angokraštis	**F31**	
Z164	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirsto lango P angokraštis		
Z165	1787-1791 tinkuotos nišos Š kraštas, dugnas, pleištinė sąrama	**F32**	

Z166	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos R kraštas	**F33**	
Z167	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos R kraštas, metalinė sąrama. Niša užmūrta 1976-1978		
Z168	1787-1791 durų R angokraštis, aptašytas 1976-1978 formuojant dabartinę durų angą	**F34**	
Z169	1787-1791 durų V angokraštis, aptašytas 1976-1978 formuojant dabartinę durų angą, 1787-1791 durų sąramos V pėda, dabartinė 1976-1978 sąrama		
Z170	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašyta niša, užmūryta 1976-1978	**F35**	

Z171	1787-1791 durų anga su pleištine sąrama, užmūryta 1855-1928	**F36**	
Z172	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos R angokraštis		
Z172		**F37**	
Z173	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos be sąramos V angokraštis ir		
Z174	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytas dūmtraukio kanalas ir suformuotos angos R angokraštis, 1976-1978 susiaurintois angos dabartinis R angokraštis	**F38**	
Z175	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstos angos V angokraštis, sutampantis su dabartiniu 1976-1978 durų angokraščiu		
Z176	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstos angos V sąrama ir angokraštis, sutampantis su dabartiniu 1976-1978 durų angokraščiu		

Z177			
Z177	1787-1791 sienos 1976-1978 permūrijimas	**F39**	
Z178	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirsto dabartinio lango R angokraštis		
Z179	1976-1978 permūrijimas po langu		
Z180	1787-1791 sienos 1855-1928 permūrijimas, 1976-1978 iškirsto dabartinio lango V angokraštis		
Z181			
Z181	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų dabartinis 1976-1978 R angokraštis	**F40**	
Z182	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų dabartinis 1976-1978 V angokraštis		
Z183	Surištas 1787-1791 koridoriaus ir lauko sienos mūras		
Z184	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškapotas dabartinis lango Š angokraštis	**F41**	
Z185	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškapotas dabartinis lango P angokraštis. 1787-1791 lango Š angokraštis		
Z186	1787-1791 lango P angokraštis. Langas užmūrytas 1976-1978		

Z187	1787-1791 lango P angokraštis ir pleištinė sąrama, sutampantys su dabartiniais, aptašytais 1976-1978	**F42**	
Z188	1787-1791 lango Š angokraštis, sutampantis su dabartiniu, aptašytu 1976-1978		
Z189	Palangės niša, 1976-1978 ištašyta 1787-1791 mūre		

ANTRO AUKŠTO ZONDAI IR FOTOFIKSACIJA

<table>
<tr><td>Z201</td><td>1787-1791 sienos permūrijimas 1855-1928</td><td rowspan="4">F1</td><td rowspan="4"> 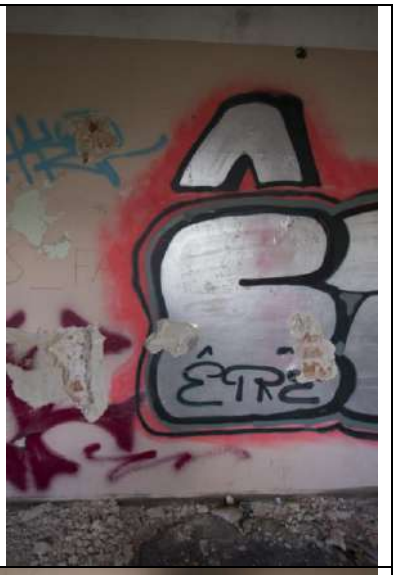 </td></tr>
<tr><td>Z202
Z203</td><td>1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų angokraščiai ir sąrama</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Z204</td><td>1787-1791 mūras</td><td rowspan="3">F2</td><td rowspan="3"> </td></tr>
<tr><td>Z205</td><td>1787-1791 durų Š angokraštis, performuotas 1855-1928</td></tr>
<tr><td>Z206</td><td>1787-1791 durų Š tinkuota pleištinės sąramos pėda</td></tr>
<tr><td>Z207</td><td>1787-1791 durų P angokraštis, performuotas 1876-1978</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Z208</td><td>1787-1791 krosnies pakuros angokraščiai ir pleištinė sąrama. Užmūryta 1855-1928</td><td>F3</td><td> </td></tr>
</table>

Z209	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų Š angokraštis	**F4**		
Z210	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų Š pleištinės sąramos pėda. Durys susiaurintos ir pažemintos 1976-1978			
Z211	1787-1791 sienoje iškirstas dadartinis P durų angokraštis			
Z212	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų Š angokraštis	**F5**		
Z213	1787-1791 sienoje1976-1978 iškirstų dabartinių durų ant tinklelio tinkuota sąrama			
Z214	1787-1791 sienoje1976-1978 iškirstų dabartinių durų P angokraštis			
Z215	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų Š angokraštis	**F6**		
Z216	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų sąrama			
Z217	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų P angokraštis			

Z218	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų Š angokraštis	**F7**	
Z219	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų sąrama		
Z220	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų P angokraštis		
Z221	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstas dabartinių durų Š angokraštis	**F8**	
Z222	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų Š angokraščio liekanos ir pleištinės sąramos pėda virš dabartinių durų angos		
Z223	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstų durų P angokraštis		
Z224	1787-1791 krosnies pakuros Š angokraštis ir pleištinės sąramos pėda. Užmūryta 1787-1791	**F9**	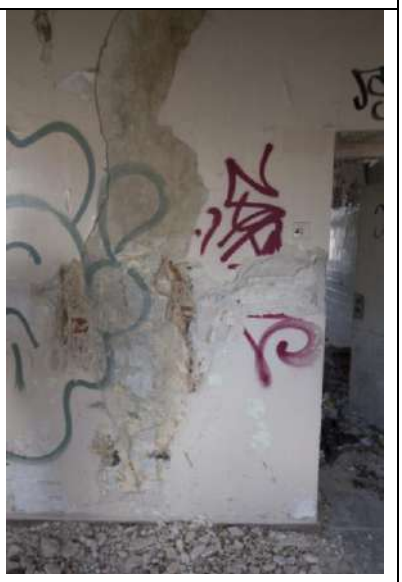

Z225	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstas dabartinių durų Š angokraštis	**F10**		
Z226	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstas dabartinių durų P angokraštis			
Z227	Įvairiais laikotarpiais permūrytoje 1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirsta dabartinė niša	**F11**		
Z227	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstas dabartinių durų Š angokraštis	**F12**		
Z228	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstas dabartinių durų P angokraštis			

Z229	1787-1791 durų tinkuotas Š angokraštis, pleištinės sąramos pėda, staktos guolis	**F13**		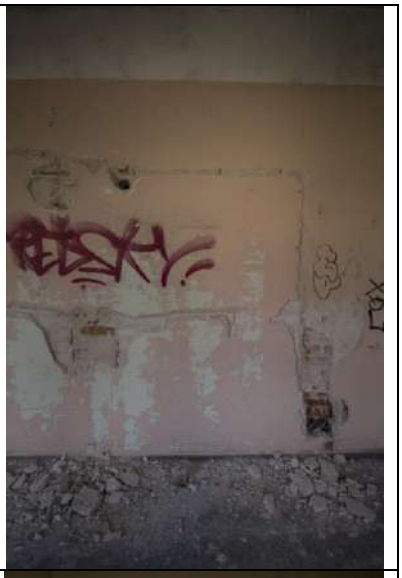
Z230	1787-1791 durų P angokraštis. Užmūrytos 1976-1978			
	1787-1791 durų anga, užmūryta 1976-1978 paliekant nišą	**F14**		
Z231	1787-1791 sienoje 1976-1978 praplatintos durų angos dabartinis V angokraštis	**F15**		
Z232	1787-1791 durų angos R angokraštis, sutampantis su atitinkamu 1976-1978 praplatintos dabartinės durų angos V angokraščiu			

Z233	1787-1791 durų angos V angokraštis arba nišos V kraštas. 1976-1978 dabartinių durų V angokraštis	**F16**	
Z234	1787-1791 durų angos arba nišos pleištinės sąramos V pėda		
Z235	1787-1791 durų angos R angokraštis arba nišos R kraštas. 1976-1978 dabartinių durų R angokraštis		
Z236	1787-1791 mūras	**F17**	
Z237	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų V angokraštis		
Z238	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų R angokraštis		
Z239	1787-1791 nišos V kraštas ir sąramos pėda	**F18**	
Z240	1787-1791 nišos R kraštas. Niša užmūryta 1855-1928. 1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų V angokraštis		
Z240	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstos dabartinės trys durų angos	**F19**	
Z241			
Z242			

Z243	1787-1791 lango tinkuotas V angokraštis ir pleištinės sąramos pėda	**F20**	
Z244	1976-1978 dabartinių durš R angokraštis		
Z245	1787-1791 lango tinkuotas R angokraštis ir pleištinė sąrama	**F21**	
Z246	1787-1791 lango tinkuotas V angokraštis, 1787-1791 lango tinkuotas R angokraštis, maždaug sutampantis su dabartinių 1976-1978 durų R angokraščiu	**F22**	
Z247	1787-1791 lango tinkuotas V angokraštis ir pleištinės sąramos pėda		
Z248	Dabartinių 1976-1978 durų V angokraštis, sudormuotas perdirbus 1787-1791 lango angą		

Z249	1787-1791 lango R angokraštis, 1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstos montažinės angos V angokraštis, Užmūryta antrame 1855-1928 etape	**F23**	
Z250	Įvairių leokotarpių 1787-1791 sienos perūmijimai	**F24**	
Z251	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškapotas ir vienąkart perdirbtas dūmtraukio kanalas	**F25**	
Z252	1787-1791 durų R angokraštis, aptašytas 1976-1978 formuojant dabartinių durų R angokraštį	**F26**	
Z253	1787-1791 pleištinė durų sąrama, apkapota 1976-1978 dedant dabartinę durų sąramą		
Z254	1787-1791 durų V angokraštis, aptašytas 1976-1978 formuojant dabartinių durų R angokraštį		
Z255	1976-1978 dabartinė surenkamo gelžbetonio		

	sąrama, įdėta į 1787-1791 mūrą		
Z256	1787-1791 nišos Š kraštas	**F27**	
Z257	1787-1791 nišos P kraštas. Niša užmūryta 1976-1978		
Z258	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos Š kraštas	**F28**	
Z259	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos P kraštas. Niša užmūryta 1976-1978		
Z259	1787-1791 sienoje 1855-1928 ištašytos nišos P kraštas	**F29**	
Z260	1787-1791 suformuotos nišos su pleištine sąrama Š kraštas		
	1787-1791 mūras savaiminėje atodangoje	**F30**	

Z261	1787-1791 sienoje 1855-1928 iškirstas R durų angokraštis arba R nišos kraštas. Dabartinis 1976-1978 durų R angokraštis	**F31**	
Z261	Į 1787-1791 sieną įdėtas dabartinių 1976-1978 durų R angokraščio mūras ir gelžbetoninė sąrama		
Z263	Dabartinių 1976-1978 durų V angokraštis		
Z263		**F32**	
Z264	1976-1978 mūras		
Z265	1787-1791 mūre 1855-1928 iškirstos durų angos V angokraštis arba nišos V kraštas		
Z266	1787-1791 mūre 1855-1928 iškirstos durų angos V angokraštis arba nišos V kraštas ir sąramos pėda		
Z267	1787-1791 mūre dabartinės 1976-1978 iškirstos durų angos R angokraštis		
Z268	1787-1791 mūre dabartinės 1976-1978 iškirstos durų angos R angokraštis ir sąrama, nutinkuota ant tinklelio		

Z267		**F33**	
Z268			
Z269	Dabartinių 1976-1978 suformuotų durų V angokraštis		
Z270	1976-1978 mūras		
Z270		**F34**	
Z271	1787-1791 sienoje 1855-1928 permūrijimas, ant kurio guli 1976-1978 nišos mūras		
Z272			
Z273	1787-1791 krosnies pakuros R angokraštis ir pleištinės sąramos pėda. Pakuros V dalis suardyta ir anga užmūryta 1855-1928	**F35**	
Z274	1855-1928 mūras		

Z275	1855-1928 mūras	**F36**	
Z276	Iš 1855-1928 mūro suformuotas R durų angokraštis arba R nišos kraštas. Dabartinių 1976-1978 durų R angokraštis		
Z277	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos V angokraštis		
Z278	1787-1791 sienoje iškirstos dabartinės durų angos V angokraštis ir sąrama, aptinkuota ant tinklelio		
Z277		**F37**	
Z278			
Z279	Viršutinė R 1976-1978 permūrijimo riba virš dabartinio lango		
Z280	1787-1791 sienos 1976-1978 permūrijimas po dabartijniu langu		
Z281	Viršutinė V 1976-1978 permūrijimo riba virš dabartinio lango		
Z282	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų durų R angokraštis		
Z283	1787-1791 sienoje 1976-1978 iškirstų durų R angokraštis ir sąrama		
Z281		**F38**	
Z282			
Z283			
Z284	1787-1792 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių V sąrama		
Z284	1787-1792 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų V angokraštis		
Z285	1787-1792 sienoje 1976-1978 iškirstų dabartinių durų V angokraštis ir sąrama		

Z286	Į 1787-1791 mūrą 1855-1928 įdėtos dabartinės arkinės lango sąramos R pėda	**F39**	
Z287	1787-1791 lango Š angokraštis. Langas užmūrytas 1976-1978	**F40**	
Z288	1787-1791 lango tinkuotas P angokraštis, sutampantis su dabartiniu	**F41**	
Z289	1787-1791 lango tinkuotas P angokraštis ir pleištinės sąramos pėda, sutampantys su dabartiniais		
Z290	1787-1791 lango tinkuotas Š angokraštis, sutampantis su dabartiniu		
Z291	1787-1791 mūre 1976-1978 ištašyta dabartinė palangės niša		

Z292	1787-1791 tinkuotas P langos angokraštis. Dabartinis 1976-1978 lango P angokraštis susiaurinus angą	**F42**	
Z293	1787-1791 lango Š angokraštis, permūrytas dabartiniu pavidalu 1976-1978		
	1787-1791 mūras ir pirminis tinkas, siekiantys dabartinę 1976-1978 surenkamo gelžbetonio perdangą	**F43**	
	1787-1791 mūras ir pirminis tinkas, siekiantys dabartinę 1976-1978 surenkamo gelžbetonio perdangą	**F44**	

KELPROJEKTAS

Užsakovas	UAB „Misionierių namai“ Jogailos g. 4 LT-01116 Vilnius
Objektas	Gyvenamosios paskirties pastatai, Subačiaus g. 20, 22 Vilnius
Statinio kategorija	Ypatingas statinys
Stadija	Techninis projektas
Dalis	Projektiniai inžineriniai geologiniai tyrimai
Tomas	
Žymuo	7384–00–TP–GT
Metai	2015

LIETUVOS RESPUBLIKA * UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „KELPROJEKTAS“ * TECHNINĖ DOKUMENTACIJA

Kvalifikacijos atestato Nr.	Pareigos	Parašas	Pavardė
	Gen. dir. pavaduotojas - technikos direktorius		A. Čibirka
	Tyrinėjimų skyriaus vadovas		S. Gegieckas
	Sektoriaus vadovas		T. Survila
	Darbų vadovas		L. Pasmokis

Inv. Nr.

UAB „KELPROJEKTAS“, I. Kanto g. 25, LT-44296, Kaunas, Lietuva.
Tel.: (8~37) 223 186, faksas: (8~37) 205 227, el. paštas: info@kelprojektas.lt, www.kelprojektas.lt
Įmonės kodas 234004210. PVM kodas LT340042113.
Atsiskaitomoji sąskaita LT702140030001229899, Nordea Bank AB Lietuvos skyriuje, banko kodas 21400.

TURINYS

Psl.

Aiškinamasis raštas (12 psl.) *7384-00-TP-GT.AR* .....

- 1. Įvadas 4
- 2. Bendrieji duomenys 7
- 3. Geomorfologija 8
- 4. Geologinė sandara 9
- 5. Hidrogeologinės sąlygos 10
- 6. Gruntų sudėtis ir inžineriniai geologiniai sluoksniai 11
- 7. Gruntų fizinės ir mechaninės savybės 13
- 8. Geologiniai procesai ir reiškiniai 14
- 9. Išvados ir rekomendacijos 14

2. Tekstiniai priedai

1. Gruntų laboratorinių tyrimų protokolas Nr.2015102372, tyrimų rezultatų lentelės ir granuliometrinės sudėties pasiskirstymo kreivės (12 psl.) 17
2. Tiesioginio kirpimo ir kompresijos bandymų duomenys (14 psl.) 29
3. Gruntų laboratoriniai tyrimai (granuliometrinės sudėties ir konsistencijos ribų nustatymas, tiesioginio kirpimo, kompresijos ir vienaašio gniuždymo bandymai) (20 psl.) 43
4. Vandens bendrosios cheminės analizės rezultatai (3 psl.) 63
5. Gręžinių koordinačių ir altitudžių žiniaraštis (1 psl.) 66
6. Techninė užduotis (2 psl.) 67
7. Projektinių inžinerinių geologinių tyrimų darbų programa (2 psl.) 69
8. LGT raštas dėl inžinerinių geologinių tyrimų programos vertinimo (1 psl.) 71
9. Leidimai tirti žemės gelmes (2 psl.) 72
10. Zondo kalibravimo liudijimas Nr. N-MJ-634 (2 psl.) 74
11. Gruntų aprašymo protokolas ..... (tik archyviniame egzemplioriuje)

3. Grafiniai priedai

1. Objekto dislokacijos schema (1 psl.) *7384-00-TP-GT.B-01* 77
2. Topografinis planas M 1:500 su gręžinių, kasinių, statinio zondavimo (CPT), dinaminio zondavimo (DPH) vietomis ir pjūvių linijomis (1 psl.) *7384-00-TP-GT.B-02* 78
3. Geologiniai–litologiniai gręžinių stulpeliai, statinio zondavimo ir dinaminio zondavimo grafikai (6 psl.) *7384-00-TP-GT.B-03* 79
4. Kasinių stulpeliai ir pamatų įgilinimas (1 psl.) *7384-00-TP-GT.B-04* 85
5. Geologiniai – litologiniai pjūviai M 1:200 (3 psl.) *7384-00-TP-GT.B-05* 86
6. Geotechninių parametrų suvestinė lentelė (1 psl.) *7384-00-TP-GT.B-06* 89

4. Informaciniai priedai

1. Gręžinio Nr. 49074 pasas (3 psl.) 91
2. Nuotraukos (15 psl.) 94

1. ĮVADAS

UAB „Kelprojektas“ tyrinėjimų skyrius pagal sutartį su **UAB „Misionierių namai“** 2015 metų rugsėjo – spalio mėnesiais atliko projektinius inžinerinius geologinius tyrimus gyvenamosios paskirties pastatams, Subačiaus g. 20, 22 Vilniuje.

1.1 Tyrimų vieta, adresas, koordinatės (LKS-94 koordinačių sistemoje).

Tyrinėtas plotas yra Vilniaus miesto savivaldybėje, Subačiaus gatvėje 20, 22 (žr. graf. priedą Nr.1). Centro koordinatės (LKS-94) (x–6060820; y–583494).

1.2 Tyrimų paskirtis – nustatyti sklypo inžinerines geologines, bei hidrogeologines sąlygas ir įvertinti gruntus kaip natūralius pagrindus.

1.3 Statinio kategorija. Ypatingas statinys.

1.4 Geotechninė kategorija. Tyrimai atlikti pagal III geotechninę kategoriją.

1.5 Duomenys apie tyrimų metodiką ir normatyvinius dokumentus. Tyrimai atlikti techninio projekto stadijai pagal užsakovo patvirtintą ir Lietuvos geologijos tarnybos suderintą projektinių inžinerinių geologinių tyrimų darbų programą (tekstinis priedas Nr.7). Tyrimai atlikti remiantis STR 1.04.02:2011 „Inžineriniai geologiniai ir geotechniniai tyrimai“, LST EN 1997-1:2006 ir LST EN 1997-2:2007 reikalavimais ir rekomendacijomis. Gruntų pavadinimai pateikti pagal LST EN ISO 14688-1,2 reikalavimus.

1.6 Duomenys apie tyrimų darbų rūšis, metodus, įrangą, apimtys:

Lauko darbų metu atlikti šie inžineriniai - geologiniai darbai:

1.6.1 Gręžimo darbai.

Topografiniame plane (žr. graf. priedą Nr.2) nurodytose vietose, gręžimo įrenginiais MWG–6 ir H–35SL šnekiniu gręžimo būdu, 135 mm diametru, bei *„Nordmeyer“* firmos tuščiavidure šnekine sistema 200 mm diametru (nesuardytos struktūros grunto bandinių paėmimui) išgręžta 11 gręžinių 12,0–15,0 m gylio viso 150,6 m. Gręžimas vykdytas 0,5–1,5 m ilgio reisais. Gręžimo metu atliktas ištisinis pakelto grunto atpažinimas ir aprašymas, bei atrinkti grunto pavyzdžiai laboratoriniams tyrimams.

1.6.2 Geodeziniai darbai.

Gręžinių planinis bei jų aukščių pririšimas sudarytas pasinaudojant GPS duomenimis. Matavimai buvo atlikti prietaisu GPS trimble R6 Topcon GPT-3005 LN. Rengiant pjūvius buvo pasinaudota kompiuterine programa Autocad Civil 3D 2015. Aukščių sistema – Baltijos. Koordinačių sistema – LKS-94.

1.6.3 Statinio zondavimo bandymai (CPT).

Pagrindo gruntų mechaninių ir deformacinių savybių nustatymui atlikta 11 statinio zondavimo bandymų (CPT) iki 8,6–13,0 m gylio (iš viso 115,4 m). Kūginiam penetrometrui įsigilinus į tankius smėlius ar žvyrus, dėl išrautų inkarinių polių, statinio zondavimo bandymai nutraukti (vietomis zondavimo bandymai buvo atlikti epizodiškai, pragręžiant neprazonduojamus intarpus – IGS Nr.6; 8; 11; 12). Statinis zondavimas atliktas kūginiu penetrometru („Tenzo-zondas Nr. 0207") pagal LST EN 1997–2:2007. Zondavimo metu kas 0,2 m nustatytas grunto pasipriešinimo stiprumas zondavimo galvutei, t.y. kūginis stipris qc ir matuotas šoninės trinties stipris fs. Zondavimo duomenų grafikai pateikti prie gręžinių stulpelių. Kūginio penetrometro techniniai duomenys pateikti kalibravimo sertifikate Nr. N-MJ-634 (žr. tekstinį priedą Nr.10).

1.6.4 Dinaminio zondavimo bandymai (DPH).

Tyrimų metu šalia gręžinių Nr.4 ir Nr.9 atlikti dinaminio zondavimo bandymai iki 14,7–15,5 m gylio, sunkiąją dinaminio zondavimo sistema – DPH (plakto masė – 50 kg, kritimo aukštis – 500 mm) pagal Lietuvos Respublikos standartą LST EN 1997-2:2007. Smūgių skaičius buvo fiksuojamas kas 0,1 m. Pagal smūgių skaičių N_{10} paskaičiuotas dinaminis kūginis stipris (q_d, MPa) ir tankumo rodiklis (I_d, vnt.d.).

Zondavimo duomenų grafikai pateikti prie gręžinių stulpelių, grafiniuose prieduose (žr. grafinį priedą Nr.3).

1.6.5 Kasiniai.

Pamatų tipo ir gylio nustatymui iškasti 3 kasiniai iki 1,5–2,4 m gylio. Pastato rūsyje, dėl antisanitarinių sąlygų ir gausybės buitinių šiukšlių, numatytas kasinys Nr.2 neiškastas.

Kasinių stulpeliai ir pamatų įgilinimas pateikti grafiniuose prieduose (žr. grafinį priedą Nr.4). Kasinių nuotraukos pateiktos informaciniame priede Nr. 2 (nuotraukos Nr.12–21).

1.6.6 Gruntų laboratoriniai tyrimai.

Lauko darbų metu laboratoriniams tyrimams paimta 27 suardytos struktūros ir 12 nesuardytos struktūros gruntų pavyzdžiai. UAB „SWECO" laboratorijoje (35 pvz.) ir VU GMF Inžinerinės geologijos ir gruntų mechanikos laboratorijoje (4 pvz.), jiems nustatyta granuliometrinė sudėtis (39 pvz.), filtracijos koeficientas (22 pvz.), natūrali drėgmė bei plastiškumo ir takumo ribos (17 pvz.). Grunto gamtinis ir kietųjų dalelių tankiai (37 pvz.), poringumo koeficiento (37 pvz.), organinės medžiagos kiekis (1 pvz.), suminė sankiba ir vidinės trinties kampas (11 pvz.), kompresinis deformacijų modulis (11 vnt.). Gruntų laboratorinius tyrimus atliko technikė V. Baniulienė ir vad. inž. I. Jančiukienė (UAB „SWECO), bei D. Gribulis ir D. Urbaitis (VU GMF). Gruntų laboratoriniai tyrimai pateikti tekstiniuose prieduose Nr.1, 2, 3.

Laboratorijoje nustatytos gruntų fizikinės mechaninės savybės: drėgnio nustatymas CEN ISO/TS 17892-1:2004, granuliometrinės sudėties nustatymas CEN ISO/TS 17892-4:2004, takumo ir plastiškumo ribų nustatymas CEN ISO/TS 17892-12:2004, grunto dalelių tankio nustatymas CEN ISO/TS 17892-2:2004, grunto tankio nustatymas CEN ISO/TS 17892-3:2004, pralaidumo vandeniui nustatymas CEN ISO/TS 17892-4:2005, tiesioginio kirpimo bandymas CEN ISO/TS 17892-10:2004, pakopomis apkraunamo grunto bandymas odometru CEN ISO/TS 17892-5:2004, smulkaus grunto vienaašio gniuždymo bandymas CEN ISO/TS 17892-7:2005, organinės medžiagos kiekio nustatymas ASTM D2974:1987.

1.6.7 Vandens laboratoriniai tyrimai.

Vandens laboratoriniams tyrimams paimti 3 vandens mėginiai. Vandens mėginiai paimti iš gręžinių Nr.1; Nr.10; Nr.11 ir jiems atlikta bendroji cheminė analizė ir vandens agresyvumas betonui. Vandens laboratoriniai tyrimai pateikti tekstiniame priede Nr.4.

Vandens bendrosios cheminės analizės rezultatai nustatyti pagal: LST EN ISO 14911, LST ISO 10304-1, LST ISO 9963-1, LST ISO 6332, LST EN 206:2014.

1.7 Anksčiau atliktų tyrimų apžvalga:

Duomenų apie ankščiau atliktus inžinerinius geologinius tyrimus šioje teritorijoje nėra. Pasinaudojus Lietuvos geologijos tarnybos archyvine medžiaga (informacinė sistema „Geolis“) išsiaiškinta, kad šalia sklypo išgręžtas 10 m gylio gręžinys (LGT fondo Nr.49074). Viršutinėje pjūvio dalyje, iki 2,4 m gylio),supilti smėlingi gruntai, giliau (iki 10,0 m) slūgso limnoglacialiniai (lg II md) vidutinio tankumo, dulkingi smėliai, kurie nuo 3,5 m prisotinti vandeniu.

Gręžinio pasas pateiktas informaciniame priede Nr. 1.

1.8 Lauko darbų ir duomenų apdorojimo atlikėjai.

Inžinerinių geologinių tyrimų vadovas UAB „Kelprojektas“ tyrinėjimų skyriaus darbų vadovas Linas Pasmokis.

Lauko darbus atliko UAB „Kelprojektas“ tyrinėjimų skyriaus technikas Dainius Grigaliūnas ir inžinierius geologas Aidas Svirplis.

Inžinerinių geologinių tyrimų ataskaitą paruošė darbų vadovas Linas Pasmokis.

Pagal lauko darbų ir laboratorinių tyrimų rezultatus sudaryti geologiniai – litologiniai pjūviai, gręžinių koordinačių ir altitudžių žiniaraštis, kasinių stulpeliai ir pamatų įgilinimas, gręžinių stulpeliai ir statinio, dinaminio zondavimo grafikai, sutartinių ženklų ir geotechninių parametrų suvestinė lentelė, bei parašyta ataskaita.

2. BENDRIEJI DUOMENYS

Tyrinėtas sklypas yra Vilniaus miesto savivaldybėje, Subačiaus gatvėje Nr.20, 22. Tyrimų plote reljefas žemėja šiaurės kryptimi nuo 134,0 iki 126,0 m. Už 230 m nuo tyrimų sklypo teka Vilnia, kuriuos absoliutinis aukštis apie 94 m. Tyrimų metų (2015-10) teritorijoje stovėjo apleisti ir negyvenami 2 aukštų pastatai. Tyrimų metu vyko archeologiniai kasinėjimai. Gręžinių vietos buvo užniveliuotos.

Nuotrauka Nr.1 Šiaurinė sklypo dalis (D. Grigaliūno nuotrauka)

Nuotrauka Nr.2 Pietinė sklypo dalis (D. Grigaliūno nuotrauka)

3. GEOMORFOLOGIJA

Geomorfologiniu požiūriu tyrinėta teritorija yra vėlyvojo Nemuno ledynmečio, paskutiniojo apledėjimo Vilnios lygumoje, Neries vidurupio slėnio IV viršsalpinėje terasoje (reljefo tipas: upių slėniai).

4. GEOLOGINĖ SANDARA

Geologinį pjūvį sudarė technogeniniai dariniai (t IV), limnoglacialiniai Nemuno ledynmečio (lg III nm), fliuvioglacialiniai Nemuno ledynmečio (f III nm) ir Žeimenos ledynmečio, Medininkų posvitės glacialiniai (g II md) dariniai.

Technogeniniai dariniai (t IV) – tai statant pastatus ir įrengiant infrastruktūrą ir komunikacijas planingai supilti ar perstumdyti gruntai.

Tai labai purūs ir purūs smėlingi gruntai, daug kur su mažu kiekiu organinės medžiagos, vietomis su statybinio laužo priemaiša: dulkingas smulkus smėlis (siFSaMg; orsiFSaMg) ir smulkus smėlis (FSaMg). Kai kur viršutinė dalis padengta 10 cm dirvožemio sluoksniu, o ties gręžiniu Nr.3 yra išlikusi kelio važiuojamoji dalis – 8 cm asfaltbetonio sluoksnis ir 6 cm skaldos pagrindas.

Teritorija iškasinėta (nukasta iki 2,5–3,4 m) – vyko archeologiniai kasinėjimai, atkasta dalis pastato kontūrų – senieji pamatai.

Technogeninių darinių storis 0,3–3,0 m, vietomis (kur nukasta; gręžiniai Nr.7 ir Nr.9) natūralūs gruntai slūgso nuo žemės paviršiaus. Technogeninės nuogulos dengia limnoglacialinius darinius (lg III nm).

Limnoglacialiniai Nemuno ledynmečio dariniai (lg III nm) slūgso po technogeniniais dariniais iki 6,4–12,6 m gylio (abs. a. 118,89–124,10 m). Tai smulkūs smėliai (FSa), vidutinio rupumo smėliai (MSa), dulkingi smulkūs smėliai (siFSa), kietai plastingos konsistencijos dulkingi moliai (siCl), bei apatinėje dalyje pusiau kietos konsistencijos įvairūs dulkiai (Si) – smėlingi dulkiai (saSi), molingi dulkiai (clSi), smėlingi molingi dulkiai (saclSi).

Birių gruntų tankumas įvairus, nuo purių (viršutinėje dalyje) iki tankių (apatinėje dalyje). Dulkiai dažniausiai su molio ir smėlio lęšiais, o smėliai vietomis su molio intarpais.

Fliuvioglacialiniai Nemuno ledynmečio dariniai (f III nm) sutikti po limnoglacialiniais dariniais nuo 6,4–12,6 m gylio iki 8,4–14,4 m gylio (abs. a. 115,60–120,40 m), vietomis 12,0–15,0 m gylio gręžiniais sluoksnio padas nepasiektas.

Šiuos darinius sudaro gelsvai rudos spalvos žvyringi smėliai (grSa), smėlingi žvyrai (saGr), vidutinio rupumo smėliai (MSa) ar smulkūs dulkingi smėliai (siFSa). Ties gręžiniu Nr.9 nuo 9,6 iki 12,4 m gylio slūgso pusiau kietos konsistencijos smėlingas dulkis (saSi).

Birūs gruntai dažniausiai tankūs, vietomis vidutinio tankumo. Žvyringi gruntai su gargždo priemaiša.

Žeimenos ledynmečio, Medininkų posvitės glacialiniai dariniai (g II md) sutikti ties gręžiniais Nr.1; 4; 9; 10; 11 nuo 8,4–14,4 m gylio (abs. a. 115,60–120,40 m). Tai kietai plastingos (viršutinėje dalyje) ir pusiau kietos konsistencijos, smėlingi dulkingi moliai (sasiCl) mažai plastiški. Glacialinių darinių padas 12,0–15,0 m gylio gręžiniais nepasiektas, o pragręžtas storis siekia 0,6–6,6 m.

5. HIDROGEOLOGINĖS SĄLYGOS

Tyrimų metu 2015 m. rugsėjo – spalio mėnesiais tirtoje teritorijoje paplitę paviršutinio tipo (podirvio), gruntiniai ir spūdiniai (tarpsluoksniniai) vandenys.

Paviršutinio tipo (podirvio) vandenys (gręžiniuose Nr.1; 4; 5; 6) slūgso nuo 2,3–5,5 m gylio (abs. a. 124,8–127,7 m) virš limnoglacialiniuose smėliuose esančių molio tarpsluoksnių. Vandeningo sluoksnio storis nuo kelių centimetrų iki 0,5 m.

Gruntiniai vandenys (gręžiniuose Nr.3; Nr.5–11) slūgso nuo 4,0–6,8 m gylio (abs. a. 123,09–127,00 m). Vanduo susikaupęs limnoglacialinių darinių smėliuose. Vandeningo sluoksnio storis siekia 0,8–2,7 m. Apatinė vandenspara pasiekta 5,0–9,2 m gylyje, kurią sudaro dulkiai. Ties gręžiniais Nr.3 ir Nr.9 vandeningas sluoksnis perdengtas 0,4–0,8 m storio molio tarpsluoksniais.

Gruntinio vandens lygis priklauso nuo kritulių gausos ir sniego polaidžio. Aukščiausias prognozuojamas vandens lygis gali pakilti apie 0,5–1,5 m aukščiau, nei tyrimų metu jis buvo sutiktas. Gruntinio vandens srautas – šiaurės-vakarų kryptimi.

UAB „Sweco" laboratorijoje nustatyti šie filtracijos koeficientai **k**:

- Dulkingas smulkus smėlis (siFSa) – 0,6–1,2 m/d;
- Smulkus smėlis (FSa) – 0,9–4,6 m/d;
- Vidutinio rupumo smėlis (MSa) – 6,1–8,4 m/d;

Spūdiniai (tarpsluoksniniai) vandenys sutinkami visuose gręžiniuose 6,6–12,6 m gylyje (abs. a. 119,50–123,00). Vanduo susikaupęs fliuvioglacialinių darinių smėliuose ir žvyre. Šie vandenys yra spūdiniai ir nusistovėjo sulig gruntinio vandens lygiu (abs. a. 121,00–127,00 m). Pragręžtas vandeningo sluoksnio storis nuo 0,5 iki 5,4 m ir daugiau, nes apatinė vandenspara 12,0–15,0 m gylio gręžiniais daug kur nepasiekta. Viršutine vandenspara tarnauja limnoglacialinių darinių įvairūs dulkiai, o apatine glacialinių darinių smėlingi dulkingi moliai (sasiCl).

UAB „Sweco" laboratorijoje nustatyti šie filtracijos koeficientai **k**:

- Dulkingas smulkus smėlis (siFSa) – 0,4–0,7 m/d;
- Vidutinio rupumo smėlis (MSa) – 5,9–11,3 m/d;
- Žvyringas smėlis (grSa) – 1,6–19,8 m/d;

Iš gręžinių Nr.1; Nr.10; Nr.11 paimti 3 požeminio vandens mėginiai iš 4,3–8,0 m gylio, kuriems laboratorijoje atlikta bendroji cheminė analizė, nustatyta vandens makrokomponentė sudėtis ir jo korodavimo aktyvumas ir agresyvumas. Pagal požeminio vandens laboratorinius tyrimus vanduo yra neagresyvus neagresyvūs arba silpnai agresyvūs (gręžinys Nr.10) pagal (LST EN 206:2014).

6. GRUNTŲ SUDĖTIS IR INŽINERINIAI GEOLOGINIAI SLUOKSNIAI

Pagrindo storymėje išskirta 14 inžinerinių geologinių sluoksnių (toliau IGS).

Technogeniniai gruntai:

IGS 1 (t IV). *Supiltas dulkingas smulkus smėlis, su organikos priemaiša, juodas, juosvai rudas, mažai drėgnas, labai purus.* Sluoksnio storis 0,3–1,3 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,1 iki 3,0 MPa, vidurkis 1,6 MPa.

IGS 2 (t IV). *Supiltas smulkus smėlis, dulkingas smulkus smėlis, juosvai rudas, juodas, gelsvas, su organikos, vietomis statybinio laužo priemaiša, mažai drėgnas, purus.* Sluoksnio storis 0,7–2,9 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,2 iki 5,8 MPa, vidurkis 2,9 MPa.

Purūs limnoglacialiniai smėliai:

IGS 3 (lg III nm). *Smulkus smėlis, vidutinio rupumo smėlis, mažai dulkingas, gelsvai rudas, su molio lęšiais, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, purus.* Sluoksnio storis 1,2–3,8 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,6 iki 8,0 MPa, vidurkis 4,5 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis $\mathbf{E_o}$ 13 MPa, laboratorijoje nustatytas odometrinis deformacijų modulis $\mathbf{E_{oed}}$ kinta nuo 1,5 iki 18,2 MPa, vidutinė suminė sankiba **c** yra 10,5 kPa, vidinės trinties kampas φ 29,5–32,0°, gamtinis tankis ρ yra 1,74 Mg/m^3, o poringumo koeficientas **e** 0,67.

Vidutinio tankumo ir vidutinio stiprumo limnoglacialiniai gruntai:

IGS 4 (lg III nm). *Smulkus smėlis, vidutinio rupumo smėlis, dulkingas smulkus smėlis, gelsvai rudas, su molio lęšiais, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, vidutinio tankumo.* Sluoksnio storis 0,4–6,0 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 3,4 iki 14,4 MPa, vidurkis 6,75 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis $\mathbf{E_o}$ 30 MPa.

IGS 5 (lg III nm). *Dulkingas molis, rudas, vidutinio plastiškumo, kietai plastingas, su smėlio tarpsluoksniais, vidutinio stiprumo.* Sluoksnio storis 0,4–1,0 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,4 iki 6,3 MPa, vidurkis 2,9 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis $\mathbf{E_o}$ 21 MPa.

Tankūs ir stiprūs limnoglacialiniai gruntai:

IGS 6 (lg III nm). *Dulkingas smulkus smėlis, gelsvai rudas, vandeningas, su molio lęšiais, tankus.* Sluoksnio storis 1,6–2,4 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 10,8 iki 19,2 MPa, vidurkis 16,2 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis $\mathbf{E_o}$ 56 MPa.

IGS 7 (lg III nm). *Dulkis, smėlingas dulkis, molingas dulkis, smėlingas molingas dulkis, gelsvai rudas, mažo plastiškumo, pusiau kietas, su smėlio ir molio lęšiais, stiprus.* Sluoksnio storis 1,0–3,4 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,3 iki 7,4 MPa, vidurkis 3,9 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis $\mathbf{E_o}$ 20 MPa.

Vidutinio tankumo fliuvioglacialiniai smėliai:

IGS 8 (f III nm). *Vidutinio rupumo smėlis, žvyringas smėlis, rudas, gelsvai rudas, vandeningas, vidutinio tankumo.* Sluoksnio storis 0,4–1,7 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 8,2 iki 9,1 MPa, vidurkis 8,4 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis **E**$_o$ 35 MPa, laboratorijoje nustatytas odometrinis deformacijų modulis **E**$_{oed}$ kinta nuo 1,8 iki 14,5 MPa, vidutinė suminė sankiba **c** yra 12,0 kPa, vidinės trinties kampas **φ** 33,5–36,0°, gamtinis tankis (vandeningo grunto) **ρ** yra 1,98 Mg/m^3, o poringumo koeficientas **e** 0,60.

Tankūs ir stiprūs fliuvioglacialiniai gruntai:

IGS 9 (f III nm). *Vidutinio rupumo smėlis, gelsvai rudas, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, tankus.* Sluoksnio storis 0,2–2,9 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 16,2 iki 17,4 MPa, vidurkis 16,8 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis **E**$_o$ 58 MPa.

IGS 10 (f III nm). *Smėlingas dulkis, gelsvai rudas, mažo plastiškumo, pusiau kietas, su smėlio lęšiais, stiprus.* Sluoksnio storis 2,4 m (gręžinys Nr.9), o dinaminis kūginis stipris q_d svyruoja nuo 1,4 iki 5,3 MPa, vidurkis 2,9 MPa.

IGS 11 (f III nm). *Žvyringas smėlis, smėlingas žvyras, mažai dulkingasis, gelsvai rudas, mažai drėgnas ir vandeningas, su gargždo priemaiša, tankus.* Sluoksnio storis 0,2–2,5 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 10,1 iki 26,1 MPa, vidurkis 15,7 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis **E**$_o$ 55 MPa, laboratorijoje nustatytas odometrinis deformacijų modulis **E**$_{oed}$ kinta nuo 1,9 iki 33,4 MPa, vidutinė suminė sankiba **c** yra 10,0 kPa, vidinės trinties kampas **φ** 35,6–40,0°, gamtinis tankis (vandeningo grunto) **ρ** yra 1,99 Mg/m^3, o poringumo koeficientas **e** 0,59.

IGS 12 (f III nm). *Dulkingas smulkus smėlis, rudas, gelsvai rudas, drėgnas ir vandeningas, su molio lęšiais, tankus.* Sluoksnio storis 1,0–5,4 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 16,4 iki 18,1 MPa, vidurkis 16,9 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis **E**$_o$ 58 MPa, laboratorijoje nustatytas odometrinis deformacijų modulis **E**$_{oed}$ kinta nuo 1,5 iki 18,8 MPa, vidutinė suminė sankiba **c** yra 24,0 kPa, vidinės trinties kampas **φ** 29,2–35,0°, gamtinis tankis (vandeningo grunto) **ρ** yra 2,05 Mg/m^3, o poringumo koeficientas **e** 0,58.

Vidutinio stiprumo ir stiprūs glacialiniai gruntai:

IGS 13 (g II md). *Smėlingas dulkingas molis, mažo plastiškumo, tamsiai rudas, rudas, kietai plastingas, vidutinio stiprumo.* Sluoksnio storis 0,5–1,8 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 1,6 iki 1,9 MPa, vidurkis 1,8 MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis **E**$_o$ 18 MPa.

IGS 14 (g II md). *Smėlingas dulkingas molis, mažo plastiškumo, pilkas, moreninis, pusiau kietas, stiprus.* Sluoksnio storis 0,6–4,8 m, o kūginis stipris q_c svyruoja nuo 2,7 iki 5,4 MPa, vidurkis 3,96

MPa. Paskaičiuotas deformacijos modulis E_o 36 MPa, laboratorijoje nustatytas odometrinis deformacijų modulis E_{oed} kinta nuo 2,3 iki 27,2 MPa, vidutinė nedrenuotoji sankiba C_u 200 kPa, vidutinė suminė sankiba **c** yra 118,0 kPa, vidinės trinties kampas φ 20,0°, gamtinis tankis ρ yra 2,25 Mg/m^3, o poringumo koeficientas **e** 0,34.

6.1 Inžinerinės geologinės ir hidrogeologinės sąlygos yra vidutinės.

Dulkiai (IGS Nr.7; 10) yra tiksotropiški, tai yra pažeidus jų struktūrą ar paveikus dinamiškai – iš karto išskiria vandenį, o kadangi rišančiosios medžiagos turi labai mažai tai praskysta ir įgauna takią būseną. Natūralioje būsenoje, masyve jie yra pusiau kieti ar net kieti, tai yra jie priskiriami stiprių gruntų kategorijai, tačiau ilgą laiką veikiant dinamiškai, šių gruntų atsparumas gali ryškiai sumažėti.

7. GRUNTŲ FIZINĖS IR MECHANINĖS SAVYBĖS

Išskirtų inžinerinių geologinių sluoksnių mechaninės ir fizinės savybės bei vidurkinės vertės pateiktos apibendrinus gruntų laboratorinius ir lauko bandymų rezultatus.

Kiekvienam inžineriniam geologiniam sluoksniui šios reikšmės pateiktos grafiniuose prieduose suvestinėje lentelėje (žr. grafinį priedą Nr. 6).

Grunto tankis ρ, kietų dalelių tankis ρ_s, poringumo koeficientas e, takumo rodiklis I_L, filtracijos koeficientas k, suminė sankiba c, vidinės trinties kampas ir odometrinis deformacijos modulis E_{oed} pateikti pagal laboratorinių tyrimų rezultatus.

Skaičiuojamasis stiprumas **Ro** – paskaičiuotas remiantis vietine patirtimi pagal statinio zondavimo duomenis, todėl naudotinas tik kaip informacinė reikšmė ir projektiniuose skaičiavimuose nenaudotinas.

Smėlinio grunto vidines trinties kampas φ pateiktas pagal statinio zondavimo rezultatus, LST EN 1997–2:2007 D.1 priedo lenteles ir koreliacines priklausomybes. Pagal dinaminio zondavimo rezultatus smėlinio grunto vidinės trinties kampas φ pateiktas pagal LST EN 1997–2:2007 G.1 priedo lenteles.

Kūginio stiprio q_c ir šoninės trinties stiprio f_s duomenų grafikai, bei dinaminio kūginio stiprio q_d ir tankumo rodiklio I_d duomenų grafikai pateikti prie gręžinių stulpelių, o vidurkinės vertės, atmetus maksimalias reikšmes, pateiktos geotechninių parametrų lentelėje.

Pagal kūginio stiprio (q_c) rezultatus paskaičiuotas deformacijos modulis $E = K \times q_c$. Koreliacinis koeficientas K nustatytas remiantis vietine patirtimi (LST EN 1997–2:2007 4.3.4.1 (8)), gretinant statinių štampų ir statinio zondavimo rezultatus analogiškiems gruntams kitose aikštelėse. Jis priimtas supiltam labai puriam smėliui (IGS Nr.1) $E = 1,5 \times q_c$, supiltiems ir limnoglacialinių darinių puriems smėliams (IGS Nr.2–3) $E = 3,0 \times q_c$, vidutinio tankumo ir tankiems smėliams (IGS Nr.4; 6; 8–12) E =

7,8 x $q_c^{0,71}$, stipriems dulkiams (IGS Nr.7; 10) E = 5,0 x q_c, dulkingam moliui (IGS Nr. 5) E = 7,0 x q_c. vidutinio stiprumo smėlingam dulkingam moliui (IGS Nr.13) E = 10 x q_c, o stipriam smėlingam dulkingam moliui (IGS Nr.14) E = 12 x $q_c^{0,8}$.

Nedrenuotoji sankiba C_u pateikta pagal lauko bandymus ir laboratorinius tyrimus, inžineriniams geologiniams sluoksniams (IGS Nr.5; 13; 14) paskaičiuota iš statinio zondavimo rezultatų pagal „Handbook of Geotechnical Investigation and Design Tables" Burt Look 2007 p. 60,62 nurodytomis formulėmis ir lentelėmis 5.14; 5.15.

$$C_u = q_c / N_k$$

čia: q_c – kūginis stipris, kPa;

N_k – koeficientas, kurio vertė pateikta „Handbook of Geotechnical Investigation and Design Tables" Burt Look 2007 p. 60, 62 nurodytomis lentelėmis 5.14; 5.15. (N_k–25).

Pateikti gruntų skaičiuojamieji rodikliai taikytini su sąlyga, kad gruntai bus apsaugoti nuo gamtinės sąrangos suardymo, peršalimo, išdžiūvimo bei išmirkimo.

8. GEOLOGINIAI PROCESAI IR REIŠKINIAI

Aktyvių dabartinių geologinių procesų lauko darbų metu nepastebėta.

Teritorija iškasinėta (nukasta iki 2,5–3,4 m) – geologinių tyrimų metu lygiagrečiai vyko ir archeologiniai kasinėjimai, atkasta dalis pastato kontūrų – senieji pamatai (žr. informacinį priedą Nr. 2).

9. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

1. Inžinerinių geologinių tyrimų metu išskirti 4 stratigrafiniai – genetiniai sluoksniai: technogeniniai dariniai (t IV), limnoglacialiniai Nemuno ledynmečio (lg III nm), fliuvioglacialiniai Nemuno ledynmečio (f III nm) ir Žeimenos ledynmečio, Medininkų posvitės glacialiniai (g II md) dariniai.
2. Sklype išskirta 14 inžinerinių geologinių sluoksnių (IGS). Labai purūs ir purūs technogeninių (t IV) darinių (IGS 1; 2) ir viršutinė dalis limnoglacialinių (lg III nm) smėlių (IGS 3) padas pasiektas 2,0–5,0 m gylyje (abs. a. 123,11–131,30 m), giliau slūgso vidutinio tankumo ir tankūs, bei vidutinio stiprumo ir stiprūs gruntai (IGS Nr.4–14).
3. Dulkiai (IGS Nr.7; 10), kurie slūgso nuo 5,0–9,6 m gylio (abs. a. 117,49–125,10 m), o sluoksnio storis 1,0–3,4 m, pasižymi tiksotropinėmis savybėmis, t. y. gruntas jautrus vibracijoms, ko pasekoje išskiria vandenį ir praranda savo pirminį stiprumą.
4. Tyrimų metu gruntiniai vandenys slūgsojo nuo 4,0–6,8 m gylio (abs. a. 123,09– 127,00 m). Vandeningo sluoksnio storis siekia 0,8–2,7 m. Spūdiniai (tarpsluoksniniai) vandenys sutinkami visuose

gręžiniuose 6,6–12,6 m gylyje (abs. a. 119,50–123,00). Šie vandenys nusistovėjo sulig gruntinio vandens lygiu (abs. a. 121,00–127,00 m).

5. Lietingais laikotarpiais ir pavasarinių polaidžių metu gruntinio vandens lygis gali pakilti apie 0,5–1,5 m aukščiau, nei tyrimų metu jis buvo sutiktas. Gruntinio vandens srautas – šiaurės-vakarų kryptimi. Statybos metu, įsigilinant daugiau kaip 6 m, dėl slūgsančio požeminio vandens, bus apsunkintas pamatų įrengimas, kasant iškasas ar gręžiant gręžduobes vandeningame smėlyje, į jas sunksis vanduo ir slinks gruntas. Įrengiant pamatus rekomenduojama numatyti priemones, nuo vandens pritekėjimo ir smėlio slinkimo į iškasas arba gręžskyles.
6. Laboratoriniais tyrimais nustatyta, kad vandenys betonui neagresyvūs ar silpnai agresyvūs (gręžinys Nr.10) pagal (LST EN 206:2014).
7. Tvoros pamatas (kasiniai Nr.3; 4) – betonas su gargždu, žvirgždu yra įgilintas 0,75–0,85 m, o pastato (vakarinės dalies) plytų pamatas (kasinys Nr.1) – įgilintas 2,0 m.
8. Esamų pastatų, bei senieji pamatai, palaidotas statybinis laužas, taip pat žvyringi gruntai (IGS 11) slūgsantys 7,1–14,6 m gylyje, kurie yra su gargždo ar net riedulių priemaiša, gali apsunkinti polių įrengimo darbus.

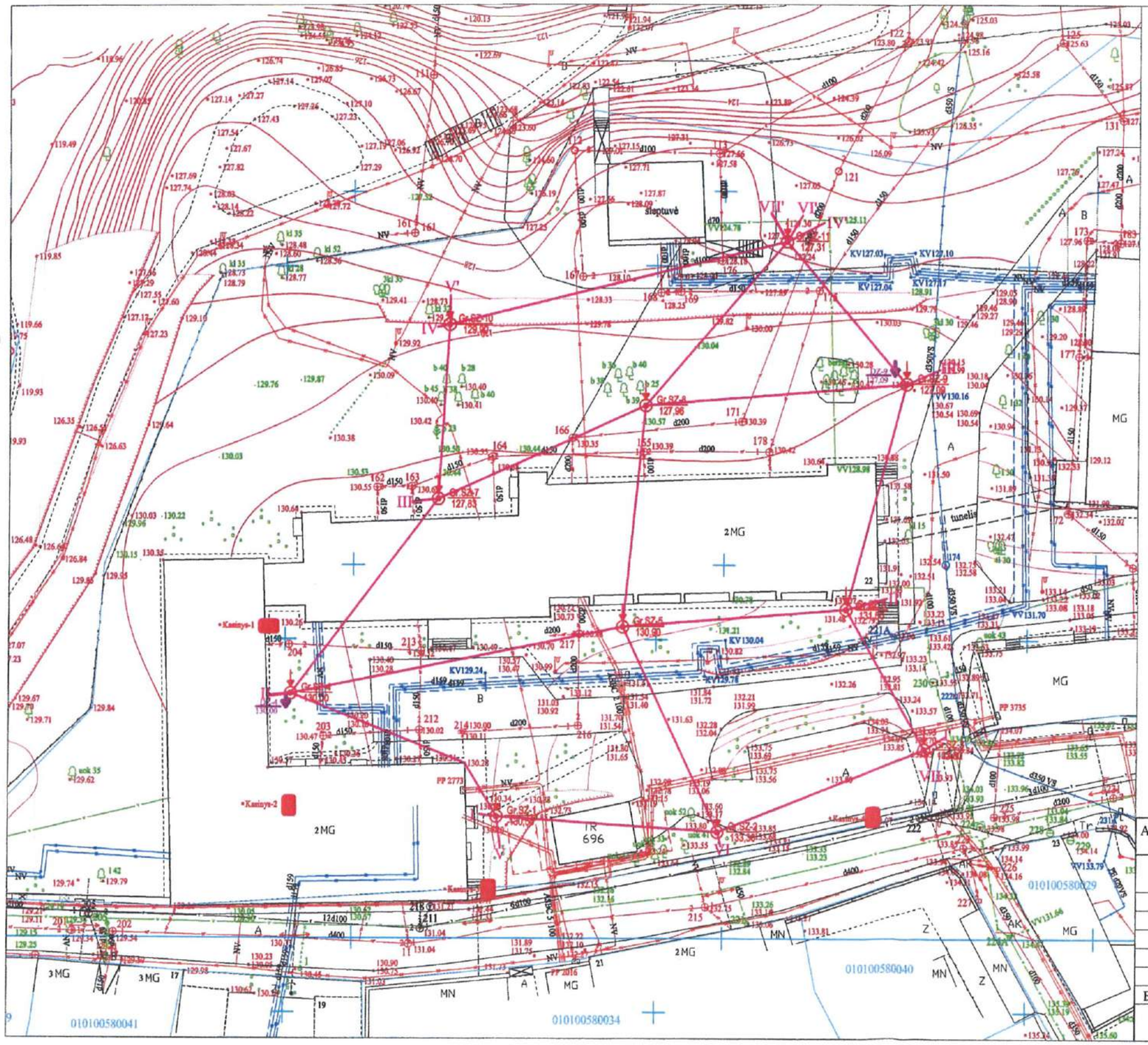

Gr.SZ-1 130,50 - Gręžinio ir statinio zondavimo (CPT) numeris, - altitudė m.

DZ-4 130,00 - Dinaminio zondavimo (DPH) numeris - altitudė m.

Kasinys-1 - Kasinio vieta ir numeris

I — I' - Inžinerinio geologinio litologinio pjūvio linija ir jo Nr.

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS			Gyvenamosios paskirties pastatai, Subačiaus g. 20, 22 Vilnius
	Darbų vad.	L. Pasmokis	2015.10.	Projektiniai inžineriniai geologiniai tyrimai
	Vyr. geol.	A. Samuchovas	2015.10.	
				Topografinis planas M 1:500 su gręžinių, kasinių, statinio zondavimo (CPT) ir dinaminio zondavimo (DPH) vietomis — Laida: O
Etapas: TP	UAB "Misionierių namai" Jogailos g. 4, Vilnius LT-01116			7384-00-TP-GT.B-02 — Lapas: 1 — Lapų: 1

78

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS I-I'

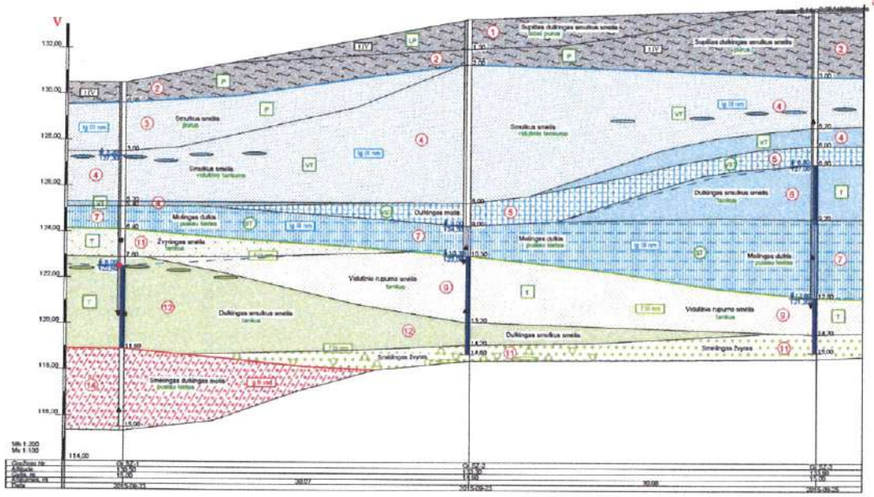

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS II-II'

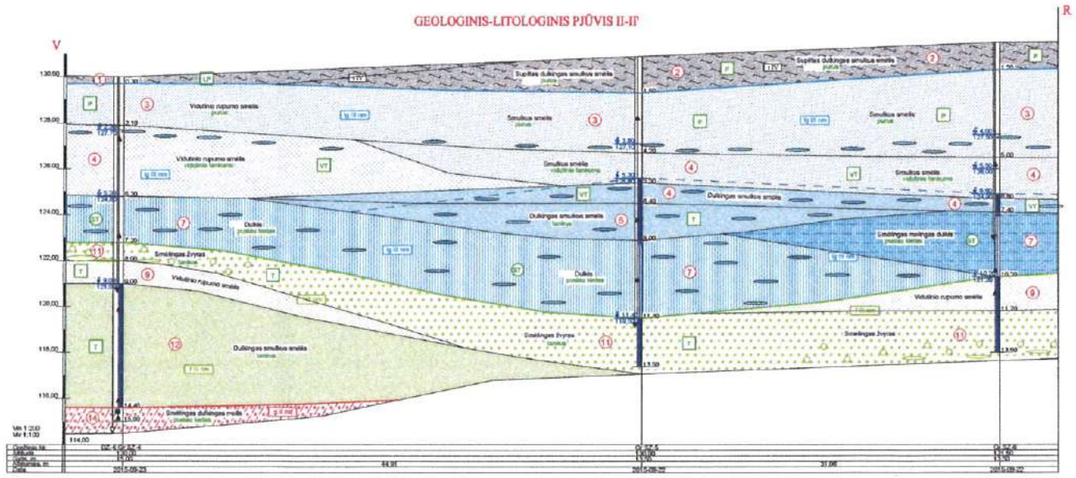

Stratigrafijos ir genezės

ETV Technogeninė dangos

tg II vm Limnoglacialinių Vilniaus horizonto darinių

f,gf vm Fliuvioglacialinių Vilniaus horizonto darinių

g II md Glacialinių Žemaitijos horizonto, Medininkų priemolio darinių

Kiti ženklai

6 Inžinerinio geologinio elemento Nr. (IGE)

6,0 / 120,10 modernioji požeminio vandens gylis / modernioji požeminio vandens lygio atžyma

6,5 / 119,50 paleozoinio požeminio vandens gylis / paleozoinio požeminio vandens lygio atžyma

požeminio vandens spūdis

Bandymas statiniu zondu (CPT)

Bandymas dinaminiu zondu (DPH)

- nesuardytos sandaros grunto bandinys
- suardytos sandaros grunto bandinys
- vandens mėginys

Smėlių grunto pradėtinumo pagal q_c, MPa

- 5 vilpsnis <1,5
- vm vidutinio vilpsnumo 1,5–2,5
- vl vilpsnis 2,5–4,0
- l labai vilpsnis >4,0

Rupių grunto pradėtinumo pagal q_c, MPa

- GP labai purus <2,5
- P purus 2,5–5,0
- VT vidutinio tankumo 5,0–10,0
- T tankus 10,0–20,0
- LT labai tankus >20,0

Aiškinamo Nr.	KELPROJEKTAS	Gyvenamosios paskirties pastatai. Subačiaus g. 20. 22 Vilnius	
	Darbų vad. L. Pranskūs 2021.10.	Projektinių inžinerinių geologinių tyrimai	
	Vyr. geol. A. Šemeklevičius 2021.10.	Geologiniai - hidrologiniai pjūviai M 1:200	Laida 0
Etapas TP	UAB "Ekosistemų vanduo" Inspektų g. 4, Vilnius LT-04116	7384-00-TP-GT B-05	Lapas 1 / Lapų 3

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS III-III'

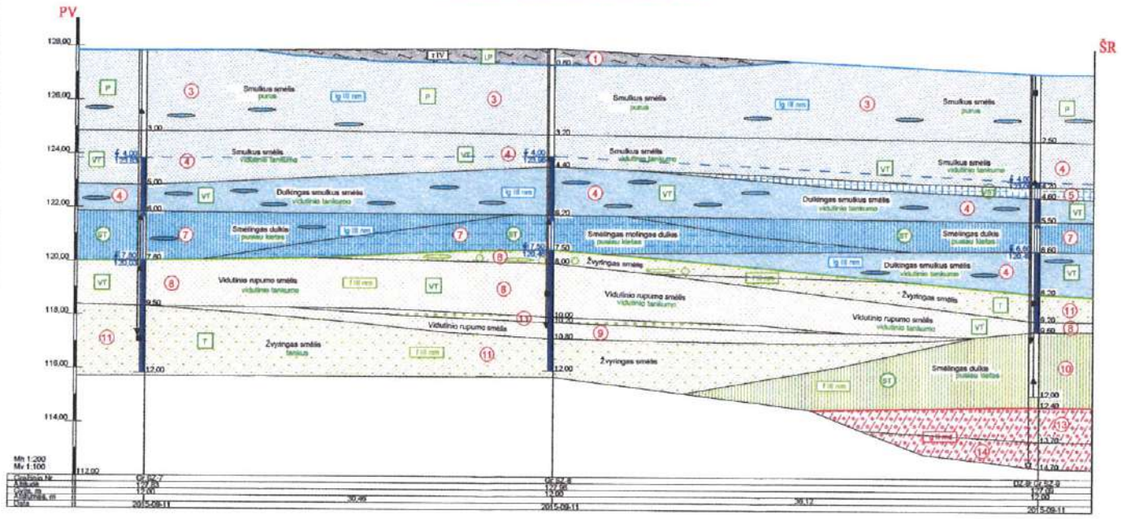

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS IV-IV'

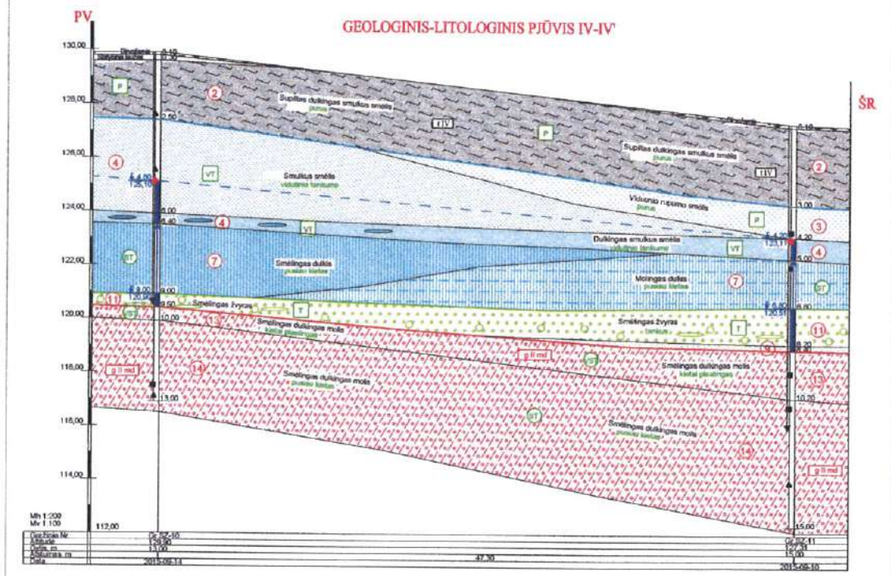

Stratigrafija ir genezė

- TIV — Technogeniniai dariniai
- lg III nm — Laminglaciališkiniai Nemuno ledynmečio dariniai
- f III nm — Fluvioglaciališkiniai Nemuno ledynmečio dariniai
- g II nd — Glaciališkiniai Žeimenos ledynmečio, Medininkų povyzio dariniai

Kiti ženklai

- 6 — Inžinerinio geologinio sluoksnio Nr. (IGS)
- 4,4 m / 121,10 — matomo vyjusio požeminio vandens gylis ir požeminio vandens lygio altitudė
- 4,2 m / 121,30 — pasirodžiusio požeminio vandens gylis ir pasirodžiusio požeminio vandens lygio altitudė
- požeminio vandens sąsiauris
- Standymas statinio zondu (CPT)
- Standymas dinaminiu zondu (DPH)
- ■ - nesuardytos sandaros grunto bandinys
- ▲ - suardytos sandaros grunto bandinys
- ● - vandens mėginys

Smulkių gruntų pasidirstymas pagal q_c, MPa

- S — silpnas < 1,5
- VS — vidutinio stiprumo 1,5-2,5
- ST — stiprus 2,5-5,0
- LT — labai stiprus >4,0

Rupių gruntų pasidirstymas pagal q_c, MPa

- LR — labai purus < 2,5
- P — purus 2,5-5,0
- VT — vidutinio tankumo 5,0-10,0
- T — tankus 10,0-20,0
- LT — labai tankus >20,0

Geologiniai - litologiniai pjūviai M 1:200		Laida: O
7384-00-TP-GT II-05	Lapas: 2	Lapų: 3

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS V-V'

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS VI-VI'

GEOLOGINIS-LITOLOGINIS PJŪVIS VII-VII'

GEOTECHNINIŲ PARAMETRŲ SUVESTINĖ LENTELĖ

Inž.geol. elementas Nr.	Geologinis indeksas	Gamtinis tankis ρ, Mg/m³	Kietų dalelių tankis ρ_s, Mg/m³	Sankiba c, kPa	Vidinės trinties kampas φ,°	Odometrinis deformacijos modulis Eoed, MPa	Deformacijos modulis Eo, MPa	Nedrenuotoji sankiba Cu, kPa	Skaičiuojamasis stiprumas,Ro kPa	Kūginis stipris q_c, MPa	Dinaminis kūginis stipris q_d, MPa	Tankumo rodiklis Id, vnt	Poringumo koeficientas, e	Takumo rodiklis I_L	Filtracijos koeficientas, m/d	*Simbolis ISO 14688*	Grunto aprašymas pagal LST EN ISO 14688
①	t IV	-	-	-	27**	-	2,4**	-	65**	1,6** 1,1 - 2,5	-	-	-	-	-	siFSaMg orsiFSaMg	Supiltas dulkingas smulkus smėlis, su mažu kiekiu organinės medžiagos, juodas, juosvai rudas, mažai drėgnas, labai purus*
②	t IV	1,73*	2,59*	-	29**	-	8,8**	-	120**	2,9** 2,5 - 5,8	-	-	0,85*	-	1,2*	FSaMg siFSaMg orsiFSaMg	Supiltas smulkus smėlis, dulkingas smulkus smėlis, juosvai rudas, juodas, gelsvas su organikos, vietomis statybinio laužo priemaiša, mažai drėgnas, purus*
③	lg III nm	1,74* 1,59-1,93	2,67* 2,66-2,68	10,5* 8 - 13	29,5* 28,7-30,3 32** 30***	1,5÷18,2* σ(0,05÷0,80)	13**	-	220**	4,5** 1,6 - 5,0	1,8*** 1,1 - 5,5	0,19*** 0,1 - 0,4	0,67* 0,61-0,75	-	1,5 - 8,4*	FSaMg MSaMg	Smulkus smėlis, vidutinio rupumo smėlis, mažai dulkingas, gelsvai rudas, su molio lęšiais, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, purus*
④	lg III nm	1,75* 1,73-1,77 1,90* v. 1,87-1,93	2,67* 2,66-2,68	-	33** 32,5***	-	30**	-	340**	6,75** 3,4 - 10,0	5,2*** 3,3 - 7,9	0,45*** 0,36-0,59	0,64* 0,61-0,68	-	0,9 - 6,1*	FSa MSa siFSa	Smulkus smėlis, vidutinio rupumo smėlis, dulkingas smulkus smėlis, gelsvai rudas, su molio lęšiais, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, vidutinio tankumo*
⑤	lg III nm	-	-	-	-	-	21**	110**	250**	2,9** 4,0 - 6,3	1,2*** 1,0 - 1,5	-	-	-	-	siCl	Dulkingas molis, rudas, vidutinio plastiškumo, kietai plastingas, su smėlio tarpsluoksniais, vidutinio stiprumo*
⑥	lg III nm	2,04* v.	2,66*	-	36**	-	56**	-	800**	16,2** 10,8 - 19,2	-	-	0,58*	-	0,6*	siFSa	Dulkingas smulkus smėlis, gelsvai rudas, vandeningas, su molio lęšiais, tankus*
⑦	lg III nm	2,03* 1,97-2,09	2,68* 2,66-2,72	-	-	-	20**	-	280**	3,9** 1,3 - 5,0	2,8*** 2,8-3,4	-	0,64* 0,54-0,75	0,20* -0,16-0,54	-	Si saSi clSi sacSi	Dulkis, smėlingas dulkis, molingas dulkis, smėlingas molingas dulkis, gelsvai rudas, mažo plastiškumo, pusiau kietas, su smėlio ir molio lęšiais, stiprus
⑧	f III nm	1,98* v. 1,95-2,00	2,67* 2,67-2,68	12*	33,5* 36** 34***	1,8÷14,5* σ(0,05÷0,80)	35**	-	420**	8,4** 8,2 - 9,1	7,8*** 5,8-11,7	0,57*** 0,53-0,64	0,60* 0,59-0,61	-	6,7 - 9,5*	MSaMg grSaMg	Vidutinio rupumo smėlis, žvyringas smėlis, rudas, gelsvai rudas, vandeningas, vidutinio tankumo*
⑨	f III nm	1,84*	2,67*	-	39** 35***	-	58**	-	840**	16,8** 16,2 - 17,4	21,3***	0,82***	0,54*	-	5,9-11,3*	MSa	Vidutinio rupumo smėlis, gelsvai rudas, mažai drėgnas, drėgnas ir vandeningas, tankus*
⑩	f III nm	2,09*	2,66*	-	-	-	-	-	-	-	2,9*** 1,4 - 5,3	-	0,53*	-0,19*	-	saSi	Smėlingas dulkis, gelsvai rudas, mažo plastiškumo, pusiau kietas, su smėlio lęšiais, stiprus*
⑪	f III nm	1,78* 1,99* v. 1,97-2,00	2,67* 2,67-2,68	10* 4 - 17	35,6* 34,6-36,7 40** 38***	1,9÷33,4* σ(0,05÷0,80)	55**	-	780**	15,7** 10,1 - 26,1	15,90*** 9,0-15,8	0,74*** 0,67-0,77	0,59* 0,58-0,60	-	1,6-19,8*	grSaMg saGrMg	Žvyringas smėlis, smėlingas žvyras, mažai dulkingasis, gelsvai rudas, mažai drėgnas ir vandeningas, su gargždo priemaiša, tankus*
⑫	f III nm	2,05* v. 2,03-2,06	2,67*	24*	29,2* 35** 35***	1,5÷18,8* σ(0,05÷0,80)	58**	-	850**	16,9** 16,4 - 18,1	16,20***	0,71***	0,58* 0,58-0,59	-	0,4 - 0,7*	siFSa	Dulkingas smulkus smėlis, rudas, gelsvai rudas, drėgnas ir vandeningas, su molio lęšiais, tankus*
⑬	g II md	-	-	-	-	-	18**	70**	180**	1,8** 1,6 - 1,9	1,72*** 1,3 - 2,4	-	-	-	-	sasiCl	Smėlingas dulkingas molis, mažo plastiškumo, tamsiai rudas, rudas, kietai plastingas, vidutinio stiprumo*
⑭	g II md	2,25* 2,22-2,27	2,69* 2,63-2,72	118* 64 - 165	20* 11 - 26	2,3÷27,2* σ(0,03÷0,82)	36**	200* 134 - 237 160**	400**	3,96** 2,7 - 5,4	3,15*** 2,3 - 5,0	-	0,34* 0,31-0,37	-0,03* -0,15 - 0,23	-	sasiCl	Smėlingas dulkingas molis, mažo plastiškumo, pilkas, moreninis, pusiau kietas, stiprus*

v. - vandeningo grunto

* - Pagal gruntų laboratorinius tyrimus

** - Pateikti remiantis statinio zondavimo rezultatais

Vidinės trinties kampas (φ,°) - LST EN 1997-2:2007 D.1 priedas
Deformacijos modulis (Eo, MPa) - E = K x q_c. Koreliacinis koeficientas K nustatytas remiantis vietine patirtimi (LST EN 1997-2:2007 4.3.4.1 (8))
Skaičiuojamasis stiprumas (Ro kPa) - Ro = 40÷50 x q_c smėliniams gruntams; Ro = 70÷100 x q_c moliniams gruntams

*** - Pateikti remiantis dinaminio zondavimo rezultatais (DPH)
Vidinės trinties kampas (φ,°) - LST EN 1997-2:2007 G.1 priedas

Atestato Nr.	KELPROJEKTAS		Gyvenamosios paskirties pastatai, Subačiaus g. 20, 22 Vilnius
	Darbų. vad. L. Pasmokis	2015.10.	Projektiniai inžineriniai geologiniai tyrimai
	Vyr. geol. A. Samuchovas	2015.10.	
			Geotechninių parametrų suvestinė lentelė — Laida: O
Etapas: TP	UAB "Misionierių namai" Jogailos g. 4, Vilnius LT-01116		7384-00-TP-GT.B-06 — Lapas: 1 — Lapų: 1

Lietuvos geologijos tarnybos prie
Aplinkos ministerijos direktoriaus
2005 m. balandžio 12 d. įsakymo Nr. 1-48
priedas

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA

PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

L E I D I M A S
TIRTI ŽEMĖS GELMES

2005-04-12 Nr. 69
(data)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu, **l e i d ž i a m a :**

Uždarajai akcinei bendrovei "Kelprojektas"
(juridinio asmens pavadinimas)
(kodas 2340 04210, buveinė (adresas) I. Kanto g. 25, LT-44002 Kaunas)

nuo 2005 m. balandžio 17 d.
(leidimo įsigaliojimo data)

a t l i k t i :

nemetalinių naudingųjų iškasenų ir vertingųjų mineralų paiešką ir žvalgybą;

inžinerinį geologinį (geotechninį) tyrimą;

ekogeologinį tyrimą;

mechaninį tyrimo (išskyrus angliavandenilių) ir kitos paskirties gręžinių gręžimą ir likvidavimą.

Direktorius (parašas) Juozas Mockevičius
(Vardas ir pavardė)

Lietuvos geologijos tarnybos prie
Aplinkos ministerijos direktoriaus
2010 m. liepos 1 d. įsakymo Nr. 1-136
priedas

LIETUVOS GEOLOGIJOS TARNYBA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJOS

L E I D I M A S

TIRTI ŽEMĖS GELMES

2010-07-01 Nr. 153
(data)

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymu, **l e i d ž i a m a :**

UŽDARAJAI AKCINEI BENDROVEI „SWECO HIDROPROJEKTAS“
(juridinio asmens pavadinimas/fizinio asmens vardas pavardė)
(kodas (taikoma juridiniams asmenims) 132118698, buveinė (adresas) A.Strazdo g. 22, LT-48488 Kaunas)

nuo 2010-07-07
(leidimo įsigaliojimo data)
a t l i k t i :

nemetalinių naudingųjų iškasenų ir vertingųjų mineralų paiešką ir žvalgybą;

inžinerinį geologinį (geotechninį) tyrimą;

hidrogeologinį, ekogeologinį, inžinerinį geologinį žemės gelmių kartografavimą;

ekogeologinį tyrimą;

mechaninį tyrimo, eksploatacijos (išskyrus angliavandenilių) ir kitos paskirties gręžinių gręžimą bei likvidavimą.

Direktorius _____ Juozas Mockevičius

A.V. (parašas) (vardas ir pavardė)

UAB
Statybinių konstrukcijų laboratorija
Savanorių pr. 221
02300 Vilnius
Tel. 2653069
Tel./faksas 2601942

Lab Building Structures Ltd.
Atestato nr. 4095

2016-01-15

STATINIO DALINĖS EKSPERTIZĖS AKTAS NR. 1-19/15

Atlikta pastato dalies Subačiaus g. 22, Vilniuje (1 paveikslas) mūro sienų, mūrinių rūsio perdangos skliautų ir surenkamų gelžbetoninių pirmojo ir antrojo aukštų perdangų ekspertizė.

1 paveikslas. Rekonstruojamo pastato vaizdas

Trumpas statinio aprašymas

Mūrinis dviejų aukštų pastatas su rūsiu. Numatoma pastato rekonstrukcija. Virš rūsio išlikusi pastato originali mūrinė perdanga – mūriniai viengubo kreivumo skliautai. Sovietmečiu vykdytos pastato rekonstrukcijos metu virš pirmojo ir antrojo aukštų buvo sumontuotos surenkamos gelžbetoninės perdangos.

Mūriniai perdangų skliautai

Rūsio perdangos laikantieji elementai – mūriniai viengubo kreivumo skliautai. Padarius kevalų gręžinius nustatyta, kad skliautų storiai – 1 plytos apie 240 mm ÷ 250 mm. Tarp ašių skliautai sumūryti iš kokybiškesnio mūro – geltono molio degtų plytų ant kalkinio skiedinio. Likusioje dalyje skliautų mūras iš raudono molio degtų plytų (analogiškas sienų mūrui). Čia mūras mažiau kokybiškas – molio plytos vietomis perdegtos, skiedinio sluoksnis siekia 20 mm.

Tam, kad įvertintume skliautų laikančiąją galią kaip ekscentriškai gniuždomų elementų, buvo atlikti skliautų geometrinės formos matavimai.

Visi skliautai yra cilindro nuopjovos su skirtingo kreivumo spinduliais (2 paveikslas).

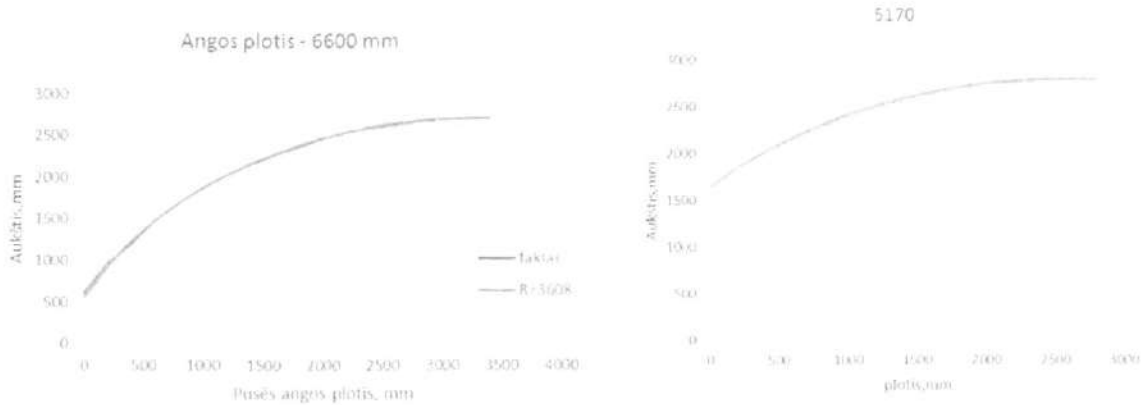

2 paveikslas. Skliautų kreivumo matavimo duomenys

Esantis virš skliautų užpilas cilindriniams skliautams sukuria palankų įrąžų efektą, t.y. formuoja priešingo ženklo momentus negu nuo tolygiai išskirstytos apkrovos. Todėl užpilo pašalinti nerekomenduojame.

Didžiausios angos (l = 6,6 m) skliauto patikrinamieji skaičiavimai rodo, kad jis gali perimti ≥ 10 kPa papildomą naudojimo apkrovą. Skliautų būklė gera. Apžiūros metu nenustatyta žymių skliautų defektų: tokių kaip atramų sėdimai, mūro suirimai, mūro išmirkimas ar neleistini mūro praardymai.

Visi eksploatuojami mūriniai skliautai turėtų būti apkraunami tolygiai išskirstytomis apkrovomis, minimizuojant koncentruotų apkrovų poveikį.

Surenkamos gelžbetoninės perdangos plokštės

Ekspertizės metu atliktas gelžbetoninio armavimo tyrimas HILTI gamybos prietaisu (3 paveikslas). Armavimo tyrimo duomenys pateikti 1 priede.

3 paveikslas. Perdangos plokščių armatūros skenavimas

Nustatyta, kad pastato perdangose sumontuotos 1 m ir 1,2 m pločio gelžbetoninės plokštės (4 paveikslas).

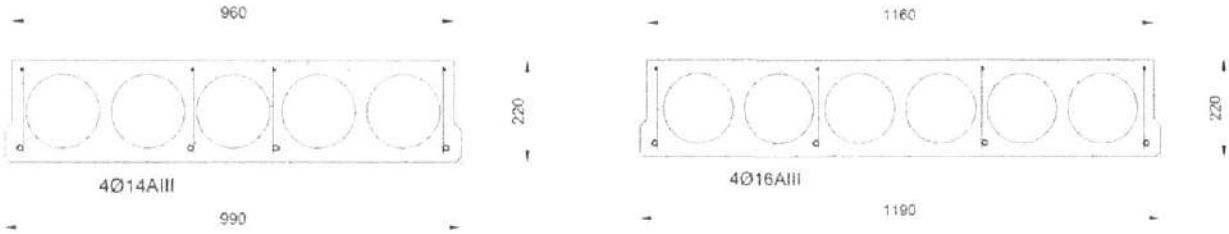

4 paveikslas. Surenkamų gelžbetoninių perdangos plokščių armavimas

1 m pločio plokštėmis perdengtas koridorius ir mažesnių angų patalpos. Likusios patalpos perdengtos 1,2 m pločio plokštėmis (1 lentelė) . Plokštės armuotos keturiais virintais plokščiais armatūros karkasais. Išilginiai darbo armatūros strypai – Ø14 AIII (1 m pločio plokštės) ir Ø16 AIII (1,2 m pločio plokštės).

Perdangos plokščių laikomosios galios skaičiavimai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Surenkamų gelžbetoninių perdangos plokščių laikomoji galia

Aukštai	Plokštės tarpatramis ir plotis, m	Skaičiuojamoji apkrova, q^d , kPa (atmetus savąjį plokštės svorį)
I aukštas	5,6 – 1,2 m pločio plokštė	11,7
	4,4 – 1,2 m pločio plokštė	20,3
	3,6 – 1 m pločio plokštė	17,6

	3,2– 1 m pločio plokštė	22,5
II aukštas	5,9 – 1,2 m pločio plokštė	10,4
	4,7– 1 m pločio plokštė	9,0
	4,6 – 1,2 m pločio plokštė	18,8
	4 – 1 m pločio plokštė	13,7
	3,7 – 1 m pločio plokštė	15,5
	3,3 – 1 m pločio plokštė	20,9

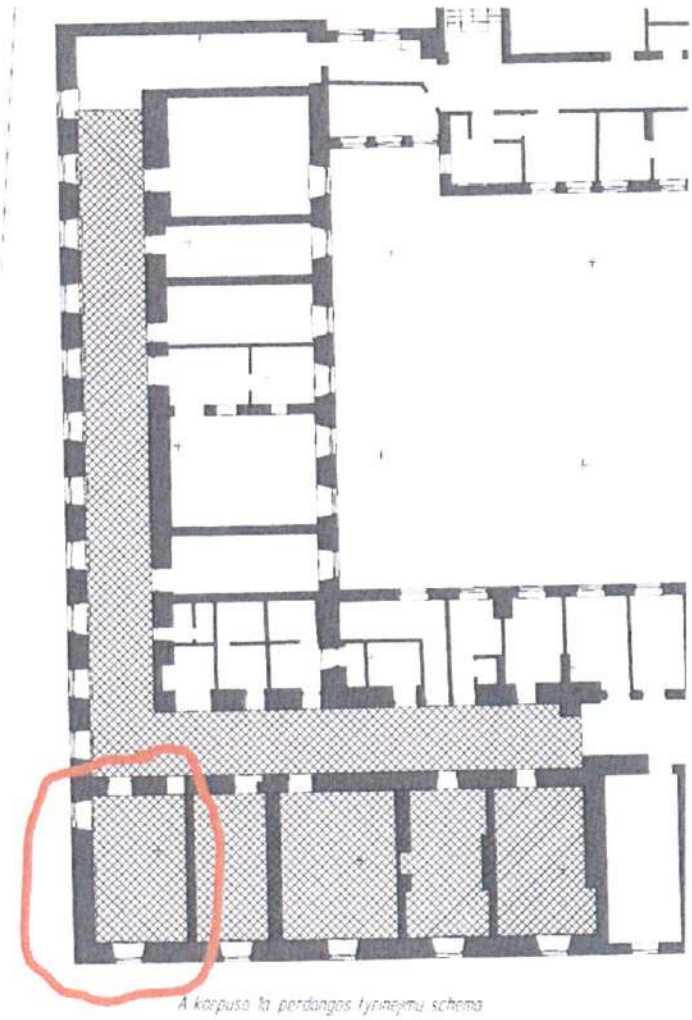

5 paveikslas. Pirmojo aukšto planas

Pirmo aukšto perdanga (5 paveiksle pažymėta raudonai) perdengta plieninėmis dvitėjinėmis sijomis Nr.27 (6 paveikslas). Sijos sumontuotos 1,1 m atstumais. Tarpai tarp sijų užpildyti geltonų molio plytų mūriniu. Į tarpus tarp plytų kas 250 mm įdėti Ø6AI strypai.

Šios perdangos dalies laikomoji galia (pašalinus esamas grindis ir užpilą) – 4,9 kPa.

6 paveikslas. Plieninės sijinės perdangos atodanga

Plieninės perdangų ir durų angų sąramos

Pirmo ir antro aukštų koridoriuose surenkamoms plokštėms atremti panaudotos – plieninės sijos suformuotos iš suporinto dvitėjinio profilio Nr.20. Sijos aptaisytos tinklu „Rabica" ir aptinkuotos skiediniu. Laikomoji naudinga skaičiuojamoji apkrova – 17,4 kPa.

Pirmo ir antro aukštų vidaus laikančiųjų sienų durų angose sumontuotos plieninės skirtingų skerspjūvių sąramos. Dvitėjai Nr.22 (7 paveikslas) aptaisyti tinkleliu „Rabica" ir aptinkuoti. Aptikti virš durų sumontuoti bėgiai (8 paveikslas). Plieninės sąramos pažeistos korozijos.

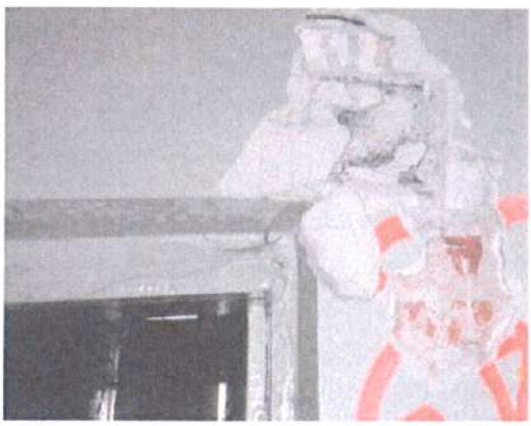

7 paveikslas. Durų angos sąrama – plieninis dvitėjis profilis

8 paveikslas. Durų angos sąrama – plieninis bėgis

Pirmame aukšte virš visų langų angų įrengtos pleištinio tipo mūrinės sąramos. Sąramos sumūrytos iš pilnavidurių geltono molio plytų. Analogiškos sąramos įrengtos ir antrame aukšte kiemo fasade. Antrame aukšte trijų sąramų vidurinėje dalyje matomi atsivėrę iki 0,5 mm pločio plyšiai (9 paveikslas).

9 paveikslas. Pleištinė langų angos sąrama su plyšiu

Rekomenduojame plyšius mūre užtaisyti polimercementiniu skiediniu.

Pleištinio tipo sąramos, į kurias remiasi plieninės sijos, pakeistos plieninių sijų sąramomis. Plieninės sijos skerspjūvis – dvitėjis Nr.20.

Antrame aukšte Subačiaus gatvės fasade įrengtos arkinio tipo sąramos. Sąramos sumūrytos iš geltono molio plytų. Arkos forma – apskritimo nuopjova. Antroje sąramoje nuo Bokšto gatvės pusės yra atsivėręs normalinis plyšys.

Išorinių sienų būklė gera. Atlikti mūro sienos keraminių plytų bandymai (2 priedas). Atsižvelgiant į bandymo duomenis buvo įvertintas keraminių plytų **mūro stipris.** Keraminės plytos gniuždomojo stiprio aritmetinis vidurkis: $\bar{x}$ = 27.0 N/mm^2 (žr. Bandymo protokolą Nr. 1-01-2016).

Vidutinis kvadratinis nukrypimas: Sx = 3.9 N/mm^2 (žiūrėti Bandymo protokolą Nr. 1-01-2016).

Charakteristinis gniuždomasis stipris pagal SD12:2007 A priedą:

$$fc = \bar{x} - \text{tan} \times Sx = 27{,}0 - 2{,}92 \times 3{,}9 = 15.6 \text{ N/mm}^2$$

Normalizuota gniuždymo stiprio vertė pagal LST EN 772-1 A priedą:

$$fb = fc \times \delta = 15.6 \times 0.776 = 12.1 \text{ N/mm}^2$$

Skiedinio gniuždymo stiprio vertė: $fm \approx 2{,}0$ N/mm^2

Mūro gniuždomojo stiprio charakteristinė reikšmė pagal STR 2.05.09:2005 8.1 formulę:

$$fk = K \times f_b^{0,7} \times f_m^{0,3} = 0.5 \times 12.1^{0.7} \times 2.0^{0.3} = 0.5 \times 5.73 \times 1.231 = 3{,}53 \text{ N/mm}^2$$

Mūro gniuždomojo stiprio skaičiuojamoji reikšmė pagal STR 2.05.09:2005 8.3 formulę:

$$f_d = \frac{f_k}{\gamma_M} = \frac{3.53}{3} = 1.18 \text{ N/mm}^2$$

Vidaus laikančiosios sienos yra pažeistos dūmtraukių kanalais ir įrengiant angas pastato rekonstrukcijos metu (10 ir 11 paveikslai).

Pastato vidaus laikančias mūro sienas būtina stiprinti.

10 paveikslas. Pažeistas laikančiųjų sienų mūras

11 paveikslas. Neištas plytų mūras ties durų anga

Išvados ir rekomendacijos

1. Pastato Subačiaus g. 22, Vilniuje pirmojo ir antrojo aukštų surenkamos gelžbetoninės perdangos gali būti apkraunamos 9 kPa naudojimo apkrova. Pirmojo aukšto plieninių sijų perdangą (žr. 5 paveikslą) rekomenduojame stiprinti.
2. Rūsio skliautinės perdangos gali būti apkraunamos iki 10 kPa tolygiai išskirstyta apkrova.
3. Rekomenduojame remontiniais betono mišiniais atstatyti surenkamų gelžbetonių plokščių darbo armatūros apsauginius betoninius sluoksnius. Remontiniai mišiniai turi tenkinti LST EN 12504-2 reikalavimus bei naudojamos vienos sistemos medžiagos. Technologiniai reikalavimai (užtepimo būdas, storis, sluoksnio kietėjimo laiką ir t.t.) turi atitikti gamintojo technines specifikacijas.
4. Pastato vidaus laikančias mūro sienas būtina stiprinti.

Statinio dalinės ekspertizės vadovas Virginijus Černius
(kvalifikacijos atestatas Nr. 5097)

Statinio dalinės ekspertizės vadovas dr. Rymantas Kvietkauskas
(kvalifikacijos atestatas Nr. 5098)

SPSC
STATYBOS PRODUKCIJOS SERTIFIKAVIMO CENTRAS

Valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, įmonės kodas 110068925, Linkmenų g. 28, LT-08217 Vilnius

KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr.4095

UAB "STATYBINIŲ KONSTRUKCIJŲ LABORATORIJA"

Įmonės kodas: 122605444

Savanorių pr. 221, LT-02300 Vilnius

Suteikiama teisė būti statinio projekto dalies ekspertizės rangovu ir statinio ekspertizės rangovu.

Statiniai: visi statiniai (išskyrus branduolinės energetikos objektų statinius).
Projekto ekspertizės darbų sritys: konstrukcijų.
Statinio ekspertizės darbų sritys: konstrukcijų.

LIETUVOS RESPUBLIKA * VILNIUS * SPSC STATYBOS PRODUKCIJOS SERTIFIKAVIMO CENTRAS * VALSTYBĖS ĮMONĖ *

Direktorius Robertas Encius

02936

Išduotas 2015 m. lapkričio 30 d.

Pirmą kartą išduotas 2005 m. lapkričio 11 d.

Direktorius
Nemunas Kvietkauskas

Kvalifikacijos atestatų registras skelbiamas www.spsc.lt

SPSC
STATYBOS PRODUKCIJOS
SERTIFIKAVIMO CENTRAS

Valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, įmonės kodas 110068926, Linkmenų g. 28, LT-08217 Vilnius

KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr.5097

Virginijus Černius

A.k. 35803110903

Suteikta teisė eiti ypatingo statinio projekto dalies vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo, statinio projekto dalies ekspertizės vadovo ir statinio dalies ekspertizės vadovo pareigas.

Statiniai: gyvenamieji ir negyvenamieji pastatai, susisiekimo komunikacijos.
Projekto dalis: konstrukcijų.
Statinio dalies ekspertizės darbo sritis: konstrukcijų.

LIETUVOS RESPUBLIKA • VILNIUS • SPSC STATYBOS PRODUKCIJOS SERTIFIKAVIMO CENTRAS • VALSTYBĖS ĮMONĖ

Direktorius Robertas Encius

Išduotas 2013 m. gruodžio 20 d.
Pirmą kartą išduotas 1998 m. gegužės 22 d.

Kvalifikacijos atestatų registras skelbiamas www.spsc.lt

08524

2013 UAB „GRAFIJA" 01329

SPSC

STATYBOS PRODUKCIJOS
SERTIFIKAVIMO CENTRAS

Valstybės įmonė Statybos produkcijos sertifikavimo centras, įmonės kodas 110068926, Linkmenų g. 28, LT-08217 Vilnius

KVALIFIKACIJOS ATESTATAS

Nr.5098

Rymantas Kvietkauskas

A.k. 35304050120

Suteikta teisė eiti ypatingo statinio statybos vadovo, ypatingo statinio statybos techninės priežiūros vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vadovo, ypatingo statinio projekto dalies vykdymo priežiūros vadovo, statinio projekto dalies ekspertizės vadovo ir statinio dalies ekspertizės vadovo pareigas.

Statiniai: visi statiniai (išskyrus branduolinės energetikos objektų statinius).
Projekto dalis: konstrukcijų.
Statinio dalies ekspertizės darbo sritis: konstrukcijų.

Direktorius

LIETUVOS RESPUBLIKA • VILNIUS • SPSC STATYBOS PRODUKCIJOS SERTIFIKAVIMO CENTRAS • VALSTYBĖS ĮMONĖ •

Robertas Encius

Išduotas 2013 m. gruodžio 20 d.

Pirmą kartą išduotas 1998 m. gegužės 22 d.

Kvalifikacijos atestatų registras skelbiamas www.spsc.lt

08530

2013 UAB „GRAFIJA" 01329

Pažymos ekspertizės aktas

2017-05-30

Tvirtinu: ekspertas I. Kvizikevičius

Taikomųjų mokslinių ardomųjų tyrimų išvadų

PAŽYMA

Mokslo šaka: Humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: Archeologiniai tyrimai.

Objektas (pavadinimas, kultūros vertybės kodas): Vilniaus senamiesčio (16073) ir senojo miesto su priemiesčiais (25504) teritorija.

Adresas: Subačiaus g. 26, Vilnius. Vieta: **Požeminė slėptuvė ir jos aplinka.**

Užsakovas: UAB "Misionierių sodai", J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, įgaliota atstovė projekto vadovė Julija Karimova (861047100).

Vykdytojas: archeologai dr. Linas Kvizikevičius, Vitalija Vėževičienė.

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, specializacija, kategorija): leidimas išduotas 2017 m. vasario mėn. 9 d., Nr. LA-9, archeologijos tyrimų specializacijos, III kat. archeologei Vitalijai Vėževičienei (atestatas Nr. 2271).

Procedūros atlikimo laikas ir etapai: 2017 m. vasario – balandžio mėn.

Metodika: Archeologiniai žvalgymai.

Tyrimo apimtis: Žvalgytas 1103 m^2 dydžio plotas (iš jų 450 m^2 iki įžemio).

Užduotis: Stratigrafijos įvertinimas: kultūrinio sluoksnio susiformavimo aplinkybių ir laiko nustatymas.

Archeologinių tyrimų rezultatai: Vykdant požeminės slėptuvės demontavimo darbus virš jos bei aplinkoje vykdant grunto kasimo darbus buvo vykdomi archeologiniai žvalgymai. Pirmiausia buvo atkastos slėptuvės lubos, virš kurių fiksuotas iki 1 m storio piltinio grunto sluoksnis. Tuo pačiu siekiant suformuoti privažiavimą technikai buvo žeminamas paviršius slėptuvės aplinkoje – šiaurinėje sklypo dalyje – 1103 m^2 dydžio plote. Šių darbų metu stebėti piltiniai XX a. II pusės sluoksniai.

Antrojo etapo metu, aplink visą slėptuvę buvo kasamas apie 2 m pločio ir 4-5 m gylio griovys (iki slėptuvės grindų lygio), šių darbų metu vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta. Vėliau griaunamos

slėptuvės sienos. Žvalgymų metu įžemis pasiektas tik slėptuvės vietoje 5-6 m gylyje nuo buvusio žemės paviršiaus.

Išvežant sugriautos slėptuvės liekanas dar kartą buvo vykdomi aplinkinės teritorijos paviršiaus žeminimo darbai, kurių metu nukastas 0,5-1 m storio XX a. II pusės piltinio grunto sluoksnis. Viso slėptuvės aplinkoje šiaurinėje sklypo dalyje nukastas 1-1,5 m storio grunto sluoksnis. Šių darbų metu vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta.

Archeologinių tyrimų išvados: 2017 m. Subačiaus g. 26 sklype demontuojamos požeminės slėptuvės vietoje ir jos aplinkoje (2 m nu sienų) fiksuotas iki 6 m storio XX a. II puse datuojamas piltinio grunto sluoksnis, po kuriuo pasiektas įžemis. Slėptuvės aplinkoje žemės paviršius buvo pažemintas 1-1,5 m. Vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių neaptikta, įžemis nepasiektas.

Ateityje vykdant grunto kasimo darbus buvusios slėptuvės vietoje archeologiniai tyrimai netikslingi, likusioje žvalgytoje teritorijoje vykdant tolimesnius ir gilesnius grunto kasimo darbus būtini papildomi archeologiniai tyrimai.

Vitalija Vėževičienė

Situacijos planas, M 1:350.
583400
583450
583500
583550
6060850
6060800
6060750
Sutartiniai ženklai
2017 m. tyrimai
Detalieji tyrimai
Žvalgymai akistelės vietoje
Žvalgymai požeminės siečiuvės vietoje
Žvalgymai buv. ūkinės pastato vietoje
Ankstesni archeologiniai tyrimai
2013 m. žvalgomieji tyrimai (R. Šiaulinskas)
2009 m. žvalgomieji tyrimai (T. Poška)
2015-2016 m. tyrimai (J. Stankevičiūtė)
Sklypo ribos
0 5 10 20 30 40
m

Fotonuotraukos

1. Detaliųjų tyrimų vieta iš R pusės.

2. Detaliųjų tyrimų ploto rytinė dalis iš V pusės.

3. Detaliųjų tyrimų ploto rytinis pjūvis.

4. Detaliųjų tyrimų ploto vakarinėje dalyje atidengtos XVI a. duobės.

5. Šalia gatvės grindinio aptikto griovio šiaurinis pjūvis.

6. Atidengtas gatvės grindinys, vaizdas iš viršaus.

7. Detaliųjų tyrimų ploto šiaurinis pjūvis.

8. Žvalgymų plotas iš R pusės.

9. Žvalgymų plotas iš ŠR pusės

10. Žvalgymų plotas iš ŠV pusės.

Taikomųjų mokslinių ardomųjų tyrimų išvadų

PAŽYMA

Mokslo šaka: Humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: Archeologiniai tyrimai.

Objektas (pavadinimas, kultūros vertybės kodas): Vilniaus senamiesčio (16073) ir senojo miesto su priemiesčiais (25504) teritorija.

Adresas: Subačiaus g. 26, Vilnius.

Užsakovas: : UAB "Misionierių sodai", J. Jasinskio g. 16 B, Vilnius, įgaliota atstovė projekto vadovė Julija Karimova (861047100).

Vykdytojas: UAB „Kultūros vertybių paieška“, archeologė Vitalija Veževičienė.

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, specializacija, kategorija): leidimas išduotas 2017 m. vasario mėn. 9 d., Nr. LA-9, archeologijos tyrimų specializacijos, III kat. archeologei Vitalijai Veževičienei (atestatas Nr. 2271).

Procedūros atlikimo laikas ir etapai: 2017 m. birželio - liepos mėn.

Metodika: Detalieji archeologiniai tyrimai.

Tyrimo apimtis: Pietinėje sklypo dalyje ištirtas 475 m^2 dydžio plotas.

Užduotis: Stratigrafijos įvertinimas: kultūrinio sluoksnio susiformavimo aplinkybių ir laiko nustatymas, jų ištyrimas, archeologinių struktūrų ir objektų fiksacija.

Archeologinių detaliųjų tyrimų rezultatai:

2017 m. birželio mėn. perklojus pietinėje sklypo dalyje buvusius aukštos įtampos elektros kabelius ir demontavus elektros transformatorinę, ištirtas 475 m^2 dydžio plotas.

Pirmiausia buvo ištirta 2015 m. suformuota 3 m pločio kontrolinė juosta (fot. 1). Jos vietoje nuo žemės paviršiaus iki 1 m gylio slūgsojo XX-XIX a. datuojamas sluoksnis. Žemiau pastarojo aptiktas XVI a. pab. – XVII a. kultūrinis horizontas su įžemyje įgilintomis ūkinėmis duobėmis.

Antrojo etapo metu vykdant tyrimus buvusios elektros transformatorinės vietoje ir jos aplinkoje nustatyta, jog pastarosios vietoje ir į vakarus nuo jos, vertingas kultūrinis sluoksnis neišlikęs. Šioje zonoje, po 1-1,2 m storio piltinio, tamsiai pilko grunto su griuvenomis ir XX a. šiukšlėmis pasiektas įžemis – geltonas smėlis (fot. 7-8). Tik vakarinėje tirto ploto dalyje, po iki 1 m storio, XIX-XX a.

sluoksniu slūgsojo 0,2-0,5 m storio XVII a. kultūrinis sluoksnis, po kuriuo, tirtos įžemyje įgilintos XVI-XX a. iškastos duobės.

Šių tyrimų metu, taip pat pilnai atidengtos 2015 m. aptiktos medinio, ūkinės paskirties statinio, akmenimis grįstos grindys ir trijų, ūkinės paskirties mūrinių, vienaaukščių pastatų, sienų ir pamatų liekanos:

Kontrolinės juostos centrinėje dalyje tirtos medinių rūsių duobės (fot. 2), pilnai atidengtos XVII a. medinio statinio - rūsio, netašytais akmenimis grįstos, 3,3x3,7 m dydžio, grindys (fot. 3-4, **Rūsys 1**). Grindinio liekanos nedemontuotos, todėl žemiau jų esančios XVI a. II p. medinio rūsio, akmenimis grįstos, 4,4x4 m dydžio grindys, atidengtos tik fragmentiškai (**Rūsys 2**).

Rytinėje kontrolinės juostos dalyje (palei rytinę sklypo ribą) atidengtos mūrinio pastato sienų liekanos **M1** (fot. 5-6).

Pažymėsime, kad 2015 m. tyrimų metu buvo dalinai atidengta vakarinė šio statinio sienos liekana, o 2017 m.- likusios vakarinės ir pietinės sienų liekanos bei dalis akmenimis grįstų grindų. Šio, neaiškios paskirties statinio liekanų dalis pateko už perkasos rytinės ribos. Nustatyta, kad šiaurinė pastato pamatų liekanų dalis neišlikusi. Vakarinės sienos fragmento liekana ir jos pamatinė dalis įkasta į įžemį. Atidengtas ir išlikęs iki 3,9 m ilgio ir, vietomis iki 2,1 m aukščio, iki 0,9 m pločio, fragmentas. Pastebėta, kad buvusi siena iš vidinės pusės vietomis stipriai pažeista ir sugriuvusi. Ji buvo mūryta iš antrinio panaudojimo puspl yčių ir dar mažesnių plytų fragmentų akmenų ir apsilydžiusių plytų gabalų. Pietinės sienos liekanos atidengta iki 4,8 m ilgio, 0,8 m. pločio, išlikusi iki 1,8 (žemiausioje vietoje) – 2,4 (aukščiausioje vietoje) aukščio. Siena buvo sumūryta iš antrinio panaudojimo puspl yčių ir akmenų. Pastatui naudotos raudonos ir rausvos 6-7,5x15-16,5 cm dydžio plytos su išilginėmis braukomis, jos rištos molio skiediniu. Pastato grindys pasiektos 3,8 m gylyje nuo buvusio žemės paviršiaus (ties Habs 103,05 m altitude). Jos išgrįstos iš neskaldytų akmenų, o ties centru suformuotas latakas. Ant jų aptikta Žygimanto Vazos monetų: pusgrašių, grašių ir trigrašis. Pagal jas ir aptiktus radinius pastatas galėjo būti sugriautas XVII a. vid., - 1655 m. Vilniaus okupacijos metu.

M2 atidengtos keturios pastato sienų pamatinių dalių liekanos, tyrimų ploto rytinėje dalyje, įkastos į įžemį (fot. 9-12). Pastatas buvęs 8,6 m ilgio ir 5,1 m pločio, netaisyklingos formos. Pietinėje dalyje buvusi 4x1,35 m dydžio laiptinė su įėjimu iš PR pusės. Pagrindinė patalpa buvusi 4,3-5,5 m ilgio ir 3,6 m pločio. Rytinė ir vakarinė sienos 0,7 m pločio išlikusios iki 0,7-2 m ir 0,8-1,5 m aukščio atitinkamai. Šiaurinė 0,4 m pločio ir 0,7 m aukščio. Pietinė 0,4 m pločio ir išlikusi iki 2 m aukščio. Visos sienos sumūrytos iš rausvų ir raudonų 6-7x15,5-16x31-33 m dydžio pirminio ir antrinio panaudojimo plytų su skersinėmis ir išilginėmis braukomis skaldytų ir neskaldytų įvairaus dydžio

akmenų, rištų molio skiediniu. Grindys grįstos netašytais akmenimis, jos yra Habs 130,26 m aukštyje.

M3 (fot. 13-15) atidengtos 8 m į vakarus pamatų liekanų (**M2**). Dalinai išlikusios trijų sienų pamatinių dalių fragmentai. Šiaurinė buvusio pastato pamatų dalis neišlikusi – ji sugriauta XX a. II pusėje tiesiant požeminius inžinerinius tinklus. Bendras išlikusių pamatų liekanų dydis 8,8x5,3 m. Maksimalus liekanų aukštis 1,25 m. Pietinėje dalyje atidengta stipriai apardyta laiptinė, kurios dalis sugriauta XX a. tiesiant požeminius inžinerinius tinklus. Pats pastato pamatas mūrytas naudojant gelsvas ir rausvas 7,5x15x29 cm dydžio su išilginėmis pirštų braukomis plytas bei netašytus akmenis, tarpusavyje rišant biriu, rupiu kalkių skiediniu. Vakarinė laiptinės siena ir įėjimo į mažą (apie 1,3x2 m) dydžio patalpą buvusią šalia laiptinės, įėjimas buvo su remonto žymėmis – dalis plytų rišta kalkių skiediniu. Netašytais akmenimis grįstos grindys atidengtos ties Habs 130,43 m altitude. Atidengtos ūkinės paskirties pastatų liekanos M2 ir M3 pagal užpylime, virš ir jų lygmenyje buvusiame sluoksnyje, aptiktus radinius, sugriovimas datuojamas XVII a. II p.

Archeologinių tyrimų išvados: 2017 m. Subačiaus g. 26 sklype ištirtas 475 m^2 plotas. Nustatyta, kad po iki 1 storio XIX-XX a. sluoksniais susiformavęs 0,2-1 m storio XVI a. II p. - XVII a. kultūrinis sluoksnis. Po juo, įžemyje aptiktos to paties laiko ūkinės paskirties duobės.

Tyrimų metu pilnai atidengtos 2015 m. aptiktų trijų mūrinių XVII a. stovėjusių ir XVII a. vid. sugriautų ūkinės paskirties pastatų liekanos bei medinio XVII a. datuojamo rūsio akmenimis grįstos grindys. XVI a. II p. medinio rūsio grindys pilnai neatidengtos. Jos bus atidengtos tik gavus leidimą išardyti XVII a. buvusio rūsio grindų liekanas.

Apibendrinant tyrimų rezultatus konstatuosime, kad pietinėje Subačiaus g. sklypo Nr. 26 dalyje, teritorijos urbanizacijos procesas prasidėjo ne anksčiau nei XVI a. II p. Pradiniame antropogeninės veiklos etape šioje vietoje buvo du nedideli (3,3-3,7 m ir 4,4-4 m) mediniai, ūkinės paskirties statiniai su akmenimis grįstomis grindimis. Vėliau, jiems sunykus, maždaug XVI a. pab.- XVII a. I p. šioje zonoje, vienoje ašyje buvo pastatyti dar trys, stačiakampio formos, vienaukščiai statiniai su rūsiais ar pusrūsiais (M1-M3). Statiniai buvo orientuoti ilgosiomis kraštinėmis Š-P kryptimi. Jų statybai buvo panaudotos antrinės ir brokuotos statybinės medžiagos: perdegusios, sulūžusios, deformuotos plytos (analogiškos buvo aptiktos šiaurinėje sklypo dalyje, buvusios plytų išdegimo krosnių aplinkos kultūriniame sluoksnyje).

Pamatai ir sienos mūrytos be jokios aiškios plytų ir akmenų dėjimo, ir mūro formavimo sistemos. Statybinės medžiagos rištos molio pagrindu. Susidaro įspūdis, kad pamatai ir sienos buvo mūrytos nesilaikant to meto sienų mūrijimo standartų ir turėjo būti ne itin tvirtos ir ilgaamžės. Šią įžvalgą patvirtina ir kultūrinio sluoksnio dengusio ir susiformavusio statinius, struktūra. Sluoksniuose neaptikta jokių čerpių duženų, o tai teikia galimybę konstatuoti, kad pastatai buvo dengti lentomis

kaip ir dauguma to meto Vilniaus eilinių, neturtingų miestiečių ūkinės ir gyvenamosios paskirties pastatų. Aptiktų pastatų pamatų ir sienų konstrukcijos vargu ar būtų atlaikiusios sunkius čerpinius stogus ir mūrinius rūsių- pusrūsių perdengimus.

Kita vertus, atidengtų statinių liekanose ir jų artimiausioje aplinkoje neaptikta jokių patalpų šildymo įrenginių liekanų ir krosnių koklių fragmentų, kurie galėtų būti priskiriami konkretiems pastatams. Šis faktas leidžia konstatuoti, kad statiniai neturėjo tam metui būdingų patalpų šildymo sistemų.

Šie pastebėjimai teikia galimybę konstatuoti, kad pietinėje sklypo dalyje buvę statiniai turėjo trumpalaikio naudojimo funkcijas, priskirtini nešildomiems ūkinės paskirties statinių tipams ir turėtų būti siejami su amatininkų, XVI a. III ketv. - XVII a. I p. gaminusių plytas, veikla.

Paveldosauginės išvados: Kadangi pietinėje sklypo dalyje aptiktos trys iki XVII a. vid. stovėjusių ūkinės paskirties mūrinių statinių pamatų ir sienų liekanos, taip pat dviejų medinių statinių akmeninių grindų (grindinių fragmentai), vadovaujantis Lietuvos Respublikos NKPAĮ ir Archeologinio paveldo tvarkybos reglamento nuostatomis, būtina šių fragmentiškai išlikusių statinių liekanas teikti įvertinimui prie Kultūros Paveldo departamento veikiančiai Nekilnojamųjų kultūros paveldo tarybai.

Vitalija Veževičienė

583400 583450 583500 583550

6060850 6060800

Situacijos planas, M 1:300.

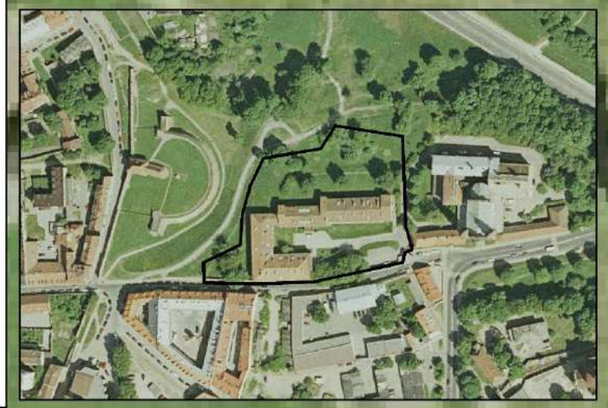

N

1. 2. 3. 4. 5. 6.

P.1 P.2 P.3 P.4 P.4a P.4b P.5 P.6 P.7

Š.1 Š.2 Š.3 Š.4 Š.5 Š.6 Š.7 Š.8

Gr.4 Gr.5

Sutartiniai ženklai

2017 m. tyrimai

- 1. Detalieji tyrimai
- 2. Žvalgymai aikštelės vietoje
- 3. Žvalgymai požeminės slėptuvės vietoje
- 4. Žvalgymai buv. ligoninės pastato vietoje
- 5. Detalieji pietinėje sklypo dalyje (birželis-liepa)
- 6. Žvalgymai pastato vietoje ir jo aplinkoje

Ankstesni archeologiniai tyrimai

- 2013 m. žvalgomieji tyrimai (R. Šiaulinskas)
- 2008 m. žvalgomieji tyrimai (T. Poška)

- 2015-2016 m. tyrimai (J.Stankevičiūtė)
- Sklypo ribos

0 4,75 9,5 19 28,5 38 m

583400 583450 583500 583550

6060850 6060800

Situacijos planas, M 1:300.

N

Sutartiniai ženklai

Pastatų liekanos

- Rūsio 1 grindys
- Rūsio 2 grindys
- M1
- M2
- M3

2017 m. tyrimai

- 1. Detalieji tyrimai
- 2. Žvalgymai aikštelės vietoje
- 3. Žvalgymai požeminės sleptuvės vietoje
- 4. Žvalgymai buv. ligoninės pastato vietoje
- 5. Detalieji pietinėje sklypo dalyje (beržėlis-liepa)
- 6. Žvalgymai pastato vietoje ir jo aplinkoje

Ankstesni archeologiniai tyrimai

- 2013 m. žvalgomieji tyrimai (R. Šiaulinskas)
- 2008 m. žvalgomieji tyrimai (T. Poška)
- 2015-2016 m. tyrimai (J.Stankevičiūtė)
- Sklypo ribos

1. 2. 3. 4. 5. 6.

P.1 P.2 P.3 P.4 P.4a P.4b P.5 P.6 P.7

sleptuvė

tunelis

010100580026

0 4,75 9,5 19 28,5 38 m

Fotonuotraukos

1. Kontrolinės juostos vaizdas prieš pradedant tyrimus iš V pusės.

2. Medinio statinio dėmės- duobės kontūras iš V pusės.

3. Atidengtos dviejų medinių statinių akmeninės grindys iš V pusės.

4. Atidengtos dviejų medinių statinių grindų liekanos iš P pusės.

5. Rytinis kontrolinės juostos pjūvis ties pamato liekanomis (mūru M1). Apatinė pamato dalis išplatėjusi.

6. Pamato liekanų fragmentas (mūro liekanos M1) iš ŠR pusės.

7. Tyrimų plotas ties centrine dalimi iš Š pusės.

8. Tyrimų plotas ties rytine dalimi iš Š pusės.

9. Pamatų liekanų (M2) vaizdas iš ŠV pusės.

10. Pamatų liekanų (M2) vidaus vaizdas iš Š pusės.

11. Bendras ūkinės paskirties pastato buvusio rūsio ir pamatų liekanų (M2) vaizdas iš P pusės.

12. Pastato liekanų M2 laiptinė iš V pusės.

13. Pastato liekanų M3 bendras vaizdas iš P pusės.

14. Pamatų liekanų (M3) bendras vaizdas iš V pusės.

15. Ūkinės paskirties pastato pamatų liekanų (M3) laiptinės ir įėjimo į mažąją patalpą, vaizdas iš Š pusės.

Vykdytojas	UAB „Atodangos”, į.k. 221591590
Užsakovas:	UAB “Misionierių namai“
Kompleksas:	Statinių liekanos Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504, Vilniaus senamiestyje 16073, Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato 33915 vertybės teritorijoje
Adresas:	Subačiaus g. 20, Vilnius.
Stadija:	PD
Dalis:	Architektūros tyrimai
Byla:	AD/15/09/2-PD

Tyrė: Robertas Zilinskas
Atest. Nr. 3837
Tel.: +37069958707
El. p.: robertas@atodangos.lt

Vytenis Zilinskas
Atest. Nr. 3816
Tel. +37065299868
El. p.: zilinskas.v@gmail.com

Vilnius, 2017-09

ATKASTOS STATINIŲ LIEKANOS SUBAČIAUS g. 20 VILNIUJE,
Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504,
Vilniaus senamiestyje 16073,
Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato 33915 vertybės teritorijoje
ARCHITEKTŪROS TYRIMAI

Ardomieji tyrimai nebuvo reikalingi, nes yra archeologinių tyrimų metu atkastos statinių liekanos netinkuotos.

ISTORIJOS IR IKONOGAFIJOS DUOMENYS

Istorinių duomenų apie statinius nėra. Ankstyviausios apytikslės datos arti tiriamos teritorijos yra 1630-1635 mt, kai sufraganas Jeronimas Sanguška statydinosi rūmus apie 80 mtr į rytus nuo M1 statinio liekanų. Nežinoma, ar tiriama teritorija priklausė Sanguškai ir ar tiriami statiniai tuo metu dar tebestovėjo. Iš archeologinių tyrimų žinoma, kad statiniai statyti XVII šmt pradžioje, išskyrus medinio pastato pirmąjį etapą, kuris datuojamas XVI šmt. Iš šių tyrimų taip pat žinoma, kad nugriauti jie buvo iki XVII šmt vidurio, vadinasi, galėjo būti nugriauti ir iki rūmų statybos, tuo labiau, iki misionierių vienuolyno steigimosi 1687 mt. Nėra žinoma, kiek į vakarų pusę tęsėsi Sanguškos valda, tačiau yra detalių žinių apie tai, kaip misionieriai iškart po Sanguškos valdos įsigijimo ėmė gausiai supirkinėti artimiausius sklypus.
Kaip matoma iš 1737 mt Vilniaus miesto plano, dar ir XVIII šmt viduryje į misionierių apjungtą sklypą su bažnyčia, Sanguškų rūmais, pritaikytais vienuolyno namui, parteriu ir teritorija apie tvenkinius, tiriama vieta neįėjo, nors ir buvo pažymėta skaičiumi 34, eksplikuojant kaip „Francoische Missionarij“ - priklausantį prancūzų misionieriams:

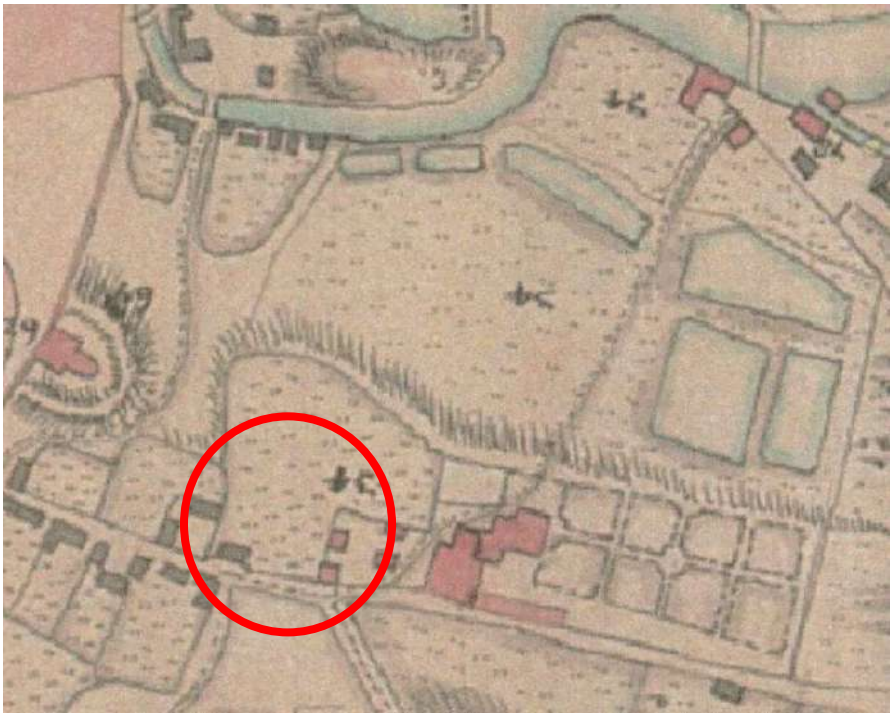

Iš tiriamų statinių M1 buvo arčiausiai pagrindinio vienuolyno sklypo, nes stovėjo tiesiai priešais Rasų gatvę, bet sklypo riba čia pasisukusi nuo Rasų gatvės šiaurės rytų

kryptimi, o tiriamo statinio liekanos yra atokiau nuo Subačiaus gatvės. Todėl tai nėra vienas iš rausvai miesto plane pažymėtų kvardatinių pastatų, stovėjusių į vakarus nuo bažnyčios ir dar todėl, kad pagal archeologinius duomenis jis nugriautas apie 100 metų iki plano nubraižymo.
Tikėtina, kad ir XVIII šmt pagrindinio vienuolyno sklypo pagrindas ir buvo Sanguškos valda, o naujai įsigyjami sklypai kurį laiką funkcionavo kaip atskiros pelną vienuolynui duodančios valdos.
Taigi, tiriami statiniai istoriškai nesusiję nei su Jeronimo Sanguškos rūmais, nei su misionierių vienuolynu, nei tuo labiau su Vaikelio Jėzaus vaikų prieglauda, įsteigta 1787 mt ir tuo metu turėjusia savo sklypą toliau į vakarus.

MŪRAS

M1 statinio plytos 75÷85x165÷170x310÷330mm dydžio, įvairių spalvų, nuo gelsvų iki rudų, brauktinės. Rištos molingu skiediniu su kalkių grūdelių ir stambaus užpildo intarpais. Naudoti akmenys. Visas mūras vieno etapo.

M2 statinyje yra trijų etapų mūro:
1. etapo plytos 65÷75x155÷160x310mm, nuo geltonų iki rudų, brauktinės, naudoti akmenys;
2. etapo plytos 65÷80x160÷165x310mm, vyrauja geltonos, naudoti akmenys;
3. etapo plytos 60÷75x155÷160x300÷310mm, įvairių spalvų, naudoti akmenys.

Visų etapų skiedinys molingas, su kalkių grūdelių ir stambaus užpildo intarpais.

M3 statinio plytos 60÷75x150÷165x285÷300mm, skiedinys molingas, su kalkių grūdelių ir stambaus užpildo intarpais.

M3 statinio plytų formatas labiausiai būdingas laikotarpiui po 1610 mt miesto gaisro, M2 satinio plytos panašaus dydžio. M3 plytos būdingos kiek ankstyvesniam, arba kiek vėlyvesniam laikotarpiui. Molingas skiedinys buvo paplitęs XVI šmt paskutiniame dešimtmetyje ir po 1655 karo. Dar jį naudodavo drėgnose vietose, pamatams, rūsių sienoms. XVI šmt paskutinio dešimtmečio plytų vyraujantis dydis yra 70x140x280mm, kuris naudotas trumpai, supratus, kad jis sunkiai pritaikomas tuo metu plitusiam dvieiliam plytų rišimui, todėl jas imta ilginti. XVII šmt pokarinio laikotarpio plytos paprastai storesnės, nei vyraujančios M2 ir M3 statiniuose.
Tačiau archeologiškai visi trys statiniai datuojami XVII šmt pradžia, ir tai tinka datuojant pagal mūrą.

STATINIAI

M1 statinio surastas pietų kampas, pietryčių siena arba dalis sienos, nes neaišku, ar ji tęsėsi į šiaurės rytus – link tiriamo sklypo ribos. Nuo jos einančių šiaurės vakarų kryptimi dviejų sienų išlikę tik fragmentai, ir jų formuojamos rūsio patalpos riedulių grindinys. Šiaurės rytų sienos fragmentas baigiasi angokraščiu, nišos kraštu arba piliastru. Pietryčių sienoje buvo apie 2,51 mtr pločio niša, nesiekusi grindų ir virš 2,69 mtr pločio niša pietvakarių sienoje. Visas mūras labai deformuotas ir apiręs. Grindinyje patalpos viduryje šiaurės vakarų kryptimi suformuotas latakas.

Grindiniai tarp statinių M1 ir M2 archeologiškai datuojami XVI šmt apatinis ir XVII šmt pradžia viršutinis. Tarp jų yra apie 60 cm lygių skirtumas, su supiltinio grunto tarpsluoksniu. Nei kryptimi, nei padėtimi jie negali būti to paties statinio. Kol perkasa nebuvo išplėsta, trijose jos sienutėse aplink vėlyvesnįjį grindinį buvo matomos sutrūnijusios medienos dalelės, iš kurių galima buvo spręsti, kad grindinys yra priklausęs mediniam statiniui. Jame matomas 13-27 cm storio neišgrįstas tarpas, kuriame galėjo stovėti pertvara arba kitoks patalpos įrenginys. Arba tai buvo lauko siena, nuo kurios į šiaurės vakarus gulinti stambesnių akmenų eilė galėjo būti nuogrinda. Nei grindiniuose, nei greta jų nėra mūro, plytų ar skiedinio, pagal kuriuos galima būtų datuoti architektūros tyrimų metodais.

Į **M2** statinio rūsį buvo patenkama per lauko laiptinę, pastatytą vienu metu su statiniu pietryčių pusėje. Statinys, sprendžiant pagal rūsio sienų storį, greičiausiai buvo mūrinis, o laiptinė – lengvesnės konstrukcijos, gal ir atvira, nes durų angoje tarp laiptinės ir rūsio yra sumūrytos užkarpos staktai arba glaustinių durų varčiai. Angoje iš vienos trumpinių eilės sumūrytas 6 cm aukčio slenkstis. Netrukus po statinio statybos ar net jos metu šiaurės rytų rūsio sienoje iškirsta dar viena lauko durų anga su staktos guoliu, kuri netrukus vėl užmūryta, nes kaip jau aprašyta, visų trijų etapų mūras labai panašus. Kitas perdirbimas, tuo pačiu metu darytas priešingoje, pietvakarių sienoje – permūryta vidurinė jos dalis, sufomuojant 1,74 mtr pločio nišą. Kam tai reikėjo daryti, neaišku, gal būt taip pat užpildyta buvusios angos vieta. Išlikęs visas statinio perimetras. Sunku paaiškinti, kam tokio nedidelio 4,77x6,23 mtr statinio formą reikėjo komplikuoti 0,87x2,63 mtr kyšulio šiaurės pusėje, ir dar su žymiai plonesnėmis sienomis. Gal tai tiesiog medinio priebučio, skirto įeiti į statinio pirmą aukštą iš lauko, pamatai. Rūsio patalpos grindinys paklotas išilgai formuojant lataką. Rūsyje nėra jokių vidaus laiptų konstrukcijų žymių, todėl manytina, kad virš rūsio tebuvo vienas aukštas, nebent į aukštesnius aukštus, jeigu tokie buvo, galėjo vesti medinė išorinė laiptinė.

M3 statinys, sprendžiant pagal rūsio sienų storį, greičiausiai buvo mūrinis. Mūrinis galėjo būti ir siauresnis už patį statinį laiptinės priestatas. Išlikusios trys mūrinės laiptų pakopos su medinių antpakopių atspaudais. Aukščiau laiptinė sukosi stačiu kampu iš pietryčių į šiaurės rytus, bet liko tik jos pamatai. Maža patalpa priestate greta laiptinės galėjo susidaryti po priebučiu, įrengtu patekimui iš lauko į pirmą aukštą iš statinio pietrytinio galo. Durų tarp abiejų patalpų angokraščiose yra užkarpos, kurių viena didoka (30 cm) staktai ar glaustinėms durims. Nėra durų žymių ir vietos durims tarp laiptinės ir didžiosios rūsio patalpos. Tai reiškia, kad laiptinė buvo uždara, durys į ją įeiti buvo viršuje. Statinio plotis 4,77 mtr, o ilgis nežinomas, nes neliko jo šiaurės vakarų galo, kartu su priestatu buvo virš 9 mtr. Laiptinė su priebučiu statyti vienu metu kartu su visu statiniu. Vienintelė galima vieta vidaus laiptinei iš pirmo aukšto aukštyn galėjo būti virš rūsio laiptinės, jeigu ji sukosi į priešingą pusę, bet tokiu atveju gautųsi nepatogus priebutis. Vadinasi, jeigu yra buvęs antras aukštas, įėjimas iš lauko į statinio pirmą aukštą turėjo būti ne per šį priestatą. Bet tai mažai tikėtina, nes laiptinės iš pirmo aukšto į viršų virš rūsio laiptinės darytų nepatogią ir rūsio laiptinę, todėl iš šis statinys greičiausiai buvo vieno aukšto. Nepatogu būtų taip pat įeiti ir į mažąją patalpėlę šalia rūsio laiptinės, matant, kad, norint į ją įeiti, tekdavo peržengti apie 15 cm aukščio iš plytų sumūrytą slenkstį. Didesniojoje patalpoje grindinys kaip ir kituose dviejuose mūriniuose statiniuose su lataku ŠV kryptimi. Mažesniojoje patalpoje be riedulių palei jos šiaurės rytų sieną grindinyje išklota viena eilė plytų.

Abu pastarieji statiniai labai panašūs savo struktūra ir statybos technika, tikėtina, kad statyti tų pačių mūrininkų.

FOTOFIKSACIJA

STATINIO M1 LIEKANOS

FF M1 01 Angokraštis, nišos kraštas arba piliastras patalpos R kampe, nišos PR sienoje R pusė

FF M1 02 Nišos PR sienoje P pusė, nišos PV sienoje R pusė

FF M1 03 PR siena su niša iš vidaus

FF M1 04 Nišos PR sienoje P pusė, nišos PV sienoje R pusė

FF M1 05 Visa išlikusi statinio dalis su grindiniu iš PV

FF M1 06 Visa išlikusi statinio dalis su grindiniu iš P

FF M1 07 Visa išlikusi statinio dalis su grindiniu iš PR

GRINDINIAI

FF GR 01 Grindiniai iš ŠR

FF GR 02 Grindiniai iš PR

FF GR 03 Grindiniai iš PV

STATINIO M2 LIEKANOS

FF M2 01 Statinio liekanos iš R

FF M2 02 Statinio liekanos iš PR

FF M2 03 Laiptinė, durų anga tarp jos ir rūsio patalpos iš PV

FF M2 04 Laiptinė, durų anga tarp jos ir rūsio patalpos iš ŠR

FF M2 05 Laiptai, durų angokraštis su užkarpa

FF M2 06 Durų angokraščiai su užkarpomis, mūrinis slenkstis, grindinys su lataku

FF M2 07 PV siena su antro etapo nišos liekanomis

FF M2 08 ŠR siena su antrame etape įrengta durų anga, užmūryta trečiame etape

FF M2 09 Antro etapo durų angokraščiai su staktos guoliu

FF M2 10 Rūsio vidus iš ŠV

STATINIO M3 LIEKANOS

FF M3 01 Statinio liekanos iš R

FF M3 02 Statinio liekanos iš PR

FF M3 03 Statinio liekanos iš P

FF M3 04 Statinio vidus iš ŠV

FF M3 05 Laiptinė, durų anga

FF M3 06 Laiptai su medinių antpakopių atspaudais

FF M3 07 Durų angokraščiai su užkarpomis, mūrinis slenkstis

FF M3 08 Laiptinės iš spėjamo priebučio priestatas iš PR

IŠVADOS, PASIŪLYMAI:

1. Visi keturi statiniai, kurių liekanos tiriamos, statyti XVII šmt pr.
2. Medinis statinys statytas virš XVI šmt riedulių grindinio.
3. M1 statinio pirminiai gabaritai nežinomi, išlikęs tik pietinis jo kampas.
4. M2 statinio visas perimetras išlikęs. Jis galėjo būti visas mūrinis, su mediniais rūsio laiptinės ir priebučio priestatais priešinguose galuose. Statinyje yra XVII šmt pr perdirbimų.
5. M3 statinio neišlikęs šiaurės vakarų galas. Jis galėjo būti visas mūrinis, su mūriniu priebučiu ir uždara laiptine pietryčių gale, vieno aukšto.
6. Tai greičiausiai buvo ūkiniai priemiesčio statiniai, labai trumpai išstovėję, galėjo būti pareikalauta juos nugriauti, nes atsidūrė maždaug tuo pačiu metu statomos artilerijos bastėjos esplanadoje.
7. Statiniai istoriškai nėra susiję su aplinkiniais kultūros paveldo objektais – Jeronimo Sanguškos rūmais, misionierių vienuolynu ir bažnyčia, Vaikelio Jėzaus vaikų prieglauda, nes yra už juos visus ankstyvesni, priklausė visai kitokiai, neišlikusiais ir nežinomai urbanistinei struktūrai.
8. Statinių liekanos sunkiai techniškai išsaugomos „in situ“, nes jų mūras rištas skiediniu, kurio pagrindas yra molis, nebent nebūtų eksponuojamos.
9. Jų tikslus atkūrimas nėra galimas, nes tam trūksta duomenų.
10. Dėl netinkamumo eksponuoti ar atkurti nėra būtinybės statinių liekanas fiziškai išsaugoti.

Robertas Zilinskas
Atest. Nr.3837
Tel. 869958707
El.p. robertas@atodangos.lt

2017.09

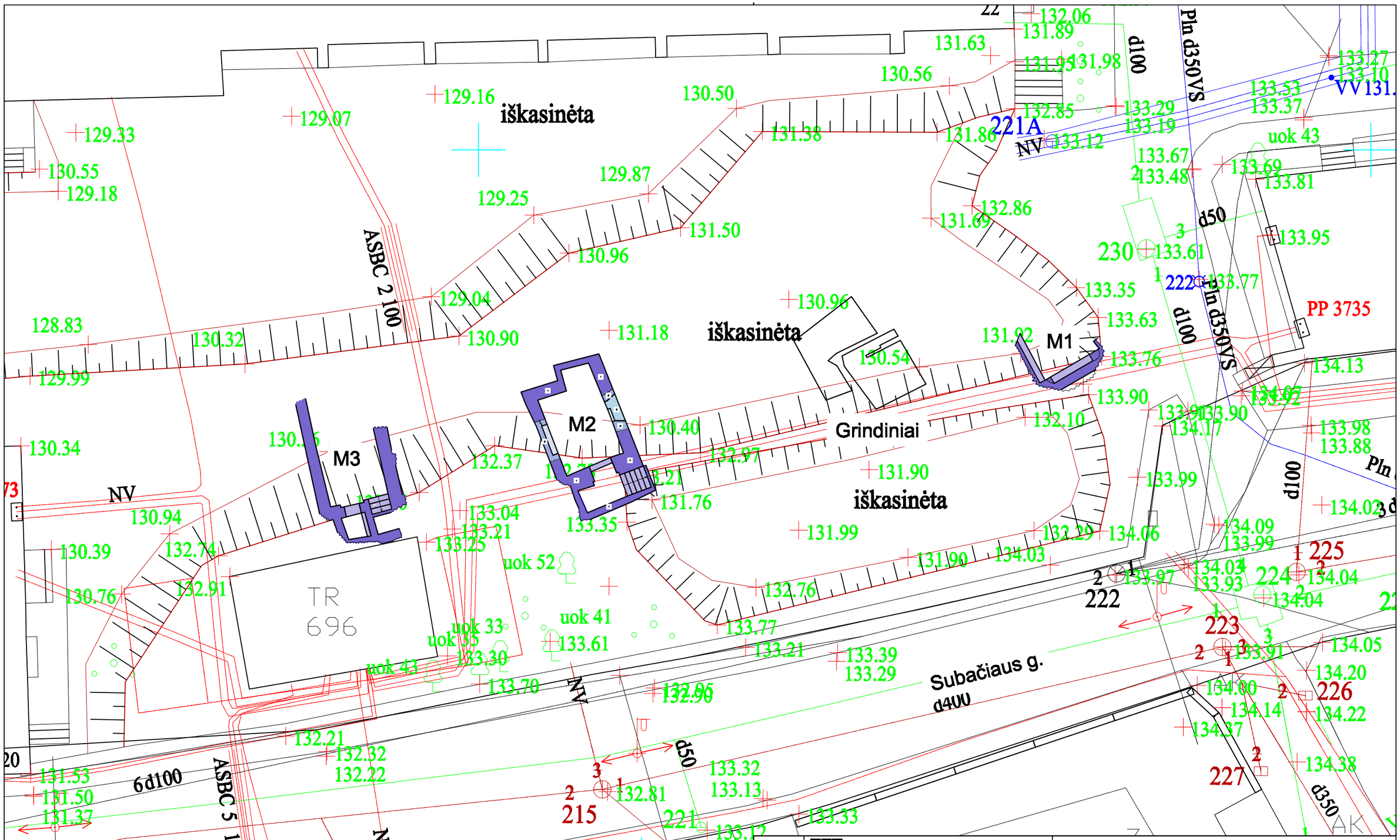

Atestato Nr.	ATO DAN GOS	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950			Statinių liekanos Subačiaus g. 20, Vilniuje		
A1014, 3837	PV	R. ZILINSKAS		2017.09	Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504		
3816	Tyrė	V. ZILINSKAS		2017.09			
					Architektūros tyrimai	Mastelis	Laida
					Vietovės planas	M 1:200	0
Etapas: PD	Užsakovas: UAB "Misionierių namai"				Dokumento žymuo: AD/15/09/2-PD-01	Lapas 1	Lapų 1

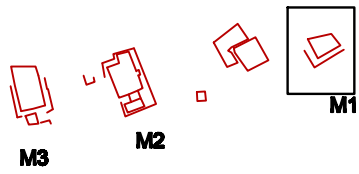

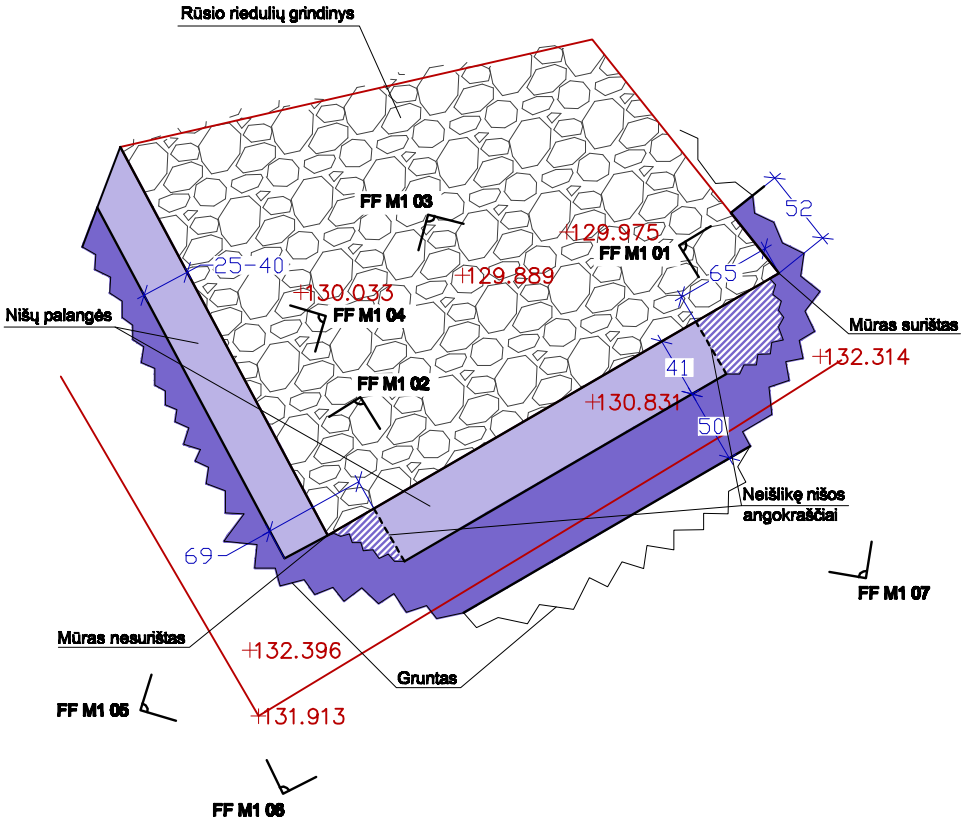

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950				Statinių liekanos Subačiaus g. 20, Vilniuje	
A1014, 3837	PV	R. ZILINSKAS		2017.09	Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504	
3816	Tyrė.	V. ZILINSKAS		2017.09		
					Architektūros tyrimai	Mastelis / Laida
					Statinio M1 liekanų planas	M 1:50 / 0
Etapas: PD	Užsakovas: UAB "Misionierių namai"				Dokumento žymuo: AD/15/09/2-PD-02	Lapas 1 / Lapų 1

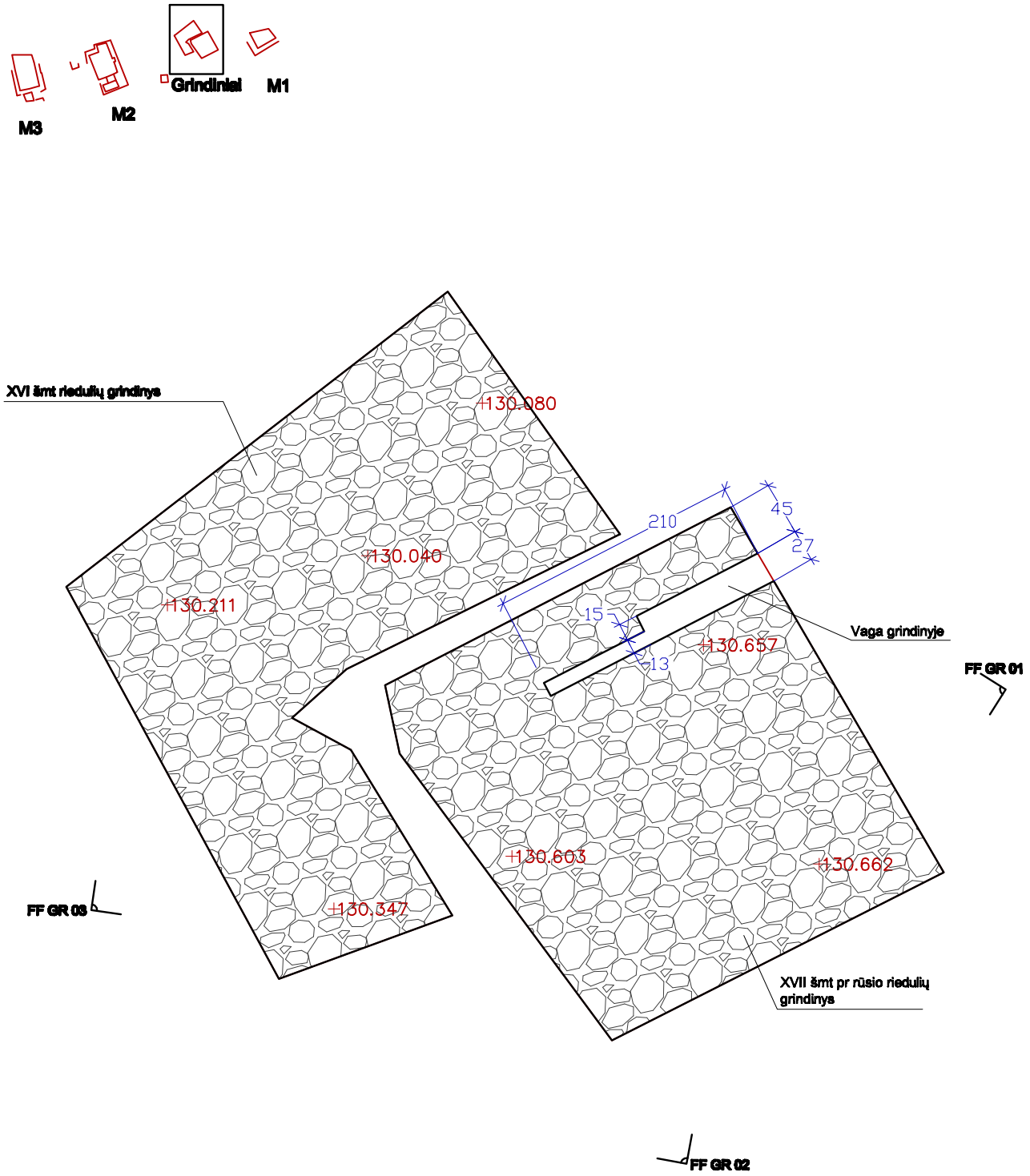

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950				Statinių liekanos Subačiaus g. 20, Vilniuje		
A1014, 3837	PV	R. ZILINSKAS		2017.09	Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504		
3816	Tyrė.	V. ZILINSKAS		2017.09			
					Architektūros tyrimai	Mastelis	Laida
					Grindinių liekanų planas	M 1:50	0
Etapas: PD	*Užsakovas:* UAB "Misionierių namai"				*Dokumento žymuo:* AD/15/09/2-PD-03	Lapas 1	Lapų 1

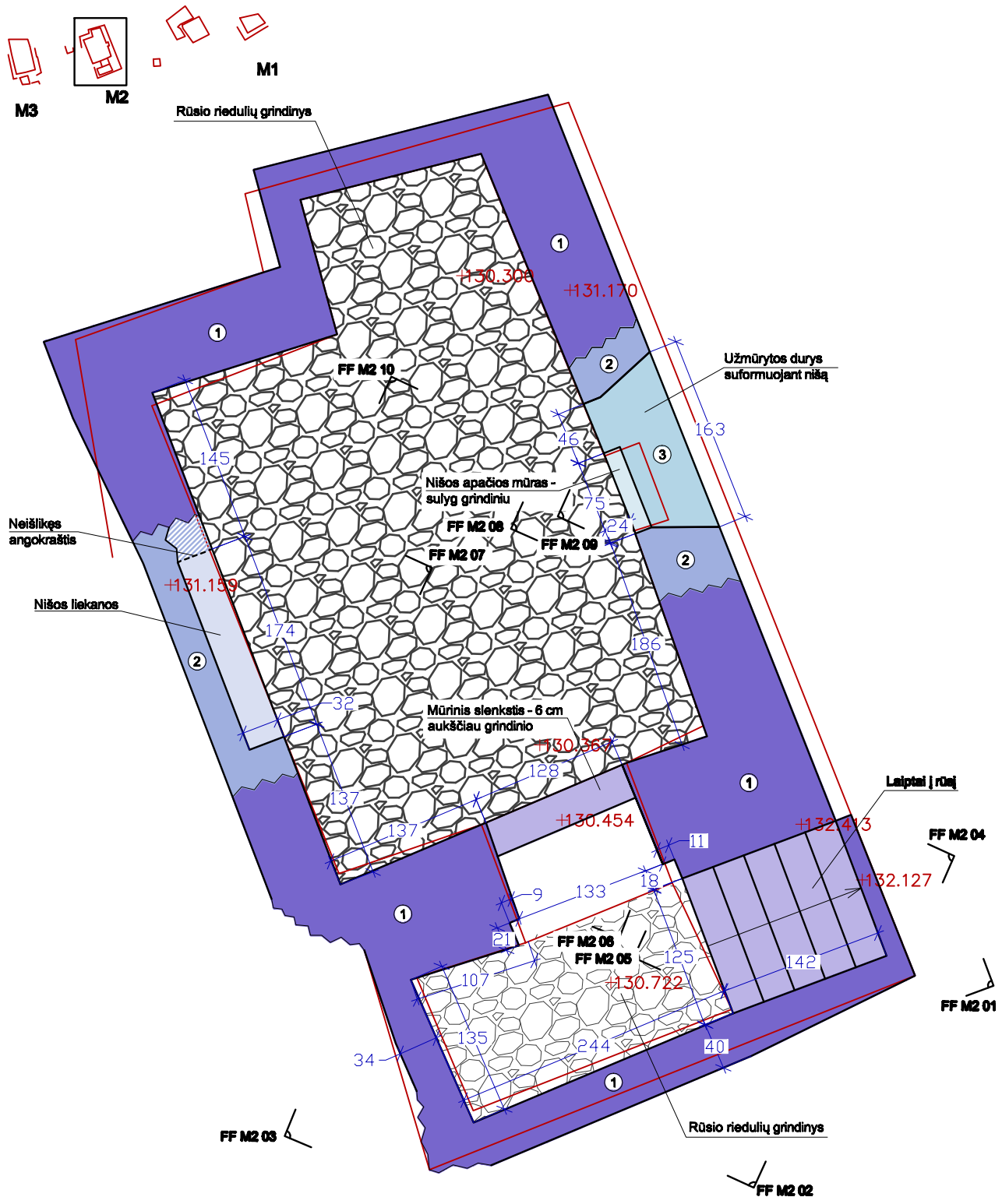

Atestato Nr.	ATODANGOS	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950			Statinių liekanos Subačiaus g. 20, Vilniuje	
A1014, 3837	PV	R. ZILINSKAS		2017.09	Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504	
3816	Tyrė.	V. ZILINSKAS		2017.09	Architektūros tyrimai	Mastelis / Laida
					Statinio M2 liekanų planas	M 1:50 / 0
Etapas: PD	Užsakovas: UAB "Misionierių namai"				Dokumento žymuo: AD/15/09/2-PD-04	Lapas 1 / Lapų 1

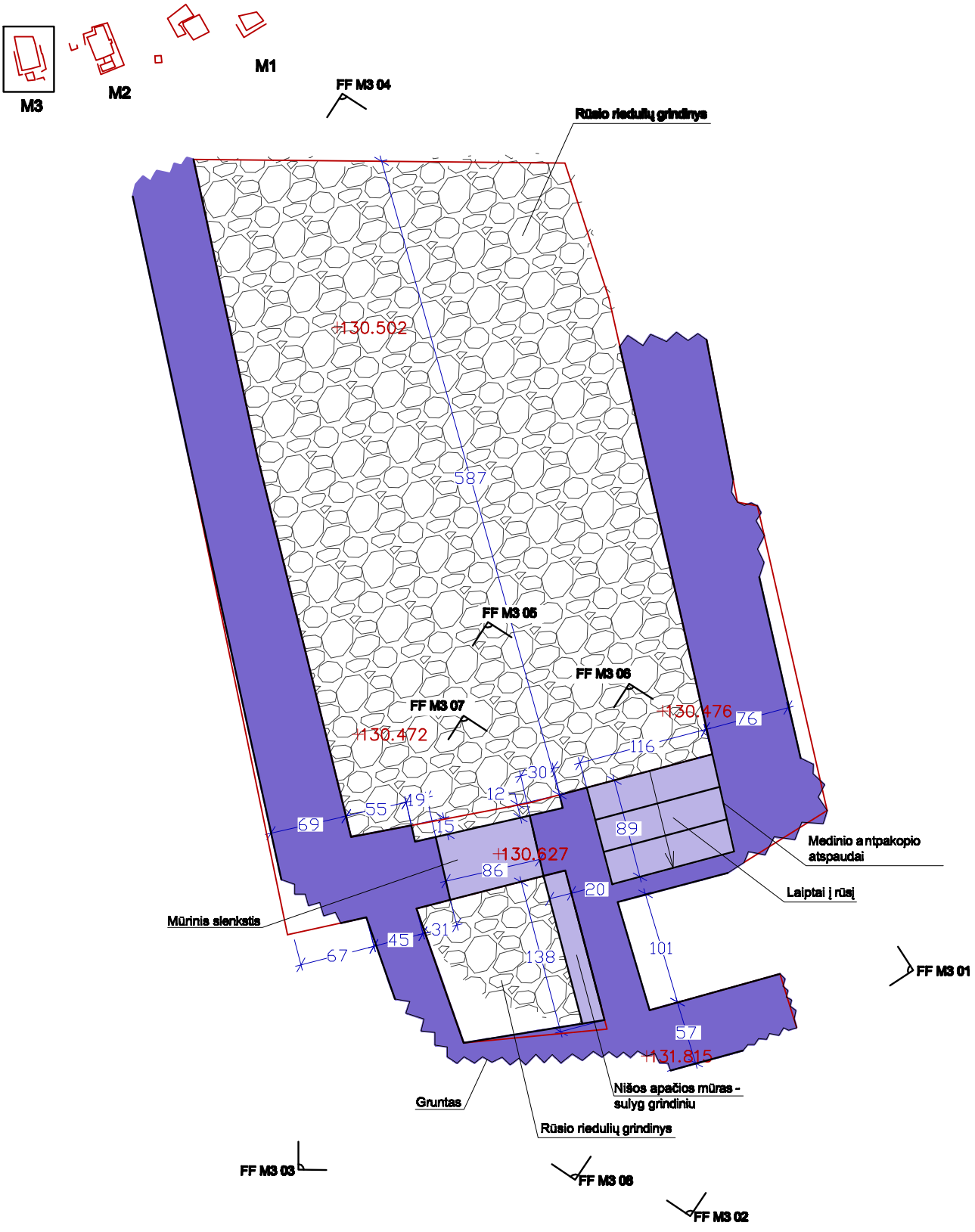

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950			Statinių liekanos Subačiaus g. 20, Vilniuje
A1014, 3837	PV	R. ZILINSKAS	2017.09	Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504
3816	Tyrė.	V. ZILINSKAS	2017.09	
				Architektūros tyrimai / Mastelis / Laida
				Statinio M3 liekanų planas / M 1:200 / 0
Etapas: PD	Užsakovas: UAB "Misionierių namai"			Dokumento žymuo: AD/15/09/2-PD-05 / Lapas 1 / Lapų 1

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-24 Nr. 3837
(data)

ROBERTAS ZILINSKAS

a. k. 35806010607

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ;
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

Atestatas galioja iki 2021-03-24
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. _____ (parašas) Diana Varnaitė
(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė
(vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA" 00534

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-17
(data) Nr. 3816

VYTENIS ZILINSKAS

A. k. 38507090142

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.
VEIKLOS RŪŠIS –
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALIOJO PLANAVIMO DOKUMENTŲ RENGIMAS

Atestatas galioja iki 2021-03-17
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. _____ (parašas) Diana Varnaitė (vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė (vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA“ 00534

UAB „SENAMIESČIO PROJEKTAI“
ĮM. KODAS: 302764487
KONSTITUCIJOS PR. 12-304
VILNIUS LT-09308
TEL.: 8 686 21836
INFO@SENAMIESCIO.LT

UŽSAKOVAS:		**UAB "MISIONIERIŲ NAMAI"** ĮMONĖS KODAS: 300902587 J. JASINSKIO G. 16B, LT-03613 VILNIUS
STATINYS:		**VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO TVORA** **SUBAČIAUS G. 20, VILNIAUS M., VILNIAUS M. SAV.**
PROJEKTAS:		**SUBAČIAUS G. 20, VILNIUS, VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO TVOROS (27331) ARCHITEKTŪROS KONSTRUKCIJŲ TYRIMAI**
UNIKALUS KODAS:		**27331**
STATUSAS:		**VALSTYBĖS SAUGOMAS**
STADIJA:		**PD–KT**
BYLA:		**SP – 304 –346– 17 – PD–KT**

PV At. Nr. 3837		Robertas Zilinskas
Direktorius		Edgar Mendelevič
Konstruktorius At. Nr. 3884		Jakovas Mendelevičius

VILNIUS, 2017-10

TURINYS

TEKSTINĖ DALIS

1. Kvalifikacijos atestatų kopijos.....3–4
2. Leidimas 2017-09-28 Nr. LPV-151, Vilnius.....5–6
3. Sutikimas dėl architektūros ir konstrukcijų tyrimų atlikimo, UAB "Misionierių namai".....7
4. Sutikimas dėl architektūros ir konstrukcijų tyrimų atlikimo, UAB "Vilniaus arkivyskupijos Ekonomo tarnyba".....8
5. Detalus aprašymas iš KPD registro.....9–10
6. Aiškinamasis raštas.....11–13

GRAFINĖ DALIS

1. Inžinerinių geologinių tyrimų planas su kasinių ir gręžinių nužymėjimu...../PD-KT-01/ 14
2. Konstrukcijų tyrimų atodangos...../PD-KT-01/ 15
3. Tvoros planas tarp ašių "A-J", M1:140; Fasadas iš vidaus pusės tarp ašių "A-J", M1:140.....PD-KT-03/ 16

PRIEDAS

1. Fotofiksacija su anotacija.....17–34

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-24
(data) Nr. 3837

ROBERTAS ZILINSKAS

a. k. 35806010607

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS, SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS, SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS, SPECIALIZACIJA:
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ; NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ – ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO; EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

Atestatas galioja iki 2021-03-24
(data)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos direktorius — A.V. — (parašas) — Diana Varnaitė (vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas — (parašas) — Aušrelė Angelė Racevičienė (vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA" 00534

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS

SPECIALISTO ATESTATAS

2016-04-14

_____ Nr. 3884
(data)

JAKOVAS MENDELEVIČIUS

a. k. 35204150448

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS KONSTRUKCIJŲ TYRIMAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA – ARCHITEKTŪROS KONSTRUKCIJŲ PROJEKTAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

Atestatas galioja iki 2021-04-14
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. _____ Diana Varnaitė
(parašas) (vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ Aušrelė Angelė Racevičienė
(parašas) (vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA“ 00534

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014
„Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės"
2 priedas

(LEIDIMO ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS FORMA)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis padalinys
(išdavusios institucijos pavadinimas)

LEIDIMAS
ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS

2017 - 09 - 28 Nr. LPV-151
(data)
Vilnius
(sudarymo vieta)

Kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 761, statusas - valstybės saugomas) ir Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. yra Vilniaus Senamiesčio (objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073, U1P) teritorijoje, Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (objekto kodas Kultūros vertybių registre 25504) teritorijoje.*
(pavadinimas, adresas,
761, 27331 žemės sklypas unik. Nr. 0101/0058:237
unikalus kodas Kultūros vertybių registre, unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr.)

valdytojui: *UAB „Misionierių namai", įm. k. 300902587 J. Jasinskio g. 16B, LT-03613 Vilnius; VŠĮ Vilniaus arkivyskupijos ekonomo tarnyba į.k. 1217361459, S. Skapo g. 4, LT-01122, Vilnius*
(juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas, telefono ir fakso numeriai, vadovo vardas ir pavardė
arba fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data, telefonas, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas)

leidžiama atlikti šiuos tvarkomuosius paveldosaugos darbus: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 761, statusas - valstybės saugomas), Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas) Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. architektūriniai ir konstrukciniai tyrimai*

pagal tvarkybos darbų projektą: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas) Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. 20 architektūros ir architektūros konstrukcijų tyrimų projektas SP-304-329-17-PD Suderintą su KPD Vilniaus skyriumi 2017-09-25 (reg. Nr. 74-TYR)*
(projekto pavadinimas, projekto laida)

kurį parengė: *UAB „Senamiesčio projektai" įm. k. 302764487 Konstitucijos pr. 12-304, architektūrinės projekto vadovas - Robertas Zilinskas, atest. KPD Nr.3837, Tel. 869958707, konstrukcijos dalies vadovas Jakovas Mendelevičius atest. KPD Nr.3884*
(rengėjo vardas, pavardė, atestato Nr. ir galiojimo data,
telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

kurio paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę atliko: _____
(vardas, pavardė,
atestato Nr. ir galiojimo data, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

vadovaujant darbų vadovui: UAB „Senamiesčio projektai" įm. k. 302764487 Konstitucijos pr. 12-304, architektūrinės projekto vadovas - Robertas Zilinskas, atest. KPD Nr.3837, Tel. 869958707, konstrukcijos dalies vadovas Jakovas Mendelevičius atest. KPD Nr.3884

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

(vardas, pavardė, atestatų Nr. ir galiojimo datos,

telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

Papildomi paveldosaugos reikalavimai atliekant tvarkybos darbus:

atlikus tyrimus, KPD VS pateikti tyrimų ataskaitos popierinę ir skaitmeninę versiją arba darbų priėmimas vykdomas PTR 3.05.01:2005 "Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų darbų priėmimo taisyklių" nustatyta tvarka. Aptikus naujų vertingųjų savybių, darbai sustabdomi LR nekilnuojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. nustatyta tvarka. Taip pat prašome, vadovautis prieš tai atliktais tyrimų išvadomis.

Tvarkybos darbų metu aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojas privalo apie tai pranešti leidimą atlikti tvarkybos darbus išdavusiai institucijai.

Pasikeitus leidime atlikti tvarkybos darbus nurodytiems kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio, kurio tvarkybos darbus leista atlikti, valdytojo ar darbų vadovo rekvizitams (kontaktiniams duomenims, valdytojo fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresui ar valdytojo juridinio asmens pavadinimui ar buveinės adresui), apie tai valdytojas privalo informuoti leidimą išdavusią instituciją raštu per 7 darbo dienas nuo nurodytų duomenų pasikeitimo.

Papildoma informacija _____
(buvusio leidimo atlikti tvarkybos darbus Nr., išdavimo data ir kt.)

KPD Vilniaus skyriaus Vyriausioji specialistė — *Anželika Zdanevičienė*
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

A. V.

Leidimas įteiktas:

(valdytojo ar jo įgalioto asmens pareigos (nurodoma juridinio asmens atveju)) (parašas) (vardas ir pavardė)

A. V. (juridinio asmens atveju)

2017 - 09 - 28
(data)

MISIONIERIŲ MS SODAI

J. Jasinskio g. 16B
LT-03163 Vilnius
Tel. +370 5 247 7611
Mob. +370 618 04284
info@misionieriai.lt

Įmonės kodas:
300902587
PVM mokėtojo kodas:
LT100004282719
www.misionieriai.lt

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriaus
Vedėjui Vitui Karčiauskui

2017-08-21 d., Vilnius

Kopija:
UAB „Senamiesčio projektai“
Direktoriui Edgarui Mendelevič

Objektas: „Daugiabučiai gyvenamieji namai“, Subačiaus g. 20, Vilniuje

SUTIKIMAS DĖL ARCHITEKTŪROS IR KONSTRUKCIJŲ TYRIMŲ ATLIKIMO

Šiuo raštu informuojame, kad UAB „Misionierių namai“ neprieštarauja, kad UAB „Senamiesčio projektai“ atliktų Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (unikalus kodas 27331), esančios mums priklausomame sklype Nr. 0101/0058:235, Subačiaus g. 20, Vilnius, architektūros konstrukcijų tyrimus ir išimtų reikiamus leidimus tokių darbų atlikimui.

Įgaliota atstovė Marina Ziurina

LIETUVOS RESPUBLIKA UAB „Misionierių namai“ VILNIUS

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS
EKONOMO TARNYBA

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos Vilniaus skyriaus
Vedėjui Vitui Karčiauskui

2017-08-28 d., Vilnius
Nr. S-144

Kopija:
UAB „Senamiesčio projektai“
Direktoriui Edgarui Mendelevič

UAB „Misionierių namai“
Direkrorei Viktoriyai Gavrysyuk

SUTIKIMAS DĖL ARCHITEKTŪROS IR KONSTRUKCIJŲ TYRIMŲ ATLIKIMO

Vilniaus arkivyskupija atstovaujama, Vilniaus arkivyskupijos Ekonomo tarnybos, neprieštarauja, kad UAB „Senamiesčio projektai“ atliktų Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio dalies tvoros (unikalus kodas 27331), esančios žemės sklype adresu: Subačiaus g. 20, Vilnius (Nr. 0101/0058:235), architektūros konstrukcijų tyrimus ir gautų reikiamus leidimus tokiems darbams atlikti.

Ekonomas Mykolas Juozapavičius

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

VIEŠOJI ĮSTAIGA
VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS EKONOMO TARNYBA
S. Skapo g. 4, LT-01122 Vilnius
Tel. (8 5) 262 17 57
Faks. (8 5) 212 03 00
El. paštas ekonomas@vilnensis.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre
Įm. kodas 1217 36145
PVM kodas LT217361417
AB SEB bankas
A/s LT 667044 0600 0032 5412
Banko kodas 70440

LT | EN

Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora

★★★★★

Aprašymas

Unikalus objekto kodas
27331

Pilnas pavadinimas
Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora

Adresas
Vilniaus miesto sav., Vilniaus m., Subačiaus g.

Įregistravimo registre data
2003-05-08

Statusas
Valstybės saugomas

Objekto reikšmingumo lygmuo yra
Nacionalinis

Rūšis
Nekilnojamas

Vertybė pagal sandarą
Į kompleksą įeinantis

Seni kodai
Kodas registre iki 2005.04.19: G360K6

Priklauso kompleksui
Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis

KOPIJA TIKRA
Ana Šarko
Administratorė

Eil.Nr. komplekse
6

Amžius
XVIII a.

Vertingųjų savybių pobūdis
Architektūrinis (lemiantis reikšmingumą tipiškas);

Vertingosios savybės

1.1.1. tūris – tvora, susidedanti iš V ir R dalių, su vartais abiejose dalyse (R dalies arka su segmentine sąrama nugriauta XX a. 5-6 d-metyje; V tvoros dalis – nuo Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato TRP 7 į V; R tvoros dalis – tarp Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos pastato TRP 7 ir oficinos TRP 4; buvusios tvoros vietoje į R nuo ūkinio pastato TRP 5 palei Subačiaus g. XX a. 5-6 d-metyje pastatyta nauja; -; IKONOGR Nr. 3, 5, 7, 10, 12; FF Nr. 346-349; 2011 m.); stogo dangos medžiaga ar jos tipas – čerpių dangos tipas (-; -; IKONOGR Nr. 7, 12; FF Nr. 346, 347; 2011 m.);

1.1.2. sienų angos, nišos – R tvoros dalies Š pusės nišos su pusiauapskritiminėmis sąramomis (-; būklė gera; FF Nr. 347; 2011 m.); R tvoros dalies stačiakampė įėjimo anga (-; būklė gera; IKONOGR Nr. 22; FF Nr. 346; 2011 m.); R tvoros dalies vartų anga (arka su segmentine sąrama nugriauta XX a. 5-6 d-metyje; -; IKONOGR Nr. 7, 10; FF Nr. 346; 2011 m.); V tvoros dalies vartų anga su segmentine sąrama ir įėjimo angos abipus jos su pusiauapskritiminėmis sąramomis (-; būklė gera; FF Nr. 349; 2011 m.);

1.1.3. fasadų apdaila ir puošyba – R tvoros dalies P pusės profiliuotas plytų mūro karnizas (-; būklė gera; FF Nr. 346; 2011 m.); R ir V tvoros dalių P pusės profiliuotos tinko traukos (-; būklė gera; IKONOGR Nr. 22; FF Nr. 346, 348, 349; 2011 m.); V tvoros dalies P pusės vartų ir stulpų tinko rustai (-; būklė gera; FF Nr. 348, 349; 2011 m.);

1.1.4. konstrukcijos – pamatas (netyrinėta; -; -; 2011 m.); plytų mūro sienos, V tvoros dalies plytų mūro stulpai (-; būklė gera; FF Nr. 346-349; 2011 m.); stalių ir kitų medžiagų gaminiai – V ir R tvoros dalių metalo varčių tipai (-; -; FF Nr. 346, 349; 2011 m.);

Pastaba
Prieš tvarkymo darbus atlikti istorinius fizinius tyrimus.

Dokumentai
1. KVAD direktoriaus įsakymas; 2003-05-08 ; Nr: Į-130 ;
2. Dėl pripažinimo valstybės saugomu ; 2005-04-29 ; Nr: ĮV-190;
3. Dėl duomenų patikslinimo; 2012-11-05 ; Nr: KPD-AV-380;

Nuotraukos

Naujas komentaras / nuotrauka

© Kultūros paveldo departamentas. Šnipiškių g 3, LT-09309 Vilnius, tel. 273 42 56, faks. 272 40 58, el. paštas centras@heritage.lt | Sukurta: Labbis

SUBAČIAUS G. 20, VILNIUS, VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO TVOROS (27331) ARCHITEKTŪROS KONSTRUKCIJŲ TYRIMŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Tvoros konstrukcijų tyrimai atlikti UAB "Misionierių namai" užsakymu pagal PV. R. Zilinsko užduotį, gavus leidimą tyrimams. Tyrimams atlikti pasinaudota šia medžiaga:

1. Gyvenamosios paskirties pastatai Subačiaus g. 20, 22, Vilnius projektiniai inžineriniai-geologiniai tyrimai, UAB "KELPROJEKTAS", 2015 m., darbų vadovas L. Pasmukis 7384-00-DP-GT.B.
2. Daugiabučiai gyvenamieji namai Subačiaus g. 20, Vilnius. Statybos rekonstrukcijos projektas, PV R. Zilinskas, A024-DP-SA.B.

Tvora yra valstybės saugoma, turinti vertingųjų savybių:

- Tvora susideda iš V ir R dalių su vartais abiejose dalyse (rytinės dalies arka nugriauta 20 a. 5-6 dešimtmetyje).
- Išilgai Subačiaus gatvės XX a. 5-6 dešimtmetyje pastatyta (atstatyta) nauja tvora tarp ašių "F-I". Stogo dangos medžiaga - čerpių dangos tipas.
- Nišos su pusapskritiminėmis sąramomis iš vidaus pusės.
- Rytinės tvoros stačiakampė įėjimo anga.
- Rytinės tvoros dalies profiliuotų plytų mūro karnizas su profiliuoto tinko traukėmis.
- Konstrukcijos: pamatai netyrinėti, plytų mūro sienos, stalių ir metalo varčių tipai.

Tyrimų tikslas nustatyti tvoros konstrukciją, jos išlikimo laipsnį, plyšių ir jų atsivėrimo priežastis, kitus defektus.

Tvoros bendras ilgis ties Subačiaus g. 60,7 m., tvoros mūro storis 2 1/2 plytos, tvoros storis nišose 1 plyta, tvoros aukštis nuo 3,5 iki 4 m nuo Subačiaus g. lygio. Nišų aukštis nuo 2,5 m ir aukščiau.

Tvora pastatyta XVIII a. rekonstruota XX a. 5-6 dešimtmetyje. Tinkas remontuotas XX a. 10 dešimtmetyje. Pagal istorinius tyrimų duomenis (Pav. 30) žinoma, kad dalis tvoros tarp ašių "C-D" buvo panaudota pavėsinės įrengimui. Kita dalis tarp ašių "D-I" tarnavo atskirai stovinčia tvora ir buvo naudojama kaip atitvarinė posesijinė siena. Sprendžiant iš nuotraukos pirminė tvora buvo netinkuota, tepta tirštu kalkių užtepu. Cokolinė dalis tinkuota. Tvoros siena prie pavėsinės buvo inkaruota metaliniais inkarais, stogo skėtimo jėgai perimti. Tvora atkarpoje tarp ašių "C-D" turėjo karnizą ir kritulių nuvedimo sistemą. Stogo danga buvo S pavidalo čerpių, klijuotų ant skiedinio.

2. TYRIMINĖ DALIS

Atlikti tvoros vizualiniai ir žvalgomieji konstrukcijų tyrimai, mūro zondavimai, pamatų atidengimo kasiniai (kasiniai atlikti inžinerinių geologinių tyrimų metų), pamatuoti tvoros pasvirimai, plyšių atsivėrimo dydžiai.

2.1. Pamatų tyrimų išvados:

Sprendžiant iš pamatų geologinių tyrimų ir atlikus jų išilginį fiksavimą galima teigti, kad autentiški pamatai buvo įrengiami su nuolydžiu atitinkančiu gatvės nuolydžiui ir vidutiniškai buvo įgilinti ~1,7 m nuo šiuolaikinio Šubačiaus gatvės paviršiaus.

Autentiški pamatai yra lauko akmenų riedulių (~d20-40 cm) sudėti sausai ant smėlio ir iš viršaus aplieti kalkių betono sluoksniu. Dalis požeminės tvoros dalis buvo sumūryta iš gerai išdegtų keraminių plytų. Vidinės tvoros pusėje grunto lygis buvo ir yra aukštesnis, tvora kartu tarnavo ir atramine sienute.

Sprendžiant iš nišų apačios lygio galima teigti, kad grunto lygis buvo maždaug horizontalus. Pamatų mūras yra mūrytas daugiausiai plytų galais. Tuo tarpų tvoros sienos mūras mūrytas renesansine perriša. Mūro skiedinys kalkių su molio arba keramikos priemaiša (gelsvos spalvos). Pamatų įgilinimai pateikti brėžinyje KT-01. Tame pačiame brėžinyje pateiktas ir šiuolaikinis gatvės lygis. Matosi, kad pamatai įgilinti nuo Subačiaus gatvės dabartinio lygio ~1,7 m.

Pagal geologinius inžinerinius tyrimus pamatai remiasi į smulkų, mažai dulkingą, gelsvai rudą, mažai drėgną, vidutinio tankumo smėlį, t y. į natūralų gruntą su geromis mechaninėmis savybėmis. Pamatų šurfai K3, K4, K5 ir alt. pateikti lape KT-01.

Dalis tarp ašių "F" ir "I" sienos pamato neišliko, sovietmečiu jis pakeistas betoniniu su silikatiniu mūru požeminėje dalyje. Jie buvo įrengti XX a. 5-6 dešimtmetyje.

Pamatų storis visur atitinka tvoros storiui ir vidutiniškai sudaro ~70 cm, šiame tarpe ir po kontraforsais. Gruntinis vanduo slūgso ~10 m gylyje ir įtakos sienutei nedaro.

2.2. Tvoros sienos mūras

Yra dvi tvoros sienos atkarpos: autentiško mūro atkarpa tarp ašių "A-F" ir naujai sienos mūro atkarpa tarp ašių "F-I" (XX a. 5-6 dešimtmetis).

Naujai atkurta sienutė imituoja autentiškos sienutės formas ir storius. XX a. 50-60-aisiais metais kai tvora buvo rekonstruojama įrengti stiprinantis kontraforsai ašyse D, E, F ir "G". Kontraforsai yra betoniniai, nuožulniais paviršiais, betono storis ~40 cm. Kontraforsai įgilinti iki tvoros lygio, jų padas praplatintas. Kontraforsai pritvirtinti prie pagrindinio mūro metalinėmis sąvaržomis (žiūr. pav. 29). Kontraforsai įrengti prie tarpnišinių stulpų. Nišos yra ~34 cm gylio, bendras tvoros storis sudaro ~65 cm, t.y. 2 1/2 pl. storio.

Tvora tinkuota, atskirom atkarpom išliko du tinko sluoksniai. Pirminis mūras buvo užteptas kalkių tešlos užtepu. Atlikus sienų zondavimą nustatytos autentiškos ir naujos tvoros ribos, praeinantys ašyje F ir nišų arkų konstrukcijos. Nišų arkos 1/2 pl. storio, segmentinės.

Atlikus atodangas ir remiantis ikonografine medžiaga (pav. 30) nustatyta, kad pirminis tvoros aukštis buvo kintamas priklausomai nuo gatvės nuolydžio ir greičiausiai pats tvoros viršus buvo su nuolydžiu, kas būdinga klasicizmo ir baroko laikotarpiui. Apie tai byloja tvoros išligininio mūras iš silikatinių plytų, kurio storis kintamas nuo 20 aukščiausiame tvoros lygyje cm iki 70 cm žemiausioje gatvės atkarpoje.

Tvora buvo dengta S pavidalo čerpėmis. Šiuo metu čerpės yra marselio tipo su nuolydžiu į vidaus kiemą. Autentiška danga buvo su nuolydžių į Subačiaus gatvę. Naujas plytų mūras yra labai netvarkingas silikatinio mūro kiauto su mūro užpildu. Mūre atsirado įtrūkimai dėl netinkamos perrišos ir netvarkingo mūro. Atskiros sienos atkarpos buvo remontuotos, keičiant avarinį autentišką mūrą į šiuolaikinį keraminių plytų mūrą (prie ašies "C").

Prijungimas prie Subačiau g. 20 pastato yra be perrišos, pastatas buvo priglaustas prie tvoros. Statant Subačiaus g. 20 pastatą tvora buvo nugriauta ir už pastato buvo tęsiama naujai.

*2.3. **Pagrindiniai tvoros defektai yra:*** jos pasvirimas į gatvės pusę iki 3-5% tarp ašių F-I, t.y. naujai statomoje atkarpoje dėl netvarkingo mūro ir deformacijos siūlių nebuvimo. Drėgminiai defektai dėl drėgmės infiltracijos per sieną iš kiemo pusės, kapiliarinio pasiurbimo iš kiemo ir gatvės pusės, ir varvėjimo nuo stogo. Tinkas atskiruose vietose virš cokolio yra drėgnas ir eroduotas. Sienoje yra įtrūkimų iki 5 mm pločio dėl blogos mūro kokybės ir netinkamos perrišos senos ir naujos tvoros dalies.

3. IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Tvora turi avarijos grėsmės požymių.

- Mažas pamatų įgilinimas iš statybvietės pusės, planuojant grunto lygio žeminimą, pareikalaus arba pamatų pavedimo po tvora arba naujos atraminės sienutės įrengimą tarp tvoros ir projektuojamo pastato.
- Naujai pastatytus tvoros fragmentus tarp ašių "F-I" konstruktyvinių požiūrių galima būtų išgriauti. Čia mūras yra neautentiškas silikatinių plytų netvarkingas su dideliais įtrūkimais. Nepatikimais pamatais ir pasvirusi iki 5 %. Nišų arkų aukštis čia padidintas dėl tvoros išlyginimo ir neatitinka pirminiam. Tvoros atstatymo sprendiniai turi būti svarstomi tvarkybos projekte.
- Siūloma autentiška tvoros aukštį žeminti lygiagrečiai Subačiaus gatvės nuolydžui (žiūr. pav. 30). Pašalinti sienos tinka ir remontuoti autentišką mūrą, atkurti pirminį užtepą, kaip iš Subačiaus gatvės pusės taip ir iš vidaus. Marselio tipo čerpes siūloma pakeisti autentiškomis S pavidalo su nuolydžiu į Subačiaus gatvę.

4. PRIEDAI:

1. Fotofiksacija su anotacija

INŽINERINIŲ GEOLOGINIŲ TYRIMŲ PLANAS SU KASINIŲ IR GRĘŽINIŲ NUŽYMĖJIMU

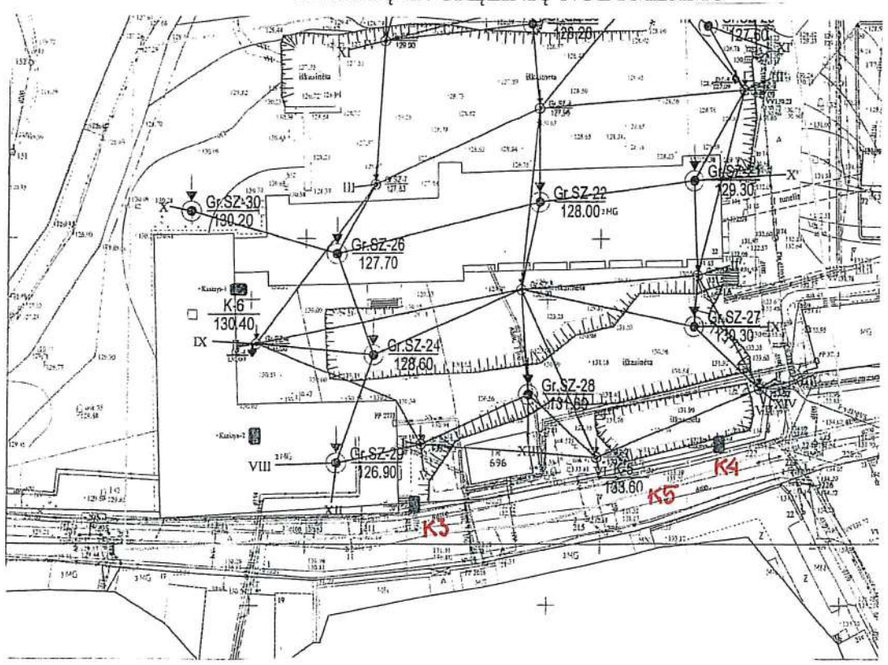

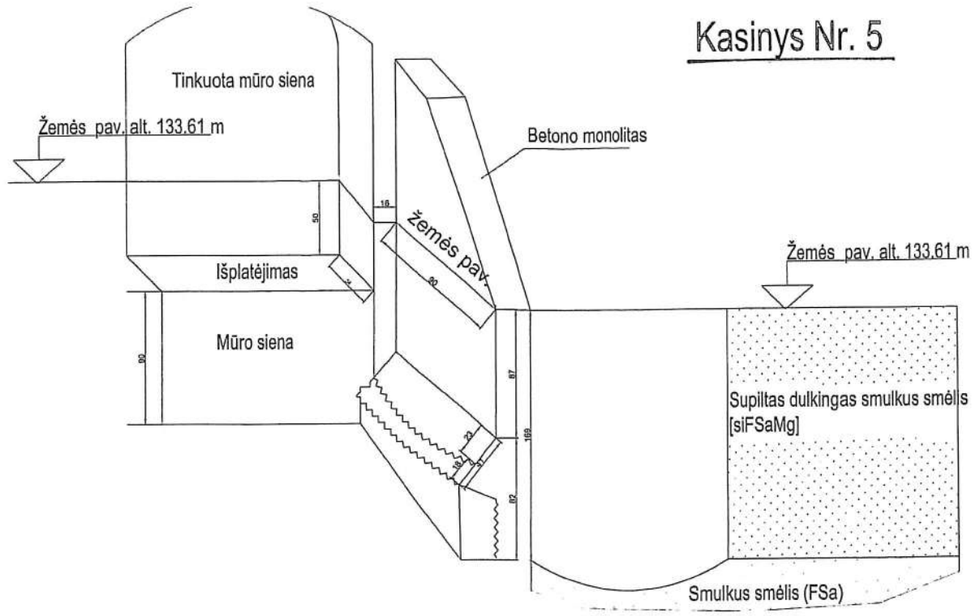

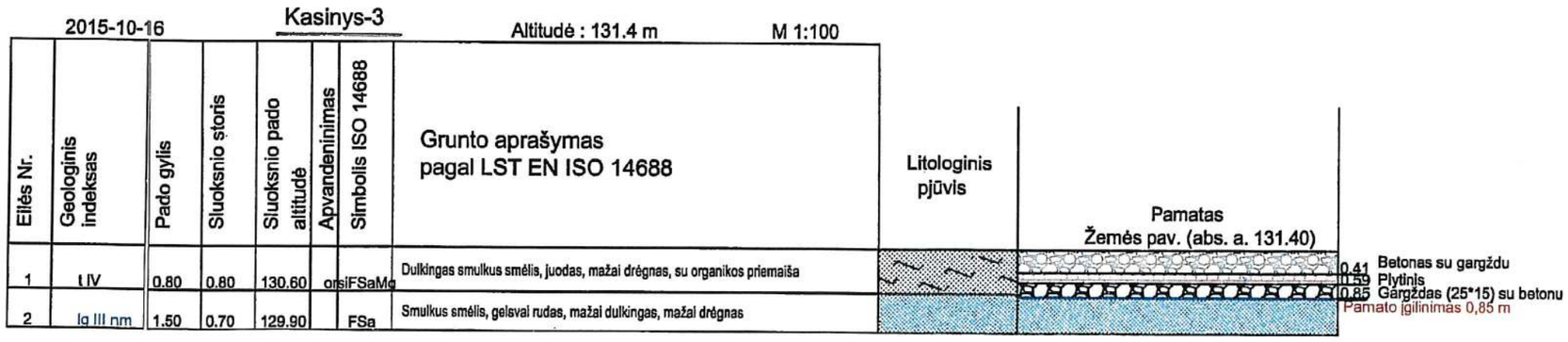

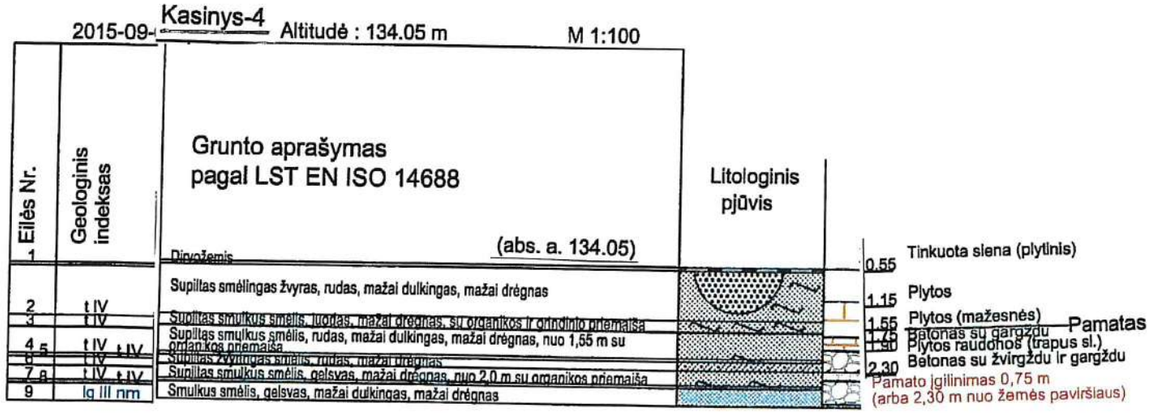

Pastaba:

1. Inžinerinių geologinių tyrimų duomenis pateikti pagal UAB "Kelprojektas" pateiktus inžinerinius geologinius tyrimų duomenis.

KVAL. PATV. DOK. NR.	UAB „SENAMIESČIO PROJEKTAI“				*STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS* Subačiaus g. 20, Vilnius, Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (27331) architektūros konstrukcijų tyrimai
3884	Konstr.	J. Mendelevičius		2017 10	*STATINIO PAVADINIMAS* Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora, Subačiaus g. 20, Vilnius
					DOKUMENTO PAVADINIMAS Inžinerinių geologinių tyrimų planas su kasinių ir gręžinių nužymėjimu — Laida 0
Kalba LT	*UŽSAKOVAS* UAB "MISIONIERIŲ NAMAI" J. Jasinskio g. 16B, LT-03163, Vilnius				*DOKUMENTO ŽYMUO* SP-304-346-17-PD-KT-01 — Lapas 1 — Lapų 1

TVOROS "J-A" FASADAS IŠ SUBAČIAUS G. PUSĖS
SU ZONDAŽŲ NUŽYMĖJIMU

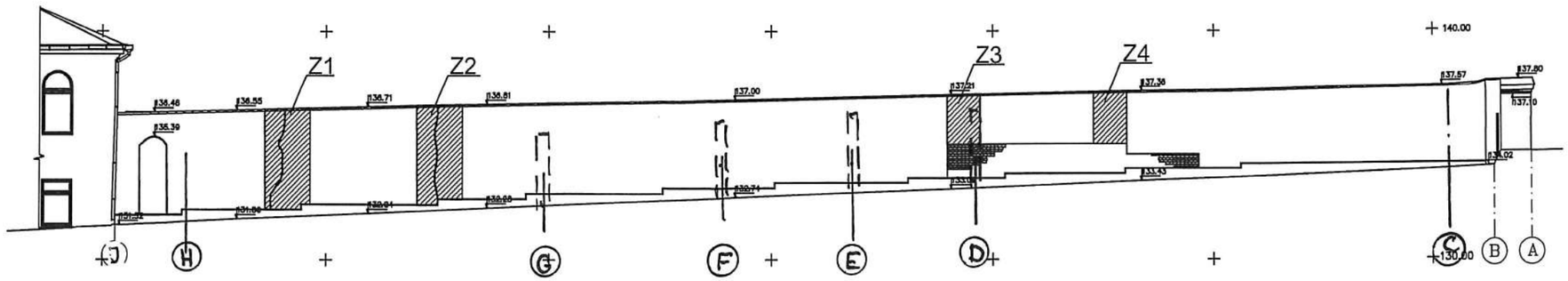

TVOROS PLANAS "A-J" SU ATSTATYTOS
DALIES NUŽYMĖJIMU

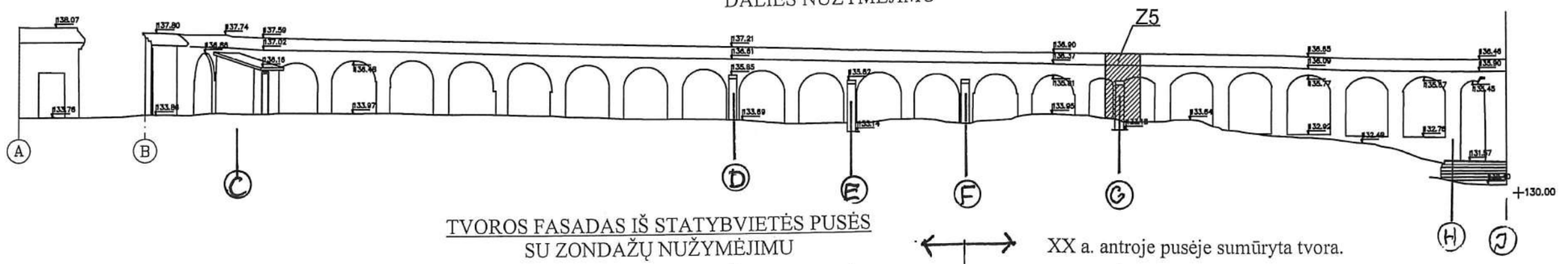

TVOROS FASADAS IŠ STATYBVIETĖS PUSĖS
SU ZONDAŽŲ NUŽYMĖJIMU

XX a. antroje pusėje sumūryta tvora.

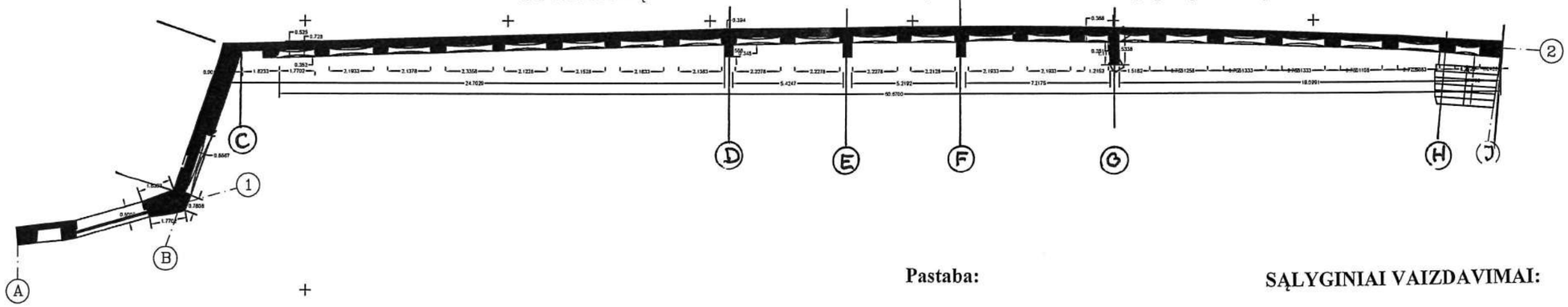

Pastaba:

1. Ištrauka iš tyrimų projekto.

SĄLYGINIAI VAIZDAVIMAI:

– Esama tvora

– Zondažų vietos

KVAL. PATV. DOK. NR.	UAB „SENAMIESČIO PROJEKTAI“				*STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS* Subačiaus g. 20, Vilnius, Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (27331) architektūros konstrukcijų tyrimai	
3884	Konstr.	J. Mendelevičius		2017 10	*STATINIO PAVADINIMAS* Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora, Subačiaus g. 20, Vilnius	
					DOKUMENTO PAVADINIMAS Konstrukcinių tyrimų atodangos	Laida 0
Kalba LT	*UŽSAKOVAS* UAB "MISIONIERIŲ NAMAI" J. Jasinskio g. 16B, LT-03163, Vilnius				*DOKUMENTO ŽYMUO* SP-304-346-17-PD-KT-02	Lapas 1 / Lapų 1

TVOROS PLANAS TARP AŠIŲ "A-J", M1:140

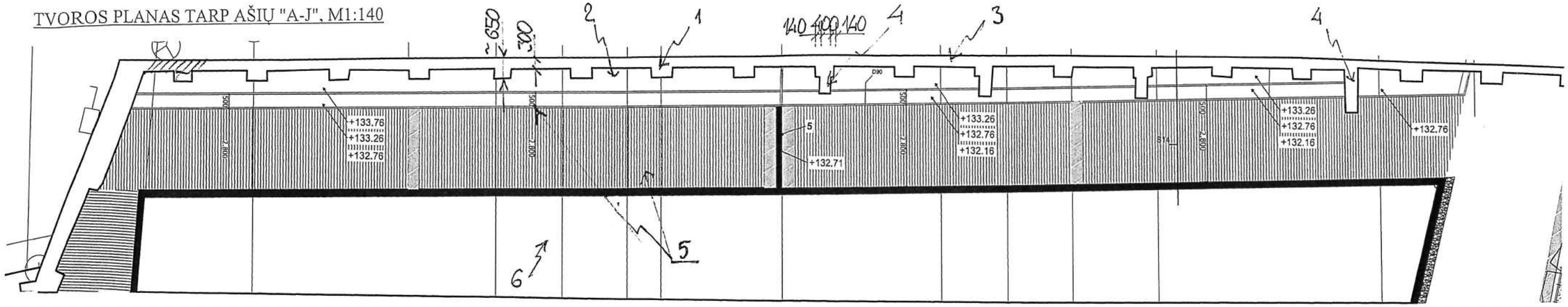

FASADAS IŠ VIDAUS PUSĖS TARP AŠIŲ "A-J", M1:140

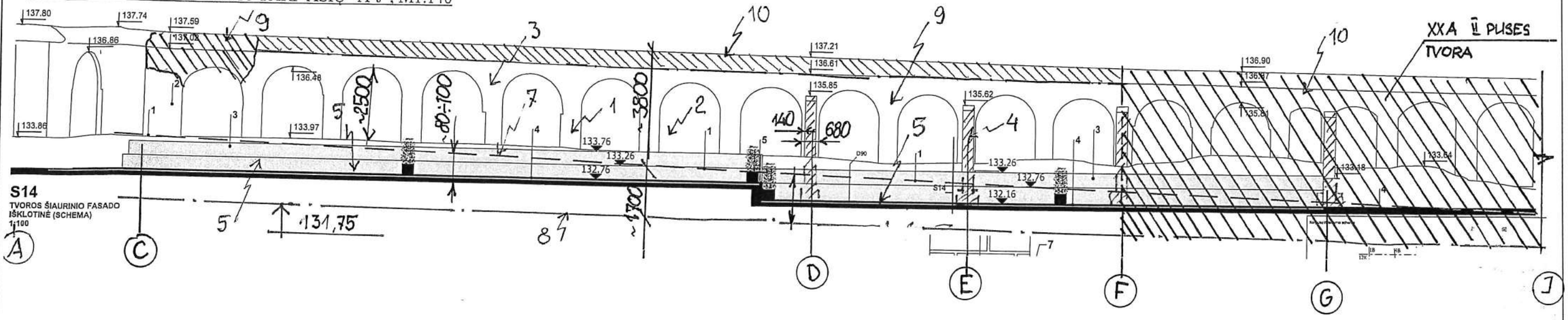

1. Tvoros piliastrai
2. Tvoros arkos
3. Tvora
4. G/b kontraforsai
5. Planuojamas teritorijos vertikalus planavimas ir atraminė sienutė
6. Projektuojami pastatai
7. Subačiaus g. lygis
8. Pamatų įgilinimo lygis
9. Autentiškos XVIII a. tvoros atkarpa
10. XX a. antros pusės tvoros atkarpa

SĄLYGINIAI VAIZDAVIMAI:

– Esama autentiška tvora

– XX a. antros pusės mūras

– Projektuojamos konstrukcijos

Pastabos:

1. Pamatų pado altitudės priimtos pagal inžinerinių geologinių tyrimų duomenis.
2. Autentiško mūro ribos nustatytos pagal konstrukcijų tyrimų duomenis.

KVAL. PATV. DOK. NR.	UAB „SENAMIESČIO PROJEKTAI“				STATINIO PROJEKTO PAVADINIMAS: Subačiaus g. 20, Vilnius, Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (27331) architektūros konstrukcijų tyrimai	
3884	Konstr.	J. Mendelevičius		2017 10	STATINIO PAVADINIMAS: Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora, Subačiaus g. 20, Vilnius	
					DOKUMENTO PAVADINIMAS: Tvoros planas tarp ašių "A-J", M1:140; Fasadas iš vidaus pusės tarp ašių "A-J", M1:140	Laida 0
Kalba LT	UŽSAKOVAS: UAB "MISIONIERIŲ NAMAI" J. Jasinskio g. 16B, LT-03163, Vilnius				DOKUMENTO ŽYMUO: SP-304-346-17-PD-KT-03	Lapas 1 / Lapų 1

PRIEDAS NR. 1

FOTOFIKSACIJOS ANOTACIJA

1. Tvoros bendras vaizdas iš statybvietės pusės. Dalis tvoros yra permūryta, įrengti 4 kontraforsai.
2. Tvoros dalis iš Subačiaus g. pusės ašyse "J-A". Tvoros fragmentas sumūrytas sovietmečiu. Tvora tinkuota ant silikatinių plytų mūro. Mūre atsivėrė pasviręs plyšys, užmūryta anga, neperrišta su pagrindiniu mūru ir yra pakrypusi. Čerpės "Marselio" tipo su nuolydžiu į statybvietės pusę. Cokolis laiptuotas palei gatvės nuolydį.
3. Tvoros dalis iš Subačiaus g. pusės ašyse "J-G". Tvoros fragmentas sumūrytas sovietmečiu. Tvora tinkuota ant silikatinių plytų mūro. Mūre atsivėrė pasviręs plyšys, užmūryta anga, neperrišta su pagrindiniu mūru ir yra pakrypusi. Čerpės "Marselio" tipo su nuolydžiu į statybvietės pusę. Cokolis laiptuotas palei gatvės nuolydį. Šaligatvis ~1,5 m pločio, virš cokolinės dalies tinkas eroduotas. Matosi cokolinės dalies perdažymo žymės.
4. Galinė tvoros dalis ašyse.. su vartais į teritoriją ir buvusių durų niša. Virš cokolinės dalies tinkas eroduotas. Čerpių nuolydis į statybvietės pusę, prie įvažiavimo vartų čerpės suformuotos su dvišlaičiu nuolydžiu.
5. Tvoros fragmentas tarp ašių "A-C" (ties buv. pastato dalimi). Virš cokolinė dalis tinko eroduota dėl užliejimo, drėgmės infiltracijos ir kapiliarinio pasiurbimo cokolinėje dalyje.
6. Išardytos tvoros fragmentas. Mūras mišrus silikatinių, keramikinių (tuščiavidurių ir pilnavidurių) plytų. Prie tvoros auga augalai.
7. Tvoros fragmentas tarp ašių "C-D" su zondažo fragmentu demonstruojančiu mūrų sankirtą, buv. pastato ir tvoros.
8. Eroduoto tinko fragmentas su surūdijusiu metaliniu tinkleliu ties kontraforsais.
9. Tvoros vaizdas iš statybvietės pusės. Tvora atstatyta iš silikatinių plytų. Stogelis iš čerpių ant skiedinio (3 eilės). Gruntas iš statybvietės pusės užaugęs ~1,0 m nuo gatvės lygio paviršiaus. Matosi betoninis kontraforsas įrengtas sandūroje tarp seno ir naujo mūro.
10. Naujai atliktų zondažų vietos prie ašies "D". Matosi, kad autentiškas mūras pakeltas ~50 cm, naudojant silikatinių plytų mūrą. Ryškiai suformuoto cokolio nėra.
11. Esamų ir naujai atliktų zondažų sandūra ašyse "C-D". Naujose zondažose matosi, kad autentiškas mūras buvo laiptuotas ir išlygintas sovietmečiu silikatinių plytų mūru ~50 cm.
12. Pratęstas autentiško mūro zondažas į viršų, matosi, kad mūras buvo laiptuotas. Šioje vietoje silikatinio mūro aukštis sudaro ~70 cm.
13. Zondažai tarp įtrūkimų mūre, mūras silikatinių plytų su keraminių plytų juostomis. Zondažai sujungti tarpusavyje, matosi, kad visa siena silikatinių plytų mūro.
14. Zondažas ties įtrūkimų, ryškių nuosėdų nesimato, tvora yra perlaužta.
15. Silikatinio mūro fragmentas. Perriša nereguliari, skiedinys sudėtinis.
16. Zondažo fragmentas. Silikatiniame mūre įrengtos skylėtų keramikinių plytų juostos. Matosi eroduoto tinko fragmentas.

17. Autentiško mūro fragmentas ašyje "D". Mūras buvo ruoštas tinkavimui. Mūro perriša renesansinė.
18. Mūro fragmento vaizdas iš statybvietės pusės. Arkos ir nišos sumūrytos iš silikatinių plytų sovietmečiu. Prie tvoros auga medžiai ir krūmai. Matosi pasvirusio g/b kontraforso fragmentas. Sandūroje seno ir naujo mūro virš kontraforso yra vertikalus įtrūkimas, bylojantis apie skirtingus mūro sėdimus. Čerpių dangos defektų vietose tinkas yra užlietas ir pažeistas biopažeidėjais.
19., 20. Geologinių tyrimų zondažai, matosi, kad požeminė pamatų dalis yra plytų akmenų betono, apatinė eilė sudėta iš skiediniu nerištų didelių (d30x30) lauko akmenų.
21. Geologinių tyrimų fragmentas ties naujai įrengtu tvoros fragmentas. Cokolio mūras sumūrytas galais, požeminė dalis betoninė.
22. Tvoros ir jos pamatų fragmentas ties iškirsta anga. Mūras silikatiniais kiautinis (su užpildu), požeminėje dalyje keramikinės plytos kiauryminės.
23. Zondažo vaizdas iš vidaus ties naujo ir seno mūro sandūra. Sandūroje įrengtas betoninis kontraforsas, plotas 40 cm.
24. Zondažo vaizdas iš vidaus ties naujo ir seno mūro sandūra. Sandūroje įrengtas betoninis kontraforsas, plotas 40 cm.
25. Tvoros vaizdas iš statybvietės ašyje "A-C". Tvora ašyje "A-B" senovinė, ašyje "C" senovinės sienos fragmentas su naujai išmūryta arka (pažymėta Nr. 25).
26. Tvoros vaizdas iš statybvietės ašyje "J-D". Tyrinėto grunto lygis ~1.0 m negu Subačiaus g. lygis.
27. Tvoros jungimas prie pastato. Matosi, kad tvora yra priglausta, neperrišta su pastato mūru. Tvoros mūras yra naujadaras.
28. Vaizdas į permūrytą tvorą iš Subačiaus g. Matosi tvoros pasvyrimas į Subačiaus g. pusę., pasvyrimas 3-5 %.
29. Tinko zondažas senoviniame mūre ties kontraforsu. Kontraforsas suveržtas varžtais per lovius Nr. 12. Tinkas įrengtas ant šiuo metu surūdijusio pinto tinklo.
30. XIX-XX a. pradžios nuotrauka. Matosi neišlikusio pastato prie tvoros stogas, sienų ryšiai, lietaus nuvedimo sistema, medinis šaligatvis. Siena buvo netinkuota, greičiausiai užtepta tirštomis kalkėmis. Stogo ir tvoros danga S pavidalo čerpių. Tvoros fragmentas ties pastatu buvo su karnizų, likusi be karnizo. Tvoros aukštis buvo laiptuotas, greičiausiai pagal gatvės nuolydį.

PRIEDAS NR. 1

FOTOFIKSACIJA

(Pav. 1)

(Pav. 2)

(Pav. 3)

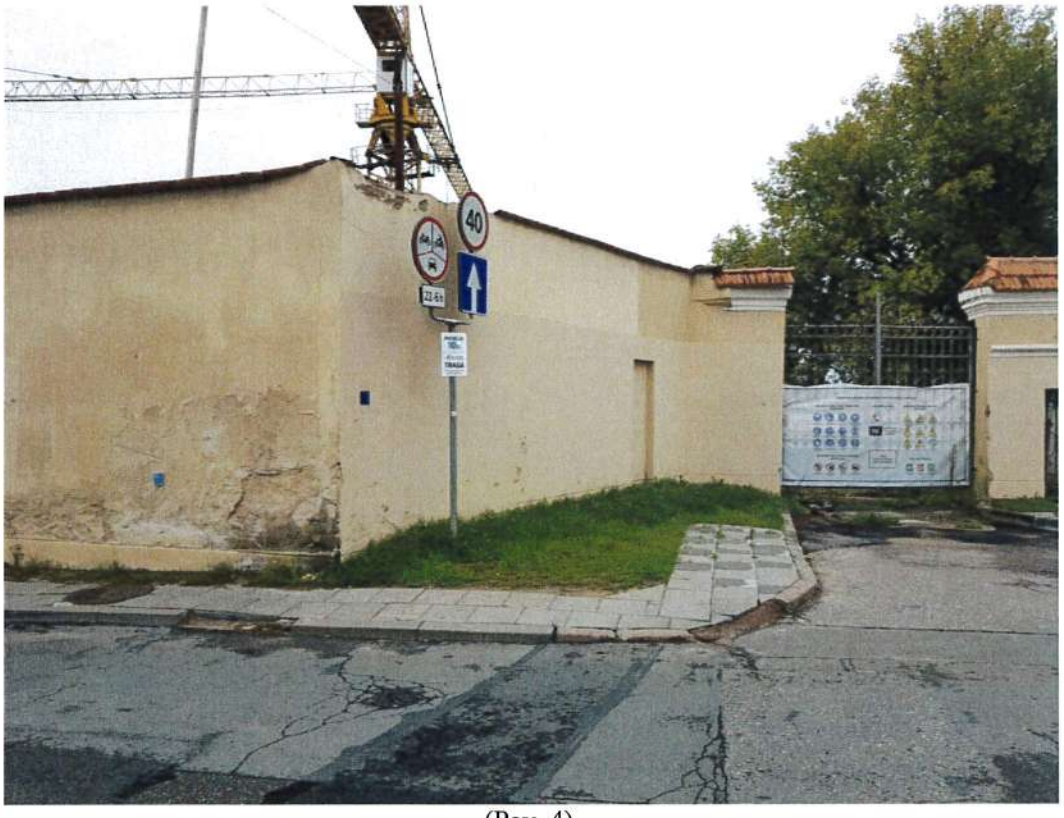

(Pav. 4)

(Pav. 5)

(Pav. 6)

(Pav. 7)

(Pav. 8)

(Pav. 9)

(Pav. 10)

(Pav. 11)

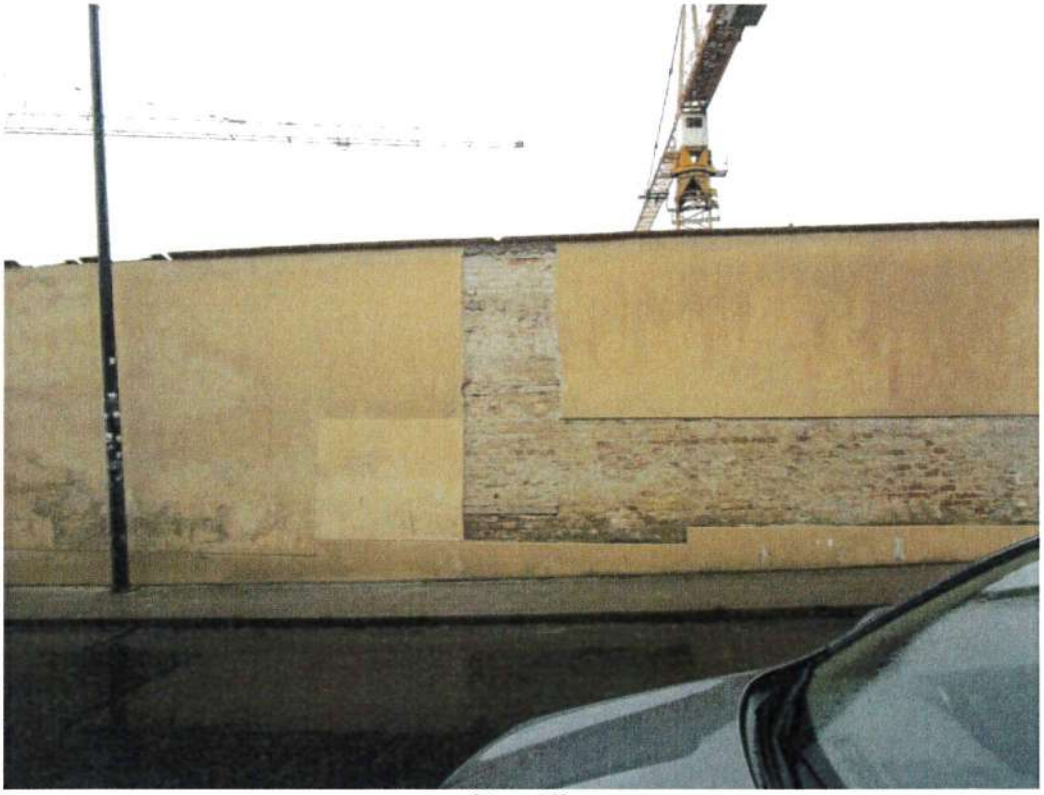

(Pav. 12)

(Pav. 13)

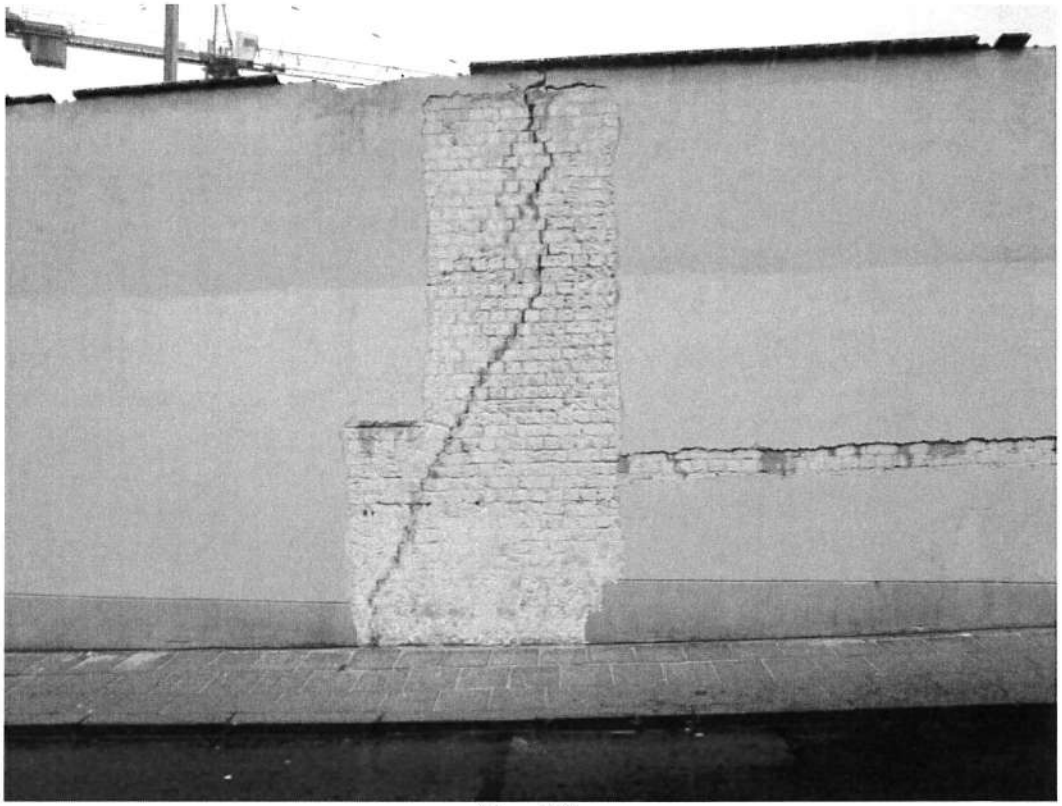

(Pav. 14)

(Pav. 15)

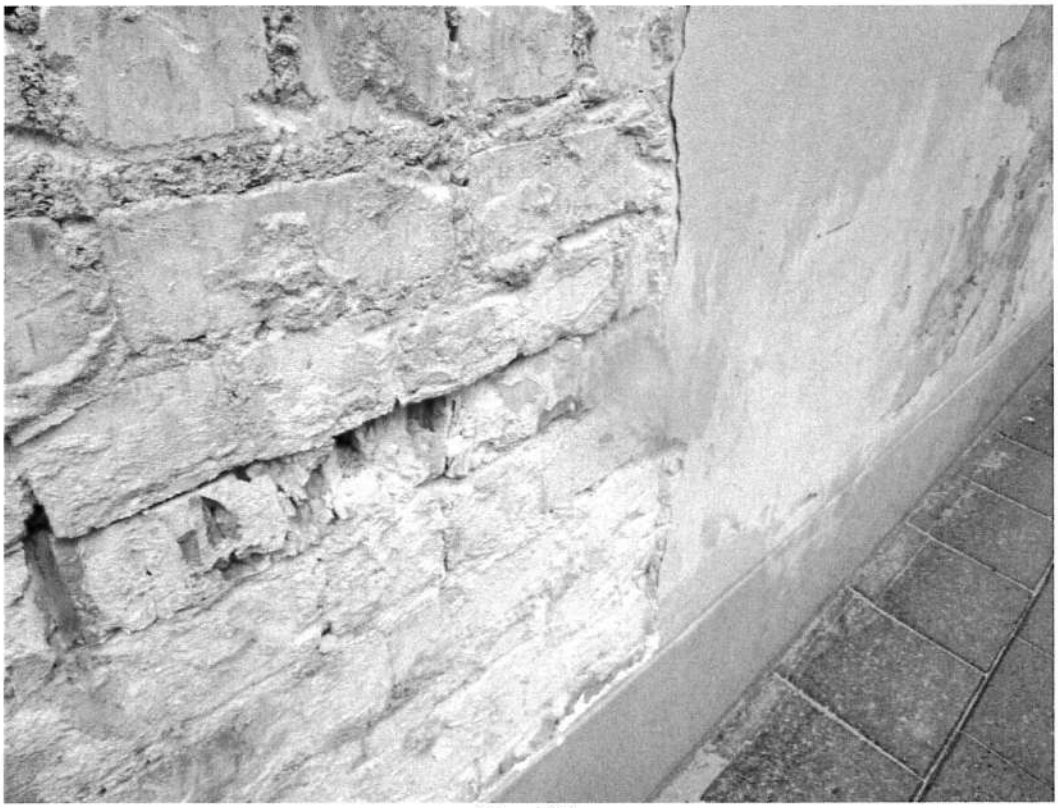

(Pav. 16)

(Pav. 17)

(Pav. 18)

(Pav. 19)

(Pav. 20)

(Pav. 21)

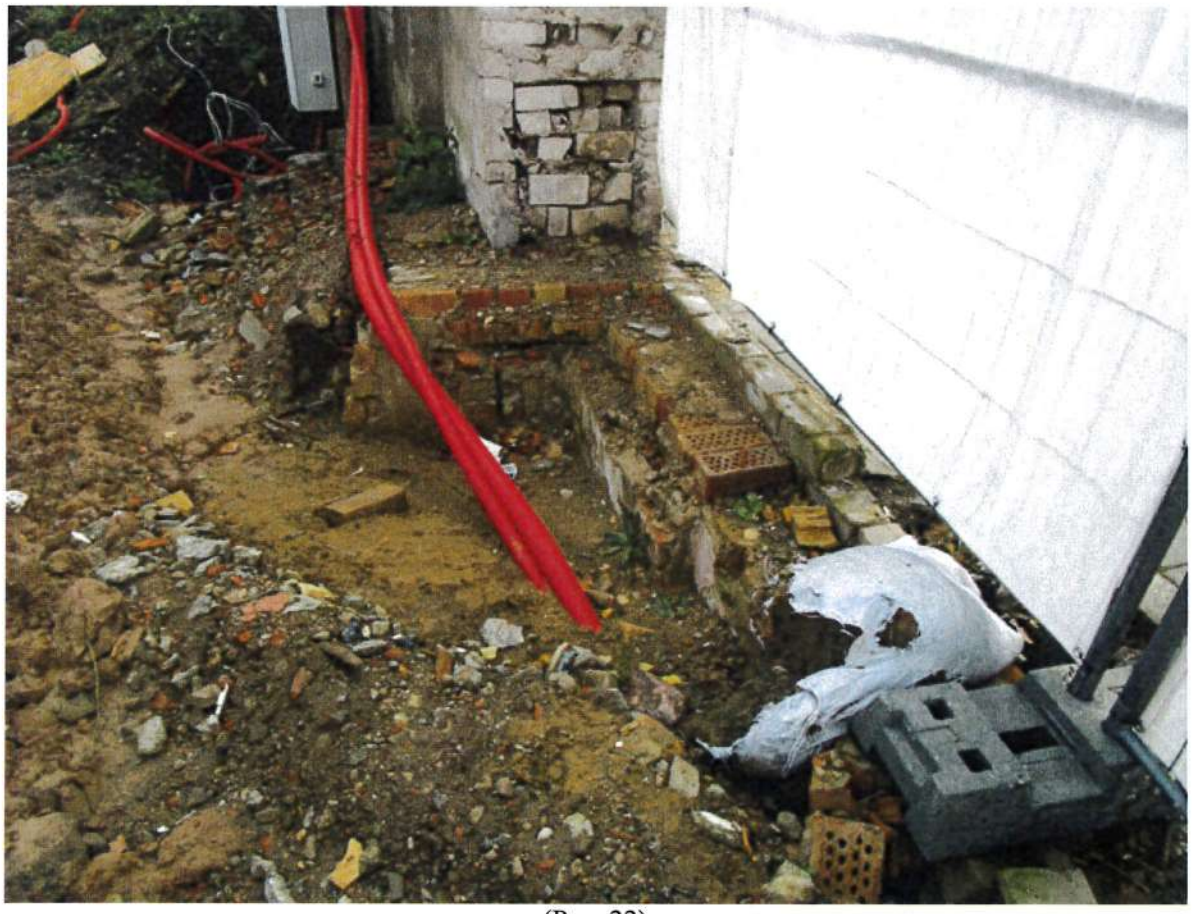

(Pav. 22)

(Pav. 23)

(Pav. 24)

(Pav. 25)

(pav. 26)

(Pav. 27)

(Pav. 28)

(Pav. 29)

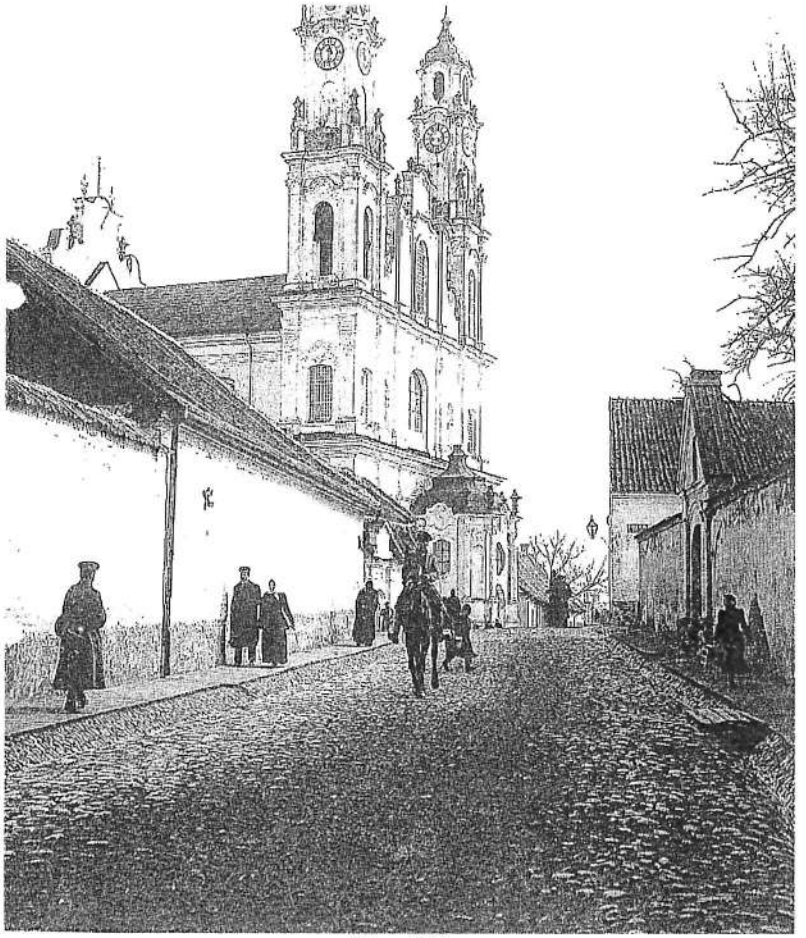

(Pav. 30)

Vykdytojas	UAB „Atodangos”, į.k. 221591590
Užsakovas:	UAB “Misionierių namai“
Kompleksas:	Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora 27331 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504
Adresas:	Subačiaus g. 20, Vilnius.
Stadija:	PD
Dalis:	Architektūros tyrimai
Byla:	AD/15/09/PD.3

Tyrė: Robertas Zilinskas
Atest. Nr. 3837
Tel.: +37069958707
El. p.: robertas@atodangos.lt

Vytenis Zilinskas
Atest. Nr. 3816
Tel.: +37065299868
El. p.: vytenis@atodangos.lt

Vilnius, 2018-04

Paveldo tvarkybos reglamento PTR 3.04.01:2014
„Leidimų atlikti tvarkybos darbus išdavimo taisyklės“
2 priedas

(LEIDIMO ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS FORMA)

Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Vilniaus teritorinis padalinys
(išdavusios institucijos pavadinimas)

LEIDIMAS
ATLIKTI KULTŪROS PAVELDO OBJEKTO AR KULTŪROS PAVELDO STATINIO TVARKYBOS DARBUS

2017 - 09 - 28 Nr. LPV-151
(data)
Vilnius
(sudarymo vieta)

Kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 761, statusas - valstybės saugomas) ir Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvora (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas), Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. yra Vilniaus Senamiesčio (objekto kodas Kultūros vertybių registre 16073, U1P) teritorijoje, Vilniaus senojo miesto vietos su priemiesčiais (objekto kodas Kultūros vertybių registre 25504) teritorijoje.*
(pavadinimas, adresas,
761, 27331 žemės sklypas unik. Nr. 0101/0058:237
unikalus kodas Kultūros vertybių registre, unikalus Nekilnojamojo turto registro Nr.)

valdytojui: *UAB „Misionerių namai“, jm. k. 300902587 J. Jasinskio g. 16B, LT-03613 Vilnius; VšĮ Vilniaus arkivyskupijos ekonomo tarnyba j.k. 1217361459, S. Skapo g. 4, LT-01122, Vilnius*
(juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas, telefono ir fakso numeriai, vadovo vardas ir pavardė
arba fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data, telefonas, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas)

leidžiama atlikti šiuos tvarkomuosius paveldosaugos darbus: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 761, statusas - valstybės saugomas), Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas) Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. architektūriniai ir konstrukciniai tyrimai*

pagal tvarkybos darbų projektą: *Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblio tvoros (unikalus objekto kodas Kultūros vertybių registre 27331, statusas - valstybės saugomas) Vilniaus m. sav., Vilniaus m., Subačiaus g. 20 architektūros ir architektūros konstrukcijų tyrimų projektas SP-304-329-17-PD Suderintą su KPD Vilniaus skyriumi 2017-09-25 (reg. Nr. 74-TYR)*
(projekto pavadinimas, projekto laida)

kurį parengė: *UAB „Senamiesčio projektai“ jm. k. 302764487 Konstitucijos pr. 12-304, architektūrinės projekto vadovas - Robertas Zilinskas, atest. KPD Nr.3837, Tel. 869958707, konstrukcijos dalies vadovas Jakovas Mendelevičius atest. KPD Nr.3884*
(rengėjo vardas, pavardė, atestato Nr. ir galiojimo data,
telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

kurio paveldosaugos (specialiąją) ekspertizę atliko:
(vardas, pavardė,
atestato Nr. ir galiojimo data, telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

vadovaujant darbų vadovui: UAB „Senamiesčio projektai“ jm. k. 302764487 Konstitucijos pr. 12-304, architektūrinės projekto vadovas - Robertas Zilinskas, atest. KPD Nr.3837, Tel. 869958707, konstrukcijos dalies vadovas Jakovas Mendelevičius atest. KPD Nr.3884

(vardas, pavardė, atestatų Nr. ir galiojimo datos,

telefono/fakso Nr., el. pašto adresas)

Papildomi paveldosaugos reikalavimai atliekant tvarkybos darbus:

atlikus tyrimus, KPD VS pateikti tyrimų ataskaitos popierinę ir skaitmeninę versiją arba darbų priėmimas vykdomas PTR 3.05.01:2005 "Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų darbų priėmimo taisyklių" nustatyta tvarka. Aptikus naujų vertingųjų savybių, darbai sustabdomi LR nekilnuojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str. nustatyta tvarka. Taip pat prašome, vadovautis prieš tai atliktais tyrimų išvadomis.

Tvarkybos darbų metu aptikus archeologinių radinių ar nekilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojas privalo apie tai pranešti leidimą atlikti tvarkybos darbus išdavusiai institucijai.

Pasikeitus leidime atlikti tvarkybos darbus nurodytiems kultūros paveldo objekto ar kultūros paveldo statinio, kurio tvarkybos darbus leista atlikti, valdytojo ar darbų vadovo rekvizitams (kontaktiniams duomenims, valdytojo fizinio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos adresui ar valdytojo juridinio asmens pavadinimui ar buveinės adresui), apie tai valdytojas privalo informuoti leidimą išdavusią instituciją raštu per 7 darbo dienas nuo nurodytų duomenų pasikeitimo.

Papildoma informacija _____
(buvusio leidimo atlikti tvarkybos darbus Nr., išdavimo data ir kt.)

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS VILNIAUS SKYRIUS

KPD Vilniaus skyriaus
Vyriausioji specialistė *Anželika Zdanevičienė*
(pareigų pavadinimas) (parašas) (vardas ir pavardė)

A. V.

Leidimas įteiktas: _____
(valdytojo ar jo įgalioto asmens pareigos (nurodoma juridinio asmens atveju)) (parašas) (vardas ir pavardė)

A. V. (juridinio asmens atveju)

2017 - 09 - 28
(data)

VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO ANSAMBLIO TVORA 27331
Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504
Subačiaus g. 20
ŽVALGOMIEJI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI

Vykdant šio tyrimo lauko darbus rytinėje tvoroje daugiausia buvo nagrinėtos savaiminės, konstrukcijų tyrinėtojų padarytos atodangos ir archeologiniai šurfai, o vakarinės tvora zonduota pačių šios ataskaitos rengėjų.

Abi tyrinėtos tvoros kultūros vertybių registre klaidingai vadinamos misionierių vienuolyno ansamblio tvora, nors vakarinė tvora pastatyta ne mažiau, kaip 23 metai po vienuolyno uždarymo ir apie 40m už istorinės vienuolyno sklypo ribos.
Todėl toliau rytinę tvorą vadinsime vienuolyno pirmojo vaismedžių sodo tvora, o vakarinę – prieglaudos tvora, nes ji statyta Vaikelio Jėzaus vaikų priegaudos, tvoros statybos metu vadintos Auklėjamaisiais namais, sklypui atitverti nuo Subačiaus gatvės.

Rytinės tvoros nevadinsime tiesiog vienuolyno tvora todėl, kad teritorija, 1844 buvusio vienuolyno inventoriuje pavadinta pirmuoju vaismedžių sodu, buvo aptverta iš visų pusių, taip pat atitverta ir nuo likusios buvusio vienuolyno teritorijos dalies.
Kada buvo įveistas sodas ir sumūryta tvora nėra tikslių istorijos ar ikonogafijos žinių, akivaizdu tik, kad tvoros mūras ir architektūros formos yra tipiškos XVIII šmt viduriui. 1737 sodo ir tvoros dar nebuvo, nes jų vietoje tų metų miesto plane tebėra tuo metu ordino tebesupirkinėjamų posesijų struktūra su charakteringu priemiesčio užstatymu. Sklypo riba nuo gatvės kitokios konfigūracijos, negu dabartinės tvoros. Tačiau vėliau atsiradusio sodo vietoje jau yra skaičius „34“, plane eksplikuotas kaip „prancūzai misionieriai“:

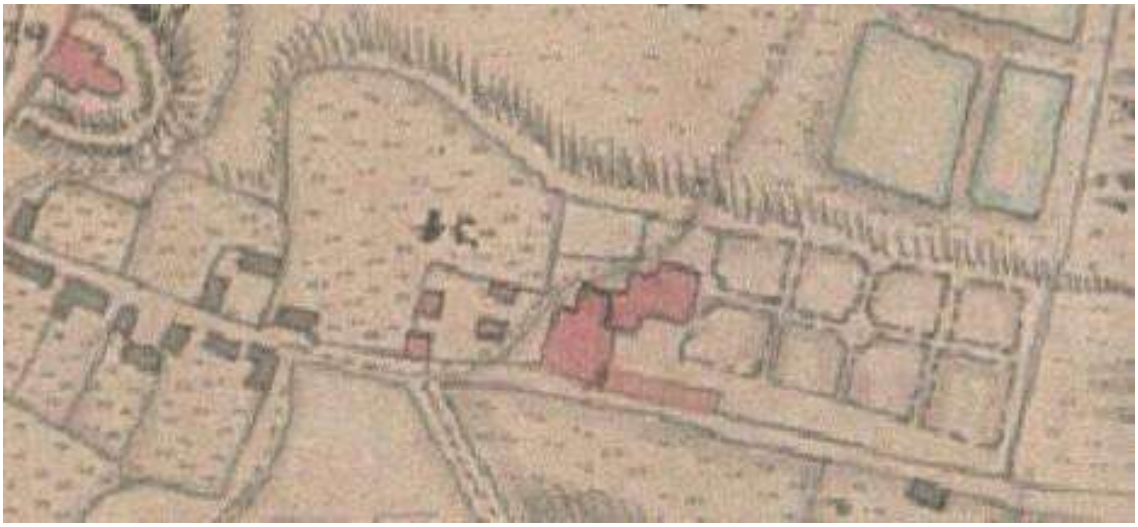

Vienuoliai daugelio istorikų teigimu pradėjo savo pastatų plėtrą 1739, o 1741 liovėsi supirkinėti sklypus. Statybų pabaigą skirtingi autoriai datuoja skirtingu laiku, labiausiai į ansamblio istoriją įsigilinusio Romualdo Firkovičiaus teigimu – 1754. Plėtra daugiausiai susijusi su naujo vienuolyno namo korpuso pristatymu prie buvusių sufragano Jeronimo Sanguškos rūmų, kuriais vienuoliai ėmė naudotis nuo 1687.06.09. Teritorijos įsisavinimas ir pritaikymas vienuolyno reikmėms galėjo įsibėgėti ją baigus

plėsti 1741, o tęstis dar ir po pastatų rekonstrukcijos. Tvoros mūras gali būti datuojamas ir vienu ar dviem dešimtmečiais po 1754.
Pirmas brėžinys, kuriame visa sodo teritorija pavaizduota iš visų pusių aptverta, o pats sodas – panašiai į sodą, yra 1798 miesto planas:

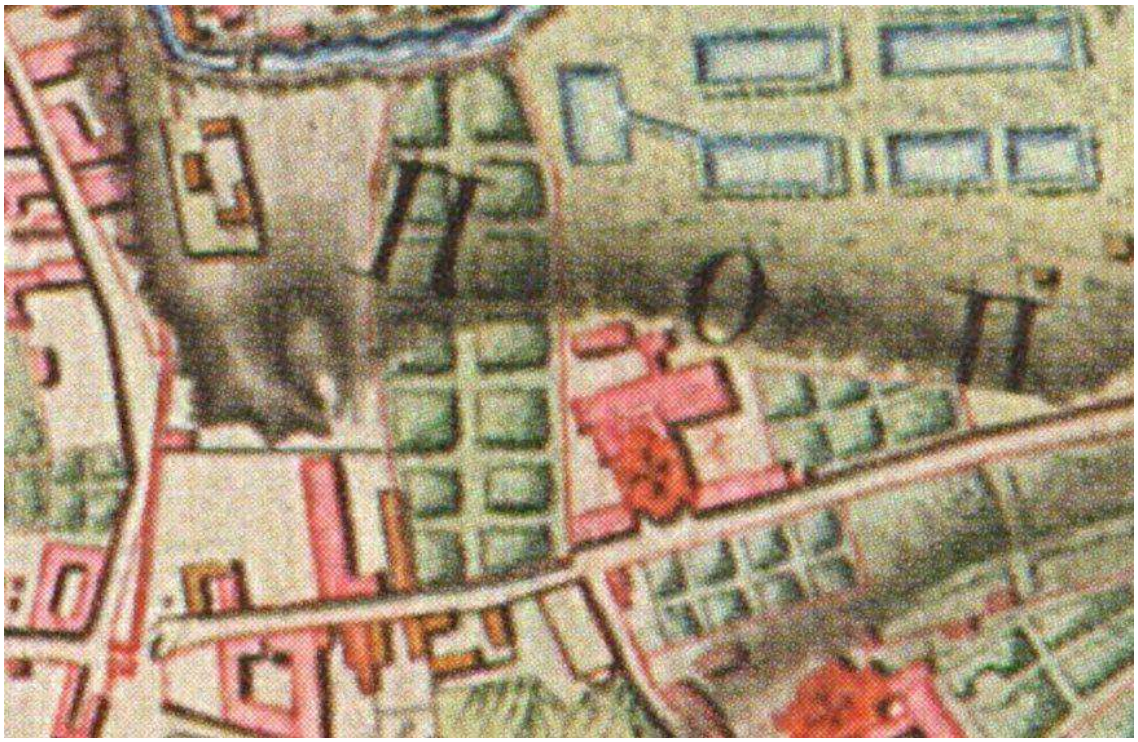

Tvora nuo gatvės jame jau dabartinės konfigūracijos, nors plane nemažai netikslumų. Tarkime, vienuolyno oficina į rytus nuo sodo pavaizduota kaip vienas pastatas, nors daug tikslesniame 1808 miesto plane tai vis dar du atskiri pastatai, ir 2008 natūros tyrimai tai patvirtino. O prieglaudos pastatas į vakarus nuo sodo be šiaurinio jo fligelio, nors gal ir iš tikrųjų jis pastatytas tarp 1798 ir 1808. Prieglaudos atidarymas 1791.10.17 nereiškė būtinai fligelio užbaigimo, nes didesnioji inžinieriaus kapitono Augustino Kosakausko 1787 suprojektuoto pastato dalis išvis niekad nebuvo pastatyta.
Tvora datuotina XVIII šmt viduriu ar antrąją puse ne vien pagal mūro savybes, bet ir pagal nišų arkų formą. Mat atstumas tarp arkų pėdų visur yra mažesnis už atitinkamų nišų plotį. Taip siekta sudaryti karpytos formos įspūdį. Tokia nišų ir angų forma konstrukciškai nėra logiška, naudota XVIII šmt kaip stilistiaus išraiškos priemonė.
Tvoros paviršiai buvo plonai užtrinti skiediniu taip, kad per jį buvo matoma mūro faktūra, o vietomis – ir pats atviras mūras.
Dėka tokios apdailos išlikimo matome pirminį žemės lygį (F16) greta tvoros iš vidaus (šiaurės) pusės. Žemiau jo tvoros juostinis pamatas dviem pakopom išplatintas 4 ir 5cm. Nišos nepriėjo iki žemės paviršiaus, kaip atrodo dabar, per 4 mūro eilės (36cm). Pamato įgilinimas buvo 114cm. Kokiame pirminiame lygyje žemė ar Subačiaus gatvės grindiniai priėjo prie tvoros iš pietų pusės kol kas duomenų nėra.
Prie tvoros rytinės dalies sode apie 1840 pristatytas medinis su mūriniais stulpais ūkio ir bažnytinių reikmenų sandėlis, kuris geriausiai matomas 1925 vienuolyno sklypo plane:

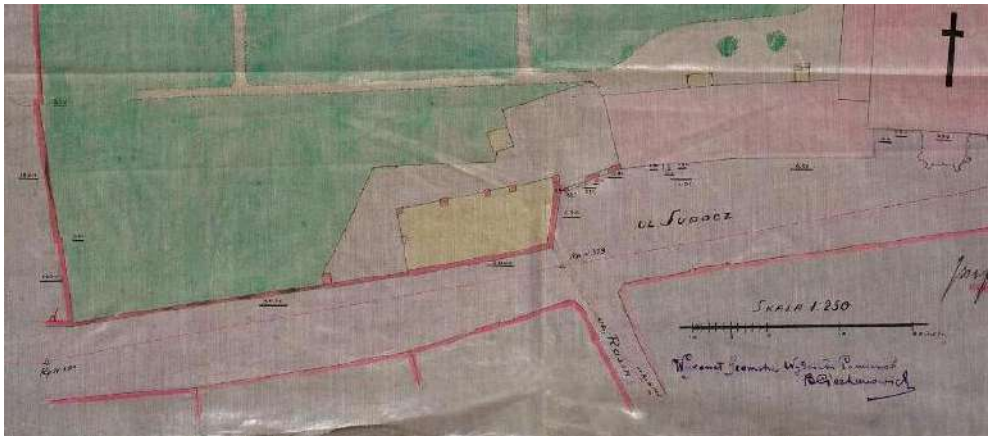

Sandėlis išstovėjo ne mažiau, kaip iki 1964:

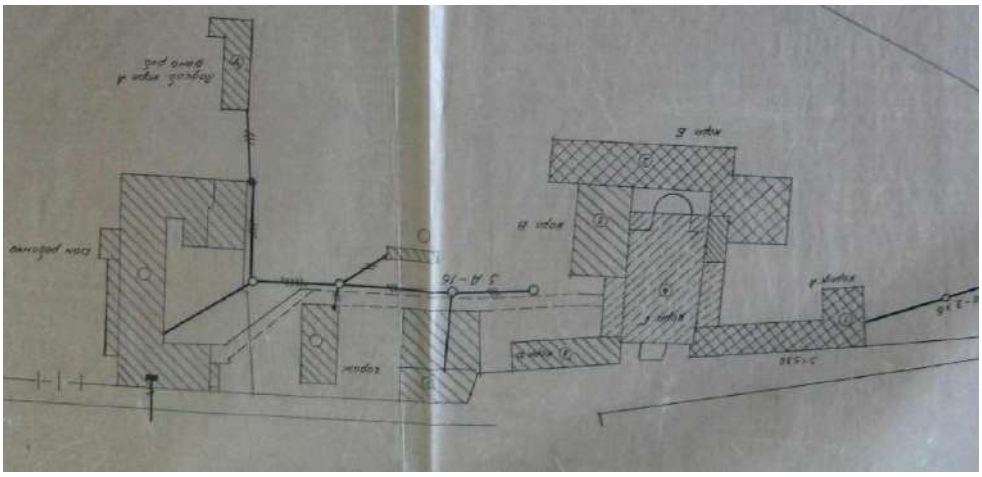

Iš plano atrodo, sandėlis netgi buvo praplatintas arba planuotas praplatinti, arba gal tai padaryta tarp 1939 ir 1943, nes 1943 fotonuotraukos kairiajame pakraštyje sandėlio vietoje matomas jau didesnio, nebe vieno aukšto pastato galas:

Gali būti, kad šios nuotraukos datavimas nėra tikslus arba matomas objektas yra pastatas, stovėjęs atokiau, o ne tas pats sandėlis, nes 1958 situacijos plane jis, pažymėtas Nr.22, yra panašaus dydžio, kaip ir visuose ankstesniuose planuose:

Tvoros stogelio pirminė danga buvo olandiškos čerpės, kurių atspaudai matomi iš šiaurės pusės (F16). Stogelis virš tvoros pirmiau buvo dvišlaitis, nes viršutinė pirminio mūro išlikimo riba iš abiejų tvoros pusių yra vienodame aukštyje ir dvišlaitis stogelis matomas XIX šmt pb ar XX šmt pr Subačiaus gatvės nuotraukoje:

Dvišlaičiu stogu sprendžiant pagal nuotrauką buvo dengtas ir tvoros priestatas. Tvora ties juo buvo paaukštinta ir turėjo karnizą.
Iš gatvės pusės stogelis kol kas nezonduotas, nes dangos žymės gatvės pusėje gali būti išlikusios atsitiktinėse vietose, todėl gali tekti daug ardyti, ir dalis tvoros neapibrėžtam laikui liktų neapsaugota nuo kritulių.
Į vienšlaitį tvoros stogelis ir priestato stogas perdaryti dar iki 1939, nes tokie jie yra užfiksuoti 1939 Vytauto Augustino fotonuotraukoje:

1971 dalies tvoros matavimų brėžiniuose stogelis vis dar vienšlaitis, tik ne toks status, kaip dabar (34cm vietoj dabartinių 60cm) :

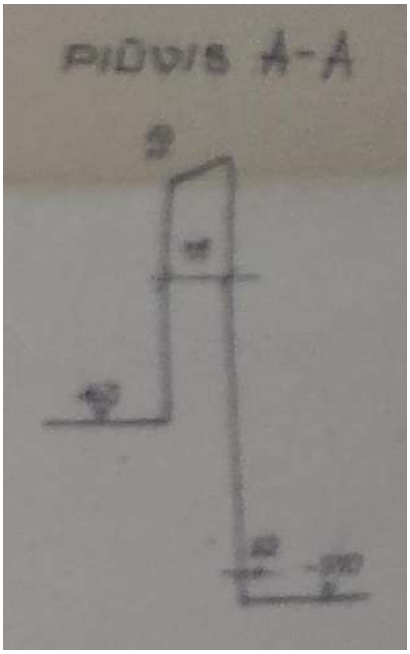

Tvoros galas apmatuotas jau iškasus duobę prieglaudos pastato pietvryčių priestato rūsiui, nes brėžiniuose ji jau rodoma:

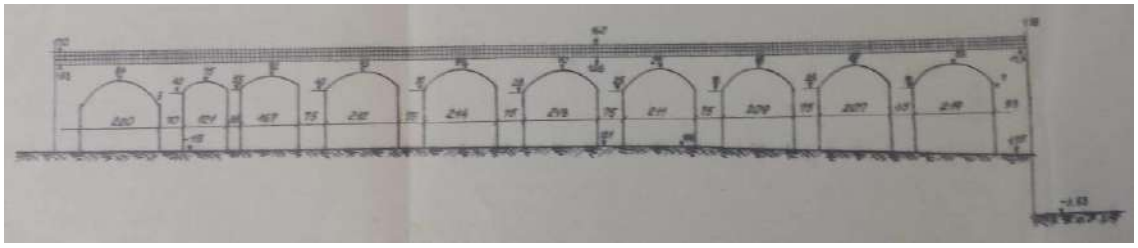

Tai turėtų reikšti, kad pastatas rekonstruotas ne 1976-1977, kaip visur rašoma, o 1971. Vėlesnioji data matyt yra šiaurės rytų priestato statybos.
Matuotas tik arčiau priestato buvęs tvoros galas, nes, matyt, dėl statybų kilo griūties pavojus, todėl matuota itin kruopščiai, parengiant visų nišų arkų lekalus, pagal kuriuos planuota jas atstatyti:

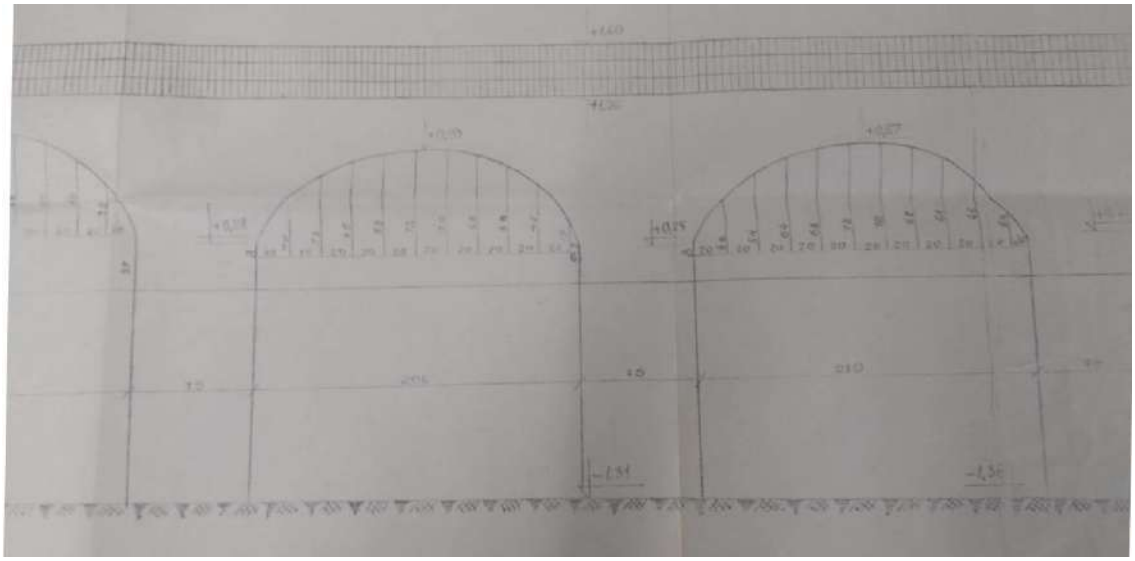

Deja, tvoros galas iš silikatinių plytų atstatytas visiškai kitaip ir įrengti varteliai patekimui iš gatvės į kiemą arčiau jo vidurio, neužilgo užmūryti silikatinėmis plytomis. Kitas tvoros galas iš kiemo pusės išramstytas gelžbetoniniais kontraforsais, nors kiemo žemės lygis čia aukštesnis, negu gatvės, ir dėl to tvora turėtų būti linkusi virsti labiau į gatvės pusę, o ne į tą, iš kurios tvora paremta.

Prieglaudos tvoros rytinė dalis su vartais neišlikusi dėl priestato statybos 1971. Ji buvo kitokia, negu vienuolyno sodo tvora ir kitokia, negu vakarinė prieglaudos tvora, kaip matoma XIX šmt pb nuotraukoje:

Ji kitokia ir 1853 prieglaudos rekonstrukcijos projekte, panašaus pavidalo, kaip ir nuotraukoje, o vakarinė tvoros dalis išklotinėje - medinė:

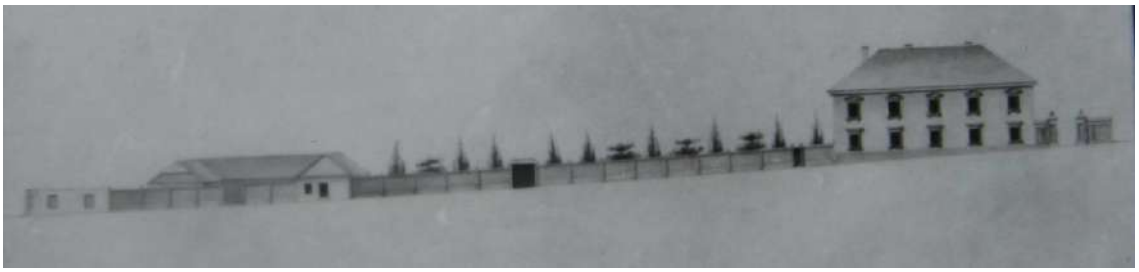

Kitame Subačiaus gatvės išklotinės brėžinyje rytinė tvoros dalis taip pat medinė:

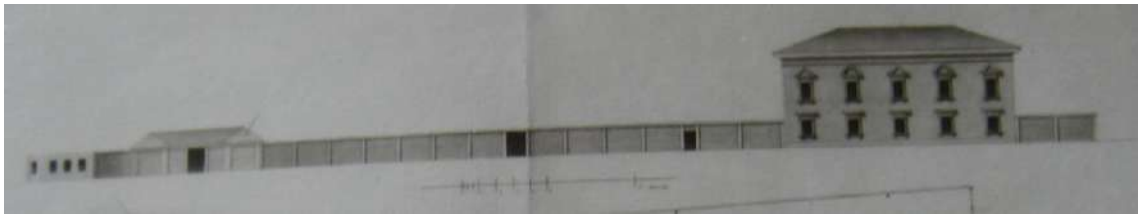

Ar tai reiškia, kad brėžinys vaizduoja esamą padėtį, ar tai kitoks projekto varijantas? Nesant vartų į rytus nuo prieglaudos pastato nebūtų galimybės įvažiuoti į rytinį kiemą, nes jis nesisiekė su kitais prieglaudos kiemais. Plane gi rytiniai vartai yra, ir jie yra mūrinėje tvoroje:

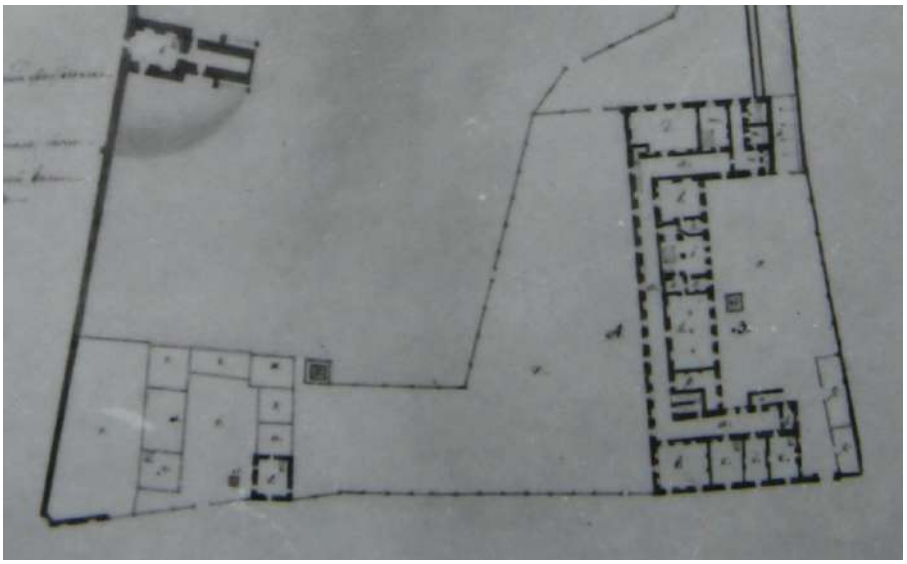

Rytinė tvora be pėdsakų sunaikinta 1971, todėl natūros tyrimai apie ją nieko nebegali pasakyti. Vakarinė gi visuose 1853 brėžiniuose yra medinė, o tai reiškia, kad dabartinė mūrinė tvora pastatyta vėliau, ir vėliau 1855, nes laikoma, kad projektą imta įgyvendinti tada, o remontas baigtas 1856. O kad vakarinė tvora projektuota medinė, tai mūrinė turėtų būti pastatyta dar vėlesnio remonto metu. Minimi remontai 1865 ir 1928. 1928 plane tvoros dalis, esanti arčiau prieglaudos pastato su vartais ir dvejais varteliais abipus, kaip yra dabar, pavaizduota mūrinė:

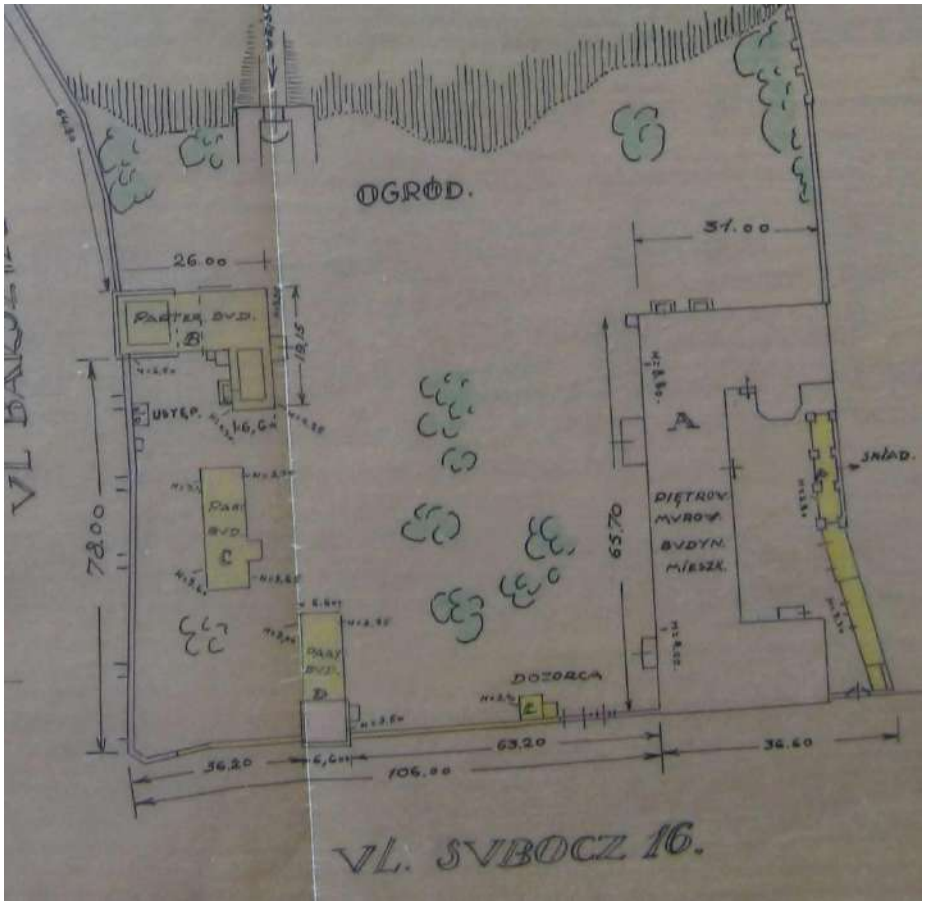

Šiame plane geltonai pažymėti mediniai statiniai. Kitame 1928 plane mūrinė tvoros dalis pavaizduota ilgesnė, dengianti nuo gatvės ir sargo namelį:

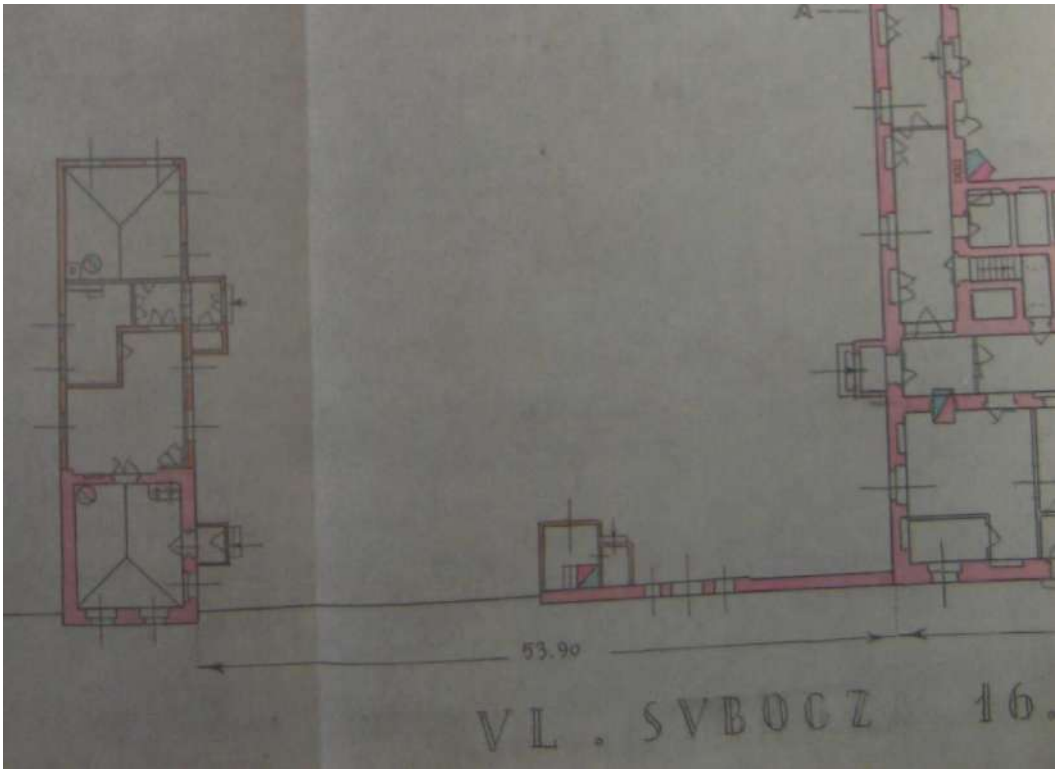

Tačiau ji negalėjo būti mūrinė toliau vakarinių vartelių, nes 1938 plane tvora eina tik iki jų, sargo namelis stovi vakariau:

Natūros tyrimai tai patvirtino, nes vakariau vartelių tvora sumūryta iš modulinių silikatinių plytų, atkartojant autentiškos tvoros achitektūros formas. Tvoros dalis tarp vartų ir prieglaudos pastato sumūryta taip pat vėliau už pačius vartus su varteliais, tačiau mūras panašus į pačių vartų mūrą, vadinasi, pristatyta prie jų nedaug vėliau. Abu etapai yra XIX šmt galo arba XX šmt pradžios, gali būti pradedant nuo 1865 rekonstrukcijos laikotarpio, ir ne vėliau 1928. Mūriniai vartai su varteliais galėjo kurį laiką stovėti medinėje tvoroje arba tvora į rytus nuo vartų sumūryta netrukus po jų statybos.
Tvora į vakarus nuo vartų galėjo būti sumūryta 1971, 1977 rekonstrukcijų metu ar vėliau. Panašaus laikmečio yra ir autentiškosios tvoros viršutinės dalies remontas, tik jam naudotos ne silikatinės plytos, o molinės, gal todėl, kad lengvesnės. Mūras po atnaujinamu čerpių stogeliu ne vien remontuotas, bet ir paaukštinta tvoros dalis virš vartų. Ar ji ir iki tol buvo kiek aukštesnė, kol kas neaišku, bet gal paaiškės tvarkybos metu. Lipdyti profiliai virš vartų arba buvo atnaujinti, arba naujai sukurti. Greičiau sukurti, nes sulipdyti iš skiedinio, bet ne sumūryti.
Betoniai kontaforsai iš kiemo pusės pristatyti bent dviem etapais. Pribetonuotieji prie vartų yra iš tamsesnio betono, atrodo senesni.

Sodo tvoros rytinis galas ir vartai **F1**

Sodo tvora iš Subačiaus gatvės. Paaukštinta 1971 **F2**

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F3

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F4

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F5

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F6

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F7

Sodo tvoros paaukštinimas 1971

F8

1971 perstatyta vakarinė sodo tvoros dalis

F9

1971 perstatyta vakarinė sodo tvoros dalis

F10

1971 perstatyta vakarinė sodo tvoros dalis su statybos metu suformuota ir vėliau užmūryta vartelių anga su arkine sąrama

F11

Pirminės nišos su arkinėmis sąramomis sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės

F12

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės

F13

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke

F14

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke

F15

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke. Statybos laikotarpio žemės lygio žymė pagal pirminę apdailą ir pamato banketę

F16

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke. Statybos laikotarpio žemės lygio žymė pagal pirminę apdailą ir pamato banketę

F17

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke

F18

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke

F19

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke. Pirminis pamatas

F20

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke. 1971 betoninis kontraforsas

F21

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai tinke. 1971 betoninis kontraforsas

F22

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. 1971 betoninis kontraforsas

F23

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. 1971 betoninis kontraforsas

F24

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Pirminių olandiškų čerpių atspaudai mūro skiedinyje. 1971 betoninis kontraforsas

F25

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Pirminių olandiškų čerpių atspaudai mūro skiedinyje. 1971 betoninis kontraforsas

F26

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai apdailoje

F27

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai apdailoje. 1971 betoninis kontraforsas

F28

Pirminė niša su arkine sąrama sodo tvoroje iš šiaurės (vidinės) pusės. Olandiškų čerpių atspaudai apdailoje. 1971 betoninis kontraforsas

F29

Niša su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės

F30

Niša su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės

F31

Niša su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės

F32

Niša su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės

F33

Niša su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės

F34

Vartelių anga su arkine sąrama 1971 perstatytoje vakarinėje sodo tvoros dalyje iš šiaurės (vidinės) pusės. Lauko laiptai

F35

Antro etapo prieglaudos tvoros rytinė dalis iš Subačiaus gatvės

F36

Pirmo etapo prieglaudos vartai su varteliais, paaukštinti 1971, iš Subačiaus gatvės

F37

1971 pastatyta vakarinė prieglaudos tvoros dalis, iš Subačiaus gatvės

F38

1971 pastatyta vakarinė prieglaudos tvoros dalis, iš Subačiaus gatvės

F39

Prieglaudos tvora iš vidaus (šiaurės) pusės

F40

Antro etapo prieglaudos tvoros sandūra su 1787-1891 prieglaudos pastato kampu

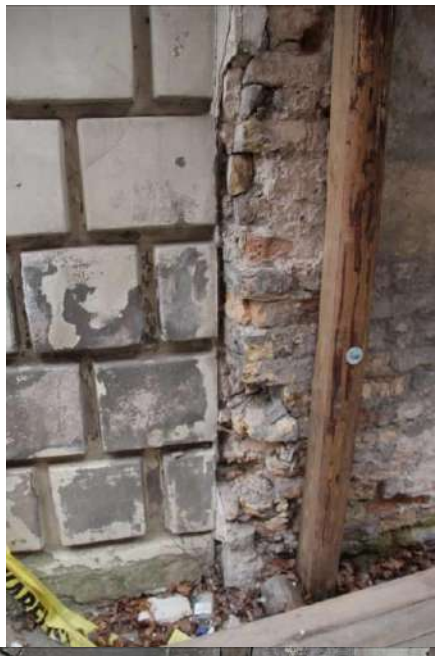

F41

Antro etapo prieglaudos tvoros mūras ir profiliuota apdaila

F42

Antro etapo prieglaudos tvoros mūras ir profiliuota apdaila. Surištas tvoros ir piliastro mūras

F43
Z9

Antro etapo prieglaudos tvoros mūras ir profiliuota apdaila

F44

Prieglaudos tvoros paaukštinimas 1971

F45

Pirmo etapo prieglaudos vartų mūras ir profiliuota apdaila,
Antro etapo tvora,
1971 vartų paaukštinimas ir karnizai

F46
Z1

Prieglaudos vartų 1865-1928 mūras, profiliuota apdaila

F47

Prieglaudos tvoros vakarinės dalies 1971 silikatinių plytų mūras, profiliuota apdaila

F48

Prieglaudos tvoros vakarinės dalies 1971 silikatinių plytų mūras, profiliuota apdaila

F49

Prieglaudos vartų kontraforsas, sandūra su 1971 pristatyta vakarine tvoros dalimi

F50
Z2

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F51

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F52
Z3

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F53
Z4

Prieglaudos vartelių pirminė arkinė sąrama

F54
Z5

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F55
Z6

1971 prieglaudos vartų paaukštinimas ir karnizai

F56
Z1

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F57
Z7

Prie prieglaudos vartų pristatytas betoninis kontraforsas

F58
Z8

IŠVADOS, PASIŪLYMAI:

1. Misionierių vienuolyno pirmojo vaismedžių sodo tvora statyta XVIII šmt viduryje arba antrojoje pusėje, ne anksčiau 1741, kai baigta formuoti valda ir pradėta vienuolyno namo plėtra.

2. Ji statyta ant juostinio pamato su arkinėmis nišomis iš vidaus (šiaurės) pusės, skiediniu užtrintais mūro paviršiais, dviem šlaitais dengta olandiškomis čerpėmis.

3. Apie 1971 iškraipant pirminį pavidalą silikatinėmis plytomis permūryta vakarinė tvoros dalis, rytinė dalis iš vidaus (šiaurės) pusės išramstyta betoniniais kontraforais, perdengta vienu šlaitu į šiaurės pusę, dėl to paaukštinat tvorą iš gatvės (pietų) pusės.

4. Mūriniai Vaikelio Jėzaus vaikų prieglaudos vartai su dvejais varteliais pastatyti laikotarpyje tarp 1865 ir 1928.

5. To paties laikotapio antrame etape sumūryta rytinė tvoros dalis – nuo vartų iki prieglaudos pastato.

6. Apie 1971 vietoj medinės vakarinės tvoros dalies iš silikatinių plytų sumūryta dabartinė mūrinė, simetriškai atkartojanti autentišką rytinę dalį. Iš vidaus (šiaurės) pusės autentiškoji tvoros dalis ir vartai išramstyti betoniais kontaforsais, vartų kontraforsai gali būti ankstyvesni. Vartai ir rytinė tvoros dalis iš gatvės pusės paaukštinti uždengiant čerpėmis vienu šlaitu, dekoruoti profiliuotomis detalėmis.

7. Tvarkant tvoras svarbu išsaugoti abiejų pirminį mūrą, iš jo suformuotas nišas, piliastrus, vartų ir vartelių angas, apdailas, profiliuotas tinko detales. Jų vertingosios savybės taptų labiau išryškintomis sugrąžinus stogelių pirminį pavidalą, kurį reikėtų tikslinti tvarkybos darbų priežiūros metu.

8. Tinkamai apgalvojus abiejų tvorų stabilizavimo priemones jų vertingosioms savybėms būtų palanku atsikratyti betoninių kontraforsų.

9. Nusprendus perstatyti vienuolyno sodo tvoros vakarinę dalį, tai vertėtų daryti pagal 1971, o ne 2008 matavimus, nes pirmuosiuose užfiksuotas jų istorinis pavidalas.

10. Prieglaudos tvoros vakarinę dalį, vietoj medinės pristatytą apie 1971, tikslinga palikti, tik pagal autentišką rytinę tvoros dalį patikslinti jos viršų.

Robertas Zilinskas
Atest. Nr. 3837
Tel. 869958707
El.p. robertas@atodangos.lt

Vilnius, 2018.06

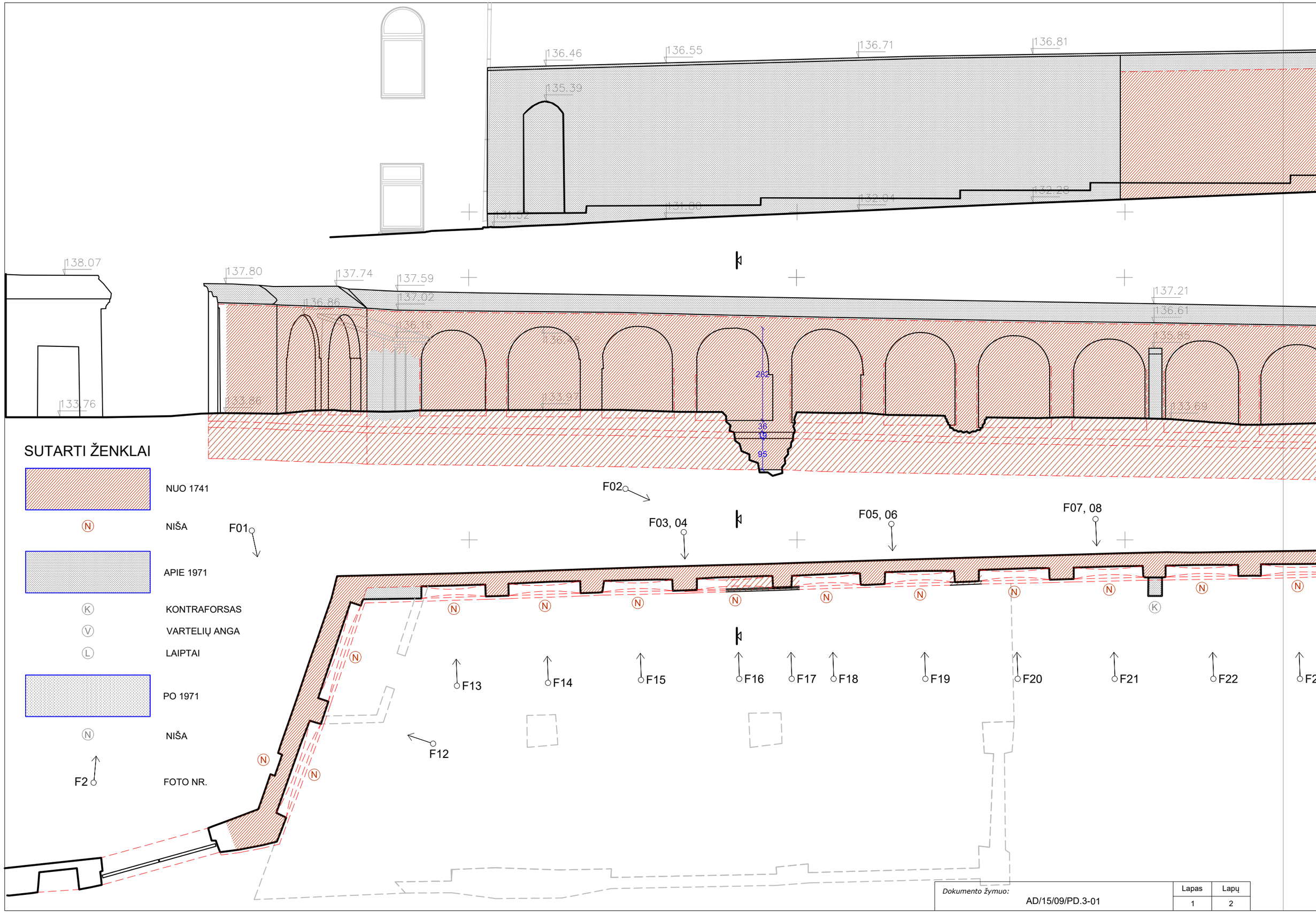

Dokumento žymuo:	Lapas	Lapų
AD/15/09/PD.3-01	1	2

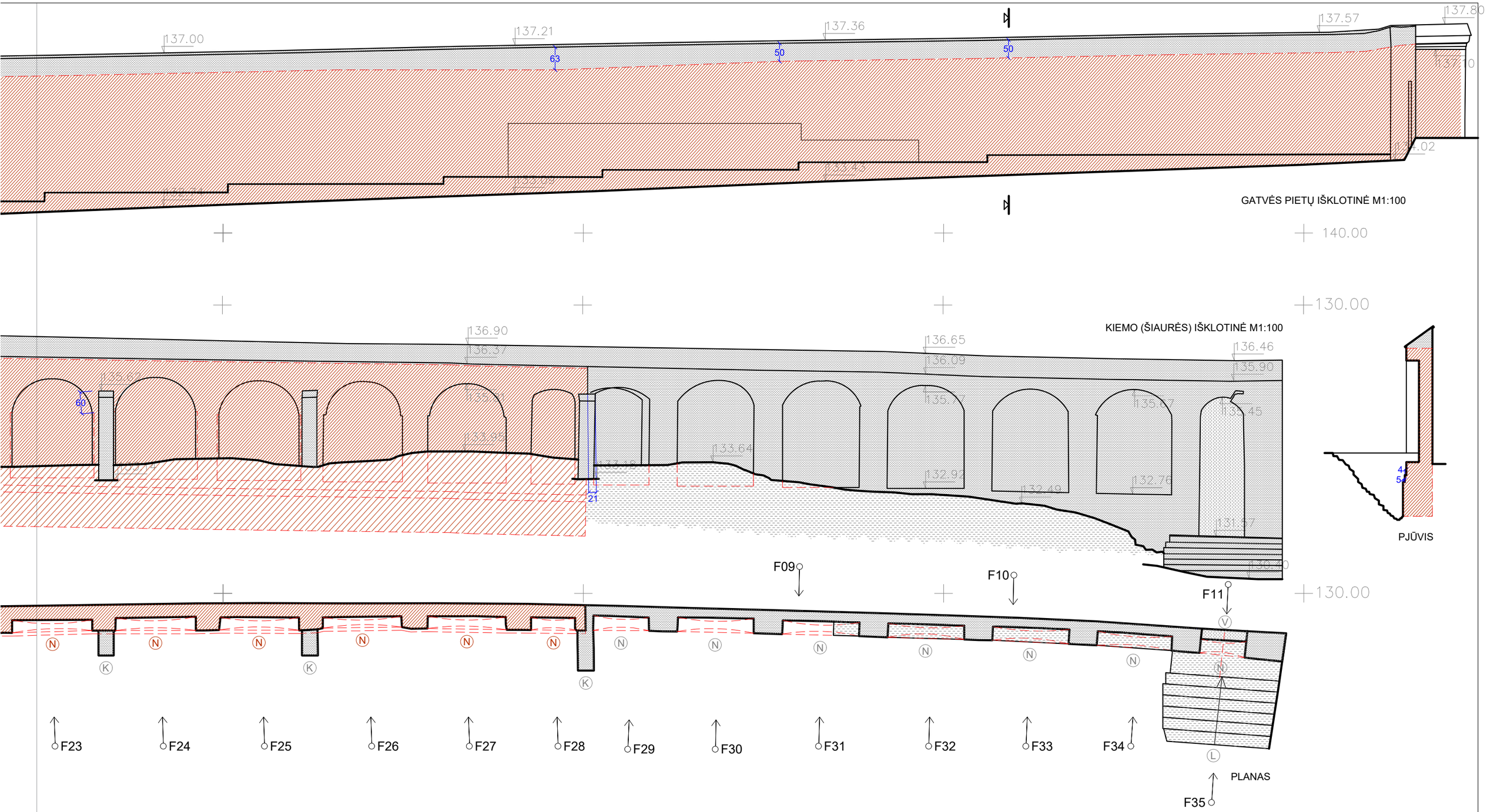

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950				VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO TVORA 27331, Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504, SUBAČIAUS g. 20.	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2017.09	ŽVALGOMIEJI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
3816		V. ZILINSKAS		2017.09		
					Pirmojo vaismedžių sodo tvoros planas, išklotinės, pjūvis	Mąstelis 1:100 / Laida 0
Etapas: PD	*Užsakovas:* UAB "Misionierių namai"				*Dokumento žymuo:* AD/15/09/PD.3-01	Lapas 2 / Lapų 2

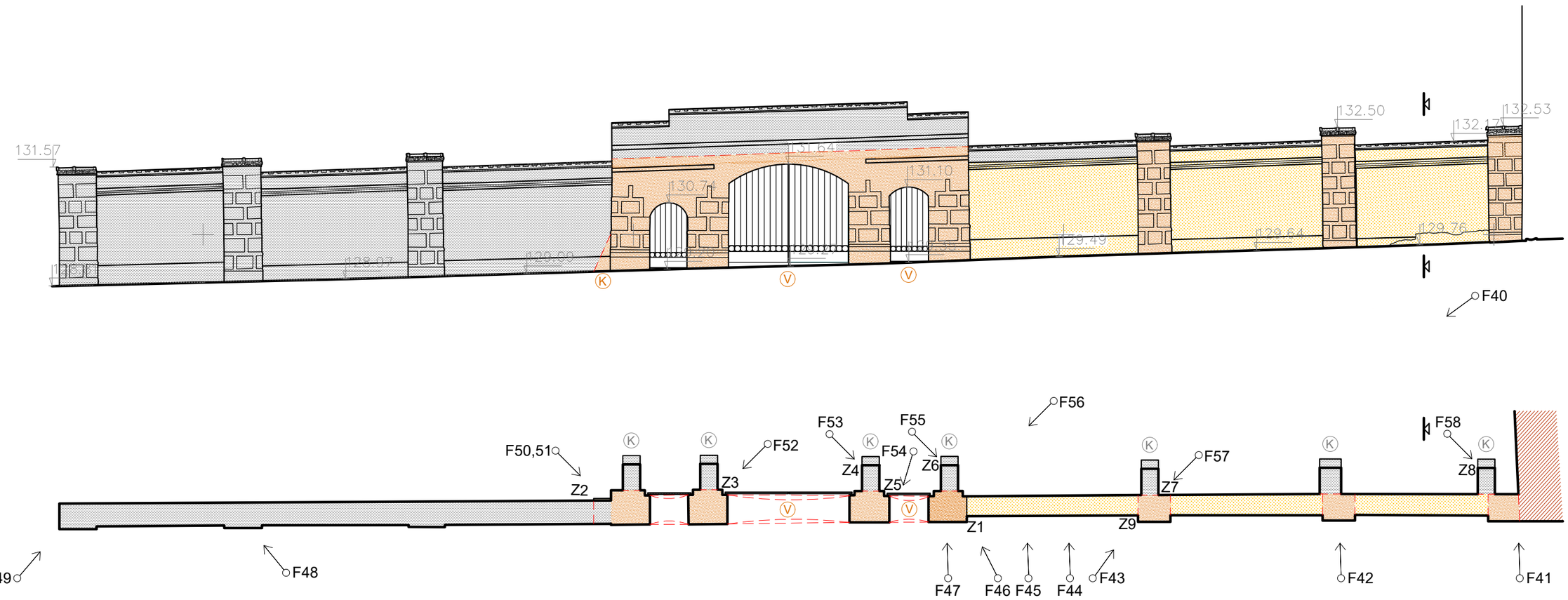

SUTARTI ŽENKLAI

	1787
	1865-1928 1 ETAPAS
V	VARTŲ, VARTELIŲ ANGA
K	KONTRAFORSAS
	1865-1928 2 ETAPAS
	APIE 1971
K	KONTRAFORSAS
Z101	ZOND NR.
F2	FOTO NR.

F39 F38 F37 F36

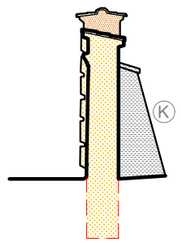

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS" Maironio g. 11, LT-01124 Vilnius, Tel.+370 618 80950			VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIO TVORA 27331, Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto vietoje su priemiesčiais 25504, SUBAČIAUS g. 20.
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS	2017.09	ŽVALGOMIEJI ARCHITEKTŪROS TYRIMAI
3816		V. ZILINSKAS	2017.09	
				Prieglaudos tvoros planas, gatvės išklotinė, pjūvis
				Mąstelis 1:100 / Laida 0
Etapas: PD	Užsakovas: UAB "Misionierių namai"			Dokumento žymuo: AD/15/09/PD.3-02
				Lapas 1 / Lapų 1

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-24 Nr. 3837
(data)

ROBERTAS ZILINSKAS

a. k. 35806010607

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ;
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

Atestatas galioja iki 2021-03-24
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. _____ (parašas) Diana Varnaitė
(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė
(vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA" 00534

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS
SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03-17
(data) Nr. 3816

VYTENIS ZILINSKAS

A. k. 38507090142

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA - ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI;
TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.
VEIKLOS RŪŠIS –
NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALIOJO PLANAVIMO DOKUMENTŲ RENGIMAS

Atestatas galioja iki 2021-03-17
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. _____ (parašas) Diana Varnaitė (vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas _____ (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė (vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA“ 00534

Vykdytojas	UAB „Atodangos”, į.k. 221591590
Užsakovas:	VšĮ “Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“
Kompleksas:	Vilniaus misionierių vienuolyno statinių ansamblis 761 Vilniaus senamiestis 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė 25504
Adresas:	Subačiaus g. 26, Vilnius
Stadija:	PD
Dalis:	Atkastų statinių liekanų architektūros tyrimai
Byla:	AD/18/51-PD

Tyrė: Robertas Zilinskas
Atest. Nr. 3837
Tel. +37069958707
El. p.: robertas@atodangos.lt

Ričardas Račinskas

Vilnius, 2019-06

VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761
SUBAČIAUS G. 26,
Vilniaus senamiestyje 16073,
Vilniaus senojo ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504

ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI

TURINYS

Nr.	PAVADINIMAS	ŽYMUO	LAPAI
1.	Tyrimų tikslai, metodai		1
2.	Nuotraukos, komentarai		12
3.	Išvados		1
4.	Brėžiniai:		
4.1.	Planas M 1:400	AD/18/51-PD-01	1
4.2.	S7 M 1:50	AD/18/51-PD-02	1
4.3.	S10 M 1:50	AD/18/51-PD-03	1
4.4.	S5 M 1:50	AD/18/51-PD-04	1
4.5.	S8 M 1:50	AD/18/51-PD-05	1
4.6.	S4 M 1:50	AD/18/51-PD-06	1
4.7.	S2 M 1:50	AD/18/51-PD-07	1
4.8.	S1 M 1:50	AD/18/51-PD-08	1
4.9.	P1 M 1:50	AD/18/51-PD-09	1
4.10.	S9 M1:50	AD/18/51-PD-10	1
4.11.	S16, S18, S24, S26 M1:100	AD/18/51-PD-11	1
5.	Atestatas	3837	1

VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761
SUBAČIAUS G. 26,
Vilniaus senamiestyje 16073,
Vilniaus senojo ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504

ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI

TYRIMŲ TIKSLAI, METODAI

Tai architektūros artefaktų, atkastų 2018 vykdant archeologinius tyrimus, tyrimai. Šią ataskaitą reikėtų žiūrėti kartu su 2019 išleista vienuolyno ansamblio statinių papildomų architektūros tyrimų ataskaita, kurioje identifikuojami patys statiniai ir argumentuojamas jų statybos bei rekonstrukcijų datavimas, paremtas istoriniais duomenimis.
Statybos technikos aprašymas pateiktas ataskaitos brėžiniuose, kurių pagrindu panaudota iš Užsakovo gauta topografinė nuotrauka su jo atliktų archeologinių tyrimų preliminaria koordinuota medžiaga.
Brėžiniuose aukščiai matuoti nuo esamo žemės ar grindinių lygio arba nuo statinių architektūros detalių – cokolių, slenksčių.
Tiriant nebuvo taikomi ardomieji veiksmai.

NUOTRAUKOS, KOMENTARAI

S7 - koplyčios statytos 1750-1754, pamatas ir cokolis, kuriame pagal apdailas matomas pirminis ir vėlyvesnis žemės lygis:

Pirminis žemės lygis pagal žymes cokolyje yra artimas plytų grindinio lygiui kitoje šurfo kraštinėje:

S10 – 16730-1635 statytų rūmų pamatas, tuo pačiu metu suformuotos arkados slenkstis, 1687-1737 pristatytos zakristijos pamatas, užmūryta arka, jos vietoje suformuojant durų angą, kurios slenksčio lygis artimas dabartiniam:

S5 – 1739-1751 išplėsto rūmų pastato, pritaikyto vienuolynui, arkinis pamatas:

S8 – 1739-1751 statyto vienuolyno namo arkinis pamatas, cokolis su statybos laikmečio tinku, pagal kurį matomas tuometinis žemės lygis:

S4 – 1921-1941 rūsio lauko durų anga, lauko laiptinės prieduobės sienutė:

S2 – 1739-1751 vienuolyno namo tinkuotas profiliuotas kampinis piliastas:

S1 – 1744-1751 oficinos pamatas, cokolis, 1750-1754 pristatytos koplyčios arkinis pamatas, cokolis:

P1 – 1812-1844 prie vienuolyno namo pristatyto koridoriaus, jungusio jį su latrina, juostiniai pamatai, jo rytinės sienos riedulių nuogrinda ar kiemo grindinys su lataku:

S9 – 1727 statytos špitolės, vėliau naudotos kaip ūkinis pastatas, juostinis pamatas, 1900-1926 prie jo pristatyto priestato juostinis pamatas, to laikotarpio žemės lygis, matomas pagal tinką:

S26 – 1860-1870 iš antrinių plytų sumūrytas arba ankstyvesnis neišlikusio statinio juostinis pamatas:

S15 - 1860-1870 iš antrinių plytų sumūrytas arba ankstyvesnis neišlikusio statinio juostinis pamatas ties statinio kampu:

Griuvenomis užpilta duobė:

S24 - pamato pagrindas iš plytų laužo arba atsitiktinės griuvenos, 1860-1870 iš antrinių plytų sumūrytas arba ankstyvesnis neišlikusio statinio vidaus pertvaros juostinis pamatas:

S18 – plytų laužas, rištas moliu, gali būti ankstyvesnės už 1865-1870 čia pastatytą statinį, krosnies pamatas:

IŠVADOS

1. Darkart pasitvirtino ansktesnių tyrimų metu išaiškinta vienuolyno ansamblio statybos raida.
2. Užfiksuotos ankstesnių žemės lygių žymės.
3. Latrina datuotina laikotarpiu tarp 1812 ir 1844
4. Nepavyko patikslinti ūkinio statinio priestato ir į rytus nuo jo stovėjusio statinio datavimo.

Robertas Zilinskas,

2019.06

2018 m. atliktų žvalgymų vietos
2018 m. aptiktų mūrų vietos
Tirto sklypo ribos
Spėjamos ankstesnių pastatų ribos

0 15 30 m

Atestato Nr.		UAB "ATODANGOS"	221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI
		R. RAČINSKAS		2019.04	PLANAS M1:400 — Laida 0
Etapas	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-01 — Lapas 1 — Lapų 1
PD					

A-A

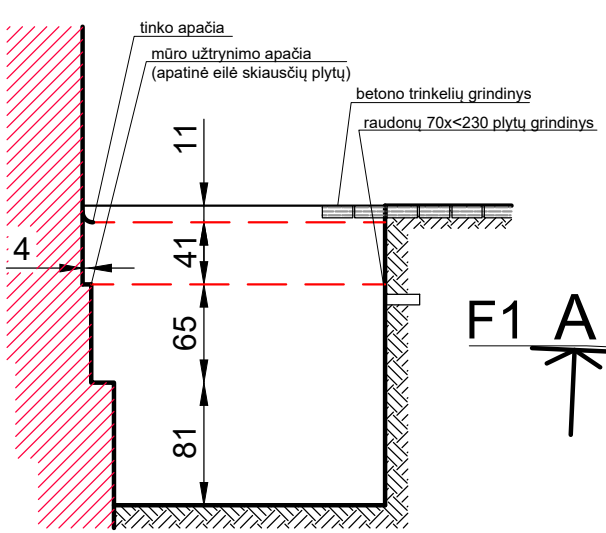

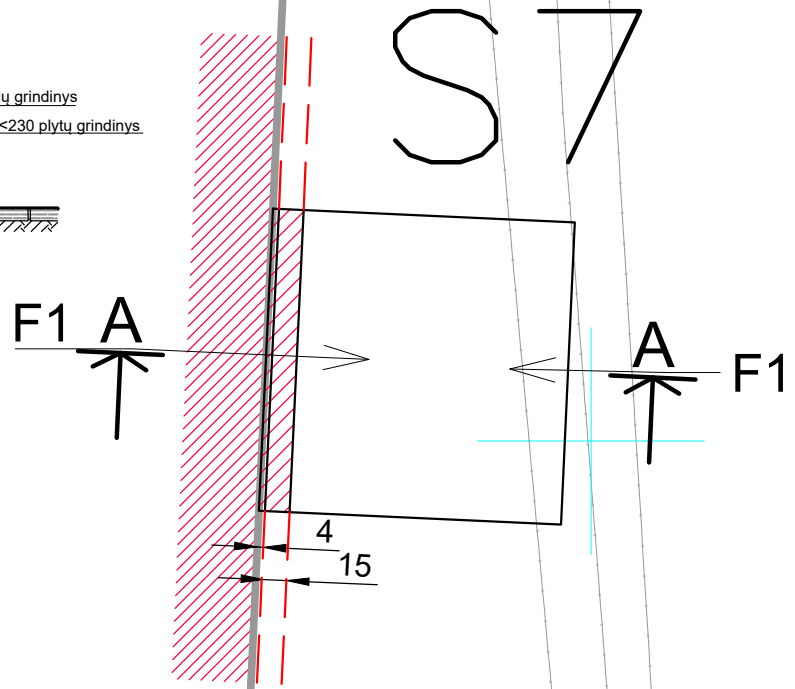

1750 - 1754

geltonos, rausvos, rusvos, raudonos, juodos
65÷70x150x320÷330 plytos;
rusvas, smulkus, liesas skiedinys.
pagal apdailas matomas pirminis
ir vėlyvesnis žemės lygis

nuo 1964

betono trinkelių grindinys

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS		2019.04	S7 M1:50	Laida
						0
Etapas	UŽSAKOVAS: Všį "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-02	Lapas / Lapų
PD						1 / 1

3 MG

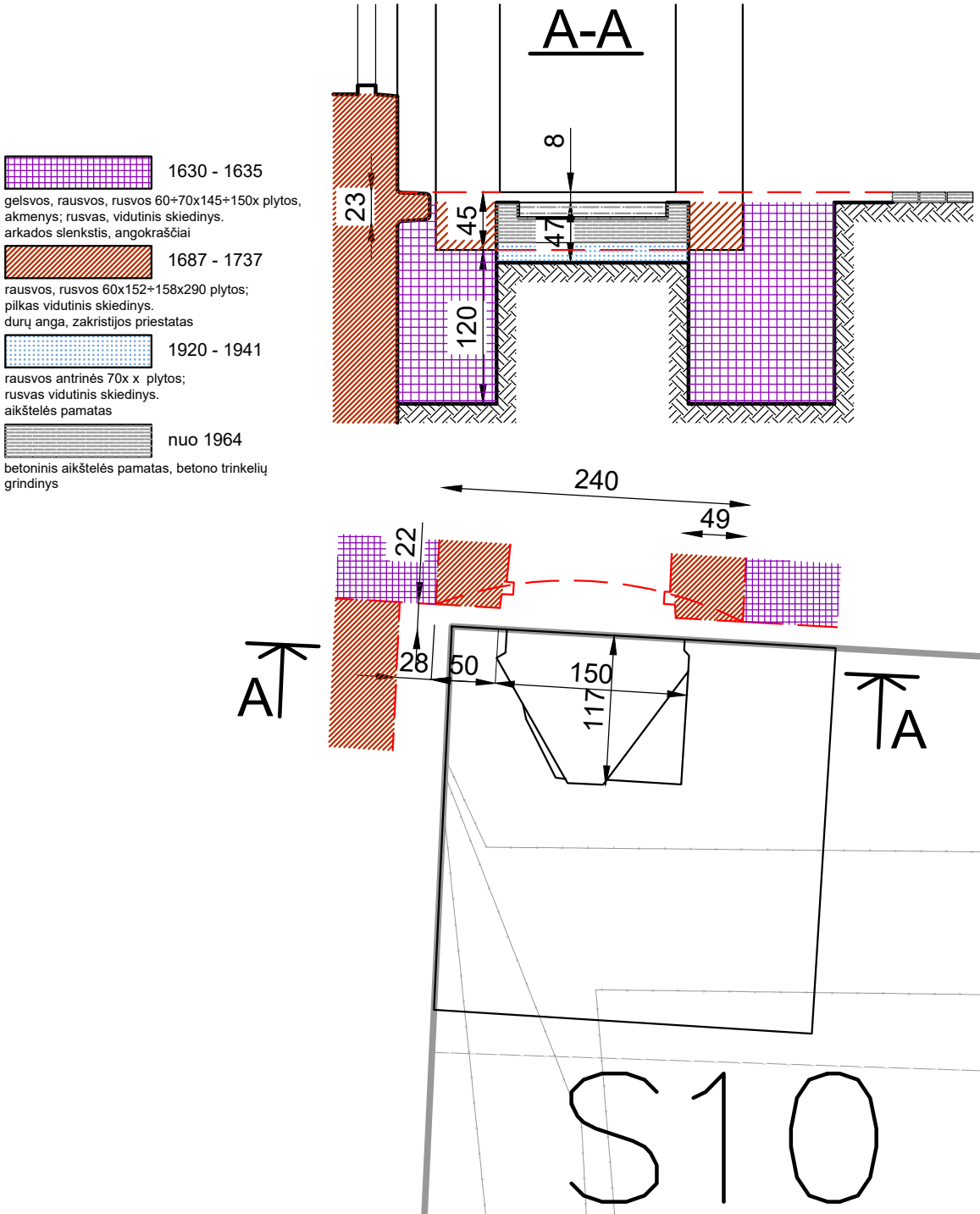

1630 - 1635

gelsvos, rausvos, rusvos 60÷70x145÷150x plytos, akmenys; rusvas, vidutinis skiedinys. arkados slenkstis, angokraščiai

1687 - 1737

rausvos, rusvos 60x152÷158x290 plytos; pilkas vidutinis skiedinys. durų anga, zakristijos priestatas

1920 - 1941

rausvos antrinės 70x x plytos; rusvas vidutinis skiedinys. aikštelės pamatas

nuo 1964

betoninis aikštelės pamatas, betono trinkelių grindinys

Atestato Nr.	ATODANGOS	UAB "ATODANGOS"	221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt	VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504		
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS	2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI		
		R. RAČINSKAS	2019.04	S10 M1:50		Laida
						0
Etapas	UŽSAKOVAS: Všį "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"			AD/18/51-PD-03	Lapas	Lapų
PD					1	1

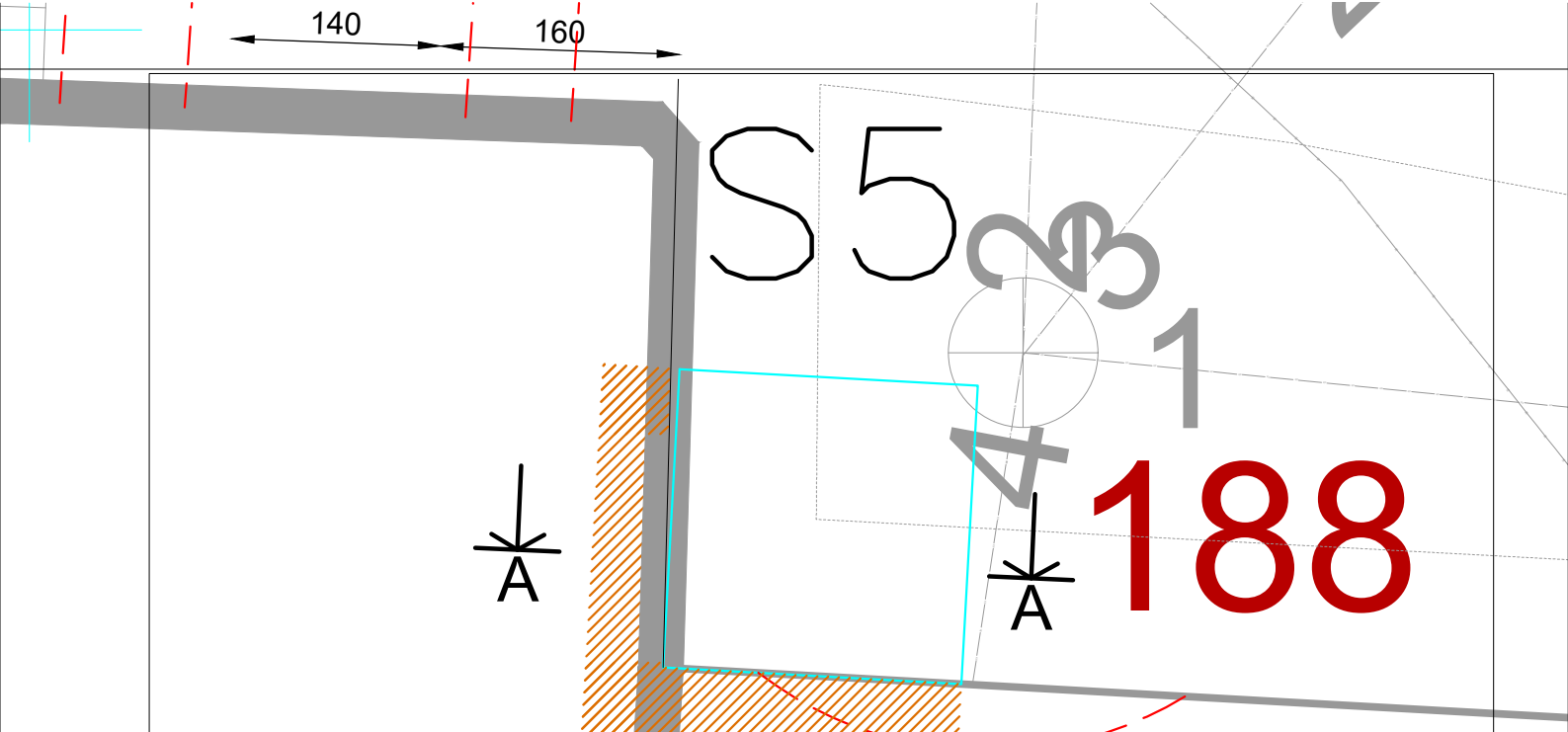

1739 - 1751
rusvos, raudonos, rudos 60÷82x150÷157x305÷310 plytos; rusvas, vidutinis skiedinys.
arkinis pamatas

po 1844
geltonos 60x x250÷260 plytos;
skiedinys su cementu

1920 - 1941
mūras kaip po 1844.
lango anga

nuo 1964
betoninis aikštelės pamatas, betono trinkelių grindinys

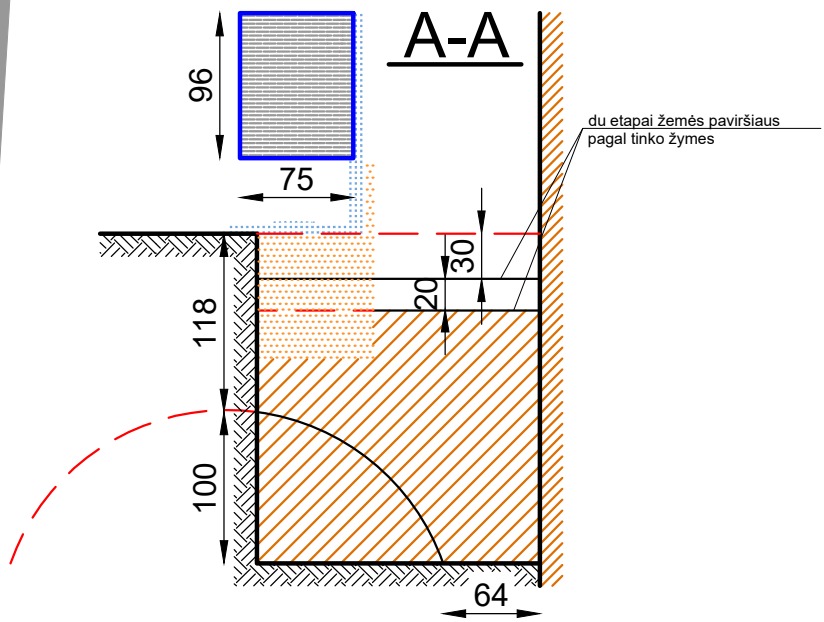

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS		2019.04	S5 M1:50	Laida
						0
Etapas	UŽSAKOVAS: Všį "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-04	Lapas / Lapų
PD						1 / 1

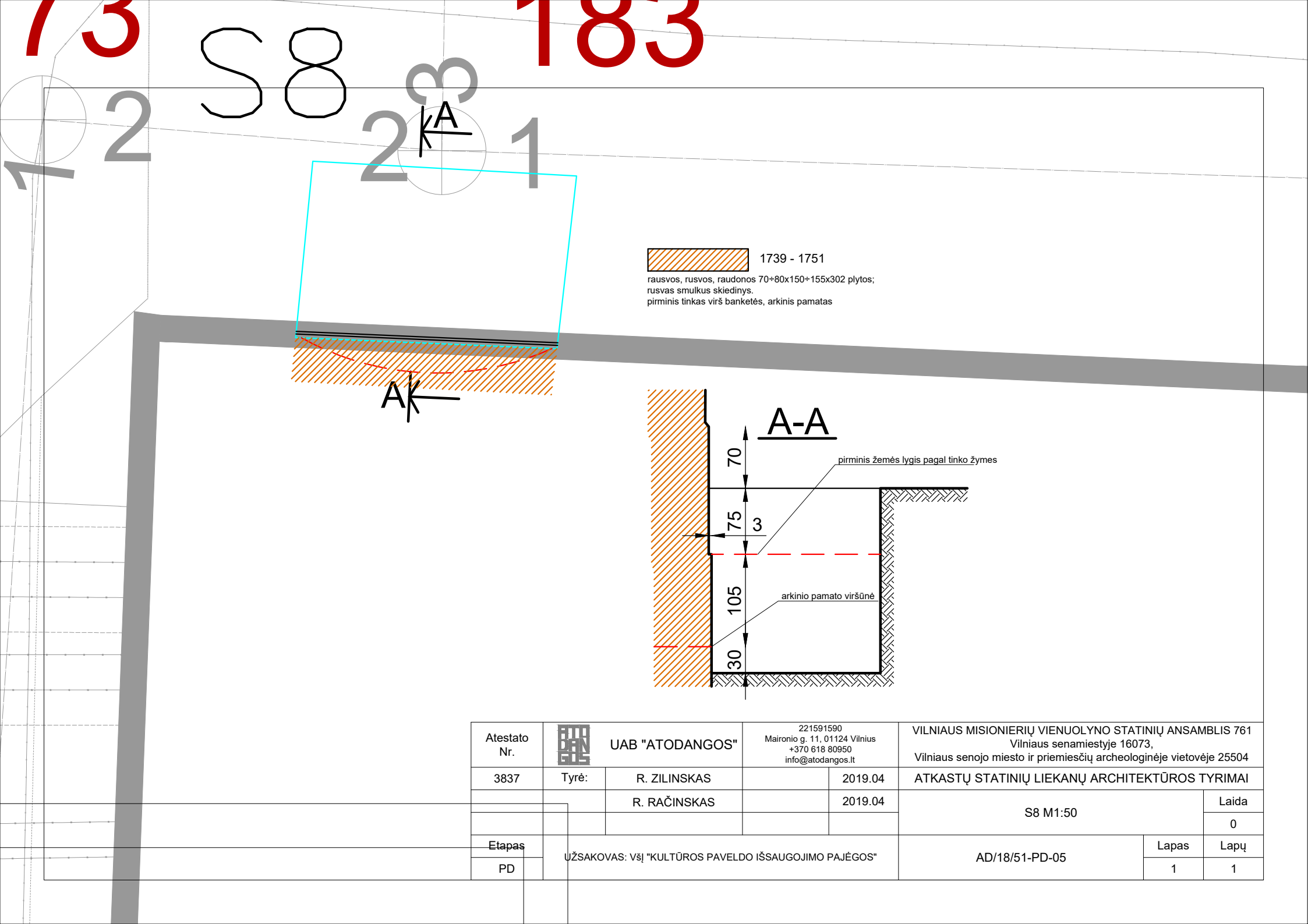

1739 - 1751

rausvos, rusvos, raudonos 70÷80x150÷155x302 plytos;
rusvas smulkus skiedinys.
pirminis tinkas virš banketės, arkinis pamatas

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI
		R. RAČINSKAS		2019.04	S8 M1:50 — Laida: 0
Etapas: PD	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-05 — Lapas: 1 — Lapų: 1

Etapas	
PD	

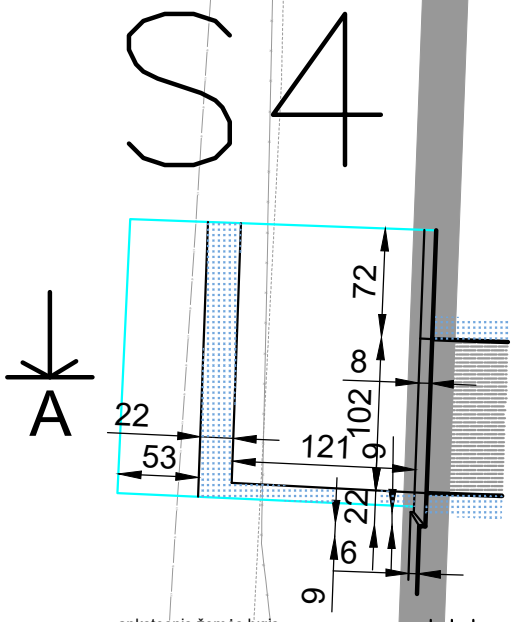

1920 - 1941
geltonos, rausvos, raudonos 60x120x270 plytos, yra antrinių;
rūsio laiptinės prieduobė ir durų anga

nuo 1964
durų užmūrijimas, prieduobės užkasimas

177

S25

S3

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS		2019.04	S4 M1:50	Laida
						0
Etapas	UŽSAKOVAS: Všį "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-06	Lapas / Lapų
PD						1 / 1

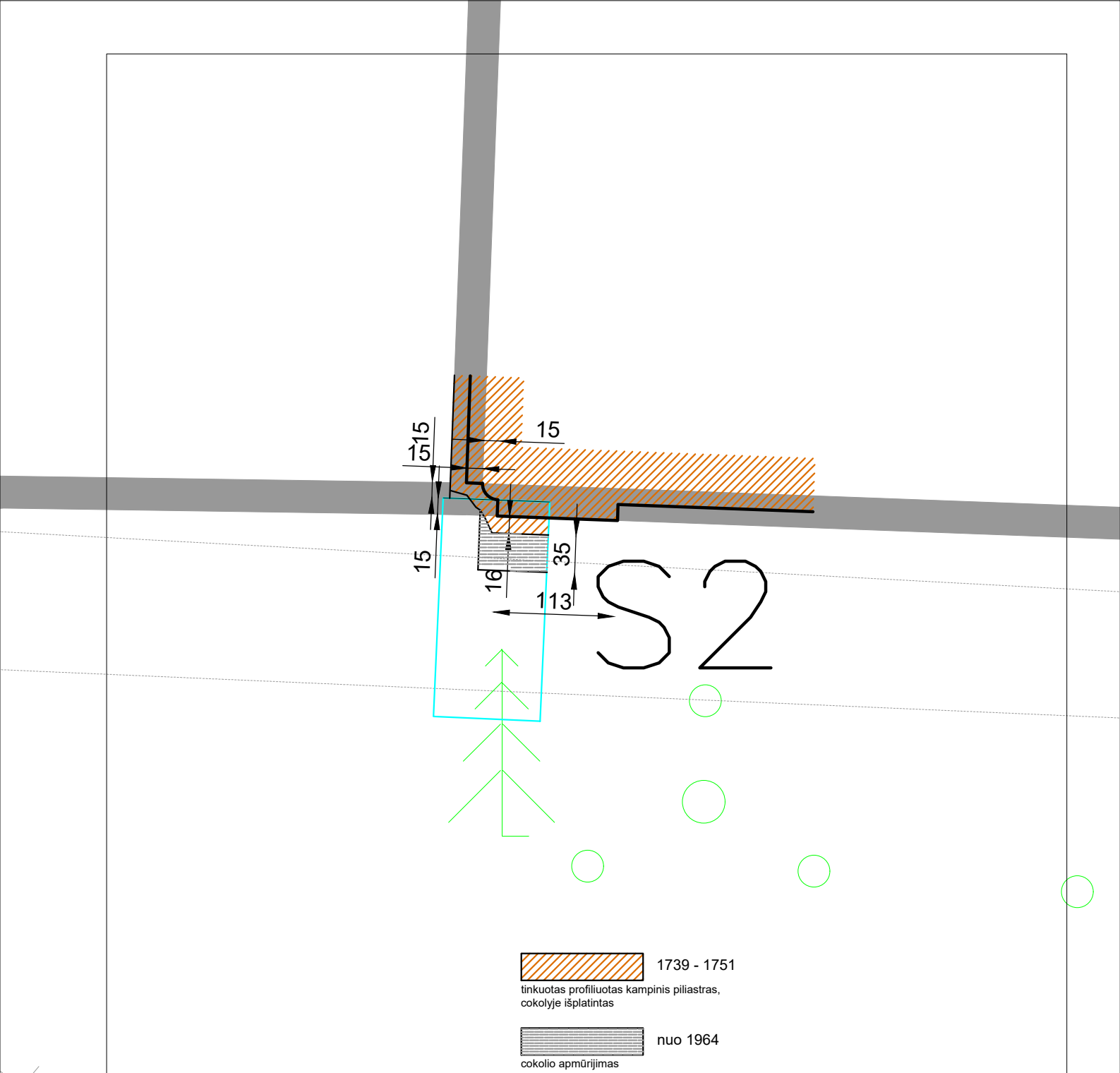

1739 - 1751
tinkuotas profiliuotas kampinis piliastras, cokolyje išplatintas

nuo 1964
cokolio apmūrijimas

234A

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt	VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS	2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS	2019.04	S2 M1:50	Laida 0
Etapas	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"			AD/18/51-PD-07	Lapas 1 / Lapų 1
PD					

5A

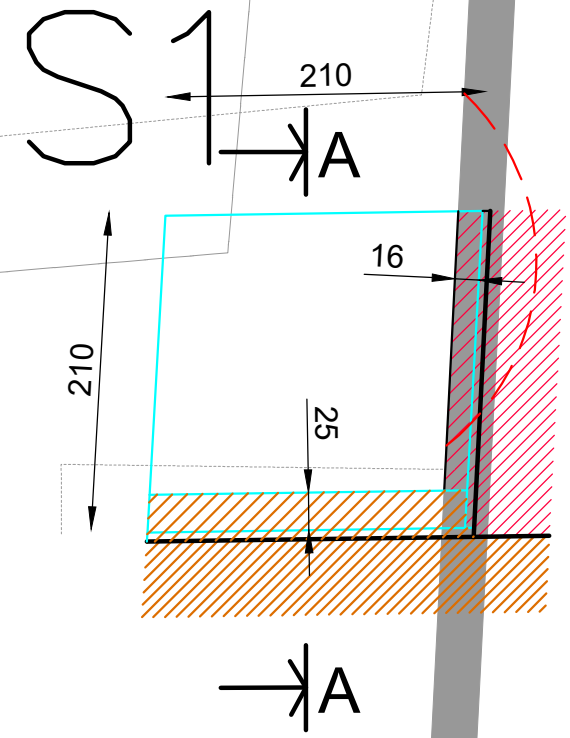

1744 - 1751

gelsvos, rausvos, raudonos 60÷65x170÷175x340÷350 plytos;
rusvas vidutinis skiedinys.
oficinos juostinis pamatas, banketė, cokolis

1750 - 1754

raudonos, rudos 70÷80x156÷165x330 plytos;
rusvas vidutinis skiedinys.
koplyčios arkinis pamatas, banketė, cokolis

A-A

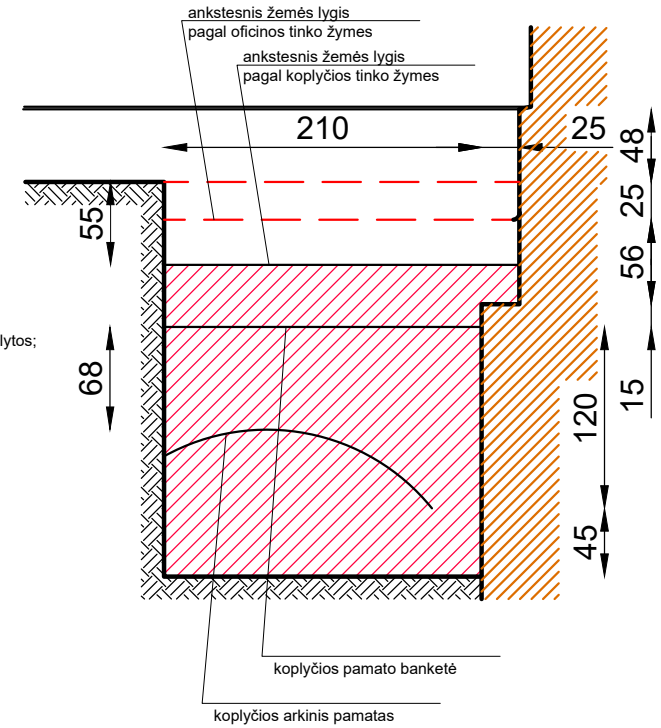

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS		2019.04	S1 M1:50	Laida
						0
Etapas	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-08	Lapas / Lapų
PD						1 / 1

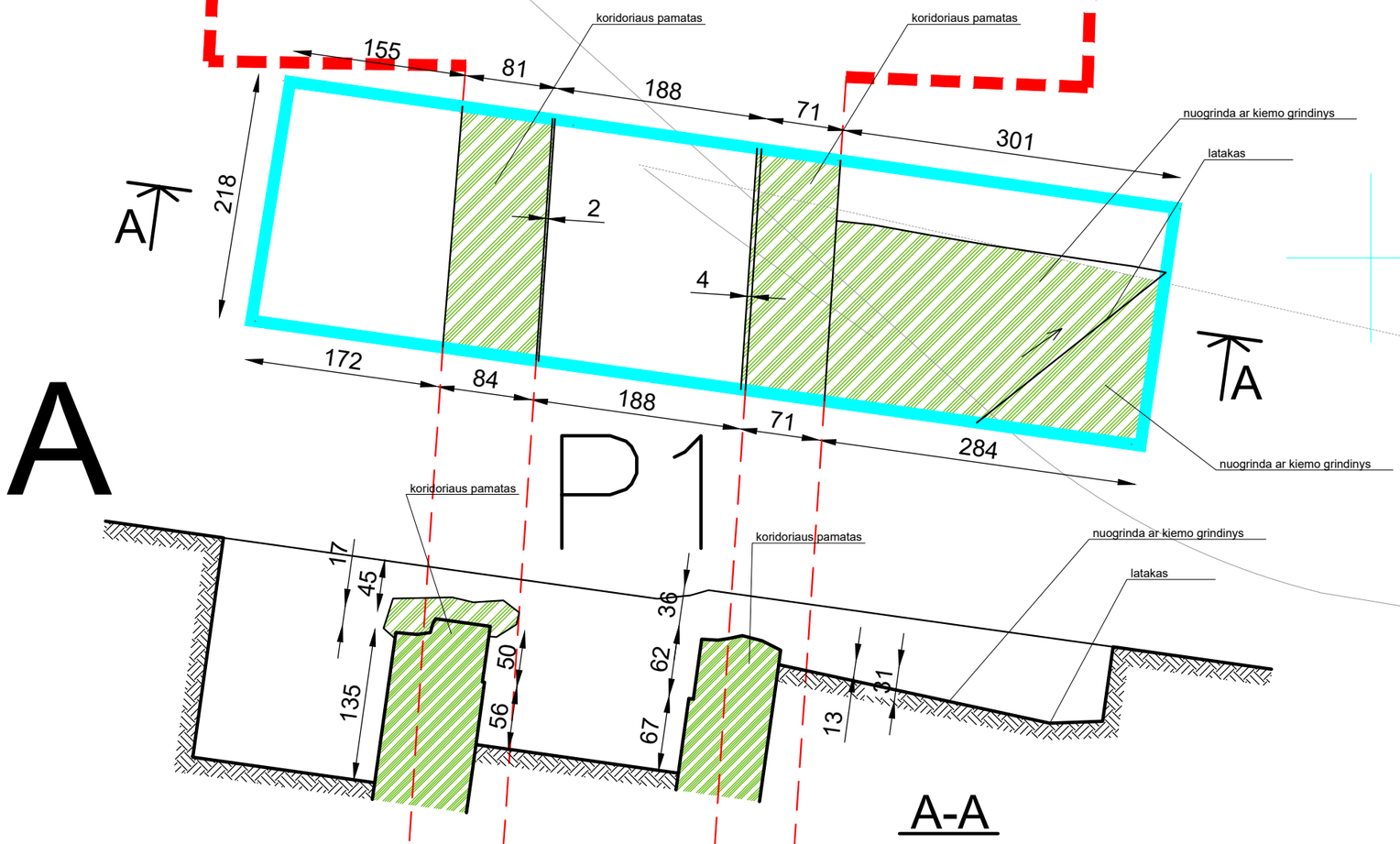

A-A

1812 - 1844

nuo gelsvų iki raudonų ir rudų 43÷50x111÷115x223÷230 plytos,
yra ir didesnių antrinių;
rusvas vidutinio stambumo ir riebumo skiedinys.
koridoriaus, jungusio vienuolyno namą su latrina, juostiniai
pamatai, koridoriaus rytinės sienos riedulių nuogrinda
ar kiemo grindinys su lataku

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"	221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė: R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
	R. RAČINSKAS		2019.04	P1 M1:50	Laida 0
Etapas	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"			AD/18/51-PD-09	Lapas 1 / Lapų 1
PD					

186
187
203

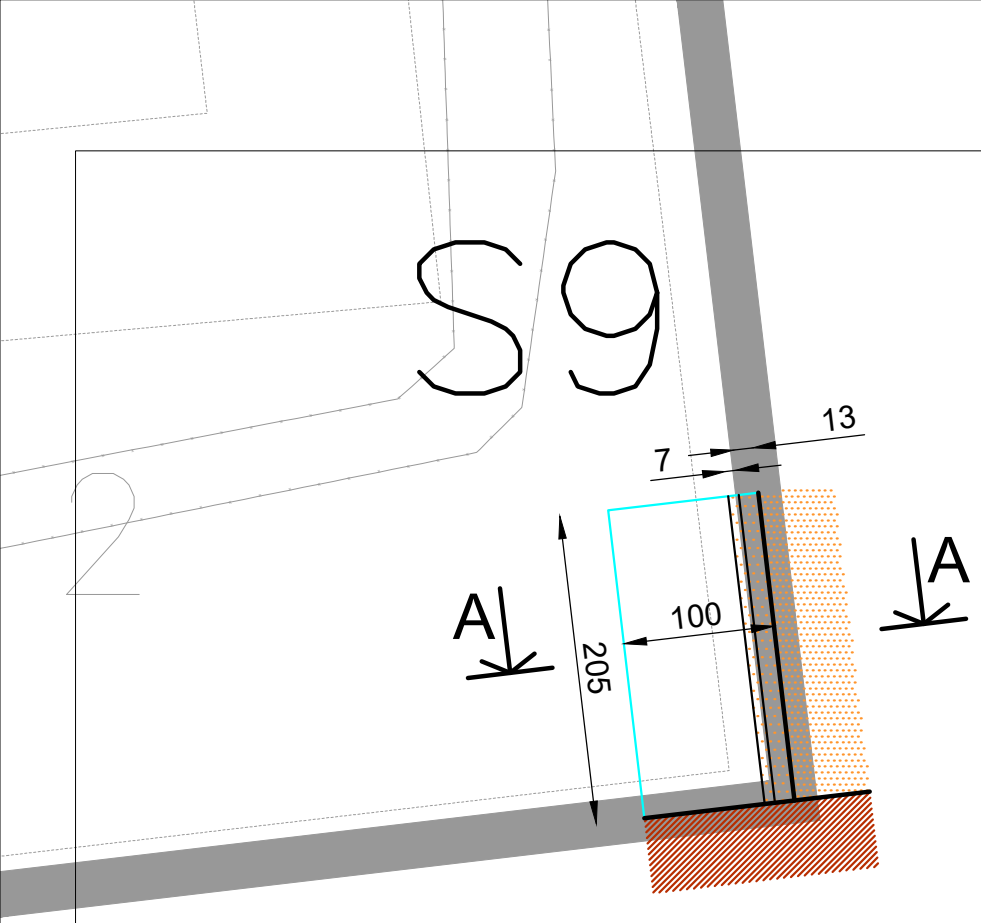

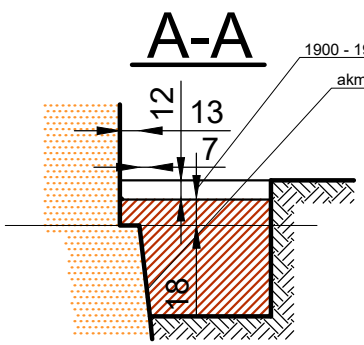

1727

apačioje raudonos rusvos 80x154÷150,
aukščiau rausvos, raudonos 65x154x290 plytos;
rusvas, stambus, riebus skiedinys.
ūkinio pastato juostinis pamatas

1900 - 1926

gelsvos, rausvos, rusvos 65x x336 plytos,
banketė sumūryta vien iš akmenų;
rusvas vidutinio stambumo ir riebumo skiedinys.
ūkinio pastato priestato juostinis pamatas.

MG

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 80950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504		
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI		
		R. RAČINSKAS		2019.04	S9 M1:50	Laida	
						0	
Etapas	UŽSAKOVAS: Všį "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-10	Lapas	Lapų
PD						1	1

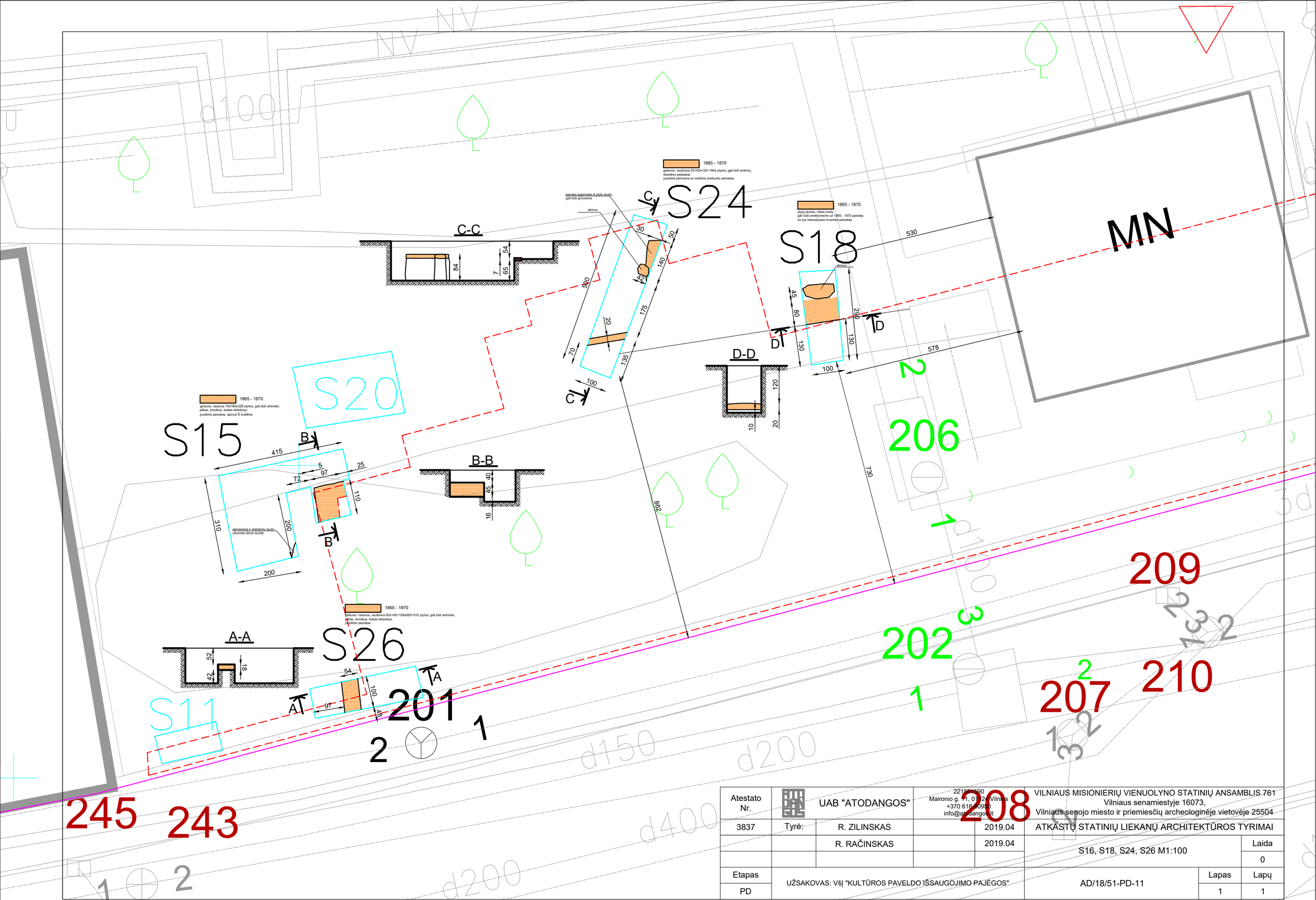

Atestato Nr.	UAB "ATODANGOS"		221591590 Maironio g. 11, 01124 Vilnius +370 618 90950 info@atodangos.lt		VILNIAUS MISIONIERIŲ VIENUOLYNO STATINIŲ ANSAMBLIS 761 Vilniaus senamiestyje 16073, Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504	
3837	Tyrė:	R. ZILINSKAS		2019.04	ATKASTŲ STATINIŲ LIEKANŲ ARCHITEKTŪROS TYRIMAI	
		R. RAČINSKAS		2019.04	S16, S18, S24, S26 M1:100	Laida 0
Etapas PD	UŽSAKOVAS: VšĮ "KULTŪROS PAVELDO IŠSAUGOJIMO PAJĖGOS"				AD/18/51-PD-11	Lapas 1 / Lapų 1

KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTAS
PRIE KULTŪROS MINISTERIJOS

NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS SPECIALISTO ATESTATAS

2016-03- 24
(data) Nr. 3837

ROBERTAS ZILINSKAS

a. k. [redacted]

VEIKLOS RŪŠIS - TAIKOMŲJŲ MOKSLINIŲ ARDOMŲJŲ TYRIMŲ VYKDYMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS NATŪRINIAI TYRIMAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ RENGIMAS,
SPECIALIZACIJA:
ARCHITEKTŪROS PROJEKTAI; TREČIA KAT.
VEIKLOS RŪŠIS - PAVELDOSAUGOS (SPECIALIOSIOS) EKSPERTIZĖS ATLIKIMAS,
SPECIALIZACIJA:
TVARKOMŲJŲ PAVELDOSAUGOS DARBŲ PROJEKTŲ SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ;
NEKILNOJAMŲJŲ KULTŪROS VERTYBIŲ VERTINIMO SPECIALIOJI EKSPERTIZĖ –
ARCHITEKTŪRINIO, URBANISTINIO NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO;
EKSPERTIZĖS SPECIALISTO KAT.

Atestatas galioja iki 2021-03-24
(data)

Kultūros paveldo departamento
prie Kultūros ministerijos
direktorius A.V. (parašas) Diana Varnaitė
(vardas ir pavardė)

Atestavimo komisijos pirmininkas (parašas) Aušrelė Angelė Racevičienė
(vardas ir pavardė)

2015 UAB „GRAFIJA" 00534